

Digitized by the Internet Archive
in 2025

https://archive.org/details/bwb_Y0-BSA-059

W. V. Harris

SCRIPTORVM CLASSICORVM
BIBLIOTHECA OXONIENSIS

OXONII
E TYPOGRAPHEO CLARENDO NIANO

THUCYDIDIS
HISTORIAE

ITERUM RECOGNOVIT
BREVIQUE ADNOTATIONE CRITICA INSTRUXIT

HENRICUS STUART JONES

APPARATUM CRITICUM CORREXIT ET AUXIT
JOHANNES ENOCH POWELL

TOMUS POSTERIOR

OXONII
E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO

OXONII

Excudebat Vivianus Ridler

Architypographus academicus

PA
4452
.A2
1966
v. 2

FIRST EDITION 1901
SECOND EDITION 1902
REPRINTED 1907, 1914, 1923, 1928, 1933,
WITH EMENDED AND AUGMENTED APPARATUS
CRITICUS 1942, 1949, 1953, 1956, 1960
WITH REVISED INDEX NOMINUM 1963
1967

PRINTED IN GREAT BRITAIN

CONSPECTUS SIGLORUM

I. Codices medii aevi :

A = Parisinus suppl. gr. 255	saeculi xi-xii
B = Vaticanus 126	xi
C = Laurentianus LXIX 2	x
E = Palatinus (Heidelbergensis) 252	xi
F = Monacensis 430	xi
G = Monacensis 228	xiii

(G) = verba in codice G exesa sed auxilio recentiorum
restituta ; v. praef. pp. vii sq.

M = Britannicus (Londinensis) add. 11727	xi
--	----

II. Papyri et membranae Aegyptiacae :

Π^1 = PWess. (Hudii W)*	continens libri 8, c. 91 sq. saeculi p.C. v	
Π^2 = POxy. 16 + 696 (Hudii O)	4, cc. 28-41	i
Π^3 = „ 17	2, cc. 7 sq.	ii-iii
Π^4 = „ 225	2, cc. 90 sq.	i
Π^5 = „ 451	2, cc. 73 sq	iii
Π^6 = „ 452	4, c. 87	ii-iii
Π^7 = „ 453	6, c. 32.	i-ii
Π^8 = „ 853	scholia in l. 2, cc. 1-45	ii
Π^9 = „ 878	libri 2, cc. 22-5	i
Π^{10} = „ 879	3, cc. 58 sq.	iii
Π^{11} = „ 880	5, cc. 32-4, 39-40, 96-8, 103-5, 111	ii
Π^{12} = PGenav. 2 † + PRyl. 5+8	2, cc. 2-5, 13, 15	iii
Π^{13} = POxy. 1180	5, cc. 60-3	iii
Π^{14} = PGiss. 12‡	2, cc. 59 sq.	iv-v
Π^{15} = POxy. 1245	1, cc. 139-41	iv
Π^{16} = „ 1246	7, c. 38	ii
Π^{17} = „ 1247	8, cc. 8-11	ii
Π^{18} = „ 1376	7, cc. 54-68, 72 sq., 78-82	ii-iii
Π^{19} = „ 1620	1, cc. 11-14	ii-iii
Π^{20} = „ 1621	2, cc. 11, 35	iv
Π^{21} = „ 1622	2, cc. 65, 67	ii
Π^{22} = „ 1623	3, cc. 7-9	v-vi

* C. Wessely, *Stud. Vind.* vii. (1885) 116 sqq.

† J. Nicole, *Textes gr. inédits de Genève*, (1909) 13 sqq

‡ F. Fischer, *Thucyd. reliquiae in pap. et membr. Aeg. servatae*, (1913)

27 sqq.

Π^{23} = PRainer. 29247	*	continens scholia in l. 1, cc. 1-9	saeculi iii
Π^{24} = POxy. 2100		libri 4, cc. 15 sq.; l. 5, cc. 4, 18, 42 sq., 72 sq.; l. 8, cc. 6, 23-5, 52-4, 96, 103	ii
Π^{25} = PBerol. 13236 †		2, cc. 65, 67 sq., 79-82	iv
Π^{26} = PCair. 47993**		1, c. 3	i
Π^{27} = PSI. 1195		1, cc. 71-3	ii
Π^{28} = PLund. 2‡		1, cc. 49-50	ii
Π^{29} = PHarr. 41		1, cc. 52-4	ii-iii
Π^{30} = PMich. 141		7, c. 57	ii
Π^{31} = PAnt. ined. §		8, cc. 80-2	iii

III. Aliae notae:

A¹B¹ etc. = scriptura a prima manu correcta

a b etc. = scriptura a manu recentiore substituta vel adscripta

[A] [B] etc. = scriptura in codice olim exarata hodie deperdita

$\gamma\rho.$ = scriptura signo $\gamma\rho(\ddot{\alpha}\phi\tau\alpha)$ addito adscripta

codd. = consensus codicum ABCEFGM

recc. = unus vel plures e codicibus recentioribus

m. 1 = manu prima

* H. Gerstinger, *Acta Acad. Vind. phil.-hist.* lxvii. (1925) 2.

† A. H. Saloniūs, *Soc. Scient. Fenn. Comm. Hum. Litt.* ii. (1927) 2.

** W. G. Waddell, *Études de papyrologie*, i. (1932) 15.

‡ A. Wifstrand, *Bulletin de la société royale des lettres de Lund*, ii. 934-51.

§ Fragmento nondum publici iuris facto ut uterer, benigne mihi permisit
Societas Aegypto Explorandae.

ΙΣΤΟΡΙΩΝ Ε

Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους αἱ μὲν ἐνιαύσιοι σπονδαὶ ¹ διελέλυντο μέχρι Πυθίων, καὶ ἐν τῇ ἐκεχειρίᾳ Ἀθηναῖοι Δηλίους ἀνέστησαν ἐκ Δήλου, ἡγησάμενοι κατὰ παλαιάν τινα αἰτίαν οὐ καθαροὺς ὅντας ἱερῶσθαι, καὶ ἂμα ἐλλιπὲς 5 σφίσιν εἶναι τοῦτο τῆς καθάρσεως, ἥ πρότερόν μοι δεδήλωται ὡς ἀνελόντες τὰς θήκας τῶν τεθνεώτων ὁρθῶς ἐνόμισαν ποιῆσαι. καὶ οἱ μὲν Δήλιοι Ἀτραμύττιον Φαρνάκου δόντος αὐτοῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ φέρονται, οὕτως ὡς ἔκαστος ὥρμητο.

Κλέων δὲ Ἀθηναίους πείσας ἐς τὰ ἐπὶ Θράκης χωρία ² ₁₀ ἔξέπλευσε μετὰ τὴν ἐκεχειρίαν, Ἀθηναίων μὲν ὄπλίτας ἔχων διακοσίους καὶ χιλίους καὶ ἵππεας τριακοσίους, τῶν δὲ ἔνυμάχων πλείους, ναῦς δὲ τριάκοντα. σχῶν δὲ ἐς Σκιώνην ² πρῶτον ἔτι πολιορκουμένην καὶ προσλαβὼν αὐτόθεν ὄπλίτας τῶν φρουρῶν, κατέπλευσεν ἐς τὸν Κωφὸν λιμένα τῶν Τορω-₁₅ ναίων ἀπέχοντα οὐ πολὺ τῆς πόλεως. ἐκ δ' αὐτοῦ, αἰσθό- ³ μενος ὑπὸ αὐτομόλων ὅτι οὔτε Βρασίδας ἐν τῇ Τορώνῃ οὔτε οἱ ἐνόντες ἀξιόμαχοι εἴεν, τῇ μὲν στρατιᾷ τῇ πεζῇ ἔχώρει ἐς τὴν πόλιν, ναῦς δὲ περιέπεμψε δέκα (ἐς) τὸν λιμένα περιπλεῖν. καὶ πρὸς τὸ περιτείχισμα πρῶτον ἀφικνεῖται, ὃ ⁴ ₂₀ προσπεριέβαλε τῇ πόλει ὁ Βρασίδας ἐντὸς βουλόμενος ποιῆσαι τὸ προάστειον, καὶ διελὼν τοῦ παλαιοῦ τείχους μίαν αὐτὴν ἐποίησε πόλιν. βοηθήσαντες δὲ ἐς αὐτὸν Πασιτελίδας ³

² post ἐκεχειρίᾳ add. οἱ B 7 φαρνάκους C E F G M 14 Κωφὸν Pluygers: Κολοφωνίων codd. 16 ὑπὸ] ἀπ' Krüger prius οὕτε Haacke: οὐδὲ codd. 18 περιέπεμψαν A B C E G ἐς add. Bekker

τε ὁ Λακεδαιμόνιος ἄρχων καὶ ἡ παροῦσα φυλακὴ προσβαλόντων τῷν Ἀθηναίων ἡμύνοντο. καὶ ὡς ἐβιάζοντο καὶ αἱ νῆσες ἀμα περιέπλεον *(αἱ)* ἐς τὸν λιμένα περιπεμφθεῖσαι, δείσας ὁ Πασιτελίδας μὴ αἴ τε νῆσες φθάσωσι λαβοῦσαι ἐρῆμον τὴν πόλιν καὶ τοῦ τειχίσματος ἀλισκομένου ἐγκατα- 5

2 ληφθῆ, ἀπολιπών αὐτὸν δρόμῳ ἔχώρει ἐς τὴν πόλιν. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι φθάνουσιν οἵ τε ἀπὸ τῶν νεῶν ἐλόντες τὴν Τορώνην καὶ ὁ πεζὸς ἐπισπόμενος αὐτοβοεὶ κατὰ τὸ διηρημένον τοῦ παλαιοῦ τείχους ἔννεσπεσών. καὶ τοὺς μὲν ἀπέκτειναν τῶν Πελοποννησίων καὶ Τορωναίων εὐθὺς ἐν χερσί, τοὺς δὲ 10
3 ζῶντας ἔλαβον, καὶ Πασιτελίδαν τὸν ἄρχοντα. Βρασίδας δὲ ἐβοήθει μὲν τῇ Τορώνῃ, αἰσθόμενος δὲ καθ' ὅδὸν ἑαλωκυνίαν ἀνεχώρησεν, ἀποσχὼν τεσσαράκοντα μάλιστα σταδίους μὴ 15
4 φθάσαι ἐλθών. ὁ δὲ Κλέων καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τροπαῖα τε ἔστησαν δύο, τὸ μὲν κατὰ τὸν λιμένα, τὸ δὲ πρὸς τῷ 15
τειχίσματι, καὶ τῶν Τορωναίων γυναῖκας μὲν καὶ παιᾶς ἥνδραπόδισαν, αὐτοὺς δὲ καὶ Πελοποννησίους καὶ εἴ τις ἄλλος Χαλκιδέων ἦν, ἔνυμπαντας ἐς ἐπτακοσίους, ἀπέπεμψαν 20
ἐς τὰς Ἀθήνας· καὶ αὐτοῖς τὸ μὲν Πελοποννήσιον ὕστερον ἐν ταῖς γενομέναις σπουδαῖς ἀπῆλθε, τὸ δὲ ἄλλο ἐκομίσθη 25
5 ὑπ' Ὁλυνθίων, ἀνὴρ ἀντ' ἀνδρὸς λυθείσ. εὗλον δὲ καὶ Πάνακτον Ἀθηναίων ἐν μεθορίοις τείχος Βοιωτοὶ ὑπὸ τὸν
6 αὐτὸν χρόνον προδοσίᾳ. καὶ δὲ μὲν Κλέων φυλακὴν καταστησάμενος τῆς Τορώνης ἄρας περιέπλει τὸν Ἀθων ὡς ἐπὶ τὴν Ἀμφίπολιν. 25

4 Φαίαξ δὲ ὁ Ἐρασιστράτου τρίτος αὐτὸς Ἀθηναίων πεμπόντων ναυσὶ δύο ἐς Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν πρεσβευτῆς ὑπὸ τὸν
2 αὐτὸν χρόνον ἐξέπλευσεν. Λεοντῖνοι γὰρ ἀπελθόντων Ἀθηναίων ἐκ Σικελίας μετὰ τὴν ἔνυμβασιν πολίτας τε ἐπεγράψαντο πολλοὺς καὶ δὲ δῆμος τὴν γῆν ἐπενόσι ἀναδάσασθαι. 30
οἱ δὲ δυνατοὶ αἰσθόμενοι Συρακοσίους τε ἐπάγονται καὶ

3 αἱ add. Haacke (recc.) 8 τείχους τοῦ παλαιοῦ ΑΒΕΦ
corr. F¹ 18 post ἄλλος add. τῶν Β 24 περιέπλει C: περιπλεῖ
cett.

ἐκβάλλουσι τὸν δῆμον. καὶ οἱ μὲν ἐπλανήθησαν ὡς ἔκαστοι,
οἱ δὲ δυνατοὶ ὁμολογήσαντες Συρακοσίοις καὶ τὴν πόλιν ἐκλι-
πόντες καὶ ἐρημώσαντες Συρακούσας ἐπὶ πολιτείᾳ φάκησαν.
καὶ ὑστερον πάλιν αὐτῶν τινὲς διὰ τὸ μὴ ἀρέσκεσθαι ἀπολι- 4
πόντες ἐκ τῶν Συρακουσῶν Φωκαίας τε τῆς πόλεως τι τῆς
Λεοντίνων χωρίον καλούμενον καταλαμβάνουσι καὶ Βρικι-
νίας δὲν ἔρυμα ἐν τῇ Λεοντίνῃ. καὶ τῶν τοῦ δήμου τότε
ἐκπεσόντων οἱ πολλοὶ ἥλθον ὡς αὐτούς, καὶ καταστάντες ἐκ 5
τῶν τειχῶν ἐπολέμουν. ἀ πυνθανόμενοι οἱ Ἀθηναῖοι τὸν 5
Φαίακα πέμπουσιν, εἴ πως πείσαντες τοὺς σφίσιν ὅντας
αὐτόθι ἔνυμάχους καὶ τοὺς ἄλλους, ἵν δύνωνται, Σικελιώτας
κοινῇ ὡς Συρακοσίων δύναμιν περιποιούμενων ἐπιστρατεῦσαι,
διασώσειαν τὸν δῆμον τῶν Λεοντίνων. ὁ δὲ Φαίαξ ἀφικό- 6
μενος τοὺς μὲν Καμαριναίους πείθει καὶ Ἀκραγαντίνους, ἐν
10 δὲ Γέλα ἀντιστάντος αὐτῷ τοῦ πράγματος οὐκέτι ἐπὶ τοὺς
ἄλλους ἔρχεται, αἰσθόμενος οὐκ ἀν πείθειν αὐτούς, ἀλλ’
ἀναχωρήσας διὰ τῶν Σικελῶν ἐς Κατένην καὶ ἄμα ἐν τῇ
παρόδῳ καὶ ἐς τὰς Βρικινίας ἐλθὼν καὶ παραθαρσύνας
ἀπέπλει. ἐν δὲ τῇ παρακομιδῇ τῇ ἐς τὴν Σικελίαν καὶ πάλιν 5
20 ἀναχωρήσει καὶ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ τισὶ πόλεσιν ἔχρημάτισε περὶ⁶
φιλίας τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ Λοκρῶν ἐντυγχάνει τοῖς ἐκ
Μεσσήνης ἐποίκοις ἐκπεπτωκόσιν, οἱ μετὰ τὴν τῶν Σικε-
λιωτῶν ὁμολογίαν στασιασάντων Μεσσηνίων καὶ ἐπαγ-
γομένων τῶν ἑτέρων Λοκροὺς ἐποικοι ἐξεπέμφθησαν, καὶ
25 ἐγένετο Μεσσήνη Λοκρῶν τινὰ χρόνον. τούτοις οὖν ὁ Φαίαξ 2
ἐντυχὼν τοῖς κομιζομένοις οὐκ ἥδικησεν ἐγεγένητο γὰρ τοῖς
Λοκροῖς πρὸς αὐτὸν ὁμολογία ἔνυμβάσεως πέρι πρὸς τοὺς
Ἀθηναίους. μόνοι γὰρ τῶν ἔνυμάχων, ὅτε Σικελιώται 3
ἔνηλλάσσοντο, οὐκ ἐσπείσαντο Ἀθηναίοις, οὐδὲ ἀν τότε, εἰ
30 μὴ αὐτοὺς κατεῖχεν ὁ πρὸς Ἰππωνίας καὶ Μεδμαίους πόλεμος

6 καταλ[αμβάνουσι . . . 9 τ[ῶν Π²⁴ 7 δὲ om. Π²⁴ 18 παρ-
θρασύνας C 22 τῶν γεcc.: om. codd. 26 τοῖς κομιζομένοις secl.
Classen 28 ὅτε] οἵτε A B E F M 30 Ἰππωνίας (sic) Beloch :
'Ιππωνίας codd. Μεδμαίους Weidner : Μελαίους codd.

δμόρους τε ὄντας καὶ ἀποίκους. καὶ ὁ μὲν Φαίαξ ἐς τὰς
Αθήνας χρόνῳ ὑστερον ἀφίκετο.

6 Ὁ δὲ Κλέων ὡς ἀπὸ τῆς Τορώνης τότε περιέπλευσεν ἐπὶ⁵
τὴν Ἀμφίπολιν, ὁρμώμενος ἐκ τῆς Ἡιόνος Σταγίρω μὲν
προσβάλλει Ἀνδρίων ἀποικίᾳ καὶ οὐχ εἰλε, Γαληψὸν δὲ τὴν
2 Θασίων ἀποικίαν λαμβάνει κατὰ κράτος. καὶ πέμψας ὡς
Περδίκκαν πρέσβεις, ὅπως παραγένοιτο στρατιᾶ κατὰ τὸ
Ξυμμαχικόν, καὶ ἐς τὴν Θράκην ἄλλους παρὰ Πιλλῆν τὸν
Ὀδομάντων βασιλέα, ἔξοντας μισθοῦ Θρᾷκας ὡς πλεύστους,
3 αὐτὸς ἡσύχαζε περιμένων ἐν τῇ Ἡιόνι. Βρασίδας δὲ πυνθα-¹⁰
νόμενος ταῦτα ἀντεκάθητο καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῷ Κερδυλίῳ¹⁵. ἔστι
δὲ τὸ χωρίον τοῦτο Ἀργιλίων ἐπὶ μετεώρου πέραν τοῦ ποτα-
μοῦ, οὐ πολὺ ἀπέχον τῆς Ἀμφιπόλεως, καὶ κατεφαίνετο
πάντα αὐτόθεν, ὥστε οὐκ ἀν ἔλαθεν αὐτὸν ὁρμώμενος ὁ Κλέων
τῷ στρατῷ²⁰ ὅπερ προσεδέχετο ποιῆσεν αὐτόν, ἐπὶ τὴν Ἀμφί-
πολιν, ὑπεριδόντα σφῶν τὸ πλήθος, τῇ παρούσῃ στρατιᾶ²⁵
4 ἀναβήσεσθαι. ἂμα δὲ καὶ παρεσκευάζετο Θρᾷκάς τε μισθω-
τοὺς πεντακοσίους καὶ χιλίους, καὶ τοὺς Ἡδῶνας πάντας
παρακαλῶν, πελταστὰς καὶ ἵππεας· καὶ Μυρκινίων καὶ
Χαλκιδέων χιλίους πελταστὰς εἶχε πρὸς τοῖς ἐν Ἀμφιπόλει.³⁰
5 τὸ δ' ὄπλιτικὸν ἔνυμπαν ἥθροίσθη δισχίλιοι μάλιστα καὶ ἵππης
Ἐλληνες τριακόσιοι. τούτων Βρασίδας μὲν ἔχων ἐπὶ Κερ-
δυλίῳ ἐκάθητο ἐς πεντακοσίους καὶ χιλίους, οἱ δ' ἄλλοι ἐν
7 Ἀμφιπόλει μετὰ Κλεαρίδου ἐτετάχατο. ὁ δὲ Κλέων τέως
μὲν ἡσύχαζεν, ἔπειτα ἡναγκάσθη ποιῆσαι ὅπερ ὁ Βρασίδας³⁵
2 προσεδέχετο. τῶν γὰρ στρατιωτῶν ἀχθομένων μὲν τῇ ἔδρᾳ,
ἀναλογιζομένων δὲ τὴν ἐκείνου ἡγεμονίαν πρὸς οἵαν ἐμπειρίαν
καὶ τόλμαν μετὰ οἵας ἀνεπιστημοσύνης καὶ μαλακίας γενή-
σοιτο καὶ οἴκοθεν ὡς ἄκοντες αὐτῷ ἔνυνθλον, αἰσθόμενος τὸν
θροῦν καὶ οὐ βουλόμενος αὐτοὺς διὰ τὸ ἐν τῷ αὐτῷ καθη-⁴⁰

3 ὃς C G τότε ante ἀπὸ habet C, post τῆς G 9 ἔξοντας
Linwood: ἔξαντα codd. 14 αὐτὸν recc.: αὐτόθεν codd. 16 ὑπερ-
ιδόντας A¹ B E F M (ὑπερδ.) 20 τοὺς C 29 ξυνεξῆλθον Dobree

μένους βαρύνεσθαι, ἀναλαβὼν ἥγεν. καὶ ἔχρήσατο τῷ τρόπῳ 3
 φῶτερ καὶ ἐς τὴν Πύλον εὐτυχήσας ἐπίστευσέ τι φρονεῖν· ἐς
 μάχην μὲν γὰρ οὐδὲ ἥλπιστέν οἱ ἐπεξιέναι οὐδένα, κατὰ θέαν
 δὲ μᾶλλον ἔφη ἀναβαίνεω τοῦ χωρίου, καὶ τὴν μείζω παρα- 5
 σκευὴν περιέμενεν, οὐχ ὡς τῷ ἀσφαλεῖ, ἦν ἀναγκάζηται,
 περισχήσων, ἀλλ’ ὡς κύκλῳ περιστὰς βίᾳ αἰρήσων τὴν
 πόλιν. ἐλθών τε καὶ καθίσας ἐπὶ λόφου καρτεροῦ πρὸ τῆς 4
 Ἀμφιπόλεως τὸν στρατὸν αὐτὸς ἐθέāτο τὸ λιμνῶδες τοῦ
 Στρυμόνος καὶ τὴν θέσιν τῆς πόλεως ἐπὶ τῇ Θράκῃ ὡς ἔχοι.
 10 ἀπιέναι τε ἐνόμιζεν, δόποταν βούληται, ἀμαχεῖ· καὶ γὰρ οὐδὲ 5
 ἐφαίνετο οὕτ’ ἐπὶ τοῦ τείχους οὐδεὶς οὔτε κατὰ πύλας ἐξήει,
 κεκλημέναι τε ἡσαν πᾶσαι. ὥστε καὶ μηχανὰς ὅτι οὐκ
 ἀνῆλθεν ἔχων, ἀμαρτεῖν ἐδόκει· ἐλεῖν γὰρ ἀν τὴν πόλιν
 διὰ τὸ ἐρῆμον. ὁ δὲ Βρασίδας εὐθὺς ὡς εἶδε κινούμενος 8
 15 τοὺς Ἀθηναίους, καταβὰς καὶ αὐτὸς ἀπὸ τοῦ Κερδυλίου
 ἐσέρχεται ἐς τὴν Ἀμφίπολιν. καὶ ἐπέξοδον μὲν καὶ ἀντί- 2
 ταξιν οὐκ ἐποιήσατο πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, δεδιώς τὴν αὐτοῦ
 παρασκευὴν καὶ νομίζων ὑποδεεεστέρους εἶναι, οὐ τῷ πλήθει
 (ἀντίπαλα γάρ πως ἦν), ἀλλὰ τῷ ἀξιώματι (τῶν γὰρ Ἀθ-
 20 ναίων ὅπερ ἐστράτευε καθαρὸν ἐξῆλθε καὶ Λημνίων καὶ
 Ἰμβρίων τὸ κράτιστον), τέχνῃ δὲ παρεσκευάζετο ἐπιθησό-
 μενος. εἴ γὰρ δείξειε τοὺς ἐναντίοις τό τε πλῆθος καὶ τὴν 3
 ὅπλισιν ἀναγκαίαν οὖσαν τῶν μεθ’ ἑαυτοῦ, οὐκ ἀν ἥγεῖτο
 μᾶλλον περιγενέσθαι ἢ ἄνευ προόψεως τε αὐτῶν καὶ μὴ
 25 ἀπὸ τοῦ ὄντος καταφρονήσεως. ἀπολεξάμενος οὖν αὐτὸς 4
 πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ὅπλίτας καὶ τοὺς ἄλλους Κλεαρίδᾳ
 προστάξας ἐβούλευετο ἐπιχειρεῖν αἰφνιδίως πρὶν ἀπελθεῖν
 τοὺς Ἀθηναίους, οὐκ ἀν νομίζων αὐτοὺς ὅμοίως ἀπολαβεῖν
 ἀνθισ μεμονωμένους, εἰ τύχοι ἐλθοῦσα αὐτοῖς ἢ βοήθεια.

5 περιέμεινεν C 9 τὴν Θράκην C G 12 οὐκ ἀνῆλθεν Haacke:
 οὐ κατῆλθεν codd. 13 ἀμαρτάνειν C G 17 αὐτοῦ f: αὐτοῦ codd.
 22 δείξειε C(G): δείξοιεν cett. 23 ἑαυτῶν A B F 28 ὅμοίως
 αὐτοὺς C G 29 αὐτοῖς recc.: αὐτοῖς codd.

ξυγκαλέσας δὲ τὸν πάντας στρατιώτας καὶ βουλόμενος παραθαρσύναλ τε καὶ τὴν ἐπίνοιαν φράσαι, ἔλεγε τοιάδε.

9 “Ανδρες Πελοποννήσιοι, ἀπὸ μὲν οἵας χώρας ἥκομεν, ὅτι αἱεὶ διὰ τὸ εὑψυχον ἐλευθέρας, καὶ ὅτι Δωριῆς μέλλετε Ἰωσὶ μάχεσθαι, ὡν εἰώθατε κρείστους εἶναι, ἀρκείτω βραχέως ; 2 δεδηλωμένον· τὴν δὲ ἐπιχείρησιν φέρετε διανοοῦμαι ποιεῖσθαι, διδάξω, ἵνα μή τῷ τὸ κατ’ ὀλίγον καὶ μὴ ἀπαντᾶς 3 κυδὺνεύειν ἐνδεὲς φαινόμενον ἀτολμίαν παράσχῃ. τὸν γὰρ ἐναντίους εἰκάζω καταφρονήσει τε ἡμῶν καὶ οὐκ ἀν ἐπίσταντας ὡς ἀν ἐπεξέλθοι τις αὐτοῖς ἐς μάχην ἀναβῆναι τε 10 πρὸς τὸ χωρίον καὶ νῦν ἀτάκτως κατὰ θέαν τετραμμένους 4 ὀλιγωρεῖν. ὅστις δὲ τὰς τοιαύτας ἀμαρτίας τῶν ἐναντίων κάλλιστα ἰδὼν καὶ ἄμα πρὸς τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν τὴν ἐπιχείρησιν ποιεῖται μὴ ἀπὸ τοῦ προφανοῦς μᾶλλον καὶ ἀντιπαραταχθέντος ἢ ἐκ τοῦ πρὸς τὸ παρὸν ἔνυμφέροντος, 15 5 πλεῖστ’ ἀν ὅρθοῖτο· καὶ τὰ κλέμματα ταῦτα καλλίστην δόξαν ἔχει ἢ τὸν πολέμιον μάλιστ’ ἀν τις ἀπατήσας τὸν φίλους 6 μέγιστ’ ἀν ὠφελήσειεν. ἔως οὖν ἔτι ἀπαράσκενοι θαρσοῦσι καὶ τοῦ ὑπαπιέναι πλέον ἢ τοῦ μένοντος, ἐξ ὧν ἐμοὶ φαίνονται, τὴν διάνοιαν ἔχουσιν, ἐν τῷ ἀνειμένῳ αὐτῶν τῆς γυνώμης καὶ 20 πρὶν ἔνυταθῆναι μᾶλλον τὴν δόξαν, ἐγὼ μὲν ἔχων τὸν μετ’ ἐμαυτοῦ καὶ φθάσας, ἢν δύνωμαι, προσπεστοῦμαι δρόμῳ κατὰ 7 μέσον τὸ στράτευμα· σὺ δέ, Κλεαρίδα, ὕστερον, ὅταν ἐμὲ ὁρᾶς ἤδη προσκείμενον καὶ κατὰ τὸ εἰκὸς φοβοῦντα αὐτούς, τὸν μετὰ σεαυτοῦ τούς τ’ Ἀμφιπολίτας καὶ τὸν ἄλλους 25 ἔνυμμάχους ἄγων αἰφνιδίως τὰς πύλας ἀνοίξας ἐπεκθεῖν καὶ 8 ἐπείγεσθαι ὡς τάχιστα ἔνυμμεῖξαι. ἐλπὶς γὰρ μάλιστα αὐτοὺς οὕτω φοβηθῆναι· τὸ γὰρ ἐπιὸν ὕστερον δεινότερον τοὺς πολε- 9 μίοις τοῦ παρόντος καὶ μαχομένου. καὶ αὐτός τε ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνουν, ὥσπερ σε εἰκὸς δοῦτα Σπαρτιάτην, καὶ ὑμεῖς, 30 ὡς ἀνδρες ἔνυμμάχοι, ἀκολουθήσατε ἀνδρείως, καὶ νομίσατε

5 ἔρκειν τὸ ΑΒΕΦΜ 7 τῷ τὸ Poppo: τό τε c G : τῷ τε cett.
13 αὐτοῦ G 21 ἔνυταθῆναι Krüger: ἔνυταχθῆναι codd. 23 δρᾷς
ἐμὲ G

〈τρία〉 εἶναι τοῦ καλῶς πολεμεῖν τὸ ἐθέλειν καὶ τὸ αἰσχύνεσθαι καὶ 〈τὸ〉 τοῖς ἄρχουσι πείθεσθαι, καὶ τῆδε ὑμῖν τῇ ἡμέρᾳ ἡ ἀγαθοῖς γενομένοις ἐλευθερίαν τε ὑπάρχειν καὶ Λακεδαιμονίων ξυμμάχοις κεκλήσθαι, ἡ Ἀθηναίων τε δούλοις, ἣν 5 τὰ ἄριστα ἀνευ ἀνδραποδισμοῦ ἡ θανατώσεως πράξητε, καὶ δουλείαν χαλεπωτέραν ἡ πρὶν εἴχετε, τοῖς δὲ λοιποῖς Ἑλλησι κωλυταῖς γενέσθαι ἐλευθερώσεως. ἀλλὰ μήτε ὑμεῖς μαλακισθῆτε, δρῶντες περὶ ὅσων ὁ ἀγών ἔστιν, ἐγώ τε δείξω οὐ παραινέσαι οἵος τε ὃν μᾶλλον τοῖς πέλας ἡ καὶ αὐτὸς ἔργῳ 10 ἐπεξελθεῖν.'

‘Ο μὲν Βρασίδας τοσαῦτα εἰπὼν τὴν τε ἔξοδον παρειστεκενάζετο αὐτὸς καὶ τοὺς ἄλλους μετὰ τοῦ Κλεαρίδα καθίστη ἐπὶ τὰς Θρακίας καλούμένας τῶν πυλῶν, ὅπως ὥσπερ εἴρητο ἐπεξίοιεν. τῷ δὲ Κλέωνι, φανεροῦ γενομένου αὐτοῦ ἀπὸ 2 τοῦ Κερδυλίου καταβάντος καὶ ἐν τῇ πόλει ἐπιφανεῖ οὕσῃ ἔξωθεν περὶ τὸ ιερὸν τῆς Ἀθηνᾶς θυομένου καὶ ταῦτα πράσσοντος, ἀγγέλλεται (προυκεχωρήκει γὰρ τότε κατὰ τὴν θέαν) ὅτι ἡ τε στρατιὰ ἀπαστα φανερὰ τῶν πολεμίων ἐν τῇ πόλει καὶ ὑπὸ τὰς πύλας ἵππων τε πόδες πολλοὶ καὶ ἀνθρώπων 25 ὡς ἔξιόντων ὑποφαίνονται. ὁ δὲ ἀκούσας ἐπῆλθεν· καὶ ὡς 3 εἶδεν, οὐ βουλόμενος μάχῃ διαγωνίσασθαι πρὶν οἱ καὶ τοὺς βοηθοὺς ἥκειν καὶ οἰόμενος φθήσεσθαι ἀπελθών, σημαίνειν τε ἄμα ἐκέλευεν ἀναχώρησιν καὶ παρήγγειλε τοῖς ἀπιοῦσιν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κέρας, ὥσπερ μόνον οἴον τ' ἦν, ὑπάγειν ἐπὶ 35 τῆς Ἡιόνος. ὡς δ' αὐτῷ ἐδόκει σχολὴ γίγνεσθαι, αὐτὸς 4 ἐπιστρέψας τὸ δεξιὸν καὶ τὰ γυμνὰ πρὸς τοὺς πολεμίους δοὺς ἀπῆγε τὴν στρατιάν. κἀν τούτῳ Βρασίδας ὡς δρᾷ τὸν 5 καιρὸν καὶ τὸ στράτευμα τῶν Ἀθηναίων κινούμενον, λέγει τοῖς μεθ' ἔαυτοῦ καὶ τοῖς ἄλλοις ὅτι ‘οἱ ἀνδρες ἡμᾶς οὐ 3 μενοῦσιν. δῆλοι δὲ τῶν τε δοράτων τῇ κινήσει καὶ τῶν κεφαλῶν· οἷς γὰρ ἀν τοῦτο γίγνηται, οὐκ εἰώθασι μένειν τοὺς

I τρία add. Schol. et Stobaeus
σεσθαι f g M: ὀφθήσεσθαι cett.
Krüger

2 τὸ add. Stahl
23 παρήγγελλε C E G

22 φθήτοις secl.

ἐπιόντας. ἀλλὰ τάς τε πύλας τις ἀνοιγέτω ἐμοὶ ὅς εἴρηται,
 6 καὶ ἐπεξίωμεν ὡς τάχιστα θαρσοῦντες.¹³ καὶ ὁ μὲν κατὰ τὰς
 ἐπὶ τὸ σταύρωμα πύλας καὶ τὰς πρώτας τοῦ μακροῦ τείχους
 τότε ὄντος ἔξελθὼν ἔθει δρόμῳ τὴν ὁδὸν ταύτην εὐθεῖαν,
 ἥπερ νῦν κατὰ τὸ καρτερώτατον τοῦ χωρίου ἴοντι τροπαῖον 5
 ἔστηκε, καὶ προσβαλὼν τοῖς Ἀθηναίοις πεφοβημένοις τε
 ἄμα τῇ σφετέρᾳ ἀταξίᾳ καὶ τὴν τόλμαν αὐτοῦ ἐκπεπλη-
 7 γμένοις κατὰ μέσον τὸ στράτευμα τρέπει. καὶ ὁ Κλεαρίδας,
 ὥσπερ εἴρητο, ἄμα κατὰ τὰς Θρακίας πύλας ἐπεξελθὼν τῷ
 στρατῷ ἐπεφέρετο. ἔννέβη τε τῷ ἀδοκήτῳ καὶ ἔξαπίνης 10
 8 ἀμφοτέρωθεν τοὺς Ἀθηναίους θορυβηθῆναι, καὶ τὸ μὲν
 εὐώνυμον κέρας αὐτῶν τὸ πρὸς τὴν Ἡιόνα, ὅπερ δὴ καὶ
 προυκεχωρήκει, εὐθὺς ἀπορραγέν ἔφευγεν· καὶ ὁ Βρασίδας
 ὑποχωροῦντος ἥδη αὐτοῦ ἐπιπαριὼν τῷ δεξιῷ τιτρώσκεται,
 καὶ πεσόντα αὐτὸν οἱ μὲν Ἀθηναῖοι οὐκ αἰσθάνονται, οἱ 15
 9 δὲ πλησίον ἄραντες ἀπήνεγκαν. τὸ δὲ δεξιὸν τῶν Ἀθη-
 ναίων ἔμενε [τε] μᾶλλον, καὶ ὁ μὲν Κλέων, ὡς τὸ πρῶτον
 οὐ διενοεῖτο μένειν, εὐθὺς φεύγων καὶ καταληφθεὶς ὑπὸ
 Μυρκιών πελταστοῦ ἀποθυήσκει, οἱ δὲ αὐτοῦ ξυστραφέντες
 διπλῖται ἐπὶ τὸν λόφον τόν τε Κλεαρίδαν ἡμύνοντο καὶ δὶς 20
 ἥ τρὶς προσβαλόντα, καὶ οὐ πρότερον ἐνέδοσαν πρὶν ἥ τε
 Μυρκιώνα καὶ ἥ Χαλκιδικὴ ἵππος καὶ οἱ πελτασταὶ περι-
 10 στάντες καὶ ἐσακοντίζοντες αὐτοὺς ἔτρεψαν. οὕτω δὴ τὸ
 στράτευμα πᾶν ἥδη τῶν Ἀθηναίων φυγὸν χαλεπῶς καὶ
 πολλὰς ὁδοὺς τραπόμενοι κατὰ ὅρη, ὅσοι μὴ διεφθάρησαν
 ἥ αὐτίκα ἐν χερσὶν ἥ ὑπὸ τῆς Χαλκιδικῆς ἵππου καὶ τῶν
 11 πελταστῶν, οἱ λοιποὶ ἀπεκομίσθησαν ἐς τὴν Ἡιόνα. οἱ δὲ
 τὸν Βρασίδαν ἄραντες ἐκ τῆς μάχης καὶ διασώσαντες ἐς τὴν
 πόλιν ἔτι ἔμπνουν ἐσεκόμισαν· καὶ ἥσθετο μὲν ὅτι νικῶσιν οἱ
 12 μεθ' αὐτοῦ, οὐ πολὺ δὲ διαλιπὼν ἐτελεύτησεν. καὶ ἥ ἄλλη 30
 στρατιὰ ἀναχωρήσασα μετὰ τοῦ Κλεαρίδου ἐκ τῆς διώξεως

13 ἔφυγε ΑΒ
 30 μεθ' ἑαυτοῦ ΑΒ :

17 τε om. f(G)

c G

23 δὴ Krüger : δὲ codd.

αὐτοῦ c G

νεκρούς τε ἐσκύλευσε καὶ τροπαῖον ἔστησεν. μετὰ δὲ ταῦτα 11
 τὸν Βρασίδαν οἱ ξύμμαχοι πάντες ξὺν ὅπλοις ἐπισπόμενοι
 δημοσίᾳ ἔθαψαν ἐν τῇ πόλει πρὸ τῆς νῦν ἀγορᾶς οὔσης· καὶ
 τὸ λοιπὸν οἱ Ἀμφιπολῖται, περιείρξαντες αὐτοῦ τὸ μνημεῖον,
 5 ὡς ἥρωι τε ἐντέμνουσι καὶ τιμᾶς δεδώκασιν ἀγῶνας καὶ
 ἐτησίους θυσίας, καὶ τὴν ἀποικίαν ως οἰκιστῇ προσέθεσαν,
 καταβαλόντες τὰ Ἀγνώνεια οἰκοδομήματα καὶ ἀφανίσαντες
 εἴ τι μνημόσυνόν που ἔμελλεν αὐτοῦ τῆς οἰκίσεως περι-
 ἑσεσθαι, νομίσαντες τὸν μὲν Βρασίδαν σωτῆρά τε σφῶν
 10 γεγενῆσθαι καὶ ἐν τῷ παρόντι ἄμα τὴν τῶν Λακεδαιμονίων
 ξύμμαχίαν φόβῳ τῶν Ἀθηναίων θεραπεύοντες, τὸν δὲ
 Ἀγνωνα κατὰ τὸ πολέμιον τῶν Ἀθηναίων οὐκ ἀν δομοίως
 σφίσι ξυμφόρως οὐδ' ἀν ἡδέως τὰς τιμᾶς ἔχειν. καὶ τοὺς 2
 νεκροὺς τοῖς Ἀθηναίοις ἀπέδοσαν. ἀπέθανον δὲ Ἀθηναίων
 15 μὲν περὶ ἔξακοσίους, τῶν δ' ἐναντίων ἑπτά, διὰ τὸ μὴ ἐκ
 παρατάξεως, ἀπὸ δὲ τοιαύτης ξυντυχίας καὶ προεκφοβήσεως
 τὴν μάχην μᾶλλον γενέσθαι. μετὰ δὲ τὴν ἀναίρεσιν οἱ μὲν 3
 ἐπ' οἴκου ἀπέπλευσαν, οἱ δὲ μετὰ τοῦ Κλεαρίδου τὰ περὶ τὴν
 Ἀμφίπολιν καθίσταντο.

20 Καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τοῦ θέρους τελευτῶντος 12
 Ῥαμφίας καὶ Αὐτοχαρίδας καὶ Ἐπικυδίδας Λακεδαιμόνιοι
 ἐσ τὰ ἐπὶ Θράκης χωρία βοήθειαν ἥγον ἐνακοσίων ὁπλιτῶν,
 καὶ ἀφικόμενοι ἐσ Ἡράκλειαν τὴν ἐν Τραχῖνι καθίσταντο
 ὅτι αὐτοῖς ἐδόκει μὴ καλῶς ἔχειν. ἐνδιατριβόντων δὲ 2
 25 αὐτῶν ἔτυχεν ἡ μάχη αὕτη γενομένη, καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος εὐθὺς μέχρι μὲν Πιερίου 13
 τῆς Θεσταλίας διῆλθον οἱ περὶ τὸν Ῥαμφίαν, κωλυόντων
 δὲ τῶν Θεσταλῶν καὶ ἄμα Βρασίδου τεθνεώτος, φέρετο ἥγον
 τὴν στρατιάν, ἀπετράποντο ἐπ' οἴκου, νομίσαντες οὐδένα
 30 καιρὸν ἔτι εἶναι τῶν τε Ἀθηναίων ἥστη ἀπεληλυθότων καὶ
 οὐκ ἀξιόχρεων αὐτῶν δύτων δρᾶν τι ὃν κάκεῖνος ἐπενόει.

4 περιείρξαντες rec. : περιέρξαντες codd.

16 ξύμμαχίας A B F

25 ἔτυγχανεν A

28 ὥσπερ B

8 οἰκήσεως A B F G M

30 εἶναι

ἔτι A B

- 2 μάλιστα δὲ ἀπῆλθον εἰδότες τοὺς Λακεδαιμονίους, ὅτε ἐξ
ῆσαν, πρὸς τὴν εἰρήνην μᾶλλον τὴν γνώμην ἔχοντας.
 14 ξυνέβη τε εὐθὺς μετὰ τὴν ἐν Ἀμφιπόλει μάχην καὶ τὴν
Ραμφίου ἀναχώρησιν ἐκ Θεσσαλίας ὥστε πολέμου μὲν
μηδὲν ἔτι ἄψασθαι μηδετέρους, πρὸς δὲ τὴν εἰρήνην μᾶλλον 5
τὴν γνώμην εἶχον, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι πληγέντες ἐπὶ τε τῷ
Δηλιώπῃ καὶ δι’ ὀλίγου αὐθίς ἐν Ἀμφιπόλει, καὶ οὐκ ἔχοντες
τὴν ἐλπίδα τῆς ρώμης πιστὴν ἔτι, ἥπερ οὐ προσεδέχοντο
πρότερον τὰς σπουδάς, δοκοῦντες τῇ παρούσῃ εὐτυχίᾳ καθυ-
2 πέρτεροι γενήσεσθαι· καὶ τοὺς ξυμμάχους ἀμα ἐδέδισαν 10
σφῶν μὴ διὰ τὰ σφάλματα ἐπιφρόμενοι ἐπὶ πλέον ἀποστώσι,
μετεμέλοντό τε ὅτι μετὰ τὰ ἐν Πύλῳ καλῶς παρασχὸν οὐ
 3 ξυνέβησαν· οἱ δὲ αὖ Λακεδαιμόνιοι παρὰ γνώμην μὲν ἀπο-
βαίνοντος σφίσι τοῦ πολέμου, ἐν φῷ φόντο οὐλίγων ἐτῶν
καθαιρήσεω τὴν τῶν Ἀθηναίων δύναμιν, εἰ τὴν γῆν τέμνοιεν, 15
περιπεσόντες δὲ τῇ ἐν τῇ νήσῳ ξυμφορᾷ, οἷα οὕπω ἐγεγένητο
τῇ Σπάρτῃ, καὶ ληστευομένης τῆς χώρας ἐκ τῆς Πύλου καὶ
Κυθήρων, αὐτομολούντων τε τῶν Εἰλώτων καὶ αἱεὶ προσ-
δοκίας οὔσης μή τι καὶ οἱ ὑπομένοντες τοὺς ἐξω πίσυνοι
πρὸς τὰ παρόντα σφίσιν ὥσπερ καὶ πρότερον νεωτερίσωσιν. 20
 4 ξυνέβαινε δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ἀργείους αὐτοῖς τὰς τριακοντού-
τεις σπουδὰς ἐπ’ ἐξόδῳ εἶναι, καὶ ἄλλας οὐκ ἡθελον σπένδε-
σθαι οἱ Ἀργεῖοι εἰ μή τις αὐτοῖς τὴν Κυνουρίαν γῆν ἀπο-
δώσει, ὥστ’ ἀδύνατα εἶναι ἐφαίνετο Ἀργείοις καὶ Ἀθηναίοις
ἀμα πολεμεῖν. τῶν τε ἐν Πελοποννήσῳ πόλεων ὑπώπτευόν 25
τινας ἀποστήσεσθαι πρὸς τοὺς Ἀργείους· ὅπερ καὶ ἐγένετο.
 15 Ταῦτ’ οὖν ἀμφοτέροις αὐτοῖς λογιζομένοις ἐδόκει ποιητέα
εἶναι ἡ ξύμβασις, καὶ οὐχ ἥστον τοὺς Λακεδαιμονίους, ἐπι-
θυμίᾳ τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐκ τῆς νήσου κομίσασθαι· ἦσαν γὰρ
οἱ Σπαρτιάται αὐτῶν πρώτοι τε καὶ †δόμοίωσ† σφίσι ξυγ- 30

6 τε om. A B E F M 12 παρασχῶν A C E F M 16 γεγένητο
codd., corr. Stahl 21 τριακοντούτεις recs.: τριακονταέτεις vel
similia codd. 23 Κυνουρίαν A B 24 ὥστ’ secl. Stahl, qui post
ἀδύνατα add. δ’ 30 δμοῖοι Bekker: δμοῖοι Rauchenstein

γενεῖσι. ἥρξαντο μὲν οὖν καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν ἄλωσιν αὐτῶν 2 πράσσειν, ἀλλ’ οἱ Ἀθηναῖοι οὕπως ἥθελον, εὖ φερόμενοι,
ἐπὶ τῇ ἵσῃ καταλύεσθαι. σφαλέντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ τῷ
Δηλίῳ παραχρῆμα οἱ Λακεδαιμόνιοι, γνόντες νῦν μᾶλλον
5 ἀν ἐνδεξαμένους, ποιοῦνται τὴν ἐνιαύσιον ἐκεχειρίαν, ἐν ᾧ
ἔδει ἔννιόντας καὶ περὶ τοῦ πλέονος χρόνου βουλεύεσθαι.
ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ ἐν Ἀμφιπόλει ἥσσα τοῖς Ἀθηναίοις ἐγεγέ- 16
νητο καὶ ἐτεθνήκει Κλέων τε καὶ Βρασίδας, οἵπερ ἀμφοτέ-
ρωθεν μάλιστα ἡναυτοῦντο τῇ εἰρήνῃ, ὁ μὲν διὰ τὸ ἐντυχεῖν
ιο τε καὶ τιμάσθαι ἐκ τοῦ πολεμεῖν, ὁ δὲ γενομένης ἡσυχίας
καταφανέστερος νομίζων ἀν εἶναι κακουργῶν καὶ ἀπιστό-
τερος διαβάλλων, τότε δὴ ἐκατέρᾳ τῇ πόλει σπεύδοντες τὰ
μάλιστα τὴν ἡγεμονίαν Πλειστοάναξ τε ὁ Παυσανίου βασι-
λεὺς Λακεδαιμονίων καὶ Νικίας ὁ Νικηράτου, πλεῖστα τῶν
15 τότε εὖ φερόμενος ἐν στρατηγίαις, πολλῷ δὴ μᾶλλον προ-
θυμοῦντο, Νικίας μὲν βουλόμενος, ἐν ὧ ἀπαθῆσ ἦν καὶ
ἡξιοῦτο, διασώσασθαι τὴν ἐντυχίαν, καὶ ἐσ τε τὸ αὐτίκα
πόνων πεπαῦσθαι καὶ αὐτὸς καὶ τοὺς πολίτας παῦσαι καὶ
τῷ μέλλοντι χρόνῳ καταλιπεῖν ὄνομα ὡς οὐδὲν σφήλας τὴν
20 πόλιων διεγένετο, νομίζων ἐκ τοῦ ἀκινδύνου τοῦτο ἔννιμονειν
καὶ ὅστις ἐλάχιστα τύχῃ αὐτὸν παραδίδωσι, τὸ δὲ ἀκίνδυνον
τὴν εἰρήνην παρέχειν, Πλειστοάναξ δὲ ὑπὸ τῶν ἔχθρων
διαβαλλόμενος περὶ τῆς καθόδου, καὶ ἐσ ἐνθυμίαν τοῖς Λακε-
δαιμονίοις αἰεὶ προβαλλόμενος ὑπ’ αὐτῶν, δπότε τι πταί-
25 σειαν, ὡς διὰ τὴν ἐκείνου κάθοδον παρανομηθεῖσαν ταῦτα
ἔννιμονειν. τὴν γὰρ πρόμαντιν τὴν ἐν Δελφοῖς ἐπητιῶντο 2
αὐτὸν πεῖσαι μετ’ Ἀριστοκλέους τοῦ ἀδελφοῦ ὥστε χρῆσαι
Λακεδαιμονίοις ἐπὶ πολὺ τάδε θεωροῖς ἀφικνουμένοις, Διὸς
νίον ἥμιθέου τὸ σπέρμα ἐκ τῆς ἀλλοτρίας ἐσ τὴν ἔαυτῶν

2 οὔτως C: οὕπω E G (rasura facta) et Schol. ad Ar. Pac. 478
(οὕπως etiam Phot. et Suid.) 5 ἐνδεξαμένους G: ἐνδεξομένους cett.
12 διαβαλῶν A B E F δὴ recc.: δὲ codd. 13 μάλιστ' αὐτὴν. secl.
ἡγεμονίαν, Stahl 15 πολλῷ F: πολλῶν cett. 21 αὐτὸν C:
αὐτὸν cett. 23 ἐνθύμιον Cobet 27 ἀδελφοῦ] Δελφοῦ Cobet

- 3 ἀναφέρειν, εἰ δὲ μή, ἀργυρέᾳ εὐλάκᾳ εὐλαξεῖν· χρόνῳ δὲ προτρέψαι τὸν Λακεδαιμονίους φεύγοντα αὐτὸν ἐς Λύκαιον διὰ τὴν ἐκ τῆς Ἀττικῆς ποτὲ μετὰ δώρων δοκήσεως ἀναχώρησιν, καὶ ἥμισυ τῆς οἰκίας τοῦ ἵεροῦ τότε τοῦ Διὸς οἰκοῦντα φόβῳ τῷ Λακεδαιμονίων, ἔτει ἐνὸς δέοντι εἰκοστῷ 5 τοῦς ὅμοίοις χοροῖς καὶ θυσίαις καταγαγέν τοπερ δτε τὸ πρῶτον Λακεδαιμονία κτίζοντες τὸν βασιλέας καθίσταντο.
- 17 ἀχθόμενος οὖν τῇ διαβολῇ ταύτῃ καὶ νομίζων ἐν εἰρήνῃ μὲν οὐδενὸς σφάλματος γιγνομένου καὶ ἂμα τῶν Λακεδαιμονίων τὸν ἄνδρας κομιζομένων κὰν αὐτὸς τοῦς ἔχθροῖς 10 ἀνεπιληπτος εἶναι, πολέμου δὲ καθεστώτος αἰεὶ ἀνάγκην εἶναι τὸν προύχοντας ἀπὸ τῶν ξυμφορῶν διαβάλλεσθαι,
- 2 προυθυμήθη τὴν ξύμβασιν. καὶ τόν τε χειμῶνα τοῦτον ἥσαν ἐς λόγους καὶ πρὸς τὸ ἔαρ ἥδη παρασκευή τε προεπανεστίθη ἀπὸ τῶν Λακεδαιμονίων περιαγγελλομένη κατὰ 15 πόλεις ὡς ⟨ἐς⟩ ἐπιτειχισμόν, ὅπως οἱ Ἀθηναῖοι μᾶλλον ἐσακούοιεν, καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῶν ξυνόδων ἂμα πολλὰς δικαιώσεις προενεγκόντων ἀλλήλοις ξυνεχωρεῖτο ὥστε ἀ ἐκάτεροι πολέμῳ ἔσχον ἀποδόντας τὴν εἰρήνην ποιεῖσθαι, Νίσαιαν δ’ ἔχειν Ἀθηναίους (ἀνταπαιτούντων γὰρ Πλάταιαν οἱ Θη- 20 βαῖοι ἔφασαν οὐ βίᾳ, ἀλλ’ ὅμολογίᾳ αὐτῶν προσχωρησάντων καὶ οὐ προδόντων ἔχειν τὸ χωρίον, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τῷ αὐτῷ τρόπῳ τὴν Νίσαιαν), τότε δὴ παρακαλέσαντες τὸν ἑαυτῶν ξυμμάχους οἱ Λακεδαιμόνιοι, καὶ ψηφισαμένων πλὴν Βοιωτῶν καὶ Κορινθίων καὶ Ἡλείων καὶ Μεγαρέων τῶν 25 ἄλλων ὥστε καταλύεσθαι (τούτοις δὲ οὐκ ἥρεσκε τὰ πραστόμενα), ποιοῦνται τὴν ξύμβασιν καὶ ἐσπείσαντο πρὸς τὸν Ἀθηναίους καὶ ὕμοσαν, ἐκεῖνοί τε πρὸς τὸν Λακεδαιμονίους, τάδε.
- 18 ‘Σπονδὰς ἐποιήσαντο Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ 30 2 οἱ ξύμμαχοι κατὰ τάδε, καὶ ὕμοσαν κατὰ πόλεις. περὶ

3 δοκήσεως in recc. adscriptum : δόκησιν f M Schol.: δόκησιν ἐς g: δοκοῦσαν ἔως cett. 5 τῶν A ἔτι C E F M 16 ἐς ἐπιτειχισμόν
Poppo : ἐπὶ τειχισμόν codd.

μὲν τῶν Ἱερῶν τῶν κοινῶν, θύειν καὶ λέναι καὶ μαντεύεσθαι καὶ θεωρεῖν κατὰ τὰ πάτρια τὸν βουλόμενον καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν ἀδεῶς. τὸ δ' Ἱερὸν καὶ τὸν νεὼν τὸν ἐν Δελφοῖς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Δελφοὺς αὐτονόμους εἶναι 5 καὶ αὐτοτελεῖς καὶ αὐτοδίκους καὶ αὐτῶν καὶ τῆς γῆς τῆς ἑαυτῶν κατὰ τὰ πάτρια. ἔτη δὲ εἶναι τὰς σπουδὰς πεντήκοντα 3 Ἀθηναίοις καὶ τοῖς ἔνυμάχοις τοῖς Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς ἔνυμάχοις τοῖς Λακεδαιμονίων ἀδόλους καὶ ἀβλαβεῖς καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. ὅπλα δὲ μὴ 4 10 ἔξεστω ἐπιφέρειν ἐπὶ πημονῇ μήτε Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ἔνυμάχους ἐπ' Ἀθηναίους καὶ τοὺς ἔνυμάχους μήτε Ἀθηναίους καὶ τοὺς ἔνυμάχους ἐπὶ Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ἔνυμάχους, μήτε τέχνῃ μήτε μηχανῇ μηδεμιᾷ. ἦν δέ τι διάφορον ἢ πρὸς ἀλλήλους, δικαίῳ χρήσθων καὶ ὄρκοις, καθ' 15 ὅτι ἀν ἔνυμάχωνται. ἀποδόντων δὲ Ἀθηναίοις Λακεδαιμόνιοι 5 καὶ οἱ ἔνυμάχοι Ἀμφίπολιν. ὅσας δὲ πόλεις παρέδοσαν Λακεδαιμόνιοι Ἀθηναίοις, ἔξεστω ἀπιέναι ὅποι ἀν βούλωνται αὐτὸνς καὶ τὰ ἑαυτῶν ἔχοντας· τὰς δὲ πόλεις φερούσας τὸν φόρον τὸν ἐπ' Ἀριστείδου αὐτονόμους εἶναι. ὅπλα δὲ 20 μὴ ἔξεστω ἐπιφέρειν Ἀθηναίους μηδὲ τοὺς ἔνυμάχους ἐπὶ κακῷ, ἀποδιδόντων τὸν φόρον, ἐπειδὴ αἱ σπουδαὶ ἔγενοντο. εἰσὶ δὲ Ἀργιλος, Στάγιρος, Ἀκανθος, Σκῶλος, Ὄλυνθος, Σπάρτωλος. ἔνυμάχους δ' εἶναι μηδετέρων, μήτε Λακεδαιμονίων μήτε Ἀθηναίων. ἦν δὲ Ἀθηναῖοι πείθωσι τὰς 25 πόλεις, βουλομένας ταύτας ἔξεστω ἔνυμάχους ποιεῖσθαι αὐτὸνς Ἀθηναίοις. Μηκυβερναίους δὲ καὶ Σαναίους καὶ Σιγγαίους οἰκεῖν τὰς πόλεις τὰς ἑαυτῶν, καθάπερ Ὄλύνθιοι καὶ Ἀκάνθιοι. ἀποδόντων δὲ Ἀθηναίοις Λακεδαιμόνιοι καὶ 7 οἱ ἔνυμάχοι Πάνακτον. ἀποδόντων δὲ καὶ Ἀθηναῖοι Λακε-

I καὶ λέναι secl. Classen: ἔξειναι Kirchhoff 14 δίκαιαι recc.
 16 post Ἀμφίπολιν lacunam statuit Stahl παρέλαβον Kirchhoff
 17 Ἀθηναίους Kirchhoff (recc.) 22 Στᾶλος Kirchhoff 25 βουλο-
 μένας ταύτας secl. Stahl: post ταύτας distinguit Kirchhoff 27
 Σιγγίους Kirchhoff

δαιμονίοις Κορυφάπτιον καὶ Κύθηρα καὶ Μέθανα καὶ Πτελεὸν καὶ Ἀταλάντην καὶ τὸν ἄνδρας δοῖ εἰσὶ Λακεδαιμονίων ἐν τῷ δημοσίῳ τῷ Ἀθηναίων ἡ ἄλλοθί που δῆτης Ἀθηναῖοι ἄρχουσιν ἐν δημοσίῳ· καὶ τὸν ἐν Σκιώνη πολιορκουμένους Πελοποννησίων ἀφέναι καὶ τὸν ἄλλους δοῖ Λακεδαιμονίων ἔν μημαχοὶ ἐν Σκιώνη εἰσὶ καὶ δοῦνος Βρασίδας ἐσέπεμψε καὶ εἴ τις τῶν ἔνυμάχων τῶν Λακεδαιμονίων ἐν Ἀθήναις ἐστὶν ἐν τῷ δημοσίῳ ἡ ἄλλοθί που ἡς Ἀθηναῖοι ἄρχουσιν ἐν δημοσίῳ. ἀποδόντων δὲ καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ἔνυμαχοὶ οὕστινας ἔχουσιν Ἀθηναίων καὶ τῶν ἔνυμάχων 10 κατὰ ταῦτα. Σκιωναίων δὲ καὶ Τορωναίων καὶ Σερμυλιῶν καὶ εἴ τις ἄλλην πόλιν ἔχουσιν Ἀθηναῖοι, Ἀθηναίους βουλεύεσθαι περὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἄλλων πόλεων ὅτι ἀν δοκῆ 9 αὐτοῖς. ὄρκους δὲ ποιήσασθαι Ἀθηναίους πρὸς Λακεδαιμονίους καὶ τὸν ἔνυμάχους κατὰ πόλεις. ὅμινύντων δὲ τὸν 15 ἐπιχώριον ὄρκον ἑκάτεροι τὸν μέγιστον ἐπτὰ καὶ δέκα ἑκάστης πόλεως. ὁ δὲ ὄρκος ἐστω ὅδε· “ἔμμειγῷ ταῖς ἔνυθήκαις καὶ ταῖς σπονδαῖς ταῦτῃ δικαίως καὶ ἀδόλως.” ἔστω δὲ Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς ἔνυμάχοις κατὰ ταῦτα ὄρκος 10 πρὸς Ἀθηναίους, τὸν δὲ ὄρκον ἀνανεούσθαι κατ’ ἐνιαυτὸν 20 ἀμφοτέρους. στήλας δὲ στήσαι Ὄλυμπίασι καὶ Πυθοῖ καὶ Ἰσθμοῖ καὶ Ἀθήνησιν ἐν πόλει καὶ ἐν Λακεδαιμονίῳ ἐν 11 Ἀμυκλαίῳ. εἰ δέ τι ἀμνημονούσιν ὁποτεροιοῦν καὶ ὅτουν πέρι, λόγοις δικαίοις χρωμένοις εὔορκον εἶναι ἀμφοτέροις ταῦτη μεταθεῖναι ὅπῃ ἀν δοκῆ ἀμφοτέροις, Ἀθηναίοις καὶ 25 Λακεδαιμονίοις.

19 “Αρχει δὲ τῶν σπονδῶν ⟨ἐν μὲν Λακεδαιμονίᾳ⟩ ἔφορος Πλειστόλας Ἀρτεμισίου μῆνὸς τετάρτη φθίνοντος, ἐν δὲ Ἀθήναις ἄρχων Ἀλκαῖος Ἐλαφηβολιῶνος μῆνὸς ἔκτη φθί-

I Μέθανα Stahl (Strab. ad iv. 45. 2) : Μεθώνην codd. 6 ἐσέπ]ε[μψε . . . 10 Ἀθηναίων Π²⁴ 8 ἡς] δῆτης Stahl [Π²⁴] 16 ἐπτὰ καὶ δέκα Ullrich: ἔξ codd. 17 ἔμμειγῷ F. Portus: ἔμμένω codd. 19 post ἔνυμάχοις add. καὶ A B F M 22 Ἰσθμοῖ Aem. Portus: Ἰσθμῷ codd. Ἀθήνησιν γεcc.: Ἀθήναις codd. 23 δτου γεcc.: εἴ του c G: οἱ τοῦ vel οἱ του cett.: δτουοῦν Kirchhoff 27 ἐν μὲν Λακεδαιμονίῳ add. Kirchhoff

νοντος. ὅμινον δὲ οἶδε καὶ ἐσπένδοντο. Λακεδαιμονίων ² μὲν <Πλειστοάναξ, Ἀγις,> Πλειστόλας, Δαμάγητος, Χίονις, Μεταγένης, Ἀκανθος, Δάιθος, Ἰσχαγόρας, Φιλοχαρίδας, Ζευξίδας, Ἀντιππος, Τέλλις, Ἀλκινάδας, Ἐμπεδίας, Μη-⁵ νᾶς, Λάφιλος. Ἀθηναίων δὲ οἶδε. Λάμπων, Ἰσθμιόνικος, Νικίας, Λάχης, Εὐθύδημος, Προκλῆς, Πυθόδωρος, Ἀγνων, Μυρτίλος, Θρασυκλῆς, Θεαγένης, Ἀριστοκράτης, Ἰώλκιος, Τιμοκράτης, Λέων, Λάμαχος, Δημοσθένης.

Αὗται αἱ σπουδαὶ ἐγένοντο τελευτῶντος τοῦ χειμῶνος ²⁰ ₁₀ ἡμαρτῆρι, ἐκ Διονυσίων εὐθὺς τῶν ἀστικῶν, αὐτόδεκα ἐτῶν διελθόντων καὶ ἡμερῶν δλίγων παρενεγκουσῶν ἡ ὡς τὸ πρῶτον ἡ ἐσβολὴ ἡ ἐς τὴν Ἀττικὴν καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ πολέμου τοῦδε ἐγένετο. σκοπείτω δέ τις κατὰ τοὺς χρόνους καὶ μὴ ² τῶν ἑκασταχοῦ ἡ ἀρχόντων ἡ ἀπὸ τιμῆς τινὸς ἐς τὰ προ-¹⁵ γεγενημένα σημαινόντων τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν ὄνομάτων πιστεύσας μᾶλλον. οὐ γὰρ ἀκριβέστερον, οἷς καὶ ἀρχο-
μένοις καὶ μεσοῦσι καὶ ὅπως ἔτυχε τῷ ἐπεγένετο τι. κατὰ ₃ θέρη δὲ καὶ χειμῶνας ἀριθμῶν, ὥσπερ γέγραπται, εὐρήσει,
ἐξ ἡμισείας ἑκατέρου τοῦ ἐνιαυτοῦ τὴν δύναμιν ἔχοντος,
₂₀ δέκα μὲν θέρη, ἵσους δὲ χειμῶνας τῷ πρώτῳ πολέμῳ τῷδε γεγενημένους.

Λακεδαιμόνιοι δέ (ἔλαχον γὰρ πρότεροι ἀποδιδόναι ὁ ²¹ εἶχον) τούς τε ἄνδρας εὐθὺς τοὺς παρὰ σφίσιν αἰχμαλώτους ἀφίεσαν καὶ πέμψαντες ἐς τὰ ἐπὶ Θράκης πρέσβεις Ἰσχα-²⁵ γόραν καὶ Μηνᾶν καὶ Φιλοχαρίδαν ἐκέλευνον τὸν Κλεαρίδαι τὴν Ἀμφίπολιν παραδιδόναι τοῖς Ἀθηναίοις καὶ τοὺς ἄλλους τὰς σπουδάς, ὡς εἴρητο ἐκάστοις, δέχεσθαι. οἱ δ' οὐκ ² ἢθελον, νομίζοντες οὐκ ἐπιτηδείας εἶναι οὐδὲ ὁ Κλεαρίδας

² Πλειστοάναξ, Ἀγις add. Arnold ad scripturam cap. 24 accommodata quaedam ex nominibus propriis τὴν Ἀττικὴν καὶ secl. E. H. O. Müller 12 ἡ ἐσβολὴ ἡ om. C) ἐs τῶν ὄνομάτων in codd. post τινὸς leguntur, transp. Arnold: τῇ ἀπαρίθμησιν τῶν ὄνομάτων in codd. post τινὸς leguntur, transp. Arnold: τῇ ἀπαρίθμησιν Wilamowitz-Möllendorff, qui σημαινόντων post τινὸς transp. ἐs secl. Classen, qui τὴν ἀπ. τῶν ὄνομ. post μὴ (l. 13) transp. 16 πιστεύσας] ποιήσας legisse Schol. censem Hude

παρέδωκε τὴν πόλιν, χαριζόμενος τοῖς Χαλκιδεῦσι, λέγων
 3 ὡς οὐ δυνατὸς εἴη βίᾳ ἐκείνων παραδιδόντι. ἐλθὼν δὲ
 αὐτὸς κατὰ τάχος μετὰ πρέσβεων αὐτόθεν ἀπολογησόμενός
 τε ἐσ τὴν Λακεδαιμονίαν, ἦν κατηγορώσιν οἱ περὶ τὸν Ἰσχα-
 γόραν ὅτι οὐκ ἐπείθετο, καὶ ὅμα βουλόμενος εἰδέναι εἰ 5
 ἔτι μετακινητὴ εἴη ἢ δομολογία, ἐπειδὴ ηὗρε κατειλημ-
 μένους, αὐτὸς μὲν πάλιν πεμπόντων τῶν Λακεδαιμονίων καὶ
 κελευόντων μάλιστα μὲν καὶ τὸ χωρίον παραδοῦναι, εἰ δὲ
 μή, ὁπόσοι Πελοποννησίων ἔνεισιν ἔξαγαγεῖν, κατὰ τάχος
 ἐπορεύετο.

10

22 Οἱ δὲ ξύμμαχοι ἐν τῇ Λακεδαιμονίᾳ αὐτοὶ ἔτυχον ὄντες,
 καὶ αὐτῶν τοὺς μὴ δεξαμένους τὰς σπονδὰς ἐκέλευον οἱ
 Λακεδαιμόνιοι ποιεῖσθαι. οἱ δὲ τῇ αὐτῇ προφάσει ἥπερ καὶ
 τὸ πρώτον ἀπεώσαντο οὐκ ἔφασαν δέξεσθαι, ἦν μή τινας
 2 δικαιοτέρας τούτων ποιῶνται. ὡς δ' αὐτῶν οὐκ ἐσήκουον, 15
 ἔκεινους μὲν ἀπέπεμψαν, αὐτοὶ δὲ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους
 ξύμμαχίαν ἐποιοῦντο, νομίζοντες ἡκιστα ἀν σφίσι τούς τε
 Ἀργείους, ἐπειδὴ οὐκ ἥθελον Ἀμπελίδους καὶ Λίχου ἐλθόν-
 των ἐπισπένδεσθαι νομίσαντες αὐτοὺς ἄνευ Ἀθηναίων οὐ
 δεινοὺς εἶναι, καὶ τὴν ἄλλην Πελοπόννησον μάλιστ' ἀν 20
 ἡσυχάζειν· πρὸς γὰρ ἀν τοὺς Ἀθηναίους, εἰ ἔξῆν, χωρεῖν.
 3 παρόντων οὖν πρέσβεων ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων καὶ γενομένων
 λόγων ξυνέβησαν, καὶ ἐγένοντο ὅρκοι καὶ ξύμμαχία ἥδε.
 23 'Κατὰ τάδε ξύμμαχοι ἔσονται Λακεδαιμόνιοι <καὶ Ἀθη-
 ναῖοι> πεντήκοντα ἔτη. ἦν [δέ] τινες ἵωσιν ἐσ τὴν γῆν 25
 πολέμιοι τὴν Λακεδαιμονίων καὶ κακῶς ποιῶσι Λακεδαι-
 μονίους, ὡφελεῖν Ἀθηναίους Λακεδαιμονίους τρόπῳ ὅποιῳ
 ἀν δύνωνται ἴσχυροτάγῳ κατὰ τὸ δυνατόν· ἦν δὲ δηώσαντες

3 ἀπολογησόμενος G M : ἀπολογησάμενος cett Krüger : κατειλημμένας codd. 6 κατειλημμένους
 add. Stahl 14 δέξεσθαι Markland : δέξασθαι codd. 17 ἐποιή-
 σαντο C G (suprascr. ἐποιοῦντο G') 19 νομίσαντες . . . οὐ secl.
 Heilmann 21 πρὸς γὰρ . . . χωρεῖν post εἶναι (l. 20) transp. Stahl
 23 post ἥδε distinxit Krüger, post τάδε codd. 24 καὶ Ἀθηναῖοι
 add. F. Portus 25 δέ secl. Krüger ἐσ] ἐπὶ Kirchhoff

οῖχωνται, πολεμίαν εἶναι ταύτην τὴν πόλιν Λακεδαιμονίους καὶ Ἀθηναίους καὶ κακῶς πάσχειν ὑπὸ ἀμφοτέρων, καταλύειν δὲ ἄμφω τῷ πόλεε. ταῦτα δ' εἶναι δικαίως καὶ προθύμως καὶ ἀδόλως. καὶ ἦν τινες ἐς τὴν Ἀθηναίων γῆν 2
 5 ἵωσι πολέμιοι καὶ κακῶς ποιῶσιν Ἀθηναίους, ὡφελεῦν Λακεδαιμονίους (Ἀθηναίους) τρόπῳ ὅτῳ ἀν δύνωνται ἴσχυροτάτῳ κατὰ τὸ δυνατόν· ἦν δὲ δηώσαντες οἰχωνται, πολεμίαν εἶναι ταύτην τὴν πόλιν Λακεδαιμονίους καὶ Ἀθηναίους καὶ κακῶς πάσχειν ὑπὸ ἀμφοτέρων, καταλύειν δὲ ἄμφω τῷ πόλεε.
 10 ταῦτα δ' εἶναι δικαίως καὶ προθύμως καὶ ἀδόλως. ἦν δὲ ἡ 3
 δούλεια ἐπανιστῆται, ἐπικουρεῖν Ἀθηναίους Λακεδαιμονίους παντὶ σθένει κατὰ τὸ δυνατόν. ὁμοῦνται δὲ ταῦτα οὕπερ 4
 καὶ τὰς ἄλλας σπονδὰς ὕμνουν ἐκατέρων. ἀνανεοῦσθαι δὲ
 15 <τὸν ὄρκον> κατ' ἐνιαυτὸν Λακεδαιμονίους μὲν ἰόντας ἐς
 Ἀθήνας πρὸς τὰ Διονύσια, Ἀθηναίους δὲ ἰόντας εἰς Λακεδαιμονία πρὸς τὰ Τακίνθια. στήλην δὲ ἐκατέρους στήσαι, 5
 τὴν μὲν ἐν Λακεδαιμονίᾳ παρ' Ἀπόλλωνι ἐν Ἀμυκλαίῳ, τὴν
 δὲ ἐν Ἀθήναις ἐν πόλει παρ' Ἀθηνᾶ. ἦν δέ τι δοκῆ Λακε- 5
 δαιμονίους καὶ Ἀθηναίους προσθεῖναι καὶ ἀφελεῦν περὶ τῆς
 20 ξυμμαχίας, ὅτι ἀν δοκῆ, εὑροκον ἀμφοτέροις εἶναι.

“Τὸν δὲ ὄρκον ὕμνουν Λακεδαιμονίων μὲν οἴδε, Πλει- 24
 στοάναξ,⁴ Ἀγις, Πλειστόλας, Δαμάγητος, Χίονις, Μεταγένης,
 “Ακανθος, Δάιθος, Ἰσχαγόρας, Φιλοχαρίδας, Ζευξίδας, “Αν-
 τιππος, Ἀλκινάδας, Τέλλις, Ἐμπεδίας, Μηνᾶς, Λάφιλος,
 25 Ἀθηναίων δὲ Λάμπων, Ἰσθμιόνικος, Λάχης, Νικίας, Εὐθύ-
 δημος, Προκλῆς, Πυθόδωρος,⁵ Ἀγνων, Μυρτίλος, Θρασυκλῆς,
 Θεαγένης, Ἀριστοκράτης, Ἰώλκιος, Τιμοκράτης, Λέων,
 Λάμαχος, Δημοσθένης.”

Αὕτη ἡ ξυμμαχία ἐγένετο μετὰ τὰς σπονδὰς οὐ πολλῷ 2
 30 ὕστερον, καὶ τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐκ τῆς νήσου ἀπέδοσαν οἱ

4 ἐς] ἐπὶ Kirchhoff post τὴν add. τῶν A C E F M 6 Ἀθηναίους add. Ullrich ὅτῳ] δποίῳ Herwerden 14 τὸν ὄρκον add. Kirchhoff 23 Ζευξίλας A B E F M

Αθηναῖοι τοῖς Λακεδαιμονίοις, καὶ τὸ θέρος ἥρχε τοῦ ἐνδεκάτου ἔτους. ταῦτα δὲ τὰ δέκα ἔτη ὁ πρῶτος πόλεμος ξυνεχῶς γενόμενος γέγραπται.

- 25 Μετὰ δὲ τὰς σπονδὰς καὶ τὴν ξυμμαχίαν τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν Ἀθηναίων, αἱ ἐγένοντο μετὰ τὸν δεκέτη⁵ πόλεμον ἐπὶ Πλειστόλα μὲν ἐν Λακεδαιμονὶ ἐφόρου, Ἀλκαίου δ' ἄρχοντος Ἀθήνησι, τοῖς μὲν δεξαμένοις αὐτὰς εἰρήνη ἦν, οἱ δὲ Κορίνθιοι καὶ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ πόλεών τινες διεκίνουν τὰ πεπραγμένα, καὶ εὐθὺς ἄλλη ταραχὴ¹⁰ καθίστατο τῶν ξυμμάχων πρὸς τὴν Λακεδαιμονίαν. καὶ ἅμα¹⁰ καὶ τοῖς Ἀθηναίοις οἱ Λακεδαιμόνιοι προϊόντος τοῦ χρόνου ὑποπτοι ἐγένοντο ἔστιν ἐν οἷς οὐ ποιοῦντες ἐκ τῶν ξυγκειμένων ἀ εἴρητο. καὶ ἐπὶ ἐξ ἔτη μὲν καὶ δέκα μῆνας ἀπέσχοντο μὴ ἐπὶ τὴν ἐκατέρων γῆν στρατεῦσαι, ἔξωθεν δὲ μετ' ἀνοκωχῆς οὐ βεβαίου ἐβλαπτον ἀλλήλους τὰ μάλιστα.¹⁵ ἔπειτα μέντοι καὶ ἀναγκασθέντες λῦσαι τὰς μετὰ τὰ δέκα ἔτη σπονδὰς αὐθις ἐς πόλεμον φανερὸν κατέστησαν.
- 26 Γέγραφε δὲ καὶ ταῦτα ὁ αὐτὸς Θουκυδίδης Ἀθηναῖος ἔξῆς, ὡς ἔκαστα ἐγένετο, κατὰ θέρη καὶ χειμῶνας, μέχρι οὗ τὴν τε ἀρχὴν κατέπαυσαν τῶν Ἀθηναίων Λακεδαιμόνιοι καὶ²⁰ οἱ ξύμμαχοι, καὶ τὰ μακρὰ τείχη καὶ τὸν Πειραιᾶ κατέλαβον. ἔτη δὲ ἐς τοῦτο τὰ ξύμπαυτα ἐγένετο τῷ πολέμῳ ἐπτὰ καὶ²⁵ εἴκοσι. καὶ τὴν διὰ μέσου ξύμβασιν εἴ τις μὴ ἀξιώσει πόλεμον νομίζειν, οὐκ δρθῶς δικαιώσει. τοῖς [τε] γὰρ ἔργοις ὡς διήρηται ἀθρείτω, καὶ εὐρήσει οὐκ εἰκὸς δινείρηνη³⁰ αὐτὴν κριθῆναι, ἐν ᾧ οὔτε ἀπέδοσαν πάντα οὔτ' ἀπεδέξαντο ἀ ξυνέθεντο, ἔξω τε τούτων πρὸς τὸν Μαντινικὸν καὶ Ἐπιδαύριον πόλεμον καὶ ἐς ἄλλα ἀμφοτέροις ἀμαρτήματα ἐγένοντο καὶ οἱ ἐπὶ Θράκης ξύμμαχοι οὐδὲν ἥσσον πολέμοι³⁵ 3 ησαν Βοιωτοί τε ἐκεχειρίαν δεχήμερον ἤγον. ὡστε ξὺν τῷ πρώτῳ πολέμῳ τῷ δεκέτει καὶ τῇ μετ' αὐτὸν ὑπόπτῳ ἀνο-

9 post ἄλλῃ add. τε Stahl
σταυτὸν B

14 ἐκατέραν A B E F
22 ἐγένοντο C G

24 τε secl. Stahl

17 καθί-

κωχῇ καὶ τῷ ὕστερον ἐξ αὐτῆς πολέμῳ εὑρήσει τις τοσαῦτα
ἔτη, λογιζόμενος κατὰ τὸν χρόνον, καὶ ἡμέρας οὖς πολλὰς
παρενεγκούσας, καὶ τοῖς ἀπὸ χρησμῶν τι ἴσχυρισαμένοις
μόνον δὴ τοῦτο ἔχυρῶς ἔνυβάν. αἰὲν γὰρ ἔγωγε μέμνημαι, 4
5 καὶ ἀρχομένου τοῦ πολέμου καὶ μέχρι οὗ ἐτελεύτησε, προ-
φερόμενον ὑπὸ πολλῶν ὅτι τρὶς ἐννέα ἔτη δέοι γενέσθαι
αὐτόν. ἐπεβίων δὲ διὰ παντὸς αὐτοῦ αἰσθανόμενός τε τῇ 5
ἡλικίᾳ καὶ προσέχων τὴν γνώμην, ὅπως ἀκριβές τι εἴσομαι·
καὶ ἔννέβη μοι φεύγειν τὴν ἐμαυτοῦ ἔτη εἴκοσι μετὰ τὴν
10 ἐς Ἀμφίπολιν στρατηγίαν, καὶ γενομένῳ παρ' ἀμφοτέροις
τοῖς πράγμασι, καὶ οὐχ ἥσσον τοῖς Πελοποννησίων διὰ τὴν
φυγὴν, καθ' ἥσυχίαν τι αὐτῶν μᾶλλον αἰσθέσθαι. τὴν οὖν 6
μετὰ τὰ δέκα ἔτη διαφοράν τε καὶ ἔνγχυσιν τῶν σπουδῶν
καὶ τὰ ἔπειτα ὡς ἐπολεμήθη ἔξηγήσομαι.

15 Ἐπειδὴ γὰρ αἱ πεντηκοντούτεις σπουδαὶ ἐγένοντο καὶ 27
ὕστερον ἡ ἔνυμαχία, καὶ αἱ ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου πρε-
σβεῖαι, αἵπερ παρεκλήθησαν ἐς αὐτά, ἀνεχώρουν ἐκ τῆς
Λακεδαιμονίου· καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐπ' οἴκου ἀπῆλθον, Κορίνθιοι 2
δὲ ἐς Ἀργος τραπόμενοι πρῶτον λόγους ποιοῦνται πρός
20 τινας τῶν ἐν τέλει ὄντων Ἀργείων ὡς χρή, ἐπειδὴ Λακε-
δαιμόνιοι οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ, ἀλλ' ἐπὶ καταδουλώσει τῆς Πελο-
ποννήσου σπουδὰς καὶ ἔνυμαχίαν πρὸς Ἀθηναίους τοὺς
πρὶν ἔχθιστους πεποίηνται, ὁρᾶν τὸν Ἀργείους ὅπως σω-
θήσεται ἡ Πελοπόννησος καὶ ψηφίσασθαι τὴν βουλομένην
25 πόλιν τῶν Ἑλλήνων, ἣτις αὐτόνομός τέ ἐστι καὶ δίκας ἵσας
καὶ δόμοις διδωσι, πρὸς Ἀργείους ἔνυμαχίαν ποιεῖσθαι
ῶστε τῇ ἀλλήλων ἐπιμαχεῖν, ἀποδεῖξαι δὲ ἄνδρας δλίγους
ἀρχὴν αὐτοκράτορας καὶ μὴ πρὸς τὸν δῆμον τοὺς λόγους
εἶναι, τοῦ μὴ καταφανεῖς γίγνεσθαι τὸν μὴ πείσαντας τὸ
30 πλῆθος· ἔφασαν δὲ πολλοὺς προσχωρήσεσθαι μίσει τῶν

II Πελοποννησίοις ΑΒΕΦΜ
μαχίαι codd. αἱ καὶ ΑΒC F
gecc.

16 ἡ ἔνυμαχία Cobet: αἱ ἔνυ-
μαχίαι Stahl 17 αὐτάς 18 καὶ om.

3 Λακεδαιμονίων. καὶ οἱ μὲν Κορίνθιοι διδάξαντες ταῦτα
 28 ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκουν οἱ δὲ τῶν Ἀργείων ἄνδρες ἀκού-
 σαντες ἐπειδὴ ἀνήνεγκαν τοὺς λόγους ἐς τε τὰς ἀρχὰς καὶ
 τὸν δῆμον, ἐψηφίσαντο Ἀργεῖοι καὶ ἄνδρας εἶλοντο δώδεκα,
 πρὸς οὓς τὸν βουλόμενον τῶν Ἐλλήνων ξυμμαχίαν ποιεῖσθαι 5
 πλὴν Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων τούτων δὲ μηδετέροις
 2 ἔξεῖναι ἀνευ τοῦ δήμου τοῦ Ἀργείων σπείσασθαι. ἐδέξαντό
 τε ταῦτα οἱ Ἀργεῖοι μᾶλλον δρῶντες τόν τε Λακεδαιμονίων
 σφίσι πόλεμον ἐσόμενον (ἐπ' ἔξοδῳ γὰρ πρὸς αὐτοὺς αἱ
 σπονδαὶ ἥσαν) καὶ ἅμα ἐλπίσαντες τῆς Πελοποννήσου 10
 ἡγήσεσθαι· κατὰ γὰρ τὸν χρόνον τοῦτον ἡ τε Λακεδαιμωνίων
 μάλιστα δὴ κακῶς ἤκουσε καὶ ὑπερώφθη διὰ τὰς ξυμφοράς,
 οἵ τε Ἀργεῖοι ἄριστα ἔσχον τοὺς πᾶσιν, οὐ ξυναράμενοι
 τοῦ Ἀττικοῦ πολέμου, ἀμφοτέροις δὲ μᾶλλον ἐνσπουδοὶ
 3 ὄντες ἐκκαρπωσάμενοι. οἱ μὲν οὖν Ἀργεῖοι οὕτως ἐς τὴν 15
 ξυμμαχίαν προσεδέχοντο τοὺς ἐθέλοντας τῶν Ἐλλήνων,
 29 Μαντινῆς δ' αὐτοῖς καὶ οἱ ξύμμαχοι αὐτῶν πρῶτοι προσ-
 εχώρησαν, δεδιότες τοὺς Λακεδαιμονίους. τοῖς γὰρ Μαν-
 τινεῦσι μέρος τι τῆς Ἀρκαδίας κατέστραπτο ὑπήκοον ἔτι
 τοῦ πρὸς Ἀθηναίους πολέμου ὄντος, καὶ ἐνόμιζον οὐ περι- 20
 ὄψεσθαι σφᾶς τοὺς Λακεδαιμονίους ἄρχειν, ἐπειδὴ καὶ σχολὴν
 ἥγον· ὥστε ἀσμενοι πρὸς τοὺς Ἀργείους ἐτράποντο, πόλιν
 τε μεγάλην νομίζοντες καὶ Λακεδαιμονίοις αἰὲν διάφοροι,
 2 δημοκρατούμενην τε ὥσπερ καὶ αὐτοί. ἀποστάντων δὲ τῶν
 Μαντινέων καὶ ἡ ἄλλη Πελοπόννησος ἐς θροῦν καθίστατο 25
 ὡς καὶ σφίσι ποιητέον τοῦτο, νομίσαντες πλέον τέ τι εἰδότας
 μεταστῆναι αὐτοὺς καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἅμα δὶ' ὁργῇς
 ἔχοντες, ἐν ἄλλοις τε καὶ ὅτι ἐν ταῖς σπονδαῖς ταῖς Ἀττικαῖς
 ἐγέγραπτο εὔορκον εἶναι προσθεῖναι καὶ ἀφελεῖν ὅτι ἀν
 ἀμφοῖν τοῖν πολέοιν δοκῆ, Λακεδαιμονίοις καὶ Ἀθηναίοις. 30
 3 τοῦτο γὰρ τὸ γράμμα μάλιστα τὴν Πελοπόννησον διεθορύβει
 καὶ ἐς ὑποψίαν καθίστη μὴ μετὰ Ἀθηναίων σφᾶς βούλωνται

Λακεδαιμόνιοι δουλώσασθαι· δίκαιον γάρ εἶναι πᾶσι τοῖς ἔνυμάχοις γεγράφθαι τὴν μετάθεσιν. ὡστε φοβούμενοι οἱ 4 πολλοὶ ὥρμηντο πρὸς τοὺς Ἀργείους καὶ αὐτοὶ ἔκαστοι ἔνυμαχίαν ποιεῖσθαι.

5 Λακεδαιμόνιοι δὲ αἰσθόμενοι τὸν θροῦν τοῦτον ἐν τῇ 30 Πελοποννήσῳ καθεστῶτα καὶ τοὺς Κορινθίους διδασκάλους τε γενομένους καὶ αὐτοὺς μέλλοντας σπείσεσθαι πρὸς τὸ Ἀργος, πέμπουσι πρέσβεις ἐς τὴν Κόρωνθον βουλόμενοι προκαταλαβεῖν τὸ μέλλον, καὶ γῆτιῶντο τήν τε ἐσήγησιν τοῦ 10 παντὸς καὶ εἰς Ἀργείους σφῶν ἀποστάντες ἔνυμαχοι ἔσονται, παραβήσεσθαι τε ἔφασαν αὐτοὺς τὸν δρκούς, καὶ ἦδη ἀδικεῖν ὅτι οὐ δέχονται τὰς Ἀθηναίων σπουδάς, εἰρημένου κύριον εἶναι ὅτι ἀν τὸ πλῆθος τῶν ἔνυμάχων ψηφίσηται, ἦν μή τι θεῶν ἦν ἡρώων κώλυμα ἦν. Κορίνθιοι δὲ παρόντων 2 15 σφίσι τῶν ἔνυμάχων ὅσοι οὐδὲ αὐτοὶ ἐδέξαντο τὰς σπουδάς (παρεκάλεσαν δὲ αὐτοὺς αὐτοὶ πρότερον), ἀντέλεγον τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἂν μὲν ἡδικοῦντο οὐ δηλοῦντες ἄντικρυς, ὅτι οὔτε Σόλλιον σφίσιν ἀπέλαβον παρ' Ἀθηναίων οὔτε Ἀνακτόριον εἴ τέ τι ἄλλο ἐνόμιζον ἐλασσοῦσθαι, πρόσχημα δὲ 20 ποιούμενοι τοὺς ἐπὶ Θράκης μὴ προδώσειν· διμόσαι γάρ αὐτοῖς δρκούς ἰδίᾳ τε, ὅτε μετὰ Ποτειδεατῶν τὸ πρῶτον ἀφίσταντο, καὶ ἄλλους ὑστερον. οὕκουν παραβαίνειν τοὺς 3 τῶν ἔνυμάχων δρκούς ἔφασαν οὐκ ἐσιόντες ἐς τὰς τῶν Ἀθηναίων σπουδάς· θεῶν γάρ πίστεις διμόσαντες ἐκείνοις 25 οὐκ ἀν εὐορκεῦν προδιδόντες αὐτούς. εἰρήσθαι δ' ὅτι ‘ἢν μὴ θεῶν ἦν ἡρώων κώλυμα ἦν·’ φαίνεσθαι οὖν σφίσι κώλυμα θεῶν τοῦτο. καὶ περὶ μὲν τῶν παλαιῶν δρκῶν τοσαῦτα 4 εἶπον, περὶ δὲ τῆς Ἀργείων ἔνυμαχίας μετὰ τῶν φίλων βουλευσάμενοι ποιήσειν ὅτι ἀν δίκαιον ἦν. καὶ οἱ μὲν 5 30 Λακεδαιμονίων πρέσβεις ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκουν ἔτυχον δὲ παρόντες ἐν Κορίνθῳ καὶ Ἀργείων πρέσβεις, οἱ ἐκέλευον

τοὺς Κορινθίους ἔνει τὴν ξυμμαχίαν καὶ μὴ μέλλειν· οἱ
δὲ ἐς τὸν ὑστερὸν ξύλογον αὐτοῖς τὸν παρὰ σφίσι προεῖπον
31 ἥκειν. ἥλθε δὲ καὶ Ἡλείων πρεσβεία εὐθὺς καὶ ἐποιήσατο
πρὸς Κορινθίους ξυμμαχίαν πρῶτον, ἔπειτα ἐκεῦθεν ἐς
"Αργος ἐλθόντες, καθάπερ προείρητο, Ἀργείων ξύμμαχοι 5
ἐγένοντο. διαφερόμενοι γὰρ ἐτύγχανον τοὺς Λακεδαιμονίοις
2 περὶ Λεπρέουν. πολέμου γὰρ γενομένου ποτὲ πρὸς Ἀρκάδων
τινὰς Λεπρεάτας καὶ Ἡλείων παρακληθέντων ὑπὸ Λε-
πρεατῶν ἐς ξυμμαχίαν ἐπὶ τῇ ἡμισείᾳ τῆς γῆς καὶ λυσάντων
τὸν πόλεμον Ἡλεῖοι τὴν γῆν νεμομένους αὐτοῖς τοῖς Λε- 10
πρεάτας τάλαντον ἔταξαν τῷ Διὶ τῷ Ὁλυμπίῳ ἀποφέρειν.
3 καὶ μέχρι μὲν τοῦ Ἀττικοῦ πολέμου ἀπέφερον, ἔπειτα παν-
σαμένων διὰ πρόφασι τοῦ πολέμου οἱ Ἡλεῖοι ἐπηνάγκαζον,
οἱ δ' ἐτράποντο πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους. καὶ δίκης Λακε-
δαιμονίοις ἐπιτραπείσης ὑποτοπήσαντες οἱ Ἡλεῖοι μὴ ἵσον 15
ἔξειν ἀνέντες τὴν ἐπιτροπὴν Λεπρεατῶν τὴν γῆν ἔτεμοι.
4 οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι οὐδὲν ἥστον ἐδίκασαν αὐτονόμους εἶναι
Λεπρεάτας καὶ ἀδικεῦν Ἡλείους, καὶ ὡς οὐκ ἐμμεινάντων
5 τῇ ἐπιτροπῇ φρουρὰν ὁπλιτῶν ἐσέπεμψαν ἐς Λέπρεον. οἱ
δὲ Ἡλεῖοι νομίζοντες πόλιν σφῶν ἀφεστηκῦναν δέξασθαι 20
τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τὴν ξυνθήκην προφέροντες ἐν ᾧ
εἴρητο, ἂ ἔχοντες ἐς τὸν Ἀττικὸν πόλεμον καθίσταντό τινες,
ταῦτα ἔχοντας καὶ ἔξελθεῖν, ὡς οὐκ ἵσον ἔχοντες ἀφίστανται
πρὸς τοὺς Ἀργείους, καὶ τὴν ξυμμαχίαν, ὥσπερ προείρητο,
6 καὶ οὗτοι ἐποιήσαντο. ἐγένοντο δὲ καὶ οἱ Κορίνθιοι εὐθὺς 25
μετ' ἐκείνους καὶ οἱ ἐπὶ Θράκης Χαλκιδῆς Ἀργείων ξύμ-
μαχοι. Βοιωτοὶ δὲ καὶ Μεγαρῆς τὸ αὐτὸ λέγοντες ἥσύχαζον,
περιορώμενοι ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων καὶ νομίζοντες σφίσι
τὴν Ἀργείων δημοκρατίαν αὐτοῖς δλιγαρχούμενοις ἥστον
ξύμφορον εἶναι τῆς Λακεδαιμονίων πολιτείας.

30

32 Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τοῦ θέρους τούτου Σκιω-

3 ἐποιήσαντο Duker (errore, credo, typographico) 9 καταλυσάν-
των Krüger 11 τάλαντα c(G) 12 μὲν M: om. cett. 28 ὑπὸ²⁸
τῶν Λακεδαιμονίων secl. Dobree 31 τὸν]s... τά[s τε Π¹¹ τοῦ
θέρους om. Π¹¹ Dion. Hal.

ναίους μὲν Ἀθηναῖοι ἐκπολιορκήσαντες ἀπέκτειναν τοὺς
ἡβῶντας, παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἡνδραπόδισαν, καὶ τὴν
γῆν Πλαταιεύσιν ἔδοσαν νέμεσθαι, Δηλίους δὲ κατήγαγον
πάλιν ἐς Δῆλον, ἐνθυμούμενοι τὰς τε ἐν ταῖς μάχαις ἔμ-
5 φορὰς καὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς θεοῦ χρήσαντος. καὶ Φωκῆς 2
καὶ Λοκροὶ ἥρξαντο πολεμεῖν.

Καὶ Κορίνθιοι καὶ Ἀργεῖοι ἥδη ἔνυμμαχοι ὅντες ἔρχονται 3
ἐς Τεγέαν ἀποστήσοντες Λακεδαιμονίων, δρῶντες μέγα
μέρος ὃν καί, εἰ σφίσι προσγένοιτο, νομίζοντες ἄπασαν ἀν
10 ἔχειν Πελοπόννησον. ὡς δὲ οὐδὲν ἀν ἔφασαν ἐναντιωθῆναι 4
οἱ Τεγεᾶται Λακεδαιμονίοις, οἱ Κορίνθιοι μέχρι τούτου προ-
θύμως πράσσοντες ἀνεῖσαν τῆς φιλονικίας καὶ ὡρρώδησαν
μὴ οὐδὲν σφίσιν ἔτι τῶν ἀλλων προσχωρῆ. ὅμως δὲ 5
ἐλθόντες ἐς τοὺς Βοιωτοὺς ἐδέοντο σφῶν τε καὶ Ἀργείων
15 γίγνεσθαι ἔνυμμάχους καὶ τάλλα κοινῇ πράσσειν· τὰς τε
δεχημέρους ἐπισπονδάς, αὐτὸν δὲ τὴν Ἀθηναῖοι καὶ Βοιωτοῖς
πρὸς ἀλλήλους οὐ πολλῷ ὕστερον γενόμεναι [τούτων] τῶν
πεντηκοντοτίδων σπονδῶν, ἐκέλευνον οἱ Κορίνθιοι τοὺς
Βοιωτοὺς ἀκολουθήσαντας Ἀθήναζε καὶ σφίσι ποιῆσαι,
20 [ἄσπερ Βοιωτοὶ εἶχον,] μὴ δεχομένων δὲ Ἀθηναίων ἀπει-
πεῖν τὴν ἐκεχειρίαν καὶ τὸ λοιπὸν μὴ σπένδεσθαι ἀνευ
αὐτῶν. Βοιωτοὶ δὲ δεομένων τῶν Κορινθίων περὶ μὲν τῆς 6
Ἀργείων ἔνυμμαχίας ἐπισχεῖν αὐτοὺς ἐκέλευνον, ἐλθόντες δὲ
Ἀθήναζε μετὰ Κορινθίων οὐχ ἡὔροντο τὰς δεχημέρους σπον-
25 δάς, ἀλλ' ἀπεκρίναντο οἱ Ἀθηναῖοι Κορινθίοις εἶναι σπονδάς,
εἴπερ Λακεδαιμονίων εἰσὶ ἔνυμμαχοι. Βοιωτοὶ μὲν οὖν οὐδὲν 7
μᾶλλον ἀπεῖπον τὰς δεχημέρους, ἀξιούντων καὶ αἰτιω-
μένων Κορινθίων ἔνυθέσθαι σφίσιν· Κορινθίοις δὲ ἀνοκωχὴ
ἀσπονδος ἥν πρὸς Ἀθηναίους.

30 Λακεδαιμόνιοι δὲ τοῦ αὐτοῦ θέρους πανδημεὶ ἐστράτευσαν, 33
Πλειστοάνακτος τοῦ Παυσανίου Λακεδαιμονίων βασιλέως

13 προσχωρεῖ A B E F M 14 καργείων A B E F M 17 τούτων
secl. Dobree 20 ἄσπερ Βοιωτοὶ εἶχον non vertit Valla, secl. Stahl

ἡγουμένου, τῆς Ἀρκαδίας ἐς Παρρασίους, Μαντινέων ὑπηκόους ὄντας, κατὰ στάσιν ἐπικαλεσαμένων σφᾶς, ἀμα δὲ καὶ τὸ ἐν Κυψέλοις τεῖχος ἀναιρήσοντες, ἵνα δύνωνται, ὃ ἔτείχισαν Μαντινῆς καὶ αὐτὸι ἐφρούρουν, ἐν τῇ Παρρασικῇ 2 κείμενον ἐπὶ τῇ Σκιρίτιδι τῆς Λακωνικῆς. καὶ οἱ μὲν 5 Λακεδαιμόνιοι τὴν γῆν τῶν Παρρασίων ἐδήσουν, οἱ δὲ Μαντινῆς τὴν πόλιν Ἀργείοις φύλαξι παραδόντες αὐτοὶ τὴν ξυμμαχίδα ἐφρούρουν· ἀδύνατο δ' ὄντες διασῶσαι τό τε ἐν Κυψέλοις τεῖχος καὶ τὰς ἐν Παρρασίους πόλεις ἀπῆλθον. 3 Λακεδαιμόνιοι δὲ τοὺς τε Παρρασίους αὐτονόμους ποιή- 10 σαντες καὶ τὸ τεῖχος καθελόντες ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκου.

34 Καὶ τοῦ αὐτοῦ θέρους ἥδη ἡκόντων αὐτοῖς τῶν ἀπὸ Θράκης μετὰ Βρασίδου ἐξελθόντων στρατιωτῶν, οὓς ὁ Κλεαρίδας μετὰ τὰς σπονδὰς ἐκόμισεν, οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐψηφίσαντο τοὺς μὲν μετὰ Βρασίδου Εἴλωτας μαχεσαμένους 15 ἐλευθέρους εἶναι καὶ οἰκεῖν ὅπου ἀν βούλωνται, καὶ ὑστερον οὐ πολλῷ αὐτοὺς μετὰ τῶν νεοδαμώδων ἐς Λέπρεον κατέστησαν, κείμενον ἐπὶ τῆς Λακωνικῆς καὶ τῆς Ἡλείας, ὄντες 2 ἥδη διάφοροι Ἡλείοις τοὺς δ' ἐκ τῆς νήσου ληφθέντας σφῶν καὶ τὰ ὅπλα παραδόντας, δείσαντες μή τι διὰ τὴν 20 ξυμφορὰν νομίσαντες ἐλασσωθήσεσθαι καὶ ὄντες ἐπίτιμοι νεωτερίσωσιν, ἥδη καὶ ἀρχάς τινας ἔχοντας ἀτίμους ἐποίησαν, ἀτιμίσιον δὲ τοιάνδε ὥστε μήτε ἀρχειν μήτε πριαμένους τι ἡ πωλοῦντας κυρίους εἶναι. ὑστερον δὲ αὐθις χρόνῳ 25 ἐπίτιμοι ἐγένοντο.

35 Τοῦ δ' αὐτοῦ θέρους καὶ Θυσσὸν τὴν ἐν τῇ Ἀθω Ἀκτῇ Δῆς εἶλον, Ἀθηναίων οὖσαν ξύμμαχον.
2 Καὶ τὸ θέρος τοῦτο πᾶν ἐπιμειξάι μὲν ἥσαν τοὺς Ἀθηναίοις καὶ Πελοποννησίοις, ὑπώπτευον δὲ ἀλλήλους εὐθὺς μετὰ τὰς σπονδὰς οἵ τε Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι κατὰ 30

⁸ ξυμμαχίδα Jones : ξυμμαχίαν codd. ^{ἀδένα[τοι . . . 24 κ[υρίους}
^{Π¹¹} ^{18 τῇ Λακωνικῇ καὶ τῇ Ἡλείᾳ Π¹¹} ^{26 Ἀθω Didot : Ἀθω}
 codd. ^{Ἀκτῇ Δῆς Didot : Δεικτηδιῆς, ut videtur, A : Δικτηδιῆς}
 B E F M : Δικτιδιῆς (ι ex η) C : Δικτυδιῆς G : Χαλκιδῆς Poppe
 30 alterum oī om. CG

τὴν τῶν χωρίων ἀλλήλοις οὐκ ἀπόδοσιν. τὴν γὰρ Ἀμφί- 3
 πολιν πρότεροι λαχόντες οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀποδιδόναι καὶ
 τάλλα οὐκ ἀπεδεδώκεσαν, οὐδὲ τὸν ἐπὶ Θράκης παρεῖχον
 ἔνυμάχους τὰς σπουδὰς δεχομένους οὐδὲ Βοιωτοὺς οὐδὲ
 5 Κορινθίους, λέγοντες αἰεὶ ὡς μετ' Ἀθηναίων τούτους, ἷν
 μὴ ὑέλωσι, κοινῇ ἀναγκάσουσιν· χρόνους τε προύθεντο ἄνευ
 ἔνγγραφῆς ἐν οἷς χρῆν τὸν μὴ ἐσιόντας ἀμφοτέροις πολε-
 μίους εἶναι. τούτων οὖν ὅρῶντες οἱ Ἀθηναῖοι οὐδὲν ἔργῳ 4
 γιγνόμενον ὑπώπτενον τὸν Λακεδαιμονίους μηδὲν δίκαιον
 10 διανοεῖσθαι, ὥστε οὔτε Πύλον ἀπαιτούντων αὐτῶν ἀπεδίδο-
 σταν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐκ τῆς ιῆσου δεσμώτας μετεμέλοντο
 ἀποδεδωκότες, τά τε ἄλλα χωρία εἶχον, μένοντες ἔως σφίσι
 κάκεῖνοι ποιήσειαν τὰ εἰρημένα. Λακεδαιμόνιοι δὲ τὰ μὲν 5
 δυνατὰ ἔφασαν πεποιηκέναι· τὸν γὰρ παρὰ σφίσι δεσμώτας
 15 δυταὶς Ἀθηναίων ἀποδοῦναι καὶ τὸν ἐπὶ Θράκης στρατιώτας
 ἀπαγαγεῖν καὶ εἴ του ἄλλου ἐγκρατεῖς ἦσαν· Ἀμφιπόλεως
 δὲ οὐκ ἔφασαν κρατεῖν ὥστε παραδοῦναι, Βοιωτοὺς δὲ
 πειράσεσθαι καὶ Κορινθίους ἐς τὰς σπουδὰς ἐσαγαγεῖν καὶ
 Πάνακτον ἀπολαβεῖν καὶ Ἀθηναίων ὅσοι ἦσαν ἐν Βοιωτοῖς
 20 αἰχμάλωτοι κομιεῖν. Πύλον μέντοι ἡξίουν σφίσιν ἀπο- 6
 δοῦναι· εἰ δὲ μή, Μεστηνίους γε καὶ τὸν Εἴλωτας ἔξαγαγεῖν,
 ὥσπερ καὶ αὐτοὶ τὸν ἀπὸ Θράκης, Ἀθηναίους δὲ φρουρεῖν
 τὸ χωρίον αὐτούς, εἰ βούλονται. πολλάκις δὲ καὶ πολλῶν 7
 λόγων γενομένων ἐν τῷ θέρει τούτῳ ἔπεισαν τὸν Ἀθη-
 25 ναίους ὥστε ἔξαγαγεῖν ἐκ Πύλου Μεστηνίους καὶ τὸν
 ἄλλους Εἴλωτάς τε καὶ ὅσοι ηύτομολήκεσαν ἐκ τῆς
 Λακωνικῆς· καὶ κατώκισαν αὐτοὺς ἐν Κρανίοις τῆς Κεφαλ-
 ληνίας. τὸ μὲν οὖν θέρος τοῦτο ἡσυχία ἦν καὶ ἔφοδοι παρ' 8
 ἀλλήλους.

30 Τοῦ δὲ ἐπιγιγνομένου χειμῶνος (ἔτυχον γὰρ ἔφοροι ἔτεροι 36

9 ὑπώπτευον Aldina : ὑπετόπτευον (in ὑπεπώπτευον correctum) C :
 ὑπετόπτευον cett. 21 γε Reiske : τε codd. 23 αὐτοῖς A B E F M
 26 τε secl. Classen 29 ἀλλήλοις A B F

καὶ οὐκ ἐφ' ὧν αἱ σπονδαὶ ἐγένοντο ἀρχούτες ἥδη, καὶ τινες
αὐτῶν καὶ ἐναντίοις *(ταῖς σπονδαῖς)* ἐλθουσῶν πρεσβειῶν
ἀπὸ τῆς ἔνυμαχίδος καὶ παρόντων Ἀθηναίων καὶ Βοιωτῶν
καὶ Κορινθίων καὶ πολλὰ ἐν ἀλλήλοις εἰπόντων καὶ οὐδὲν
ἔνυμβάντων, ὡς ἀπῆσαν ἐπ' οἴκου, τοῖς Βοιωτοῖς καὶ Κοριν- 5
θίοις Κλεόβονδος καὶ Ξενάρης, οὗτοι οἵπερ τῶν ἐφόρων
ἐβούλουντο μάλιστα διαλύσαι τὰς σπονδάς, λόγους ποιοῦνται
ἰδίους, παραπούντες ὅτι μάλιστα ταῦτά τε γιγνώσκειν καὶ
πειρᾶσθαι Βοιωτούς, Ἀργείων γενομένους πρῶτον αὐτοὺς
ἔνυμάχους, αὐθις μετὰ Βοιωτῶν Ἀργείους Λακεδαιμονίους 10
ποιῆσαι ἔνυμάχους (οὕτω γὰρ ἥκιστ' ἀν ἀναγκασθῆναι Βοιω-
τοὺς ἐς τὰς Ἀττικὰς σπονδὰς ἐσελθεῖν· ἐλέσθαι γὰρ Λακε-
δαιμονίους πρὸ τῆς Ἀθηναίων ἔχθρας καὶ διαλύσεως τῶν
σπονδῶν Ἀργείους σφίσι φίλους καὶ ἔνυμάχους γενέσθαι·
τὸ γὰρ Ἀργος αἰεὶ ἡπίσταντο ἐπιθυμοῦντας τοὺς Λακεδαι- 15
μονίους καλῶς σφίσι φίλιον γενέσθαι), ἡγούμενοι τὸν ἔξω
2 Πελοποννήσου πόλεμον ῥάῳ ἀν εἶναι. τὸ μέντοι Πάνακτον
ἐδέοντο Βοιωτοὺς ὅπως παραδώσουσι Λακεδαιμονίους, ἵνα
ἀντ' αὐτοῦ Πύλον, ἦν δύνωνται, ἀπολαβόντες ῥάδον καθι-
3 στῶνται Ἀθηναίοις ἐς πόλεμον. καὶ οἱ μὲν Βοιωτοὶ καὶ 20
Κορίνθιοι ταῦτα ἐπεσταλμένοι ἀπό τε τοῦ Ξενάρους καὶ
Κλεοβούλου καὶ ὅσοι φίλοι ἦσαν αὐτοῖς τῶν Λακεδαιμονίων
2 ὥστε ἀπαγγεῖλαι ἐπὶ τὰ κοινά, ἑκάτεροι ἀνεχώρουν. Ἀρ-
γείων δὲ δύο ἄνδρες τῆς ἀρχῆς τῆς μεγίστης ἐπετήρουν
ἀπιόντας αὐτοὺς καθ' ὅδον καὶ ἔνυγγενόμενοι ἐς λόγους 25
ἥλθον, εἰ πως οἱ Βοιωτοὶ σφίσι ἔνυμαχοι γένοντο ὥσπερ
Κορίνθιοι καὶ Ἡλεῖοι καὶ Μαντινῆς· νομίζειν γὰρ ἀν τούτου
προχωρήσαντος ῥαδίως ἥδη καὶ πολεμεῖν καὶ σπένδεσθαι
καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους, εἰ βούλοιντο, κοινῷ λόγῳ χρω-
3 μένουσι, καὶ εἴ τινα πρὸς ἄλλον δέοι. τοῖς δὲ τῶν Βοιωτῶν 30

² *ταῖς* add. recess. πρεσβειῶν A B G: πρέσβεων cett. ⁸ ταῦτα
Reiske II ἥκιστ' ἀν Poppo: ἥκιστα codd. ¹² ἐπελθεῖν A B E F:
ἐλθεῖν M ¹⁶ ἡγούμενους Krüger ¹⁸ post Βοιωτοὺς lacunam
statuit Stahl παραδώσωσι F M: παραδῶσι A B

πρέσβεσιν ἀκούουσιν ἥρεσκεν· κατὰ τύχην γὰρ ἐδέοντο τούτων ὡνπερ καὶ οἱ ἐκ τῆς Λακεδαιμονος αὐτοῖς φίλοι ἐπεστάλκεσαν. καὶ οἱ τῶν Ἀργείων ἄνδρες ὡς ἥσθοντο αὐτοὺς δεχομένους τὸν λόγον, εἰπόντες ὅτι πρέσβεις πέμψιν ἔστιν ἐσ Βοιωτοὺς ἀπῆλθον. ἀφικόμενοι δὲ οἱ Βοιωτοὶ 4 ἀπήγγειλαν τοῖς βοιωτάρχαις τά τε ἐκ τῆς Λακεδαιμονος καὶ τὰ ἀπὸ τῶν ἔνγενομένων Ἀργείων· καὶ οἱ βοιωτάρχαι ἥρεσκοντό τε καὶ πολλῷ προθυμότεροι ἦσαν, ὅτι ἀμφοτέρωθεν ἔννεβεβήκει αὐτοῖς τούς τε φίλους τῶν Λακεδαιμονίων 10 τῶν αὐτῶν δεῖσθαι καὶ τοὺς Ἀργείους ἐσ τὰ δομιᾶ σπενδειν. καὶ οὐ πολλῷ ὑστερον πρέσβεις παρῆσαν Ἀργείων τὰ εἰρη- 5 μένα προκαλούμενοι· καὶ αὐτοὺς ἀπέπεμψαν ἐπαινέσαντες τοὺς λόγους οἱ βοιωτάρχαι καὶ πρέσβεις ὑποσχόμενοι ἀποστελεῦν περὶ τῆς ἔνμαχίας ἐσ Ἀργος.

15 'Ἐν δὲ τούτῳ ἐδόκει πρώτον τοῖς βοιωτάρχαις καὶ Κορινθίοις καὶ Μεγαρεῦσι καὶ τοῖς ἀπὸ Θράκης πρέσβεσιν ὁμόσαι ὄρκους ἀλλήλοις ἥ μὴν ἔν τε τῷ παρατυχόντι ἀμυνεῖν τῷ δεομένῳ καὶ μὴ πολεμήσειν τῷ μηδὲ ξυμβήσεσθαι ἄνευ κοινῆς γνώμης, καὶ οὕτως ἥδη τοὺς Βοιωτοὺς καὶ Μεγαρέας 20 (τὸ γὰρ αὐτὸν ἐποίουν) πρὸς τοὺς Ἀργείους σπένδεσθαι. πρὶν δὲ τοὺς ὄρκους γενέσθαι οἱ βοιωτάρχαι ἐκοίνωσαν ταῖς 2 τέσσαρσι βουλαῖς τῶν Βοιωτῶν ταῦτα, αἵπερ ἄπαν τὸ κύρος ἔχουσιν, καὶ παρήνουν γενέσθαι ὄρκους ταῖς πόλεσιν, ὅσαι βούλονται ἐπ' ὀφελίᾳ σφίσι ξυνομιύναι. οἱ δ' ἐν ταῖς 3 25 βουλαῖς τῶν Βοιωτῶν ὄντες οὐ προσδέχονται τὸν λόγον, δεδιότες μὴ ἐναντία Λακεδαιμονίοις ποιήσωσι, τοῖς ἐκείνων ἀφεστῶσι Κορινθίοις ἔννομιντες· οὐ γὰρ εἰπον αὐτοῖς οἱ βοιωτάρχαι τὰ ἐκ τῆς Λακεδαιμονος, ὅτι τῶν τε ἐφόρων Κλεόβουλος καὶ Ξενάρης καὶ οἱ φίλοι παραινοῦσιν Ἀργείων 30 πρώτον καὶ Κορινθίων γενομένους ἔνμαχους ὑστερον μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων γίγνεσθαι, οἰόμενοι τὴν βουλήν, κανὸν μὴ εἴπωσιν, οὐκ ἄλλα ψηφιεῖσθαι ἥ ἂ σφίσι προδιαγνόντες

4 παραινοῦσιν. ὡς δὲ ἀντέστη τὸ πρᾶγμα, οἱ μὲν Κορώνθιοι καὶ οἱ ἀπὸ Θράκης πρέσβεις ἅπρακτοι ἀπῆλθον, οἱ δὲ βοιωτάρχαι μέλλοντες πρότερον, εἰ ταῦτα ἔπεισαν, καὶ τὴν ἔνυμμαχίαν πειράστεθαι πρὸς Ἀργείους ποιεῖν, οὐκέτι ἐσήνεγκαν περὶ Ἀργείων ἐς τὰς βουλάς, οὐδὲ ἐς τὸ Ἀργος 5 τὸν πρέσβεις οὓς ὑπέσχοντο ἔπειμπον, ἀμέλεια δέ τις ἐνῆν καὶ διατριβὴ τῶν πάντων.

39 Καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι τούτῳ Μηκύβερναν Ὀλύνθιοι, Ἀθηναίων φρουρούντων, ἐπιδραμόντες ἐλλον.

2 Μετὰ δὲ ταῦτα (ἐγίγνοντο γὰρ αἱὲ λόγοι τοῖς τε Ἀθηναῖοις καὶ Λακεδαιμονίοις περὶ ὧν εἶχον ἀλλήλων) ἐλπίζοντες οἱ Λακεδαιμόνιοι, εἰ Πάνακτον Ἀθηναῖοι παρὰ Βοιωτῶν ἀπολάβοιεν, κομίσασθαι ἀν αὐτοὶ Πύλουν, ἥλθον ἐς τὸν Βοιωτὸν πρεσβευόμενοι καὶ ἐδέοντο σφίσι Πάνακτόν τε καὶ τὸν Ἀθηναίων δεσμώτας παραδοῦναι, ὥνα ἀντ' αὐτῶν Πύλουν 15

3 κομίσωνται. οἱ δὲ Βοιωτοὶ οὐκ ἔφασαν ἀποδώσειν, ἦν μὴ σφίσι ἔνυμμαχίαν ἰδίαν ποιήσωνται ὥσπερ Ἀθηναίοις. Λακεδαιμόνιοι δὲ εἰδότες μὲν ὅτι ἀδικήσουσιν Ἀθηναίους, εἰρημένον ἄνευ ἀλλήλων μήτε σπένδεσθαι τῷ μήτε πολεμεῖν, βουλόμενοι δὲ τὸ Πάνακτον παραλαβεῖν ὡς τὴν Πύλουν ἀντ' αὐτοῦ κομιούμενοι, καὶ ἅμα τῶν ἔνυγχέαι σπευδόντων τὰς σπονδὰς προθυμούμενων τὰ ἐς Βοιωτούς, ἐποιήσαντο τὴν ἔνυμμαχίαν τοῦ χειμῶνος τελευτῶντος ἥδη καὶ πρὸς ἔαρα καὶ τὸ Πάνακτον εὐθὺς καθηρεῦτο. καὶ ἐνδέκατον ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα. 25

40 "Αμα δὲ τῷ ἥρι εὐθὺς τοῦ ἐπιγιγνομένου θέρους οἱ Ἀργεῖοι, ὡς οἵ τε πρέσβεις τῶν Βοιωτῶν οὓς ἔφασαν πέμψειν οὐχ ἥκουν τό τε Πάνακτον ἥσθοντο καθαιρούμενον καὶ ἔνυμμαχίαν ἰδίαν γεγενημένην τοῖς Βοιωτοῖς πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, ἔδεισαν μὴ μονωθῶσι καὶ ἐς Λακεδαιμονίους πᾶσα ἡ ἔνυμμαχία 30 2 χωρήσῃ· τοὺς γὰρ Βοιωτοὺς φοντο πεπεῖσθαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων τό τε Πάνακτον καθελεῖν καὶ ἐς τὰς Ἀθηναίων

24 ἔτος . . . 29 τοῖς Π¹¹

27 ἥκον Krüger ?Π¹¹: ἥκοντο B C E F M: ἥκοντο A c f G

σπονδὰς ἔστιέναι, τούς τε Ἀθηναίους εἰδέναι ταῦτα, ὥστε οὐδὲ πρὸς Ἀθηναίους ἔτι σφίσιν εἶναι ξυμμαχίαν ποιήσασθαι, πρότερον ἐλπίζοντες ἐκ τῶν διαφορῶν, εἰ μὴ μείνειαν αὐτοῖς αἱ πρὸς Λακεδαιμονίους σπονδαί, τοῖς γοῦν Ἀθηναίοις 5 ξύμμαχοι ἔσεσθαι. ἀποροῦντες οὖν ταῦτα οἱ Ἀργεῖοι, καὶ 3 φοβούμενοι μὴ Λακεδαιμονίοις καὶ Τεγεάταις, Βοιωτοῖς καὶ Ἀθηναίοις ἄμα πολεμῶσι, πρότερον οὐ δεχόμενοι τὰς Λακεδαιμονίων σπονδάς, ἀλλ’ ἐν φρονήματι ὅντες τῆς Πελοποννήσου ἡγήσεσθαι, ἔπειτον ὡς ἐδύναντο τάχιστα ἐς τὴν 10 Λακεδαιμονίαν πρέσβεις Εὔστροφον καὶ Αἴσωνα, οἱ ἐδόκουν προσφιλέστατοι αὐτοῖς εἶναι, ἥγούμενοι ἐκ τῶν παρόντων κράτιστα πρὸς Λακεδαιμονίους σπονδὰς ποιησάμενοι, ὅπῃ ἀν 15 ξυγχωρῆ, ἥσυχίαν ἔχειν. καὶ οἱ πρέσβεις ἀφικόμενοι αὐτῶν λόγους ἐποιοῦντο πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους ἐφ' ὃ ἀν σφίσιν 20 αἱ σπονδαὶ γίγνοντο. καὶ τὸ μὲν πρώτον οἱ Ἀργεῖοι ἡξίουν δίκης ἐπιτροπὴν σφίσι γενέσθαι ἢ ἐς πόλιν τινὰ ἢ ἴδιωτην περὶ τῆς Κυνουρίας γῆς, ἦς αἱὲ πέρι διαφέρονται μεθορίας οὗσης (ἔχει δὲ ἐν αὐτῇ Θυρέαν καὶ Ἀνθήνην πόλιν, νέμονται δ’ αὐτὴν Λακεδαιμόνιοι). ἔπειτα δ’ οὐκ ἐώντων Λακεδαιμονίων 25 μεμυῆσθαι περὶ αὐτῆς, ἀλλ’, εἰ βούλονται σπένδεσθαι ὥσπερ πρότερον, ἐτοῦμοι εἶναι, οἱ Ἀργεῖοι πρέσβεις τάδε ὅμως ἐπηγάγοντο τοὺς Λακεδαιμονίους ξυγχωρῆσαι, ἐν μὲν τῷ παρόντι σπονδὰς ποιήσασθαι ἐτῇ πεντήκοντα, ἔξειναι δ’ ὁποτεροισοῦν προκαλεσαμένοις, μήτε γόσου οὗσης μήτε 30 πολέμου Λακεδαιμονίου καὶ Ἀργείου, διαμάχεσθαι περὶ τῆς γῆς ταύτης, ὥσπερ καὶ πρότερον ποτε ὅτε αὐτοὶ ἐκάτεροι ἡξίωσαν νικᾶν, διώκειν δὲ μὴ ἔξειναι περαιτέρω τῶν πρὸς Ἀργος καὶ Λακεδαιμονίαν ὅρων. τοῖς δὲ Λακεδαιμονίοις τὸ μὲν πρώτον 35 ἐδόκει μωρία εἶναι ταῦτα, ἔπειτα (ἐπεθύμουν γὰρ τὸ Ἀργος πάντως φίλιον ἔχειν) ξυνεχώρησαν ἐφ’ οὓς ἡξίουν καὶ 40 ξυνεγράψαντο. ἐκέλευνον δ’ οἱ Λακεδαιμόνιοι, πρὸν τέλος

17 Κυνουρίας Μ: Κυνοσουρίας ΑΒ
codd. Ανθήνην Σ(Γ): Αθήνην cett.

18 αὐτῇ Stephanus: αὐτῇ

30 φίλιον Γεσσ.: φίλον

codd.

τι αὐτῶν ἔχειν, ἐς τὸ Ἀργος πρῶτον ἐπαναχωρήσαντας αὐτοὺς δεῖξαι τῷ πλήθει, καὶ ἦν ἀρέσκοντα ἥ, ἥκειν ἐς τὰ Τακίνθια τοὺς ὅρκους ποιησομένους. καὶ οἱ μὲν ἀνεχώρησαν.

42 ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τούτῳ φοιτηταὶ οἱ Ἀργεῖοι ταῦτα ἐπραστον, οἱ πρέσβεις τῶν Λακεδαιμονίων Ἀνδρομένης καὶ Φαίδιμος καὶ 5 Ἀντιμενίδας, οὓς ἔδει τὸ Πάνακτον καὶ τοὺς ἄνδρας τοὺς παρὰ Βοιωτῶν παραλαβόντας Ἀθηναίοις ἀποδοῦναι, τὸ μὲν Πάνακτον ὑπὸ τῶν Βοιωτῶν αὐτῶν καθηρημένον ηὗρον, ἐπὶ προφάσει ὡς ἥσάν ποτε Ἀθηναίοις καὶ Βοιωτοῖς ἐκ διαφορᾶς περὶ αὐτοῦ ὅρκοι παλαιοὶ μηδετέρους οἰκεῖν τὸ χωρίον, ἀλλὰ 10 κοινῇ νέμειν, τοὺς δὲ ἄνδρας οὓς εἶχον αἰχμαλώτους Βοιωτοὶ Ἀθηναίων παραλαβόντες οἱ περὶ τὸν Ἀνδρομένη ἐκόμισαν τοὺς Ἀθηναίοις καὶ ἀπέδοσαν, τοῦ τε Πανάκτου τὴν καθαίρεσιν ἔλεγον αὐτοῖς, νομίζοντες καὶ τοῦτο ἀποδιδόναι πολέμιον γὰρ οὐκέτι ἐν αὐτῷ Ἀθηναίοις οἰκήσειν οὐδένα. 15

2 λεγομένων δὲ τούτων οἱ Ἀθηναῖοι δεινὰ ἐποίουν, νομίζοντες ἀδικεῖσθαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων τοῦ τε Πανάκτου τῇ καθαίρεσι, ὃ ἔδει δρθὸν παραδοῦναι, καὶ πυρθανόμενοι ὅτι καὶ Βοιωτοῖς ἴδιᾳ ξυμμαχίαν πεποίηνται, φάσκοντες πρότερον κοινῇ τοὺς μὴ δεχομένους τὰς σπουδὰς προσαναγκάσειν. 20 τά τε ἄλλα ἐσκόπουν ὅσα ἐξελελούπεσαν τῆς ξυνθήκης καὶ ἐνόμιζον ἐξηπατῆσθαι, ὥστε χαλεπῶς πρὸς τοὺς πρέσβεις ἀποκρινάμενοι ἀπέπεμψαν.

43 Κατὰ τοιαύτην δὲ διαφορὰν ὄντων τῶν Λακεδαιμονίων πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, οἱ ἐν ταῖς Ἀθίναις αὖ βουλόμενοι 25 2 λύσαι τὰς σπουδὰς εὐθὺς ἐνέκειντο. ἥσαν δὲ ἄλλοι τε καὶ Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου, ἀνὴρ ἡλικίᾳ μὲν ἔτι τότε ὁν νέος ὡς ἐν ἄλλῃ πόλει, ἀξιώματι δὲ προγόνων τιμώμενος· φοιτηταὶ μὲν καὶ ἀμεινον εἶναι πρὸς τοὺς Ἀργείους μᾶλλον χωρεῦν, οὐ μέντοι ἄλλὰ καὶ φρονήματι φιλονικῶν ἡναντιοῦτο, 30 ὅτι Λακεδαιμόνιοι διὰ Νικίου καὶ Λάχητος ἐπραξαν τὰς

3 ποιησαμένους CG

12 Ἀνδρομέδην F¹ M

Π²⁴ 24 δῆ] ἤδη M

5 Ἀνδρομέδης A B E F M suprascr. G

19 post ἴδιᾳ add. καὶ CG

27 ὁν ἔτι τότε A B

21 δῆσα incipit

σπονδάς, ἐαυτὸν κατά τε τὴν νεότητα ὑπεριδόντες καὶ κατὰ τὴν παλαιὰν προξενίαν ποτὲ οὖσαν οὐ τιμήσαντες, ἦν τοῦ πάππου ἀπειπόντος αὐτὸς τοὺς ἐκ τῆς νήσου αὐτῶν αἰχμαλώτους θεραπεύων διενοεῖτο ἀνανεώσασθαι. πανταχόθεν τε 3
5 νομίζων ἐλασσοῦσθαι τό τε πρῶτον ἀντεῖπεν, οὐ βεβαίους φάσκων εἶναι Λακεδαιμονίους, ἀλλ' ἵνα Ἀργείους σφίσι
σπεισάμενοι ἔξέλωσι καὶ αὐθις ἐπ' Ἀθηναίους μόνους ἰωσι,
τούτου ἔνεκα σπένδεσθαι αὐτούς, καὶ τότε, ἐπειδὴ ἡ διαφορὰ
ἐγεγένητο, πέμπει εὐθὺς ἐς Ἀργος Ἰδίᾳ, κελεύων ὡς τάχιστα
10 ἐπὶ τὴν ξυμμαχίαν προκαλούμένους ἥκειν μετὰ Μαντινέων
καὶ Ἡλείων, ὡς καιροῦ ὅντος καὶ αὐτὸς ξυμπράξων τὰ
μάλιστα.

Οἱ δὲ Ἀργεῖοι ἀκεύσαντες τῆς τε ἀγγελίας καὶ ἐπειδὴ 44
ἔγνωσαν οὐ μετ' Ἀθηναίων πραχθείσαν τὴν τῶν Βοιωτῶν
15 ξυμμαχίαν, ἀλλ' ἐς διαφορὰν μεγάλην καθεστῶτας αὐτοὺς
πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, τῶν μὲν ἐν Λακεδαιμονι πρέσβεων,
οἱ σφίσι περὶ τῶν σπονδῶν ἔτυχον ἀπόντες, ἡμέλουν, πρὸς
δὲ τοὺς Ἀθηναίους μᾶλλον τὴν γνώμην εἶχον, νομίζοντες
πόλων τε σφίσι φιλίαν ἀπὸ παλαιοῦ καὶ δημοκρατούμένην
20 ὥσπερ καὶ αὐτοὶ καὶ δύναμιν μεγάλην ἔχουσαν τὴν κατὰ
θάλασσαν ξυμπολεμήσειν σφίσιν, ἷν καθιστῶνται ἐς πόλε-
μον. ἐπεμπον οὖν εὐθὺς πρέσβεις ὡς τοὺς Ἀθηναίους 2
περὶ τῆς ξυμμαχίας· ξυνεπρεσβεύοντο δὲ καὶ Ἡλεῖοι καὶ
Μαντινῆς.

25 Ἀφίκουτο δὲ καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεις κατὰ τάχος, 3
δοκοῦντες ἐπιτήδειοι εἶναι τοὺς Ἀθηναίους, Φιλοχαρίδας καὶ
Λέων καὶ Ἔνδιος, δείσαντες μὴ τήν τε ξυμμαχίαν ὀργιζόμενοι
πρὸς τοὺς Ἀργείους ποιῆσανται, καὶ ἅμα Πύλον ἀπαιτή-
σοντες ἀντὶ Πανάκτου καὶ περὶ τῆς Βοιωτῶν ξυμμαχίας
30 ἀπολογησόμενοι, ὡς οὐκ ἐπὶ κακῷ τῶν Ἀθηναίων ἐποιήσαντο.
καὶ λέγοντες ἐν τῇ βουλῇ περὶ τε τούτων καὶ ὡς αὐτοκρά- 45

I ἐαυτῶν A B E [Π²⁴] 7 αὐθις recc.: αὐτις codd. [Π²⁴] 10 προ-
κυλούμενος C G [Π²⁴] 12 μ[α]λ[ισ]τα desinit Π²⁴ 23 post καὶ
add. οἱ A B E F suprascr. M¹ 26 ἐπιτήδειον A B E F M

τορες ἥκουσι περὶ πάντων ἔμμβῆναι τῶν διαφόρων, τὸν
 Ἀλκιβιάδην ἐφόβουν μὴ καί, ἦν ἐς τὸν δῆμον ταῦτα λέγωσιν,
 ἐπαγάγωνται τὸ πλῆθος καὶ ἀπωσθῆ ἡ Ἀργείων ἔμμαχία.
 2 μηχανᾶται δὲ πρὸς αὐτὸὺς τοιόνδε τι ὁ Ἀλκιβιάδης· τὸν
 Λακεδαιμονίους πείθει πίστιν αὐτοῖς δούς, ἢν μὴ δμολογή- 5
 σωσιν ἐν τῷ δήμῳ αὐτοκράτορες ἥκειν, Πύλον τε αὐτοῖς
 ἀποδώσειν (πείσειν γὰρ αὐτὸς Ἀθηναῖος, ὥσπερ καὶ νῦν
 3 ἀντιλέγειν) καὶ τὰλλα ἔνναλλάξειν. βουλόμενος δὲ αὐτὸὺς
 Νικίου τε ἀποστῆσαι ταῦτα ἐπρασσει καὶ δπως ἐν τῷ δήμῳ
 διαβαλὼν αὐτοὺς ὡς οὐδὲν ἀληθὲς ἐν νῷ ἔχουσιν οὐδὲ 10
 λέγουσιν οὐδέποτε ταῦτα, τὸν Ἀργείους καὶ Ἡλείους καὶ
 4 Μαντινέας ἔμμαχους ποιήσῃ. καὶ ἐγένετο οὕτως. ἐπειδὴ
 γὰρ ἐς τὸν δῆμον παρελθόντες καὶ ἐπερωτώμενοι οὐκ ἔφασαν
 ὥσπερ ἐν τῇ βουλῇ αὐτοκράτορες ἥκειν, οἱ Ἀθηναῖοι οὐκέτι
 ἥνείχοντο, ἀλλὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου πολλῷ μᾶλλον ἡ πρότερον 15
 καταβοῶντος τῶν Λακεδαιμονίων ἐσήκουόν τε καὶ ἐτοῖμοι
 ἥσαν εὐθὺς παραγαγόντες τὸν Ἀργείους καὶ τὸν μετ' αὐ-
 τῶν ἔμμαχους ποιεῖσθαι σεισμοῦ δὲ γενομένου πρὶν τι
 46 ἐπικυρωθῆναι, ἡ ἐκκλησία αὗτη ἀνεβλήθη. τῇ δ' ὑστεραὶ
 ἐκκλησίᾳ ὁ Νικίας, καίπερ τῶν Λακεδαιμονίων αὐτῶν ἡπατη- 20
 μένων καὶ αὐτὸς ἐξηπατημένος περὶ τοῦ μὴ αὐτοκράτορας
 δμολογῆσαι ἥκειν, δμως τοῖς Λακεδαιμονίοις ἔφη χρῆναι
 φίλους μᾶλλον γίγνεσθαι, καὶ ἐπισχόντας τὰ πρὸς Ἀργείους
 πέμψαι ἔτι ὡς αὐτοὺς καὶ εἰδέναι ὅτι διανοοῦνται, λέγων ἐν
 μὲν τῷ σφετέρῳ καλῷ, ἐν δὲ τῷ ἐκείνων ἀπρεπεῖ τὸν πόλεμον 25
 ἀναβάλλεσθαι· σφίσι μὲν γὰρ εὖ ἐστώτων τῶν πραγμάτων
 ὡς ἐπὶ πλεῖστον ἄριστον εἶναι διασώσασθαι τὴν εὐπραγίαν,
 ἐκείνοις δὲ δυστυχοῦσιν ὅτι τάχιστα εὑρημα εἶναι διακινδυ-
 2 νεῦσαι. ἐπεισέ τε πέμψαι πρέσβεις, ὃν καὶ αὐτὸς ἦν,
 κελεύσοντας Λακεδαιμονίους, εἴ τι δίκαιον διανοοῦνται, 30
 Πάνακτόν τε ὄρθὸν ἀποδιδόναι καὶ Ἀμφίπολιν, καὶ τὴν

1 ἥκασι A B E F M διαφορῶν A B E F M 2 ἦν καὶ Poppo
 ταῦτα Stahl 3 ἀποστῆ C G II ταῦτα E F <G> M: ταῦτα cett.
 19 αὐτὴ C G 30 κελεύσοντας recc.: κελεύσαντας codd.

Βοιωτῶν ἔνυμμαχίαν ἀνεῖναι, ἦν μὴ ἐς τὰς σπονδὰς ἐσίωσι, καθάπερ εἴρητο ἄνευ ἀλλήλων μηδενὶ ἔνυμβαίνειν. εἰπεῖν τε 3 ἐκέλευνον ὅτι καὶ σφεῖς, εἰ ἐβούλοντο ἀδικεῖν, ἥδη ἀν ’Αργείους ἔνυμμάχους πεποιῆσθαι, ὡς παρεῖναί γ' αὐτὸὺς αὐτοῦ τούτου 5 ἔνεκα. εἰ τέ τι ἄλλο ἐνεκάλουν, πάντα ἐπιστείλαντες ἀπέπεμψαν τὸν περὶ τὸν Νικίαν πρέσβεις.

Καὶ ἀφικομένων αὐτῶν καὶ ἀπαγγειλάντων τά τε ἄλλα 4 καὶ τέλος εἰπόντων ὅτι εἰ μὴ τὴν ἔνυμμαχίαν ἀνήσουσι Βοιωτοῖς μὴ ἐσιοῦσιν ἐς τὰς σπονδάς, ποιήσονται καὶ αὐτοὶ 10 ’Αργείους καὶ τὸν μετ’ αὐτῶν ἔνυμμάχους, τὴν μὲν ἔνυμμαχίαν οἱ Λακεδαιμόνιοι Βοιωτοῖς οὐκ ἔφασαν ἀνήσειν, ἐπικρατούντων τῶν περὶ τὸν Ξενάρη τὸν ἔφορον ταῦτα γίγνεσθαι καὶ 15 ὅσοι ἄλλοι τῆς αὐτῆς γνώμης ἦσαν, τὸν δὲ ὄρκους δεομένου Νικίου ἀνενεώσαντο· ἐφοβεῖτο γὰρ μὴ πάντα ἀτελῆ ἔχων 20 ἀπέλθῃ καὶ διαβληθῇ, ὅπερ καὶ ἐγένετο, αἵτιος δοκῶν εἶναι τῶν πρὸς Λακεδαιμονίους σπονδῶν. ἀναχωρήσαντός τε αὐτοῦ ὡς 5 ἥκουσαν οἱ ’Αθηναῖοι οὐδὲν ἐκ τῆς Λακεδαιμονίου πεπραγμένον, εὐθὺς δι’ ὀργῆς εἶχον, καὶ νομίζοντες ἀδικεῖσθαι (ἔτυχον γὰρ παρόντες οἱ ’Αργεῖοι καὶ οἱ ἔνυμμαχοι) παραγαγόντος ’Αλκι- 25 βιάδον ἐποιήσαντο σπονδὰς καὶ ἔνυμμαχίαν πρὸς αὐτοὺς τήνδε.

‘Σπονδὰς ἐποιήσαντο ἑκατὸν ’Αθηναῖοι ἔτη καὶ ’Αργεῖοι 47 καὶ Μαντινῆς καὶ ’Ηλεῖοι (πρὸς ἀλλήλους), ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἔνυμμάχων ὡν ἄρχουσιν ἑκάτεροι, ἀδόλους καὶ ἀβλαβεῖς καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. ὅπλα δὲ μὴ 2 25 ἔξεστω ἐπιφέρειν ἐπὶ πημονῇ μήτε ’Αργείους καὶ ’Ηλείους καὶ Μαντινέας καὶ τὸν ἔνυμμάχους ἐπὶ ’Αθηναίους καὶ τὸν ἔνυμμάχους ὡν ἄρχουσιν ’Αθηναῖοι μήτε ’Αθηναίους καὶ τὸν ἔνυμμάχους (ὡν ἄρχουσιν ’Αθηναῖοι) ἐπὶ ’Αργείους καὶ 30 ’Ηλείους καὶ Μαντινέας καὶ τὸν ἔνυμμάχους, τέχνη μηδὲ μηχανῇ μηδεμιᾷ. κατὰ τάδε ἔνυμμάχους εἶναι ’Αθηναίους 3

21 sqq.] fragmenta huius foederis in titulo 1G. 1². 86 servantur
 22 πρὸς ἀλλήλους add. titulus post ὑπὲρ add. τε Kirchhoff
 23 ἑκαστοι Kirchhoff 25 [ἔξεστω] ἔξειναι Kirchhoff 28 ὡν
 ἄρχουσιν ’Αθηναῖοι add. titulus

καὶ Ἀργείους καὶ Μαντινέας καὶ Ἡλείους ἐκατὸν ἔτη. ἦν πολέμιοι ἵωσι ἐπὶ τὴν γῆν τὴν Ἀθηναίων, βοηθεῖν Ἀργείους καὶ Μαντινέας καὶ Ἡλείους Ἀθήναζε, καθ' ὅτι ἀν ἐπαγγέλλωσιν Ἀθηναῖοι, τρόπῳ δποίῳ ἀν δύνωνται ἴσχυροτάτῳ κατὰ τὸ δυνατόν· ἦν δὲ δηῶσαντες οἰχωνται, πολεμίαν εἶναι ταῦτην 5 τὴν πόλιν Ἀργείους καὶ Μαντινεῦσι καὶ Ἡλείοις καὶ Ἀθηναίοις καὶ κακῶς πάσχειν ὑπὸ ἀπασῶν τῶν πόλεων τούτων· καταλύειν δὲ μὴ ἔξειναι τὸν πόλεμον πρὸς ταῦτην τὴν πόλιν 10 μηδεμιᾳ τῶν πόλεων, ἦν μὴ ἀπάσαις δοκῇ. βοηθεῖν δὲ καὶ Ἀθηναίους ἐς Ἀργος καὶ Μαντίνειαν καὶ Ἡλι, ἦν πολέμιοι 15 ἵωσι ἐπὶ τὴν γῆν τὴν Ἀργείων ἡ τὴν Μαντινέων ἡ τὴν Ἡλείων, καθ' ὅτι ἀν ἐπαγγέλλωσιν αἱ πόλεις αὐται, τρόπῳ δποίῳ ἀν δύνωνται ἴσχυροτάτῳ κατὰ τὸ δυνατόν· ἦν δὲ δηῶσαντες οἰχωνται, πολεμίαν εἶναι ταῦτην τὴν πόλιν Ἀθηναίοις καὶ Ἀργείοις καὶ Μαντινεῦσι καὶ Ἡλείοις καὶ κακῶς 20 πάσχειν ὑπὸ ἀπασῶν τούτων τῶν πόλεων· καταλύειν δὲ μὴ ἔξειναι τὸν πόλεμον πρὸς ταῦτην τὴν πόλιν ⟨μηδεμιᾳ τῶν πόλεων⟩, ἦν μὴ ἀπάσαις δοκῇ [ταῖς πόλεσιν]. ὅπλα δὲ μὴ ἔαν ἔχοντας διέναι ἐπὶ πολέμῳ διὰ τῆς γῆς τῆς σφετέρας αὐτῶν καὶ τῶν ἔνυμάχων ὃν ἄρχουσιν ἔκαστοι, μηδὲ κατὰ 25 θάλασσαν, ἦν μὴ ψηφισαμένων τῶν πόλεων ἀπασῶν τὴν δίοδον εἶναι, Ἀθηναίων καὶ Ἀργείων καὶ Μαντινέων καὶ 6 Ἡλείων. τοῖς δὲ βοηθοῦσιν ἡ πόλις ἡ πέμπουσα παρεχέτω μέχρι μὲν τριάκοντα ἡμερῶν σῖτουν, ἐπὴν ἔλθωσιν ἐς τὴν πόλιν τὴν ἐπαγγέλλασαν βοηθεῖν, καὶ ἀπιοῦσι κατὰ ταῦτα· 30 ἦν δὲ πλέονα βούληται χρόνον τῇ στρατιᾷ χρῆσθαι, ἡ πόλις

1, 3 Μαντινέας καὶ Ἡλείους titulus: 'Ἡλείους καὶ Μαντινέας codd.
2 ἐπὶ Kirchhoff: ἐs codd. 4 Ἀθηναῖοι fort. οὗτοι in titulo sunt
7, 16 ἀπασῶν, ut videtur, titulus: πασῶν codd. 10 post utrumque
καὶ, ut videtur, ἐs in titulo additum 11 Ἀργείων . . . Ἡλείων titulus:
'Ἡλείων . . . Ἀργείων codd. 12 ἐπαγγέλλωσιν B 17 μηδεμιᾳ
τῶν πόλεων add. titulus (recc.) 18 ταῖς πόλεσιν om. titulus 20
ἢν E: ὃν ἀν cett. ἄρχουσιν B: ἄρχωσιν cett. 24 ἔλθωσιν Kirchhoff:
ἔλθῃ codd. 25 ταῦτα Aldina: ταῦτα codd. 26 βούληται
Kirchhoff: βούλωνται codd. στρατιᾳ E: στρατειᾳ cett.

ἡ μεταπεμψαμένη διδότω σύτον, τῷ μὲν ὄπλίτῃ καὶ ψιλῷ καὶ
τοξότῃ τρεῖς ὀβολοὺς Αἰγανάλους τῆς ἡμέρας ἐκάστης, τῷ δὲ
ἰππεῖ δραχμὴν Αἰγαναίαν. ἡ δὲ πόλις ἡ μεταπεμψαμένη ⁷
(τῇ στρατιᾷ) τὴν ἡγεμονίαν ἔχετω, ὅταν ἐν τῇ αὐτῆς ὁ
5 πόλεμος ἥντις ἦν δέ ποι δόξῃ (ἀπάσαις) ταῖς πόλεσι κοινῇ
στρατεύεσθαι, τὸ ἵστον τῆς ἡγεμονίας μετεῖναι ἀπάσαις ταῖς
πόλεσιν. ὄμόσαι δὲ τὰς σπονδὰς Ἀθηναίους μὲν ὑπέρ τε ⁸
σφῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἔνυμάχων, Ἀργεῖοι δὲ καὶ Μαντινῆς
καὶ Ἡλεῖοι καὶ οἱ ἔνυμάχοι τούτων κατὰ πόλεις ὄμιντων.
10 ὄμιντων δὲ τὸν ἐπιχώριον ὄρκον ἔκαστοι τὸν μέγιστον κατὰ
ἱερῶν τελείων. ὁ δὲ ὄρκος ἔστω ὅδε· “ἔμμενῷ τῇ ἔνυμάχᾳ
κατὰ τὰ ἔνυκτείμενα δικαίως καὶ ἀβλαβῶς καὶ ἀδόλως, καὶ οὐ
παραβήσομαι τέχνη οὐδὲ μηχανῆ οὐδεμιᾶ.” ὄμιντων δὲ ⁹
Ἀθήνησι μὲν ἡ βουλὴ καὶ αἱ ἔνδημοι ἀρχαί, ἔξορκούντων
15 δὲ οἱ πρυτάνεις· ἐν Ἀργείοις δὲ ἡ βουλὴ καὶ οἱ ὄγδοήκοντα καὶ
οἱ ἀρτūναι, ἔξορκούντων δὲ οἱ ὄγδοήκοντα· ἐν δὲ Μαντινείᾳ
οἱ δημιουργοὶ καὶ ἡ βουλὴ καὶ αἱ ἄλλαι ἀρχαί, ἔξορκούντων
δὲ οἱ θεωροὶ καὶ οἱ πολέμαρχοι· ἐν δὲ Ἡλιδι οἱ δημιουργοὶ¹⁰
καὶ οἱ τὰ τέλη ἔχοντες καὶ οἱ ἔξακόσιοι, ἔξορκούντων δὲ οἱ
20 δημιουργοὶ καὶ οἱ θεσμοφύλακες. ἀνανεοῦσθαι δὲ τοὺς ὄρκους ¹¹
Ἀθηναίους μὲν ἰόντας ἐστὶ Ἡλιν καὶ ἐστὶ Μαντινείαν καὶ ἐστὶ¹²
Ἀργος τριάκοντα ἡμέραις πρὸ Ὀλυμπίων, Ἀργείους δὲ καὶ
Ἡλείους καὶ Μαντινέας ἰόντας Ἀθήναζε δέκα ἡμέραις πρὸ¹³
Παναθηναίων τῶν μεγάλων. τὰς δὲ ἔννθήκας τὰς περὶ τῶν
25 σπονδῶν καὶ τῶν ὄρκων καὶ τῆς ἔνυμάχίας ἀναγράψαι ἐν
στήλῃ λιθίνῃ Ἀθηναίους μὲν ἐν πόλει, Ἀργείους δὲ ἐν ἀγορᾷ
ἐν τοῦ Ἀπόλλωνος τῷ ἱερῷ, Μαντινέας δὲ ἐν τοῦ Διὸς τῷ
ἱερῷ ἐν τῇ ἀγορᾷ· καταθέντων δὲ καὶ Ὀλυμπίασι στήλην
χαλκῆν κοινῇ Ὀλυμπίοις τοῖς νυνί. ἐὰν δέ τι δοκῇ ἀμεινον ¹⁴

⁴ τῇ στρατιᾷ add. titulus αὐτῆς (sic) Duker: αὐτῆς codd.
5 ἀπάσαις add. titulus 6 πάσαις A B F M 11 ἔμμενῷ F. Portus:
ἔμμενῷ codd. post ἔμμενῷ add. ταῖς σπονδαῖς καὶ Kirchhoff
16 prius oī Göller (tentavit Duker): αἱ codd. 25 καὶ τῶν ὄρκων
secl. Kirchhoff

εῖναι τὰς πόλεσι ταύταις προσθεῖναι πρὸς τοὺς ἔνυκειμένους,
ὅτι [δ'] ἀν δόξῃ τὰς πόλεσιν ἀπάσαις κοινῇ βουλευομέναις,
τοῦτο κύριον εἶναι.'

48 Αἱ μὲν σπονδαὶ καὶ ἡ ἔνυμαχία οὕτως ἐγένοντο, καὶ αἱ
τῶν Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων οὐκ ἀπείρηντο τούτου ἔνεκα 5
2 οὐδ' ὑφ' ἐτέρων. Κορίνθιοι δὲ Ἀργείων οὗτες ἔνυμαχοι οὐκ
ἐσῆλθον ἐς αὐτάς, ἀλλὰ καὶ γενομένης πρὸ τούτου Ἡλείοις
καὶ Ἀργείοις καὶ Μαντιωὲῦσι ἔνυμαχίας, τοῖς αὐτοῖς πολεμεῖν
καὶ εἰρήνην ἄγειν, οὐν ἔνυμοσαν, ἀρκεῖν δὲ ἐφασαν σφίσι
τὴν πρώτην γενομένην ἐπιμαχίαν, ἀλλήλοις βοηθεῖν, ἔνυπει- 10
3 στρατεύειν δὲ μηδενί. οἱ μὲν Κορίνθιοι οὕτως ἀπέστησαν
τῶν ἔνυμάχων καὶ πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους πάλιν τὴν
γνώμην εἶχον.

49 'Ολυμπια δὲ ἐγένετο τοῦ θέρους τούτου, οἷς Ἀνδροσθένης
Ἀρκᾶς παγκράτιον τὸ πρῶτον ἐνίκα· καὶ Λακεδαιμόνιοι τοῦ 15
ἱεροῦ ὑπὸ Ἡλείων εἰρχθησαν ὥστε μὴ θύειν μηδ' ἀγωνί-
ζεσθαι, οὐκ ἐκτίνοντες τὴν δίκην αὐτοῖς ἦν ἐν τῷ Ὁλυμ-
πιακῷ νόμῳ Ἡλεῖοι κατεδικάσαντο αὐτῶν φάσκοντες (ἐς)
σφᾶς ἐπὶ Φύρκου τε τεῖχος ὅπλα ἐπενεγκεῖν καὶ ἐς Λέπρεον
αὐτῶν ὄπλίτας ἐν ταῖς Ὁλυμπιακαῖς σπονδαῖς ἐσπέμψαι. 20
ἡ δὲ καταδίκη δισχίλιαι μναῖ ἥσαν, κατὰ τὸν ὄπλίτην
2 ἔκαστον δύο μναῖ, ὥσπερ δὲ νόμος ἔχει. Λακεδαιμόνιοι
δὲ πρέσβεις πέμψαντες ἀντέλεγον μὴ δικαίως σφῶν κατα-
δεδικάσθαι, λέγοντες μὴ ἐπηγγέλθαι πω ἐς Λακεδαιμονία
3 τὰς σπονδάς, ὅτ' ἐσέπεμψαν τοὺς ὄπλίτας. Ἡλεῖοι δὲ τὴν 25
παρ' αὐτοῖς ἐκεχειρίαν ἥδη ἐφασαν εἶναι (πρώτοις γὰρ
σφίσιν αὐτοῖς ἐπαγγέλλουσιν), καὶ ἡσυχαζόντων σφῶν καὶ
οὐ προσδεχομένων ὡς ἐν σπονδαῖς, αὐτοὺς λαθεῖν ἀδική-
4 σαντας. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ὑπελάμβανον οὐ χρεῶν εἶναι
αὐτοὺς ἐπαγγεῖλαι ἔτι ἐς Λακεδαιμονία, εἰ ἀδικεῖν γε ἥδη 30

² δ' non vertit Valla, secl. Bekker βουλευσαμέναις M 4 ἡ
ἔνυμαχία Herwerden: *al. ἔνυμαχίαι* codd. 17, 20 'Ολυμπικῷ,
'Ολυμπιακᾶς CG 18 ἐς add. Shilleto 19 post Λέπρεον
add. χιλίους Classen 24 πω] ποτε C 28 ὡς om. CG

ἐνόμιζον αὐτούς, ἀλλ' οὐχ ὡς νομίζοντας τοῦτο δρᾶσαι, καὶ ὅπλα οὐδαμόστε ἔτι αὐτοῖς ἐπενεγκεῖν. Ἡλεῖοι δὲ τοῦ αὐτοῦ 5 λόγου εἴχοντο, ὡς μὲν οὐκ ἀδικοῦντι μὴ ἀν πεισθῆναι, εἰ δὲ βούλονται σφίσι Λέπρεον ἀποδοῦναι, τό τε αὐτῶν μέρος 5 ἀφίεναι τοῦ ἀργυρίου, καὶ ὁ τῷ θεῷ γίγνεται αὐτοὶ ὑπὲρ ἐκείνων ἐκτίσει. ὡς δ' οὐκ ἐσήκουν, αὐθις τάδε ἥξιον, 50 Λέπρεον μὲν μὴ ἀποδοῦναι, εἰ μὴ βούλονται, ἀναβάντας δὲ ἐπὶ τὸν βωμὸν τοῦ Διὸς τοῦ Ὄλυμπίου, ἐπειδὴ προθυμοῦνται χρῆσθαι τῷ ιερῷ, ἐπομόσαι ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων ἢ μὴν 10 ἀποδώσειν ὑστερον τὴν καταδίκην. ὡς δὲ οὐδὲ ταῦτα ἥθελον, 2 Λακεδαιμόνιοι μὲν εἴργοντο τοῦ ιεροῦ [θυσίας καὶ ἀγώνων] καὶ οἴκοι ἔθνον, οἱ δὲ ἄλλοι "Ἐλλῆνες ἐθεώρουν πλὴν Λε- 3 πρεατῶν. ὅμως δὲ οἱ Ἡλεῖοι δεδιότες μὴ βίᾳ θύσωσι, 3 ἔνν ὅπλοις τῶν νεωτέρων φυλακὴν εἶχον· ἥλθον δὲ αὐτοῖς 15 καὶ Ἀργεῖοι καὶ Μαντινῆς, χίλιοι ἑκατέρων, καὶ Ἀθηναίων ἵππης, οἱ ἐν Ἀρπίνῃ ὑπέμενον τὴν ἑορτήν. δέος δ' ἐγένετο 4 τῇ πανηγύρει μέγα μὴ ἔνν ὅπλοις ἔλθωσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ καὶ Λίχας ὁ Ἀρκεσιλάου Λακεδαι- 20 μόνιος ἐν τῷ ἀγώνι ὑπὸ τῶν ῥαβδούχων πληγὰς ἔλαβεν, 20 ὅτι νικῶντος τοῦ ἑαυτοῦ ζεύγους καὶ ἀνακηρυχθέντος Βοιωτῶν δημοσίου κατὰ τὴν οὐκ ἔξουσίαν τῆς ἀγωνίσεως προελθὼν ἐς τὸν ἀγώνα ἀνέδησε τὸν ἡνίοχον, βούλομενος δηλῶσαι ὅτι ἑαυτοῦ ἦν τὸ ἄρμα· ὥστε πολλῷ δὴ μᾶλλον ἐπεφόβηντο πάντες καὶ ἐδόκει τι νέον ἔσεσθαι. οἱ μέντοι Λακεδαιμόνιοι 25 ἡσύχασάν τε καὶ ἡ ἑορτὴ αὐτοῖς οὕτω διῆλθεν.

'Εσ δὲ Κόρωθοι μετὰ τὰ Ὄλυμπια Ἀργεῖοι τε καὶ οἱ 5 ξύμμαχοι ἀφίκοντο δεησόμενοι αὐτῶν παρὰ σφᾶς ἐλθεῖν. καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεις ἔτυχον παρόντες, καὶ πολλῶν λόγων γενομένων τέλος οὐδὲν ἐπράχθη, ἀλλὰ σεισμοῦ 30 γενομένου διελύθησαν ἔκαστοι ἐπ' οἴκου. καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

7 ἀναβάντας rec. : ἀναβάντες codd.
μόσαι codd. 11 εἴργον A B E F
16 'Αρπίνη Michaelis : Ἀργεῖι codd.

9 ἐπομόσαι Stahl : ἀπο-
θυσίας καὶ ἀγώνων secl. Krüger
21 προσελθὼν A B E F

- 51 Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος Ἡρακλεώταις τοῖς ἐν Τραχῖνι μάχη ἐγένετο πρὸς Αἰνιᾶνας καὶ Δόλοπας καὶ 2 Μηλιᾶς καὶ Θεσσαλῶν τινάς. προσοικοῦντα γὰρ τὰ ἔθνη ταῦτα τῇ πόλει πολέμια ἦν· οὐ γὰρ ἐπ' ἄλλῃ τινὶ γῆ ἢ τῇ τούτων τὸ χωρίον ἐτειχίσθη. καὶ εὐθὺς τε καθισταμένη 5 τῇ πόλει ἡ ναυτιοῦντο ἐς ὅσον ἐδύναντο φθειρούντες καὶ τότε τῇ μάχῃ ἐνίκησαν τοὺς Ἡρακλεώτας, καὶ Ξενάρης ὁ Κνῖδιος Λακεδαιμόνιος ἄρχων αὐτῶν ἀπέθανε, διεφθάρησαν δὲ καὶ ἄλλοι τῶν Ἡρακλεωτῶν. καὶ δὲ χειμῶν ἐτελεύτα, καὶ δωδέκατον ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα. 10
- 52 Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους εὐθὺς ἀρχομένου τὴν Ἡράκλειαν, ὡς μετὰ τὴν μάχην κακῶς ἐφθείρετο, Βοιωτοὶ παρέλαβον, καὶ Ἀγησιππίδαν τὸν Λακεδαιμόνιον ὡς οὐ καλῶς ἄρχοντα ἔξεπεμψαν. δείσαντες δὲ παρέλαβον τὸ χωρίον μὴ Λακεδαιμονίων τὰ κατὰ Πελοπόννησον θορυβουμένων 15 Ἀθηναῖοι λάβωσιν. Λακεδαιμόνιοι μέντοι ὠργίζοντο αὐτοῖς.
- 2 Καὶ τοῦ αὐτοῦ θέρους Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου στρατηγὸς ὃν Ἀθηναίων, Ἀργείων καὶ τῶν ἔνυμάχων ἔνυμπραστόντων, ἐλθὼν ἐς Πελοπόννησον μετ' ὀλίγων Ἀθηναίων ὀπλιτῶν καὶ τοξοτῶν καὶ τῶν αὐτόθεν ἔνυμάχων παραλαβὼν τά τε 20 ἄλλα ἔνυγκαθίστη περὶ τὴν ἔνυμαχίαν διαπορευόμενος Πελοπόννησον τῇ στρατιᾷ, καὶ Πατρέας τε τείχη καθεῖναι ἔπειστεν ἐς θάλασσαν καὶ αὐτὸς ἐτερον διενοεῖτο τειχίσαι ἐπὶ τῷ Ρίῳ τῷ Ἀχαιϊκῷ. Κορίνθιοι δὲ καὶ Σικυώνιοι, καὶ οἱς ἦν ἐν βλάβῃ τειχίσθεν βοηθήσαντες διεκώλυσαν. 25
- 53 Τοῦ δ' αὐτοῦ θέρους Ἐπιδαυρίοις καὶ Ἀργείοις πόλεμος ἐγένετο, προφάσει μὲν περὶ τοῦ θύματος τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Πυθαέως, δέον ἀπαγαγέν τοντον οὐκ ἀπέπεμπον ὑπὲρ βοταμίων Ἐπιδαύριοι (κυριώτατοι δὲ τοῦ ἵεροῦ ἦσαν Ἀργεῖοι). ἐδόκει δὲ καὶ ἀνευ τῆς αἰτίας τὴν Ἐπίδαυρον τῷ τε Ἀλκι-30 βιάδῃ καὶ τοῖς Ἀργείοις προσλαβεῖν, ἦν δύνωνται, τῆς τε

7 Κνιδίου Meineke
codd. 13 Ἀγησιππίδαν Dindorf: Ἀγησιππίδαν
28 Πυθαέως Wesseling: Πυθέως codd. (Π.θ. B) βοτανῶν
Stahl

Κορίνθου ἔνεκα ἡσυχίας καὶ ἐκ τῆς Αἰγάνης βραχυτέραν
ἔστεσθαι τὴν βοήθειαν ἡ Σκύλλαιον περιπλεῦν τοῖς Ἀθηναίοις.
παρεσκευάζοντο οὖν οἱ Ἀργεῖοι ὡς αὐτὸὶ ἐς τὴν Ἐπιδαυρον
διὰ τοῦ θύματος τὴν ἐσπραξιν ἐσβαλοῦντες.

5 Ἐξεστράτευσαν δὲ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι κατὰ τοὺς αὐτοὺς 54
χρόνους πανδημεὶ ἐς Λεῦκτρα τῆς ἑαυτῶν μεθορίας πρὸς τὸ
Λύκαιον,⁴ Αγιδος τοῦ Ἀρχιδάμου βασιλέως ἡγουμένου· ἦδει
δὲ οὐδεὶς ὅποι στρατεύουσιν, οὐδὲ αἱ πόλεις ἐξ ὧν ἐπέμφθη-
σαν. ὡς δ' αὐτοῖς τὰ διαβατήρια θυομένοις οὐ προυχώρει, 2
10 αὐτοὶ τε ἀπῆλθον ἐπ' οἴκουν καὶ τοῖς ἔνυμάχοις περιήγγειλαν
μετὰ τὸν μέλλοντα (Καρνεῖος δ' ἦν μῆν, ἵερομηνία Δωριεῦστι)
παρεσκευάζεσθαι ὡς στρατευσομένους. Ἀργεῖοι δ' ἀναχω- 3
ρησάντων αὐτῶν τοῦ πρὸ τοῦ Καρνείου μηνὸς ἐξελθόντες
τετράδι φθίνοντος, καὶ ἄγοντες τὴν ἡμέραν ταύτην πάντα
15 τὸν χρόνον, ἐσέβαλον ἐς τὴν Ἐπιδαυρίαν καὶ ἐδήσουν.
Ἐπιδαύριοι δὲ τοὺς ἔνυμάχους ἐπεκαλοῦντο· ὥν τινὲς οἱ 4
μὲν τὸν μῆνα προφασίσαντο, οἱ δὲ καὶ ἐς μεθορίαν τῆς
Ἐπιδαυρίας ἐλθόντες ἡσύχαζον. καὶ καθ' ὃν χρόνον ἐν τῇ 55
Ἐπιδαύρῳ οἱ Ἀργεῖοι ἤσαν, ἐς Μαντίνειαν πρεσβεῖαι ἀπὸ
20 τῶν πόλεων ἔνυηλθον, Ἀθηναίων παρακαλεσάντων. καὶ
γιγνομένων λόγων Εὐφαμίδας ὁ Κορίνθιος οὐκ ἔφη τοὺς
λόγους τοῖς ἔργοις ὁμολογεῖν· σφεῖς μὲν γὰρ περὶ εἰρήνης
ἔνγκαθῆσθαι, τοὺς δὲ Ἐπιδαυρίους καὶ τοὺς ἔνυμάχους καὶ
τοὺς Ἀργείους μεθ' ὅπλων ἀντιτετάχθαι· διαλῦσαι οὖν
25 πρῶτον χρῆναι ἀφ' ἐκατέρων ἐλθόντας τὰ στρατόπεδα, καὶ
οὕτω πάλιν λέγειν περὶ τῆς εἰρήνης. καὶ πεισθέντες ὥχοντο 2
καὶ τοὺς Ἀργείους ἀπήγαγον ἐκ τῆς Ἐπιδαυρίας. ὑστερον
δὲ ἐς τὸ αὐτὸ διενελθόντες οὐδὲ ὡς ἐδυνήθησαν ἔνυμβῆναι,
ἀλλ' οἱ Ἀργεῖοι πάλιν ἐς τὴν Ἐπιδαυρίαν ἐσέβαλον καὶ
30 ἐδήσουν. ἐξεστράτευσαν δὲ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐς Καρύας, 3

4 ἐσβαλόντες A B E F M

codd. 15 ἐσέβαλλον B C

legit Schol.) 20 παρακελευσάντων M

25 ἐφ' g

ii ἱερομηνία recd.: ἱερομήνια

17 προφασίσαντες C (fort.

22 ὁμολογεῖν] δημιλεῖν M

καὶ ὡς οὐδ' ἐνταῦθα τὰ διαβατήρια αὐτοῖς ἐγένετο, ἐπανε-
4 χώρησαν. Ἀργεῖοι δὲ τεμόντες τῆς Ἐπιδαυρίας ὡς τὸ
τρίτον μέρος ἀπῆλθον ἐπ' οἴκουν. καὶ Ἀθηναίων αὐτοῖς
χίλιοι ἐβοήθησαν δπλῖται καὶ Ἀλκιβιάδης στρατηγός·
πυθόμενος δὲ τοὺς Λακεδαιμονίους ἐξεστρατεῦσθαι, καὶ ὡς 5
οὐδὲν ἔτι αὐτῶν ἔδει, ἀπῆλθεν. καὶ τὸ θέρος οὕτω διῆλθεν.

56 Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος Λακεδαιμονίοι λαθόντες
'Αθηναίους φρουρούς τε τριακοσίους καὶ Ἀγησιππίδαν ἄρ-
2 χοντα κατὰ θάλασσαν ἐς Ἐπίδαυρον ἐσέπεμψαν. Ἀργεῖοι
δ' ἐλθόντες παρ' Ἀθηναίους ἐπεκάλουν ὅτι γεγραμμένον ἐν 10
ταῖς σπουδαῖς διὰ τῆς ἑαυτῶν ἐκάστους μὴ ἔτι πολεμίους
διεἶναι ἔσειαν κατὰ θάλασσαν παραπλεῦσαι· καὶ εἰ μὴ
κάκενοι ἐς Πύλον κομιοῦσιν ἐπὶ Λακεδαιμονίους τοὺς Μεσ-
3 σηνίους καὶ Εἴλωτας, ἀδικήσεσθαι αὐτοί. Ἀθηναῖοι δὲ
'Αλκιβιάδον πείσαντος τῇ μὲν Λακωνικῇ στήλῃ ὑπέγραψαν 15
ὅτι οὐκ ἐνέμειναν οἱ Λακεδαιμονίοι τοῖς ὄρκοις, ἐς δὲ Πύλον
ἐκόμισαν τοὺς ἐκ Κρανίων Εἴλωτας λήζεσθαι, τὰ δ' ἄλλα
4 ἡσύχαζον. τὸν δὲ χειμῶνα τοῦτον πολεμούντων Ἀργείων
καὶ Ἐπιδαυρίων μάχη μὲν οὐδεμίᾳ ἐγένετο ἐκ παρασκευῆς,
ἐνέδραι δὲ καὶ καταδρομαί, ἐν αἷς ὡς τύχοιεν ἐκατέρων τινὲς 20
5 διεφθείροντο. καὶ τελευτῶντος τοῦ χειμῶνος πρὸς ἥαρ ἥδη
κλίμακας ἔχοντες οἱ Ἀργεῖοι ἥλθον ἐπὶ τὴν Ἐπίδαυρον, ὡς
ἐρήμου οὖσης διὰ τὸν πόλεμον βίᾳ αἰρήσοιτες· καὶ ἀπράκτοι
ἀπῆλθον. καὶ δὲ χειμῶν ἐτελεύτα, καὶ τρίτον καὶ δέκατον
ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα. 25

57 Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους μεσοῦντος Λακεδαιμονίοι,
ὡς αὐτοῖς οἵ τε Ἐπιδαύριοι ἔνυμαχοι ὅντες ἐταλαιπώρουν
καὶ τᾶλλα ἐν τῇ Πελοποννήσῳ τὰ μὲν ἀφειστήκει, τὰ δὲ οὐ
καλῶς εἶχε, νομίσαντες, εἰ μὴ προκαταλήψουνται ἐν τάχει,
ἐπὶ πλέον χωρήσεσθαι αὐτά, ἐστράτευον αὐτοὶ καὶ οἱ Εἴλωτες 30
πανδημεὶ ἐπ' Ἀργος· ἥγεντο δὲ Ἀγις δὲ Ἀρχιδάμου Λακε-

5 πυθόμενοι B δὲ secl. F. Portus 6 ἀπῆλθεν recc.: ἀπῆλθος
codd. διῆλθεν] ἀπῆλθεν C 29 καταλήψουνται A B F

δαιμονίων βασιλεύς. Ξυνεστράτευον δ' αὐτοῖς Τεγεᾶταί 2
τε καὶ ὅσοι ἄλλοι Ἀρκάδων Λακεδαιμονίοις ξύμμαχοι ἦσαν.
οἱ δ' ἐκ τῆς ἄλλης Πελοποννήσου ξύμμαχοι καὶ οἱ ἔξωθεν
ἐς Φλειοῦντα ξυνελέγοντο, Βοιωτοὶ μὲν πεντακισχίλιοι ὀπλῖται
5 καὶ τοσοῦτοι ψιλοὶ καὶ ἵπποι πεντακόσιοι καὶ ἄμιπποι ἵσοι,
Κορίνθιοι δὲ δισχίλιοι ὀπλῖται, οἱ δ' ἄλλοι ὡς ἔκαστοι,
Φλειάσιοι δὲ πανστρατιᾶ, ὅτι ἐν τῇ ἐκείνων ἦν τὸ στρά-
τευμα.

Ἄργεῖοι δὲ προαισθόμενοι τό τε πρῶτον τὴν παρασκευὴν 58
10 τῶν Λακεδαιμονίων καὶ ἐπειδὴ ἐς τὸν Φλειοῦντα βουλό-
μενοι τοὺς ἄλλους προσμεῖξαι ἔχώρουν, τότε δὴ ἐξεστρά-
τευσαν καὶ αὐτοί· ἐβοήθησαν δ' αὐτοῖς καὶ Μαντινῆς, ἔχοντες
τὸν σφετέρους ξυμμάχους, καὶ Ἡλείων τρισχίλιοι ὀπλῖται.
καὶ προϊόντες ἀπαντώσι τοὺς Λακεδαιμονίοις ἐν Μεθυδρίῳ 2
15 τῆς Ἀρκαδίας. καὶ καταλαμβάνουσιν ἑκάτεροι λόφοι· καὶ
οἱ μὲν Ἀργεῖοι ὡς μεμονωμένοις τοὺς Λακεδαιμονίοις παρε-
σκευάζοντο μάχεσθαι, ὁ δὲ Ἄγιος τῆς νυκτὸς ἀναστήσας τὸν
στρατὸν καὶ λαθὼν ἐπορεύετο ἐς Φλειοῦντα παρὰ τὸν
ἄλλους ξυμμάχους. καὶ οἱ Ἀργεῖοι αἰσθόμενοι ὅμα ἔω 3
20 ἔχώρουν, πρῶτον μὲν ἐς Ἀργος, ἐπειτα δὲ ἥ προσεδέχοντο
τὸν Λακεδαιμονίους μετὰ τῶν ξυμμάχων καταβήσεσθαι,
τὴν κατὰ Νεμέαν ὁδὸν. Ἄγιος δὲ ταύτην μὲν ἦν προσεδέ- 4
χοντο οὐκ ἐτράπετο, παραγγείλας δὲ τοὺς Λακεδαιμονίοις
καὶ Ἀρκάσι καὶ Ἐπιδαυρίοις ἄλλην ἔχώρησε χαλεπὴν καὶ
25 κατέβη ἐς τὸ Ἀργείων πεδίον· καὶ Κορίνθιοι καὶ Πελληνῆς
καὶ Φλειάσιοι ὅρθιον ἐτέραν ἐπορεύοντο· τοὺς δὲ Βοιωτοῖς
καὶ Μεγαρεῦσι καὶ Σικυωνίοις εἴρητο τὴν ἐπὶ Νεμέας ὁδὸν
καταβαίνειν, ἥ οἱ Ἀργεῖοι ἐκάθηντο, ὅπως, εἰ οἱ Ἀργεῖοι
ἐπὶ σφᾶς λόντες ἐς τὸ πεδίον βοηθοῖεν, ἐφεπόμενοι τοῖς

2 τε om. A B F M 5 τετρακόσιοι M ἄμιπποι Ηραρχ., Suid.,
An. Ox.: ἄμιπποι codd. (καὶ ἄμ. ἵσοι om. M) 9 τό τε primus dis-
tinxit Heilmann 10 καὶ secl. Classen (qui I. 9 τότε legit) 20 δὲ
om. A B 21 μετὰ τῶν ξυμμάχων τοὺς Λακεδαιμονίους A B F (corr. F¹)
26 ὅρθιον recc.: ὅρθιον codd. 28 ἐκάθηντο c G: καθῆντο vel
κάθηντο cett. alterum οἱ om. C

5 ἵπποις χρῶντο. καὶ ὁ μὲν οὗτος διατάξας καὶ ἐσβαλὼν ἐς
 59 τὸ πεδίον ἐδήνου Σάμινθόν τε καὶ ἄλλα· οἱ δὲ Ἀργεῖοι
 γνόντες ἐβοήθουν ἡμέρας ἥδη ἐκ τῆς Νεμέας, καὶ περιτυ-
 χόντες τῷ Φλειασίων καὶ Κορινθίων στρατοπέδῳ τῶν μὲν
 Φλειασίων ὀλίγους ἀπέκτειναν, ὑπὸ δὲ τῶν Κορινθίων αὐτοὶ 5
 2 οὐ πολλῷ πλείους διεφθάρησαν. καὶ οἱ Βοιωτοὶ καὶ οἱ
 Μεγαρῆς καὶ οἱ Σικυώνιοι ἔχώρουν, ὥσπερ εἴρητο αὐτοῖς,
 ἐπὶ τῆς Νεμέας, καὶ τοὺς Ἀργείους οὐκέτι κατέλαβον, ἀλλὰ
 καταβάντες, ὡς ἑώρων τὰ ἑαυτῶν δηούμενα, ἐς μάχην παρε-
 τάσσοντο. ἀντιπαρεσκευάζοντο δὲ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι. 10
 3 ἐν μέσῳ δὲ ἀπειλημμένοι ἦσαν οἱ Ἀργεῖοι· ἐκ μὲν γὰρ τοῦ
 πεδίου οἱ Λακεδαιμόνιοι εἰργον τῆς πόλεως καὶ οἱ μετ'
 αὐτῶν, καθύπερθεν δὲ Κορίνθιοι καὶ Φλειάσιοι καὶ Πελ-
 ληνῆς, τὸ δὲ πρὸς Νεμέας Βοιωτοὶ καὶ Σικυώνιοι καὶ
 Μεγαρῆς. Ἰπποι δὲ αὐτοῖς οὐ παρῆσαν· οὐ γάρ πω οἱ 15
 Ἀθηναῖοι μόνοι τῶν ἔνυμμάχων ἦκον.

4 Τὸ μὲν οὖν πλῆθος τῶν Ἀργείων καὶ τῶν ἔνυμμάχων
 οὐχ οὕτω δεινὸν τὸ παρὸν ἐνόμιζον, ἀλλ' ἐν καλῷ ἐδόκει
 ἡ μάχη ἔσεσθαι, καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἀπειληφέναι ἐν
 5 τῇ αὐτῶν τε καὶ πρὸς τῇ πόλει. τῶν δὲ Ἀργείων δύο 20
 ἄνδρες, Θράσυλός τε τῶν πέντε στρατηγῶν εἰς ὃν καὶ
 Ἀλκίφρων πρόξενος Λακεδαιμονίων, ἥδη τῶν στρατοπέδων
 ὅσον οὐ ἔννιόντων προσελθόντες Ἀγιδι διελεγέσθην μὴ
 ποιεῦν μάχην· ἔτοιμοις γὰρ εἶναι Ἀργείους δίκας δοῦναι
 καὶ δέξασθαι ἵστας καὶ ὅμοίας, εἴ τι ἐπικαλοῦσιν Ἀργείοις 25
 Λακεδαιμόνιοι, καὶ τὸ λοιπὸν εἰρήνην ἄγειν σπουδὰς ποιη-
 60 σαμένους. καὶ οἱ μὲν ταῦτα εἰπόντες τῶν Ἀργείων ἀφ'
 ἑαυτῶν καὶ οὐ τοῦ πλήθους κελεύσαντος εἰπον· καὶ δὲ Ἀγισ
 δεξάμενος τοὺς λόγους αὐτός, καὶ οὐ μετὰ τῶν πλεόνων
 οὐδὲ αὐτὸς βουλευσάμενος ἀλλ' ἡ ἐνὶ ἀνδρὶ κοινώσας τῶν 30

10 ἀντιπαρεσκευάζοντο C E F M

12 post εἰργον add. ἀπὸ c G

13 καθύπερθεν G: καθύπερ E F: καθύπερθε cett.

23 προσελθόντε

C E: προσελθόντες cett.

27 τῶν Ἀργείων secl.

Herwerden

30 κοινώσασθαι A F M: κοινώσας (sic) B

ἐν τέλει ἔυστρατευομένων, σπένδεται τέσσαρας μῆνας, ἐν
οἷς ἔδει ἐπιτελέσαι αὐτοὺς τὰ ρήθεντα. καὶ ἀπήγαγε τὸν
στρατὸν εὐθύς, οὐδενὶ φράσας τῶν ἄλλων ἔυμμάχων. οἱ 2
δὲ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ἔυμμαχοι εἴποντο μὲν ὡς ἡγεῖτο
5 διὰ τὸν νόμον, ἐν αἰτίᾳ δ' εἶχον κατ' ἄλληλους πολλὴ τὸν
Ἄγιν, νομίζοντες ἐν καλῷ παρατυχὸν σφίσι ἔυμβαλεῖν καὶ
πανταχόθεν αὐτῶν ἀποκεκλημένων καὶ ὑπὸ ἵππεων καὶ
πεζῶν οὐδὲν δράσαντες ἄξιον τῆς παρασκευῆς ἀπιέναι.
στρατόπεδον γὰρ δὴ τοῦτο κάλλιστον Ἐλληνικὸν τῶν μέχρι 3
10 τοῦτο ἔυνηλθεν· ὥφθη δὲ μάλιστα ἔως ἔτι ἦν ἀθρόον ἐν
Νεμέᾳ, ἐν φιλίᾳ Λακεδαιμόνιοι τε πανστρατιῷ ἥσαν καὶ Ἀρ-
κάδες καὶ Βοιωτοὶ καὶ Κορίνθιοι καὶ Σικουώνιοι καὶ Πελληνῆς
καὶ Φλειάσιοι καὶ Μεγαρῆς, καὶ οὗτοι πάντες λογάδες ἀφ'
ἔκαστων, ἀξιόμαχοι δοκοῦντες εἶναι οὐ τῇ Ἀργείων μόνον
15 ἔυμμαχίᾳ ἄλλὰ κανὸν ἄλλῃ ἔτι προσγενομένη. τὸ μὲν οὖν 4
στρατόπεδον οὕτως ἐν αἰτίᾳ ἔχοντες τὸν Ἄγιν ἀνεχώρουν
τε καὶ διελύθησαν ἐπ' οἴκου ἔκαστοι, Ἀργεῖοι δὲ καὶ αὐτοὶ 5
ἔτι ἐν πολλῷ πλέονι αἰτίᾳ εἶχον τὸν σπεισαμένους ἀνευ
τοῦ πλήθους, νομίζοντες κάκεῦνοι μὴ ἀν σφίσι ποτὲ κάλλιον
20 παρασχὸν Λακεδαιμονίους διαπεφευγέναι· πρὸς τε γὰρ τῇ
ισφετέρᾳ πόλει καὶ μετὰ πολλῶν καὶ ἀγαθῶν ἔυμμάχων τὸν
ἀγῶνα ἀν γίγνεσθαι. τὸν τε Θράσυλον ἀναχωρήσαντες ἐν 6
τῷ Χαράδρῳ, οὐπερ τὰς ἀπὸ στρατείας δίκας πρὶν ἐσιέναι
κρίνουσιν, ἥρξαντο λεύειν. δὲ καταφυγὼν ἐπὶ τὸν βωμὸν
25 περιγίγνεται· τὰ μέντοι χρήματα ἐδήμευσαν αὐτοῦ.

Μετὰ δὲ τοῦτο Ἀθηναίων βοηθησάντων χιλίων ὅπλιτῶν 61
καὶ τριακοσίων ἵππεων, ὃν ἐστρατήγουν Λάχης καὶ Νικό-
στρατος, οἱ Ἀργεῖοι (ὅμως γὰρ τὰς σπουδὰς ὕκνουν λῦσαι
πρὸς τὸν Λακεδαιμονίους) ἀπιέναι ἐκέλευον αὐτοὺς καὶ πρὸς
30 τὸν δῆμον σὺ προσῆγον βουλομένους χρηματίσαι, πρὶν δὴ
Μαντινῆς καὶ Ἡλεῖοι (ἔτι γὰρ παρῆσαν) κατηνάγκασαν

3 ἔυμμάχων secl. Krüger 15 καν Bekker: καὶ codd. 23 στρα-
τείας f: στρατιᾶς codd. 28 σ[π]ον[δ]ὰς incipit Π¹³ 30 δὴ Haase:
ἢ codd. Π¹³ 31 Ἡλεῖοι ἐπ[ι]παρῆσ[αν] Π¹³

- 2 δεύμενοι. καὶ ἔλεγον οἱ Ἀθηναῖοι Ἀλκιβιάδου πρεσβευτοῦ παρόντος ἐν τε τοῖς Ἀργείοις καὶ ἔνυμμάχοις ταῦτα, ὅτι οὐκ ὁρθῶς αἱ σπονδαὶ ἄνευ τῶν ἄλλων ἔνυμμάχων καὶ γένοιντο, καὶ νῦν (ἐν καιρῷ γὰρ παρεῖναι σφεῖς) ἀπτεσθαι χρῆναι τοῦ 5 πολέμου. καὶ πείσαντες ἐκ τῶν λόγων τοὺς ἔνυμμάχους εὐθὺς ἔχώρουν ἐπὶ Ὁρχομενὸν τὸν Ἀρκαδικὸν πάντες πλὴν Ἀργείων· οὗτοι δὲ ὅμως καὶ πεισθέντες ὑπελείποντο πρῶτον, 10 4 ἔπειτα δὲ ὕστερον καὶ οὗτοι ἥλθον. καὶ προσκαθεζόμενοι τὸν Ὁρχομενὸν πάντες ἐποιόρκουν καὶ προσβολὰς ἐποιοῦντο, βουλόμενοι ἄλλως τε προσγενέσθαι σφίσι καὶ ὅμηροι ἐκ 15 5 τῆς Ἀρκαδίας ἥσαν αὐτόθι ὑπὸ Λακεδαιμονίων κείμενοι. οἱ δὲ Ὁρχομένιοι δείσαντες τὴν τε τοῦ τείχους ἀσθένειαν καὶ τοῦ στρατοῦ τὸ πλήθος καὶ, ὡς οὐδεὶς αὐτοῖς ἐβοήθει, μὴ προαπόλωνται, ἔνυμέβησαν ὥστε ἔνυμμάχοις τε εἶναι καὶ ὅμηροις σφῶν τε αὐτῶν δοῦναι Μαντινεῦσι καὶ οὖς κατέθεντο 20 62 Λακεδαιμόνιοι παραδοῦναι. μετὰ δὲ τοῦτο ἔχοντες ἥδη τὸν Ὁρχομενὸν ἐβουλεύοντο οἱ ἔνυμμάχοι ἐφ' ὅτι χρὴ πρῶτον οἴναι τῶν λοιπῶν. καὶ Ἡλεῖοι μὲν ἐπὶ Λέπρεον ἐκέλευνον, Μαντινῆς δὲ ἐπὶ Τεγέαν· καὶ προσέθεντο οἱ Ἀργεῖοι καὶ 25 2 Ἀθηναῖοι τοῖς Μαντινεῦσιν. καὶ οἱ μὲν Ἡλεῖοι ὀργισθέντες ὅτι οὐκ ἐπὶ Λέπρεον ἐψηφίσαντο ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκου· οἱ δὲ ἄλλοι ἔνυμμάχοι παρεσκευάζοντο ἐν τῇ Μαντινείᾳ ὡς ἐπὶ Τεγέαν ιόντες. καὶ τινες αὐτοῖς καὶ αὐτῶν τῶν ἐν τῇ πόλει ἐνεδίδοσαν τὰ πράγματα.
- 63 Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐπειδὴ ἀνεχώρησαν ἐξ Ἀργους τὰς 25 τετραμήνους σπονδὰς ποιησάμενοι, Ἀγιν ἐν μεγάλῃ αἰτίᾳ εἶχον οὐ χειρωσάμενον σφίσιν Ἀργος, παρασχὸν καλῶς ὡς οὕπω πρότερον αὐτοὶ ἐνόμιζον· ἀθρόους γὰρ τοσούτους ἔνυμ- 30 2 μάχους καὶ τοιούτους οὐ ράδιον εἶναι λαβεῖν. ἐπειδὴ δὲ καὶ περὶ Ὁρχομενοῦ ἡγγέλλετο ἔαλωκέναι, πολλῷ δὴ μᾶλλον 30 ἐχαλέπαινον καὶ ἐβούλευον εὐθὺς ὑπ' ὀργῆς παρὰ τὸν τρόπον

I οἱ om. Π¹³ 2 παρίσητος Stahl post καὶ add. τοῖς Π¹³ ταῦτα Classen 3 καὶ om. Π¹³ recc. 7 τὸ πρῶτον Π¹³ 8 οὗτοι desinunt Π¹³ 15 post δοῦναι add. καὶ C(G) 23 τῶν Stahl: Τεγεατῶν codd. 28 αὐτοὶ ἐνόμιζον secl. Krüger

τὸν ἔαυτῶν ὡς χρὴ τὴν τε οἰκίαν αὐτοῦ κατασκάψαι καὶ δέκα μυριάσι δραχμῶν ζημιώσαι. ὁ δὲ παρηγέντο μηδὲν 3 τούτων δρᾶν· ἔργῳ γὰρ ἀγαθῷ ῥύσεσθαι τὰς αἰτίας στρατευσάμενος, ἢ τότε ποιεῦν αὐτοὺς ὅτι βούλονται. οἱ δὲ 4 5 τὴν μὲν ζημίαν καὶ τὴν κατασκαφὴν ἐπέσχον, νόμον δὲ ἔθεντο ἐν τῷ παρόντι, ὃς οὕπω πρότερον ἐγένετο αὐτοῖς· δέκα γὰρ ἄνδρας Σπαρτιατῶν προσείλοντο αὐτῷ ξυμβούλους, ἀνευ ὧν μὴ κύριον εἶναι ἀπάγειν στρατιὰν ἐκ τῆς πόλεως.

'Ἐν τούτῳ δ' ἀφικνεῖται αὐτοῖς ἀγγελία παρὰ τῶν ἐπιτη- 64
10 δείων ἐκ Τεγέας ὅτι, εἰ μὴ παρέσονται ἐν τάχει, ἀποστήσεται αὐτῶν Τεγέα πρὸς Ἀργείους καὶ τοὺς ξυμμάχους καὶ 15 ὅσον οὐκ ἀφέστηκεν. ἐνταῦθα δὲ βοήθεια τῶν Λακεδαιμονίων γίγνεται αὐτῶν τε καὶ τῶν Εἰλώτων πανδημεὶ δξεῖνα καὶ οὖτα οὕπω πρότερον. ἔχώρουν δὲ ἐς Ὁρέσθειον τῆς 20 Μαιναλίας· καὶ τοῖς μὲν Ἀρκάδων σφετέροις οὖσι ξυμμάχοις προεῖπον ἀθροισθεῖσιν ιέναι κατὰ πόδας αὐτῶν ἐς Τεγέαν, αὐτὸλ δὲ μέχρι μὲν τοῦ Ὁρέσθειον πάντες ἐλθόντες, ἐκεῖθεν δὲ τὸ ἔκτον μέρος σφῶν αὐτῶν ἀποπέμψαντες ἐπ' οἴκου, ἐν φέτῳ πρεσβύτερον τε καὶ τὸ νεώτερον ἦν, ὥστε τὰ 25 οἴκοι φρουρεῖν, τῷ λοιπῷ στρατεύματι ἀφικνοῦνται ἐς Τεγέαν. καὶ οὐ πολλῷ ὕστερον οἱ ξύμμαχοι ἀπ' Ἀρκάδων παρῆσαν. πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὴν Κόρινθον καὶ Βοιωτοὺς 4 καὶ Φωκέας καὶ Λοκρούς, βοηθεῖν κελεύοντες κατὰ τάχος ἐς Μαντίνειαν. ἀλλὰ τοῖς μὲν ἐξ ὀλίγου τε ἐγίγνετο, καὶ 30 οὐ ράδιον ἦν μὴ ὑθρόοις καὶ ἀλλήλους περιμεύασι διελθεῖν τὴν πολεμίαν (ξυνέκλητε γὰρ διὰ μέσου), ὅμως δὲ ἡπείγοντο. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἀναλαβόντες τοὺς παρόντας Ἀρκάδων 5 ξυμμάχους ἐσέβαλον ἐς τὴν Μαντινικήν, καὶ στρατοπεδεύσαμενοι πρὸς τῷ Ἡρακλείῳ ἐδήσουν τὴν γῆν.

30 Οἱ δὲ Ἀργεῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι ὡς εἶδον αὐτούς, κατα- 65
λαβόντες χωρίον ἐρυμνὸν καὶ δυσπρόσοδον παρετάξαντο ὡς ἐς μάχην. καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι εὐθὺς αὐτοῖς ἐπῆσαν· καὶ 2

μέχρι μὲν λίθου καὶ ἀκοντίου βολῆς ἔχωρησαν, ἐπειτα τῶν πρεσβυτέρων τις Ἀγιδι ἐπεβόησεν, δρῶν πρὸς χωρίον καρτερὸν ἴοντας σφᾶς, ὅτι διανοεῖται κακὸν κακῷ λασθαι, δηλῶν τῆς ἐξ Ἀργους ἐπαιτίου ἀναχωρήσεως τὴν παροῦσαν ἄκαιρον 3 προθυμίαν ἀνάληψιν βουλόμενον εἶναι. ὁ δέ, εἴτε καὶ διὰ 5 τὸ ἐπιβόημα εἴτε καὶ αὐτῷ ἄλλο τι ἡ κατὰ τὸ αὐτὸ δόξαν ἐξαίφυης, πάλι τὸ στράτευμα κατὰ τάχος πρὶν ξυμμεῖξαι 4 ἀπῆγεν. καὶ ἀφικόμενος πρὸς τὴν Τεγεāτιν τὸ ὕδωρ ἐξέτρεπεν ἐς τὴν Μαυτινικήν, περὶ οὐπερ ὡς τὰ πολλὰ βλάπτοντος ὁποτέρωσε ἀν ἐσπίπτη Μαυτινῆς καὶ Τεγεάται 10 πολεμούσιν. ἐβούλετο δὲ τοὺς ἀπὸ τοῦ λόφου βοηθοῦντας ἐπὶ τὴν τοῦ ὕδατος ἐκτροπήν, ἐπειδὰν πύθωνται, καταβιβάσαι [τοὺς Ἀργείους καὶ τοὺς ξυμμάχους] καὶ ἐν τῷ ὁμαλῷ 5 τὴν μάχην ποιεῖσθαι. καὶ ὁ μὲν τὴν ἡμέραν ταύτην μείνας αὐτοῦ περὶ τὸ ὕδωρ ἐξέτρεπεν· οἱ δὲ Ἀργεῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι τὸ μὲν πρώτον καταπλαγέντες τῇ ἐξ ὀλίγον αἰφνιδίῳ αὐτῶν ἀναχωρήσει οὐκ εἶχον ὅτι εἰκάσωσιν· εἶτα ἐπειδὴ ἀναχωροῦντες ἐκεῖνοί τε ἀπέκρυψαν καὶ σφεῖς ἡσύχαζον καὶ οὐκ ἐπηκολούθουν, ἐνταῦθα τοὺς ἑαυτῶν στρατηγοὺς αὖθις ἐν αἰτίᾳ εἶχον τό τε πρότερον καλῶς ληφθέντας πρὸς Ἀργεῖ 20 Λακεδαιμονίους ἀφεθῆναι καὶ νῦν ὅτι ἀποδιδράσκοντας οὐδεὶς ἐπιδιώκει, ἀλλὰ καθ' ἡσυχίαν οἱ μὲν σώζονται, σφεῖς δὲ 6 προδίδονται. οἱ δὲ στρατηγοὶ ἐθορυβήθησαν μὲν τὸ παρατίκα, ὕστερον δὲ ἀπάγουσιν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ λόφου καὶ προελθόντες ἐς τὸ ὁμαλὸν ἐστρατοπεδεύσαντο ὡς ἴοντες ἐπὶ 25 τοὺς πολεμίους.

66 Τῇ δ' ὕστεραί ῥα τε Ἀργεῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι ξυνετάξαντο, ὡς ἔμελλον μαχεῖσθαι, ἦν περιτύχωσιν· οἱ τε Λακεδαιμόνιοι ἀπὸ τοῦ ὕδατος πρὸς τὸ Ἡράκλειον πάλιν ἐς τὸ αὐτὸ στρατόπεδον ἴοντες δρῶσι δι' ὀλίγον τοὺς ἑναντίους 30

5 βουλόμενον Plutarchus: βουλομένην codd.
secl. Dobree 10 ὁποτέρωσε ἀν C: ὁποτέρων ἐὰν B: ὁποτέρως ἐὰν
cett.

12 πύθωνται fg M: πείθωνται cett.

13 τοὺς Ἀργείους καὶ τοὺς ξυμμάχους secl. Haacke

6 ἡ κατὰ τὸ αὐτὸ
cett. 13 προσελθόντες A B F

ἐν τάξει τε ἡδη πάντας καὶ ἀπὸ τοῦ λόφου προεληλυθότας.
μάλιστα δὴ Λακεδαιμόνιοι ἐσ ὁ ἐμέμνηντο ἐν τούτῳ τῷ 2
καιρῷ ἔξεπλάγησαν. διὰ βραχείας γὰρ μελλήσεως ἡ παρα-
σκευὴ αὐτοῖς ἐγίγνετο, καὶ εὐθὺς ὑπὸ σπουδῆς καθίσταντο
5 ἐς κόσμον τὸν ἑαυτῶν, Ἀγιδος τοῦ βασιλέως ἔκαστα ἔξη-
γουμένου κατὰ τὸν νόμον. βασιλέως γὰρ ἄγοντος ὑπ' ἐκεί- 3
νου πάντα ἄρχεται, καὶ τοῖς μὲν πολεμάρχοις αὐτὸς φράζει
τὸ δέον, οἱ δὲ τοῖς λοχαγοῖς, ἐκεῖνοι δὲ τοῖς πεντηκοντάρχοις,
ἀνθισ δ' οὗτοι τοῖς ἐνωμοτάρχοις καὶ οὗτοι τῇ ἐνωμοτίᾳ.
10 καὶ αἱ παραγγέλσεις, ἦν τι βούλωνται, κατὰ τὰ αὐτὰ χω- 4
ροῦσι καὶ ταχεῖαι ἐπέρχονται· σχεδὸν γάρ τι πᾶν πλὴν
δλίγου τὸ στρατόπεδον τῶν Λακεδαιμονίων ἄρχοντες ἄρ-
χόντων εἰσὶ, καὶ τὸ ἐπιμελὲς τοῦ δρωμένου πολλοῖς προσήκει.
τότε δὲ κέρας μὲν εὐώνυμον Σκιρίται αὐτοῖς καθίσταντο, 67
15 αἱὲν ταύτην τὴν τάξιν μόνοι Λακεδαιμονίων ἐπὶ σφῶν αὐτῶν
ἔχοντες· παρὰ δ' αὐτὸν οἱ ἀπὸ Θράκης Βρασίδειοι στρα-
τιῶται καὶ νεοδαμώδεις μετ' αὐτῶν· ἐπειτὴν ἡδη Λακεδαιμόνιοι
αὐτοὶ ἔξῆς καθίστασαν τοὺς λόχους, καὶ παρ' αὐτὸν Ἀρκά-
δων Ἡραῖς, μετὰ δὲ τούτους Μαινάλιοι, καὶ ἐπὶ τῷ δεξιῷ
20 κέρᾳ Τεγεάται καὶ Λακεδαιμονίων δλίγοι τὸ ἐσχατον ᔁχοντες,
καὶ οἱ ἵππης αὐτῶν ἐφ' ἐκατέρῳ τῷ κέρᾳ. Λακεδαιμόνιοι 2
μὲν οὕτως ἐτάξαντο· οἱ δὲ ἐναντίοι αὐτοῖς δεξιὸν μὲν κέρας
Μαντινῆς εἶχον, ὅτι ἐν τῇ ἐκείνων τὸ ἔργον ἐγίγνετο, παρὰ
δ' αὐτὸν οἱ ξύμμαχοι Ἀρκάδων ἥσαν, ἐπειτα Ἀργείων οἱ
25 χλίοι λογάδες, οἵς ἡ πόλις ἐκ πολλοῦ ἀσκησιν τῶν ἐς τὸν
πόλεμον δημοσίᾳ παρεῖχε, καὶ ἐχόμενοι αὐτῶν οἱ ἄλλοι
Ἀργεῖοι, καὶ μετ' αὐτὸν οἱ ξύμμαχοι αὐτῶν, Κλεωναῖοι καὶ
Ὀρνεάται, ἐπειτα Ἀθηναῖοι ἐσχατοι τὸ εὐώνυμον κέρας
ἔχοντες, καὶ ἵππης μετ' αὐτῶν οἱ οἰκεῖοι.

30 Τάξις μὲν ἦδε καὶ παρασκευὴ ἀμφοτέρων ἦν, τὸ δὲ 68
στρατόπεδον τῶν Λακεδαιμονίων μεῖζον ἐφάνη. ἀριθμὸν 2

2 δῆ] δ' οἱ vel δὲ recc. 9 ἐνωμοτάρχοις Stahl : ἐνωμοτάρχαις codd.
15 τὴν om. A B E F M 16 αὐτοῖς Stahl : αὐτοῖς codd. ἀπὸ Haase :
ἐπὶ codd.

δὲ γράψαι ἡ καθ' ἑκάστους ἑκατέρων ἡ ξύμπαντας οὐκ ἀν
ἐδυνάμην ἀκριβῶς· τὸ μὲν γὰρ Λακεδαιμονίων πλῆθος διὰ
τῆς πολιτείας τὸ κρυπτὸν ἤγνοεῖτο, τῶν δ' αὖ διὰ τὸ ἀν-
θρώπειον κομπῶδες ἐς τὰ οἰκεῖα πλήθη ἤπιστεῖτο. ἐκ
μέντοι τοιοῦδε λογισμοῦ ἔξεστί τῷ σκοπεῖν τὸ Λακεδαι- 5
3 μονίων τότε παραγενόμενον πλῆθος. λόχοι μὲν γὰρ ἐμά-
χοντο ἐπτὰ ἄνευ Σκιριτῶν ὄντων ἔξακοσίων, ἐν δὲ ἑκάστῳ
λόχῳ πεντηκοστύες ἥσαν τέσσαρες, καὶ ἐν τῇ πεντηκοστύι
ἐνωμοτίαι τέσσαρες. τῆς τε ἐνωμοτίας ἐμάχοντο ἐν τῷ πρώ-
τῳ ζυγῷ τέσσαρες· ἐπὶ δὲ βάθος ἐτάξαντο μὲν οὐ πάντες 10
δόμοίως, ἀλλ' ὡς λοχαγὸς ἕκαστος ἐβούλετο, ἐπὶ πᾶν δὲ κατέ-
στησαν ἐπὶ ὀκτώ. παρὰ δὲ ἅπαν πλὴν Σκιριτῶν τετρακό-
σιοι καὶ δυοῦν δέοντες πεντήκοντα ἄνδρες ἡ πρώτη τάξις ἦν.

69 Ἐπεὶ δὲ ξυνιέναι ἔμελλον ἥδη, ἐνταῦθα καὶ παραινέσεις
καθ' ἑκάστους ὑπὸ τῶν οἰκείων στρατηγῶν τοιαῖδε ἐγύγνοντο, 15
Μαντιωεῦσι μὲν ὅτι ὑπέρ τε πατρίδος ἡ μάχη ἔσται καὶ
ὑπὲρ ἀρχῆς ἄμα καὶ δουλείας, τὴν μὲν μὴ πειρασαμένοις
ἀφαιρεθῆναι, τῆς δὲ μὴ αὐθις πειρᾶσθαι· Ἀργείοις δὲ ὑπὲρ
τῆς τε παλαιᾶς ἡγεμονίας καὶ τῆς ἐν Πελοποννήσῳ ποτὲ
ἰσομοιρίας μὴ διὰ παντὸς στερισκομένους ἀνέχεσθαι, καὶ 20
ἄνδρας ἄμα ἔχθροὺς καὶ ἀστυγείτονας ὑπὲρ πολλῶν ἀδικη-
μάτων ἀμύνασθαι· τοῖς δὲ Ἀθηναίοις καλὸν εἶναι μετὰ
πολλῶν καὶ ἀγαθῶν ξυμμάχων ἀγωνιζομένους μηδενὸς λεί-
πεσθαι, καὶ ὅτι ἐν Πελοποννήσῳ Λακεδαιμονίους νικήσαντες
τὴν τε ἀρχὴν βεβαιοτέραν καὶ μείζω ἔξουσι καὶ οὐ μή ποτέ 25
2 τις αὐτοῖς ἄλλος ἐς τὴν γῆν ἔλθῃ. τοῖς μὲν Ἀργείοις καὶ
ξυμμάχοις τοιαῦτα παρηνέθη, Λακεδαιμόνιοι δὲ καθ' ἑκάστους
τε καὶ μετὰ τῶν πολεμικῶν νόμων ἐν σφίσιν αὐτοῖς ὡν
ἡπίσταντο τὴν παρακέλευσιν τῆς μνήμης ἀγαθοῖς οὐσιν
ἐποιοῦντο, εἰδότες ἔργων ἐκ πολλοῦ μελέτην πλείω σώζουσαν 30
ἢ λόγων δι' ὀλίγου καλῶς ῥηθεῖσαν παραίνεσιν.

2 δυναίμην Stahl 4 πλήθη secl. Krüger (om. recc.)
οδσιν post πλείω (l. 30) transponenda censuit Classen

29 ἀγαθοῖς

Καὶ μετὰ ταῦτα ἡ ξύνοδος ἦν, Ἀργεῖοι μὲν καὶ οἱ ξύμ- 70
μαχοι ἐντόνως καὶ ὄργῃ χωροῦντες, Λακεδαιμόνιοι δὲ βρα-
δέως καὶ ὑπὸ αὐλητῶν πολλῶν δικοῦ ἐγκαθεστώτων, οὐ τοῦ
θείου χάριν, ἀλλ' ἵνα ὅμαλῶς μετὰ ῥυθμοῦ βαίνοντες προσ-
5 ἐλθοιεν καὶ μὴ διασπασθείη αὐτοῖς ἡ τάξις, ὅπερ φιλεῖ τὰ
μεγάλα στρατόπεδα ἐν ταῖς προσβόδοις ποιεῖν. ξυνιόντων 71
δ' ἔτι Ἀγις ὁ βασιλεὺς τοιόνδε ἐβούλεύσατο δρᾶσαι. τὰ
στρατόπεδα ποιεῖ μὲν καὶ ἀπαντα τοῦτο· ἐπὶ τὰ δεξιὰ κέ-
ρατα αὐτῶν ἐν ταῖς ξυνόδοις μᾶλλον ἐξωθεῖται, καὶ περι-
10 ίσχουσι κατὰ τὸ τῶν ἐναντίων εὐώνυμον ἀμφότεροι τῷ
δεξιῷ, διὰ τὸ φοβουμένους προσστέλλειν τὰ γυμνὰ ἔκαστον
ώς μάλιστα τῇ τοῦ ἐν δεξιᾷ παρατεταγμένου ἀσπίδι καὶ
νομίζειν τὴν πυκνότητα τῆς ξυγκλήσεως εὐσκεπαστότατον
εἶναι· καὶ ἡγεῖται μὲν τῆς αἰτίας ταύτης ὁ πρωτοστάτης
15 τοῦ δεξιοῦ κέρως, προθυμούμενος ἐξαλλάσσειν αἱεὶ τῶν
ἐναντίων τὴν ἑαυτοῦ γύμνωσιν, ἐπονται δὲ διὰ τὸν αὐτὸν
φόβον καὶ οἱ ἄλλοι. καὶ τότε περιέσχον μὲν οἱ Μαντινῆς 2
πολὺ τῷ κέρᾳ τῶν Σκιριτῶν, ἔτι δὲ πλέον οἱ Λακεδαιμόνιοι
καὶ Τεγεάται τῶν Ἀθηναίων, ὅσῳ μεῖζον τὸ στράτευμα
20 εἶχον. δείσας δὲ Ἀγις μὴ σφῶν κυκλωθῆ τὸ εὐώνυμον, 3
καὶ νομίσας ἄγαν περιέχειν τοὺς Μαντινέας, τοῖς μὲν
Σκιρίταις καὶ Βρασιδείοις ἐσήμηνεν ἐπεξαγαγόντας ἀπὸ
σφῶν ἐξισώσαι τοὺς Μαντινεῦσιν, ἐς δὲ τὸ διάκενον τοῦτο
παρήγγελλεν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως δύο λόχους τῶν πολεμάρ-
25 χων Ἰππονοΐδᾳ καὶ Ἀριστοκλεῖ ἔχουσι παρελθεῖν καὶ ἐσβα-
λόντας πληρῶσαι, νομίζων τῷ θ' ἑαυτῶν δεξιῷ ἔτι περιουσίαν
ἐσεσθαι καὶ τὸ κατὰ τοὺς Μαντινέας βεβαιότερον τετά-
ξεσθαι. ξυνέβη οὖν αὐτῷ ἀτε ἐν αὐτῇ τῇ ἐφόδῳ καὶ ἐξ 72
οὐλίγου παραγγείλαντι τόν τε Ἀριστοκλέα καὶ τὸν Ἰππονοΐ-
30 δαν μὴ θελῆται παρελθεῖν, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦτο τὸ αἰτίαμα

3 δικοῦ γεсс.: νόμῳ γεсс., A. Gellius (*ex lege Valla*): νόμου codd.
4 προσέλθοιεν Gellius et Schol.: προέλθοιεν codd. 6 προόδοις G
8 ποιεῖ . . . τοῦτο secl. Stahl 11 προσστέλλειν Stahl: πρὸς πέλλειν
E: προστέλλειν cett. 19 μείζω CG

ῦστερον φεύγειν ἐκ Σπάρτης δόξαντας μαλακισθῆναι, καὶ τὸν πολεμίους φθάσαι τῇ προσμείξει, καὶ κελεύσαντος αὐτοῦ, ἐπὶ τὸν Σκιρίτας ὡς οὐ παρῆλθον οἱ λόχοι, πάλιν αὖ σφίσι προσμεῖξαι, μὴ δυνηθῆναι ἔτι μηδὲ τούτους ἔνγ-
2 κλῆσαι. ἀλλὰ μάλιστα δὴ κατὰ πάντα τῇ ἐμπειρίᾳ Λακε- 5 δαιμόνιοι ἐλασσωθέντες τότε τῇ ἀνδρείᾳ ἔδειξαν οὐχ ἡσπον
3 περιγενόμενοι. ἐπειδὴ γὰρ ἐν χερσὶν ἐγίγνοντο τοῖς ἐναν- τίοις, τὸ μὲν τῶν Μαντινέων δεξιὸν τρέπει αὐτῶν τὸν Σκιρίτας καὶ τὸν Βρασιδείους, καὶ ἐσπεσόντες οἱ Μαντινῆς 10 καὶ οἱ ξύμμαχοι αὐτῶν καὶ τῶν Ἀργείων οἱ χίλιοι λογάδες 15 κατὰ τὸ διάκενον καὶ οὐ ξυγκλησθὲν τὸν Λακεδαιμόνιον διέφθειρον καὶ κυκλωσάμενοι ἔτρεψαν καὶ ἔξεωσαν ἐς τὰς ἄμαξας καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐπιτεταγμένων ἀπέκτεινάν 4 τιας. καὶ ταύτη μὲν ἡσπῶντο οἱ Λακεδαιμόνιοι· τῷ δὲ ἄλλῳ στρατοπέδῳ καὶ μάλιστα τῷ μέσῳ, ἥπερ δὲ βασιλεὺς 15
"Αγισ ἦν καὶ περὶ αὐτὸν οἱ τριακόσιοι ἵππης καλούμενοι, προσπεσόντες τῶν [τε] Ἀργείων τοῖς πρεσβυτέροις καὶ πέντε λόχοις ὡνομασμένοις καὶ Κλεωναίοις καὶ Ὁρνεάταις καὶ 20 Ἀθηναίων τοῖς παρατεταγμένοις, ἔτρεψαν οὐδὲ ἐς χεῖρας τοὺς πολλοὺς ὑπομείναντας, ἀλλ' ὡς ἐπῆσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι 25 εὐθὺς ἐνδόντας καὶ ἔστιν οὖς καὶ καταπατηθέντας τοῦ μὴ φθῆναι τὴν ἔγκατάληψιν.

73 'Ως δὲ ταύτη ἐνεδεδώκει τὸ τῶν Ἀργείων καὶ ξύμμαχων στράτευμα, παρερρήγνυντο ἥδη ἄμα καὶ ἐφ' ἐκάτερα, καὶ ἄμα τὸ δεξιὸν τῶν Λακεδαιμονίων καὶ Τεγεατῶν ἐκυκλούντο 25 τῷ περιέχοντι σφῶν τοὺς Ἀθηναίους, καὶ ἀμφοτέρωθεν αὐτοὺς κίνδυνος περιειστήκει, τῇ μὲν κυκλουμένους, τῇ δὲ ἥδη ἡσπημένους. καὶ μάλιστ' ἀν τοῦ στρατεύματος ἐταλαι- πώρησαν, εἰ μὴ οἱ ἵππης παρόντες αὐτοῖς ὠφέλιμοι ἦσαν.
2 καὶ ξυνέβη τὸν Ἀγιν, ὡς ἥσθετο τὸ εὐώνυμον σφῶν πονοῦν 30

4 τούτοις Classen

μένοι Poppo [Π²⁴]add. οἱ Krüger [Π²⁴]Schol. 21 τοῦ μὲν μὴ Π²⁴

25 ἐκυκλοῦντο A B F

5 Λακεδαιμόνιοι incipit Π²⁴16 ἦν Ἀγισ (sic) C G [Π²⁴]17 τε om. A B E F M [Π²⁴]24 παρερρήγνυτο M ἄμα om. Π²⁴29 οἱ οὐ γε Π²⁴

7 περιγιγνό-

post τριακόσιοι

πεντελόχοις c f g

25 ἐκυκλοῦντο A B F

τὸ κατὰ τοὺς Μαντινέας καὶ τῶν Ἀργείων τὸν χιλίους,
παραγγεῖλαι παντὶ τῷ στρατεύματι χωρῆσαι ἐπὶ τὸ νικώ-
μενον. καὶ γενομένου τούτου οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἐν τούτῳ, 3
ώς παρῆλθε καὶ ἔξεκλινεν ἀπὸ σφῶν τὸ στράτευμα, καθ'
5 ἡσυχίαν ἐσώθησαν καὶ τῶν Ἀργείων μετ' αὐτῶν τὸ ἥσ-
σηθέν· οἱ δὲ Μαντινῆς καὶ οἱ ἔνυμαχοι καὶ τῶν Ἀργείων
οἱ λογάδες οὐκέτι πρὸς τὸ ἐγκεῖσθαι τοῖς ἐναντίοις τὴν
γνώμην εἶχον, ἀλλ' ὅρωντες τούς τε σφετέρους νευκημένους
καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἐπιφερομένους ἐς φυγὴν ἐτράποντο.
10 καὶ τῶν μὲν Μαντινέων καὶ πλείους διεφθάρησαν, τῶν δὲ 4
Ἀργείων λογάδων τὸ πολὺ ἐσώθη. ἢ μέντοι φυγὴ καὶ
ἀποχώρησις οὐ βίαιος οὐδὲ μακρὰ ἦν· οἱ γὰρ Λακεδαιμόνιοι
μέχρι μὲν τοῦ τρέψαι χρονίους τὰς μάχας καὶ βεβαίους τῷ
μένειν ποιοῦνται, τρέψαντες δὲ βραχείας καὶ οὐκ ἐπὶ πολὺ¹⁵
τὰς διώξεις.

Καὶ ἡ μὲν μάχη τοιαύτη καὶ ὅτι ἐγγύτατα τούτων ἐγένετο, 74
πλείστου δὴ χρόνου μεγίστη δὴ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ ὑπὸ²
ἀξιολογωτάτων πόλεων ἔννελθούσα. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι 2
προθέμενοι τῶν πολεμίων νεκρῶν τὰ ὅπλα τροπαῖον εὐθὺς
20 ἵστασαν καὶ τοὺς νεκροὺς ἐσκύλευνον, καὶ τοὺς αὐτῶν ἀνεί-
λοντο καὶ ἀπήγαγον ἐς Τεγέαν, οὗπερ ἐτάφησαν, καὶ τοὺς
τῶν πολεμίων ὑποσπόνδους ἀπέδοσαν. ἀπέθανον δὲ Ἀρ- 3
γείων μὲν καὶ Ὁρνεατῶν καὶ Κλεωναίων ἐπτακόσιοι, Μαν-
τινέων δὲ διακόσιοι, καὶ Ἀθηναίων ἔνν Αἰγανήταις διακόσιοι
25 καὶ οἱ στρατηγοὶ ἀμφότεροι. Λακεδαιμονίων δὲ οἱ μὲν
ἔνυμαχοι οὐκ ἐταλαιπώρησαν ὥστε καὶ ἀξιόλογόν τι ἀπο-
γενέσθαι· αὐτῶν δὲ χαλεπὸν μὲν ἦν τὴν ἀλήθειαν πυθέσθαι,
ἐλέγοντο δὲ περὶ τριακοσίους ἀποθανεῖν.

Τῆς δὲ μάχης μελλούσης ἔστεσθαι καὶ Πλειστοάναξ δ 75
30 ἔτερος βασιλεὺς ἔχων τούς τε πρεσβυτέρους καὶ νεωτέρους
ἐβοήθησε, καὶ μέχρι μὲν Τεγέας ἀφίκετο, πυθόμενος δὲ τὴν

4 στρ[ά]τευμα desinit Π²⁴
προ καὶ recc.)

10 post alterum καὶ add. οἱ Stahl (οἱ
20 αὐτῶν recc : αὐτῶν codd.)

- 2 νίκην ἀπεχώρησεν. καὶ τοὺς ἀπὸ Κορίνθου καὶ ἔξω Ἰσθμοῦ
ξυμμάχους ἀπέστρεψαν πέμψαντες οἱ Λακεδαιμόνιοι, καὶ
αὐτοὶ ἀναχωρήσαντες καὶ τοὺς ξυμμάχους ἀφέντες (Κάρνεια
3 γὰρ αὐτοῦ ἐτύγχανον ὅντα) τὴν ἑορτὴν ἥγον. καὶ τὴν ὑπὸ⁵
τῶν Ἑλλήνων τότε ἐπιφερομένην αἰτίαν ἐσ τε μαλακίαν διὰ
τὴν ἐν τῇ νήσῳ ξυμφορὰν καὶ ἐσ τὴν ἄλλην ἀβουλίαν τε
καὶ βραδυτῆτα ἐνὶ ἕργῳ τούτῳ ἀπελύσαντο, τύχῃ μέν, ὡς
ἐδόκουν, κακιζόμενοι, γνώμῃ δὲ οἱ αὐτοὶ ἔτι ὅντες.
- 4 Τῇ δὲ προτέρᾳ ἡμέρᾳ ξυνέβη τῆς μάχης ταύτης καὶ τοὺς
Ἐπιδαυρίους πανδημεὶ ἐσβαλεῖν ἐσ τὴν Ἀργείαν ὡς ἐρῆμον¹⁰
οὖσαν καὶ τοὺς ὑπολοίπους φύλακας τῶν Ἀργείων ἔξελ-
5 θόντων αὐτῶν διαφύειραι πολλούς. καὶ Ἡλείων τρισχιλίων
ὅπλιτῶν βοηθησάντων Μαντινεῦσιν ὕστερον τῆς μάχης καὶ
Ἀθηναίων χιλίων πρὸς τοὺς προτέρους ἐστράτευσαν ἀπαντες
οἱ ξυμμαχοὶ οὗτοι εὐθὺς ἐπὶ Ἐπίδαυρον, ἔως οἱ Λακεδαι-¹⁵
μόνιοι Κάρνεια ἥγον, καὶ διελόμενοι τὴν πόλιν περιετείχιζον.
6 καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἔξεπαύσαντο, Ἀθηναῖοι δέ, ὕσπερ προσε-
τάχθησαν, τὴν ἄκραν τὸ Ἡραῖον εὐθὺς ἔξειργάσαντο. καὶ
ἐν τούτῳ ξυγκαταλιπόντες ἀπαντες τῷ τειχίσματι φρουρὰν
ἀνεχώρησαν κατὰ πόλεις ἔκαστοι. καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.²⁰
- 76 Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος ἀρχομένου εὐθὺς οἱ
Λακεδαιμόνιοι, ἐπειδὴ τὰ Κάρνεια ἥγαγον, ἔξεστράτευσαν,
καὶ ἀφικόμενοι ἐσ Τεγέαν λόγους προύπεμπον ἐσ τὸ Ἀργος
2 ξυμβατηρίους. ἥσαν δὲ αὐτοῦ πρότερόν τε ἄνδρες ἐπιτή-
δειοι καὶ βουλόμενοι τὸν δῆμον τὸν ἐν Ἀργει καταλῦσαι²⁵
καὶ ἐπειδὴ ἡ μάχη ἐγεγένητο, πολλῷ μᾶλλον ἐδύναντο πεί-
θειν τοὺς πολλοὺς ἐσ τὴν ὁμολογίαν. ἐβούλοντο δὲ πρῶτον
σπουδὰς ποιήσαντες πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους αὐθις ὕστερον
3 καὶ ξυμμαχίαν, καὶ οὕτως ἥδη τῷ δήμῳ ἐπιτίθεσθαι. καὶ
ἀφικνεῖται πρόξενος ὡν Ἀργείων Λίχας ὁ Ἀρκεσιλάου παρὰ³⁰
τῶν Λακεδαιμονίων δύο λόγω φέρων ἐσ τὸ Ἀργος, τὸν μὲν

9 προτεραίᾳ C E (G)
recd.

10 Ἀργείων A B M

22 ἐπειδὴ τὰ Κάρνεια ἥγαγον secl. Krüger

12 αὐτῶν om.

καθ' ὅτι εἰ βούλονται πολεμεῖν, τὸν δ' ὡς εἰ εἰρήνην ἄγειν.
καὶ γενομένης πολλῆς ἀντιλογίας (ἔτυχε γὰρ καὶ ὁ Ἀλκι-
βιάδης παρών) οἱ ἄνδρες οἱ τοῦς Λακεδαιμονίους πράσποντες,
ἥδη καὶ ἐκ τοῦ φανεροῦ τολμῶντες, ἔπεισαν τοὺς Ἀργείους
5 προσδέξασθαι τὸν ἔνυμβατήριον λόγον. ἔστι δὲ ὅδε.

'Καττάδε δοκεῖ τῷ ἐκκλησίᾳ τῶν Λακεδαιμονίων ἔνυ- 77
βαλέσθαι ποττῷς Ἀργείως, ἀποδιδόντας τὰς παῖδας τοῦς
Ὀρχομενίους καὶ τὰς ἄνδρας τοῦς Μαιναλίους, καὶ τὰς
ἄνδρας τὰς ἐν Μαντινείᾳ τοῦς Λακεδαιμονίους ἀποδιδόντας,
10 καὶ ἐξ Ἐπιδαύρω ἐκβῶντας καὶ τὸ τεῖχος ἀναιρίοντας.
αἱ δέ κα μὴ εἴκωντι τοὶς Ἀθηναῖοι ἐξ Ἐπιδαύρω, πολεμίως 2
ἡμεν τοῦς Ἀργείους καὶ τοῦς Λακεδαιμονίους καὶ τοῦς τῶν
Λακεδαιμονίων ἔνυμάχοις καὶ τοῦς τῶν Ἀργείων ἔνυμάχοις.
καὶ αἱ τινα τοὶς Λακεδαιμόνιοι παῖδα ἔχοντι, ἀποδόμεν ταῖς 3
15 πολιέσσι πάσαις. περὶ δὲ τῷ σιω σύματος, αἱ μὲν λῆν, 4
τοῦς Ἐπιδαυρίου ὅρκον δόμεν, (αἱ) δέ, αὐτῷς ὅμόσαι. τὰς 5
δὲ πόλιας τὰς ἐν Πελοποννάσῳ, καὶ μικρὰς καὶ μεγάλας,
αὐτονόμως ἡμεν πάσας καττὰ πάτρια. αἱ δέ κα τῶν ἐκτὸς 6
Πελοποννάσω τις ἐπὶ τὰν Πελοπόννασον γάν τῇ ἐπὶ κακῷ,
20 ἀλέξεμεναι ἀμόθι βωλευσαμένως, ὅπα κα δικαιότατα δοκῇ
τοῦς Πελοποννασίους. ὅσσοι δ' ἐκτὸς Πελοποννάσω τῶν 7
Λακεδαιμονίων ἔνυμαχοί ἔντι, ἐν τῷ αὐτῷ ἐστίονται ἐν
τῷπερ καὶ τοὶς Λακεδαιμόνιοι, καὶ τοὶς τῶν Ἀργείων ἔνυ-

8 Ἐρχομενίους Kirchhoff 10 Ἐπιδαύρω Ahrens : Ἐπιδαύρου codd.
ἀναιρίοντας Ahrens : ἀναιρῶντας codd. 11 εἴκοντι A B E F M
Ἀθαναῖοι Kirchhoff Ἐπιδαύρω Ahrens : Ἐπιδαύρου codd. πολε-
μίως Ahrens : πολεμίους codd. 12 ἡμεν recc. : εἶμεν vel εἰ μὲν
codd. καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις om. A B E F M 13 πολιέσσι A :
πολιέσι cett. post σιω add. τῷ Herwerden αἱ μὲν λῆν Ahrens :
ἐμέλην A B M : ἐμελῆν vel similia cett. 14 αἱ add. Ahrens
αὐτῷς Ahrens : αὐτοὺς codd. 15 πολιέσσι A :
codd. 16 αὐτονόμως Ahrens : αὐτονόμους
ἡμεν recc. : εἶμεν vel εἰ μὲν codd. 17 Πελοποννάσσω
sic, corr. c) C : Πελοποννάσου cett. 18 αὐτονόμως Ahrens : αὐτονόμους
ἀμόθι Stahl : ἀμόθι vel ἀμόθει (ἀμοθεῖ) codd. βωλευσαμένως Ahrens :
βωλευσαμένους codd. 19 Πελοποννάσσω Herwerden :
Πελοποννάσω Ahrens : Πελοποννάσου (vel similia) codd. 20 ἀλέξεσθαι
Ahrens : ἐσσοῦνται vel ἐσοῦνται codd. 21 ὅσσοι Ahrens : ὅσσοι codd. Πελο-
ποννάσω Ahrens : Πελοποννάσου (vel similia) codd. 22 ἐστίονται
Ahrens : ἐσσοῦνται vel ἐσοῦνται codd. 23 Λακεδαιμόνιοι Kirchhoff :
τῷν Λακεδαιμονίων codd.

μαχοι ἐν τῷ αὐτῷ ἐσπίουνται ἐν τῷπερ καὶ τοὶ Ἀργεῖοι, 8 τὰν αὐτῶν ἔχοντες. ἐπιδείξαντας δὲ τοὺς ἔνυμάχοις ἔνυμ- βαλέσθαι, αἱ κα αὐτοῖς δοκῆ. αἱ δέ τι δοκῆ τοὺς ἔνυμάχοις, οἴκαδ' ἀπιάλλην.

78 Τοῦτον μὲν τὸν λόγον προσεδέξαντο πρῶτον οἱ Ἀργεῖοι, 5 καὶ τῶν Λακεδαιμονίων τὸ στράτευμα ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς Τεγέας ἐπ' οἴκου· μετὰ δὲ τοῦτο ἐπιμειξίας οὕσης ἥδη παρ' ἄλλήλους, οὐ πολλῷ ὕστερον ἐπραξαν αὖθις οἱ αὐτοὶ ἄνδρες ὥστε τὴν Μαντινέων καὶ τὴν Ἀθηναίων καὶ Ἡλείων ἔνυμ- μαχίαν ἀφέντας Ἀργείους σπονδὰς καὶ ἔνυμαχίαν ποιήσασθαι 10 πρὸς Λακεδαιμονίους. καὶ ἐγένοντο αἱδε.

79 ‘Καττάδε ἔδοξε τοῖς Λακεδαιμονίοις καὶ Ἀργείοις σπονδὰς καὶ ἔνυμαχίαν ἡμεν πεντήκοντα ἔτη, ἐπὶ τοῖς ἵσοις καὶ ὁμοίοις δίκας διδόντας καττὰ πάτρια· ταὶ δὲ ἄλλαι πόλιες ταὶ ἐν Πελοποννάσῳ κοινανεόντω τὰν σπονδᾶν καὶ τὰς ἔνυμαχίας 15 αὐτόνομοι καὶ αὐτοπόλιες, τὰν αὐτῶν ἔχοντες, καττὰ πάτρια δίκας διδόντες τὰς ἵσας καὶ ὁμοίας. δοσοι δὲ ἔξω Πελοπον- νάσω Λακεδαιμονίοις ἔνυμαχοί ἔντι, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐσπίουνται τοῦσπερ καὶ τοὶ Λακεδαιμονίοι· καὶ τοὶ τῶν Ἀργείων ἔνυμαχοι ἐν τῷ αὐτῷ ἐσπίουνται τῷπερ καὶ τοὶ Ἀργεῖοι, τὰν αὐτῶν 20 3 ἔχοντες. αἱ δέ ποι στρατείας δέῃ κοινᾶς, βουλεύεσθαι Λακεδαιμονίως καὶ Ἀργείως ὅπα κα δικαιότata κρίναντας 4 τοῖς ἔνυμαχοις. αἱ δέ τινι τὰν πολίων ἦ ἀμφίλλογα, ἦ τὰν ἔντὸς ἦ τὰν ἐκτὸς Πελοποννάσω, αἵτε περὶ ὅρων αἵτε περὶ ἄλλω τινός, διακριθῆμεν. αἱ δέ τις τῶν ἔνυμαχων πόλις 25

I ἐν τῷ . . . Ἀργεῖοι Kirchhoff: ἐντι codd. 4 ἀπιάλλην A B: ἀπιάλλειν cett.: ἀπιάλλην Stahl 13 ἡμεν recc.: εἰμεν vel similia codd. πεντηκονταετῆ c G ἔτεα Kirchhoff 15 κοινανεόντω Ahrens: κοινανεόντων C: κοινὰν (ita c) vel κοινᾶν ἔόντων cett. (post κοινᾶν add. δὲ B) τὰν σπονδᾶν a g: τὰν σπονδᾶν codd. (τὰν om. B) τὰς ἔνυμαχίας Bekker: τὰν ἔνυμαχιάν a: τὰν ἔνυμαχίαν codd. 17 δο- σοι A C (δοι c) F: δοι cett. ἐκτὸς Kirchhoff Πελοποννάσωι (sic) B: Πελοποννάσου cett. 18 τῷ αὐτῷ . . . τῷπερ Kirchhoff 18, 20 ἐσ- πίουνται Kirchhoff: ἐσπίουνται vel ἐσπίουνται codd. 21 στρατείας Aem. Portus: στρατιᾶς vel στρατιὰς codd. δέοι recc. 23 εῇ Kirch- hoff ἀμφίλλογα c G 24 Πελοποννάσω C: Πελοποννάσου (vel similia) cett. 25 ἄλλω Stahl: ἄλλου codd.

πόλι έριζοι, ἐς πόλιν ἐλθῆν ἀντια ἵσαν ἀμφοῖν ταῖς πολίεσσι δοκείοι. τὰς δὲ ἔτας καττὰ πάτρια δικάζεσθαι.

Αἱ μὲν σπονδαὶ καὶ ἡ ἔνυμμαχία αὕτη ἐγεγένητο· καὶ 80 ὅπόσα ἀλλήλων πολέμῳ ἢ εἴ τι ἄλλο εἶχον, διελύσαντο. 5 κοινῇ δὲ ἥδη τὰ πράγματα τιθέμενοι ἐψηφίσαντο κήρυκα καὶ πρεσβείαν παρ' Ἀθηναίων μὴ προσδέχεσθαι, ἦν μὴ ἐκ Πελοποννήσου ἔξιωσι τὰ τείχη ἐκλιπόντες, καὶ μὴ ἔνυμβαίνειν τῷ μηδὲ πολεμεῖν ἀλλ' ἢ ἀμα. καὶ τά τε ἄλλα θυμῷ ἔφερον 2 καὶ ἐς τὰ ἐπὶ Θράκης χωρία καὶ ὡς Περδίκκαν ἐπεμψαν 10 ἀμφότεροι πρέσβεις, καὶ ἀνέπεισαν Περδίκκαν ἔνυμορόσαι σφίσιν. οὐ μέντοι εὐθύς γε ἀπέστη τῶν Ἀθηναίων, ἀλλὰ διενοεῦτο, ὅτι καὶ τοὺς Ἀργείους ἑώρα· ἦν δὲ καὶ αὐτὸς τὸ ἀρχαῖον ἔξ "Ἀργους. καὶ τοὺς Χαλκιδεῦσι τούς τε παλαιοὺς 15 ὄρκους ἀνενεώσαντο καὶ ἄλλους ὕμοσαν. ἐπεμψαν δὲ καὶ 3 παρὰ τοὺς Ἀθηναίους οἱ Ἀργεῖοι πρέσβεις, τὸ ἔξ Ἔπιδαύρου τεῖχος κελεύοντες ἐκλιπεῖν. οἱ δὲ ὄρῶντες ὀλίγοι πρὸς πλείους ὄντες τοὺς ἔνυμφύλακας, ἐπεμψαν Δημοσθένη τοὺς σφετέρους ἔξάξοντα. ὁ δὲ ἀφικόμενος καὶ ἀγῶνα τια πρόφασιν γυμνικὸν ἔξω τοῦ φρουρίου ποιήσας, ὡς ἔξηλθε τὸ 20 ἄλλο φρούριον, ἀπέκλησε τὰς πύλας· καὶ ὑστερον Ἔπιδαύριοις ἀνανεωσάμενοι τὰς σπονδὰς αὐτοὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέδοσαν τὸ τείχισμα. μετὰ δὲ τὴν τῶν Ἀργείων ἀπόστασιν ἐκ τῆς 81 ἔνυμμαχίας καὶ οἱ Μαντινῆς, τὸ μὲν πρῶτον ἀντέχοντες, ἐπειτ' οὐ δυνάμενοι ἀνευ τῶν Ἀργείων, ἔννέβησαν καὶ αὐτοὶ 25 τοὺς Λακεδαιμονίοις καὶ τὴν ἀρχὴν ἀφεῖσαν τῶν πόλεων. καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀργεῖοι, χλιοι ἐκάτεροι, ἔνστρατεύ- 2 σαντες τὰ τ' ἐν Σικυῶνι ἐς ὀλίγους μᾶλλον κατέστησαν αὐτοὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐλθόντες, καὶ μετ' ἐκεῦνα ἔνυμφό- τεροι ἥδη καὶ τὸν ἐν Ἀργείων δῆμον κατέλυσαν, καὶ ὀλιγαρχία

ι πόλι Ahrens: πόλει codd. ἐλθῆν Stahl: ἐλθεῖν codd. 2 δοκίοι Linde τὰς δὲ ἔτας Poppo: τοῖς δὲ ἔταις (ἔτταις B) codd. 8 καὶ τὰ] κατὰ C G 17 ὄντες in recc. adscriptum: ὄντας codd. 20 φρουρικὸν γεcc. Ἔπιδαύριοι secl. Stahl 28 ξυναμφότεροι C: ξυναμ- φότερα cett.

ἐπιτηδεία τοῖς Λακεδαιμονίοις κατέστη. καὶ πρὸς ἕαρ ἥδη ταῦτα ἦν τοῦ χειμῶνος λήγοντος, καὶ τέταρτον καὶ δέκατον ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα.

- 82 Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους Διῆς τε οἱ ἐν Ἀθῷ ἀπέστησαν Ἀθηναίων πρὸς Χαλκιδέας, καὶ Λακεδαιμόνιοι τὰ ἐν 5 Ἀχαΐᾳ οὐκ ἐπιτηδείως πρότερον ἔχοντα καθίσταντο.
- 2 Καὶ Ἀργείων ὁ δῆμος κατ' ὀλίγον ἔννιστάμενός τε καὶ ἀναθαρσήσας ἐπέθεντο τοῖς ὀλίγοις, τηρήσαντες αὐτὰς τὰς γυμνοπαιδίας τῶν Λακεδαιμονίων· καὶ μάχης γενομένης ἐν τῇ πόλει ἐπεκράτησεν ὁ δῆμος, καὶ τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς 10 3 δὲ ἔξηλασεν. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, ἔως μὲν αὐτοὺς μετεπέμποντο οἱ φίλοι, οὐκ ἥλθον ἐκ πλέονος, ἀναβαλόμενοι δὲ τὰς γυμνοπαιδίας ἐβοήθουν. καὶ ἐν Τεγέᾳ πυθόμενοι δὴτι νεικηνταὶ οἱ ὀλίγοι, προελθεῖν μὲν οὐκέτι ἡθέλησαν δεομένων τῶν διαπεφευγότων, ἀναχωρήσαντες δὲ ἐπ' οἴκου τὰς γυμνο- 15 4 παιδίας ἥγον. καὶ ὑστερον ἐλθόντων πρέσβεων ἀπό τε τῶν ἐν τῇ πόλει [ἀγγέλων] καὶ τῶν ἔξω Ἀργείων, παρόντων τε τῶν ἔνυμάχων καὶ ρηθέντων πολλῶν ἀφ' ἐκατέρων ἔγνωσαν μὲν ἀδικεῖν τοὺς ἐν τῇ πόλει, καὶ ἔδοξεν αὐτοῖς στρατεύειν 5 ἐς Ἀργος, διατριβαὶ δὲ καὶ μελλήσεις ἐγίγνοντο. ὁ δὲ 20 δῆμος τῶν Ἀργείων ἐν τούτῳ φοβούμενος τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τὴν τῶν Ἀθηναίων ἔνυμαχίαν πάλιν προσαγόμενός τε καὶ νομίζων μέγιστον ἀν σφᾶς ὠφελῆσαι, τειχίζει μακρὰ τείχη ἐς θάλασσαν, ὅπως, ἦν τῆς γῆς εἰργωνται, ἢ κατὰ θάλασσαν σφᾶς μετὰ τῶν Ἀθηναίων ἐπαγωγὴ τῶν 25 6 ἐπιτηδείων ὠφελῆ. ἔνυηδεσαν δὲ τὸν τειχισμὸν καὶ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ τινὲς πόλεων. καὶ οἱ μὲν Ἀργεῖοι πανδημεῖ, καὶ αὐτοὶ καὶ γυναῖκες καὶ οἰκέται, ἐτείχιζον· καὶ ἐκ τῶν Ἀθηνῶν αὐτοῖς ἥλθον τέκτονες καὶ λιθουργοί. καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.
- 83 Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος Λακεδαιμόνιοι ὡς ἥσθοντο 30

4 Δικτυδιεῖς c G

17 ἀγγέλων secl. F. Portus

12 post πλέονος lacunam statuit Stahl

23 ὠφελῆσαι g : ὠφελῆσειν codd.

τειχιζόντων, ἐστράτευσαν ἐς τὸ Ἀργος αὐτοί τε καὶ οἱ
ξύμμαχοι πλὴν Κορινθίων ὑπῆρχε δέ τι αὐτοῖς καὶ ἐκ τοῦ
Ἀργους αὐτόθεν πρασσόμενον. ἦγε δὲ τὴν στρατιὰν Ἄγιος
ὁ Ἀρχιδάμον Λακεδαιμονίων βασιλεύς. καὶ τὰ μὲν ἐκ τῆς 2
πόλεως δοκοῦντα προϋπάρχειν οὐ προυχώρησεν ἔτι· τὰ δὲ
οἰκοδρμούμενα τείχη ἐλόντες καὶ καταβαλόντες καὶ Ὑσιὰς
χωρίον τῆς Ἀργείας λαβόντες καὶ τοὺς ἐλευθέρους ἀπαντας
οὖς ἔλαβον ἀποκτείναντες ἀνεχώρησαν καὶ διελύθησαν κατὰ
πόλεις. ἐστράτευσαν δὲ μετὰ τοῦτο καὶ Ἀργεῖοι ἐς τὴν 3
Φλειασίαν καὶ δηώσαντες ἀπῆλθον, ὅτι σφῶν τοὺς φυγάδας
ὑπεδέχοντο· οἱ γάρ πολλοὶ αὐτῶν ἐνταῦθα κατώκηντο.
κατέκλησαν δὲ τοῦ αὐτοῦ χειμῶνος καὶ Μακεδόνας Ἀθη- 4
ναῖοι, Περδίκκα ἐπικαλούντες τήν τε πρὸς Ἀργείους καὶ
Λακεδαιμονίους γενομένην ἔνωμοσίαν, καὶ ὅτι παρασκευα-
15 σαμένων αὐτῶν στρατιὰν ἄγειν ἐπὶ Χαλκιδέας τοὺς ἐπὶ
Θράκης καὶ Ἀμφίπολιν Νικίου τοῦ Νικηράτου στρατηγοῦντος
ἔψευστο τὴν ξυμμαχίαν καὶ ἡ στρατεία μάλιστα διελύθη
ἐκείνουν ἢ ἀπάραντος· πολέμιος οὖν ἦν. καὶ ὁ χειμὼν
ἐτελεύτα οὗτος, καὶ πέμπτον καὶ δέκατον ἔτος τῷ πολέμῳ
20 ἐτελεύτα.

Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους Ἀλκιβιάδης τε πλεύσας ἐς 84
Ἀργος ναυσὶν εἴκοσιν Ἀργείων τοὺς δοκοῦντας ἔτι ὑπόπτους
εἶναι καὶ τὰ Λακεδαιμονίων φρονεῖν ἔλαβε τριακοσίους
ἄνδρας, καὶ κατέθεντο αὐτοὺς Ἀθηναῖοι ἐς τὰς ἔγγυς νήσους
25 ὡν ἥρον· καὶ ἐπὶ Μῆλον τὴν νῆσον Ἀθηναῖοι ἐστράτευσαν
ναυσὶν ἑαυτῶν μὲν τριάκοντα, Χίαις δὲ ἔξ, Λεσβίαιν δὲ δυοῖν,
καὶ ὀπλίταις ἑαυτῶν μὲν διακοσίοις καὶ χιλίοις καὶ τοξόταις
τριακοσίοις καὶ ἵπποτοξόταις εἴκοσι, τῶν δὲ ξυμμάχων καὶ
νησιωτῶν ὀπλίταις μάλιστα πεντακοσίοις καὶ χιλίοις. οἱ δὲ 2

12 Μακεδόνας Göller (ex Schol.): Μακεδονίας codd. 13 Περδίκκα
Göller: Περδίκκαν codd. 17 στρατεία Classen: στρατιὰ codd.
18 ἀπάραντος (ἀπανταντος E): ἀναπεισθέντος interpretatur Schol., alii
alia coniecerunt 19 οὗτος f M: οὕτως cett. 26 prius δὲ B: om.
cett. Λεσβίαιν c G: Λεσβίαι, ut videtur, C: Λεσβίαις cett.

Μήλιοι Λακεδαιμονίων μέν εἰσιν ἄποικοι, τῶν δ' Ἀθηναίων
οὐκ ἥθελον ὑπακούειν ὡσπερ οἱ ἄλλοι νησιώται, ἀλλὰ τὸ
μὲν πρῶτον οὐδετέρων δύντες ἡσύχαζον, ἔπειτα ὡς αὐτοὺς
ἡνάγκαζον οἱ Ἀθηναῖοι δηοῦντες τὴν γῆν, ἐς πόλεμον
3 φανερὸν κατέστησαν. στρατοπεδευσάμενοι οὖν ἐς τὴν γῆν 5
αὐτῶν τῇ παρασκευῇ ταύτῃ οἱ στρατηγοὶ Κλεομήδης τε ὁ
Λυκομήδους καὶ Τεισίας ὁ Τεισιμάχου, πρὶν ἀδικεῖν τι τῆς
γῆς, λόγους πρῶτον ποιησομένους ἔπειμψαν πρέσβεις. οὓς
οἱ Μήλιοι πρὸς μὲν τὸ πλῆθος οὐκ ἥγαγον, ἐν δὲ ταῖς
ἀρχαῖς καὶ τοῖς διλίγοις λέγειν ἐκέλευνον περὶ ὧν ἥκουσαν. 10
85 οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων πρέσβεις ἔλεγον τοιάδε. ‘ἐπειδὴ οὐ
πρὸς τὸ πλῆθος οἱ λόγοι γίγνονται, δῆπερ δὴ μὴ ἔννεχει
ρήστει οἱ πολλοὶ ἐπαγωγὴ καὶ ἀνέλεγκτα ἐσάπαξ ἀκούσαντες
ἡμῶν ἀπατηθῶσιν (γιγνώσκομεν γὰρ ὅτι τοῦτο φρονεῖ ἡμῶν
ἡ ἐς τοὺς διλίγοντας ἀγωγή), ὑμεῖς οἱ καθήμενοι ἔτι ἀσφαλέ- 15
στερον ποιήσατε. καθ' ἔκαστον γὰρ καὶ μηδὲ ὑμεῖς ἐνὶ
λόγῳ, ἀλλὰ πρὸς τὸ μὴ δοκοῦν ἐπιτηδείως λέγεσθαι εὐθὺς
ὑπολαμβάνοντες κρίνετε. καὶ πρῶτον εἰ ἀρέσκει ὡς λέ-
86 γομεν εἴπατε.’ οἱ δὲ τῶν Μηλίων ἔννεδροι ἀπεκρίναντο
‘ἡ μὲν ἐπιείκεια τοῦ διδάσκειν καθ' ἡσυχίαν ἀλλήλους 20
οὐ ψέγεται, τὰ δὲ τοῦ πολέμου παρόντα ἥδη καὶ οὐ μέλ-
λοντα διαφέροντα αὐτοῦ φαίνεται. ὁρῶμεν γὰρ αὐτούς τε
κριτὰς ἡκούτας ὑμᾶς τῶν λεχθησομένων καὶ τὴν τελευτὴν
ἐξ αὐτοῦ κατὰ τὸ εἰκὸς περιγενομένοις μὲν τῷ δικαίῳ καὶ
δι' αὐτὸς μὴ ἐνδοῦσι πόλεμον ἡμῶν φέρουσαν, πεισθεῖσι δὲ 25
δουλείαν.’

87 ΑΘ. Εἰ μὲν τοίνυν ὑπονοίας τῶν μελλόντων λογιούμενοι
ἢ ἄλλο τι ἔννήκετε ἢ ἐκ τῶν παρόντων καὶ ὧν ὄρατε περὶ
σωτηρίας βουλεύσοντες τῇ πόλει, πανοίμεθ' ἄν. εἰ δ' ἐπὶ
τοῦτο, λέγοιμεν ἄν.

14 τοῦτο om. M alt. ἡμῶν gecc. et Dion. Hal.: ὑμῶν codd. 16 ἐν
λόγῳ γρ. gecc. (*perpetua oratione* Valla): ἐν διλίγῳ codd. et Dion.
Hal. 22 φαίνετε, ut videtur, legit Dion. Hal. 29 βουλεύσαντες
ΑΒΕΦΜ 30

ΜΗΛ. Εἰκὸς μὲν καὶ ἔνγγινώμη ἐν τῷ τοιῷδε καθεστῶτας 88
ἐπὶ πολλὰ καὶ λέγοντας καὶ δοκοῦντας τρέπεσθαι· ἡ μέντοι
ἔνυδος καὶ περὶ σωτηρίας ἥδε πάρεστι, καὶ ὁ λόγος ὁ
προκαλεῖσθε τρόπῳ, εἰ δοκεῖ, γιγνέσθω.

5 ΑΘ. Ἡμεῖς τοίνυν οὕτε αὐτοὶ μετ' ὀνομάτων καλῶν, ὡς ἡ 89
δικαίως τὸν Μῆδον καταλύσαντες ἄρχομεν ἡ ἀδικούμενοι νῦν
ἐπεξερχόμεθα, λόγων μῆκος ἅπιστον παρέξομεν, οὕθ' ὑμᾶς
ἀξιοῦμεν ἡ ὅτι Λακεδαιμονίων ἄποικοι οὗτες οὐ ἔνεστρατεύ-
σατε ἡ ὡς ὑμᾶς οὐδὲν ἡδικήκατε λέγοντας οἴεσθαι πείσειν,
10 τὰ δυνατὰ δ' ἐξ ὧν ἐκάτεροι ἀληθῶς φρονοῦμεν διαπράσ-
σεσθαι, ἐπισταμένους πρὸς εἰδότας ὅτι δίκαια μὲν ἐν τῷ
ἀνθρωπείῳ λόγῳ ἀπὸ τῆς ἵσης ἀνάγκης κρίνεται, δυνατὰ δὲ
οἱ προύχοντες πράσσουσι καὶ οἱ ἀσθενεῖς ἔνγχωροῦσιν.

ΜΗΛ. Ἡι μὲν δὴ νομίζομέν γε, χρήσιμον (ἀνάγκη γάρ, 90
15 ἐπειδὴ ὑμεῖς οὕτω παρὰ τὸ δίκαιον τὸ ἔνυμφέρον λέγειν
ὑπέθεσθε) μὴ καταλύειν ὑμᾶς τὸ κοινὸν ἀγαθόν, ἀλλὰ τῷ
αἰεὶ ἐν κινδύνῳ γιγνομένῳ εἶναι τὰ εἰκότα καὶ δίκαια, καὶ τι
καὶ ἐντὸς τοῦ ἀκριβοῦς πείσαντά τινα ὠφεληθῆναι. καὶ
πρὸς ὑμῶν οὐχ ἥσσον τοῦτο, ὅσῳ καὶ ἐπὶ μεγίστῃ τιμωρίᾳ
20 σφαλέντες ἀν τοῖς ἄλλοις παράδειγμα γένοισθε.

ΑΘ. Ἡμεῖς δὲ τῆς ἡμετέρας ἄρχῆς, ἦν καὶ παυθῆ, οὐκ 91
ἀθυμοῦμεν τὴν τελευτήν· οὐ γάρ οἱ ἄρχοντες ἄλλων, ὕσπερ
καὶ Λακεδαιμόνιοι, οὗτοι δεινοὶ τοῖς νικηθεῖσιν (ἔστι δὲ οὐ
πρὸς Λακεδαιμονίους ἡμῶν ὁ ἀγών), ἀλλ' ἦν οἱ ὑπήκοοι που
25 τῶν ἀρξάντων αὐτοὶ ἐπιθέμενοι κρατήσωσιν. καὶ περὶ μὲν 2
τούτους ἡμῶν ἀφείσθω κινδυνεύεσθαι· ὡς δὲ ἐπ' ὠφελίᾳ τε
πάρεσμεν τῆς ἡμετέρας ἄρχῆς καὶ ἐπὶ σωτηρίᾳ νῦν τοὺς
λόγους ἐροῦμεν τῆς ὑμετέρας πόλεως, ταῦτα δηλώσομεν,
βουλόμενοι ἀπόνως μὲν ὑμῶν ἄρξαι, χρησίμως δ' ὑμᾶς
30 ἀμφοτέροις σωθῆναι.

I ἔνγγινώμην ΑΒΕFM 9 οὐδὲ ABF 13 πράσσουσι]
προστάσσουσι Dobree 14 ἡ CG 16 ὑμᾶς fM: ἡμᾶς cett.
17 καὶ om. ΑΒΕFM: καὶ δίκαια secl. Stahl 18 πείσαντά recc.:
πείσοντά codd.

- 92 ΜΗΛ. Καὶ πῶς χρήσιμον ἀν ξυμβαίη ἡμῖν δουλεῦσαι,
ώσπερ καὶ ὑμῖν ἄρξαι;
- 93 ΑΘ. "Οτι ὑμῖν μὲν πρὸ τοῦ τὰ δεινότατα παθεῖν ὑπα-
κοῦσαι ἀν γένοιτο, ἡμεῖς δὲ μὴ διαφθείραντες ὑμᾶς κερδα-
νούμεν ἀν.
- 94 ΜΗΛ. "Ωστε [δὲ] ἡσυχίαν ἄγοντας ἡμᾶς φίλους μὲν
εἶναι ἀντὶ πολεμίων, ξυμμάχους δὲ μηδετέρων, οὐκ ἀν
δέξαισθε;
- 95 ΑΘ. Οὐ γὰρ τοσοῦτον ἡμᾶς βλάπτει ἡ ἔχθρα ὑμῶν ὅστον
ἡ φιλία μὲν ἀσθενείας, τὸ δὲ μῆσος δυνάμεως παράδειγμα τοῦ
τοῦ ἀρχομένοις δηλούμενον.
- 96 ΜΗΛ. Σκοποῦσι δ' ὑμῶν οὕτως οἱ ὑπήκοοι τὸ εἰκός,
ώστε τούς τε μὴ προσήκοντας καὶ ὅσοι ἀποικοὶ ὄντες οἱ
πολλοὶ καὶ ἀποστάντες τινὲς κεχείρωνται ἐς τὸ αὐτὸ-
τιθέασιν;
- 97 ΑΘ. Δικαιώματι γὰρ οὐδετέρους ἐλλείπειν ἥγοῦνται,
κατὰ δύναμιν δὲ τοὺς μὲν περιγίγνεσθαι, ἡμᾶς δὲ φόβῳ οὐκ
ἐπιέναι· ὡστε ἔχω καὶ τοῦ πλεόνων ἄρξαι καὶ τὸ ἀσφαλὲς
ἡμῖν διὰ τὸ καταστραφῆναι ἀν παράσχοιτε, ἄλλως τε καὶ
νησιώται ναυκρατόρων καὶ ἀσθενέστεροι ἐτέρων ὄντες εἰ μὴ 20
περιγένοισθε.
- 98 ΜΗΛ. 'Εν δ' ἐκείνῳ οὐ νομίζετε ἀσφάλειαν; δεῖ γὰρ αὖ
καὶ ἐνταῦθα, ὡσπερ ὑμεῖς τῶν δικαίων λόγων ἡμᾶς ἐκβιβά-
σαντες τῷ ὑμετέρῳ ξυμφόρῳ ὑπακούειν πείθετε, καὶ ἡμᾶς
τὸ ἡμῖν χρήσιμον διδάσκοντας, εἰ τυγχάνει καὶ ὑμῖν τὸ 25
αὐτὸ ξυμβαῖνον, πειρᾶσθαι πείθειν. ὅσοι γὰρ νῦν μηδε-
τέροις ξυμμαχοῦσι, πῶς οὐ πολεμώσεσθε αὐτούς, ὅταν ἐς
τάδε βλέψαντες ἡγήσωνται ποτε ὑμᾶς καὶ ἐπὶ σφᾶς ἤξειν;
καν τούτῳ τί ἄλλο ἢ τοὺς μὲν ὑπάρχοντας πολεμίους
μεγαλύνετε, τοὺς δὲ μηδὲ μελλήσαντας γενέσθαι ἄκοντας 30
ἐπάγεσθε;

6 δὲ om. A B F M 8 δέξαισθε Bekker: δέξησθε G: δέξοισθε cett.
13 προσήκο]ντ[as... 27 ξυμμ]αχοῦ[σι Π¹¹] 18 το]ῦ κ[αὶ Π¹¹] 20 ναυ-
τοκρατόρων B M [Π¹¹] 23 ἐκβιβάσαντες A B E F M [Π¹¹] 30 μελλή-
σαντας, ut videtur, legit Schol.: μελλήσοντας codd.

ΑΘ. Οὐ γὰρ νομίζομεν ἡμῖν τούτους δεινοτέρους ὅσοι 99
 ἥπειρῶται που ὄντες τῷ ἐλευθέρῳ πολλὴν τὴν διαμέλλησιν
 τῆς πρὸς ἡμᾶς φυλακῆς ποιήσονται, ἀλλὰ τὸν νησιώτας τέ
 που ἀνάρκτους, ὥσπερ ὑμᾶς, καὶ τὸν ἥδη τῆς ἀρχῆς τῷ
 5 ἀναγκαίῳ παροξυνομένους. οὗτοι γὰρ πλεῖστ' ἀν τῷ ἀλο-
 γίστῳ ἐπιτρέψαντες σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ ἡμᾶς ἐς προῦπτον
 κίνδυνον καταστήσειαν.

ΜΗΛ. Ἡ που ἄρα, εἰ τοσαύτην γε ὑμεῖς τε μὴ παυθῆναι 100
 ἀρχῆς καὶ οἱ δουλεύοντες ἥδη ἀπαλλαγῆναι τὴν παρακινδύ-
 10 νευσιν ποιοῦνται, ἡμῖν γε τοῖς ἔτι ἐλευθέροις πολλὴ κακότης
 καὶ δειλία μὴ πᾶν πρὸ τοῦ δουλεῦσαι ἐπεξελθεῖν.

ΑΘ. Οὔκ, ἦν γε σωφρόνως βουλεύησθε· οὐ γὰρ περὶ 101
 ἀνδραγαθίας ὁ ἀγὼν ἀπὸ τοῦ ἵστον ὑμῶν, μὴ αἰσχύνην ὅφλεῖν,
 περὶ δὲ σωτηρίας μᾶλλον ἡ βουλή, πρὸς τὸν κρείσσονας
 15 πολλῷ μὴ ἀνθίστασθαι.

ΜΗΛ. 'Αλλ' ἐπιστάμεθα τὰ τῶν πολέμων ἔστιν ὅτε 102
 κινοτέρας τὰς τύχας λαμβάνοντα ἢ κατὰ τὸ διαφέρον
 ἐκατέρων πλῆθος· καὶ ἡμῖν τὸ μὲν ἔιξαι εὐθὺς ἀνέλπιστον,
 μετὰ δὲ τοῦ δρωμένου ἔτι καὶ στῆναι ἐλπὶς ὀρθῶς.

20 ΑΘ. 'Ελπὶς δὲ κινδύνῳ παραμύθιον οὖσα τὸν μὲν ἀπὸ 103
 περιουσίας χρωμένους αὐτῇ, κὰν βλάψῃ, οὐ καθεῖλεν τοῖς
 δ' ἐς ἄπαν τὸ ὑπάρχον ἀναρριπτοῦσι (δάπανος γὰρ φύσει)
 ἅμα τε γιγνώσκεται σφαλέντων καὶ ἐν ὅτῳ ἔτι φυλάξεται
 τις αὐτὴν γνωρισθεῖσαν οὐκ ἐλλείπει. ὃ ὑμεῖς ἀσθενεῖς τε 2
 25 καὶ ἐπὶ ρόπης μᾶς ὄντες μὴ βούλεσθε παθεῖν μηδὲ ὄμοιωθῆ-
 ναι τοῖς πολλοῖς, οἷς παρὸν ἀνθρωπείως ἔτι σώζεσθαι, ἐπει-
 δὰν πιεζομένους αὐτοὺς ἐπιλίπωσιν αἱ φανεραὶ ἐλπίδες, ἐπὶ
 τὰς ἀφανεῖς καθίστανται μαντικήν τε καὶ χρησμοὺς καὶ
 ὅσα τοιαῦτα μετ' ἐλπίδων λυμαίνεται.

30 ΜΗΛ. Χαλεπὸν μὲν καὶ ἡμεῖς (εὐ ἵστε) νομίζομεν πρὸς 104

2 τῶν ἐλευθέρων Stahl (fort. legit Schol.) 16 πολέμων γεcc.: πο-
 λεμίων codd. Dion. Hal. 17 κινοτέρας γεcc. et Stobaeus 18 πλῆ-
 θος] τῷ πλήθει M 20 κινδύνου Stobaeus, Proclus, Schol. alter, Dion.
 Hal. 24 ἀλσ[θενεῖς incipit Π¹¹] 27 πιεζομένους C Π¹¹ ἐπιλεί-
 πωσιν C E F G M [Π¹¹]

δύναμιν τε τὴν ὑμετέραν καὶ τὴν τύχην, εἰ μὴ ἀπὸ τοῦ
ἴσου ἔσται, ἀγωνίζεσθαι· δῆμος δὲ πιστεύομεν τῇ μὲν τύχῃ
ἐκ τοῦ θείου μὴ ἐλαστώσεσθαι, ὅτι ὅσιοι πρὸς οὐδὲν δικαίους
ἰστάμεθα, τῆς δὲ δυνάμεως τῷ ἐλλείποντι τὴν Λακεδαιμονίων
ἡμῖν ἔνδικον ἔχονταν, καὶ εἰ μή του 5
ἄλλου, τῆς γε ἔνδικης ἔνεκα καὶ αἰσχύνη βοηθεῖν. καὶ
οὐ παντάπασιν οὕτως ἀλόγως θρασυνόμεθα.

105 ΑΘ. Τῆς μὲν τοίνυν πρὸς τὸ θεῖον εὐμενείας οὐδὲν ἡμεῖς
οἰόμεθα λελείψεσθαι· οὐδὲν γὰρ ἔξω τῆς ἀνθρωπείας τῶν
μὲν ἐς τὸ θεῖον νομίσεως, τῶν δὲ ἐς σφᾶς αὐτοὺς βουλήσεως 10
2 δικαιοῦμενην ἢ πράσπομεν. ἡγούμεθα γὰρ τό τε θεῖον δόξην
τὸ ἀνθρώπειόν τε σαφῶς διὰ παντὸς ὑπὸ φύσεως ἀναγκαῖας,
οὐ ἀν κρατῆ, ἄρχειν· καὶ ἡμεῖς οὔτε θέντες τὸν νόμον οὔτε
κειμένῳ πρώτοι χρησάμενοι, ὅντα δὲ παραλαβόντες καὶ
ἐσόμενον ἐς αἱὲν καταλείψοντες χρώμεθα αὐτῷ, εἰδότες καὶ 15
ἡμᾶς ἀν καὶ ἄλλους ἐν τῇ αὐτῇ δυνάμει ἡμῖν γενομένους
3 δρῶντας ἀν ταῦτο. καὶ πρὸς μὲν τὸ θεῖον οὕτως ἐκ τοῦ
εἰκότος οὐ φοβούμεθα ἐλαστώσεσθαι· τῆς δὲ ἐς Λακεδαι-
μονίους δόξης, ἣν διὰ τὸ αἰσχρὸν δὴ βοηθήσειν ὑμῖν
πιστεύετε αὐτούς, μακαρίσαντες ὑμῶν τὸ ἀπειρόκακον οὐ 20
4 ζηλοῦμεν τὸ ἄφρον. Λακεδαιμόνιοι γὰρ πρὸς σφᾶς μὲν
αὐτοὺς καὶ τὰ ἐπιχώρια νόμιμα πλεῖστα ἀρετῆ χρῶνται·
πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους πολλὰ ἀν τις ἔχων εἰπεῖν ὡς προσ-
φέρονται, ἔννελῶν μάλιστ' ἀν δηλώσειεν ὅτι ἐπιφανέστατα
ῶν ἵσμεν τὰ μὲν ἥδεα καλὰ νομίζουσι, τὰ δὲ ἔνδικα 25
δίκαια. καίτοι οὐ πρὸς τῆς ὑμετέρας οὐδὲν ἀλόγου σωτηρίας
ἢ τοιαύτη διάνοια.

106 ΜΗΛ. 'Ημεῖς δὲ κατ' αὐτὸ τοῦτο ἥδη καὶ μάλιστα
πιστεύομεν τῷ ἔνδικον τοῦτῳ, Μηλίους ἀποίκους οὗτας
μὴ βοηθήσεσθαι προδόντας τοῖς μὲν εὖνοις τῶν Ἑλλήνων 30
ἀπίστους καταστῆναι, τοῖς δὲ πολεμίοις ὠφελίμους.

3 οὐ πρὸς Π¹¹ 6 prius καὶ om. Π¹¹ 8 τοῦ θείου Krüger
11 δικαιοῦμεν ἢ] δικαιοῦμένης Π¹¹ 12 ἀπὸ Π¹¹ 14 κειμένῳ] κοινῷ
Π¹¹ 16 ἀν om. Π¹¹ 17 ταῦτό Schol., Valla: αὐτὸ codd. Π¹¹
19 ἢ Reiske βοηθήσειν desinit Π¹¹ 30 βοηθεῖσθαι C G

ΑΘ. Οὔκουν οἵεσθε τὸ ἔνυμφέρον μὲν μετ' ἀσφαλείας 107
εἶναι, τὸ δὲ δίκαιον καὶ καλὸν μετὰ κινδύνου δρᾶσθαι· ὁ
Λακεδαιμόνιοι ἥκιστα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τολμῶσιν.

ΜΗΛ. Ἀλλὰ καὶ τοὺς κινδύνους τε ἡμῶν ἔνεκα μᾶλλον 108
5 ἥγονμεθ' ἀν ἐγχειρίσασθαι αὐτούς, καὶ βεβαιοτέρους ἡ ἐ^ς
ἄλλους νομιεῦν, δσῳ πρὸς μὲν τὰ ἔργα τῆς Πελοποννήσου
ἐγγὺς κείμεθα, τῆς δὲ γνώμης τῷ ἔνυγγενεῖ πιστότεροι ἔτέρων
ἐσμέν.

ΑΘ. Τὸ δ' ἔχυρόν γε τοῖς ἔνυναγωνιουμένοις οὐ τὸ 109
10 εἴνουν τῶν ἐπικαλεσαμένων φαίνεται, ἀλλ' ἡν τῶν ἔργων
τις δυνάμει πολὺ προύχῃ· ὁ Λακεδαιμόνιοι καὶ πλέον τι
τῶν ἄλλων σκοπούσιν (τῆς γοῦν οἰκείας παρασκευῆς ἀπιστίᾳ
καὶ μετὰ ἔνυμμάχων πολλῶν τοῖς πέλας ἐπέρχονται), ὥστε
οὐκ εἰκὸς ἡς νῆσόν γε αὐτοὺς ἡμῶν ναυκρατόρων δύτων
15 περαιωθῆναι.

ΜΗΛ. Οἱ δὲ καὶ ἄλλους ἀν ἔχοιεν πέμψαι πολὺ δὲ τὸ 110
Κρητικὸν πέλαγος, δι' οὖν τῶν κρατούντων ἀπορώτερος ἡ
λῆψις ἡ τῶν λαθεῦν βουλομένων ἡ σωτηρία. καὶ εἰ τοῦδε 2
σφάλλοιντο, τράποιτ' ἀν καὶ ἐς τὴν γῆν ὑμῶν καὶ ἐπὶ τοὺς
20 λοιποὺς τῶν ἔνυμμάχων, δσους μὴ Βραστῖδας ἐπῆλθεν· καὶ
οὐ περὶ τῆς μὴ προσηκούσης μᾶλλον ἡ τῆς οἰκειοτέρας
ἔνυμμάχιδος τε καὶ γῆς ὁ πόνος ὑμῖν ἔσται.

ΑΘ. Τούτων μὲν καὶ πεπειραμένοις ἀν τι γένοιτο καὶ 111
ὑμῖν καὶ οὐκ ἀνεπιστήμοσιν ὅτι οὐδὲ ἀπὸ μιᾶς πώποτε
25 πολιορκίας Ἀθηναῖοι δι' ἄλλων φόβον ἀπεχώρησαν. ἐν- 2
θυμούμεθα δὲ ὅτι φήσαντες περὶ σωτηρίας βουλεύσειν οὐδὲν
ἐν τοσούτῳ λόγῳ εἰρήκατε φῶς ἀνθρωποι ἀν πιστεύσαντες
νομίσειαν σωθῆσεσθαι, ἀλλ' ὑμῶν τὰ μὲν ἰσχυρότατα ἐλπι-
ζόμενα μέλλεται, τὰ δ' ὑπάρχοντα βραχέα πρὸς τὰ ἥδη

ι οὔκουν BC : οὔκοῦν cett. 2 δρᾶσθαι Stephanus (*fieri Valla*):
δρᾶσαι vel δράσαι codd. 6 νομίσειν CG 11 προύχῃ AB f (ex oī):
προύχει cett. 14 ναυτοκρατόρων BM 22 ἔνυμμάχιδος τε καὶ γῆς
non vertit Valla, secl. Stahl 23 post γένοιτο add. ὑμῖν Classen
24 καὶ om. recc., secl. Stahl 28 ἰσχυρότατα] ἰσχυρὰ δύτα Dion.
Hal. 29 ὑπάρχοντα] παρόντα Dion. Hal.

ἀντιτεταγμένα περιγίγνεσθαι. πολλήν τε ἀλογίαν τῆς διανοίας παρέχετε, εἰ μὴ μεταστησάμενοι ἔτι ἡμᾶς ἄλλο τι 3 τῶνδε σωφρονέστερον γνώσεσθε. οὐ γὰρ δὴ ἐπί γε τὴν ἐν τοῖς αἰσχροῖς καὶ προύπτοις κινδύνοις πλεῦστα διαφθείρουσαν ἀνθρώπους αἰσχύνην τρέψεσθε. πολλοῖς γὰρ προορωμένοις 5 ἔτι ἐσ οἷα φέρονται τὸ αἰσχρὸν καλούμενον ὀνόματος ἐπαγωγοῦ δυνάμει ἐπεσπάσατο ἡσσηθεῖσι τοῦ ρήματος ἔργῳ ἔνυμφοραῖς ἀνηκέστοις ἐκόντας περιπεσεῖν καὶ αἰσχύνην 4 αἰσχίῳ μετὰ ἀνολας ἡ τύχῃ προσλαβεῖν. ὃ ὑμεῖς, ἦν εὖ βουλεύησθε, φυλάξεσθε, καὶ οὐκ ἀπρεπὲς νομιεῖτε πόλεώς τε 10 τῆς μεγίστης ἡσσᾶσθαι μέτρια προκαλούμενης, ἔνυμάχους γενέσθαι ἔχοντας τὴν ὑμετέραν αὐτῶν ὑποτελεῖς, καὶ δοθείσης αἱρέσεως πολέμου πέρι καὶ ἀσφαλείας μὴ τὰ χείρω φιλονικῆσαι· ὡς οἵτινες τοῖς μὲν ἵστοις μὴ εἴκουσι, τοῖς δὲ κρείσσοσι καλῶς προσφέρονται, πρὸς δὲ τοὺς ἡσσούς μέτριοι 15 5 εἰσι, πλεῦστ' ἀν ὄρθοῦντο. σκοπεῖτε οὖν καὶ μεταστάντων ἡμῶν καὶ ἐνθυμεῖσθε πολλάκις ὅτι περὶ πατρίδος βουλεύεσθε, ἥς μᾶς πέρι καὶ ἐσ μίαν βουλὴν τυχοῦσάν τε καὶ μὴ κατορθώσασαν ἔσται.

112 Καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι μετεχώρησαν ἐκ τῶν λόγων· οἱ δὲ 20 Μήλιοι κατὰ σφᾶς αὐτοὺς γενόμενοι, ὡς ἔδοξεν αὐτοῖς 2 παραπλήσια καὶ ἀντέλεγον, ἀπεκρίναντο τάδε. ‘οὔτε ἄλλα δοκεῖ ἡμῖν ἡ ἀπερ καὶ τὸ πρῶτον, ὡς Ἀθηναῖοι, οὔτ’ ἐν δλίγῳ χρόνῳ πόλεως ἐπτακόσια ἔτη ἥδη οἰκουμένης τὴν ἐλευθερίαν ἀφαιρησόμεθα, ἀλλὰ τῇ τε μέχρι τοῦδε σωζούσῃ 25 τύχῃ ἐκ τοῦ θείου αὐτὴν καὶ τῇ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ Λακεδαιμονίων τιμωρίᾳ πιστεύοντες πειρασόμεθα σώζεσθαι. 3 προκαλούμεθα δὲ ὑμᾶς φίλοι μὲν εἶναι, πολέμιοι δὲ μηδετέροις, καὶ ἐκ τῆς γῆς ἡμῶν διναχωρῆσαι σπονδὰς ποιησα- μένους αἵτινες δοκοῦσιν ἐπιτήδειοι εἶναι ἀμφοτέροις.’ 30
113 Οἱ μὲν δὴ Μήλιοι τοσαῦτα ἀπεκρίναντο· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι

1 περιγενέσθαι Dion. Hal. 2 παρέ[χε]τε . . . 5 προορ[ω]μένοις Π¹¹
ἔτι om. Dion. Hal. [Π¹¹] 9 τύχῃ Schol.: τύχης codd. 18 ἥς, ut
videtur, legit Schol.: ἥν vel ἥν codd. (ἥν μᾶς πέρι om. M) 26 καὶ
Λακεδαιμονίων secl. Stahl

διαλυόμενοι ἥδη ἐκ τῶν λόγων ἔφασαν ‘ἀλλ’ οὖν μόνοι γε ἀπὸ τούτων τῶν βουλευμάτων, ὡς ἡμῖν δοκεῖτε, τὰ μὲν μέλλοντα τῶν δρωμένων σαφέστερα κρίνετε, τὰ δὲ ἀφανῆ τῷ βούλεσθαι ὡς γιγνόμενα ἥδη θεᾶσθε, καὶ Λακεδαιμονίοις 5 καὶ τύχῃ καὶ ἐλπίσι πλεῖστον δὴ παραβεβλημένοι καὶ πιστεύσαντες πλεῖστον καὶ σφαλήσεσθε.’

Καὶ οἱ μὲν Ἀθηναίων πρέσβεις ἀνεχώρησαν ἐς τὸ στρά- 114 τευμα· οἱ δὲ στρατηγοὶ αὐτῶν, ὡς οὐδὲν ὑπήκοουν οἱ Μήλιοι, πρὸς πόλεμον εὐθὺς ἐτρέποντο καὶ διελόμενοι κατὰ πόλεις περι- 10 ετείχισαν κύκλῳ τὸν Μηλίους. καὶ ὑστεροῦ φυλακὴν σφῶν 2 τε αὐτῶν καὶ τῶν ἔνυμάχων καταλιπόντες οἱ Ἀθηναῖοι καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν ἀνεχώρησαν τῷ πλέονι τοῦ στρα- 20 τοῦ. οἱ δὲ λειπόμενοι παραμένοντες ἐποιούρκουν τὸ χωρίον.

Καὶ Ἀργεῖοι κατὰ τὸν χρόνον τὸν αὐτὸν ἐσβαλόντες ἐς 115 τὴν Φλειασίαν καὶ λοχισθέντες ὑπὸ τε Φλειασίων καὶ τῶν σφετέρων φυγάδων διεφθάρησαν ὡς δύδοήκοντα. καὶ οἱ ἐκ 2 τῆς Πύλου Ἀθηναῖοι Λακεδαιμονίων πολλὴν λείαν ἔλαβον· καὶ Λακεδαιμόνιοι δι’ αὐτὸν τὰς μὲν σπονδὰς οὐδ’ ὡς ἀφέντες ἐποιέμονυν αὐτοῖς, ἐκήρυξαν δὲ εἴ τις βούλεται παρὰ σφῶν 20 Ἀθηναίους λήζεσθαι. καὶ Κορίνθιοι ἐποιέμησαν ἰδίων τινῶν 3 διαφορῶν ἔνεκα τοῖς Ἀθηναίοις· οἱ δ’ ἄλλοι Πελοποννήσιοι ἡσύχαζον. εἶλον δὲ καὶ οἱ Μήλιοι τῶν Ἀθηναίων τοῦ 4 περιτειχίσματος τὸ κατὰ τὴν ἀγορὰν προσβαλόντες νυκτός, καὶ ἄνδρας τε ἀπέκτειναν καὶ ἐσενεγκάμενοι σῖτόν τε καὶ 25 ὅστα πλεῖστα ἐδύναντο χρήσιμα ἀναχωρήσαντες ἡσύχαζον· καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἄμεινον τὴν φυλακὴν τὸ ἔπειτα παρεσκευά- 30 ζοντο. καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

Τοῦ δ’ ἐπιγιγνομένου χειμῶνος Λακεδαιμόνιοι μελλή- 116 σαντες ἐς τὴν Ἀργείαν στρατεύειν, ὡς αὐτοῖς τὰ διαβατήρια 30 [ἰερὰ ἐν τοῖς δρίοις] οὐκ ἔγινετο, ἀνεχώρησαν. καὶ Ἀρ-

5 tertium καὶ secl. Classen
ΑΒΕFM 25 χρήσιμα recc.: χρήμασι(ν) codd.
δρίοις secl. Cobet

γεῖοι διὰ τὴν ἐκείνων μέλλησιν τῶν ἐν τῇ πόλει τινὰς ὑποπτεύσαντες τοὺς μὲν ἔννέλαβον, οἱ δὲ αὐτὸὺς καὶ διέφυγον.
 2 καὶ οἱ Μήλιοι περὶ τοὺς αὐτὸὺς χρόνους αὖθις καθ' ἔτερόν
 τι τοῦ περιτειχίσματος εἶλον τῶν Ἀθηναίων, παρόντων οὐ
 3 πολλῶν τῶν φυλάκων. καὶ ἐλθούσης στρατιᾶς ὑστερον ἐκ 5
 τῶν Ἀθηνῶν ἄλλης, ὡς ταῦτα ἐγίγνετο, ἦς ἥρχε Φιλοκράτης
 ὁ Δημέον, καὶ κατὰ κράτος ἥδη πολιορκούμενοι, γενομένης
 καὶ προδοσίας τινός, ἀφ' ἑαυτῶν ἔννεχώρησαν τοῖς Ἀθηναίοις
 4 ὥστε ἐκείνους περὶ αὐτῶν βουλεῦσαι. οἱ δὲ ἀπέκτειναν
 Μηλίων ὅσους ἡβῶντας ἔλαβον, παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας 10
 ἡνδραπόδισαν· τὸ δὲ χωρίον αὐτὸὶ ὕκισταν, ἀποίκους ὑστερον
 πεντακοσίους πέμψαντες.

ι ὑποπτεύσαντες Meineke: ὑποτοπήσαντες codd. 3 αὖθις
 Stephanus: αὖτις codd. 6 ὡς ταῦτα ἐγίγνετο sec. Poppe
 ii ὕκισταν C E F M

ΙΣΤΟΡΙΩΝ Ζ

Τοῦ δ' αὐτοῦ χειμῶνος Ἀθηναῖοι ἐβούλοντο αὖθις μείζονι 1 παρασκευῇ τῆς μετὰ Λάχητος καὶ Εὔρυμέδοντος ἐπὶ Σικελίᾳν πλεύσαντες καταστρέψασθαι, εἰ δύναιντο, ἄπειροι οἱ πολλοὶ ὄντες τοῦ μεγέθους τῆς νήσου καὶ τῶν ἐνοικούντων τοῦ 2 πλήθους καὶ Ἐλλήνων καὶ Βαρβάρων, καὶ ὅτι οὐ πολλῷ τινὶ ὑποδεέστερον πόλεμον ἀνηροῦντο ἢ τὸν πρὸς Πελοποννησίους. Σικελίας γὰρ περίπλους μέν ἐστιν ὀλκάδι οὐ 3 πολλῷ τινὶ ἔλαστον ἢ ὀκτὼ ἡμερῶν, καὶ τοσαύτη οὖσα ἐν εἰκοσισταδίῳ μάλιστα μέτρῳ τῆς θαλάσσης διείργεται τὸ μὴ 4 οὗτοι ἥπειροι εἶναι φύκισθη δὲ ὅδε τὸ ἀρχαῖον, καὶ τοσάδε ἔθνη 5 ἔσχε τὰ ξύμπαντα. παλαίτατοι μὲν λέγονται ἐν μέρει τινὶ τῆς χώρας Κύκλωπες καὶ Λαιστρυγόνες οἰκησαι, ὧν ἐγὼ οὔτε γένος ἔχω εἰπεῖν οὔτε ὅπόθεν ἐσῆλθον ἢ ὅποι ἀπεχώρησαν· ἀρκείτω δὲ ὡς ποιηταῖς τε εἴρηται καὶ ὡς ἔκαστος 15 πῃ γιγνώσκει περὶ αὐτῶν. Σικανοὶ δὲ μετ' αὐτοὺς πρώτοι φαίνονται ἐνοικισάμενοι, ὡς μὲν αὐτοὶ φασι, καὶ πρότεροι διὰ τὸ αὐτόχθονες εἶναι, ὡς δὲ ἡ ἀλήθεια εὑρίσκεται,⁹ Ἡβηρες οὔτες καὶ ἀπὸ τοῦ Σικανοῦ ποταμοῦ τοῦ ἐν Ἡβηρίᾳ ὑπὸ Λιγύων ἀναστάντες. καὶ ἀπ' αὐτῶν Σικανία τότε ἡ νῆσος ἐκαλεῖτο, 20 πρότερον Τρινακρία καλούμένη· οἰκοῦσι δὲ ἔτι καὶ νῦν τὰ πρὸς ἐσπέραν τὴν Σικελίαν. Ἡλίου δὲ ἀλισκομένου τῶν 3

4 τὸ πλῆθος ΑΒΕΜ
ΑΒ μέτρῳ om. Schol. Patm.
Phalereus alii: οὖσα codd.
13 ἀνεχώρησαν Μ: ἀν ἔχώρησαν Ε

9 εἴκοσι σταδίων c f G: εἴκοσι σταδίοις
10 εἶναι recc., legerunt Demetrius
ώδε Aldina: ἥ(i)δε vel ἥδε codd.

Τρώων τινὲς διαφυγόντες Ἀχαιοὺς πλοίοις ἀφικνοῦνται πρὸς τὴν Σικελίαν, καὶ ὅμοροι τοῦς Σικανοῦς οἰκήσαντες ἔνυπαντες μὲν Ἐλυμοὶ ἐκλήθησαν, πόλεις δ' αὐτῶν Ἔρυξ τε καὶ Ἐγεστα. προσξυνώκησαν δὲ αὐτοῖς καὶ Φωκέων τινὲς τῶν ἀπὸ Τροίας τότε χειμῶνι ἐς Λιβύην πρῶτον, ἔπειτα ἐς Σικελίαν ἀπ' 5 4 αὐτῆς κατενεχθέντες. Σικελοὶ δ' ἐξ Ἰταλίας (ἐνταῦθα γὰρ ὥκουν) διέβησαν ἐς Σικελίαν, φεύγοντες Ὄπικούς, ὡς μὲν εἰκὸς καὶ λέγεται, ἐπὶ σχεδιῶν, τηρήσαντες τὸν πορθμὸν κατιόντος τοῦ ἀνέμου, τάχα ἀν δὲ καὶ ἄλλως πως ἐσπλεύσαντες. εἰσὶ δὲ καὶ νῦν ἔτι ἐν τῇ Ἰταλίᾳ Σικελοί, καὶ ἡ 10 χώρα ἀπὸ Ἰταλοῦ βασιλέως τιὸς Σικελῶν, τοῦνομα τοῦτο 5 ἔχοντος, οὗτως Ἰταλία ἐπωνομάσθη. ἐλθόντες δὲ ἐς τὴν Σικελίαν στρατὸς πολὺς τούς τε Σικανοὺς κρατοῦντες μάχῃ ἀνέστειλαν πρὸς τὰ μεσημβριανὰ καὶ ἐσπέρια αὐτῆς καὶ ἀντὶ Σικανίας Σικελίαν τὴν νῆσον ἐποίησαν καλεῖσθαι, καὶ τὰ 15 κράτιστα τῆς γῆς ὥκησαν ἔχοντες, ἐπεὶ διέβησαν, ἔτη ἐγγὺς τριακόσια πρὶν Ἐλληνας ἐς Σικελίαν ἐλθεῖν· ἔτι δὲ καὶ νῦν 6 τὰ μέσα καὶ τὰ πρὸς Βορρᾶν τῆς νῆσου ἔχουσιν. ὥκουν δὲ καὶ Φοίνικες περὶ πᾶσαν μὲν τὴν Σικελίαν ἄκρας τε ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ ἀπολαβόντες καὶ τὰ ἐπικείμενα ητσίδια ἐμπορίας 20 ἔνεκεν τῆς πρὸς τοὺς Σικελούς· ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἐλληνες πολλοὶ κατὰ θάλασσαν ἐπεσέπλεον, ἐκλιπόντες τὰ πλείω Μοτύην καὶ Σολόεντα καὶ Πάνορμον ἐγγὺς τῷ 'Ἐλύμῳ 25 ξυνοικήσαντες ἐνέμοντο, ξυμμαχίᾳ τε πίσυνοι τῇ τῶν Ἐλύμων, καὶ ὅτι ἐντεῦθεν ἐλάχιστον πλοῦν Καρχηδῶν Σικελίας 25 ἀπέχει. βάρβαροι μὲν οὖν τοσοὶδε Σικελίαν καὶ οὕτως ὥκησαν.

3 'Ἐλλήνων δὲ πρῶτοι Χαλκιδῆς ἐξ Εὐβοίας πλεύσαντες μετὰ Θουκλέους οἰκιστοῦ Νάξον ὥκισαν, καὶ Ἀπόλλωνος Ἀρχηγέτου βωμὸν δστις νῦν ἔξω τῆς πόλεως ἐστιν ἴδρυ- 30 σαντο, ἐφ' ὧ, ὅταν ἐκ Σικελίας θεωροὶ πλέωσι, πρῶτον

3 πόλεις c G: πόλις cett. 7 Ὄπικας A' B F 11 Σικελοῦ
 CG 14 ἀνέστειλαν Bekker: ἀπέστειλαν codd. 24 συνοικίσαντες
 CE 28 πρῶτοι γεcc.: πρῶτον codd.

θύνουσιν. Συρακούσας δὲ τοῦ ἔχομένου ἔτους Ἀρχίας τῶν 2
 Ἡρακλειδῶν ἐκ Κορώνθου φύκισε, Σικελοὺς ἐξελάσας πρῶτον
 ἐκ τῆς νήσου ἐν ᾧ νῦν οὐκέτι περικλυνομένη ἡ πόλις ἡ ἐντός
 ἐστω. ὕστερον δὲ χρόνῳ καὶ ἡ ἔξω προστειχισθεῖσα πολυ-
 5 ἀνθρωπος ἐγένετο. Θουκλῆς δὲ καὶ οἱ Χαλκιδῆς ἐκ Νάξου 3
 ὅρμηθέντες ἔτει πέμπτῳ μετὰ Συρακούσας οἰκισθείσας Λεον-
 τίνους τε πολέμῳ τοὺς Σικελοὺς ἐξελάσαντες οἰκίζουσι, καὶ
 μετ' αὐτοὺς Κατάνην⁴ οἰκιστὴν δὲ αὐτοὶ Καταναιῶι ἐποίη-
 σαντο Εὔαρχον. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ Λάμις ἐκ 4
 10 Μεγάρων ἀποικίαν ἄγων ἐς Σικελίαν ἀφίκετο, καὶ ὑπὲρ
 Παντακύου τε ποταμοῦ Τρώτιλόν τι ὄνομα χωρίον οἰκίσας,
 καὶ ὕστερον αὐτόθεν τοῖς Χαλκιδεῦσιν ἐς Λεοντίνους ὀλίγον
 χρόνον ἔμπολιτεύσας καὶ ὑπὸ αὐτῶν ἐκπεσὼν καὶ Θάψον
 οἰκίσας αὐτὸς μὲν ἀποθνήσκει, οἱ δ' ἄλλοι ἐκ τῆς Θάψου
 15 ἀναστάντες "Τβλωνος βασιλέως Σικελοῦ προδόντος τὴν
 χώραν καὶ καθηγησαμένου Μεγαρέας φύκισαν τὸν Τβλαίους
 κληθέντας. καὶ ἔτη οἰκήσαντες πέντε καὶ τεσσαράκοντα καὶ 2
 διακόσια ὑπὸ Γέλωνος τυράννου Συρακοσίων ἀνέστησαν ἐκ
 τῆς πόλεως καὶ χώρας. πρὶν δὲ ἀναστῆναι, ἔτεσιν ὕστερον
 20 ἐκατὸν ἦ αὐτοὺς οἰκίσαι, Πάμιλλον πέμψαντες Σελιωῦντα
 κτίζουσι, καὶ ἐκ Μεγάρων τῆς μητροπόλεως οὕστης αὐτοῖς
 ἐπελθὼν ἔνγκατώκισεν. Γέλαν δὲ Ἀντίφημος ἐκ Ρόδου 3
 καὶ Ἐντιμος ἐκ Κρήτης ἐποίκους ἀγαγόντες κοινῇ ἔκτισαν,
 ἔτει πέμπτῳ καὶ τεσσαρακοστῷ μετὰ Συρακουσῶν οἰκισιν.
 25 καὶ τῇ μὲν πόλει ἀπὸ τοῦ Γέλα ποταμοῦ τοῦνομα ἐγένετο,
 τὸ δὲ χωρίον οὖν ἡ πόλις ἐστὶ καὶ ὁ πρῶτον ἐτειχίσθη
 Λίνδιοι καλεῖται· νόμιμα δὲ Δωρικὰ ἐτέθη αὐτοῖς. ἔτεσι δὲ 4
 ἐγγύτατα δύτῳ καὶ ἐκατὸν μετὰ τὴν σφετέραν οἰκισιν Γελῶι
 Ἀκράγαντα φύκισαν, τὴν μὲν πόλιν ἀπὸ τοῦ Ἀκράγαντος
 30 ποταμοῦ διομάσαντες, οἰκιστὰς δὲ ποιήσαντες Ἀριστόνουν καὶ

1 ἔρχομένου A B E F M 2 φύκησε A B E F M 15 παρ-
 δόντος Classen 20 οἰκησαι A B E F M μεταπέμψαντες Mag-
 chant 24 οἰκησιν A B E M 27 καλοῦνται B? 28 οἰκισιν
 F: οἰκησιν cett. 29 φύκισαν C: φύκησαν cett.

5 Πυστίλον, νόμιμα δὲ τὰ Γελφών δόντες. Ζάγκλη δὲ τὴν μὲν ἀρχὴν ἀπὸ Κύμης τῆς ἐν Ὀπικίᾳ Χαλκιδικῆς πόλεως ληστῶν ἀφικομένων ὡκίσθη, ὕστερον δὲ καὶ ἀπὸ Χαλκίδος καὶ τῆς ἄλλης Εύβοιας πλῆθος ἐλθὸν ξυγκατενείμαντο τὴν γῆν· καὶ οἰκισταὶ Περιήρης καὶ Κραταιμένης ἐγένοντο αὐτῆς, ὁ μὲν ἀπὸ 5 Κύμης, ὁ δὲ ἀπὸ Χαλκίδος. ὅνομα δὲ τὸ μὲν πρῶτον Ζάγκλη ἦν ὑπὸ τῶν Σικελῶν κληθεῖσα, ὅτι δρεπανοειδὲς τὴν ἰδέαν τὸ χωρίον ἐστί (τὸ δὲ δρέπανον οἱ Σικελοὶ ζάγκλον καλοῦσιν), ὕστερον δ' αὐτοὶ μὲν ὑπὸ Σαμίων καὶ ἄλλων Ἰώνων ἐκ-
6 πίπτουσιν, οἱ Μήδους φεύγοντες προσέβαλον Σικελίᾳ, τοὺς 10 δὲ Σαμίους Ἀναξίλας Ρηγίνων τύραννος οὐ πολλῷ ὕστερον ἐκβαλὼν καὶ τὴν πόλιν αὐτὸς ξυμμείκτων ἀνθρώπων οἰκίσας Μεσσήνην ἀπὸ τῆς ἑαυτοῦ τὸ ἀρχαῖον πατρίδος ἀντωνόμασεν.
 5 καὶ Ἰμέρα ἀπὸ Ζάγκλης ὡκίσθη ὑπὸ Εύκλείδου καὶ Σίμου καὶ Σάκωνος, καὶ Χαλκιδῆς μὲν οἱ πλεῖστοι ἥλθον ἐς τὴν ἀποικίαν,
 15 ξυνῷκισαν δὲ αὐτοῖς καὶ ἐκ Συρακουσῶν φυγάδες στάσει νικηθέντες, οἱ Μυλητίδαι καλούμενοι· καὶ φωνὴ μὲν μεταξὺ τῆς τε Χαλκιδέων καὶ Δωρίδος ἐκράθη, νόμιμα δὲ τὰ Χαλ-
 2 κιδικὰ ἐκράτησεν. Ἀκραι δὲ καὶ Κασμέναι ὑπὸ Συρακοσίων
 20 ὡκίσθησαν, Ἀκραι μὲν ἐβδομήκοντα ἔτεσι μετὰ Συρακούσας,
 3 Κασμέναι δ' ἐγγὺς εἴκοσι μετὰ Ἀκρας. καὶ Καμάρινα τὸ πρῶτον ὑπὸ Συρακοσίων ὡκίσθη, ἔτεσιν ἐγγύτατα πέντε καὶ τριάκοντα καὶ ἑκατὸν μετὰ Συρακουσῶν κτίσιν· οἰκισταὶ δὲ
 25 ἐγένοντο αὐτῆς Δάσκων καὶ Μενέκωλος. ἀναστάτων δὲ Καμαριναίων γενομένων πολέμῳ ὑπὸ Συρακοσίων δι' ἀπό-
 στασιν, χρόνῳ Ἰπποκράτης ὕστερον Γέλας τύραννος, λύτρα
 ἀνδρῶν Συρακοσίων αἰχμαλώτων λαβὼν τὴν γῆν τὴν Καμα-
 30 ριναίων, αὐτὸς οἰκιστὴς γενούμενος κατῷκισε Καμάριναν. καὶ αὐθις ὑπὸ Γέλωνος ἀνάστατος γενομένη τὸ τρίτον κατῷκισθη
 ὑπὸ Γελφών.

6 Τοσαῦτα ἔθνη Ἐλλήνων καὶ βαρβάρων Σικελίαν ὥκει,

12 αὐτὸς Dobree: αὐτοῖς codd. μασε(ν) A B E F M

13 ἀντωνόμασεν] αὐτὸς ὀνό- C E F G M

30 Γελφών Dodwell: Γέλωνος codd.

καὶ ἐπὶ τοσήνδε οὖσαν αὐτὴν οἱ Ἀθηναῖοι στρατεύειν ὥρμηντο, ἐφιέμενοι μὲν τῇ ἀληθεστάτῃ προφάσει τῆς πάσης ἄρξαι, βοηθεῖν δὲ ἀμα εὐπρεπῶς βουλόμενοι τοῖς ἑαυτῶν ἔνγγενέσι καὶ τοῖς προσγεγενημένοις ἔνυμάχοις. μάλιστα 2
5 δ' αὐτὸὺς ἔξωρμησταν Ἐγεσταίων [τε] πρέσβεις παρόντες καὶ προθυμότερον ἐπικαλούμενοι. ὅμοροι γὰρ ὅντες τοῦς Σελινουντίοις ἐς πόλεμον καθέστασαν περὶ τε γαμικῶν τινῶν καὶ περὶ γῆς ἀμφισβητήτου, καὶ οἱ Σελινούντιοι Συρακοσίους ἐπαγόμενοι ἔνυμάχους κατεῖργον αὐτὸὺς τῷ πολέμῳ καὶ 10 κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν· ὥστε τὴν γενομένην ἐπὶ Λάχητος καὶ τοῦ προτέρου πολέμου Λεοντίνων οἱ Ἐγεσταῖοι ἔνυμαχίαν ἀναμιμήσκοντες τοὺς Ἀθηναίους ἐδέοντο σφίσι ναῦς πέμψαντας ἐπαμῦναι, λέγοντες ἀλλα τε πολλὰ καὶ κεφάλαιον, εἰ Συρακόσιοι Λεοντίνους τε ἀναστήσαντες ἀτι-
15 μώρητοι γενήσονται καὶ τοὺς λοιποὺς ἔτι ἔνυμάχους αὐτῶν διαφθείροντες αὐτοὶ τὴν ἄπασαν δύναμιν τῆς Σικελίας σχήσουσι, κίνδυνον εἶναι μή ποτε μεγάλῃ παρασκευῇ Δωρῆς τε Δωριεῦσι κατὰ τὸ ἔνγγενὲς καὶ ἀμα ἀποικοι τοῖς ἐκπέμψασι Πελοποννησίοις βοηθήσαντες καὶ τὴν ἐκείνων δύναμιν ἔνγ-
20 καθέλωσιν· σῶφρον δ' εἶναι μετὰ τῶν ὑπολοίπων ἔτι ἔνυμάχων ἀντέχειν τοῦς Συρακοσίους, ἄλλως τε καὶ χρήματα σφῶν παρεξόντων ἐς τὸν πόλεμον ἰκανά. ὃν ἀκούοντες οἱ 3
'Αθηναῖοι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῶν τε Ἐγεσταίων πολλά-
κις λεγόντων καὶ τῶν ἔνναγορευόντων αὐτοῖς ἐψηφίσαντο
25 πρέσβεις πέμψαι πρῶτον ἐς τὴν Ἐγεσταν περὶ τε τῶν χρημάτων σκεψομένους εἰ ὑπάρχει, ὥσπερ φασίν, ἐν τῷ κουνῷ καὶ ἐν τοῖς ἱεροῖς, καὶ τὰ τοῦ πολέμου ἀμα πρὸς τοὺς Σελινουντίους ἐν διώ ἐστὶν εἰσομένους.

Καὶ οἱ μὲν πρέσβεις τῶν Ἀθηναίων ἀπεστάλησαν ἐς τὴν 7
30 Σικελίαν· Λακεδαιμόνιοι δὲ τοῦ αὐτοῦ χειμῶνος καὶ οἱ ἔνυ-
μαχοι πλὴν Κορινθίων στρατεύσαντες ἐς τὴν Ἀργείαν τῆς

3 ἄρξαι Stahl: ἄρξειν codd. 4 προσγεγενημένοις E G M 5 τε
ομ. recc. 9 ἐπαγαγόμενοι Krüger 13 πέμψαντας recc.:
πέμψαντες codd. 16 διαφθείραντες F. Portus 25 πέμψαι recc.:
πέμψαντες codd.

- τε γῆς ἔτεμον οὐ πολλὴν καὶ σῖτον ἀνεκομίσαντό τινα ζεύγη
κομίσαντες, καὶ ἐς Ὀρνεὰς κατοικίσαντες τὸν Ἀργείων
φυγάδας καὶ τῆς ἄλλης στρατιᾶς παρακαταλιπόντες αὐτοῖς
δλίγους, καὶ σπεισάμενοί τινα χρόνον ὥστε μὴ ἀδικεῖν
Ὀρνεάτας καὶ Ἀργείους τὴν ἀλλήλων, ἀπεχώρησαν τῷ 5
2 στρατῷ ἐπ' οἴκου. ἐλθόντων δὲ Ἀθηναίων οὐ πολλῷ ὕστε-
ρον ναυσὶ τριάκοντα καὶ ἔξακοσίοις ὁπλίταις, οἱ Ἀργεῖοι
μετὰ τῶν Ἀθηναίων πανστρατιᾶς ἔξελθόντες τὸν μὲν ἐν
Ὀρνεᾶς μίαν ἡμέραν ἐπολιόρκουν· ὑπὸ δὲ νύκτα αὐλισα-
μένου τοῦ στρατεύματος ἅπωθεν ἐκδιδράσκουσιν οἱ ἐκ τῶν 10
Ὀρνεῶν. καὶ τῇ ὕστεραίᾳ οἱ Ἀργεῖοι ὡς ἥσθουντο, κατα-
σκάψαντες τὰς Ὀρνεὰς ἀνεχώρησαν καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ὕστερον
ταῖς ναυσὶν ἐπ' οἴκου.
- 3 Καὶ ἐς Μεθώνην τὴν ὅμορον Μακεδονίᾳ ἵππεας κατὰ
θάλασσαν κομίσαντες Ἀθηναῖοι σφῶν τε αὐτῶν καὶ Μακε- 15
δόνων τὸν παρὰ σφίσι φυγάδας ἐκακούργουν τὴν Περδίκκου.
- 4 Λακεδαιμόνιοι δὲ πέμψαντες παρὰ Χαλκιδέας τὸν ἐπὶ Θρά-
κης, ἄγοντας πρὸς Ἀθηναίους δεχημέρους σπονδάς, ἔνυπολε-
μενοὶ ἐκέλευν Περδίκκα· οἱ δ' οὐκ ἥθελον. καὶ ὁ χειμῶν
ἐτελεύτα, καὶ ἔκτον καὶ δέκατον ἔτος ἐτελεύτα τῷ πολέμῳ 20
τῷδε δυν Θουκυδίδης ἔνεγραψεν.
- 5 Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους ἅμα ἦρι οἱ τῶν Ἀθηναίων
πρέσβεις ἥκον ἐκ τῆς Σικελίας καὶ οἱ Ἐγεσταῖοι μετ' αὐτῶν
ἄγοντες ἔξήκοντα τάλαντα ἀσήμου ἀργυρίου ὡς ἐς ἔξήκοντα
2 ναῦς μηνὸς μισθόν, ὃς ἔμελλον δείπτεσθαι πέμπειν. καὶ οἱ 25
Ἀθηναῖοι ἐκκλησίαν ποιήσαντες καὶ ἀκούσαιτες τῶν τε
Ἐγεσταίων καὶ τῶν σφετέρων πρέσβεων τά τε ἄλλα ἐπ-
αγωγὰ καὶ οὐκ ἀληθῆ καὶ περὶ τῶν χρημάτων ὡς εἴη ἐτοῦμα
ἔν τε τοῖς ἱεροῖς πολλὰ καὶ ἐν τῷ κοινῷ, ἐψηφίσαντο ναῦς
ἔξήκοντα πέμπειν ἐς Σικελίαν καὶ στρατηγὸν αὐτοκράτορας 30
Ἄλκιβιάδην τε τὸν Κλεινίου καὶ Νικίαν τὸν Νικηράτου καὶ

ι ἀνεκόμισαν C 8 ἔξελθόντες Aem. Portus (*egressi* Valla): ἔξελ-
θόντον codd. μὲν om. A B E F M 29 τῷ κοινῷ recc.: τοῖς κοινοῖς
codd.

Λάμαχον τὸν Ξενοφάνους, βοηθοὺς μὲν Ἐγεσταίοις πρὸς Σελιωνυντίους, ἔνγκατοικίσαι δὲ καὶ Λεοντώους, ἵν τι περιγέγνηται αὐτοῖς τοῦ πολέμου, καὶ τὰλλα τὰ ἐν τῇ Σικελίᾳ πρᾶξαι ὅπῃ ἀν γιγνώσκωσιν ἄριστα Ἀθηναίοις. μετὰ δὲ 3 5 τοῦτο ἡμέρᾳ πέμπτῃ ἐκκλησία ἀθίσ ἐγίγνετο, καθ' ὅτι χρὴ τὴν παρασκευὴν ταῖς ναυσὶ τάχιστα γίγνεσθαι, καὶ τοῖς στρατηγοῖς, εἰ τον προσδέουντο, ψηφισθῆναι ἐς τὸν ἐκπλουν. καὶ δὲ Νικίας ἀκούσιος μὲν ἥρημένος ἄρχειν, νομίζων δὲ τὴν 4 πόλιν οὐκ ὀρθῶς βεβουλεῦσθαι, ἀλλὰ προφάσει βραχείᾳ καὶ 10 εὐπρεπεῖ τῆς Σικελίας ἀπάσης, μεγάλου ἔργου, ἐφίεσθαι, παρελθὼν ἀποτρέψαι ἐβούλετο, καὶ παρήνει τοῖς Ἀθηναίοις τοιάδε.

“Η μὲν ἐκκλησία περὶ παρασκευῆς τῆς ἡμετέρας ἦδε 9 ξυνελέγη, καθ' ὅτι χρὴ ἐς Σικελίαν ἐκπλεῦν· ἐμοὶ μέντοι 15 δοκεῖ καὶ περὶ αὐτοῦ τούτου ἔτι χρῆναι σκέψασθαι, εἰ ἀμεινόν ἐστιν ἐκπέμπειν τὰς ναῦς, καὶ μὴ οὕτω βραχείᾳ βουλῇ περὶ μεγάλων πραγμάτων ἀνδράσιν ἀλλοφύλοις πειθομένους πόλεμον οὐ προσήκοντα ἄρασθαι. καίτοι ἔγωγε καὶ τιμῶμαι ἐκ 2 τοῦ τοιούτου καὶ ἡσπον ἑτέρων περὶ τῷ ἐμαυτοῦ σώματι 20 ὀρρωδῶ, νομίζων ὁμοίως ἀγαθὸν πολίτην εἶναι ὃς ἀν καὶ τοῦ σώματός τι καὶ τῆς οὐσίας προνοῆται· μάλιστα γὰρ ἀν δὲ τοιούτος καὶ τὰ τῆς πόλεως δι' ἑαυτὸν βούλοιτο ὀρθοῦσθαι. ὅμως δὲ οὕτε ἐν τῷ πρότερον χρόνῳ διὰ τὸ προτιμᾶσθαι 25 εἴπον παρὰ γνώμην οὕτε νῦν, ἀλλὰ ἢ ἀν γιγνώσκω βέλτιστα, ἐρῶ. καὶ πρὸς μὲν τοὺς τρόπους τοὺς ὑμετέρους ἀσθενῆς 3 ἀν μου ὁ λόγος εἴη, εἰ τά τε ὑπάρχοντα σώζειν παραινοίην καὶ μὴ τοῖς ἐτοίμοις περὶ τῶν ἀφανῶν καὶ μελλόντων κινδυνεύειν· ὡς δὲ οὕτε ἐν καιρῷ σπεύδετε οὕτε ῥάδιά ἐστι κατασχεῖν ἐφ' ἀ ὥρησθε, ταῦτα διδάξω.

30 ‘Φημὶ γὰρ ὑμᾶς πολεμίους πολλοὺς ἐνθάδε ὑπολιπόντας 10 καὶ ἑτέρους ἐπιθυμεῖν ἐκεῖσε πλεύσαντας δεῦρο ἐπαγαγέσθαι.

18 αἱρεσθαι CG : αἱρασθαι E 21 προνοῆται] πρόηται recc.
Stobaeus 30 ὑμᾶς Aldina : ἡμᾶς codd. 31 δεῦρο recc. (huc
Valla) : δεύτερον codd.

2 καὶ οἰεσθε ἵσως τὰς γενομένας ὑμῶν σπουδὰς ἔχειν τι βέβαιον, αἱ ἡσυχαζόντων μὲν ὑμῶν ὀνόματι σπουδαὶ ἔσονται (οὗτῳ γὰρ ἐνθένδε τε ἄνδρες ἐπράξαν αὐτὰ καὶ ἐκ τῶν ἐναντίων), σφαλέντων δέ που ἀξιόχρεω δυνάμει ταχεῖαν τὴν ἐπιχείρησιν ἡμῶν οἱ ἔχθροὶ ποιήσονται, οἷς πρῶτον μὲν διὰ 5 ἔνυμφορῶν ἡ ἔνυμβασις καὶ ἐκ τοῦ αἰσχύλους ἡ ἡμῶν κατ' ἀνάγκην ἐγένετο, ἐπειτα ἐν αὐτῇ ταύτῃ πολλὰ τὰ ἀμφισβητούμενα 10 ἔχομεν. εἰσὶ δὲ οἱ οὐδὲ ταύτην πω τὴν ὁμολογίαν ἐδέξαντο, καὶ οὐχ οἱ ἀσθενέστατοι ἀλλ' οἱ μὲν ἀντικρυσ πολεμοῦσιν, οἱ δὲ καὶ διὰ τὸ Λακεδαιμονίους ἔτι ἡσυχάζειν 15 4 δεχημέροις σπουδαῖς καὶ αὐτοὶ κατέχονται. τάχα δ' ἀν ἵσως, εἰ δίχα ἡμῶν τὴν δύναμιν λάβοιεν, ὅπερ νῦν σπεύδομεν, καὶ πάνυ ἀν ἔννεπιθοῦντο μετὰ Σικελιωτῶν, οὓς πρὸ πολλῶν ἀν ἐτιμήσαντο ἔνυμάχους γενέπθαι ἐν τῷ πρὶν 5 χρόνῳ. ὥστε χρὴ σκοπεῖν τινὰ αὐτὰ καὶ μὴ μετέωρῳ τε 15 *〈τῇ〉* πόλει ἀξιοῦν κινδυνεύειν καὶ ἀρχῆς ἄλλης ὀρέγεσθαι πρὶν ἡν ἔχομεν βεβαιωσάμεθα, εἰ Χαλκιδῆς γε οἱ ἐπὶ Θράκης ἔτη τοσαῦτα ἀφεστώτες ἀφ' ἡμῶν ἔτι ἀχείρωτοι εἰσὶ καὶ ἄλλοι τινὲς κατὰ τὰς ἡπείρους ἐνδοιαστῶς ἀκροῶνται. ἡμεῖς δὲ Ἐγεσταῖοις δὴ οὖπι ἔνυμάχοις ὡς ἀδικου- 20 μένοις δξέως βοηθοῦμεν· ὑφ' ὧν δ' αὐτοὶ πάλαι ἀφεστώτων 11 ἀδικούμεθα, ἔτι μέλλομεν ἀμύνεσθαι. καίτοι τοὺς μὲν κατεργασάμενοι καν κατάσχοιμεν· τῶν δ' εἰ καὶ κρατήσαιμεν, διὰ πολλοῦ γε καὶ πολλῶν ὕντων χαλεπῶς ἀν ἄρχειν δυναίμεθα. ἀνόητον δ' ἐπὶ τοιούτους ἴέναι ὃν κρατήσας τε μὴ κατασχή- 25 σει τις καὶ μὴ κατορθώσας μὴ ἐν τῷ δρμοίω καὶ πρὶν ἐπιχειρῆσαι. Σικελιώται δ' ἀν μοι δοκοῦσιν, ὡς γε νῦν ἔχουσι, καὶ ἔτι ἀν ἡσσον δεινοὶ ἡμῶν γενέσθαι, εἰ ἄρξειαν αὐτῶν Συρακόσιοι ὅπερ οἱ Ἐγεσταῖοι μάλιστα ἡμᾶς ἐκφοβοῦνται. νῦν μὲν γὰρ καν ἔλθοιεν ἵσως Λακεδαιμονίων 30 ἔκαστοι χάριτι, ἐκείνως δ' οὐκ εἰκὸς ἀρχὴν ἐπὶ ἀρχὴν στρα-

4 δέ recd.: om. codd.

11 ἀν δ' ΑΒΕΦΜ

16 τῇ addidit

Jones 17 βεβαιωσάμεθα C : βεβαιωσθμεθα cett. 18 ἀφ' om. C G M

20 ξυμάχοις G^{M¹}: ξύμμαχοι cett.

21 αὐτοὶ Reiske: αὐτῶν codd.

τεῦσαι· ϕὶ γὰρ ἄν τρόπῳ τὴν ἡμετέραν μετὰ Πελοποννησίων ἀφέλωνται, εἰκὸς ὑπὸ τῶν αὐτῶν καὶ τὴν σφετέραν διὰ τοῦ αὐτοῦ καθαιρεθῆναι. ἡμᾶς δ' ἀν οἱ ἐκεῖ "Ελληνες μάλιστα 4 μὲν ἐκπεπληγμένοι εἴεν εἰ μὴ ἀφικοίμεθα, ἐπειτα δὲ καὶ εἰ 5 δείξαντες τὴν δύναμιν δι' ὀλίγου ἀπέλθοιμεν· τὰ γὰρ διὰ πλείστου πάντες ἵσμεν θαυμαζόμενα καὶ τὰ πεῖραν ἥκιστα τῆς δόξης δόντα. εἰ δὲ σφαλείημέν τι, τάχιστ' ἄν ὑπεριδόντες μετὰ τῶν ἐνθάδε ἐπιθοῦντο. ὅπερ νῦν ὑμεῖς ὁ 5 'Αθηναῖοι ἔστι Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ἔνυμάχους πεπόνθατε· 10 διὰ τὸ παρὰ γνώμην αὐτῶν πρὸς ἀ ἐφοβεῖσθε τὸ πρώτον περιγεγενήσθαι, καταφρονήσαντες ἡδη καὶ Σικελίας ἐφίεσθε. χρὴ δὲ μὴ πρὸς τὰς τύχας τῶν ἐναντίων ἐπαίρεσθαι, ἀλλὰ 6 τὰς διανοίας κρατήσαντας θαρσεῖν, μηδὲ Λακεδαιμονίους ἄλλο τι ἡγήσασθαι ἢ διὰ τὸ αἰσχρὸν σκοπεῖν ὅτῳ τρόπῳ 15 ἔτι καὶ νῦν, ἦν δύνωνται, σφήλαντες ἡμᾶς τὸ σφέτερον ἀπρεπὲς εὖ θήσονται, ὅσῳ καὶ περὶ πλείστου καὶ διὰ πλείστου δόξαν ἀρετῆς μελετῶσιν. ὥστε οὐ περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ 7 'Εγεσταίων ἡμῖν, ἀνδρῶν βαρβάρων, δ ἀγών, εἰ σωφρονοῦμεν, ἀλλ' ὅπως πόλιν δι' ὀλιγαρχίας ἐπιβουλεύονται δξέως 20 φυλαξόμεθα.

'Καὶ μεμιῆσθαι χρὴ ἡμᾶς ὅτι νεωστὶ ἀπὸ νόσου μεγάλης 12 καὶ πολέμου βραχὺ τι λελωφήκαμεν, ὥστε καὶ χρήμασι καὶ τοὺς σώμασιν ηὗξησθαι· καὶ ταῦτα ὑπὲρ ἡμῶν δίκαιον ἐνθάδε εἶναι ἀναλοῦν, καὶ μὴ ὑπὲρ ἀνδρῶν φυγάδων τῶνδε ἐπικου- 25 ρίας δεομένων, οἷς τό τε ψεύσασθαι καλῶς χρήσιμον καὶ τῷ τοῦ πέλας κινδύνῳ, αὐτοὺς λόγους μόνον παρασχομένους, ἢ κατορθώσαντας χάριν μὴ ἀξέλαι εἰδέναι ἢ πταίσαντάς που τοὺς φίλους ξυναπολέσαι. εἰ τέ τις ἄρχεων ἀσμενος αἵρε- 2 θεὶς παραινεῖ ὑμῖν ἐκπλεῖν, τὸ ἔαυτοῦ μόνον σκοπῶν, ἄλλως

5-8 τὰ γὰρ . . . δόντα post ἐπιθοῦντο in codd. leguntur, transp. Rauchenstein 11 ante καταφρονήσαντες add. καὶ G¹ ἐφίεσθε γεcc.: ἐφίεσθαι codd. 19 ὀλιγαρχίας] ὀλίγου Badham 20 φυλαξόμεθα C E : φυλαξώμεθα cett. 24 εἶναι om. C [M] 26 αὐτῶν A B F suprascr. G 28 ξυναπολέσαι Reiske : ξυναπολέσθαι codd.

τε καὶ νεώτερος ὃν ἔτι ἐσ τὸ ἄρχειν, ὅπως θαυμασθῇ μὲν ἀπὸ τῆς ἵπποτροφίας, διὰ δὲ πολυτέλειαν καὶ ὡφεληθῇ τι ἐκ τῆς ἀρχῆς, μηδὲ τούτῳ ἐμπαράσχητε τῷ τῆς πόλεως κινδύνῳ ἰδίᾳ ἐλλαμπρύνεσθαι, νομίσατε δὲ τοὺς τοιούτους τὰ μὲν δημόσια ἀδικεῖν, τὰ δὲ ἕδια ἀναλοῦν, καὶ τὸ πρᾶγμα μέγα εἶναι 5 καὶ μὴ οὖν νεωτέρῳ βουλεύσασθαί τε καὶ δξέως μεταχειρίσαι.

13 ‘Οὓς ἐγὼ ὁρῶν νῦν ἐνθάδε τῷ αὐτῷ ἀνδρὶ παρακελευστὸν καθημένους φοβοῦμαι, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ἀντιπαρακελεύομαι μὴ καταισχυνθῆναι, εἴ τῷ τις παρακάθηται τῶνδε, ὅπως μὴ δόξῃ, ἐὰν μὴ ψηφίζηται πολεμεῖν, μαλακὸς εἶναι, 10 μηδὲ, ὅπερ ἀν αὐτοὶ πάθοιεν, δυσέρωτας εἶναι τῶν ἀπόντων, γνόντας ὅτι ἐπιθυμίᾳ μὲν ἐλάχιστα κατορθοῦνται, προνοίᾳ δὲ πλεῖστα, ἀλλ’ ὑπὲρ τῆς πατρίδος ὡς μέγιστον δὴ τῶν πρὶν κίνδυνον ἀναρριπτούσης ἀντιχειροτονεῖν, καὶ ψηφίζεσθαι τοὺς μὲν Σικελιώτας οἵσπερ νῦν ὄροις χρωμένους 15 πρὸς ἡμᾶς, οὐ μεμπτοῖς, τῷ τε Ἰονίῳ κόλπῳ παρὰ γῆν ἦν τις πλέῃ, καὶ τῷ Σικελικῷ διὰ πελάγους, τὰ αὐτῶν νεμο-
2 μένους καθ’ αὐτοὺς καὶ ἔνυμφέρεσθαι· τοῖς δ’ Ἐγεσταίοις ἰδίᾳ εἰπεῖν, ἐπειδὴ ἄνευ Ἀθηναίων καὶ ἔννήψαν πρὸς Σελινού-
τίους τὸ πρώτον πόλεμον, μετὰ σφῶν αὐτῶν καὶ καταλύεσθαι· 20 καὶ τὸ λοιπὸν ἔνυμπάχους μὴ ποιεῖσθαι ὥσπερ εἰώθαμεν, οἷς κακῶς μὲν πράξασιν ἀμυνοῦμεν, ὡφελίας δ’ αὐτοὶ δεηθέντες οὐ τευξόμεθα.

14 ‘Καὶ σύ, ὁ πρύτανι, ταῦτα, εἴπερ ἡγεῖ σοι προσήκειν κή-
δεσθαί τε τῆς πόλεως καὶ βούλει γενέσθαι πολίτης ἀγαθός, 25
ἐπιψήφιζε καὶ γνώμας προτίθει αὐθις Ἀθηναίοις, νομίσας,
εἰ δρρωδεῖς τὸ ἀναψηφίσαι, τὸ μὲν λύειν τοὺς νόμους μὴ
μετὰ τοσῶνδ’ ἀν μαρτύρων αἰτίαν σχεῖν, τῆς δὲ πόλεως
(κακῶς) βουλευσαμένης ἱατρὸς ἀν γενέσθαι, καὶ τὸ καλῶς
ἀρξαὶ τοῦτ’ εἶναι, ὃς ἀν τὴν πατρίδα ὡφελήσῃ ὡς πλεῖστα 30
ἡ ἔκὼν εἶναι μηδὲν βλάψῃ.’

1 ἔτι ὃν ΑΒΕF (corr. F¹) : ἔτι om. C 6 νεωτέρους Pluygers
10 δόξει C : δόξῃ cett. 12 κατορθοῦται Göller 16 ἡμᾶς B : ὑμᾶς cett.
20 τὸ recc.: τὸν codd. 29 κακῶς recc. et, ut videtur, Schol.: om. codd.

‘Ο μὲν Νικίας τοιαῦτα εἶπε, τῶν δὲ Ἀθηναίων παριουντες 15
 οἱ μὲν πλεῖστοι στρατεύειν παρῆνον καὶ τὰ ἐψηφισμένα μὴ
 λύειν, οἱ δέ τως καὶ ἀντέλεγον. ἐνῆγε δὲ προθυμότατα 2
 τὴν στρατείαν Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου, βουλόμενος τῷ τε
 5 Νικίᾳ ἐναντιοῦσθαι, ὃν καὶ ἐς τὰλλα διάφορος τὰ πολιτικὰ
 καὶ ὅτι αὐτοῦ διαβόλως ἔμνήσθη, καὶ μάλιστα στρατηγῆσαι
 τε ἐπιθυμῶν καὶ ἐλπίζων Σικελίαν τε δι’ αὐτοῦ καὶ Καρχη-
 δόνα λήψεσθαι καὶ τὰ ἴδια ἄμα εὐτυχήσας χρήμασί τε καὶ
 δόξῃ ὡφελήσειν. ὃν γὰρ ἐν ἀξιώματι ὑπὸ τῶν ἀστῶν, ταῖς 3
 10 ἐπιθυμίαις μείζοσιν ἦ κατὰ τὴν ὑπάρχονταν οὐσίαν ἐχρῆτο
 ἐς τε τὰς ἵπποτροφίας καὶ τὰς ἄλλας δαπάνας· ὅπερ καὶ
 καθεῦλεν ὕστερον τὴν τῶν Ἀθηναίων πόλιν οὐχ ἥκιστα.
 φοβηθέντες γὰρ αὐτοῦ οἱ πολλοὶ τὸ μέγεθος τῆς τε κατὰ τὸ 4
 ἐαυτοῦ σῶμα παρανομίας ἐς τὴν δίαιταν καὶ τῆς διαινοίας ὃν
 15 καθ’ ἐν ἔκαστον ἐν ὅτῳ γίγνοιτο ἔπρασσεν, ὡς τυραννίδος
 ἐπιθυμοῦντι πολέμιοι καθέστασαν, καὶ δημοσίᾳ κράτιστα
 διαθέντι τὰ τοῦ πολέμου ἴδιᾳ ἔκαστοι τοῖς ἐπιτηδεύμασιν
 αὐτοῦ ἀχθεσθέντες, καὶ ἄλλοις ἐπιτρέψαντες, οὐ διὰ μακροῦ
 ἔσφηλαν τὴν πόλιν. τότε δ’ οὖν πορελθὼν τοῖς Ἀθηναίοις 5
 20 παρῆνει τοιάδε.

‘Καὶ προσίκει μοι μᾶλλον ἔτέρων, ὃ Ἀθηναῖοι, ἄρχειν 16
 (ἀνάγκη γὰρ ἐντεῦθεν ἄρξασθαι, ἐπειδή μου Νικίας καθ-
 ἤψατο), καὶ ἄξιος ἄμα νομίζω εἶναι. ὃν γὰρ πέρι ἐπιβόη-
 τός εἰμι, τοῖς μὲν προγόνοις μου καὶ ἐμοὶ δόξαν φέρει ταῦτα,
 25 τῇ δὲ πατρίδι καὶ ὡφελίαν. οἱ γὰρ Ἐλληνες καὶ ὑπὲρ 2
 δύναμιν μείζω ἡμῶν τὴν πόλιν ἐνόμισαν τῷ ἐμῷ διαπρεπεῖ
 τῆς Ὁλυμπίας θεωρίας, πρότερον ἐλπίζοντες αὐτὴν κατα-
 πεπολεμῆσθαι, διότι ἀρματα μὲν ἔπτὰ καθῆκα, ὅσα οὐδείς
 πω ἴδιώτης πρότερον, ἐνίκησα δὲ καὶ δεύτερος καὶ τέταρτος
 30 ἐγενόμην καὶ τὰλλα ἀξίως τῆς νίκης παρεσκευασάμην. νόμῳ
 μὲν γὰρ τιμὴ τὰ τοιαῦτα, ἐκ δὲ τοῦ δρωμένου καὶ δύναμις
 ἄμα ὑπονοεῖται. καὶ ὅσα αὖ ἐν τῇ πόλει χορηγίαις ἦ ἄλλῳ 3

5 τὰ πολιτικὰ scil. Weidner: πολεμικὰ C G
 17 διαθέντι recc.: διαθέντα codd.

13 αὐτοῦ om. C

τῷ λαμπρύνομαι, τοῖς μὲν ἀστοῖς φθονεῖται φύσει, πρὸς
δὲ τοὺς ξένους καὶ αὕτη ἵσχὺς φαίνεται. καὶ οὐκ ἄχρηστος
ἥδ' ἡ ἄνοια, ὃς ἀν τοῖς ἴδιοις τέλεσι μὴ ἑαυτὸν μόνον ἀλλὰ
4 καὶ τὴν πόλιν ὡφελῇ. οὐδέ γε ἄδικον ἐφ' ἑαυτῷ μέγα
φρονοῦντα μὴ ἵστον εἴναι, ἐπεὶ καὶ ὁ κακῶς πράσσων πρὸς 5
οὐδένα τῆς ἔνυμφορᾶς ἴστομοιρεῦν ἀλλ' ὥσπερ δυστυχοῦντες
οὐ προσαγορευόμεθα, ἐν τῷ ὅμοιῷ τις ἀνεχέσθω καὶ ὑπὸ¹⁰
τῶν εὐπραγούντων ὑπερφρονούμενος, ἢ τὰ ἵστα νέμων τὰ
5 ὅμοια ἀνταξιούτω. οἶδα δὲ τοὺς τοιούτους, καὶ ὅσοι ἐν
τινος λαμπρότητι προέσχον, ἐν μὲν τῷ καθ' αὐτοὺς βίῳ¹⁵
λυπηροὺς ὄντας, τοῖς ὅμοιοις μὲν μάλιστα, ἐπειτα δὲ καὶ
τοῖς ἄλλοις ἔνυντας, τῶν δὲ ἐπειτα ἀνθρώπων προσποίησίν
τε ἔνγγενείας τισὶ καὶ μὴ οὖσαν καταλιπόντας, καὶ ἡς ἀν
ῶσι πατρίδος, ταύτῃ αὐχησιν ὡς οὐ περὶ ἀλλοτρίων οὐδὲ²⁰
ἀμαρτόντων, ἀλλ' ὡς περὶ σφετέρων τε καὶ καλὰ πραξάντων.²⁵

6 ὁν ἐγὼ ὀρεγόμενος καὶ διὰ ταῦτα τὰ ἵστα ἐπιβοῶμενος τὰ
δημόσια σκοπεῖτε εἴ του χείρον μεταχειρίζω. Πελοπον-
νήσου γὰρ τὰ δυνατώτατα ἔνστήσας ἀνευ μεγάλου ὑμῶν
κινδύνου καὶ δαπάνης Λακεδαιμονίους ἐσ μίαν ἡμέραν
κατέστησα ἐν Μαντινείᾳ περὶ τῶν ἀπάντων ἀγωνίσασθαι.³⁰
ἐξ οὐ καὶ περιγενόμενοι τῇ μάχῃ οὐδέπω καὶ νῦν βεβαίως
θαρσοῦσιν.

17 ‘Καὶ ταῦτα ἡ ἐμὴ νεότης καὶ ἄνοια παρὰ φύσιν δοκοῦσα
εἴναι ἐσ τὴν Πελοποννησίων δύναμιν λόγοις τε πρέπουσιν
ώμιλησε καὶ ὀργῇ πίστιν παρασχομένη ἐπεισεν. καὶ νῦν μὴ²⁵
πεφόβησθε αὐτήν, ἀλλ' ἐως ἐγὼ τε ἔτι ἀκμάζω μετ' αὐτῆς καὶ
ὁ Νικίας εὐτυχὴς δοκεῖ εἴναι, ἀποχρήσασθε τῇ ἐκατέρου ἡμῶν
2 ὡφελίᾳ. καὶ τὸν ἐσ τὴν Σικελίαν πλοῦν μὴ μεταγιγνώσκετε
ὡς ἐπὶ μεγάλην δύναμιν ἐσόμενον. ὅχλοις τε γὰρ ἔνυμμείκτοις
πολυανδροῦσιν αἱ πόλεις καὶ ῥάδίας ἔχουσι τῶν πολιτῶν τὰς³⁰

ι ἀστοῖς] αὐτοῖς A B E F M
cett.

17 χείρω C G

codd. (ex -εισθαι c)

27 ἀποχρήσασθε f: ἀποχρήσασθαι

C: ἀποχρήσεσθε cett.

3 ἥδ' ἡ ἄνοια M Schol.: ἡ διάνοια

26 πεφόβησθε Reiske: πεφοβήσθαι

30 πολιτῶν E: πολιτειῶν cett.

μεταβολὰς καὶ ἐπιδοχάς. καὶ οὐδὲις δι' αὐτὸν ὡς περὶ οἰκείας 3
 πατρίδος οὔτε τὰ περὶ τὸ σῶμα ὅπλοις ἔξηρτυται οὔτε τὰ ἐν
 τῇ χώρᾳ νομίμοις κατασκευαῖς· ὅτι δὲ ἔκαστος ἢ ἐκ τοῦ
 λέγων πείθειν οἴεται ἢ στασιάζων ἀπὸ τοῦ κοινοῦ λαβῶν
 5 ἄλλην γῆν, μὴ κατορθώσας, οἰκήσειν, ταῦτα ἔτοιμάζεται.
 καὶ οὐκ εἰκὸς τὸν τοιοῦτον ὅμιλον οὔτε λόγου μιᾷ γνώμῃ 4
 ἀκροᾶσθαι οὔτε ἐσ τὰ ἔργα κοινῶς τρέπεσθαι· ταχὺ δ' ἀν ὡς
 ἔκαστοι, εἴ τι καθ' ἥδονὴν λέγοιτο, προσχωροῦεν, ἄλλως τε
 καὶ εἰ στασιάζουσιν, ὁσπερ πυνθανόμεθα. καὶ μὴν οὐδ' 5
 10 ὄπληται οὕτ' ἔκείνοις ὅσοιπερ κομποῦνται, οὔτε οἱ ἄλλοι
 "Ελληνες διεφάνησαν τοσοῦτοι οἵτες ὅσους ἔκαστοι σφᾶς
 αὐτοὺς ἡρίθμουν, ἀλλὰ μέγιστον δὴ αὐτοὺς ἐψευσμένη ἢ
 "Ελλὰς μόλις ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ ἰκανῶς ὠπλίσθη. τά τε 6
 οὖν ἔκει, ἐξ ὧν ἐγὼ ἀκοῇ αἰσθάνομαι, τοιαῦτα καὶ ἔτι
 15 εὐπορώτερα ἔσται (βαρβάρους [τε] γὰρ πολλοὺς ἔξομεν οἱ
 Συρακοσίων μίσει ἔννεπιθήσονται αὐτοῖς) καὶ τὰ ἐνθάδε οὐκ
 ἐπικωλύσει, ἦν νῦμεῖς ὀρθῶς βουλεύησθε. οἱ γὰρ πατέρες 7
 ἡμῶν τοὺς αὐτοὺς τούτους οὕσπερ νῦν φασὶ πολεμίους ὑπολεί-
 ποντας ἀν ἡμᾶς πλεῦν καὶ προσέτι τὸν Μῆδον ἐχθρὸν ἔχοντες
 20 τὴν ἀρχὴν ἐκτήσαντο, οὐκ ἄλλῳ τινὶ ἢ τῇ περιουσίᾳ τοῦ
 ναυτικοῦ ἴσχύοντες. καὶ νῦν οὔτε ἀνέλπιστοί πω μᾶλλον 8
 Πελοποννήσιοι ἐσ ἡμᾶς ἐγένοντο, εἴ τε καὶ πάνυ ἔρωνται,
 τὸ μὲν ἐσ τὴν γῆν ἡμῶν ἐσβάλλειν, καν μὴ ἐκπλεύσωμεν,
 ἰκανοί εἰσι, τῷ δὲ ναυτικῷ οὐκ ἀν δύναιντο βλάπτειν.
 25 ὑπόλοιπον γὰρ ἡμῶν ἔστὶν ἀντίπαλον ναυτικόν. ὥστε τί 18
 ἀν λέγοντες εἰκὸς ἢ αὐτοὶ ἀποκνοῦμεν ἢ πρὸς τοὺς ἐκεῖ
 ἔνυμάχους σκηπτόμενοι μὴ βοηθοῦμεν; οἷς χρεών, ἐπειδή
 γε καὶ ἔννωμόσαμεν, ἐπαμύνειν, καὶ μὴ ἀντιτιθέναι ὅτι οὐδὲ
 ἐκεῖνοι ἡμῶν. οὐ γὰρ ἵνα δεῦρο ἀντιβοηθῶσι προσεθέμεθα
 30 αὐτούς, ἀλλ' ἵνα τοὺς ἐκεῖ ἐχθροὺς ἡμῶν λυπηροὶ οἴτες
 δεῦρο κωλύωσιν αὐτοὺς ἐπιέναι. τὴν τε ἀρχὴν οὕτως ἐκτη- 2

σάμεθα καὶ ἡμεῖς καὶ ὅσοι δὴ ἄλλοι ἥρξαν, παραγιγνόμενοι προθύμως τοῖς αἰὲν ἡ βαρβάροις ἡ "Ελλησιν ἐπικαλουμένοις, ἐπεὶ εἴ γε ἡσυχάζοιεν πάντες ἡ φυλοκρινοῦνται οἵς χρεῶν βοηθεῖν, βραχὺ ἀν τι προσκτώμενοι αὐτῇ περὶ αὐτῆς ἀν ταύτης μᾶλλον κινδυνεύομεν. τὸν γὰρ προύχοντα οὐ μόνον 5 ἐπιόντα τις ἀμύνεται, ἀλλὰ καὶ ὅπως μὴ ἐπεισι προκατα-
3 λαμβάνει. καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῶν ταμιεύεσθαι ἐς ὅσον βουλό-
μεθα ἄρχειν, ἀλλ' ἀνάγκη, ἐπειδήπερ ἐν τῷδε καθέσταμεν,
τοῖς μὲν ἐπιβουλεύειν, τοὺς δὲ μὴ ἀνιέναι, διὰ τὸ ἀρχθῆναι
ἀν ὑφ' ἑτέρων αὐτοῖς κίνδυνον εἶναι, εἰ μὴ αὐτοὶ ἄλλων 10
ἄρχοιμεν. καὶ οὐκ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐπισκεπτέον ὑμῶν τοῖς
ἄλλοις τὸ ἥσυχον, εἰ μὴ καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ἐς τὸ ὄμοιον
μεταλήψεσθε.

4 'Λογισάμενοι οὖν τάδε μᾶλλον αὐξήσειν, ἐπ' ἐκεῦνα ἦν
ἴωμεν, ποιώμεθα τὸν πλοῦν, ἵνα Πελοποννησίων τε στορέ-
15 σωμεν τὸ φρόνημα, εἰ δόξομεν ὑπεριδόντες τὴν ἐν τῷ παρόντι
ἡσυχίαν καὶ ἐπὶ Σικελίαν πλεῦσαι· καὶ ἄμα ἡ τῆς Ἑλλάδος
τῶν ἐκεῖ προσγενομένων πάσης τῷ εἰκότι ἥρξομεν, ἡ κακώ-
σομέν γε Συρακοσίους, ἐν φῷ καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ ξύμμαχοι
5 ὀφελησόμεθα. τὸ δὲ ἀσφαλέσ, καὶ μένειν, ἦν τι προχωρῆ,
καὶ ἀπελθεῖν, αἱ νῆσει παρέξουσιν· ναυκράτορες γὰρ ἐσόμεθα
6 καὶ ξυμπάντων Σικελιωτῶν. καὶ μὴ ὑμᾶς ἡ Νικίου τῶν
λόγων ἀπραγμοσύνη καὶ διάστασις τοῖς νέοις ἐς τοὺς πρεσβυ-
τέρους ἀποτρέψῃ, τῷ δὲ εἰωθότι κόσμῳ, ὕσπερ καὶ οἱ πατέρες
ἡμῶν ἄμα νέοι γεραιτέροις βουλεύοντες ἐς τάδε ἤραν αὐτά,
καὶ νῦν τῷ αὐτῷ τρόπῳ πειρᾶσθε προαγαγεῖν τὴν πόλιν,
καὶ νομίσατε νεότητα μὲν καὶ γῆρας ἀνευ ἀλλήλων μηδὲν
δύνασθαι, ὄμοι δὲ τό τε φαῦλον καὶ τὸ μέσον καὶ τὸ πάνυ
ἀκριβὲς ἀν ἔνγκραθὲν μάλιστ' ἀν ἴσχύειν, καὶ τὴν πόλιν,
ἔλαν μὲν ἡσυχάζῃ, τρύψεσθαί τε αὐτὴν περὶ αὐτὴν ὕσπερ καὶ 30
ἄλλο τι, καὶ πάντων τὴν ἐπιστήμην ἐγγηράσεσθαι, ἀγωνι-

6 ὅπως μὴ γεcc.: μὴ ὅπως codd.

codd. 21 ναυκράτορες Valckenaer: αὐτοκράτορες codd.

20 προχωρῆ γεcc.: προσχωρῆ

24 ἀπο-

τρέψῃ Poppo: ἀποστρέψῃ codd.

ζομένην δὲ αἰεὶ προσλήψεσθαι τε τὴν ἐμπειρίαν καὶ τὸ
ἀμύνεσθαι οὐ λόγῳ ἀλλ’ ἔργῳ μᾶλλον ξύνηθες ἔξειν.
παράπαν τε γιγνώσκω πόλιν μὴ ἀπράγμονα τάχιστ’ ἀν μοι
δοκεῖν ἀπραγμοσύνης μεταβολῆ διαφθαρῆναι, καὶ τῶν ἀνθρώ-
πων ἀσφαλέστατα τούτους οἰκεῖν οὐ ἀν τοῖς παροῦσι ἥθεσι
καὶ νόμοις, ἦν καὶ χείρω ἦ, ἥκιστα διαφόρως πολιτεύωσιν.

Τοιαῦτα μὲν δὲ Ἀλκιβιάδης εἶπεν· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι 19
ἀκούσαντες ἐκείνου τε καὶ τῶν Ἐγεσταίων καὶ Λεοντίνων
φυγάδων, οὐ παρελθόντες ἐδέοντό τε καὶ τῶν ὄρκίων ὑπο-
ιο μιμηήσκοντες ἵκετενον βοηθῆσαι σφίσι, πολλῷ μᾶλλον ἢ
πρότερον ὅρμητο στρατεύειν. καὶ δὲ Νικίας γνοὺς ὅτι ἀπὸ
μὲν τῶν αὐτῶν λόγων οὐκ ἀν ἔτι ἀποτρέψειε, παρασκευῆς
δὲ πλήθει, εἰ πολλὴν ἐπιτάξειε, τάχ’ ἀν μεταστήσειεν αὐτούς,
παρελθὼν αὐτοῖς αὐθις ἔλεγε τοιάδε.

15 ‘Ἐπειδὴ πάντως ὁρῶ ὑμᾶς, ὡς Ἀθηναῖοι, ὕρμημένους 20
στρατεύειν, ἔννενέγκοι μὲν ταῦτα ὡς βουλόμεθα, ἐπὶ δὲ τῷ
παρόντι ἀ γιγνώσκω σημανῶ. ἐπὶ γὰρ πόλεις, ὡς ἔγω 2
ἀκοῇ αἰσθάνομαι, μέλλομεν ἵέναι μεγάλας καὶ οὐθ’ ὑπηκόους
ἀλλήλων οὔτε δεομένας μεταβολῆς, ἢ ἀν ἐκ βιαίου τις
20 δουλείας ἀσμενος ἐς ράω μετάστασιν χωροίη, οὐδὲ ἀν τὴν
ἀρχὴν τὴν ἡμετέραν εἰκότως ἀντ’ ἐλευθερίας προσδεξαμένας,
τό τε πλῆθος ὡς ἐν μιᾷ νήσῳ πολλὰς τὰς Ἐλληνίδας. πλὴν 3
γὰρ Νάξου καὶ Κατάνης, ἃς ἐλπίζω ἡμῖν κατὰ τὸ Λεοντίνων
ἔνγγενες προσέσεσθαι, ἄλλαι εἰσὶν ἐπτά, καὶ παρεσκευασμέναι
25 τοῖς πᾶσιν ὅμοιοτρόπως μάλιστα τῇ ἡμετέρᾳ δυνάμει, καὶ οὐχ
ἥκιστα ἐπὶ ἃς μᾶλλον πλέομεν, Σελινοῦς καὶ Συράκουσαι.
πολλοὶ μὲν γὰρ ὀπλῖται ἔνεισι καὶ τοξόται καὶ ἀκοντισταί, 4
πολλαὶ δὲ τριήρεις καὶ ὄχλος ὁ πληρώσων αὐτάς. χρή-
ματά τ’ ἔχουσι τὰ μὲν ἴδια, τὰ δὲ καὶ ἐν τοῖς ἱεροῖς ἐστὶ
30 Σελινοντίοις, Συρακοσίοις δὲ καὶ ἀπὸ βαρβάρων τινῶν
ἀπαρχὴ ἐσφέρεται· φῶ δὲ μάλιστα ἡμῶν προύχουσιν, ἵππους

21 προσδεξομένας C E M 27 μὲν om. C G 31 ἀπαρχὴ ἐσφέρεται:
recc.: ἀπαρχῆς (ἀπ' ἀρχῆς G) φέρεται codd.

τε πολλοὺς κέκτηνται καὶ σίτῳ οἰκείῳ καὶ οὐκ ἐπακτῷ
χρῶνται.

- 21 Πρὸς οὖν τοιαύτην δύναμιν οὐ ναυτικῆς καὶ φαύλου στρατιᾶς μόνον δεῖ, ἀλλὰ καὶ πεζὸν πολὺν ἔνυμπλεῖν, εἴπερ βουλόμεθα ἄξιον τῆς διανοίας δρᾶν καὶ μὴ ὑπὸ ἴππεων πολλῶν 5 εἴργεσθαι τῆς γῆς, ἀλλως τε καὶ εἰ ἔνστρωσιν αἱ πόλεις φοβηθεῖσαι καὶ μὴ ἀντιπαράσχωσιν ἡμῖν φύλοι τινὲς γενό-
2 μενοι ἄλλοι ἢ Ἐγεσταῖοι ὡς ἀμυνούμεθα ἴππικόν (αἰσχρὸν δὲ βιασθέντας ἀπελθεῖν ἢ ὕστερον ἐπιμεταπέμπεσθαι, τὸ πρώτον ἀσκέπτως βουλευσαμένους). αὐτόθεν δὲ παρασκευῇ 10 ἀξιόχρεω ἐπιέναι, γνόντας ὅτι πολύ τε ἀπὸ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν μέλλομεν πλεῦν καὶ οὐκ ἐν τῷ δμοίῳ στρατευσόμενοι καὶ ὅτε ἐν τοῖς τῇδε ὑπηκόοις ἔνυμμαχοι ἥλθετε ἐπὶ τινα,
ὅθεν ῥάδιαι αἱ κομιδαὶ ἐκ τῆς φιλίας ὧν προσέδει, ἀλλ' ἐς ἄλλοτριαν πᾶσαν ἀπαρτήσαντες, ἐξ ἣς μηνῶν οὐδὲ τεσσάρων 15
- 22 τῶν χειμεριῶν ἄγγελον ῥάδιον ἐλθεῖν. ὅπλίτας τε οὖν πολλούς μοι δοκεῖ χρῆναι ἡμᾶς ἄγειν καὶ ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἔνυμμάχων, τῶν τε ὑπηκόων καὶ ἣν τινα ἐκ Πελοποννήσου δυνάμεθα ἢ πεῖσαι ἢ μισθῷ προσαγαγέσθαι, καὶ τοξότας πολλούς καὶ σφενδονήτας, ὅπως πρὸς τὸ ἐκείνων ἴππικὸν 20 ἀντέχωσι, ναυσί τε καὶ πολὺ περιεῖναι, ἵνα καὶ τὰ ἐπιτήδεια ῥῶν ἐσκομιζώμεθα, τὸν δὲ καὶ αὐτόθεν σῦτον ἐν ὀλκάσῃ, πυροὺς καὶ πεφρυγμένας κριθάς, ἄγειν, καὶ σιτοποιοὺς ἐκ τῶν μυλώνων πρὸς μέρος ἡναγκασμένους ἐμμίσθους, ἵνα, ἦν που ὑπὸ ἀπλοίας ἀπολαμβανώμεθα, ἔχῃ ἢ στρατιὰ τὰ 25 ἐπιτήδεια (πολλὴ γὰρ οὐσα οὐ πάσης ἔσται πόλεως ὑποδέξασθαι), τά τε ἄλλα ὅσον δυνατὸν ἐτοιμάσασθαι, καὶ μὴ ἐπὶ ἔτέροις γίγνεσθαι, μάλιστα δὲ χρήματα αὐτόθεν ὡς πλεῖστα ἔχειν. τὰ δὲ παρ' Ἐγεσταίων, ἀ λέγεται ἐκεῖ ἐτοῦμα,
23 νομίσατε καὶ λόγῳ ἀν μάλιστα ἐτοῦμα εἶναι. ἦν γὰρ αὐτοὶ 30 ἐλθωμεν ἐνθένδε μὴ ἀντίπαλον μόνον παρασκευασάμενοι,

12 στρατευσόμενοι C (G): στρατευσάμενοι cett.
οὐκ codd. 15 ἀπαρτήσαντες A B F (corr. f)

13 ὅτε F. Portus:

πλήν γε πρὸς τὸ μάχιμον αὐτῶν, τὸ ὄπλιτικόν, ἀλλὰ καὶ ὑπερβάλλοντες τοῖς πᾶσι, μόλις οὕτως οἵοί τε ἐσόμεθα τῶν μὲν κρατεῦν, τὰ δὲ καὶ διασῶσαι. πόλιν τε νομίσαι χρὴ ἐν 2
5 ἀλλοφύλοις καὶ πολεμίοις οἰκιοῦντας ίέναι, οὓς πρέπει τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ ἥ ἀν κατάσχωσιν εὐθὺς κρατεῦν τῆς γῆς, ἥ εἰδέναι ὅτι, ἦν σφάλλωνται, πάντα πολέμια ἔξουσι. ὅπερ 3
ἐγὼ φοβούμενος, καὶ εἰδὼς πολλὰ μὲν ἡμᾶς δέον εὖ βούλευ-
σασθαι, ἔτι δὲ πλείω εὐτυχῆσαι (χαλεπὸν δὲ ἀνθρώπους
οὗτας), ὅτι ἐλάχιστα τῇ τύχῃ παραδοὺς ἐμαυτὸν βούλομαι
10 ἐκπλεῦν, παρασκευῇ δὲ ἀπὸ τῶν εἰκότων ἀσφαλῆς ἐκπλεῦσαι.
ταῦτα γὰρ τῇ τε ἔνυμπάσῃ πόλει βεβαιότατα ἡγοῦμαι καὶ
ἡμῖν τοῖς στρατευομένοις σωτήρια. εἰ δέ τῷ ἄλλως δοκεῖ,
παρίημι αὐτῷ τὴν ἀρχήν.

‘Ο μὲν Νικίας τοσαῦτα εἶπε νομίζων τοὺς Ἀθηναίους τῷ 24
15 πλήθει τῶν πραγμάτων ἥ ἀποτρέψειν ἥ, εἰ ἀναγκάζοιτο
στρατεύεσθαι, μάλιστ’ *⟨Ἄν⟩* οὕτως ἀσφαλῶς ἐκπλεῦσαι· οἱ 2
δὲ τὸ μὲν ἐπιθυμοῦν τοῦ πλοῦ οὐκ ἔξηρέθησαν ὑπὸ τοῦ
όχλωδον τῆς παρασκευῆς, πολὺ δὲ μᾶλλον ὥρμηντο, καὶ
τούναντίον περιέστη αὐτῷ· εὖ τε γὰρ παραπέσαι ἔδοξε καὶ
20 ἀσφάλεια μὲν δὴ καὶ πολλὴ ἔσεσθαι. καὶ ἔρως ἐνέπεσε 3
τοῖς πᾶσιν ὁμοίως ἐκπλεῦσαι· τοῖς μὲν γὰρ πρεσβυτέροις
ώς ἥ καταστρεψομένοις ἐφ’ ἄ ἐπλεον ἥ οὐδὲν ἀν σφαλεῖσαν
μεγάλην δύναμιν, τοῖς δὲ ἐν τῇ ἡλικίᾳ τῆς τε ἀπούσης πόθῳ
ὄψεως καὶ θεωρίας, καὶ εὐέλπιδες οὗτες σωθῆσεσθαι· ὃ δὲ
25 πολὺς ὅμιλος καὶ στρατιώτης ἐν τε τῷ παρόντι ἀργύριον
οἴσειν καὶ προσκτήσεσθαι δύναμιν ὅθεν ἀΐδιον μισθοφορὰν
ὑπάρξειν. ὥστε διὰ τὴν ἄγαν τῶν πλεόνων ἐπιθυμίαν, εἴ 4
τῷ ἄρα καὶ μὴ ἥρεσκε, δεδιὼς μὴ ἀντιχειροτονῶν κακόνοις
δόξειεν εἶναι τῇ πόλει ἡσυχίαν ἥγεν. καὶ τέλος παρελθών 25
30 τις τῶν Ἀθηναίων καὶ παρακαλέσας τὸν Νικίαν οὐκ ἔφη

4 οἰκιοῦντας a f: οἰκειοῦντας codd. 7 εὖ om. A B F 10 παρα-
σκευῇ ABCM 12 στρατευομένοις EG 16 ἀν add.
Bekker 20 δῆ] δὲ A B E F 26 προσκτήσεσθαι G: προσκτήσασθαι
codd.

χρῆναι προφασίζεσθαι οὐδὲ διαμέλλειν, ἀλλ' ἐναντίον ἀπάντων ἥδη λέγειν ἥντινα αὐτῷ παρασκευὴν Ἀθηναῖοι ψηφί-
 2 σωνται. ὁ δὲ ἄκων μὲν εἶπεν ὅτι καὶ μετὰ τῶν ἔνυπαρχόντων
 καθ' ἡσυχίαν μᾶλλον βουλεύσοιτο, ὅσα μέντοι ἥδη δοκεῖν
 αὐτῷ, τριήρεσι μὲν οὐκ ἔλαστον ἡ ἑκατὸν πλευστέα εἶναι 5
 (αὐτῶν δ' Ἀθηναίων ἔστεσθαι ὁπλιταγωγὸν δοκεῖ ἀν δοκώσι,
 καὶ ἄλλας ἐκ τῶν ἔνυμάχων μεταπεμπτέας εἶναι), ὁπλίταις
 δὲ τοῖς ἔνυμπασιν Ἀθηναίων καὶ τῶν ἔνυμάχων πεντα-
 κισχιλίων μὲν οὐκ ἔλασσοσιν, ἦν δέ τι δύνωνται, καὶ
 πλέοσιν· τὴν δὲ ἄλλην παρασκευὴν ὡς κατὰ λόγον, καὶ 10
 τοξοτῶν τῶν αὐτόθεν καὶ ἐκ Κρήτης καὶ σφενδονητῶν, καὶ ἦν
 26 τι ἄλλο πρέπον δοκῇ εἶναι, ἔτοιμασάμενοι ἄξειν. ἀκούσαντες
 δ' οἱ Ἀθηναῖοι ἐψηφίσαντο εὐθὺς αὐτοκράτορας εἶναι καὶ
 περὶ στρατιᾶς πλήθους καὶ περὶ τοῦ παντὸς πλοῦ τοὺς στρα-
 τηγὸν πράσσειν ἥ ἀν αὐτοῖς δοκῇ ἄριστα εἶναι [Ἀθηναίοις]. 15
 2 καὶ μετὰ ταῦτα ἡ παρασκευὴ ἐγίγνετο, καὶ ἐς τε τοὺς
 ἔνυμάχους ἐπεμπον καὶ αὐτόθεν καταλόγους ἐποιοῦντο. ἄρτι
 δ' ἀνειλήφει ἡ πόλις ἑαυτὴν ἀπὸ τῆς νόσου καὶ τοῦ ἔνυνεχοῦς
 πολέμου ἐς τε ἡλικίας πλῆθος ἐπιγεγενημένης καὶ ἐς χρη-
 μάτων ἀθροισιν διὰ τὴν ἐκεχειρίαν, ὥστε ῥάον πάντα 20
 ἐπορίζετο. καὶ οἱ μὲν ἐν παρασκευῇ ἥσαν.

27 'Ἐν δὲ τούτῳ, δοσοὶ Ἐρμαῖ ἥσαν λίθινοι ἐν τῇ πόλει τῇ
 Ἀθηναίων (εἰσὶ δὲ κατὰ τὸ ἐπιχώριον, ἡ τετράγωνος ἐργασία,
 πολλοὶ καὶ ἐν ἰδίοις προθύροις καὶ ἐν ἱεροῖς), μιᾷ νυκτὶ οἱ
 2 πλεῖστοι περιεκόπησαν τὰ πρόσωπα. καὶ τοὺς δράσαντας
 ἥδει οὐδείς, ἀλλὰ μεγάλοις μηνύτροις δημοσίᾳ οὗτοί τε ἐζη-
 τοῦντο καὶ προσέτι ἐψηφίσαντο, καὶ εἴ τις ἄλλο τι οἰδεν
 ἀσέβημα γεγενημένον, μηνύειν ἀδεῶς τὸν βουλόμενον καὶ
 3 ἀστῶν καὶ ξένων καὶ δούλων. καὶ τὸ πρᾶγμα μειζόνως
 ἐλάμβανον· τοῦ τε γὰρ ἔκπλου οἰωνὸς ἐδόκει εἶναι καὶ ἐπὶ 30
 ἔνυνωμοσίᾳ ἂμα νεωτέρων πραγμάτων καὶ δήμου καταλύσεως

2 ψηφίσονται Α Β Ε Φ Μ

14 post πλοῦ habent τοῦ codd.: om.
 rec. 15 Ἀθηναίοις seclusit Jones (monente Herwerdeno) 23 ἡ
 . . . ἐργασίᾳ non legit Schol. Patm.

γεγενῆσθαι. μηνύεται οὖν ἀπὸ μετοίκων τέ τινων καὶ ἀκο- 28
 λούθων περὶ μὲν τῶν Ἐρμῶν οὐδέν, ἄλλων δὲ ἀγαλμάτων
 περικοπαί τινες πρότερον ὑπὸ νεωτέρων μετὰ παιδιᾶς καὶ
 οἴνου γεγενημέναι, καὶ τὰ μυστήρια ἅμα ὡς ποιεῖται ἐν
 5 οἰκίαις ἐφ' ὕβρεις ὡν καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην ἐπητιώντο. καὶ 2
 αὐτὰ ὑπολαμβάνοντες οἱ μάλιστα τῷ Ἀλκιβιάδῃ ἀχθόμενοι
 ἐμποδῶν ὅντι σφίσι μὴ αὐτοῦ τοῦ δῆμου βεβαίως προεστάναι,
 καὶ νομίσαντες, εἰ αὐτὸν ἐξελάσειν, πρῶτοι ἀν εἶναι, ἐμεγά-
 λυνον καὶ ἐβόων ὡς ἐπὶ δῆμου καταλύστει τά τε μυστικὰ καὶ
 10 ἡ τῶν Ἐρμῶν περικοπὴ γένοιτο καὶ οὐδὲν εἴη αὐτῶν ὅτι οὐ
 μετ' ἐκείνου ἐπράχθη, ἐπιλέγοντες τεκμήρια τὴν ἄλλην αὐτοῦ
 ἐς τὰ ἐπιτηδεύματα οὐ δημοτικὴν παρανομίαν. ὁ δ' ἐν τε 29
 τῷ παρόντι πρὸς τὰ μηνύματα ἀπελογεῖτο καὶ ἐτοῦμος ἦν
 πρὶν ἐκπλεῦν κρίνεσθαι, εἴ τι τούτων εἰργασμένος ἦν (ἥδη
 15 γὰρ καὶ τὰ τῆς παρασκευῆς ἐπεπόριστο), καὶ εἰ μὲν τούτων
 τι εἰργαστο, δίκην δοῦναι, εἰ δ' ἀπολυθείη, ἄρχειν. καὶ 2
 ἐπεμαρτύρετο μὴ ἀπόντος πέρι αὐτοῦ διαβολᾶς ἀποδέχεσθαι,
 ἀλλ' ἥδη ἀποκτείνειν, εἰ ἀδικεῖ, καὶ ὅτι σωφρονέστερον εἴη
 μὴ μετὰ τοιαύτης αἰτίας, πρὶν διαγνῶσι, πέμπειν αὐτὸν ἐπὶ
 20 τοσούτῳ στρατεύματι. οἱ δ' ἔχθροι δεδιότες τό τε στράτευμα 3
 μὴ εὔνουν ἔχη, ἥν ἥδη ἀγωνίζηται, ὃ τε δῆμος μὴ μαλα-
 κίζηται θεραπεύων ὅτι δι' ἐκεῦνον οὗ τ' Ἀργεῖοι ξυνεστράτευον
 καὶ τῶν Μαντινέων τινές, ἀπέτρεπον καὶ ἀπέσπευδον, ἄλλους
 ρήτορας ἐνιέντες οἱ ἐλεγον τῦν μὲν πλεῦν αὐτὸν καὶ μὴ
 25 κατασχεῖν τὴν ἀναγωγὴν, ἐλθόντα δὲ κρίνεσθαι ἐν ἡμέραις
 ῥήταις, βουλόμενοι ἐκ μείζονος διαβολῆς, ἥν ἔμελλον ῥᾶσιν
 αὐτοῦ ἀπόντος ποριεῖν, μετάπεμπτον κομισθέντα αὐτὸν ἀγω-
 νίσασθαι. καὶ ἔδοξε πλεῦν τὸν Ἀλκιβιάδην.

Μετὰ δὲ ταῦτα θέρους μεσοῦντος ἥδη ἡ ἀναγωγὴ ἐγίγνετο 30
 30 ἐς τὴν Σικελίαν. τῶν μὲν οὖν ξυμμάχων τοῖς πλείστοις καὶ
 ταῖς σιταγωγοῖς δλκάστι καὶ τοῖς πλοίοις καὶ ὅση ἄλλη παρ-
 σκευὴ ξυνείπετο πρότερον εἴρητο ἐς Κέρκυραν ξυλλέγεσθαι

ώς ἐκεῦθεν ἀθρόοις ἐπὶ ἄκραν Ἰαπυγίαν τὸν Ἰόνιον διαβαλοῦσιν· αὐτοὶ δὲ Ἀθηναῖοι καὶ εἴ τινες τῶν ξυμμάχων παρῆσταν, ἐς τὸν Πειραιᾶ καταβάντες ἐν ἡμέρᾳ ρήτῃ ἅμα ἔφεπλήρουν τὰς ναῦς ὡς ἀναξόμενοι. Ξυγκατέβη δὲ καὶ ὁ ἄλλος ὅμιλος ἄπας ὡς εἰπεῖν δὲν τῇ πόλει καὶ ἀστῶν καὶ ξένων, 5 οἵ μὲν ἐπιχώριοι τοὺς σφετέρους αὐτῶν ἔκαστοι προπέμποντες, οἵ μὲν ἑταίρους, οἵ δὲ ξυγγενεῖς, οἵ δὲ νίεῖς, καὶ μετ' ἐλπίδος τε ἅμα λόντες καὶ δλοφυρμῶν, τὰ μὲν ὡς κτήσοιτο, τοὺς δὲ εἴ ποτε ὄψοιτο, ἐνθυμούμενοι ὅσον πλοῦν ἐκ τῆς σφετέρας 31 ἀπεστέλλοντο. καὶ ἐν τῷ παρόντι καιρῷ, ὡς ἥδη ἔμελλον 10 μετὰ κινδύνων ἀλλήλους ἀπολιπεῖν, μᾶλλον αὐτοὺς ἐσήει τὰ δεινὰ ἢ ὅτε ἐψυφίζοντο πλεῖν· ὅμως δὲ τῇ παρούσῃ ρώμῃ, διὰ τὸ πλῆθος ἔκάστων ὧν ἔώρων, τῇ ὄψει ἀνεθάρσουν. οἵ δὲ ξένοι καὶ ὁ ἄλλος ὄχλος κατὰ θέαν ἥκεν ὡς ἐπ' ἀξιόχρεων καὶ ἄπιστον διάνοιαν. παρασκευὴ γὰρ αὕτη πρώτη ἐκπλεύει· 15 σασα μᾶς πόλεως δυνάμει Ἑλληνικῇ πολυτελεστάτη δὴ καὶ 2 εὐπρεπεστάτη τῶν ἐς ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐγένετο. ἀριθμῷ δὲ νεῶν καὶ ὀπλιτῶν καὶ ἡ ἐς Ἐπιδαυρον μετὰ Περικλέους καὶ ἡ αὐτὴ ἐς Ποτείδαιαν μετὰ Ἀγγωνος οὐκ ἐλάσσων ἦν· τετράκις γὰρ χλιοι δπλῦται αὐτῶν Ἀθηναίων καὶ τριακόσιοι 20 ἵππης καὶ τριήρεις ἔκατόν, καὶ Λεσβίων καὶ Χίων πεντήκοντα, 3 καὶ ξύμμαχοι ἔτι πολλοὶ ἔννέπλευσαν. ἀλλὰ ἐπί τε βραχεῖ πλῷ ὡρμήθησαν καὶ παρασκευῇ φαύλῃ, οὗτος δὲ ὁ στόλος ὡς χρόνιός τε ἐσόμενος καὶ κατ' ἀμφότερα, οὐδὲν δέη, καὶ ναυσὶ καὶ πεζῷ ἅμα ἔξαρτυθείς, τὸ μὲν ναυτικὸν μεγάλαις 25 δαπάναις τῶν τε τριηράρχων καὶ τῆς πόλεως ἐκπονηθέν, τοῦ μὲν δημοσίου δραχμὴν τῆς ἡμέρας τῷ ναύτῃ ἔκάστῳ διδόντος καὶ ναῦς παρασχόντος κενὰς ἔξηκοντα μὲν ταχείας, τεσσαράκοντα δὲ ὀπλιταγωγοὺς καὶ ὑπηρεσίας ταύταις τὰς κρατίστας, τῶν ⟨δὲ⟩ τριηράρχων ἐπιφοράς τε πρὸς τῷ ἐκ δημοσίου 30 μισθῷ διδόντων τοῖς θρανίταις τῶν ναυτῶν καὶ ταῦς ὑπηρεσίαis καὶ τὰλλα σημείοις καὶ κατασκευαῖς πολυτελέσι χρησαμένων,

καὶ ἐς τὰ μακρότατα προθυμηθέντος ἐνὸς ἑκάστου ὅπως αὐτῷ τινὶ εὐπρεπείᾳ τε ἡ ναῦς μάλιστα προέξει καὶ τῷ ταχυναυτεῖν, τὸ δὲ πεζὸν καταλόγοις τε χρηστοῖς ἐκκριθὲν καὶ ὅπλων καὶ τῶν περὶ τὸ σῶμα σκευῶν μεγάλῃ σπουδῇ πρὸς ἀλλήλους 5 ἄμιλληθέν. ξυνέβη δὲ πρὸς τε σφᾶς αὐτοὺς ἀμα ἔριν 4 γενέσθαι, φ τις ἑκαστος προσετάχθη, καὶ ἐς τοὺς ἄλλους "Ελληνας ἐπίδειξιν μᾶλλον εἰκασθῆναι τῆς δυνάμεως καὶ ἔξουσίας ἡ ἐπὶ πολεμίους παρασκευήν. ει γάρ τις ἐλογίσατο 5 τὴν τε τῆς πόλεως ἀνάλωσιν δημοσίαν καὶ τῶν στρατευο- 10 μένων τὴν ἰδίαν, τῆς μὲν πόλεως ὅσα τε ἥδη προετελέκει καὶ ἄ ἔχοντας τοὺς στρατηγοὺς ἀπέστελλε, τῶν δὲ ἰδιωτῶν ἄ τε περὶ τὸ σῶμά τις καὶ τριήραρχος ἐς τὴν ναῦν ἀνηλώκει καὶ ὅσα ἔτι ἔμελλεν ἀναλώσειν, χωρὶς δ' ἄ εἰκὸς ἦν καὶ ἄνευ τοῦ ἐκ τοῦ δημοσίου μισθοῦ πάντα τιὰ παρασκευάσασθαι 15 ἐφόδιον ὡς ἐπὶ χρόνιον στρατείαν, καὶ ὅσα ἐπὶ μεταβολῇ τις ἡ στρατιώτης ἡ ἔμπορος ἔχων ἔπλει, πολλὰ ἄν τάλαντα ἥνρέθη ἐκ τῆς πόλεως τὰ πάντα ἔξαγόμενα. καὶ ὁ στόλος 6 οὐχ ἥστον τόλμης τε θάμβει καὶ ὄψεως λαμπρότητι περι- βόητος ἐγένετο ἡ στρατιᾶς πρὸς οὓς ἐπῆσαν ὑπερβολῆ, καὶ 20 διτὶ μέγιστος ἥδη διάπλους ἀπὸ τῆς οἰκείας καὶ ἐπὶ μεγίστῃ ἐλπίδι τῶν μελλόντων πρὸς τὰ ὑπάρχοντα ἐπεχειρήθη.

Ἐπειδὴ δὲ αἱ νῆσοι πλήρεις ἥσταν καὶ ἐσέκειτο πάντα ἥδη 32 ὅσα ἔχοντες ἔμελλον ἀνάξεσθαι, τῇ μὲν σάλπιγγι σιωπὴ ὑπεσημάνθη, εὐχὰς δὲ τὰς νομιζομένας πρὸ τῆς ἀναγωγῆς 25 οὐ κατὰ ναῦν ἐκάστην, ξύμπαντες δὲ ὑπὸ κήρυκος ἐποιοῦντο, κρατῆράς τε κεράσαντες παρ' ἄπαν τὸ στράτευμα καὶ ἐκπώ- μασι χρυσοῖς τε καὶ ἀργυροῖς οἵ τε ἐπιβάται καὶ οἱ ἄρχοντες σπένδοντες. ξυνεπηγόντο δὲ καὶ ὁ ἄλλος ὅμιλος ὁ ἐκ τῆς 2 γῆς τῶν τε πολιτῶν καὶ εἴ τις ἄλλος εὔνους παρῆν σφίσιν. 30 παιανίσαντες δὲ καὶ τελεώσαντες τὰς σπουδὰς ἀνήγοντο, καὶ ἐπὶ κέρως τὸ πρώτον ἐκπλεύσαντες ἄμιλλαν ἥδη μέχρι

10 προτετελέκει (sic) M : προσετετελέκει cett.
om. C G 15 στρατείαν f : στρατιάν codd.
παιανίσαντες codd. τελ]ε[ώσαντες incipit Π⁷

14 alterum τοὺς
30 παιανίσαντες f :

Αιγίνης ἐποιοῦντο. καὶ οἱ μὲν ἐς τὴν Κέρκυραν, ἔνθαπερ καὶ τὸ ἄλλο στράτευμα τῶν ἔνυμάχων ἔννελέγετο, ἡπείγοντο ἀφικέσθαι.

3 'Ἐς δὲ τὰς Συρακούσας ἡγγέλλετο μὲν πολλαχόθεν τὰ περὶ τοῦ ἐπίπλου, οὐ μέντοι ἐπιστεύετο ἐπὶ πολὺν χρόνον 5 οὐδέν, ἀλλὰ καὶ γενομένης ἐκκλησίας ἐλέχθησαν τοιοῦθε λόγοι ἀπό τε ἄλλων, τῶν μὲν πιστευόντων τὰ περὶ τῆς στρατείας τῆς τῶν Ἀθηναίων, τῶν δὲ τὰ ἐναντία λεγόντων, καὶ Ἐρμοκράτης ὁ "Ἐρμωνος παρελθὼν αὐτοῖς, ὡς σαφῶς οἰόμενος εἰδέναι τὰ περὶ αὐτῶν, ἔλεγε καὶ παρήνει τοιάδε. 10

33 "Ἀπιστα μὲν ἵσως, ὥσπερ καὶ ἄλλοι τινές, δόξω ὑμῖν περὶ τοῦ ἐπίπλου τῆς ἀληθείας λέγειν, καὶ γιγνώσκω ὅτι οἱ τὰ μὴ πιστὰ δοκοῦντα εἶναι ἡ λέγοντες ἡ ἀπαγγέλλοντες οὐ μόνον οὐ πείθουσι, ἀλλὰ καὶ ἄφρονες δοκοῦσιν εἶναι· ὅμως δὲ οὐ καταφοβηθεὶς ἐπισχήσω κινδυνευούσης τῆς 15 πόλεως, πείθων γε ἐμαυτὸν σαφέστερόν τι ἐτέρου εἰδῶς λέγειν. Ἀθηναῖοι γὰρ ἐφ' ὑμᾶς, διά πάνυ θαυμάζετε, πολλῇ στρατιᾷ ὥρμηνται καὶ ναυτικῇ καὶ πεζῇ, πρόφαστω μὲν Ἐγεσταλῶν ἔνυμάχᾳ καὶ Λεοντίνων κατοικίσει, τὸ δὲ ἀληθὲς Σικελίας ἐπιθυμίᾳ, μάλιστα δὲ τῆς ἡμετέρας πόλεως, ἡγού- 20 μενοι, εἰ ταύτην σχοῖνεν, ῥάδίως καὶ τâλλα ἔξειν. ὡς οὖν ἐν τάχει παρεσομένων, δράτε ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων ὅτῳ τρόπῳ κάλλιστα ἀμυνεῖσθε αὐτούς, καὶ μήτε καταφρούήσαντες ἄφαρκτοι ληφθήσεσθε μήτε ἀπιστήσαντες τοῦ ἔνυμπαντος 4 ἀμελήσετε. εἰ δέ τῷ καὶ πιστά, τὴν τόλμαν αὐτῶν καὶ 25 δύναμιν μὴ ἐκπλαγῇ. οὕτε γὰρ βλάπτειν ἡμᾶς πλείω οἷοί τ' ἔσονται ἡ πάσχειν, οὐθ' ὅτι μεγάλῳ στόλῳ ἐπέρχονται, ἀνωφελεῖς, ἀλλὰ πρός τε τοὺς ἄλλους Σικελιώτας πολὺ ἀμεινον (μᾶλλον γὰρ ἐθελήσουσιν ἐκπλαγέντες ἡμῖν ἔνυ- μαχεῖν), καὶ ἦν ἄρα ἡ κατεργαστώμεθα αὐτοὺς ἡ ἀπράκτους 30 ὧν ἐφίενται ἀπώσωμεν (οὐ γὰρ δὴ μὴ τύχωσί γε ὡν προσδέ-

5 χρόνο]ν desinit Π⁷ 8 στρατιᾶς ΑΒΕFM 'Αθηνῶν ΑΒΕFM
18 πεζῇ recd.: πεζικῇ codd. 19 κατοικήσει ΑΒΕFM 28 ἀνω-
φελεῖς Faber (*inutile Valla*)

χονται φοβοῦμαι), κάλλιστον δὴ ἔργον ἡμῖν ἔνυμβήσεται, καὶ οὐκ ἀνέλπιστον ἔμοιγε. δλίγοι γὰρ δὴ στόλοι μεγάλοι ἦ 5
 Ἐλλήνων ἡ βαρβάρων πολὺ ἀπὸ τῆς ἑαυτῶν ἀπάραντες κατώρθωσαν. οὕτε γὰρ πλείους τῶν ἐνοικούντων καὶ ἀστυ-
 5 γειτόνων ἔρχονται (πάντα γὰρ ὑπὸ δέους ἔνυνίσταται), ἵν τε δι' ἀπορίαν τῶν ἐπιτηδείων ἐν ἀλλοτρίᾳ γῇ σφαλῶσι, τοῖς
 ἐπιβουλευθεῖσι ὄνομα, κὰν περὶ σφίσιν αὐτοῖς τὰ πλείω πταίσωσιν, ὅμως καταλείπουσιν. ὅπερ καὶ Ἀθηναῖοι αὐτοὶ 6
 οὗτοι, τοῦ Μήδου παρὰ λόγον πολλὰ σφαλέντος, ἐπὶ τῷ
 10 ὄνόματι ως ἐπ' Ἀθήνας ἦει ηὔξηθησαν, καὶ ἡμῖν οὐκ ἀνέλ-
 πιστον τὸ τοιοῦτο ἔνυμβῆναι.

‘Θαρσοῦντες οὖν τά τε αὐτοῦ παρασκευαζώμεθα καὶ ἐς τὸν 34
 Σικελοὺς πέμποντες τὸν μὲν μᾶλλον βεβαιωσάμεθα, τοῖς
 δὲ φιλίαν καὶ ἔνυμμαχίαν πειρώμεθα ποιέεσθαι, ἐς τε τὴν
 15 ἄλλην Σικελίαν πέμπωμεν πρέσβεις δηλοῦντες ὡς κοινὸς ὁ
 κίνδυνος, καὶ ἐς τὴν Ἰταλίαν, ὅπως ἡ ἔνυμμαχίαν ποιώμεθα
 ἡμῖν ἡ μὴ δέχωνται Ἀθηναίους. δοκεῖ δέ μοι καὶ ἐς Καρ-
 χηδόνα ἀμεινον εἶναι πέμψαι· οὐ γὰρ ἀνέλπιστον αὐτοῖς,
 ἀλλ’ αἰεὶ διὰ φόβου εἰσὶ μή ποτε Ἀθηναῖοι αὐτοῖς ἐπὶ τὴν
 20 πόλιν ἔλθωσιν, ὥστε τάχ' ἀν ἵσως νομίσαντες, εἰ τάδε
 προήσονται, κὰν σφεῖς ἐν πόνῳ εἶναι, ἐθελήσειαν ἡμῖν ἥτοι
 κρύφα γε ἡ φανερῶς ἡ ἔξ ἐνός γέ του τρόπου ἀμύναι.
 δυνατοὶ δὲ εἰσὶ μάλιστα τῶν νῦν, βουληθέντες χρυσὸν γὰρ
 25 καὶ ἄργυρον πλεῖστον κέκτηνται, ὅθεν ὅ τε πόλεμος καὶ
 τᾶλλα εὐπορεῖ. πέμπωμεν δὲ καὶ ἐς τὴν Λακεδαιμονίαν καὶ ἐς 3
 Κόρινθον δεόμενοι δεῦρο κατὰ τάχος βοηθεῖν καὶ τὸν ἐκεῖ
 πόλεμον κινεῖν. ὃ δὲ μάλιστα ἔγώ τε νομίζω ἐπίκαιρον 4
 ὑμεῖς τε διὰ τὸ ἔνυνηθες ἡσυχον ἥκιστ' ἀν δξέως πείθοισθε,
 ὅμως εἰρήσεται. Σικελιῶται γὰρ εἰ ἐθέλοιμεν ἔνυμπαντες,
 30 εἰ δὲ μή, ὅτι πλεῖστοι μεθ' ἡμῶν, καθελκύσαντες ἅπαν τὸ
 ὑπάρχον ναυτικὸν μετὰ δνοῦν μηνοῦν τροφῆς ἀπαντῆσαι

I ἔργον f(G) suprascr. M¹: ἔργων cett.
 16 ξυμμαχίδα Coraes

Αθηναίοις ἐς Τάραντα καὶ ἄκραν Ἰαπυγίαν, καὶ δῆλον ποιῆσαι αὐτοῖς ὅτι οὐ περὶ τῆς Σικελίας πρότερον ἔσται ὁ ἀγὼν ἡ τοῦ ἑκένους περαιωθῆναι τὸν Ἰόνιον, μάλιστ’ ἀν αὐτοὺς ἐκπλήξαιμεν καὶ ἐς λογισμὸν καταστήσαιμεν ὅτι ὁρμώμεθα μὲν ἐκ φιλίας χώρας φύλακες (ὑποδέχεται γὰρ ἡμᾶς Τάρας), 5 τὸ δὲ πέλαγος αὐτοῖς πολὺ περαιούσθαι μετὰ πάσης τῆς παρασκευῆς, χαλεπὸν δὲ διὰ πλοῦ μῆκος ἐν τάξει μεῖναι, καὶ ἡμῶν ἀν εὐεπίθετος εἴη, βραδεῖά τε καὶ κατ’ ὀλίγον 10 προσπίπτουσα. εἰ δ’ αὖ τῷ ταχυναυτοῦντι ἀθροωτέρῳ κουφίσαντες προσβάλοιεν, εἰ μὲν κώπαις χρήσαιντο, ἐπι- 15 θοίμεθ’ ἀν κεκμηκόσιν, εἰ δὲ μὴ δοκοίη, ἔστι καὶ ὑποχωρῆσαι ἡμῶν ἐς Τάραντα· οἱ δὲ μετ’ ὀλίγων ἐφοδίων ὡς ἐπὶ ναυμαχίᾳ περαιωθέντες ἀποροῦεν ἀν κατὰ χωρία ἐρῆμα, καὶ ἡ μένοντες πολιορκοῦντο ἀν ἡ πειρώμενοι παραπλεῦν τήν τε ἄλλην παρ- 20 σκευὴν ἀπολείποιεν ἀν καὶ τὰ τῶν πόλεων οὐκ ἀν βέβαια 15 ἔχοντες, εἰ ὑποδέξοιντο, ἀθυμοῖεν. ὥστ’ ἔγωγε τούτῳ τῷ λογισμῷ ἡγοῦμαι ἀποκλημένους αὐτοὺς οὐδ’ ἀν ἀπάραι ἀπὸ Κερκύρας, ἀλλ’ ἡ διαβουλευσαμένους καὶ κατασκοπαῖς χρω- 25 μένους, δόπσοι τ’ ἐσμὲν καὶ ἐν φυλακίῳ, ἐξωσθῆναι ἀν τῇ ὥρᾳ ἐς χειμῶνα, ἡ καταπλαγέντας τῷ ἀδοκήτῳ καταλῦσαι ἀν τὸν πλοῦν, ἄλλως τε καὶ τοῦ ἐμπειροτάτου τῶν στρατηγῶν, ὡς ἐγὼ ἀκούω, ἄκοντος ἡγουμένου καὶ ἀσμένου ἀν πρόφασιν 7 λαβόντος, εἴ τι ἀξιόχρεων ἀφ’ ἡμῶν ὀφθείη. ἀγγελλοίμεθα δ’ ἀν εὖ οὖδ’ ὅτι ἐπὶ τὸ πλέον· τῶν δὲ ἀνθρώπων πρὸς τὰ λεγόμενα καὶ αἱ γνῶμαι ἵστανται, καὶ τοὺς προεπιχειροῦντας 25 ἡ τοῖς γε ἐπιχειροῦσι προδηλοῦντας ὅτι ἀμυνοῦνται μᾶλλον 8 πεφόβηνται, ἰσοκινδύνους ἡγούμενοι. ὅπερ ἀν τὸν Ἀθηναῖοι πάθοιεν. ἐπέρχονται γὰρ ἡμῶν ὡς οὐκ ἀμυνομένοις, δικαίως κατεγγωκότες ὅτι αὐτοὺς οὐ μετὰ Λακεδαιμονίων ἐφθείρομεν· εἰ δὲ ἴδοιεν παρὰ γνώμην τολμήσαντας, τῷ ἀδοκήτῳ μᾶλλον 30 ἀν καταπλαγεῖεν ἡ τῇ ἀπὸ τοῦ ἀληθοῦς δυνάμει.

² τῆς Σικελίας recs.: τῇ Σικελίᾳ codd.

κατ’ ὀλίγον recs.: κατὰ λόγον codd.

26 ἀμύνονται A B F M

⁸ βραχεῖα A B E F M

15 ἀπολίποιεν A B E F M

28 ἀμυνομένοις C G

‘Πείθεσθε οὖν μάλιστα μὲν ταῦτα τολμήσαντες, εἰ δὲ μή, 9
ὅτι τάχιστα τᾶλλα ἐς τὸν πόλεμον ἔτοιμάζειν, καὶ παρα-
στῆναι παντὶ τὸ μὲν καταφρονεῦν τοὺς ἐπιόντας ἐν τῷν
ἔργων τῇ ἀλκῇ δείκνυσθαι, τὸ δ' ἥδη τὰς μετὰ φόβου παρα-
5 σκευὰς ἀσφαλεστάτας νομίσαντας ώς ἐπὶ κινδύνου πρασσειν
χρησιμώτατον ἀν ξυμβῆναι. οἱ δὲ ἀνδρες καὶ ἐπέρχονται
καὶ ἐν πλῷ εὐ οἴδ' ὅτι ἥδη εἰσὶ καὶ ὅσον οὕπω πάρεισιν.’

Καὶ ὁ μὲν Ἐρμοκράτης τοσαῦτα εἶπεν· τῶν δὲ Συρακοσίων 35
οὐ δῆμος ἐν πολλῇ πρὸς ἀλλήλους ἔριδι ἤσαν, οἱ μὲν ώς
10 οὐδενὶ ἀν τρόπῳ ἔλθοιεν οἱ Ἀθηναῖοι οὐδὲ ἀληθῆ ἐστὶν ἀ-
λέγει, τοῖς δέ, εἰ καὶ ἔλθοιεν, τί ἀν δράσειαν αὐτοὺς ὅτι οὐκ
ἀν μεῦζον ἀντιπάθοιεν. ἄλλοι δὲ καὶ πάνυ καταφρονοῦντες
ἐσ γέλωτα ἔτρεπον τὸ πρᾶγμα. ὀλίγον δ' ἦν τὸ πιστεῦον
τῷ Ἐρμοκράτει καὶ φοβούμενον τὸ μέλλον. παρελθὼν δ' 2
15 αὐτοῖς Ἀθηναγόρας, ὃς δήμου τε προστάτης ἦν καὶ ἐν τῷ
παρόντι πιθανώτατος τοῖς πολλοῖς, ἔλεγε τοιάδε.

‘Τὸν μὲν Ἀθηναίους ὅστις μὴ βούλεται οὕτω κακῶς 36
φρονῆσαι καὶ ὑποχειρίους ἡμῖν γενέσθαι ἐνθάδε ἔλθόντας, ἢ
δειλός ἐστιν ἢ τῇ πόλει οὐκ εὑνούσ. τοὺς δὲ ἀγγέλλοντας
20 τὰ τοιαῦτα καὶ περιφόβους ὑμᾶς ποιοῦντας τῆς μὲν τόλμης
οὐ θαυμάζω, τῆς δὲ ἀξινεσίας, εἰ μὴ οἴονται ἔνδηλοι εἶναι.
οἱ γὰρ δεδιότες ἴδιᾳ τι βούλονται τὴν πόλιν ἐς ἔκπληξιν 2
καθιστάναι, ὅπως τῷ κοινῷ φόβῳ τὸν σφέτερον ἐπηλυγά-
ζωνται. καὶ νῦν αὐταὶ αἱ ἀγγελίαι τοῦτο δύνανται οὐκ
25 ἀπὸ ταῦτομάτου, ἐκ δὲ ἀνδρῶν οἵπερ αἰεὶ τάδε κινοῦσι ξύγ-
κεινται. ὑμεῖς δὲ ἦν εὐ βούλεύησθε, οὐκ ἐξ ὧν οὗτοι 3
ἀγγέλλονται σκοποῦντες λογιεῖσθε τὰ εἰκότα, ἀλλ' ἐξ ὧν ἀν
ἀνθρωποι δεινοὶ καὶ πολλῶν ἔμπειροι, ὥσπερ ἐγὼ Ἀθηναίους
ἀξιῶ, δράσειαν. οὐ γὰρ αὐτοὺς εἰκὸς Πελοποννησίους τε 4
30 ὑπολιπόντας καὶ τὸν ἐκεῖ πόλεμον μήπω βεβαίως καταλελυ-
μένους ἐπ' ἄλλον πόλεμον οὐκ ἐλάσσω ἐκόντας ἐλθεῖν, ἐπεὶ

4 τῇ ἀλκῇ τῶν ἔργων C G 10 οὐδὲ E F: οἱ δ' B: οἱ δ' cett.
τι λέγει, τοῖς] λέγεται, οἱ Madvig 23 τὸν, ut videtur, legit
Schol.: τὸ codd.

- ἔγωγε ἀγαπᾶν οἴομαι αὐτὸὺς ὅτι οὐχ ἡμεῖς ἐπ' ἐκείνους
 37 ἐρχόμεθα, πόλεις τοσαῦται καὶ οὕτω μεγάλαι. εἰ δὲ δῆ,
 ὥσπερ λέγονται, ἔλθοιεν, ἵκανωτέραν ἡγοῦμαι Σικελίαν
 Πελοποννήσου διαπολεμῆσαι ὅσῳ κατὰ πάντα ἄμεινον ἐξ-
 ἥρτυται, τὴν δὲ ἡμετέραν πόλιν αὐτὴν τῆς νῦν στρατιᾶς, ὡς 5
 φασιν, ἐπιούστης, καὶ εἰ δὶς τοσαῦτη ἔλθοι, πολὺ κρείσσω
 εἶναι, οἷς γ' ἐπίσταμαι οὐθ' ἵππους ἀκολουθήσοντας, οὐδὲ
 αὐτόθεν πορισθησομένους εἰ μὴ δλίγους τινὰς παρ' Ἑγε-
 σταίων, οὐθ' ὄπλιτας ἴστοπλήθεις τοῖς ἡμετέροις ἐπὶ νεῶν γε
 ἐλθόντας (μέγα γάρ τὸ καὶ αὐτᾶς ταῖς ναυσὶ κονφᾶις τοσοῦ- 10
 τον πλοῦν δεῦρο κομισθῆναι), τὴν τε ἄλλην παρασκευὴν
 ὅσην δεῖ ἐπὶ πόλιν τοσήνδε πορισθῆναι, οὐκ δλίγηην οὖσαν.
 2 ὥστε, παρὰ τοσοῦτον γιγνώσκω, μόλις ἀν μοι δοκοῦσιν, εἰ
 πόλιν ἑτέραν τοσαῦτην ὅσαι Συράκουσαι εἰσιν ἔλθοιεν ἔχον-
 τες καὶ ὅμορον οἰκίσαντες τὸν πόλεμον ποιοῦντο, οὐκ ἀν 15
 παντάπασι διαφθαρῆναι, ἢ πού γε δὴ ἐν πάσῃ πολεμίᾳ
 Σικελίᾳ (ξυστήσεται γάρ) στρατοπέδῳ τε ἐκ νεῶν ἰδρυθέντι
 καὶ ἐκ σκηνιδίων καὶ ἀναγκαίας παρασκευῆς οὐκ ἐπὶ πολὺ
 ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἱππέων ἔξιόντες. τό τε ξύμπαν οὐδὲ ἀν
 κρατήσαι αὐτὸὺς τῆς γῆς ἡγοῦμαι· τοσοῦτῷ τὴν ἡμετέραν 20
 παρασκευὴν κρείσσω νομίζω.
- 38 ‘Αλλὰ ταῦτα, ὥσπερ ἐγὼ λέγω, οἵ τε Ἀθηναῖοι γιγνώ-
 σκούτες τὰ σφέτερα αὐτῶν εὖ οὖδ' ὅτι σφέζουσι, καὶ ἐνθένδε
 2 ἄνδρες οὔτε ὄντα οὔτε ἀν γενόμενα λογοποιοῦσιν, οὖς ἐγὼ
 οὖν πρῶτον, ἀλλ' αἱὲ ἐπίσταμαι ἦτοι λόγοις γε τοιοῖσδε 25
 καὶ ἔτι τούτων κακουργοτέροις ἢ ἔργοις βουλομένους κατα-
 πλήξαντας τὸ ὑμέτερον πλῆθος αὐτὸὺς τῆς πόλεως ἄρχειν.
 καὶ δέδοικα μέντοι μήποτε πολλὰ πειρῶντες καὶ κατορθώσω-
 σιν· ἡμεῖς δὲ κακοί, πρὶν ἐν τῷ παθεῖν ὅμεν, προφυλάξα-
 3 σθαί τε καὶ αἰσθόμενοι ἐπεξελθεῖν. τοιγάρτοι δι' αὐτὰ ἡ 30
 πόλις ἡμῶν δλιγάκις μὲν ἡσυχάζει, στάσεις δὲ πολλὰς καὶ

9 οὐθ' Haacke: οὐδὲ codd.
 Marchant: οἰκήσαντες codd.

15 ὅμοροι γεcc. οἰκίσαντες
 19 τε Haase: δὲ codd.

ἀγῶνας οὐ πρὸς τοὺς πολεμίους πλέονας ἢ πρὸς αὐτὴν
ἀναιρεῖται, τυραννίδας δὲ ἔστιν ὅτε καὶ δυναστείας ἀδίκους.
ῶν ἐγὼ πειράσομαι, ἵνα γε ὑμεῖς ἐθέλητε ἔπεσθαι, μήποτε 4
ἐφ' ἡμῶν τι περιδεῖν γενέσθαι, ὑμᾶς μὲν τοὺς πολλοὺς
ἢ πείθων, τοὺς δὲ τὰ τοιαῦτα μηχανωμένους κολάζων, μὴ
μόνον αὐτοφώρους (χαλεπὸν γὰρ ἐπιτυγχάνειν), ἀλλὰ καὶ ὡν
βούλονται μέν, δύνανται δ' οὖ (τὸν γὰρ ἐχθρὸν οὐχ ὡν δρᾶ
μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς διανοίας προαμύνεσθαι χρή, εἴπερ καὶ
μὴ προφυλαξάμενός τις προπείσεται), τοὺς δὲ αὖ δλίγοντας τὰ
μὲν ἐλέγχων, τὰ δὲ φυλάσσων, τὰ δὲ καὶ διδάσκων· μάλιστα
γὰρ δοκῶ ἄν μοι οὕτως ἀποτρέπειν τῆς κακουργίας. καὶ 5
δῆτα, ὃ πολλάκις ἐσκεψάμην, τί καὶ βούλεσθε, ὡ νεώτεροι;
πότερον ἄρχειν ἥδη; ἀλλ' οὐκ ἔννομον· ὁ δὲ νόμος ἐκ τοῦ
μὴ δύνασθαι ὑμᾶς μᾶλλον ἢ δυναμένους ἐτέθη ἀτιμάζειν.
15 ἀλλὰ δὴ μὴ μετὰ πολλῶν ἰσονομεῖσθαι; καὶ πῶς δίκαιον
τοὺς αὐτοὺς μὴ τῶν αὐτῶν ἀξιοῦσθαι; φήσει τις δημοκρατίαν 39
οὕτε ἔννετὸν οὔτ' ἵσον εἶναι, τοὺς δὲ ἔχοντας τὰ χρήματα
καὶ ἄρχειν ἄριστα βελτίστους. ἐγὼ δέ φημι πρῶτα μὲν
δῆμον ἔνμπαν ὠνομάσθαι, δλιγαρχίαν δὲ μέρος, ἔπειτα φύ-
20 λακας μὲν ἄριστους εἶναι χρημάτων τοὺς πλουσίους, βον-
λεῦσαι δ' ἀν βέλτιστα τοὺς ἔννετούς, κρίναι δ' ἀν ἀκούσαντας
ἄριστα τοὺς πολλούς, καὶ ταῦτα ὅμοίως καὶ κατὰ μέρη καὶ
ἔνμπαντα ἐν δημοκρατίᾳ ἰσομοιρεῖν. δλιγαρχία δὲ τῶν μὲν 2
κινδύνων τοῖς πολλοῖς μεταδίδωσι, τῶν δὲ ὀφελίμων οὐ
25 πλεονεκτεῖ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἔνμπαντ' ἀφελομένη ἔχει· ἂν
ὑμῶν οὖ τε δυνάμενοι καὶ οἱ νέοι προθυμοῦνται, ἀδύνατα ἐν
μεγάλῃ πόλει κατασχεῖν.

‘Αλλ’ ἔτι καὶ νῦν, ὡ πάντων ἀξιούσωντα, εἰ μὴ μαν-
θάνετε κακὰ σπεύδοντες, ἢ ἀμαθέστατοί ἔστε ὡν ἐγὼ οἶδα
30 Ἐλλήνων, ἢ ἀδικώτατοι, εἰ εἰδότες τολμάτε. ἀλλ' ἦτοι 40
μαθόντες γε ἢ μεταγνόντες τὸ τῆς πόλεως ἔνμπασι κοινὸν

18 βελτίους C 22 post κατὰ add. τὰ E F G M 25 ἔνμπαντ'
Herwerden : ἔνμπαν codd. 29 ἢ ἀμαθέστατοί ἔστε secl. Madvig

αῦξετε, ἡγησάμενοι τοῦτο μὲν ἀν καὶ ἵσον καὶ πλέον οἱ ἀγαθοὶ
ὑμῶν [ἥπερ τὸ τῆς πόλεως πλῆθος] μετασχεῖν, εἰ δὲ ἄλλα
βουλήσεσθε, καὶ τοῦ παντὸς κινδυνεῦσαι στερηθῆναι· καὶ
τῶν τοιῶνδε ἀγγελιῶν ὡς πρὸς αἰσθανομένους καὶ μὴ ἐπι-
2 τρέψοντας ἀπαλλάγητε. ἡ γὰρ πόλις ἥδε, καὶ εἰ ἔρχονται 5
Αθηναῖοι, ἀμυνεῖται αὐτοὺς ἀξίως αὐτῆς, καὶ στρατηγοί
εἰσιν ἡμῖν οἱ σκέψονται αὐτά· καὶ εἰ μὴ τι αὐτῶν ἀληθές
ἐστιν, ὥσπερ οὐκ οἴομαι, οὐ πρὸς τὰς ὑμετέρας ἀγγελίας
καταπλαγεῖσα καὶ ἐλομένη ὑμᾶς ἅρχοντας αὐθαίρετον δου-
λείαν ἐπιβαλεῖται, αὐτὴ δὲ ἐφ' αὐτῆς σκοποῦσα τούς τε 10
λόγους ἀφ' ὑμῶν ὡς ἔργα δυναμένους κρινεῖ καὶ τὴν ὑπάρ-
χουσαν ἐλευθερίαν οὐχὶ ἐκ τοῦ ἀκούειν ἀφαιρεθήσεται, ἐκ δὲ
τοῦ ἔργῳ φυλασσομένη μὴ ἐπιτρέπειν πειράσεται σώζειν.

41 Τοιαῦτα δὲ Ἀθηναγόρας ἐπεν. τῶν δὲ στρατηγῶν εἰς
ἀναστὰς ἄλλον μὲν οὐδένα ἔτι εἶσε παρελθεῖν, αὐτὸς δὲ 15
2 πρὸς τὰ παρόντα ἐλεξε τοιάδε. ‘διαβολὰς μὲν οὐ σῶφρον
οὔτε λέγειν τινὰς ἐσ ἀλλήλους οὔτε τὸν ἀκούοντας ἀποδέ-
χεσθαι, πρὸς δὲ τὰ ἐσαγγελλόμενα μᾶλλον ὅραν, δῆπος εἰς
τε ἔκαστος καὶ ἡ ἔξυπαστα πόλις καλῶς τοὺς ἐπιόντας παρ-
3 σκευασόμεθα ἀμύνεσθαι. καὶ ἦν ἄρα μηδὲν δεήσῃ, οὐδεμίᾳ 20
βλάβη τοῦ τε τὸ κοινὸν κοσμηθῆναι καὶ ἵπποις καὶ ὅπλοις
4 καὶ τοῖς ἄλλοις οἷς ὁ πόλεμος ἀγάλλεται (τὴν δὲ ἐπιμέλειαν
καὶ ἐξέτασιν αὐτῶν ἡμεῖς ἔξομεν), καὶ τῶν πρὸς τὰς πόλεις
διαπομπῶν ὅμα ἐσ τε κατασκοπὴν καὶ ἦν τι ἄλλο φαίνηται
ἐπιτήδειον. τὰ δὲ καὶ ἐπιμεμελήμεθα ἥδη, καὶ ὅτι ἀν αἰ- 25
σθώμεθα ἐσ ὑμᾶς οἴσομεν.’ καὶ οἱ μὲν Συρακόσιοι τοσαῦτα
ἐπόντος τοῦ στρατηγοῦ διελύθησαν ἐκ τοῦ ξυλλόγου.

42 Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἥδη ἐν τῇ Κερκύρᾳ αὐτοί τε καὶ οἱ ἔνυ-
μαχοι ἀπαντεῖς ἦσαν. καὶ πρῶτον μὲν ἐπεξέτασιν τοῦ

² ἥπερ . . . πλῆθος secl. Krüger
αισθανομένους g (ex προαισθανομένους) M
ΑΒΕ F ἐπιστρέψοντας A B E F M
τι δυναμένους] βουλομένους C
σκευασόμεθα G M

⁴ πρὸς αἰσθανομένους] προ-
αισθανομένους] αισθανομένους
6 αὐτῆς f: αὐτῆς codd.
14 prius δὲ C: μὲν cett. 19 παρ-
αβεβαίωσεν Abresch

στρατεύματος καὶ ἔννταξι, ὡσπερ ἔμελλον δρμιεῖσθαι τε
καὶ στρατοπεδεύεσθαι, οἱ στρατηγοὶ ἐποίησαντο, καὶ τρία
μέρη νείμαντες ἐν ἑκάστῳ ἐκλήρωσαν, ἵνα μήτε ἄμα πλέ-
οντες ἀπορῶσιν ὕδατος καὶ λιμένων καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἐν
5 ταῖς καταγωγαῖς, πρός τε τὰλλα εὐκοσμότεροι καὶ ῥάους
ἀρχειν ὧσι, κατὰ τέλη στρατηγῷ προστεταγμένοι· ἔπειτα δὲ 2
προύπεμψαν καὶ ἐς τὴν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν τρεῖς ναῦς
εἰσομένας αἴτινες σφᾶς τῶν πόλεων δέξονται. καὶ εἴρητο
αὐταῖς προαπαντᾶν, ὅπως ἐπιστάμενοι καταπλέωσιν. μετὰ 43
10 δὲ ταῦτα τοσῆδε ἥδη τῇ παρασκευῇ Ἀθηναῖοι ἄραντες ἐκ
τῆς Κερκύρας ἐς τὴν Σικελίαν ἐπεραιοῦντο, τριήρεσι μὲν
ταῖς πάσαις τέσσαροι καὶ τριάκοντα καὶ ἑκατόν, καὶ δυοῖν
‘Ροδίοιν πεντηκοντόροιν (τούτων Ἀττικαὶ μὲν ἥσαν ἑκατόν,
ῶν αἱ μὲν ἔξήκοντα ταχεῖαι, αἱ δὲ ἄλλαι στρατιώτιδες, τὸ δὲ
15 ἄλλο ναυτικὸν Χίων καὶ τῶν ἄλλων ἔνυμάχων), ὁπλίταις δὲ
τοῖς ἔνυμπασιν ἑκατὸν καὶ πεντακισχιλίοις (καὶ τούτων Ἀθη-
ναίων μὲν αὐτῶν ἥσαν πεντακόσιοι μὲν καὶ χίλιοι ἐκ κατα-
λόγου, ἐπτακόσιοι δὲ θῆτες ἐπιβάται τῶν νεῶν, ἔνυμαχοι δὲ
οἱ ἄλλοι ἔνυεστράτευον, οἱ μὲν τῶν ὑπηκόων, οἱ δὲ Ἀργείων
20 πεντακόσιοι καὶ Μαυτινέων καὶ μισθοφόρων πεντήκοντα καὶ
διακόσιοι), τοξόταις δὲ τοῖς πᾶσιν ὁγδοήκοντα καὶ τετρακο-
σίοις (καὶ τούτων Κρῆτες οἱ ὁγδοήκοντα ἥσαν) καὶ σφενδονή-
ταις ‘Ροδίων ἐπτακοσίοις, καὶ Μεγαρεῦσι ψιλοῖς φυγάσιν
εἴκοσι καὶ ἑκατόν, καὶ ἵππαγωγῷ μιᾷ τριάκοντα ἀγούσῃ
25 ἵππέας.

Τοσαύτη ἡ πρώτη παρασκευὴ πρὸς τὸν πόλεμον διέπλει. 44
τούτοις δὲ τὰ ἐπιτήδεια ἀγουσαι ὀλκάδες μὲν τριάκοντα σιτα-
γωγοί, καὶ τοὺς σιτοποιὸνς ἔχουσαι καὶ λιθολόγους καὶ
τέκτονας καὶ ὅσα ἐς τειχισμὸν ἐργαλεῖα, πλοῖα δὲ ἑκατόν,
30 ἢ ἔξ ἀνάγκης μετὰ τῶν ὀλκάδων ἔννέπλει· πολλὰ δὲ καὶ
ἄλλα πλοῖα καὶ ὀλκάδες ἔκούσιοι ἔνυηκολούθουν τῇ στρατιᾳ

² στρατοπεδεύσεοθαι Krüger ³ ἐν f: ἐν codd. ³ ἄμα πλέοντες
Hudson (*si pariter navigarent Valla*): ἀναπλέοντες codd. ²⁰ post
alterum καὶ add. ἄλλων Classen

- ἐμπορίας ἔνεκα· ἀ τότε πάντα ἐκ τῆς Κερκύρας ἔυνδιέβαλλε
 2 τὸν Ἰόνιον κόλπον. καὶ προσβαλοῦσα ἡ πᾶσα παρασκευὴ
 πρὸς τε ἄκραν Ἰαπυγίαν καὶ πρὸς Τάραντα καὶ ὡς ἔκαστοι
 ηὐπόρησαν, παρεκομίζοντο τὴν Ἰταλίαν, τῶν μὲν πόλεων οὐ
 δεχομένων αὐτοὺς ἀγορὰν οὐδὲ ἀστεῖ, ὕδατι δὲ καὶ ὅρμῳ,
 5 Τάραντος δὲ καὶ Λοκρῶν οὐδὲ τούτοις, ἔως ἀφίκοντο ἐς
 3 'Ρήγιον τῆς Ἰταλίας ἀκρωτήριον. καὶ ἐνταῦθα ἥδη ἡθροί-
 ζοντο, καὶ ἔξω τῆς πόλεως, ὡς αὐτοὺς ἔσω οὐκ ἐδέχοντο,
 στρατόπεδόν τε κατεσκευάσαντο ἐν τῷ τῆς Ἀρτέμιδος Ἱερῷ,
 οὐ αὐτοῖς καὶ ἀγορὰν παρεῖχον, καὶ τὰς ναῦς ἀνελκύσαντες
 10 ἡσύχασαν. καὶ πρὸς [τε] τοὺς 'Ρηγίνους λόγους ἐποιήσαντο,
 ἀξιοῦντες Χαλκιδέας ὄντας Χαλκιδεῦτιν οὖσι Λεοντίνοις
 βοηθεῖν· οἱ δὲ οὐδὲ μεθ' ἑτέρων ἔφασαν ἔσεσθαι, ἀλλ' ὅτι
 4 ἀν καὶ τοῖς ἀλλοῖς Ἰταλιώταις ἔυνδοκῇ, τοῦτο ποιήσειν. οἱ
 δὲ πρὸς τὰ ἐν τῇ Σικελίᾳ πράγματα ἐσκόπουν ὅτῳ τρόπῳ
 15 ἄριστα προσοίσονται· καὶ τὰς πρόπλους ναῦς ἐκ τῆς Ἐγέστης
 ἄμα προσέμενον, βουλόμενοι εἰδέναι περὶ τῶν χρημάτων εἰ
 ἔστιν ἢ ἔλεγον ἐν ταῖς Ἀθήναις οἱ ἄγγελοι.
- 45 Τοῖς δὲ Συρακοσίοις ἐν τούτῳ πολλαχόθεν τε ἥδη καὶ ἀπὸ
 τῶν κατασκόπων σαφῇ ἡγγέλλετο ὅτι ἐν 'Ρηγίῳ αἱ νῆσες εἰσι,
 20 καὶ ὡς ἐπὶ τούτοις παρεσκευάζοντο πάσῃ τῇ γυνώμῃ καὶ
 οὐκέτι ἡπίστουν. καὶ ἐσ τε τοὺς Σικελοὺς περιέπεμπον,
 ἔνθα μὲν φύλακας, πρὸς δὲ τοὺς πρέσβεις, καὶ ἐσ τὰ περι-
 πόλια τὰ ἐν τῇ χώρᾳ φρουρὰς ἐσεκόμιζον, τά τε ἐν τῇ
 πόλει ὅπλων ἔξετάσει καὶ ἵππων ἐσκόπουν εἰ ἐντελῇ ἐστί,
 25 καὶ τâλλα ὡς ἐπὶ ταχεῖ πολέμῳ καὶ ὅσον οὐ παρόντι
 καθίσταντο.
- 46 Αἱ δ' ἐκ τῆς Ἐγέστης τρεῖς νῆσες αἱ πρόπλοι παραγίγνονται
 τοῖς Ἀθηναίοις ἐσ τὸ 'Ρήγιον, ἀγγέλλουσαι ὅτι τâλλα μὲν
 οὐκ ἔστι χρήματα ἢ ὑπέσχοντο, τριάκοντα δὲ τâλλα μόνα
 30 2 φαίνεται. καὶ οἱ στρατηγοὶ εὐθὺς ἐν ἀθυμίᾳ ἥσαν, ὅτι
 αὐτοῖς τοῦτο τε πρῶτον ἀντεκεκρούκει καὶ οἱ 'Ρηγῖνοι οὐκ

ἐθελήσαντες ἔυστρατεύειν, οὓς πρῶτον ἤρξαντο πείθειν καὶ εἰκὸς ἦν μάλιστα, Λεοντίνων τε ἔνγγενεῖς ὄντας καὶ σφίσιν αἱὲν ἐπιτηδείους. καὶ τῷ μὲν Νικίᾳ προσδεχομένῳ ἦν τὰ παρὰ τῶν Ἐγεσταίων, τοῦν δὲ ἐτέρουν καὶ ἀλογώτερα. οἱ 3
 5 δὲ Ἐγεσταῖοι τοιόνδε τι ἔξετεχνήσαντο τότε ὅτε οἱ πρῶτοι πρέσβεις τῶν Ἀθηναίων ἥλθον αὐτοῖς ἐς τὴν κατασκοπὴν τῶν χρημάτων. ἐς τε τὸ ἐν Ἐρυκιὶ οἰερὸν τῆς Ἀφροδίτης ἀγαγόντες αὐτοὺς ἐπέδειξαν τὰ ἀναθήματα, φιάλας τε καὶ οἰνοχόας καὶ θυμιατήρια καὶ ἄλλην κατασκευὴν οὐκ διέγην,
 10 ἀντα ἀργυρᾶ πολλῷ πλείω τὴν ὄψιν ἀπ' διέγης δυνάμεως χρημάτων παρείχετο· καὶ ἴδιᾳ ἔνιστεις ποιούμενοι τῶν τριηριτῶν τά τε ἔξι αὐτῆς Ἐγέστης ἐκπώματα καὶ χρυσᾶ
 καὶ ἀργυρᾶ ἔυλλέξαντες καὶ τὰ ἐκ τῶν ἔγγυς πόλεων καὶ Φοινικικῶν καὶ Ἑλληνίδων αἰτησάμενοι ἐσέφερον ἐς τὰς
 15 ἔστιάστεις ὡς οἰκεῖα ἔκαστοι. καὶ πάντων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ +
 τοῖς αὐτοῖς χρωμένων καὶ πανταχοῦ πολλῶν φαινομένων
 μεγάλην τὴν ἔκπληξιν τοῖς ἐκ τῶν τριήρων Ἀθηναίοις
 παρεῖχε, καὶ ἀφικόμενοι ἐς τὰς Ἀθήνας διεθρόσταν ὡς
 χρήματα πολλὰ ἴδοιεν. καὶ οἱ μὲν αὐτοὶ τε ἀπατηθέντες
 20 καὶ τοὺς ἄλλους τότε πείσαντες, ἐπειδὴ διῆλθεν ὁ λόγος ὅτι
 οὐκ εἶη ἐν τῇ Ἐγέστῃ τὰ χρήματα, πολλὴν τὴν αἰτίαν εἶχον
 ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν· οἱ δὲ στρατηγοὶ πρὸς τὰ παρόντα
 ἐβουλεύοντο.

Καὶ Νικίου μὲν ἦν γνώμη πλεῖν ἐπὶ Σελινοῦντα πάσῃ τῇ 47
 25 στρατιᾷ, ἐφ' ὅπερ μάλιστα ἐπέμφθησαν, καὶ ἦν μὲν παρέχωσι χρήματα παντὶ τῷ στρατεύματι Ἐγεσταῖοι, πρὸς ταῦτα βουλεύεσθαι, εἰ δὲ μή, ταῖς ἔξήκοντα ναυσίν, δσασπερ ἥτήσαντο, ἀξιοῦν διδόναι αὐτοὺς τροφήν, καὶ παραμείναντας Σελινοῦντίους ἢ βίᾳ ἢ ξυμβάσει διαλλάξαι αὐτοῖς, καὶ οὕτω
 30 παραπλεύσαντας τὰς ἄλλας πόλεις καὶ ἐπιδείξαντας μὲν τὴν δύναμιν τῆς Ἀθηναίων πόλεως, δηλώσαντας δὲ τὴν ἐς τοὺς φίλους καὶ ξυμμάχους προθυμίαν, ἀποπλεῖν οἴκαδε, ἦν μή τι

10 ἐπάργυρα Meineke: ὑπάργυρα Naber
 THUC. II.

29 αὐτοῖς C: αὐτοὺς cett.

δι' δλίγου καὶ ἀπὸ τοῦ ἀδοκήτου ἡ Λεοντίνους οῖοί τε ὁσιω
ἀφελῆσαι ἡ τῶν ἄλλων τινὰ πόλεων προσαγαγέσθαι, καὶ τῇ
πόλει δαπανῶντας τὰ οἰκεῖα μὴ κινδυνεύειν.

48 Ἀλκιβιάδης δὲ οὐκ ἔφη χρῆναι τοσαύτῃ δυνάμει ἐκπλεύ-
σαντας αἰσχρῶς καὶ ἀπράκτους ἀπελθεῖν, ἀλλ' ἐς τε τὰς 5
πόλεις ἐπικηρυκεύεσθαι πλὴν Σελινοῦντος καὶ Συρακουσῶν
τὰς ἄλλας, καὶ πειρᾶσθαι καὶ τοὺς Σικελοὺς τοὺς μὲν ἀφ-
ιστάναι ἀπὸ τῶν Συρακοσίων, τοὺς δὲ φίλους ποιεῖσθαι, ἵνα
σῖτον καὶ στρατιὰν ἔχωσι, πρῶτον δὲ πείθειν Μεσσηνίους
(ἐν πόρῳ γὰρ μάλιστα καὶ προσβολῇ εἶναι αὐτοὺς τῆς 10
Σικελίας, καὶ λιμένα καὶ ἐφόρμησιν τῇ στρατιᾷ ἰκανωτάτην
ἔσεσθαι). προσαγαγομένους δὲ τὰς πόλεις, εἰδότας μεθ' ὅν
τις πολεμήσει, οὕτως ἥδη Συρακούσαις καὶ Σελινοῦντι
ἐπιχειρεῖν, ἦν μὴ οἱ μὲν Ἐγεσταῖοις ἔυμβαίνωσι, οἱ δὲ
Λεοντίνους ἔώσι κατοικίζειν.

15

49 Λάμαχος δὲ ἄντικρυς ἔφη χρῆναι πλεῖν ἐπὶ Συρακούσας
καὶ πρὸς τῇ πόλει ὡς τάχιστα τὴν μάχην ποιεῖσθαι, ἔως ἔτι
2 ἀπαράσκενοί τε εἰσὶ καὶ μάλιστα ἐκπεπληγμένοι. τὸ γὰρ
πρῶτον πᾶν στράτευμα δεινότατον εἴναιο ἦν δὲ χρονίσῃ πρὶν
ἐς ὅψιν ἐλθεῖν, τῇ γνώμῃ ἀναθαρσοῦντας ἀνθρώπους καὶ τῇ 20
ὅψιν καταφρονεῖν μᾶλλον. αἰφνίδιοι δὲ ἦν προσπέσωσιν,
ἔως ἔτι περιδεεῖς προσδέχονται, μάλιστ' ἀν σφεῖς περι-
γενέσθαι καὶ κατὰ πάντα ἀν αὐτοὺς ἐκφοβῆσαι, τῇ τε ὅψιν
(πλεῖστοι γὰρ ἀν νῦν φανῆναι) καὶ τῇ προσδοκίᾳ ὅν πείσονται,
3 μάλιστα δ' ἀν τῷ αὐτίκα κινδύνῳ τῆς μάχης. εἰκὸς δὲ εἶναι 25
καὶ ἐν τοῖς ἀγροῖς πολλοὺς ἀποληφθῆναι ἔξω διὰ τὸ ἀπιστεῖν
σφᾶς μὴ ἥξειν, καὶ ἐσκομιζομένων αὐτῶν τὴν στρατιὰν οὐκ
ἀπορήσειν χρημάτων, ἦν πρὸς τῇ πόλει κρατοῦσα καθέξηται.
4 τούς τε ἄλλους Σικελιώτας οὕτως ἥδη μᾶλλον καὶ ἐκείνοις οὐ
ξυμμαχήσειν καὶ σφίσι προσιέναι καὶ οὐ διαμελλήσειν περι- 30
σκοποῦντας ὅπότεροι κρατήσουσιν. ναύσταθμον δὲ ἐπανα-

5 ἀπράκτους Poppe: ἀπράκτως codd. 21 αἰφνίδιοι γεcc.: αἰφνίδιον
codd. 22 σφεῖς Bekker: σφᾶς codd. 26 ἀπολειφθῆναι ΑΒ
suprascr. M

χωρήσαντας καὶ ἐφορμηθέντας Μέγαρα ἔφη χρῆναι ποιεῖσθαι,
ἀ νῦν ἐρῆμα, ἀπέχοντα Συρακουσῶν οὕτε πλοῦν πολὺν οὕτε
όδον.

Λάμαχος μὲν ταῦτα εἰπὼν ὅμως προσέθετο καὶ αὐτὸς τῇ 50
5 Ἀλκιβιάδου γνώμῃ. μετὰ δὲ τοῦτο Ἀλκιβιάδης τῇ αὐτοῦ
νηὶ διαπλεύσας ἐs Μεσσήνην καὶ λόγους ποιησάμενος περὶ
ξυμμαχίας πρὸς αὐτούς, ὡς οὐκ ἔπειθεν, ἀλλ' ἀπεκρίναντο
πόλει μὲν ἀν οὐ δέξασθαι, ἀγορὰν δ' ἔξω παρέξειν, ἀπέπλει
ἐs τὸ Ρήγιον. καὶ εὐθὺς ξυμπληρώσαντες ἔξήκοντα ναῦς ἐκ 2
10 πασῶν οἱ στρατηγοὶ καὶ τὰ ἐπιτήδεια λαβόντες παρέπλεον
ἐs Νάξον, τὴν ἄλλην στρατιὰν ἐn Ρηγίω καταλιπόντες
καὶ ἔνα σφῶν αὐτῶν. Ναξίων δὲ δεξαμένων τῇ πόλει 3
παρέπλεον ἐs Κατάνην. καὶ ὡς αὐτοὺς οἱ Καταναῖοι οὐκ
ἔδέχοντο (ἐνήσαν γὰρ αὐτόθι ἄνδρες τὰ Συρακοσίων βουλό-
15 μενοι), ἐκομίσθησαν ἐπὶ τὸν Τηρίαν ποταμόν, καὶ αὐλισάμενοι 4
τῇ ὑστεραὶ ἐπὶ Συρακούσας ἔπλεον ἐπὶ κέρως ἔχοντες τὰς
ἄλλας ναῦς· δέκα δὲ τῶν νεῶν προύπεμψαν ἐs τὸν μέγαν
λιμένα πλεῦσαί τε καὶ κατασκέψασθαι εἴ τι ναυτικόν ἔστι
καθειλκυσμένον, καὶ κηρῦξαι ἀπὸ τῶν νεῶν προσπλεύσαντας
20 ὅτι Ἀθηναῖοι ἥκουσι Λεοντίνους ἐs τὴν ἔαυτῶν κατοικιοῦντες
κατὰ ξυμμαχίαν καὶ ξυγγένειαν· τοὺς οὖν ὄντας ἐn Συρα-
κούσαις Λεοντίνων ὡς παρὰ φίλους καὶ εὐεργέτας Ἀθηναίους
ἀδεῶς ἀπιέναι. ἐπεὶ δ' ἐκηρύχθη καὶ κατεσκέψαντο τὴν τε 5
πόλιν καὶ τοὺς λιμένας καὶ τὰ περὶ τὴν χώραν ἐξ ἦs αὐτοῖς
25 δρυμωμένοις πολεμητέα ἦν, ἀπέπλευσαν πάλιν ἐs Κατάνην.
καὶ ἐκκλησίας γενομένης τὴν μὲν στρατιὰν οὐκ ἔδέχοντο οἱ 51
Καταναῖοι, τοὺς δὲ στρατηγοὺς ἐσελθόντας ἐκέλευνον, εἴ τι
βούλονται, εἰπεῖν. καὶ λέγοντος τοῦ Ἀλκιβιάδου, καὶ τῶν
ἐn τῇ πόλει πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τετραμμένων, οἱ στρατιῶται
30 πυλίδα τιὰ ἐνωκοδομημένην κακῶς ἔλαθον διελόντες, καὶ
ἐσελθόντες ἡγόραζον ἐs τὴν πόλιν. τῶν δὲ Καταναῖων οἱ 2
μὲν τὰ τῶν Συρακοσίων φρονοῦντες, ὡς εἶδον τὸ στράτευμα

4 καὶ M: om cett.

22 Ἀθηναίους recc. : Ἀθηναίων codd.
30 ἐνωκοδομημένην suprascr. M¹: ἐνωκοδομημένων codd.

ενδον, εὐθὺς περιδεεῖς γενόμενοι ὑπεξῆλθον οὐ πολλοὶ τινες,
οἱ δὲ ἄλλοι ἐψηφίσαντό τε ξυμμαχίαν τοῖς Ἀθηναῖοις καὶ
3 τὸ ἄλλο στράτευμα ἐκέλευνον ἐκ Ῥηγίου κομίζειν. μετὰ δὲ
τοῦτο διαπλεύσαντες οἱ Ἀθηναῖοι ἦσαν τὸ Ῥήγιον, πάσῃ ἥδη
τῇ στρατιᾷ ἄραντες ἐς τὴν Κατάνην, ἐπειδὴ ἀφίκοντο, 5
κατεσκευάζοντο τὸ στρατόπεδον.

- 52 Ἐσηγγέλλετο δὲ αὐτοῖς ἐκ τε Καμαρίνης ὡς, εἰ ἔλθοιεν,
προσχωροῦνεν ἄν, καὶ ὅτι Συρακόσιοι πληροῦσι ναυτικόν.
ἀπάσῃ οὖν τῇ στρατιᾳ παρέπλευσαν πρῶτον μὲν ἐπὶ Συρα- 10
κούσας· καὶ ὡς οὐδὲν ηὔρουν ναυτικὸν πληρούμενον, παρε-
κομίζοντο αὐθις ἐπὶ Καμαρίνης, καὶ σχόντες ἐς τὸν αἰγιαλὸν
ἐπεκηρυκεύοντο. οἱ δὲ οὐκ ἐδέχοντο, λέγοντες σφίσι τὰ
ὅρκια εἶναι μιὰν υὴν καταπλεόντων Ἀθηναίων δέχεσθαι, ἦν
2 μὴ αὐτοὶ πλείους μεταπέμπωσιν. ἀπρακτοὶ δὲ γενόμενοι
ἀπέπλεον· καὶ ἀποβάντες κατά τι τῆς Συρακοσίας καὶ 15
ἀρπαγὴν ποιησάμενοι, καὶ τῶν Συρακοσίων ἵππεων βοηθη-
σάντων καὶ τῶν ψιλῶν τινὰς ἐσκεδασμένους διαφθειράντων,
53 ἀπεκομίσθησαν ἐς Κατάνην. καὶ καταλαμβάνουσι τὴν Σαλα-
μινίαν ναῦν ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἤκουσαν ἐπί τε Ἀλκιβιάδην ὡς
κελεύσοντας ἀποπλεῖν ἐς ἀπολογίαν ὧν ἡ πόλις ἐνεκάλει, 20
καὶ ἐπ' ἄλλους τινὰς τῶν στρατιωτῶν τῶν μετ' αὐτοῦ μεμηνυ-
μένων περὶ τῶν μυστηρίων ὡς ἀσεβούντων, τῶν δὲ καὶ περὶ
2 τῶν Ἐρμῶν. οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ ἡ στρατιὰ ἀπέπλευσεν,
οὐδὲν ἡσσον ζήτησιν ἐποιοῦντο τῶν περὶ τὰ μυστήρια καὶ
τῶν περὶ τοὺς Ἐρμᾶς δρασθέντων, καὶ οὐ δοκιμάζοντες τοὺς 25
μηνυτάς, ἀλλὰ πάντα ὑπόπτως ἀποδεχόμενοι, διὰ πονηρῶν
ἀνθρώπων πίστιν πάνυ χρηστοὺς τῶν πολιτῶν ξυλλαμβά-
νοντες κατέδουν, χρησιμώτερον ἥγονόμενοι εἶναι βασανίσαι
τὸ πρᾶγμα καὶ εὑρεῖν ἡ διὰ μηνυτοῦ πονηρίαν τινὰ καὶ
χρηστὸν δοκοῦντα εἶναι αἰτιαθέντα ἀνέλεγκτον διαφυγεῖν. 30
3 ἐπιστάμενος γὰρ δὲ δῆμος ἀκοῇ τὴν Πεισιστράτου καὶ τῶν

4 διαπλεύσαντες B : πλεύσαντες cett.
suprascr. G

20 κελεύσαντας A B F M

παίδων τυραννίδα χαλεπὴν τελευτῶσαν γενομένην καὶ προσέτι οὐδὲ ὑφ' ἑαυτῶν καὶ Ἀρμοδίου καταλυθεῖσαν, ἀλλ' ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων, ἐφοβεῖτο αἰεὶ καὶ πάντα ὑπόπτως ἐλάμβανεν.

5 Τὸ γὰρ Ἀριστογείτονος καὶ Ἀρμοδίου τόλμημα δι' ἔρω- 54
τικὴν ξυντυχίαν ἐπεχειρήθη, ἦν ἐγὼ ἐπὶ πλέον διηγησάμενος ἀποφανῶ οὕτε τοὺς ἄλλους οὕτε αὐτοὺς Ἀθηναίους περὶ τῶν σφετέρων τυράννων οὐδὲ περὶ τοῦ γενομένου ἀκριβῆς οὐδὲν λέγοντας. Πεισιστράτου γὰρ γηραιοῦ τελευτήσαντος ἐν τῇ 2
τυραννίδι οὐχ Ἰππαρχος, ὥσπερ οἱ πολλοὶ οἴονται, ἀλλ' Ἰππίας πρεσβύτατος ὡν ἔσχε τὴν ἀρχήν. γενομένου δὲ Ἀρμοδίου ὥρᾳ ἡλικίας λαμπροῦ Ἀριστογείτων ἀνὴρ τῶν ἀστῶν, μέσος πολίτης, ἐραστὴς ὡν εἶχεν αὐτόν. πειραθεὶς 3
δὲ ὁ Ἀρμόδιος ὑπὸ Ἰππάρχου τοῦ Πεισιστράτου καὶ οὐ 15 πεισθεὶς καταγορεύει τῷ Ἀριστογείτονι. ὁ δὲ ἔρωτικῶς περιαλγήσας καὶ φοβηθεὶς τὴν Ἰππάρχου δύναμιν μὴ βίᾳ προσαγάγηται αὐτόν, ἐπιβουλεύει εὐθὺς ὡς ἀπὸ τῆς ὑπ- αρχούσης ἀξιώσεως κατάλυσιν τῇ τυραννίδι. καὶ ἐν τούτῳ 4
ὅ Ἰππαρχος ὡς αὐθις πειράσας οὐδὲν μᾶλλον ἔπειθε τὸν 20 Ἀρμόδιον, βίαιον μὲν οὐδὲν ἐβούλετο δρᾶν, ἐν τρόπῳ δέ τινι ἀφανεῖ ὡς οὐδὲν διὰ τοῦτο δὴ παρεσκευάζετο προπηλακιῶν αὐτόν. οὐδὲ γὰρ τὴν ἄλλην ἀρχὴν ἐπαχθῆσ ἦν ἐς τοὺς 5 πολλούς, ἀλλ' ἀνεπιφθόνως κατεστήσατο· καὶ ἐπετήδευσαν ἐπὶ πλεῖστον δὴ τύραννοι οὗτοι ἀρετὴν καὶ ἔννεσιν, καὶ 25 Ἀθηναίους εὔκοστὴν μόνον πρασσόμενοι τῶν γιγνομένων τήν τε πόλιν αὐτῶν καλῶς διεκόσμησαν καὶ τοὺς πολέμους διέφερον καὶ ἐσ τὰ ἱερὰ ἔθυον. τὰ δὲ ἄλλα αὐτὴ ἡ πόλις 6 τοῖς πρὶν κειμένοις νόμοις ἐχρήτο, πλὴν καθ' ὅσον αἰεὶ τινα ἐπεμέλοντο σφῶν αὐτῶν ἐν ταῖς ἀρχαῖς εἶναι. καὶ ἄλλοι τε 30 αὐτῶν ἥρξαν τὴν ἐνιαύσιον Ἀθηναίοις ἀρχὴν καὶ Πεισί- στρατος ὁ Ἰππίου τοῦ τυραννεύσαντος νίος, τοῦ πάππου

3 τῶν οἱ. A B E F M
cett. 27 αὐτῇ A B E F M

20 τρόπῳ Levesque : τούτῳ Μ : τόπῳ
· 30 ἐνιαυσίᾳ A B E F M

ἔχων τοῦνομα, ὃς τῶν δώδεκα θεῶν βωμὸν τὸν ἐν τῇ ἀγορᾷ
7 ἄρχων ἀνέθηκε καὶ τὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Πυθίου· καὶ τῷ
μὲν ἐν τῇ ἀγορᾷ προσοικοδομήσας ὕστερον δὲ δῆμος Ἀθηναίων
μεῖζον μῆκος τοῦ βωμοῦ ἡφάνισε τούπιγραμμα· τοῦ δὲ ἐν
Πυθίου ἔτι καὶ νῦν δῆλον ἐστιν ἀμυδροῖς γράμμασι λέγον 5
τάδε·

μνῆμα τόδ' ἦς ἀρχῆς Πεισίστρατος Ἰππίου νίος
θῆκεν Ἀπόλλωνος Πυθίου ἐν τεμένει.

55 ὅτι δὲ πρεσβύτατος ὁν Ἰππίας ἥρξεν, εἰδὼς μὲν καὶ ἀκοῇ
ἀκριβέστερον ἄλλων ἴσχυρίζομαι, γνοίη δὲ ἂν τις καὶ αὐτῷ το
τούτῳ· παιδες γὰρ αὐτῷ μόνῳ φαίνονται τῶν γνησίων
ἀδελφῶν γενόμενοι, ὡς δὲ τε βωμὸς σημαίνει καὶ ἡ στήλῃ
περὶ τῆς τῶν τυράννων ἀδικίας ἡ ἐν τῇ Ἀθηναίων ἀκροπόλει
σταθεῖσα, ἐν ἥ Θεσσαλοῦ μὲν οὐδὲ Ἰππάρχου οὐδὲὶς παιᾶς
γέγραπται, Ἰππίου δὲ πέντε, οἱ αὐτῷ ἐκ Μυρρίνης τῆς 15
Καλλίου τοῦ Ὑπεροχίδου θυγατρὸς ἐγένοντο· εἰκὸς γὰρ ἦν
2 τὸν πρεσβύτατον πρῶτον γῆμαι. καὶ ἐν τῇ αὐτῇ στήλῃ
πρῶτος γέγραπται μετὰ τὸν πατέρα, οὐδὲ τοῦτο ἀπεοικότως
3 διὰ τὸ πρεσβεύειν τε ἀπ' αὐτοῦ καὶ τυραννεῦσαι. οὐ μὴν
οὐδὲ ἀν κατασχεῖν μοι δοκεῖ ποτὲ Ἰππίας τὸ παραχρῆμα 20
ῥᾳδίως τὴν τυραννίδα, εἰ Ἰππάρχος μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ ὁν
ἀπέθανεν, αὐτὸς δὲ αὐθημερὸν καθίστατο· ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ
πρότερον ξύνηθες τοῖς μὲν πολίταις φοβερόν, ἐσ δὲ τοὺς
ἐπικούρους ἀκριβές, πολλῷ τῷ περιόντι τοῦ ἀσφαλοῦς κατε-
κράτησε, καὶ οὐχ ὡς ἀδελφὸς νεώτερος ὁν ἡπόρησεν, ἐν 25
4 φὸ οὐ πρότερον ξυνεχῶς ὡμιλήκει τῇ ἀρχῇ. Ἰππάρχῳ δὲ
ξυνέβη τοῦ πάθους τῇ δυστυχίᾳ δύομασθέντα καὶ τὴν δόξαν
τῆς τυραννίδος ἐσ τὰ ἔπειτα προσλαβεῖν.

56 Τὸν δὲ οὖν Ἀρμόδιον ἀπαριηθέντα τὴν πείρασιν, ὥσπερ
διενοεῖτο, προυπηλάκιστεν· ἀδελφὴν γὰρ αὐτοῦ κόρην ἐπαγ- 30
γείλαυτες ἦκειν κανοῦν οἴσουσαν ἐν πομπῇ τινί, ἀπῆλασαν

ii μόνῳ rec. : μόνον codd.

16 Ὑπεροχίδου C: Ὑπερεχίδου cett.

17 αὐτῇ Poppe (*in ipso . . . lapide Valla*): πράτῃ codd.

22 καὶ
om. C

λέγοντες οὐδὲ ἐπαγγεῖλαι τὴν ἀρχὴν διὰ τὸ μὴ ἀξίαν εἶναι.
 χαλεπῶς δὲ ἐνεγκόντος τοῦ Ἀρμόδιου πολλῷ δὴ μᾶλλον δι' 2
 ἔκεινον καὶ ὁ Ἀριστογείτων παρωξύνετο. καὶ αὐτοῖς τὰ
 μὲν ἄλλα πρὸς τοὺς ξυνεπιθησομένους τῷ ἔργῳ ἐπέπρακτο,
 5 περιέμενον δὲ Παναθήναια τὰ μεγάλα, ἐν ἥ μόνον ἡμέρᾳ οὐχ
 ὑποπτον ἐγίγνετο ἐν ὅπλοις τῶν πολιτῶν τοὺς τὴν πομπὴν
 πέμψοντας ἀθρόους γενέσθαι· καὶ ἔδει ἄρξαι μὲν αὐτούς,
 ξυνεπαμύνειν δὲ εὐθὺς τὰ πρὸς τοὺς δορυφόρους ἔκεινους.
 ἥσαν δὲ οὐ πολλοὶ οἱ ξυνομωμοκότες ἀσφαλείας ἔνεκα· 3
 10 ἡλπιζον γὰρ καὶ τοὺς μὴ προειδότας, εἰ καὶ διοσοιοῦν τολ-
 μήσειαν, ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἔχοντάς γε ὅπλα ἐθελήσειν σφᾶς
 αὐτοὺς ξυνελευθεροῦν. καὶ ὡς ἐπῆλθεν ἡ ἐօρτή, Ἰππίας 57
 μὲν ἔξω ἐν τῷ Κεραμεικῷ καλούμενῳ μετὰ τῶν δορυφόρων
 διεκόσμει ὡς ἔκαστα ἔχρην τῆς πομπῆς προϊέναι, ὁ δὲ
 15 Ἀρμόδιος καὶ ὁ Ἀριστογείτων ἔχοντες ἥδη τὰ ἐγχειρίδια ἐσ-
 τὸ ἔργον προῆσαν. καὶ ὡς εἰδόν τινα τῶν ξυνωμοτῶν σφίσι 2
 διαλεγόμενον οἰκείως τῷ Ἰππίᾳ (ἥν δὲ πᾶσιν εὐπρόσοδος ὁ
 Ἰππίας), ἔδεισαν καὶ ἐνόμισαν μεμηνύσθαι τε καὶ δοσον οὐκ
 ἥδη ξυλληφθήσεσθαι. τὸν λυπήσαντα οὖν σφᾶς καὶ δι' 3
 20 ὄντερ πάντα ἐκινδύνευον ἐβούλοντο πρότερον, εἰ δύναιντο,
 προτιμωρήσασθαι, καὶ ὡσπερ εἶχον ὥρμησαν ἕσω τῶν πυλῶν,
 καὶ περιέτυχον τῷ Ἰππάρχῳ παρὰ τὸ Λεωκόρειον καλούμενον,
 καὶ εὐθὺς ἀπερισκέπτως προσπεσόντες καὶ ὡς ἀν μάλιστα δι'
 δργῆς ὁ μὲν ἐρωτικῆς, ὁ δὲ ὑβρισμένος, ἔτυπτον καὶ ἀπο-
 25 κτείνουσιν αὐτόν. καὶ ὁ μὲν τοὺς δορυφόρους τὸ αὐτίκα 4
 διαφεύγει ὁ Ἀριστογείτων, ξυνδραμόντος τοῦ ὄχλου, καὶ
 ὕστερον ληφθεὶς οὐ ρᾳδίως διετέθη· Ἀρμόδιος δὲ αὐτοῦ
 παραχρῆμα ἀπόλλυται. ἀγγελθέντος δὲ Ἰππίᾳ ἐσ τὸν 58
 Κεραμεικόν, οὐκ ἐπὶ τὸ γενόμενον, ἀλλ' ἐπὶ τοὺς πομπέας
 30 τοὺς ὄπλίτας, πρότερον ἡ αἰσθέσθαι αὐτοὺς ἀπωθεν ὄντας,
 εὐθὺς ἐχώρησε, καὶ ἀδήλως τῇ ὅψει πλασάμενος πρὸς τὴν

7 πέμψοντας f: πέμψαντας codd. 9 ἔνεκα recc.: οὖνεκα codd.
 16 ξυνομωμοκότων recc. 21 προτιμωρήσασθαι M: προτιμωρήσεσθαι
 cett. 22 παρὰ] περὶ recc. 23 prius καὶ recc.: om. codd.

ξυμφορὰν ἐκέλευσεν αὐτούς, δεῖξας τι χωρίον, ἀπελθεῖν ἐς
 2 αὐτὸν ἄνευ τῶν ὅπλων. καὶ οἱ μὲν ἀνεχώρησαν οἰόμενοί τι
 ἐρεῖν αὐτόν, δὸς δὲ τοῖς ἐπικούροις φράσας τὰ ὅπλα ὑπολαβεῖν
 ἐξελέγετο εὐθὺς οὖς ἐπητιάτο καὶ εἴ τις ηὑρέθη ἔγχειρίδιον
 ἔχων μετὰ γὰρ ἀσπίδος καὶ δόρατος εἰώθεσαν τὰς πομπὰς 5
 ποιεῖν.

59 Τοιούτῳ μὲν τρόπῳ δι' ἐρωτικὴν λύπην ἢ τε ἀρχὴν τῆς
 ἐπιβουλῆς καὶ ἡ ἀλόγιστος τόλμα ἐκ τοῦ παραχρῆμα περι-
 2 δεούς 'Αρμοδίω καὶ 'Αριστογέίτονι ἐγένετο. τοῖς δ' 'Αθη-
 ναίοις χαλεπωτέρα μετὰ τοῦτο ἡ τυραννὶς κατέστη, καὶ ὁ 10
 'Ιππίας διὰ φόβου ἥδη μᾶλλον ὡν τῶν τε πολιτῶν πολλοὺς
 ἔκτεινε καὶ πρὸς τὰ ἔξω ἄμα διεσκοπεῖτο, εἴ ποθεν ἀσφάλειάν
 3 τινα ὄρφη μεταβολῆς γενομένης ὑπάρχουσάν οἱ. 'Ιππόκλου
 γοῦν τοῦ Λαμψακηνοῦ τυράννου Αἰαντίδη τῷ παιδὶ θυγατέρα
 ἔαυτοῦ μετὰ ταῦτα 'Αρχεδίκην 'Αθηναίος ὡν Λαμψακηνῷ 15
 ἔδωκεν, αἰσθανόμενος αὐτοὺς μέγα παρὰ βασιλέϊ Δαρείῳ
 δύνασθαι. καὶ αὐτῆς σῆμα ἐν Λαμψάκῳ ἐστὶν ἐπίγραμμα
 ἔχον τοῦτο·

ἀνδρὸς ἀριστεύσαντος ἐν 'Ελλάδι τῶν ἐφ' ἔαυτοῦ

'Ιππίου 'Αρχεδίκην ἥδε κέκευθε κόνις,

ἢ πατρός τε καὶ ἀνδρὸς ἀδελφῶν τ' οὖσα τυράννων

παίδων τ' οὐκ ἥρθη νοῦν ἐς ἀτασθαλίην.

4 τυραννεύσας δὲ ἔτη τρία 'Ιππίας ἔτι 'Αθηναίων καὶ παυθεὶς
 ἐν τῷ τετάρτῳ ὑπὸ Λακεδαιμονίων καὶ 'Αλκμεωνιδῶν τῶν
 φευγόντων, ἔχώρει ὑπόσπουδος ἐς τε Σύγειον καὶ παρ' Αἰαν-
 τίδην ἐς Λάμψακον, ἐκεῖθεν δὲ ὡς βασιλέα Δαρεῖον, ὅθεν
 καὶ δρμώμενος ἐς Μαραθῶνα ὕστερον ἔτει εἰκοστῷ ἥδη γέρων
 ὡν μετὰ Μήδων ἐστράτευσεν.

60 Ὡν ἐνθυμούμενος δὲ δῆμος δ τῶν 'Αθηναίων, καὶ μιμηστο-
 μενος ὅσα ἀκοῇ περὶ αὐτῶν ἡπίστατο, χαλεπὸς ἦν τότε καὶ 30
 ὑπόπτης ἐς τοὺς περὶ τῶν μυστικῶν τὴν αἰτίαν λαβόντας,
 καὶ πάντα αὐτοῖς ἐδόκει ἐπὶ ξυνωμοσίᾳ δλιγαρχικῇ καὶ

τυραννικῇ πεπρᾶχθαι. καὶ ὡς αὐτῶν διὰ τὸ τοιοῦτον 2
 ὀργιζομένων πολλοί τε καὶ ἀξιόλογοι ἄνθρωποι ἦδη ἐν τῷ
 δεσμωτηρίῳ ἥσαν καὶ οὐκ ἐν παύλῃ ἐφαίνετο, ἀλλὰ καθ'
 ἥμέραν ἐπεδίδοσαν μᾶλλον ἐς τὸ ἀγριώτερόν τε καὶ πλείους
 5 ἔτι ξυλλαμβάνειν, ἐνταῦθα ἀναπειθεῖται εἰς τῶν δεδεμένων,
 ὅσπερ ἐδόκει αἰτιώτατος εἶναι, ὑπὸ τῶν ξυνδεσμωτῶν τινὸς
 εἴτε ἄρα καὶ τὰ ὄντα μηνύσαι εἴτε καὶ οὖ· ἐπ' ἀμφότερα γὰρ
 εἰκάζεται, τὸ δὲ σαφὲς οὐδεὶς οὔτε τότε οὔτε ὕστερον ἔχει
 εἰπεῖν περὶ τῶν δρασάντων τὸ ἔργον. λέγων δὲ ἐπεισεν 3
 10 αὐτὸν ὡς χρή, εἰ μὴ καὶ δέδρακεν, αὐτόν τε ἀδειαν ποιησά-
 μενον σῶσαι καὶ τὴν πόλιν τῆς παρούσης ὑποψίας παῦσαι·
 βεβαιοτέραν γὰρ αὐτῷ σωτηρίαν εἶναι δύολογήσαντι μετ'
 ἀδείας ἢ ἀρνηθέντι διὰ δίκης ἐλθεῖν. καὶ δὲ μὲν αὐτός τε 4
 καθ' ἑαυτοῦ καὶ κατ' ἄλλων μηνύει τὸ τῶν Ἐρμῶν· ὁ δὲ
 15 δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων ἀσμενος λαβών, ὡς φέτο, τὸ σαφὲς
 καὶ δεινὸν ποιούμενοι πρότερον εἰ τοὺς ἐπιβουλεύοντας
 σφῶν τῷ πλήθει μὴ εἴσονται, τὸν μὲν μηνυτὴν εὐθὺς καὶ
 τοὺς ἄλλους μετ' αὐτοῦ δσων μὴ κατηγορήκει ἔλυσαν, τοὺς
 δὲ καταιτιαθέντας κρίσεις ποιήσαντες τοὺς μὲν ἀπέκτειναν,
 20 ὅστις ξυνελήφθησαν, τῶν δὲ διαφυγόντων θάνατον κατα-
 γνόντες ἐπανεῖπον ἀργύριον τῷ ἀποκτείναντι. καν τούτῳ οἱ 5
 μὲν παθόντες ἀδηλον ἦν εἰ ἀδίκως ἐτετιμώρηντο, ἢ μέντοι
 ἄλλη πόλις ἐν τῷ παρόντι περιφανῶς ὠφέλητο. περὶ δὲ 61
 τοῦ Ἀλκιβιάδου ἐναγόντων τῶν ἔχθρῶν, οἵπερ καὶ πρὶν
 25 ἐκπλεῖν αὐτὸν ἐπέθεντο, χαλεπῶς οἱ Ἀθηναῖοι ἐλάμβανον·
 καὶ ἐπειδὴ τὸ τῶν Ἐρμῶν φοντο σαφὲς ἔχειν, πολὺ δὴ
 μᾶλλον καὶ τὰ μυστικά, ὃν ἐπαίτιος ἦν, μετὰ τοῦ αὐτοῦ
 λόγου καὶ τῆς ξυνωμοσίας ἐπὶ τῷ δῆμῳ ἀπ' ἐκείνου ἐδόκει
 πραχθῆναι. καὶ γάρ τις καὶ στρατιὰ Λακεδαιμονίων οὐ 2
 30 πολλὴ ἔτυχε κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐν φι περὶ ταῦτα ἐθορυ-
 βοῦντο μέχρι Ἰσθμοῦ παρελθοῦσα, πρὸς Βοιωτούς τι πράσ-

10 αὐτὸν c: αὐτὸν codd.

31 πράσσοντας A B E F M

14 ἑαυτοῦ fg: ἑαυτὸν codd.

σοντες. ἐδόκει οὖν ἐκείνου πράξαντος καὶ οὐ Βοιωτῶν ἔνεκα
ἀπὸ ξυνθήματος ἥκειν, καὶ εἰ μὴ ἔφθασαν δὴ αὐτοὶ κατὰ τὸ
μῆνυμα ξυλλαβόντες τὸν ἄνδρας, προδοθῆναι ἀνὴρ πόλις.
καὶ τινα μίαν νύκτα καὶ κατέδαρθον ἐν Θησείῳ τῷ ἐν πόλει
3 ἐν δηλοῖς. οἵ τε ξένοι τοῦ Ἀλκιβιάδου οἱ ἐν Ἀργείῳ κατὰ 5
τὸν αὐτὸν χρόνον ὑπωπτεύθησαν τῷ δῆμῳ ἐπιτίθεσθαι, καὶ
τὸν ὁμήρους τῶν Ἀργείων τοὺς ἐν ταῖς νήσοις κειμένους οἱ
4 Ἀθηναῖοι τότε παρέδοσαν τῷ Ἀργείῳ δῆμῳ διὰ ταῦτα
διαχρήσασθαι. πανταχόθεν τε περιειστήκει ὑποψία ἐς τὸν
5 Ἀλκιβιάδην. ὡστε βουλόμενοι αὐτὸν ἐς κρίσιν ἀγαγόντες 10
ἀποκτεῖναι, πέμπουσιν οὕτω τὴν Σαλαμινίαν ναῦν ἐς τὴν
Σικελίαν ἐπὶ τε ἐκεῖνον καὶ ὅν πέρι ἄλλων ἐμεμήνυτο.
6 εἴρητο δὲ προειπεῖν αὐτῷ ἀπολογησομένῳ ἀκολουθεῖν, ξυλ-
λαμβάνειν δὲ μή, θεραπεύοντες τό τε πρὸς τοὺς ἐν τῇ Σικελίᾳ
στρατιώτας τε σφετέρους καὶ πολεμίους μὴ θορυβεῖν καὶ οὐχ 15
ἥκιστα τοὺς Μαντινέας καὶ Ἀργείους βουλόμενοι παραμεῖναι,
6 δὶ’ ἐκείνου νομίζοντες πεισθῆναι σφίσι ξυστρατεύειν. καὶ δὶς
μὲν ἔχων τὴν ἑαυτοῦ ναῦν καὶ οἱ ξυνδιαβεβλημένοι ἀπέπλεον
μετὰ τῆς Σαλαμινίας ἐκ τῆς Σικελίας ὡς ἐς τὰς Ἀθήνας·
καὶ ἐπειδὴ ἐγένοντο ἐν Θουρίοις, οὐκέτι ξυνείποντο, ἀλλ’ 20
ἀπελθόντες ἀπὸ τῆς νεὼς οὐ φανεροὶ ἦσαν, δείσαντες τὸ ἐπὶ⁷
διαβολῆς ἐς δίκην καταπλεῦσαι. οἱ δὲ ἐκ τῆς Σαλαμινίας
τέως μὲν ἐζήτουν τὸν Ἀλκιβιάδην καὶ τοὺς μετ’ αὐτοῦ· ὡς
δ’ οὐδαμοῦ φανεροὶ ἦσαν, ὥχοντο ἀποπλέοντες. δὲ δὲ
Ἀλκιβιάδης ἥδη φυγὰς ὅν οὐ πολὺ ὕστερον ἐπὶ πλοίου 25
ἐπεραιώθη ἐς Πελοπόννησον ἐκ τῆς Θουρίας· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι
ἐρήμη δίκη θάνατον κατέγνωσαν αὐτοῦ τε καὶ τῶν μετ’
ἐκείνου.

62 Μετὰ δὲ ταῦτα οἱ λοιποὶ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ ἐν τῇ
Σικελίᾳ, δύο μέρη ποιήσαντες τοῦ στρατεύματος καὶ λαχῶν 30
ἐκάτερος, ἐπλεον ξύμπαντι ἐπὶ Σελινοῦντος καὶ Ἐγέστης,

9 διαχρήσασθαι Μ : χρήσεσθαι Β : διαχρήσεσθαι cett.
λογησαμένῳ Α Β Ε Φ Μ 17 σφίσι Lindau : σφᾶς codd.
παντι γεcc. : ξὺν παντὶ vel ξύνπαντι codd.

13 ἀπο-
31 ξύμ-

βουλόμενοι μὲν εἰδέναι τὰ χρήματα εἰ δώσουσιν οἱ Ἐγεσταῖοι, κατασκέψασθαι δὲ καὶ τῶν Σελινούντιών τὰ πράγματα καὶ τὰ διάφορα μαθεῦν τὰ πρὸς Ἐγεσταίους. παραπλέοντες δὲ ἐν ἀριστερᾷ τὴν Σικελίαν, τὸ μέρος τὸ πρὸς τὸν Τυρσηνικὸν 5 κόλπον, ἔσχον ἐς Ἰμέραν, ἥπερ μόνη ἐν τούτῳ τῷ μέρει τῆς Σικελίας Ἑλλὰς πόλις ἐστίν· καὶ ὡς οὐκ ἐδέχοντο αὐτούς, παρεκομίζοντο. καὶ ἐν τῷ παράπλῳ αἴροντις Ὅκκαρα, 3 πόλισμα Σικανικὸν μέν, Ἐγεσταίοις δὲ πολέμιον· ἦν δὲ παραθαλασσιδιον. καὶ ἀνδραποδίσαντες τὴν πόλιν παρέδοσαν 10 Ἐγεσταίοις (παρεγένοντο γὰρ αὐτῶν ἵππης), αὐτοὶ δὲ πάλιν τῷ μὲν πεζῷ ἔχώρονν διὰ τῶν Σικελῶν ἕως ἀφίκοντο ἐς Κατάνην, αἱ δὲ νῆσοι περιέπλευσαν τὰ ἀνδράποδα ἄγονται. Νικίας δὲ εὐθὺς ἐξ Ὅκκάρων ἐπὶ Ἐγέστης παραπλεύσας, 4 καὶ τάλλα χρηματίσας καὶ λαβὼν τάλαντα τριάκοντα παρῆν 15 ἐς τὸ στράτευμα· καὶ τάνδράποδα ἀπέδοσαν, καὶ ἐγένοντο ἐξ αὐτῶν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν τάλαντα. καὶ ἐς τὸν τῶν Σικελῶν 5 ξυμμάχους περιέπλευσαν, στρατιὰν κελεύοντες πέμπειν· τῇ τε ἡμισείᾳ τῆς ἑαυτῶν ἥλθον ἐπὶ Ὅκκλαν τὴν Γελεάτιν πολεμίαν οὖσαν, καὶ οὐχ εἶλον. καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

20 Τοῦ δὲ ἐπιγιγνομένου χειμῶνος εὐθὺς τὴν ἔφοδον οἱ 63 Ἀθηναῖοι ἐπὶ Συρακούσας παρεσκευάζοντο, οἱ δὲ Συρακόσιοι καὶ αὐτοὶ ὡς ἐπ' ἑκείνους ἰόντες. ἐπειδὴ γὰρ αὐτοῖς πρὸς 2 τὸν πρῶτον φόβον καὶ τὴν προσδοκίαν οἱ Ἀθηναῖοι οὐκ εὐθὺς ἐπέκειντο, κατά τε τὴν ἡμέραν ἐκάστην προϊοῦσαν 25 ἀνεθάρσουν μᾶλλον καὶ ἐπειδὴ πλέοντές τε τὰ ἐπ' ἑκεῖνα τῆς Σικελίας πολὺ ἀπὸ σφῶν ἐφαίνοντο καὶ πρὸς τὴν Ὅκκλαν ἐλθόντες καὶ πειράσαντες οὐχ εἶλον βίᾳ, ἔτι πλέον κατεφρόνησαν καὶ ἡξίουν τὸν στρατηγούς, οἶνον δὴ ὅχλος φιλεῖ θαρσήσας ποιεῖν, ἄγειν σφᾶς ἐπὶ Κατάνην, ἐπειδὴ οὐκ 30 ἑκεῖνοι ἐφ' ἑαυτοὺς ἔρχονται. καὶ ἵππης προσελαύνοντες 3 αἱὲν κατάσκοποι τῶν Συρακοσίων πρὸς τὸ στράτευμα τῶν Ἀθηναίων ἐφύβριζον ἄλλα τε καὶ εἰ ἔννοικήσοντες σφίσιν

25 τε τὰ Reiske: τά τε codd.

30 καὶ recc.: om. codd.

αύτοὶ μᾶλλον ἡκοιεν ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ ἢ Λεοντίνους ἐσ τὴν
 64 οἰκείαν κατοικοῦντες. ἀ γιγνώσκοντες οἱ στρατηγοὶ τῶν
 Ἀθηναίων καὶ βουλόμενοι αὐτοὺς ἄγειν πανδημεὶ ἐκ τῆς πόλεως
 ὅτι πλεῖστον, αὐτοὶ δὲ ταῖς ναυσὶν ἐν τοσούτῳ ὑπὸ νύκτα
 παραπλεύσαντες στρατόπεδον καταλαμβάνειν ἐν ἐπιτηδείῳ 5
 καθ' ἡσυχίαν, εἰδότες οὐκ ἀν δομοίως δυνηθέντες καὶ εἰ ἐκ
 τῶν νεῶν πρὸς παρεσκευασμένους ἐκβιβάζοιεν ἢ κατὰ γῆν
 λόντες γνωσθεῖεν (τοὺς γὰρ ἀν ψιλοὺς τοὺς σφῶν καὶ τὸν
 ὄχλον τῶν Συρακοσίων τοὺς ἱππέας πολλοὺς ὄντας, σφίσι
 δ' οὐ παρόντων ἱππέων, βλάπτειν ἀν μεγάλα, οὕτω δὲ 10
 λήψεσθαι χωρίον ὅθεν ὑπὸ τῶν ἱππέων οὐ βλάψονται ἄξια
 λόγου· ἐδίδασκον δ' αὐτοὺς περὶ τοῦ πρὸς τῷ Ὀλυμπιείῳ
 χωρίου, ὅπερ καὶ κατέλαβον, Συρακοσίων φυγάδες, οἱ ξυ-
 είποντο), τοιώνδε τι οὖν πρὸς ἀ ἐβούλοντο οἱ στρατηγοὶ²
 2 μηχανῶνται. πέμπουσιν ἄνδρα σφίσι μὲν πιστόν, τοῖς δὲ 15
 τῶν Συρακοσίων στρατηγοῖς τῇ δοκήσει οὐχ ἥσσον ἐπι-
 τήδειον· ἦν δὲ Καταναῖος ὁ ἀνήρ, καὶ ἀπ' ἀνδρῶν ἐκ τῆς
 Κατάνης ἦκεν ἔφη ὃν ἐκεῖνοι τὰ δύομάτα ἐγίγνωσκον καὶ
 ἡπίσταντο ἐν τῇ πόλει ἔτι ὑπολοίπους ὄντας τῶν σφίσιν
 3 εὗνων. ἔλεγε δὲ τοὺς Ἀθηναίους αὐλίζεσθαι ἀπὸ τῶν ὅπλων 20
 ἐν τῇ πόλει, καὶ εἰ βούλονται ἐκεῖνοι πανδημεὶ ἐν ἡμέρᾳ ῥήτῃ
 ἅμα ἔω ἐπὶ τὸ στράτευμα ἐλθεῖν, αὐτοὶ μὲν ἀποκλήσειν τοὺς
 παρὰ σφίσι καὶ τὰς ναῦς ἐμπρήσειν, ἐκείνους δὲ ῥᾳδίως τὸ
 στράτευμα προσβαλόντας τῷ σταυρώματι αἱρήσειν· εἶναι δὲ
 ταῦτα τοὺς ξυνδράσοντας πολλοὺς Καταναίων καὶ ἡτοιμάσθαι 25
 65 ἥδη, ἀφ' ὃν αὐτὸς ἦκειν. οἱ δὲ στρατηγοὶ τῶν Συρακοσίων,
 μετὰ τοῦ καὶ ἐσ τὰ ἄλλα θαρσεῖν καὶ εἶναι ἐν διανοίᾳ καὶ
 ἄνευ τούτων λέναι παρεσκευάσθαι ἐπὶ Κατάνην, ἐπίστευσάν
 τε τῷ ἀνθρώπῳ πολλῷ ἀπεισκεπτότερον καὶ εὐθὺς ἡμέραν
 ξυνθέμενοι ἥ παρέσονται ἀπέστειλαν αὐτόν, καὶ αὐτοὶ (ἥδη 30
 γὰρ καὶ τῶν ξυμμάχων Σελιωύντιοι καὶ ἄλλοι τινὲς παρ-

I αὐτοὶ Bekker: αὐτοῖς codd.

suprascr. G 6 καὶ secl. Reiske, fort. non legit Schol.

C: αὐτοὺς cett.

5 καταλαβεῖν A B E F M

22 τοὺς

24 σταυρώματι] στρατεύματι C G

ησαν) προεῖπον πανδημεὶ πᾶσιν ἐξιέναι Συρακοσίοις. ἐπεὶ δὲ ἔτοῦμα αὐτοῖς καὶ τὰ τῆς παρασκευῆς ἦν καὶ αἱ ἡμέραι ἐν αἷς ἔννέθεντο ἥξειν ἐγγὺς ἥσαν, πορευόμενοι ἐπὶ Κατάνης ηὐλίσαντο ἐπὶ τῷ Συμαίθῳ ποταμῷ ἐν τῇ Λεοντίνῃ. οἱ 2
 5 δ' Ἀθηναῖοι ὡς ἥσθοντο αὐτοὺς προσιόντας, ἀναλαβόντες τό τε στράτευμα ἄπαν τὸ ἑαυτῶν καὶ ὅσοι Σικελῶν αὐτοῖς ἡ ἄλλος τις προσεληλύθει καὶ ἐπιβιβάσαντες ἐπὶ τὰς ναῦς καὶ τὰ πλοῖα, ὑπὸ νύκτα ἐπλεον ἐπὶ τὰς Συρακούσας. καὶ οἱ τε Ἀθηναῖοι ἄμα ἔῳ ἐξέβαινον ἐς τὸ κατὰ τὸ Ὀλυμ- 3
 10 πιεῖνον ὡς τὸ στρατόπεδον καταληψόμενοι, καὶ οἱ ἵππης οἱ Συρακοσίων πρῶτοι προσελάσαντες ἐς τὴν Κατάνην καὶ αἰσθόμενοι ὅτι τὸ στράτευμα ἄπαν ἀνήκται, ἀποστρέψαντες ἀγγέλλουσι τοῖς πεζοῖς, καὶ ξύμπαντες ἥδη ἀποτρεπόμενοι ἐβοήθουν ἐπὶ τὴν πόλιν. ἐν τούτῳ δ' οἱ Ἀθηναῖοι, μακρᾶς 66
 15 οὔσης τῆς ὁδοῦ αὐτοῖς, καθ' ἡσυχίαν καθίσαν τὸ στράτευμα ἐς χωρίον ἐπιτήδειον, καὶ ἐν φυλάχης τε ἄρξειν ἔμελλον ὅπότε βούλοιντο καὶ οἱ ἵππης τῶν Συρακοσίων ἥκιστ² ἀν αὐτοὺς καὶ ἐν τῷ ἔργῳ καὶ πρὸ αὐτοῦ λυπήσειν τῇ μὲν γὰρ τειχία τε καὶ οἰκίαι εἰργον καὶ δένδρα καὶ λίμνη, παρὰ δὲ τὸ 20 κρημνοί. καὶ τὰ ἐγγὺς δένδρα κόψαντες καὶ κατενεγκόντες ἐπὶ τὴν θάλασσαν παρά τε τὰς ναῦς σταύρωμα ἐπηξαν καὶ ἐπὶ τῷ Δάσκωνι ἔρυμά τι, ἢ εὐεφοδώτατον ἦν τοῖς πολεμίοις, λίθοις λογάδην καὶ ξύλοις διὰ ταχέων ὕβρωσαν, καὶ τὴν τοῦ Ἀνάπου γέφυραν ἔλυσαν. παρασκευαζομένων δὲ ἐκ μὲν τῆς πόλεως 3
 25 οὐδεὶς ἐξιῶν ἐκώλυνε, πρῶτοι δὲ οἱ ἵππης τῶν Συρακοσίων προσ-
 ἐβοήθησαν, ἐπειτα δὲ ὕστερον καὶ τὸ πεζὸν ὅπαν ξυνελέγη. καὶ προσῆλθον μὲν ἐγγὺς τοῦ στρατεύματος τῶν Ἀθηναίων τὸ πρῶτον, ἐπειτα δὲ ὡς οὐκ ἀντιπροσαν αὐτοῖς, ἀναχωρήσαντες καὶ διαβάντες τὴν Ἐλωρίνην δόδον ηὐλίσαντο.
 30 Τῇ δ' ὕστεραὶ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι παρεσκευά- 67
 ζοντο ὡς ἐς μάχην, καὶ ξυνετάξαντο ὅδε. δεξιὸν μὲν κέρας

9 prius τὸ Ε: τὸν cett. 10 τὸ om. C 22 τι γεcc.: τε codd.
 εὐεφοδώτατον γεcc.: ἐφοδώτατον codd.

Αργεῖοι εἶχον καὶ Μαντινῆς, Ἀθηναῖοι δὲ τὸ μέσον, τὸ δὲ
 ἄλλο οἱ ξύμμαχοι οἱ ἄλλοι. καὶ τὸ μὲν ἥμισυ αὐτοῦς τοῦ
 στρατεύματος ἐν τῷ πρόσθεν ἦν τεταγμένου ἐπὶ ὀκτώ, τὸ δὲ
 ἥμισυ ἐπὶ ταῖς εὐναῖς ἐν πλαισίῳ, ἐπὶ ὀκτὼ καὶ τοῦτο τετα-
 γμένου· οἰς εἴρητο, ἢ ἀν τοῦ στρατεύματός τι πονῆ μάλιστα,
 5 ἐφορῶντας παραγίγνεσθαι. καὶ τοὺς σκευοφόρους ἐντὸς
 2 τούτων τῶν ἐπιτάκτων ἐποιήσαντο. οἱ δὲ Συρακόσιοι ἔτα-
 ἔξαν τοὺς μὲν ὄπλίτας πάντας ἐφ' ἔκκαλδεκα, ὅντας πανδημεὶ
 Συρακοσίους καὶ ὅσοι ξύμμαχοι παρῆσαν (ἐβοήθησαν δὲ αὐ-
 τοῖς Σελινούντιοι μὲν μάλιστα, 10 ἔπειτα δὲ καὶ Γελφών ἵππης,
 τὸ ξύμπαν ἐς διακοσίους, καὶ Καμαριναίων ἵππης ὅσον εἴκοσι
 τῷ δεξιῷ, οὐκ ἔλαστον ὅντας ἡ διακοσίους καὶ χιλίους, παρὰ
 3 δ' αὐτοὺς καὶ τοὺς ἀκοντιστάς. μέλλουσι δὲ τοῦς Ἀθηναίους
 προτέρους ἐπιχειρήσειν ὁ Νικίας κατά τε ἔθνη ἐπιπαριὼν 15
 ἔκαστα καὶ ξύμπασι τοιάδε παρεκελεύετο.

68 Πολλὴ μὲν παραινέσει, ὡς ἀνδρες, τί δεῖ χρῆσθαι, οἱ
 πάρεσμεν ἐπὶ τὸν αὐτὸν ἀγῶνα; αὐτὴ γὰρ ἡ παρασκευὴ
 ἱκανωτέρα μοι δοκεῖ εἶναι θάρσος παρασχεῖν ἡ καλῶς λε-
 2 χθέντες λόγοι μετὰ ἀσθενοῦς στρατοπέδου. ὅπου γὰρ Ἀργεῖοι 20
 καὶ Μαντινῆς καὶ Ἀθηναῖοι καὶ νησιωτῶν οἱ πρῶτοι ἐσμεν,
 πῶς οὐ χρὴ μετὰ τοιῶνδε καὶ τοσῶνδε ξυμμάχων πάντα τινὰ
 μεγάλην τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης ἔχειν, ἄλλως τε καὶ πρὸς
 ἀνδρας πανδημεί τε ἀμυνομένους καὶ οὐκ ἀπολέκτους ὥσπερ
 καὶ ἡμᾶς, καὶ προσέτι Σικελιώτας, οἱ ὑπερφρονοῦσι μὲν ἡμᾶς,
 25 ὑπομενοῦσι δ' οὐ, διὰ τὸ τὴν ἐπιστήμην τῆς τόλμης ἥσσω
 3 ἔχειν. παραστήτω δέ τινι καὶ τόδε, πολύ τε ἀπὸ τῆς ἡμετέρας
 αὐτῶν εἶναι καὶ πρὸς γῆ οὐδεμιᾷ φιλίᾳ, ἥντινα μὴ αὐτοὶ μαχό-
 μενοι κτήσεσθε. καὶ τούναντίον ὑπομιμνήσκω ὡμᾶς ἡ οἱ
 πολέμιοι σφίσιν αὐτοῦς εὖ οἶδ' ὅτι παρακελεύονται· οἱ μὲν γὰρ 30
 ὅτι περὶ πατρίδος ἔσται ὁ ἀγών, ἐγὼ δὲ ὅτι οὐκ ἐν πατρίδι, ἐξ

8 πάντας C : om. cett.

ἐφ' f: ἐs B : ἐπ' cett.

26 ὑπομενοῦσι

a : ὑπομένοντι codd.

ἥς κρατεῖν δεῖ ἡ μὴ ῥᾳδίως ἀποχωρεῖν· οἱ γὰρ ἵππης πολλοὶ ἐπικείσονται. τῆς τε οὖν ὑμετέρας αὐτῶν ἀξίας μνησθέντες 4 ἐπέλθετε τοῖς ἐναντίοις προθύμως, καὶ τὴν παροῦσαν ἀνάγκην καὶ ἀπορίαν φοβερωτέραν ἡγησάμενοι τῶν πολεμίων.'

5 'Ο μὲν Νικίας τοιαῦτα παρακελευσάμενος ἐπῆγε τὸ 69 στρατόπεδον εὐθύς. οἱ δὲ Συρακόσιοι ἀπροσδόκητοι μὲν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ἥσαν ώς ἥδη μαχούμενοι, καὶ τινες αὐτοῖς ἐγγὺς τῆς πόλεως οὔσης καὶ ἀπεληλύθεσαν· οἱ δὲ καὶ διὰ σπουδῆς προσβοηθοῦντες δρόμῳ ὑστέριζον μέν, ώς δὲ ἔκαστος 10 πῃ τοῖς πλέοσι προσμείξει καθίσταντο. οὐ γὰρ δὴ προθυμίᾳ ἐλλιπεῖς ἥσαν οὐδὲ τόλμῃ οὕτ' ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ οὕτ' ἐν ταῖς ἄλλαις, ἀλλὰ τῇ μὲν ἀνδρείᾳ οὐχ ἥστους ἐσ ὅσον ἡ ἐπιστήμη ἀντέχοι, τῷ δὲ ἐλλείποντι αὐτῆς καὶ τὴν βούλησιν ἀκούντες προσδίδοσαν. ὅμως δὲ οὐκ ἀν οἰόμενοι σφίσι τοὺς 15 Ἀθηναίους προτέρους ἐπελθεῖν καὶ διὰ τάχους ἀναγκαζόμενοι ἀμύνασθαι, ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα εὐθὺς ἀντεπῆσαν. καὶ 2 πρῶτον μὲν αὐτῶν ἔκατέρων οἵ τε λιθοβόλοι καὶ σφενδονῆται καὶ τοξόται προυμάχοντο καὶ τροπὰς οἷας εἰκὸς ψιλοὺς ἀλλήλων ἐποίουν· ἔπειτα δὲ μάντεις τε σφάγια προύφερον τὰ 20 νομιζόμενα καὶ σαλπιγκταὶ ἔννοδον ἐπώτρυνον τοῖς ὁπλίταις, οἱ δ' ἔχώρουν, Συρακόσιοι μὲν περὶ τε πατρίδος μαχούμενοι 3 καὶ τῆς ἰδίας ἔκαστος τὸ μὲν αὐτίκα σωτηρίας, τὸ δὲ μέλλον ἐλευθερίας, τῶν δ' ἐναντίων Ἀθηναῖοι μὲν περὶ τε τῆς ἄλλοτρίας οἰκείαν σχεῖν καὶ τὴν οἰκείαν μὴ βλάψαι ἥστωμενοι, 25 Ἀργεῖοι δὲ καὶ τῶν ἔνυμάχων οἱ αὐτόνομοι ἔνυκτήσασθαι τε ἔκείνοις ἐφ' ἀ ηλθον καὶ τὴν ὑπάρχουσαν σφίσι πατρίδα νικήσαντες πάλιν ἐπιδεῖν· τὸ δ' ἵπκοον τῶν ἔνυμάχων μέγιστον μὲν περὶ τῆς αὐτίκα ἀνελπίστου σωτηρίας, ἦν μὴ κρατῶσι, τὸ πρόθυμον εἶχον, ἔπειτα δὲ ἐν παρέργῳ καὶ εἴ τι 30 ἄλλο ἔνυκταστρεψαμένοις ῥᾷον αὐτοῖς ὑπακούσεται. γενο-

8 ἀπεληλύθεσαν recs.: ἐπεληλύθεσαν codd.

18 οἷα

A B E F M suprascr. G 23 δὲ ἀντίων A C E F M 30 συγκατα-
στρεψαμένοις A B F M: συγκαταστρεψαμένοι E: ἔνυκταστρεψαμένοι
F. Müller ὑπακούσονται Schol.

μένης δ' ἐν χερσὶ τῆς μάχης ἐπὶ πολὺ ἀντεῖχον ἀλλήλοις,
 καὶ ξυνέβη βροντάς τε ἄμα τινὰς γενέσθαι καὶ ἀστραπὰς
 καὶ ὑδωρ πολύ, ὡστε τοῖς μὲν πρῶτον μαχομένοις καὶ ἐλά-
 χιστα πολέμῳ ὡμιληκόσι καὶ τοῦτο ξυνεπιλαβέσθαι τοῦ
 φόβου, τοῖς δ' ἐμπειροτέροις τὰ μὲν γιγνόμενα καὶ ὥρᾳ 5
 ἔτους περαίνεσθαι δοκεῖν, τοὺς δὲ ἀνθεστῶτας πολὺ μείζω
 2 ἐκπληξεῖν μὴ νικωμένους παρέχειν. ὡσαμένων δὲ τῷν Ἀρ-
 γείων πρῶτον τὸ εὐώνυμον κέρας τῶν Συρακοσίων καὶ μετ'
 αὐτοὺς τῷν Ἀθηναίων τὸ κατὰ σφᾶς αὐτούς, παρερρήγνυτο
 ἥδη καὶ τὸ ἄλλο στράτευμα τῶν Συρακοσίων καὶ ἐς φυγὴν 10
 3 κατέστη. καὶ ἐπὶ πολὺ μὲν οὐκ ἐδίωξαν οἱ Ἀθηναῖοι (οἱ
 γὰρ ἵππης τῶν Συρακοσίων πολλοὶ ὅντες καὶ ἀγροτοὶ ἐρ-
 γον, καὶ ἐσβαλόντες ἐς τοὺς ὁπλίτας αὐτῶν, εἴ τινας προ-
 διώκοντας ἤδοιεν, ἀνέστελλον), ἐπακολουθήσαντες δὲ ἀθρόοι
 4 δοσον ἀσφαλῶς ἐνχειρόπολιν ἐπανεχώρουν καὶ τροπαῖον ἴστα- 15
 σαν. οἱ δὲ Συρακόσιοι ἀθροισθέντες ἐς τὴν Ἐλωρίην δόδον
 καὶ ὡς ἐκ τῶν παρόντων ξυνταξάμενοι ἐς τε τὸ Ὁλυμπιεῖον
 ὅμως σφῶν αὐτῶν παρέπεμψαν φυλακήν, δείσαντες μὴ οἱ
 5 Ἀθηναῖοι τῶν χρημάτων ἢν αὐτόθι κινήσωσι, καὶ οἱ λοιποὶ
 71 ἐπανεχώρησαν ἐς τὴν πόλιν. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι πρὸς μὲν τὸ 20
 ἱερὸν οὐκ ἥλθον, ξυγκομίσαντες δὲ τοὺς ἑαυτῶν νεκροὺς καὶ
 ἐπὶ πυρὰν ἐπιθέντες ηὐλίσαντο αὐτοῦ. τῇ δ' ὑστεραὶ τοῖς
 μὲν Συρακοσίοις ἀπέδοσαν ὑποσπόνδους τοὺς νεκρούς (ἀπ-
 θανον δὲ αὐτῶν καὶ τῶν ξυμμάχων περὶ ἐξήκοντα καὶ δια-
 κοσίους), τῶν δὲ σφετέρων τὰ δοτά ξυνέλεξαν (ἀπέθανον δὲ 25
 αὐτῶν καὶ τῶν ξυμμάχων ὡς πεντήκοντα), καὶ τὰ τῶν πολε-
 2 μίων σκῦλα ἔχοντες ἀπέπλευσαν ἐς Κατάνην· χειμών τε
 γὰρ ἦν, καὶ τὸν πόλεμον αὐτόθεν ποιεῖσθαι οὕπω ἐδόκει
 δυνατὸν εἶναι, πρὶν ἀν ἵππεας τε μεταπέμψωσιν ἐκ τῶν
 72 Ἀθηνῶν καὶ ἐκ τῶν αὐτόθεν ξυμμάχων ἀγείρωσιν, ὅπως μὴ 30
 παντάπασιν ἵπποκρατῶνται, καὶ χρήματα δὲ ἄμα αὐτόθεν τε
 ξυλλέξωνται καὶ παρ' Ἀθηναίων ἔλθῃ, τῶν τε πόλεών τινας

προσαγάγωνται, ἃς ἡλπιζον μετὰ τὴν μάχην μᾶλλον σφῶν ὑπακούσεσθαι, τά τε ἄλλα καὶ σῆτον καὶ ὅσων δέοι παρασκευάσωνται ώς ἐς τὸ ἔαρ ἐπιχειρήσοντες ταῖς Συρακούσαις.

Καὶ οἱ μὲν ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἀπέπλευσαν ἐς τὴν Νάξον 72
 5 καὶ Κατάνην διαχειμάσοντες, Συρακόσιοι δὲ τοὺς σφετέρους αὐτῶν νεκροὺς θάψαντες ἐκκλησίαν ἐποίουν. καὶ παρελθὼν 2
 αὐτοῖς Ἐρμοκράτης ὁ Ἐρμωνος, ἀνὴρ καὶ ἐς τᾶλλα ξύνεσιν
 οὐδενὸς λειπόμενος καὶ κατὰ τὸν πόλεμον ἐμπειρίᾳ τε ίκανὸς
 γενόμενος καὶ ἀνδρείᾳ ἐπιφανῆς, ἐθάρσυνέ τε καὶ οὐκ εἴα
 10 τῷ γεγενημένῳ ἐνδιδόναι τὴν μὲν γὰρ γνώμην αὐτῶν οὐχ 3
 ἡσησθαι, τὴν δὲ ἀταξίαν βλάψαι. οὐ μέντοι τοσοῦτόν γε
 λειφθῆναι ὅσον εἰκὸς εἶναι, ἄλλως τε καὶ τοῖς πρώτοις τῶν
 Ἐλλήνων ἐμπειρίᾳ ἰδιώτας ώς εἰπεῖν χειροτέχναις ἀνταγω-
 νισαμένους. μέγα δὲ βλάψαι καὶ τὸ πλῆθος τῶν στρατηγῶν 4
 15 καὶ τὴν πολυναρχίαν (ἥσαν γὰρ πέντε καὶ δέκα οἱ στρατηγοὶ
 αὐτοῖς) τῶν τε πολλῶν τὴν ἀξιντακτον ἀναρχίαν. ἦν δὲ
 δλίγοι τε στρατηγοὶ γένωνται ἐμπειροι καὶ ἐν τῷ χειμῶνι
 τούτῳ παρασκευάσωσι τὸ διλιτικόν, οἷς τε δύπλα μὴ ἔστιν
 ἐκπορίζοντες, ὅπως ώς πλεῖστοι ἔσονται, καὶ τῇ ἄλλῃ μελέτῃ
 20 προσαναγκάζοντες, ἔφη κατὰ τὸ εἰκὸς κρατήσειν σφᾶς τῶν
 ἐναντίων, ἀνδρέας μὲν σφίσιν ὑπαρχούσης, εὐταξίας δ' ἐς
 τὰ ἔργα προσγενομένης· ἐπιδώσειν γὰρ ἀμφότερα αὐτά, τὴν
 μὲν μετὰ κινδύνων μελετωμένην, τὴν δ' εὑψυχίαν αὐτὴν ἔαυ-
 τῆς μετὰ τοῦ πιστοῦ τῆς ἐπιστήμης θαρσαλεωτέραν ἔσεσθαι.
 25 τούς τε στρατηγοὺς καὶ δλίγους καὶ αὐτοκράτορας χρῆναι 5
 ἐλέσθαι καὶ δμόσαι αὐτοῖς τὸ ὅρκιον ἢ μὴν ἔάσειν ἄρχειν
 ὅπῃ ἀν ἐπίστωνται· οὕτω γὰρ ἡ τε κρύπτεσθαι δεῖ μᾶλλον
 ἀν στέγεσθαι καὶ τᾶλλα κατὰ κόσμον καὶ ἀπροφασίστως
 παρασκευασθῆναι. καὶ οἱ Συρακόσιοι αὐτοῦ ἀκούσαντες 73
 30 ἐψηφίσαντό τε πάντα ώς ἐκέλευε καὶ στρατηγὸν αὐτόν τε
 εἴλοντο τὸν Ἐρμοκράτη καὶ Ἡρακλείδην τὸν Λυσιμάχου καὶ

² παρασκευάσονται Α Ε G M ³ ώς ἐς γεcc.: ὥστε codd. ¹² καὶ
 γεcc.: om. codd. ¹³ χειροτέχναις F¹: χειροτέχνας cett.

- 2 Σικανὸν τὸν Ἐξηκέστου, τούτους τρεῖς, καὶ ἐς τὴν Κόρινθον
καὶ ἐς τὴν Λακεδαιμονα πρέσβεις ἀπέστειλαν, ὅπως ἔνυ-
μαχία τε αὐτοῖς παραγένηται καὶ τὸν πρὸς Ἀθηναίους
πόλεμον βεβαιότερον πείθωσι ποιεῖσθαι ἐκ τοῦ προφανοῦς
ὑπὲρ σφῶν τοὺς Λακεδαιμονίους, ἵνα ἡ ἀπὸ τῆς Σικελίας 5
ἀπαγάγωσιν αὐτοὺς ἡ πρὸς τὸ ἐν Σικελίᾳ στράτευμα ἥσσον
ἀφελίαν ἄλλην ἐπιπέμπωσιν.
- 74 Τὸ δ' ἐν τῇ Κατάνῃ στράτευμα τῶν Ἀθηναίων ἐπλευσεν
εὐθὺς ἐπὶ Μεσσήνην ὡς προδοθησομένην. καὶ ἂ μὲν ἐπράσ-
σετο οὐκ ἐγένετο· Ἀλκιβιάδης γὰρ ὅτ' ἀπῆιε ἐκ τῆς ἀρχῆς 10
ἥδη μετάπεμπτος, ἐπιστάμενος ὅτι φεύξοιτο, μηνύει τοὺς τῶν
Συρακοσίων φίλους τοῖς ἐν τῇ Μεσσήνῃ ἔνυειδῶς τὸ μέλλον
οἱ δὲ τούς τε ἄνδρας διέφθειραν πρότερον καὶ τότε στασιά-
ζοντες καὶ ἐν ὅπλοις ὄντες ἐπεκράτουν μὴ δέχεσθαι τοὺς
2 Αθηναίους οἱ ταῦτα βουλόμενοι. ἡμέρας δὲ μείναντες περὶ 15
τρεῖς καὶ δέκα οἱ Ἀθηναῖοι ὡς ἔχειμάζοντο καὶ τὰ ἐπιτήδεια
οὐκ εἶχον καὶ προυχώρει οὐδέν, ἀπελθόντες ἐς Νάξον καὶ
ὅρια καὶ σταυρώματα περὶ τὸ στρατόπεδον ποιησάμενοι αὐ-
τοῦ διεχείμαζον· καὶ τριήρη ἀπέστειλαν ἐς τὰς Ἀθήνας ἐπὶ
τε χρήματα καὶ ἴππεας, ὅπως ἄμα τῷ ἦρι παραγένωνται. 20
- 75 Ἐτείχιζον δὲ καὶ οἱ Συρακόσιοι ἐν τῷ χειμῶνι πρός τε τῇ
πόλει, τὸν Τεμενίτην ἐντὸς ποιησάμενοι, τεῖχος παρὰ πᾶν
τὸ πρὸς τὰς Ἐπιπολὰς ὁρῶν, ὅπως μὴ δι' ἐλάσσονος εὐαποτε-
χιστοι ὁσιν, ἷν ἄρα σφάλλωνται, καὶ τὰ Μέγαρα φρούριον,
καὶ ἐν τῷ Ὄλυμπιειώ ἄλλο· καὶ τὴν θάλασσαν προυσταύ- 25
- 2 ρωσαν πανταχῇ ἥ ἀποβάσεις ἥσαν. καὶ τοὺς Ἀθηναίους
εἰδότες ἐν τῇ Νάξῳ χειμάζοντας ἐστράτευσαν πανδημεὶ ἐπὶ
τὴν Κατάνην, καὶ τῆς τε γῆς αὐτῶν ἔτεμον καὶ τὰς τῶν
Αθηναίων σκηνὰς καὶ τὸ στρατόπεδον ἐμπρήσαντες ἀνεχώ-
3 ρησαν ἐπ' οἴκουν. καὶ πυνθανόμενοι τοὺς Ἀθηναίους ἐς τὴν 30
Καμάριναν κατὰ τὴν ἐπὶ Λάχητος γενομένην ἔνυμαχλαν
πρεσβεύεσθαι, εἴ πως προσαγάγοντο αὐτούς, ἀντεπρε-

18 ὅρια καὶ Schol. : Θρᾶκας (vel similia) codd.

σβεύοντο καὶ αὐτοῖς ἡσαν γὰρ ὑποπτοι αὐτοῖς οἱ Καμαριναῖοι μὴ προθύμως σφίσι μῆτ' ἐπὶ τὴν πρώτην μάχην πέμψαι ἀ ἔπειμψαν, ἐσ τε τὸ λοιπὸν μὴ οὐκέτι βούλωνται ἀμύνειν, ὁρῶντες τοὺς Ἀθηναίους ἐν τῇ μάχῃ εὖ πράξαντας, προσ- 5 χωρῶσι δ' αὐτοῖς κατὰ τὴν προτέραν φιλίαν πεισθέντες. ἀφικομένων οὖν ἐκ μὲν Συρακουσῶν Ἐρμοκράτους καὶ 4 ἄλλων ἐς τὴν Καμάριναν, ἀπὸ δὲ τῶν Ἀθηναίων Εὐφή- μου μεθ' ἑτέρων, ὁ Ἐρμοκράτης ἔνδιλόγον γενομένου τῶν Καμαριναίων βουλόμενος προδιαβάλλειν τοὺς Ἀθηναίους 10 ἐλεγε τοιάδε.

‘Οὐ τὴν παροῦσαν δύναμιν τῶν Ἀθηναίων, ὡς Καμαρι- 76 ναῖοι, μὴ αὐτὴν καταπλαγῆτε δείσαντες ἐπρεσβευσάμεθα, ἀλλὰ μᾶλλον τοὺς μέλλοντας ἀπ' αὐτῶν λόγους, πρίν τι καὶ ἡμῶν ἀκοῦσαι, μὴ ὑμᾶς πείσωσιν. ἥκουσι γὰρ ἐς τὴν 2 15 Σικελίαν προφάσει μὲν ἦ πυνθάνεσθε, διανοίᾳ δὲ ἦν πάντες ὑπονοοῦμεν· καὶ μοι δοκοῦσιν οὐ λεοντίνους βούλεσθαι κατοικίσαι, ἀλλ' ὑμᾶς μᾶλλον ἔξοικίσαι. οὐ γὰρ δὴ εὔλογον τὰς μὲν ἐκεῖ πόλεις ἀναστάτους ποιεῖν, τὰς δὲ ἐνθάδε κατοι- 20 κίζειν, καὶ Λεοντίνων μὲν Χαλκιδέων ὄντων κατὰ τὸ ξυγγενὲς κῆδεσθαι, Χαλκιδέας δὲ τοὺς ἐν Εὐβοίᾳ, ὡν οὐδεὶς ἀποικοί 25 εἰσι, δουλωσαμένους ἔχειν. τῇ δὲ αὐτῇ ἰδέᾳ ἐκεῦνά τε ἔσχον 3 καὶ τὰ ἐνθάδε υῦν πειρῶνται· ἡγεμόνες γὰρ γενόμενοι ἐκόν- των τῶν τε Ἰώνων καὶ ὅσοι ἀπὸ σφῶν ἡσαν ξύμμαχοι ὡς ἐπὶ τοῦ Μήδου τιμωρίᾳ, τοὺς μὲν λιποστρατίαν, τοὺς δὲ ἐπ' 30 ἀλλήλους στρατεύειν, τοῖς δ' ὡς ἐκάστοις τινὰ εἶχον αἰτίαν εὐπρεπῆ ἐπενεγκόντες κατεστρέψαντο. καὶ οὐ περὶ τῆς 4 ἐλευθερίας ἄρα οὕτε οὗτοι τῶν Ἐλλήνων οὐθ' οἱ “Ἐλληνες τῆς ἑαυτῶν τῷ Μήδῳ ἀντέστησαν, περὶ δὲ οἱ μὲν σφίσιν ἀλλὰ μὴ ἐκείνῳ καταδουλώσεως, οἱ δ' ἐπὶ δεσπότου μεταβολῆ 35 οὐκ ἀξινετωτέρους, κακοξυνετωτέρους δέ.

‘Αλλ’ οὐ γὰρ δὴ τὴν τῶν Ἀθηναίων εὐκατηγόρητον οὖσαν 77 πόλιν υῦν ἥκομεν ἀποφανοῦντες ἐν εἰδόσιν ὅσα ἀδικεῖ, πολὺ δὲ μᾶλλον ὑμᾶς αὐτοὺς αἰτιασόμενοι ὅτι ἔχοντες παραδεί-

γματα τῶν τ' ἐκεῖ Ἐλλήνων ὡς ἔδουλάθησαν οὐκ ἀμύνοντες
 σφίσιν αὐτοῖς, καὶ νῦν ἐφ' ἡμᾶς ταῦτα παρόντα σοφίσματα,
 Λεοντίνων τε ἔνγγενῶν κατοικίσεις καὶ Ἐγεσταίων ἔνυμάχων
 ἐπικουρίας, οὐ ἔνστραφέντες βούλόμεθα προθυμότερον δεῖξαι
 αὐτοῖς ὅτι οὐκ "Ιωνες τάδε εἰσὶν οὐδ' Ἐλλησπόντιοι καὶ 5
 νησιώται, οἱ δεσπότην ἦ Μῆδον ἦ ἔνα γέ τινα αἰὲν μετα-
 βάλλοντες δουλοῦνται, ἀλλὰ Δωριῆς ἐλεύθεροι ἀπ' αὐτονόμουν
 2 τῆς Πελοποννήσου τὴν Σικελίαν οἰκοῦντες. ἢ μένομεν ἔως
 ἀν ἔκαστοι κατὰ πόλεις ληφθῶμεν, εἰδότες ὅτι ταύτη μόνον
 ἄλωτοί ἐσμεν καὶ ὁρῶντες αὐτοὺς ἐπὶ τοῦτο τὸ εἶδος τρεπο- 10
 μένους ὥστε τοὺς μὲν λόγοις ἡμῶν διιστάναι, τοὺς δὲ ἔνυμάχων
 ἐλπίδι ἐκπολεμοῦν πρὸς ἀλλήλους, τοῖς δὲ ὡς ἔκάστοις
 τι προσηνὲς λέγοντες δύνανται κακουργεῖν; καὶ οἰόμεθα τοῦ
 ἄπωθεν ἔνυνόκου προαπολλυμένου οὐ καὶ ἐς αὐτὸν τινα ἥξειν
 τὸ δεινόν, πρὸ δὲ αὐτοῦ μᾶλλον τὸν πάσχοντα καθ' ἔαντὸν 15
 78 δυστυχεῖν; καὶ εἴ τῷ ἄρα παρέστηκε τὸν μὲν Συρακόσιον,
 ἔαντὸν δ' οὐ πολέμιον εἶναι τῷ Ἀθηναίῳ, καὶ δεινὸν ἥγεῖται
 ὑπέρ γε τῆς ἐμῆς κινδυνεύειν, ἐνθυμηθήτω οὐ περὶ τῆς ἐμῆς
 μᾶλλον, ἐν ἵσῳ δὲ καὶ τῆς ἔαντοῦ ἄμα ἐν τῇ ἐμῇ μαχούμενος,
 τοσούτῳ δὲ καὶ ἀσφαλέστερον ὅσῳ οὐ προδιεφθαρμένου ἐμοῦ,
 20 ἔχων δὲ ἔνυμαχον ἐμὲ καὶ οὐκ ἐρῆμος ἀγωνιεῖται· τόν τε
 Ἀθηναῖον μὴ τὴν τοῦ Συρακοσίου ἔχθραν κολάσασθαι, τῇ δὲ
 ἐμῇ προφάσει τὴν ἐκείνου φιλίαν οὐχ ἡσσον βεβαιώσασθαι
 25 βούλεσθαι. εἴ τέ τις φθονεῖ μὲν ἷ καὶ φοβεῖται (ἀμφότερα
 γὰρ τάδε πάσχει τὰ μείζω), διὰ δὲ αὐτὰ τὰς Συρακούσας 25
 κακωθῆναι μὲν ἵνα σωφρονισθῶμεν βούλεται, περιγενέσθαι
 δὲ ἔνεκα τῆς αὐτοῦ ἀσφαλείας, οὐκ ἀνθρωπίνης δυνάμεως
 βούλησιν ἐλπίζει· οὐ γὰρ οἰόν τε ἄμα τῆς τε ἐπιθυμίας καὶ
 30 τῆς τύχης τὸν αὐτὸν δμοίως ταρίαν γενέσθαι. καὶ εἰ γνώμῃ
 ἀμάρτοι, τοῖς αὐτοῦ κακοῖς δλοφυρθεὶς τάχ' ἀν ἵσως καὶ τοῖς
 ἐμοῖς ἀγαθοῖς ποτὲ βούληθείη αὐθις φθονῆσαι. ἀδύνατον δὲ

1 ἐκεῖσε A B E F M
 A B E F M [G]

15 αὐτὸν A B E F M
 23 οὐχ f G (in rasura): οὐδὲ cett.

19 μαχούμενος
 27 αὐτοῦ
 Stephanus: αὐτοῦ codd.
 30 αὐτοῦ C: αὐτοῦ cett.

προεμένω καὶ μὴ τὸν αὐτὸν κινδύνους οὐ περὶ τῶν ὄνομάτων, ἀλλὰ περὶ τῶν ἔργων, ἐθελήσαντι προσλαβεῖν· λόγῳ μὲν γὰρ τὴν ἡμετέραν δύναμιν σώζοι ἂν τις, ἔργῳ δὲ τὴν αὐτοῦ σωτηρίαν. καὶ μάλιστα εἰκὸς ἦν ὑμᾶς, ὁ Καμαριναῖοι, 4
5 δύμόρους ὄντας καὶ τὰ δεύτερα κινδυνεύσοντας προορᾶσθαι αὐτὰ καὶ μὴ μαλακῶς ὥσπερ νῦν ἔνυμμαχεῖν, αὐτὸν δὲ πρὸς ἡμᾶς μᾶλλον ἰόντας, ἅπερ ἀν εἰς τὴν Καμαριναίαν πρώτον ἀφίκοντο οἱ Ἀθηναῖοι δεόμενοι ἀν ἐπεκαλεῖσθε, ταῦτα ἐκ τοῦ ὄμοίου καὶ νῦν παρακελευομένους ὅπως μηδὲν ἐνδώσομεν
10 φαίνεσθαι. ἀλλ' οὐθὲν νῦν γέ πω οὐθὲν οἱ ἄλλοι ἐπὶ ταῦτα ὥρμησθε.

‘ Δειλίᾳ δὲ ἵσως τὸ δίκαιον πρός τε ἡμᾶς καὶ πρὸς τὸν 79
ἐπιόντας θεραπεύσετε, λέγοντες ἔνυμμαχίαν εἶναι ὑμᾶς πρὸς
Ἀθηναίους· ἦν γε οὐκ ἐπὶ τοῖς φίλοις ἐποιήσασθε, τῶν δὲ
15 ἔχθρῶν ἦν τις ἐφ' ὑμᾶς Ἱη, καὶ τοῖς γε Ἀθηναίοις βοηθεῖν, ὅταν
ὑπ' ἄλλων καὶ μὴ αὐτοὶ ὥσπερ νῦν τὸν πέλας ἀδικῶσιν, ἐπεὶ 2
οὐδὲ οἱ Ῥηγῶνοι ὄντες Χαλκιδῆς Χαλκιδέας ὄντας Λεοντίνους
ἐθέλουσι ἔνυκατοικίζειν. καὶ δεινὸν εἰ ἐκεῦνοι μὲν τὸ ἔργον
τοῦ καλοῦ δικαιώματος ὑποπτεύοντες ἀλόγως σωφρονοῦσιν,
20 ὑμεῖς δ' ἐνδόγῳ προφάσει τὸν μὲν φύσει πολεμίους βούλεσθε
ἀφελεῖν, τὸν δὲ ἔτι μᾶλλον φύσει ἔνυγγενεῖς μετὰ τῶν
ἐχθρίστων διαφθεῖραι. ἀλλ' οὐ δίκαιον, ἀμύνειν δὲ καὶ μὴ 3
φοβεῖσθαι τὴν παρασκευὴν αὐτῶν· οὐ γὰρ ἦν ὑμεῖς ἔνστῶμεν
πάντες δεινή ἐστιν, ἀλλ' ἦν, ὅπερ οὗτοι σπεύδουσι, τάνατία
25 διαστῶμεν, ἐπεὶ οὐδὲ πρὸς ἡμᾶς μόνους ἐλθόντες καὶ μάχῃ
περιγενόμενοι ἐπράξαν ἢ ἐβούλοντο, ἀπῆλθον δὲ διὰ τάχους.
ῶστε οὐχ ἀθρόους γε ὄντας εἰκὸς ἀθυμεῖν, ίέναι δὲ ἐς τὴν 80
ἔνυμμαχίαν προθυμότερον, ἄλλως τε καὶ ἀπὸ Πελοποννήσου
παρεσομένης ὠφελίας, οἱ τῶνδε κρείσσους εἰσὶ τὸ παράπαν
30 τὰ πολέμια· καὶ μὴ ἐκείνην τὴν προμηθίαν δοκεῖν τῷ ἡμῶν
μὲν ἵσην εἶναι, ὑμᾶς δὲ ἀσφαλῆ, τὸ μηδετέροις δὴ ὡς καὶ

3 αὐτοῦ recc.: αὐτοῦ codd. 7 ἀν M : om. cett. 8 ἀφίκοντο
G : ἀφίκοντο cett. 24 ὅπερ om. A B E F M 30 τῷ c : τῷ codd.

- 2 ἀμφοτέρων ὅντας ἔνυμάχους βοηθεῖν. οὐ γὰρ ἔργῳ ἵσον
ῶσπερ τῷ δικαιώματί ἐστιν. εἰ γὰρ δὶς ὑμᾶς μὴ ἔνυμαχή-
σαντας ὅ τε παθὼν σφαλήσεται καὶ ὁ κρατῶν περιέσται, τί
ἄλλο ἢ τῇ αὐτῇ ἀπονοσίᾳ τοῖς μὲν οὐκ ἡμύνατε σωθῆναι,
τοὺς δὲ οὐκ ἐκωλύσατε κακοὺς γενέσθαι; καίτοι κάλλιον 5
τοὺς ἀδικουμένους καὶ ἄμα ἔνγγενέστι προσθεμένους τήν τε
κοινὴν ὧφελίαν τῇ Σικελίᾳ φυλάξαι καὶ τοὺς Ἀθηναίους
φίλους δὴ ὅντας μὴ ἔσσαι ἀμαρτεῖν.
- 3 ‘Ξυνελόντες τε λέγομεν οἱ Συρακόσιοι ἐκδιδάσκειν μὲν
οὐδὲν ἔργον εἶναι σαφῶς οὔτε ὑμᾶς οὔτε τοὺς ἄλλους περὶ ὧν 10
αὐτοὶ οὐδὲν χείρον γιγνώσκετε· δεόμεθα δὲ καὶ μαρτυρόμεθα
ἄμα, εἰ μὴ πείσομεν, ὅτι ἐπιβουλευόμεθα μὲν ὑπὸ Ιώνων αἰεὶ¹
4 πολεμίων, προδιδόμεθα δὲ ὑπὸ ὑμῶν Δωριῆς Δωριῶν. καὶ
εἰ καταστρέψονται ὑμᾶς Ἀθηναῖοι, ταῖς μὲν ὑμετέραις
γνώμαις κρατήσουσι, τῷ δ’ αὐτῶν δυνόματι τιμηθήσονται, 15
καὶ τῆς νίκης οὐκ ἄλλον τινὰ ἀθλον ἢ τὸν τὴν νίκην παρα-
σχόντα λήψονται· καὶ εἰ αὖ ἡμεῖς περιεσόμεθα, τῆς αἰτίας
5 τῶν κινδύνων οἱ αὐτοὶ τὴν τιμωρίαν ὑφέξετε. σκοπεῖτε οὖν καὶ
αἱρεῖσθε ἥδη ἢ τὴν αὐτίκα ἀκινδύνως δουλείαν ἢ καν περιγενό-
μενοι μεθ’ ὑμῶν τούσδε τε μὴ αἰσχρῶς δεσπότας λαβεῖν καὶ 20
τὴν πρὸς ὑμᾶς ἔχθραν μὴ ἀν βραχέαν γενομένην διαφυγεῖν.’
- 81 Τοιαῦτα μὲν δὲ Ἐρμοκράτης εἶπεν, δὲ δὲ Ἔυφημος δὲ τῶν
Ἀθηναίων πρεσβευτὴς μετ’ αὐτὸν τοιάδε.
- 82 ‘Αφικόμεθα μὲν ἐπὶ τῆς πρότερον οὕστης ἔνυμαχίας
ἀνανεώσει, τοῦ δὲ Συρακοσίου καθαψαμένου ἀνάγκη καὶ 25
2 περὶ τῆς ἀρχῆς εἶπεν ὡς εἰκότως ἔχομεν. τὸ μὲν οὖν
μέγιστον μαρτύριον αὐτὸς εἶπεν, ὅτι οἱ Ἰωνεῖς αἰεὶ ποτε
πολέμιοι τοῖς Δωριεῦσιν εἰσίν. ἔχει δὲ καὶ οὕτως ἡμεῖς
γὰρ Ἰωνεῖς ὅντες Πελοποννησίοις Δωριεῦσι καὶ πλέοσιν
οὖσι καὶ παροικοῦσιν ἐσκεψάμεθα ὅτῳ τρόπῳ ἦκιστα αὐτῶν 30
3 ὑπακουσόμεθα, καὶ μετὰ τὰ Μηδικὰ ναῦς κτησάμενοι τῆς
μὲν Λακεδαιμονίων ἀρχῆς καὶ ἡγεμονίας ἀπηλλάγημεν,

οὐδὲν προσῆκον μᾶλλον τι ἐκείνους ὡμῶν ἢ καὶ ἡμᾶς ἐκείνοις
 ἐπιτάσσειν, πλὴν καθ' ὅσον ἐν τῷ παρόντι μεῖζον ἵσχυον,
 αὐτοὶ δὲ τῶν ὑπὸ βασιλεῦ πρότερον ὄντων ἡγεμόνες κατα-
 στάντες οἰκοῦμεν, νομίσαντες ἥκιστ' ἀν ὑπὸ Πελοποννησίοις
 5 οὔτως εἶναι, δύναμιν ἔχοντες ἢ ἀμυνούμεθα, καὶ ἐς τὸ ἀκριβὲς
 εἰπεῖν οὐδὲ ἀδίκως καταστρεψάμενοι τούς τε "Ιωνας καὶ
 νησιώτας, οὓς ἔνγγενεῖς φασὶν ὄντας ἡμᾶς Συρακόσιοι
 δεδουλώσθαι. ἥλθον γὰρ ἐπὶ τὴν μητρόπολιν ἐφ' ἡμᾶς μετὰ 4
 τοῦ Μήδου καὶ οὐκ ἐτόλμησαν ἀποστάντες τὰ οἰκεῖα φθεῖραι,
 10 ὥσπερ ἡμεῖς ἐκλιπόντες τὴν πόλιν, δουλείαν δὲ αὐτοὶ τε
 ἐβούλοντο καὶ ἡμῶν τὸ αὐτὸν ἐπενεγκεῖν. ἀνθ' ὧν ἄξιοί τε 83
 ὄντες ἀμα ἄρχομεν, ὅτι τε ναυτικὸν πλεῦστόν τε καὶ προ-
 θυμίαν ἀπροφάσιστον παρεσχόμεθα ἐς τοὺς "Ελληνας, καὶ
 διότι καὶ τῷ Μήδῳ ἔτοιμως τοῦτο δρῶντες οὗτοι ἡμᾶς
 15 ἔβλαπτον, ἀμα δὲ τῆς πρὸς Πελοποννησίοις ἵσχυος ὀρε-
 γόμενοι. καὶ οὐ καλλιεπούμεθα ὡς ἢ τὸν βάρβαρον μόνοι 2
 καθελόντες εἰκότως ἄρχομεν ἢ ἐπ' ἐλευθερίᾳ τῇ τῶνδε μᾶλλον
 ἢ τῶν ἔνυπάντων τε καὶ τῇ ἡμετέρᾳ αὐτῶν κινδυνεύσαντες.
 πάσι δὲ ἀνεπίφθονον τὴν προσήκουσαν σωτηρίαν ἐκπορίζε-
 20 σθαι. καὶ νῦν τῆς ἡμετέρας ἀσφαλείας ἔνεκα καὶ ἐνθάδε
 παρόντες ὄρῶμεν καὶ νῦν ταῦτα ἔνυφέροντα. ἀποφαίνομεν 3
 δὲ ἐξ ὧν οἵδε τε διαβάλλονται καὶ νῦντος μάλιστα ἐπὶ τὸ
 φοβερώτερον ὑπονοεῖτε, εἰδότες τοὺς περιδεῶς ὑποπτεύοντάς
 τι λόγου μὲν ἡδονῆ τὸ παραντίκα τερπομένους, τῇ δ'
 25 ἐγχειρήσει ὕστερον τὰ ἔνυφέροντα πράσσοντας. τὴν τε 4
 γὰρ ἐκεῖ ἀρχὴν εἰρήκαμεν διὰ δέος ἔχειν καὶ τὰ ἐνθάδε διὰ
 τὸ αὐτὸν ἥκειν μετὰ τῶν φίλων ἀσφαλός καταστησόμενοι,
 καὶ οὐ δονλωσόμενοι, μὴ παθεῖν δὲ μᾶλλον τοῦτο κωλύσοντες.

“Τυπολάβῃ δὲ μηδεὶς ὡς οὐδὲν προσῆκον ὑμῶν κηδόμεθα, 84
 30 γνοὺς ὅτι σωζομένων ὑμῶν καὶ διὰ τὸ μὴ ἀσθενεῖς ὑμᾶς
 ὄντας ἀντέχειν Συρακοσίοις ἥσσον ἀν τούτων πεμψάντων

5 ἀμυνούμεθα recc.: ἀμυνόμεθα codd. (G) ἐς] ὡς Krüger 16 οὐ
 καλλιεπούμεθα recc.: οὐκ ἄλλο (ἄλλω F) ἐπόμεθα (vel ἐπ.) codd.
 21 ταῦτα (sic) E: ταῦτα cett.

2 τινὰ δύναμιν Πελοποννησίοις ἡμεῖς βλαπτοίμεθα. καὶ ἐν τούτῳ προσήκετε ἥδη ἡμῶν τὰ μέγιστα. διόπερ καὶ τὸν Λεοντίνους εὐλογον κατοικίζειν μὴ ὑπηκόους ὥσπερ τοὺς ἔνγεινεῖς αὐτῶν τὸν ἐν Εὐβοίᾳ, ἀλλ' ὡς δυνατωτάτους, ἵνα ἐκ τῆς σφετέρας ὅμοροι ὄντες τοῦσδε ὑπὲρ ἡμῶν λυπηροὶ ὁσιν. 5
 3 τὰ μὲν γάρ ἐκεῖ καὶ αὐτοὶ ἀρκοῦμεν πρὸς τὸν πολεμίους, καὶ ὁ Χαλκιδεύς, ὃν ἀλόγως ἡμᾶς φησὶ δουλωσαμένους τὸν ἐνθάδε ἐλευθεροῦν, ἔνυμφορος ἡμῶν ἀπαράσκευος ὥν καὶ χρήματα μόνον φέρων, τὰ δὲ ἐνθάδε καὶ Λεοντίνοι καὶ οἱ 10
 85 ἄλλοι φίλοι ὅτι μάλιστα αὐτονομούμενοι. ἀνδρὶ δὲ τυράννῳ 15
 ἦ πόλει ἀρχὴν ἔχοντη οὐδὲν ἄλογον ὅτι ἔνυμφέρον οὐδὲ οἰκεῖον ὅτι μὴ πιστόν πρὸς ἔκαστα δὲ δεῖ ἢ ἐχθρὸν ἢ φίλον μετὰ καιροῦ γίγνεσθαι. καὶ ἡμᾶς τοῦτο ὡφελεῖ ἐνθάδε, οὐκ ἢν τὸν φίλους κακώσωμεν, ἀλλ' ἢν οἱ ἐχθροὶ διὰ τὴν τῶν 20
 2 φίλων ρώμην ἀδύνατοι ὁσιν. ἀπιστεῖν δὲ οὐ χρή· καὶ γὰρ 15
 τὸν ἐκεῖ ἔνυμάχους ὡς ἔκαστοι χρήσιμοι ἔξηγούμεθα, Χίους μὲν καὶ Μηθυμναίους νεῶν παροκωχῇ αὐτονόμους, τὸν δὲ πολλοὺς χρημάτων βιαιότερον φορᾶ, ἄλλους δὲ καὶ πάνυ ἐλευθέρως ἔνυμαχοῦντας, καίπερ νησιώτας ὄντας καὶ εὐλήπτους, διότι ἐν χωρίοις ἐπικαίροις εἰσὶν περὶ τὴν Πελοπόννησον. 25
 3 ὥστε καὶ τάνθάδε εἰκὸς πρὸς τὸ λυσιτελοῦν, καὶ ὁ λέγομεν, ἐς Συρακοσίους δέος καθίστασθαι. ἀρχῆς γὰρ ἐφίενται ὑμῶν καὶ βούλονται ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ ἔνυστήσαντες ὑμᾶς ὑπόπτῳ, βίᾳ ἢ καὶ κατ' ἐρημίαν, ἀπράκτων ἡμῶν ἀπελθόντων, αὐτοὶ ἄρξαι τῆς Σικελίας. ἀνάγκη δέ, ἢν ἔνυστήτε πρὸς αὐτούς 25
 οὔτε γὰρ ἡμῶν ἔτι ἔσται ἴσχὺς τοσαύτη ἐς ἐν ἔνυστάσα εὐμεταχείριστος, οὕτ' οὐδὲ ἀσθενεῖς ἀν ἡμῶν μὴ παρόντων 30
 86 πρὸς ὑμᾶς εἶνεν. καὶ ὅτῳ ταῦτα μὴ δοκεῖ, αὐτὸς τὸ ἔργον ἐλέγχει. τὸ γὰρ πρότερον ἡμᾶς ἐπηγάγεσθε οὐκ ἄλλον τινὰ προσείοντες φόβον ἔχει, εἰ περιοψόμεθα ὑμᾶς ὑπὸ Συρακοσίου 30

16 τοῖς . . . ἔνυμάχοις A B E F (G) M 17 παροκωχῇ Stahl : παροχῇⁱⁱ
 codd. 21 ἐνθάδε A B E F 22 καθίστασθαι E : καθίστανται F :
 καθίσταται cett. 30 προσείοντες G M : προσιόντας C : προσιόντες
 cett.

γενέσθαι, ὅτι καὶ αὐτοὶ κινδυνεύσομεν. καὶ νῦν οὐ δίκαιον, 2
 ὥπερ καὶ ἡμᾶς ἡξιοῦτε λόγῳ πείθειν, τῷ αὐτῷ ἀπιστεῖν, οὐδὲ
 ὅτι δυνάμει μείζοι πρὸς τὴν τῶνδε ἴσχὺν πάρεσμεν ὑποπτεύε-
 σθαι, πολὺ δὲ μᾶλλον τοῦσδε ἀπιστεῖν. ἡμεῖς μέν γε οὕτε 3
 5 ἐμμεῖναι δυνατοὶ μὴ μεθ' ὑμῶν, εἴ τε καὶ γενόμενοι κακοὶ¹
 κατεργασάμεθα, ἀδύνατοι κατασχεῖν διὰ μῆκός τε πλοῦ καὶ
 ἀπορίᾳ φυλακῆς πόλεων μεγάλων καὶ τῇ παρασκευῇ ἡπειρω-
 τίδων· οἶδε δὲ οὐ στρατοπέδῳ, πόλει δὲ μείζοι τῆς ἡμετέρας
 παρουσίας ἐποικοῦντες ὑμῖν αἰεὶ τε ἐπιβούλευοντι καὶ ὅταν
 10 καιρὸν λάβωσιν ἔκαστον, οὐκ ἀνιᾶσιν (ἔδειξαν δὲ καὶ ἄλλα 4
 ἥδη καὶ τὰ ἐς Λεοντίνους), καὶ νῦν τολμῶσιν ἐπὶ τὸν ταῦτα
 κωλύοντας καὶ ἀνέχοντας τὴν Σικελίαν μέχρι τοῦτο μὴ
 ὑπ' αὐτοὺς εἶναι παρακαλεῖν ὑμᾶς ὡς ἀναισθίτους. πολὺ 5
 δὲ ἐπὶ ἀληθεστέραν γε σωτηρίαν ἡμεῖς ἀντιπαρακαλοῦμεν,
 15 δεόμενοι τὴν ὑπάρχουσαν ἀπ' ἀλλήλων ἀμφοτέροις μὴ προ-
 διδόναι, νομίσαι δὲ τοῦσδε μὲν καὶ ἄνευ ἔνυμάχων αἰεὶ ἐφ'
 ὑμᾶς ἑτοίμην διὰ τὸ πλῆθος εἶναι ὁδόν, ὑμῖν δ' οὐ πολλάκις
 παρασχήσειν μετὰ τοσῆσδε ἐπικουρίας ἀμύνασθαι· ἦν εἰ τῷ
 20 ὑπόπτῳ ἡ ἀπράκτον ἔάσετε ἀπελθεῖν ἢ καὶ σφαλεῖσαν, ἔτι
 βουλήσεσθε καὶ πολλοστὸν μόριον αὐτῆς ἰδεῖν, ὅτε οὐδὲν
 25 ἔτι περανεῖ παραγενόμενον ὑμῖν.

‘Αλλὰ μήτε ὑμεῖς, ὡς Καμαριναῖοι, ταῖς τῶνδε διαβολαῖς 87
 ἀναπείθεσθε μήτε οἱ ἄλλοι· εἰρήκαμεν δ' ὑμῖν πᾶσαν τὴν
 ἀλήθειαν περὶ ὧν ὑποπτεύομεθα, καὶ ἔτι ἐν κεφαλαίοις
 30 ὑπομνήσαντες ἀξιώσομεν πείθειν. φαμὲν γὰρ ἄρχειν μὲν 2
 τῶν ἐκεῖ, ἵνα μὴ ὑπακούωμεν ἄλλοι, ἐλευθεροῦν δὲ τὰ ἐνθάδε,
 ὅπως μὴ ὑπ' αὐτῶν βλαπτώμεθα, πολλὰ δ' ἀναγκάζεσθαι
 πράσσειν, διότι καὶ πολλὰ φυλασσόμεθα, ξύμμαχοι δὲ καὶ
 νῦν καὶ πρότερον τοῖς ἐνθάδε ὑμῶν ἀδικοῦμένοις οὐκ ἄκλητοι,
 35 παρακληθέντες δὲ ἥκειν. καὶ ὑμεῖς μήθ' ὡς δικαστὰν γενό- 3
 μενοι τῶν ὑμῶν ποιουμένων μήθ' ὡς σωφρονισταί, δοχαλεπὸν

2 φπερ G : ὅπερ cett. 16 δὲ M : τε cett. αἰεὶ recc. : εἰ codd.
 20 ὅτε f G M : οὕτε cett.

- ιδη, ἀποτρέπειν πειρᾶσθε, καθ' ὅσον δέ τι ὑμῶν τῆς ἡμετέρας πολυνπραγμοσύνης καὶ τρόπου τὸ αὐτὸ ξυμφέρει, τούτῳ ἀπολαβόντες χρήσασθε, καὶ νομίσατε μὴ πάντας ἐν ἵσῳ βλάπτειν
 4 αὐτά, πολὺ δὲ πλείους τῶν Ἑλλήνων καὶ ὧφελεῖν· ἐν παντὶ γὰρ πᾶς χωρίω, καὶ φῦ μὴ ὑπάρχομεν, ὃ τε οἰόμενος ἀδι- 5 κῆσεσθαι καὶ ὃ ἐπιβουλεύων διὰ τὸ ἔτοιμην ὑπεῖναι ἐλπίδα τῷ μὲν ἀντιτυχεῖν ἐπικουρίας ἀφ' ἡμῶν, τῷ δὲ εἰ ἥξομεν,
 μὴ ἀδεεῖ εἶναι κινδυνεύειν, ἀμφότεροι ἀναγκάζονται ὃ μὲν 5 ἄκων σωφρονεῖν, ὃ δ' ἀπραγμόνως σφύξεσθαι. ταύτην οὖν τὴν κοινὴν τῷ τε δεομένῳ καὶ ὑμῶν νῦν παροῦσαν ἀσφάλειαν 10 μὴ ἀπώσησθε, ἀλλ' ἔξισώσαντες τοῖς ἄλλοις μεθ' ἡμῶν τοῖς Συρακοσίοις, ἀντὶ τοῦ αἱὲν φυλάσσεσθαι αὐτούς, καὶ ἀντεπι-
 βουλεῦσαί ποτε ἐκ τοῦ δμοίου μεταλάβετε.³
- 88 Τοιαῦτα δὲ ὁ Εὐφῆμος εἶπεν. οἱ δὲ Καμαριναῖοι ἐπεπόνθεσαν τοιόνδε. τοῖς μὲν Ἀθηναίοις εὖνοι ἦσαν, πλὴν καθ' ὅσον [εἴ] τὴν Σικελίαν ὤντο αὐτοὺς δουλώσεσθαι, τοῖς δὲ Συρακοσίοις αἱὲν κατὰ τὸ δμορον διάφοροι· δεδιότες δὲ οὐχ ἦστον τοὺς Συρακοσίους ἔγγὺς ὄντας μὴ καὶ ἄνευ σφῶν περιγένωνται, τό τε πρῶτον αὐτοῖς τοὺς δλίγοντος ἰππέας ἔπειμψαν καὶ τὸ λοιπὸν ἐδόκει αὐτοῖς ὑπουργεῖν μὲν τοῖς 20 Συρακοσίοις μᾶλλον ἔργω, ὡς ἀν δύνωνται μετριώτατα, ἐν δὲ τῷ παρόντι, ἵνα μηδὲ τοῖς Ἀθηναίοις ἔλαστον δοκῶσι νεῖμαι, ἐπειδὴ καὶ ἐπικρατέστεροι τῇ μάχῃ ἐγένοντο, λόγῳ 25 ἀποκρίνασθαι ἵσα ἀμφοτέροις. καὶ οὕτω βουλευτάμενοι ἀπεκρίναντο, ἐπειδὴ τυγχάνει ἀμφοτέροις οὖσι ἔνυμάχοις 30 σφῶν πρὸς ἄλλήλους πόλεμος ἀν, εὔορκον δοκεῖν εἶναι σφίσιν ἐν τῷ παρόντι μηδετέροις ἀμύνειν. καὶ οἱ πρέσβεις ἐκατέρων ἀπῆλθον.
- 3 Καὶ οἱ μὲν Συρακόσιοι τὰ καθ' ἔαντοὺς ἐξηρτύοντο ἐς τὸν πόλεμον, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἐν τῇ Νάξῳ ἐστρατοπεδευμένοι 35

7 ἄν [τι] τυχεῖν Herwerden
 16 εἴ secl. Reiske 22 δοκῶσι νεῖμαι Valckenaer (ne minoris facere viderentur Athenienses Valla) : δοκῶσιν εἶναι codd.
 τὸ G M 8 ἀδεεῖ Krüger: ἀδεεῖς codd.
 29 τὰ]

τὰ πρὸς τοὺς Σικελοὺς ἔπρασπον ὅπως αὐτοῖς ὡς πλεῦστοι προσχωρήσουνται. καὶ οἱ μὲν πρὸς τὰ πεδία μᾶλλον τῶν 4 Σικελῶν ὑπήκοοι ὄντες τῶν Συρακοσίων οἱ πολλοὶ ἀφειστήκεσσαν· τῶν δὲ τὴν μεσόγειαν ἔχόντων αὐτόνομοι οὖσαι καὶ 5 πρότερον αἰεὶ *(αἵ)* οἰκήσεις εὐθὺς πλὴν δλίγοι μετὰ τῶν Ἀθηναίων ἤσαν, καὶ σūτόν τε κατεκόμιζον τῷ στρατεύματι καὶ εἰσὶν οἱ καὶ χρήματα. ἐπὶ δὲ τοὺς μὴ προσχωροῦντας 5 οἱ Ἀθηναῖοι στρατεύοντες τοὺς μὲν προσηνάγκαζον, τοὺς δὲ καὶ ὑπὸ τῶν Συρακοσίων φρουρούς τε πεμπόντων καὶ βοη- 10 θούντων ἀπεκωλύοντο. τόν τε χειμῶνα μεθορμισάμενοι ἐκ τῆς Νάξου ἐs τὴν Κατάνην καὶ τὸ στρατόπεδεν δι κατεκαύθη ὑπὸ τῶν Συρακοσίων αὐθις ἀνορθώσαντες διεχείμαζον. καὶ 6 ἔπειμψαν μὲν ἐs Καρχηδόνα τριήρη περὶ φιλίας, εἰ δύναντό τι ὥφελεῖσθαι, ἔπειμψαν δὲ καὶ ἐs Τυρσηνίαν, ἔστιν ὃν 15 πόλεων ἔπαγγελλομένων καὶ αὐτῶν ἔνυμπολεμεῖν. περιήγειλον δὲ καὶ τοὺς Σικελοῖς καὶ ἐs τὴν Ἔγεσταν πέμψαντες ἐκέλευνον ἵππους σφίσιν ὡς πλείστους πέμπειν, καὶ τᾶλλα ἐs τὸν περιτειχισμόν, πλινθία καὶ σιδηρον, ἡτοίμαζον, καὶ 20 δσα ἔδει, ὡς ἄμα τῷ ἥρι ἔξόμενοι τοῦ πολέμου.

Οἱ δ' ἐs τὴν Κόρινθον καὶ Λακεδαίμονα τῶν Συρακοσίων 7 ἀποσταλέντες πρέσβεις τούς τε Ἰταλιώτας ἄμα παραπλέοντες ἔπειρῶντο πείθειν μὴ περιορᾶν τὰ γιγνόμενα ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, ὡς καὶ ἐκείνοις ὁμοίως ἐπιβουλευόμενα, καὶ ἐπειδὴ ἐn τῇ Κορίνθῳ ἐγένοντο, λόγους ἐποιοῦντο ἀξιοῦντες σφίσι 25 κατὰ τὸ ξυγγενὲς βοηθεῖν. καὶ οἱ Κορίνθιοι εὐθὺς ψηφί- 8 σάμενοι αὐτοὶ πρῶτοι ὥστε πάσῃ προθυμίᾳ ἀμύνειν, καὶ ἐs τὴν Λακεδαίμονα ξυναπέστελλον αὐτοῖς πρέσβεις, ὅπως καὶ ἐκείνους ξυναναπείθοιεν τόν τε αὐτοῦ πόλεμον σαφέστερον ποιεῖσθαι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἐs τὴν Σικελίαν ὥφελίαν 30 τοινὰ πέμπειν. καὶ οὐ τε ἐk τῆς Κορίνθου πρέσβεις παρῆσαν 9 ἐs τὴν Λακεδαίμονα καὶ Ἀλκιβιάδης μετὰ τῶν ξυμφυγάδων

3 οἵ] οὐ Cantor

5 αἱ add. Bekker

8 στρατεύσαντες C

9 τε πεμπόντων] ἐσπεμπόντων C

10 ἀπεκωλύοντο Döderlein: ἀπε-

κώλυον codd.

περαιωθεὶς τότ’ εὐθὺς ἐπὶ πλοίου φορτηγικοῦ ἐκ τῆς Θουρίας
ἐσ Κυλλήνη τῆς Ἡλείας πρῶτον, ἔπειτα ὕστερον ἐς τὴν
Λακεδαιμονίαν αὐτῶν τῶν Λακεδαιμονίων μεταπεμψάντων
ὑπόσπονδος ἐλθών· ἐφοβεῖτο γὰρ αὐτὸν διὰ τὴν περὶ τῶν
10 Μαντινικῶν πρᾶξιν. καὶ ξυνέβη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν 5
Λακεδαιμονίων τούς τε Κορινθίους καὶ τοὺς Συρακοσίους
τὰ αὐτὰ καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην δεομένους πείθειν τοὺς Λακε-
δαιμονίους. καὶ διανουσμένων τῶν τε ἐφόρων καὶ τῶν ἐν
τέλει ὅντων πρέσβεις πέμπειν ἐς Συρακούσας κωλύοντας μὴ
ξυμβαίνειν Ἀθηναίοις, βοηθεῖν δὲ οὐ προθύμων ὅντων, 10
παρελθῶν δ’ Ἀλκιβιάδης παρώξυνε τε τοὺς Λακεδαιμονίους
καὶ ἐξώρμησε λέγων τοιάδε.

89 ‘Αναγκαῖον περὶ τῆς ἐμῆς διαβολῆς πρῶτον ἐς ὑμᾶς
εἰπεῖν, ἵνα μὴ χειρον τὰ κοινὰ τῷ ὑπόπτῳ μου ἀκροάσησθε.
2 τῶν δ’ ἐμῶν προγόνων τὴν προξενίαν ὑμῶν κατά τι ἔγκλημα 15
ἀπειπόντων αὐτὸς ἐγὼ πάλιν ἀναλαμβάνων ἐθεράπευον ὑμᾶς
ἄλλα τε καὶ περὶ τὴν ἐκ Πύλου ξυμφοράν. καὶ διατελοῦντός
μου προθύμουν ὑμεῖς πρὸς Ἀθηναίους καταλασθόμενοι τοῖς
μὲν ἐμοῖς ἐχθροῖς δύναμιν δι’ ἐκείνων πράξαντες, ἐμοὶ δὲ
3 ἀτιμίαν περιέθετε. καὶ διὰ ταῦτα δικαίως ὑπ’ ἐμοῦ πρός 20
τε τὰ Μαντινέων καὶ Ἀργείων τραπομένους καὶ ὅσα ἄλλα
ἐνηντιούμην ὑμῖν ἐβλάπτεσθε· καὶ νῦν, εἴ τις καὶ τότε ἐν
τῷ πάσχειν οὐκ εἰκότως ὡργίζετο μοι, μετὰ τοῦ ἀληθοῦς
σκοπῶν ἀναπειθέσθω. ἢ εἴ τις, διότι καὶ τῷ δῆμῳ προσ-
εκείμην μᾶλλον, χείρω με ἐνόμιζε, μηδ’ οὕτως ἡγήσηται 25
4 δρόθως ἄχθεσθαι. τοῖς γὰρ τυράννοις αἱεί ποτε διάφοροί
ἐσμεν (πᾶν δὲ τὸ ἐναντιούμενον τῷ δυναστεύοντι δῆμος ὡνό-
μασται), καὶ ἀπ’ ἐκείνων ξυμπαρέμεινεν ἡ προστασία ἡμῶν
τοῦ πλήθους. ἅμα δὲ καὶ τῆς πόλεως δημοκρατουμένης τὰ
5 πολλὰ ἀνάγκη ἦν τοῖς παροῦσιν ἔπεσθαι. τῆς δὲ ὑπαρχούσης 30
ἀκολασίας ἐπειρώμεθα μετριώτεροι ἐς τὰ πολιτικὰ ἔναι.

1 φορτηγικοῦ: φορτικοῦ C E Pollux: φορτηκοῦ M: φορτητικοῦ cett.
15 ἐμῶν Haacke: ἡμῶν codd. 29 καὶ om. A B E F M

ἄλλοι δ' ἦσαν καὶ ἐπὶ τῶν πάλαι καὶ νῦν οἱ ἐπὶ τὰ πονηρότερα ἔξῆγον τὸν ὄχλον· οἵπερ καὶ ἐμὲ ἔξήλασαν. ἡμεῖς 6 δὲ τοῦ ἔνυμπαντος προέστημεν, δικαιοῦντες ἐν ὧ σχήματι μεγίστη ἡ πόλις ἐτύγχανε καὶ ἐλευθερωτάτη οὐσα καὶ διπερ 5 ἐδέξατό τις, τοῦτο ἔνδιαισφύζειν, ἐπεὶ δημοκρατίαν γε καὶ ἐγιγνώσκομεν οἱ φρονοῦντές τι, καὶ αὐτὸς οὐδενὸς ἀν χειρον, δσῳ καὶ λοιδορήσαιμι. ἀλλὰ περὶ δμολογουμένης ἀνοίας οὐδὲν ἀν κανὸν λέγοιτο· καὶ τὸ μεθιστάναι αὐτὴν οὐκ ἐδόκει 10 ἡμῖν ἀσφαλὲς εἶναι νῦν πολεμίων προσκαθημένων.

10 'Καὶ τὰ μὲν ἐς τὰς ἐμὰς διαβολὰς τοιαῦτα ἔννέβη· περὶ 90 δὲ ὅν νῦν τε βουλευτέον καὶ ἐμοί, εἴ τι πλέον οἶδα, ἐσηγητέον, μάθετε ἥδη. ἐπλεύσαμεν ἐς Σικελίαν πρῶτον μέν, εἰ 2 δυναίμεθα, Σικελιώτας καταστρεψόμενοι, μετὰ δ' ἐκείνους αὐθις καὶ Ἰταλιώτας, ἔπειτα καὶ τῆς Καρχηδονίων ἀρχῆς καὶ 15 αὐτῶν ἀποπειράσοντες. εἰ δὲ προχωρήσειε ταῦτα ἡ πάντα 3 ἡ καὶ τὰ πλείω, ἥδη τῇ Πελοποννήσῳ ἐμέλλομεν ἐπιχειρήσειν, κομίσαντες ἔνυμπασαν μὲν τὴν ἐκεῦθεν προσγενομένην δύναμιν τῶν Ἐλλήνων, πολλοὺς δὲ βαρβάρους μισθωσάμενοι καὶ 20 Ἱβηρας καὶ ἄλλους τῶν ἐκεὶ δμολογουμένως νῦν βαρβάρων μαχιμωτάτους, τρόχεις τε πρὸς τὰς ἡμετέραις πολλὰς ναυπηγησάμενοι, ἔχούσης τῆς Ἰταλίας ξύλα ἄφθονα, αἰς τὴν Πελοπόννησον πέριξ πολιορκοῦντες καὶ τῷ πεζῷ ἄμα 25 ἐκ γῆς ἐφορμαῖς τῶν πόλεων τὰς μὲν βίᾳ λαβόντες, τὰς δ' ἐντειχισάμενοι, ῥᾳδίως ἥλπίζομεν καταπολεμήσειν καὶ μετὰ 30 ταῦτα καὶ τοῦ ἔνυμπαντος Ἐλληνικοῦ ἄρξειν. χρήματα δὲ 4 καὶ σῖτον, ὥστε εὐπορώτερον γίγνεσθαι τι αὐτῶν, αὐτὰ τὰ προσγενόμενα ἐκεῦθεν χωρία ἐμελλε διαρκῆ ἀνευ τῆς ἐνθένδε προσόδου παρέξειν. τοιαῦτα μὲν περὶ τοῦ νῦν οἰχομένου 45 στόλου παρὰ τοῦ τὰ ἀκριβέστατα εἰδότος ὡς διενοήθημεν 35 ἀκηκοάτε· καὶ ὅσοι ὑπόλοιποι στρατηγοί, ἦν δύνωνται, δμοίως αὐτὰ πράξουσιν. ὡς δέ, εἰ μὴ βοηθήσετε οὐ περιέσται τάκει, μάθετε ἥδη. Σικελιώται γὰρ ἀπειρότεροι μέν εἰσιν, δμως δ' 2

ἀν ἔνστραφέντες ἀθρόοι καὶ νῦν ἔτι περιγένοιντο· Συρακόσιοι δὲ μόνοι μάχῃ τε ἥδη πανδημεὶ ἡστημένοι καὶ ναυσὶν ἄμα κατειργόμενοι ἀδύνατοι ἔσονται τῇ νῦν Ἀθηναίων ἐκεῖ 3 παρασκευῇ ἀντισχεῖν. καὶ εἰ αὕτη ἡ πόλις ληφθήσεται, ἔχεται καὶ ἡ πᾶσα Σικελία, καὶ εὐθὺς καὶ Ἰταλία· καὶ δὸν 5 ἄρτι κίνδυνον ἐκεῖθεν προεῖπον, οὐκ ἀν διὰ μακροῦ ὑμῖν 4 ἐπιπέσοι. ὥστε μὴ περὶ τῆς Σικελίας τις οἱέσθω μόνον βουλεύειν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς Πελοποννήσου, εἰ μὴ ποιήσετε τάδε ἐν τάχει, στρατιάν τε ἐπὶ νεῶν πέμψετε τοιαύτην ἐκεῖσε οἵτινες αὐτέρέται κομισθέντες καὶ ὀπλιτεύσουσιν εὐθύς, καὶ 10 ὁ τῆς στρατιᾶς ἔτι χρησιμώτερον εἴναι νομίζω, ἄνδρα Σπαρτιάτην ἄρχοντα, ὡς ἀν τούς τε παρόντας ἔνταξην καὶ τοὺς μὴ ὅθελοντας προσαναγκάσῃ· οὕτω γὰρ οἴ τε ὑπάρχοντες ὑμῖν φίλοι θαρσήσουσι μᾶλλον καὶ οἱ ἐνδοιάζοντες ἀδεέστερον 5 προσίασιν. καὶ τὰ ἐνθάδε χρὴ ἄμα φανερώτερον ἐκπολεμεῖν, 15 ἵνα Συρακόσιοι τε νομίζοντες ὑμᾶς ἐπιμέλεσθαι μᾶλλον ἀντέχωσι καὶ Ἀθηναῖοι τοῖς ἕαντῶν ἡσσον ἄλλην ἐπικουρίαν 6 πέμπωσιν. τειχίζειν τε χρὴ Δεκέλειαν τῆς Ἀττικῆς, ὅπερ Ἀθηναῖοι μάλιστα αἰεὶ φοβοῦνται, καὶ μόνου αὐτοῦ νομίζουσι τῶν ἐν τῷ πολέμῳ οὐ διαπεπειρᾶσθαι. βεβαιότατα δ' ἀν 20 τις οὕτω τοὺς πολεμίους βλάπτοι, εἰ ἂ μάλιστα δεδιότας αὐτοὺς αἰσθάνοιτο, ταῦτα σαφῶς πυνθανόμενος ἐπιφέροι· εἰκὸς γὰρ αὐτὸὺς ἀκριβέστατα ἐκάστους τὰ σφέτερα αὐτῶν 7 δεινὰ ἐπισταμένους φοβεῖσθαι. ἀ δ' ἐν τῇ ἐπιτειχίσει αὐτοὶ ὡφελούμενοι τοὺς ἐναντίους κωλύσετε, πολλὰ παρεὶς τὰ 25 μέγιστα κεφαλαιώσω. οἷς τε γὰρ ἡ χώρα κατεσκεύασται, τὰ πολλὰ πρὸς ὑμᾶς τὰ μὲν ληφθέντα, τὰ δ' αὐτόματα ἥξει· καὶ τὰς τοῦ Λαυρείου τῶν ἀργυρείων μετάλλων προσόδους 30 καὶ δσα ἀπὸ γῆς καὶ δικαστηρίων νῦν ὡφελοῦνται εὐθὺς ἀποστερήσονται, μάλιστα δὲ τῆς ἀπὸ τῶν ἔνυμάχων προσόδουν ἡσσον διαφορούμενης, οἱ τὰ παρ' ὑμῶν νομίσαντες ἥδη κατὰ

κράτος πολεμεῖσθαι διτιγωρήσουσιν. γίγνεσθαι δέ τι αὐτῶν 92
καὶ ἐν τάχει καὶ προθυμότερον ἐν ὑμῖν ἐστίν, ὡς Λακεδαι-
μόνιοι, ἐπεὶ ᾧς γε δυνατά (καὶ οὐχ ἀμαρτήσεσθαι οἷμα
γνώμης) πάνυ θαρσῶ.

5 ‘Καὶ χείρων οὐδενὶ ἀξιῷ δοκεῖν ὑμῶν εἶναι, εἰ τῇ ἐμαυτοῦ 2
μετὰ τῶν πολεμιωτάτων φιλόπολίς ποτε δοκῶν εἶναι νῦν
ἐγκρατῶς ἐπέρχομαι, οὐδὲ ὑποπτεύεσθαι μου ἐστὶν φυγαδικὴν
προθυμίαν τὸν λόγον. φυγάς τε γάρ εἴμι τῆς τῶν ἔξε- 3
λασάντων πονηρίας, καὶ οὐ τῆς ὑμετέρας, ἣν πείθησθέ μοι,
10 ὡφελίας· καὶ πολεμιώτεροι οὐχ οἱ τὸν πολεμίους που βλά-
ψαντες ὑμεῖς ἢ οἱ τὸν φίλους ἀναγκάσαντες πολεμίους
γενέσθαι. τό τε φιλόπολι οὐκ ἐν ὧ ἀδικοῦμαι ἔχω, ἀλλ’ 4
ἐν ὧ ἀσφαλῶς ἐπολιτεύθην. οὐδέ ἐπὶ πατρίδα οὖσαν ἔτι
ἡγοῦμαι νῦν ἵέναι, πολὺ δὲ μᾶλλον τὴν οὐκ οὖσαν ἀνακτᾶσθαι.
15 καὶ φιλόπολις οὗτος δρθῶς, οὐχ ὃς ἀν τὴν ἑαυτοῦ ἀδίκως
ἀπολέστας μὴ ἐπίη, ἀλλ’ ὃς ἀν ἐκ παντὸς τρόπου διὰ τὸ
ἐπιθυμεῖν πειραθῆ αὐτὴν ἀναλαβεῖν. οὕτως ἐμοί τε ἀξιῷ 5
ὑμᾶς καὶ ἐσ τίνδυνον καὶ ἐσ ταλαιπωρίαν πάσαν ἀδεῶς
χρῆσθαι, ὡς Λακεδαιμόνιοι, γνόντας τοῦτον δὴ τὸν ὑφ’
20 ἀπάντων προβαλλόμενον λόγον, ὡς εἰ πολέμιός γε ὡν
σφόδρα ἔβλαπτον, καν φίλος ὡν ἰκανῶς ὡφελοίην, ὅσῳ τὰ
μὲν Ἀθηναίων οἶδα, τὰ δὲ ὑμέτερα ἥκαζον· καὶ αὐτὸς νῦν
νομίσαντας περὶ μεγίστων δὴ τῶν διαφερόντων βουλεύεσθαι
μὴ ἀποκνεῖν τὴν ἐσ τὴν Σικελίαν τε καὶ ἐσ τὴν Ἀττικὴν
25 στρατείαν, ἵνα τά τε ἐκεῖ βραχεῖ μορίῳ ἔνυμπαραγενόμενοι
μεγάλα σώσητε καὶ Ἀθηναίων τὴν τε οὖσαν καὶ τὴν μέλ-
λουσαν δύναμιν καθέλητε, καὶ μετὰ ταῦτα αὐτοί τε ἀσφαλῶς
οἰκῆτε καὶ τῆς ἀπάστης Ἑλλάδος ἔκουσης καὶ οὐ βίᾳ, κατ’
εὔνοιαν δὲ ἡγῆσθε.’

30 ‘Ο μὲν Ἀλκιβιάδης τοσαῦτα εἶπεν, οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι 93
διανοούμενοι μὲν καὶ αὐτοὶ πρότερον στρατεύειν ἐπὶ τὰς

12 φιλόπολιν E F G M : φιλόπονον A B 21 καν B : καὶ ἀν cett.
28 πάσσης B 29 ἡγῆσθε B : ἡγῆσησθε C G : ἡγῆσεσθε A E F M
30 τοιαῦτα B

- 1 Αθήνας, μέλλοντες δ' ἔτι καὶ περιορώμενοι, πολλῷ μᾶλλον
2 ἐπερρώσθησαν διδάξαντος ταῦτα ἔκαστα αὐτοῦ καὶ νομί-
3 σαντες παρὰ τοῦ σαφέστατα εἰδότος ἀκηκοέναι· ὥστε τῇ
4 ἐπιτειχίσει τῆς Δεκελείας προσεῖχον ἥδη τὸν νοῦν καὶ τὸ
5 παραυτίκα καὶ τοῖς ἐν τῇ Σικελίᾳ πέμπειν τινὰ τιμωρίαν.
6 καὶ Γύλιππον τὸν Κλεανδρίδον προστάξαντες ἄρχοντα τοῖς
7 Συρακοσίοις ἐκέλευνον μετ' ἐκείνων καὶ τῶν Κορινθίων βου-
8 λευόμενον ποιεῖν ὅπῃ ἐκ τῶν παρόντων μάλιστα καὶ τάχιστά
9 τις ὠφελίᾳ ἥξει τοῖς ἐκεῦ. ὁ δὲ δύο μὲν ναῦς τοὺς Κοριν-
10 θίους ἥδη ἐκέλευνέ οἱ πέμπειν ἐς Ἀσίνην, τὰς δὲ λοιπὰς
11 παρασκευάζεσθαι ὅστις διανοοῦνται πέμπειν καί, ὅταν καιρὸς
12 ἦ, ἐτοίμας εἶναι πλεῦν. ταῦτα δὲ ἔνυθέμενοι ἀνεχώρουν ἐκ
13 τῆς Λακεδαίμονος.
- 4 'Αφίκετο δὲ καὶ ἡ ἐκ τῆς Σικελίας τριήρης τῶν Ἀθηναίων,
14 ἦν ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ ἐπί τε χρήματα καὶ ἵππεας. καὶ 15
οἱ Ἀθηναῖοι ἀκούσαντες ἐψηφίσαντο τὴν τε τροφὴν πέμπειν
τῇ στρατιᾷ καὶ τοὺς ἵππεας. καὶ ὁ χειμὼν ἐτελεύτα, καὶ
16 ἐβδομον καὶ δέκατον ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα τῷδε ὃν
Θουκυδίδης ἔννέγραψεν.
- 94 "Αμα δὲ τῷ ἥρι εὐθὺς ἀρχομένῳ τοῦ ἐπιγιγνομένου θέρους 20
οἱ ἐν τῇ Σικελίᾳ Ἀθηναῖοι ἀραντες ἐκ τῆς Κατάνης παρέ-
πλευσαν ἐπὶ Μεγάρων τῶν ἐν τῇ Σικελίᾳ, οὓς ἐπὶ Γέλωνος
τοῦ τυράννου, ὥσπερ καὶ πρότερόν μοι εἴρηται, ἀναστήσαντες
2 Συρακόσιοι αὐτοὶ ἔχουσι τὴν γῆν. ἀποβάντες δὲ ἐδήσανταν
τούς [τε] ἀγροὺς καὶ ἐλθόντες ἐπὶ ἔρυμά τι τῶν Συρακοσίων 25
καὶ οὐχ ἐλόντες αὐθις καὶ πεζῇ καὶ ναυσὶ παρακομισθέντες
ἐπὶ τὸν Τηρίαν ποταμὸν τό τε πεδίον ἀναβάντες ἐδίουν καὶ
τὸν σῖτον ἐνεπίμπρασαν, καὶ τῶν Συρακοσίων περιτυχόντες
τισὶν οὐ πολλοῖς καὶ ἀποκτείναντές τέ τινας καὶ τροπαῖον
3 στησαντες ἀνεχώρησαν ἐπὶ τὰς ναῦς. καὶ ἀποπλεύσαντες 30
ἐς Κατάνην, ἐκεῖθεν δὲ ἐπισιτισάμενοι, πάση τῇ στρατιᾷ

18 ἐτελεύτα τῷ πολέμῳ B 25 τε om. B 28 τισὶ περιτυχόντες B

29 τέ om. C G

έχώρουν ἐπὶ Κειτόριπα, Σικελῶν πόλισμα, καὶ προσαγαγόμενοι ὁμολογίᾳ ἀπῆσαν, πιμπράντες ἀμα τὸν σῖτον τῶν τε Ἰνησαίων καὶ τῶν Ὑβλαίων. καὶ ἀφικόμενοι ἐς Κατάνην 4 καταλαμβάνουσι τούς τε ἵππεας ἥκουντας ἐκ τῶν Ἀθηνῶν 5 πεντήκοντα καὶ διακοσίους ἄνευ τῶν ἵππων μετὰ σκευῆς, ὡς αὐτόθεν ἵππων πορισθησόμενων, καὶ ἵπποτοξότας τριάκοντα καὶ τάλαντα ἀργυρίου τριακόσια.

Τοῦ δ' αὐτοῦ ἥρος καὶ ἐπ' Ἀργος στρατεύσαντες Λακε- 95 δαιμόνιοι μέχρι μὲν Κλεωνῶν ἥλθον, σεισμοῦ δὲ γενομένου 10 ἀπεχώρησαν. καὶ Ἀργεῖοι μετὰ ταῦτα ἐσβαλόντες ἐς τὴν Θυρεάτιν ὅμορον οὖσαν λείαν τῶν Λακεδαιμονίων πολλὴν ἔλαβον, ἢ ἐπράθη ταλάντων οὐκ ἔλασσον πέντε καὶ εἴκοσι. 15 καὶ ὁ Θεσπιῶν δῆμος ἐν τῷ αὐτῷ θέρει οὐ πολὺ ὕστερον 2 ἐπιθέμενος τοῦς τὰς ἀρχὰς ἔχονσιν οὐ κατέσχεν, ἀλλὰ βοηθησάντων Θηβαίων οἱ μὲν ἔννελήθησαν, οἱ δὲ ἐξέπεσον 20 Ἀθήναζε.

Καὶ οἱ Συρακόσιοι τοῦ αὐτοῦ θέρους, ὡς ἐπύθοντο τούς 96 [τε] ἵππεας ἥκουντας τοῦς Ἀθηναίους καὶ μέλλοντας ἥδη ἐπὶ σφᾶς 25 ίέναι, νομίσαντες, ἐὰν μὴ τῶν Ἐπιπολῶν κρατήσωσιν οἱ Ἀθηναῖοι, χωρίου ἀποκρήμνου τε καὶ ὑπὲρ τῆς πόλεως εὐθὺς κειμένου, οὐκ ἀν ῥᾳδίως σφᾶς, οὐδὲ εἰ κρατοῦντο μάχη, ἀποτειχισθῆναι, διενοοῦντο τὰς προσβάσεις αὐτῶν φυλάσσειν, ὅπως μὴ κατὰ ταύτας λάθωσι σφᾶς ἀναβάντες οἱ πολέμοι· οὐ γὰρ ἀλλη γε αὐτοὺς δυνηθῆναι. ἐξήρτηται 2 25 γὰρ τὸ ἄλλο χωρίου, καὶ μέχρι τῆς πόλεως ἐπικλινέσ τ' ἐστὶ καὶ ἐπιφανὲς πᾶν ἔσω· καὶ ὧνόμασται ὑπὸ τῶν Συρακοσίων διὰ τὸ ἐπιπολῆς τοῦ ἄλλου εἶναι Ἐπιπολαί. καὶ οἱ μὲν 3 ἐξελθόντες πανδημεὶ ἐς τὸν λειμῶνα παρὰ τὸν Ἀναπον ποταμὸν ἀμα τῇ ἡμέρᾳ (ἐτύγχανον γὰρ αὐτοῖς καὶ οἱ περὶ 30 τὸν Ἐρμοκράτη στρατηγὸν ἄρτι παρειληφότες τὴν ἀρχήν)

¹ Σικελῶν G: Σικελικὸν B: Σικελὸν cett.

(sic) B

2 ἐμπιπρῶντες

γ τριακόσια ἀργυρίου B

15 Θηβαίων B:

Ἀθηναίων

cett. ἐξέφυγον B

18 τε om. B E

23 ταῦτα A C E F M

28 λειμῶνα] λιμένα B M

post λειμῶνα add. τὸν Krüger

9

ἐξέτασώ τε ὅπλων ἐποιοῦντο καὶ ἔξακοσίους λογάδας τῶν
ὅπλιτῶν ἐξέκριναν πρότερον, ὃν ἦρχε Διόμιλος φυγὰς ἐξ
"Ανδρου, ὅπως τῶν τε Ἐπιπολῶν εἶεν φύλακες, καὶ ἦν ἐς

- 97 ἄλλο τι δέη, ταχὺ ξυνεστῶτες παραγίγνωνται. οἱ δὲ Ἀθη-
ναῖοι ταύτης τῆς νυκτὸς τῇ ἐπιγιγνομένῃ ἡμέρᾳ ἐξητάζοντο 5
καὶ ἔλαθον αὐτοὺς παντὶ ἥδη τῷ στρατεύματι ἐκ τῆς Κατάνης
σχόντες κατὰ τὸν Λέοντα καλούμενον, ὃς ἀπέχει τῶν Ἐπι-
πολῶν ἐξ ἡ ἐπτὰ σταδίους, καὶ τοὺς πεζοὺς ἀποβιβάσαντες,
ταῖς τε ναυσὶν ἐς τὴν Θάψον καθορμισάμενοι· ἔστι δὲ
χερσόνησος μὲν ἐν στενῷ ἴσθμῳ προύχουσα ἐς τὸ πέλαγος, 10
τῆς δὲ Συρακοσίων πόλεως οὔτε πλοῦν οὔτε ὁδὸν πολλὴν
2 ἀπέχει. καὶ ὁ μὲν ναυτικὸς στρατὸς τῶν Ἀθηναίων ἐν τῇ
Θάψῳ διασταυρωσάμενος τὸν ἴσθμὸν ἡσύχαζεν· ὁ δὲ πεζὸς
ἐχώρει εὐθὺς δρόμῳ πρὸς τὰς Ἐπιπολὰς καὶ φθάνει ἀναβὰς
κατὰ τὸν Εὐρύηλον πρὸν τοὺς Συρακοσίους αἰσθομένους ἐκ 15
3 τοῦ λειμῶνος καὶ τῆς ἐξετάσεως παραγενέσθαι. ἐβοήθουν
δὲ οἱ τε ἄλλοι, ὡς ἔκαστος τάχοις εἶχε, καὶ οἱ περὶ τὸν
Διόμιλον ἔξακόσιοι· στάδιοι δὲ πρὸν προσμεῖξαι ἐκ τοῦ
λειμῶνος ἐγίγνοντο αὐτοῖς οὐκ ἔλασσον ἢ πέντε καὶ εἴκοσι.
4 προσπεσόντες οὖν αὐτοῖς τοιούτῳ τρόπῳ ἀτακτότερον καὶ 20
μάχη νικηθέντες οἱ Συρακόσιοι ἐπὶ ταῖς Ἐπιπολαῖς ἀνεχώ-
ρησαν ἐς τὴν πόλιν· καὶ ὁ τε Διόμιλος ἀποθνήσκει καὶ τῶν
5 ἄλλων ὡς τριακόσιοι. καὶ μετὰ τοῦτο οἱ Ἀθηναῖοι τροπαῖόν
τε στήσαντες καὶ τὸν νεκρὸν ὑποσπόνδους ἀποδόντες τοὺς
Συρακοσίους, πρὸς τὴν πόλιν αὐτὴν τῇ ὑστεραίᾳ ἐπικατα- 25
βάντες, ὡς οὐκ ἐπεξῆσαν αὐτοῖς, ἐπαναχωρήσαντες φρούριον
ἐπὶ τῷ Λαβδάλῳ φυκοδόμησαν, ἐπ' ἄκροις τοῦς κρημνοὺς τῶν
Ἐπιπολῶν, ὁρῶν πρὸς τὰ Μέγαρα, ὅπως εἴη αὐτοῖς, ὅπότε
προΐοιεν ἢ μαχούμενοι ἢ τειχιοῦντες, τοῖς τε σκεύεσι καὶ
98 τοῖς χρήμασιν ἀποθήκη. καὶ οὐ πολλῷ ὑστερον αὐτοῖς 30
ἥλθοι ἐκ τε Ἐγέστης ἵππης τριακόσιοι καὶ Σικελῶν καὶ

I ἔξακοσίους Aem. Portus (*sexcenti* Valla): ἐπτακοσίους codd.
20 ἀτακτότεροι B 24 τε om. B 29 προτοίεν] *prodirent* Valla:
προΐοιεν codd. 31 ἵππης B: om. cett.

Ναξίων καὶ ἄλλων τινῶν ὡς ἐκατόν· καὶ Ἀθηναίων ὑπῆρχον πεντήκοντα καὶ διακόσιοι, οἷς ἵππους τὸν μὲν παρ' Ἔγεσταίων καὶ Καταναίων ἔλαβον, τὸν δὲ ἐπρίαντο, καὶ ξύμπαντες πεντήκοντα καὶ ἔξακόσιοι ἵππης ξυνέλεγησαν.
 5 καὶ καταστήσαντες ἐν τῷ Λαβδάλῳ φυλακὴν ἔχώρουν πρὸς 2 τὴν Συκῆν οἱ Ἀθηναῖοι, ἵναπερ καθεζόμενοι ἐτείχισαν τὸν κύκλον διὰ τάχους. καὶ ἔκπληξιν τοὺς Συρακοσίοις παρέσχον τῷ τάχει τῆς οἰκοδομίας· καὶ ἐπεξελθόντες μάχην διενοοῦντο ποιεῖσθαι καὶ μὴ περιορᾶν. καὶ ἥδη ἀντιπαρατασσομένων 3 10 ἄλλήλοις οἱ τῶν Συρακοσίων στρατηγοὶ ὡς ἔώρων σφίσι τὸ στράτευμα διεσπασμένον τε καὶ οὐ ράδιως ξυντασσόμενον, ἀνήγαγον πάλιν ἐς τὴν πόλιν πλὴν μέρους τωὸς τῶν ἱππέων· οὗτοι δὲ ὑπομένοντες ἐκώλυντο τοὺς Ἀθηναίους λιθοφορεῖν τε καὶ ἀποσκλίνασθαι μακροτέραν. καὶ τῶν Ἀθηναίων φυλὴ 4 15 μία τῶν ὁπλιτῶν καὶ οἱ ἵππης μετ' αὐτῶν πάντες ἐτρέψαντο τοὺς τῶν Συρακοσίων ἱππέας προσβαλόντες, καὶ ἀπέκτεινάν τέ τινας καὶ τροπαῖον τῆς ἵππομαχίας ἔστησαν.

Καὶ τῇ ὑστεραίᾳ οἱ μὲν ἐτείχισον τῶν Ἀθηναίων τὸ πρὸς 99 βορέαν τοῦ κύκλου τεῖχος, οἱ δὲ λίθους καὶ ξύλα ξυμφοροῦντες 20 παρέβαλλον ἐπὶ τὸν Τρωγίλον καλούμενον αἰεί, ἥπερ βραχύτατον ἐγίγνετο αὐτοῖς ἐκ τοῦ μεγάλου λιμένος ἐπὶ τὴν ἐτέραν θάλασσαν τὸ ἀποτείχισμα. οἱ δὲ Συρακόσιοι οὐχ 2 25 ἦκιστα Ἐρμοκράτους τῶν στρατηγῶν ἐστηγησαμένον μάχαις μὲν πανδημεὶ πρὸς Ἀθηναίους οὐκέτι ἐβούλοντο διακινδυνεύειν, ὑποτειχίζειν δὲ ἄμεινον ἐδόκει εἶναι, ἥ ἐκεῖνοι ἔμελλον ἄξειν τὸ τεῖχος καί, εἰ φθάσειαν, ἀποκλήστεις γίγνεσθαι, καὶ ἄμα καὶ ἐν τούτῳ εἰ ἐπιβοηθοῦειν, μέρος ἀντιπέμπειν αὐτοῖς τῆς στρατιᾶς καὶ φθάνειν αὐτοὶ προκαταλαμβάνοντες τοὺς σταυροῖς τὰς ἐφόδους, ἐκείνους δὲ ἀν 30 πανομένους τοῦ ἔργου πάντας ἀν πρὸς σφᾶς τρέπεσθαι.

5 ἐν] ἐπὶ B 8 ἔξελθόντες B 20 παρέβαλλον B: παρέβαλον
cett. 24 post πρὸς add. τοὺς B 28 αὐτοῖς Bekker: αὐτοὺς codd.
αὐτὸl B: ἀν cett. 29 τοὺς σταυροῖς προκαταλαμβάνοντες A C E F G M
ἀναπαυομένους B 30 ἀν om. B

3 ἐτείχιζον οὖν ἔξελθόντες ἀπὸ τῆς σφετέρας πόλεως ἀρξά-
μενοι, κάτωθεν τοῦ κύκλου τῶν Ἀθηναίων ἐγκάρσιον τεῖχος
ἀγοντες, τάς τε ἐλάσας ἐκκόπτοντες τοῦ τεμένους καὶ πύργους
4 ξυλίνους καθιστάντες. αἱ δὲ νῆσες τῶν Ἀθηναίων οὕπω ἐκ
τῆς Θάψου περιεπεπλεύκεσαν ἐς τὸν μέγαν λιμένα, ἀλλ' ἔτι 5
οἱ Συρακόσιοι ἐκράτουν τῶν περὶ τὴν θάλασσαν, κατὰ γῆν
100 δ' ἐκ τῆς Θάψου οἱ Ἀθηναῖοι τὰ ἐπιτήδεια ἐπήγοντο. ἐπειδὴ
δὲ τοῖς Συρακοσίοις ἀρκούντως ἐδόκει ἔχειν ὅσα τε ἐσταυρώθη
καὶ ὡκοδομήθη τοῦ ὑποτειχίσματος, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι αὐτὸὺς
οὐκ ἥλθον κωλύσοντες, φοβούμενοι μὴ σφίσι δίχα γιγνομέ- 10
νοις ρᾶσιν μάχωνται, καὶ ἄμα τὴν καθ' αὐτὸὺς περιτείχισιν
ἐπειγόμενοι, οἱ μὲν Συρακόσιοι φυλὴν μίαν καταλιπόντες
φύλακα τοῦ οἰκοδομήματος ἀνεχώρησαν ἐς τὴν πόλιν, οἱ δὲ
Ἀθηναῖοι τούς τε ὁχετοὺς αὐτῶν, οἱ ἐς τὴν πόλιν ὑπονομηδὸν
ποτοῦ ὕδατος ἥγμένοι ήσαν, διέφθειραν, καὶ τηρήσαντες τούς 15
τε ἄλλους Συρακοσίους κατὰ σκηνὰς ὅντας ἐν μεσημβρίᾳ
καὶ τινας καὶ ἐς τὴν πόλιν ἀποκεχωρηκότας καὶ τοὺς ἐν τῷ
σταυρώματι ἀμελῶς φυλάσσοντας, τριακοσίους μὲν σφῶν
αὐτῶν λογάδας καὶ τῶν ψιλῶν τινὰς ἐκλεκτοὺς ὠπλισμένους
προύταξαν θεῖν δρόμῳ ἔξαπιωάσας πρὸς τὸ ὑποτείχισμα, ἡ 20
δ' ἄλλῃ στρατιὰ δίχα, ἡ μὲν μετὰ τοῦ ἐτέρου στρατηγοῦ πρὸς
τὴν πόλιν, εἰ ἐπιβοηθοῖεν, ἔχώρουν, ἡ δὲ μετὰ τοῦ ἐτέρου
2 πρὸς τὸ σταύρωμα τὸ παρὰ τὴν πυλίδα. καὶ προσβαλόντες
οἱ τριακόσιοι αἱροῦσι τὸ σταύρωμα· καὶ οἱ φύλακες αὐτὸ
ἐκλιπόντες κατέφυγον ἐς τὸ προτείχισμα τὸ περὶ τὸν Τεμε- 25
νίτην. καὶ αὐτοῖς ξυνεσέπεσον οἱ διώκοντες, καὶ ἐντὸς
γενόμενοι βίᾳ ἔξεκρούσθησαν πάλιν ὑπὸ τῶν Συρακοσίων,
καὶ τῶν Ἀργείων τινὲς αὐτόθι καὶ τῶν Ἀθηναίων οὐ πολλοὶ
3 διεφθάρησαν. καὶ ἐπαναχωρήσασα ἡ πᾶσα στρατιὰ τὴν τε
ὑποτείχισιν καθεῖλον καὶ τὸ σταύρωμα ἀνέσπασαν καὶ διε- 30
φόρησαν τοὺς σταυροὺς παρ' ἑαυτοὺς καὶ τροπαῖον ἔστησαν.

7 post ἐπιτήδεια add. σιτία B
φοβούμενοι add. οἱ Ἀθηναῖοι B
23 alterum τὸ om. B

9 αὐτὸν om. B
11 ἑαυτοὺς B
26 ξυνεσέπεσον B E : ξυνέπεσον cett.

10 post

19

ἐπιλέκτους

B

Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἀπὸ τοῦ κύκλου ἐτείχιζον οἱ Ἀθηναῖοι 101
 τὸν κρημνὸν τὸν ὑπὲρ τοῦ ἔλους, διὰ τῶν Ἐπιπολῶν ταύτη
 πρὸς τὸν μέγαν λιμένα ὁρᾶ, καὶ ἥπερ αὐτοῖς βραχύτατον
 ἐγίγνετο καταβᾶσι διὰ τοῦ ὁμαλοῦ καὶ τοῦ ἔλους ἐς τὸν
 5 λιμένα τὸ περιτείχισμα. καὶ οἱ Συρακόσιοι ἐν τούτῳ ἔξελ-
 θόντες καὶ αὐτοὶ ἀπεσταύρουν αὐθις ἀρξάμενοι ἀπὸ τῆς
 πόλεως διὰ μέσου τοῦ ἔλους, καὶ τάφρον ἄμα παρώρυσσον,
 ὅπως μὴ οἶον τε ἥ τοις Ἀθηναίοις μέχρι τῆς θαλάσσης
 ἀποτειχίσαι. οἱ δ', ἐπειδὴ τὸ πρὸς τὸν κρημνὸν αὐτοῖς 3
 10 ἔξειργαστο, ἐπιχειροῦσιν αὐθις τῷ τῶν Συρακοσίων σταυ-
 ρώματι καὶ τάφρῳ, τὰς μὲν ναῦς κελεύσαντες περιπλεῦσαι
 ἐκ τῆς Θάψου ἐς τὸν μέγαν λιμένα τὸν τῶν Συρακοσίων,
 αὐτοὶ δὲ περὶ ὅρθρον καταβάντες ἀπὸ τῶν Ἐπιπολῶν ἐς τὸ
 15 ὁμαλὸν καὶ διὰ τοῦ ἔλους, ἥ πηλωδες ἵν καὶ στεριφώτατον,
 θύρας καὶ ξύλα πλατέα ἐπιθέντες καὶ ἐπ' αὐτῶν διαβαδί-
 σαντες, αἱροῦσιν ἄμα ἔω τό τε σταύρωμα πλὴν ὀλίγου καὶ
 τὴν τάφρον, καὶ ὑστερον καὶ τὸ ὑπολειφθὲν εἴλον. καὶ μάχη 4
 20 ἐγένετο, καὶ ἐν αὐτῇ ἐνίκων οἱ Ἀθηναῖοι. καὶ τῶν Συρα-
 κοσίων οἱ μὲν τὸ δεξιὸν κέρας ἔχοντες πρὸς τὴν πόλιν
 ἔφευγον, οἱ δ' ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ παρὰ τὸν ποταμόν. καὶ
 αὐτοὺς βουλόμενοι ἀποκλήσασθαι τῆς διαβάσεως οἱ τῶν
 25 Ἀθηναίων τριακόσιοι λογάδες δρόμῳ ἥπειγοντο πρὸς τὴν
 γέφυραν. δείσαντες δὲ οἱ Συρακόσιοι (ἥσαν γὰρ καὶ τῶν 5
 ἴππεων αὐτοῖς οἱ πολλοὶ ἐνταῦθα) διόδε χωροῦσι τοῖς τρια-
 κοσίοις τούτοις, καὶ τρέπουσί τε αὐτοὺς καὶ ἐσβάλλουσιν ἐς
 τὸ δεξιὸν κέρας τῶν Ἀθηναίων· καὶ προσπεσόντων αὐτῶν
 30 ξυνεφοβήθη καὶ ἡ πρώτη φυλὴ τοῦ κέρωσ. ἰδὼν δὲ ὁ
 Λάμαχος παρεβοήθει ἀπὸ τοῦ εὐωνύμου τοῦ ἑαυτῶν μετὰ
 τοξοτῶν τε οὐ πολλῶν καὶ τοὺς Ἀργείους παραλαβών, καὶ
 διαβάντων ἀποθήσκει αὐτός τε καὶ πέντε ἥ ἔξ τῶν μετ'

17 καὶ ὑστερον B: om. cett.
 habet B 20 ἔφευγον B: ἔφυγον cett.
 (cohors Valla): φυλακὴ codd.

18 ἐν αὐτῇ om. E, post ἐγένετο
 27 φυλὴ Duker

αὐτοῦ. καὶ τούτους μὲν οἱ Συρακόσιοι εὐθὺς κατὰ τάχος φθάνουσιν ἀρπάσαντες πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐς τὸ ἀσφαλέσ, αὐτοὶ δὲ ἐπιόντος ἥδη καὶ τοῦ ἄλλου στρατεύματος τῶν Ἀθη-
102 ναίων ἀπεχώρουν. ἐν τούτῳ δὲ οἱ πρὸς τὴν πόλιν αὐτῶν τὸ πρῶτον καταφυγόντες ὡς ἔώρων ταῦτα γιγνόμενα, αὐτοὶ 5 τε πάλιν ἀπὸ τῆς πόλεως ἀναθαρσήσαντες ἀντετάξαντο πρὸς τοὺς κατὰ σφᾶς Ἀθηναίους, καὶ μέρος τι αὐτῶν πέμπουσιν ἐπὶ τὸν κύκλον τὸν ἐπὶ ταῖς Ἐπιπολαῖς, ἡγούμενοι ἐρῆμον 2 αἰρήσειν. καὶ τὸ μὲν δεκάπλευθρον προτείχισμα αὐτῶν αἴροῦσι καὶ διεπόρθησαν, αὐτὸν δὲ τὸν κύκλον Νικίας διε- 10 κώλυσεν· ἔτυχε γὰρ ἐν αὐτῷ δι' ἀσθένειαν ὑπολελειμμένος. τὰς γὰρ μηχανὰς καὶ ἔνδια ὅσα πρὸ τοῦ τείχους ἦν κατα- βεβλημένα, ἐμπρῆσαι τοὺς ὑπηρέτας ἐκέλευσεν, ὡς ἔγνω ἀδυνάτους ἐσομένους ἐρημίᾳ ἀνδρῶν ἄλλῳ τρόπῳ περιγενέ- 3 σθαι. καὶ ἔννέβη οὕτως· οὐ γὰρ ἔτι προσῆλθον οἱ Συρακό- 15 σιοι διὰ τὸ πῦρ, ἀλλὰ ἀπεχώρουν πάλιν. καὶ γὰρ πρὸς τε τὸν κύκλον βοήθεια ἥδη κάτωθεν τῶν Ἀθηναίων ἀποδιω- ἔξαντων τοὺς ἐκεῖ ἐπανήγει, καὶ αἱ νῆσοι ἀμα αὐτῶν ἐκ τῆς 4 Θάφου, ὥσπερ εἴρητο, κατέπλεον ἐς τὸν μέγαν λιμένα. ἀ δρῶντες οἱ ἀνωθεν κατὰ τάχος ἀπῆσαν καὶ ἡ ἔνυμπασα 20 στρατιὰ τῶν Συρακοσίων ἐς τὴν πόλιν, νομίσαντες μὴ ἀν ἔτι ἀπὸ τῆς παρούσης σφίσι δυνάμεως ἰκανοὶ γενέσθαι κωλύσαι τὸν ἐπὶ τὴν θάλασσαν τειχισμόν.

103 Μετὰ δὲ τοῦτο οἱ Ἀθηναῖοι τροπαῖον ἔστησαν καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀπέδοσαν τοῖς Συρακοσίοις καὶ τοὺς 25 μετὰ Λαμάχου καὶ αὐτὸν ἐκομίσαντο· καὶ παρόντος ἥδη σφίσι παντὸς τοῦ στρατεύματος καὶ τοῦ ναυτικοῦ καὶ τοῦ πεζοῦ, ἀπὸ τῶν Ἐπιπολῶν καὶ τοῦ κρημνώδους ἀρξάμενοι ἀπετείχιζον μέχρι τῆς θαλάσσης τείχει διπλῷ τοὺς Συρα- 2 κοσίους. τὰ δ' ἐπιτήδεια τῇ στρατιᾷ ἐσήγετο ἐκ τῆς Ἰταλίας 30

² post ἀρπάσαντες add καὶ διαβιβάσαντες B
om. C ⁷ αὐτῶν Bekker: αὐτῶν codd.

add. αὐτοὺς M ¹⁷ ἀποδιωξάντων B: ἀποδιωξόντων cett.
εσαν (sic) κατὰ τάχος B ἐπήσεσαν (sic)

6 ἀπὸ τῆς πόλεως
14 post ἀδυνάτους

20 ἀπῆ-
στησαν (sic) A E F M suprascr. G

πανταχόθεν. ἥλθον δὲ καὶ τῶν Σικελῶν πολλοὶ ἔνυμαχοι τοῖς Ἀθηναίοις, οἱ πρότερον περιεωρῶντο, καὶ ἐκ τῆς Τυρσηνίας υῆς πεντηκόντοροι τρεῖς. καὶ τᾶλλα προυχώρει αὐτοῖς ἐς ἐλπίδας. καὶ γὰρ οἱ Συρακόσιοι πολέμῳ μὲν οὐκέτι 3 ἐνόμιζον ἀν περιγενέσθαι, ὡς αὐτοῖς οὐδὲ ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου ὧφελία οὐδεμίᾳ ἦκε, τοὺς δὲ λόγους ἐν τε σφίσιν αὐτοῖς ἐποιοῦντο ἔνυμβατικοὺς καὶ πρὸς τὸν Νικίαν· οὗτος γὰρ δὴ μόνος εἶχε Λαμάχον τεθνεώτος τὴν ἀρχὴν. καὶ 4 κύρωσις μὲν οὐδεμίᾳ ἐγίγνετο, οἷα δὲ εἰκὸς ἀνθρώπων ἀπορούντων καὶ μᾶλλον ἡ πρὶν πολιορκουμένων, πολλὰ ἐλέγετο πρὸς τε ἐκεῖνον καὶ πλείω ἔτι κατὰ τὴν πόλιν. καὶ γάρ τινα καὶ ὑποψίαν ὑπὸ τῶν παρόντων κακῶν ἐς ἀλλήλους εἶχον, καὶ τοὺς στρατηγούς τε ἐφ' ὧν αὐτοῖς ταῦτα ἔννέβη ἐπαυσαν, ὡς ἡ δυστυχία ἡ προδοσίᾳ τῇ ἐκείνων βλαπτόμενοι, 15 καὶ ἄλλους ἀνθείλοντο, Ἡρακλείδην καὶ Εὐκλέα καὶ Τελλίαν.

Ἐν δὲ τούτῳ Γύλιππος ὁ Λακεδαιμόνιος καὶ αἱ ἀπὸ τῆς 104 Κορίνθου υῆς περὶ Λευκάδα ἥδη ἦσαν, βουλόμενοι ἐς τὴν Σικελίαν διὰ τάχους βοηθῆσαι. καὶ ὡς αὐτοῖς αἱ ἀγγελίαι ἐφοίτων δειναὶ καὶ πᾶσαι ἐπὶ τὸ αὐτὸς ἐψευσμέναι ὡς ἥδη 20 παντελῶς ἀποτετειχισμέναι αἱ Συράκουσαί εἰσι, τῆς μὲν Σικελίας οὐκέτι ἐλπίδα οὐδεμίαν εἶχεν ὁ Γύλιππος, τὴν δὲ Ἰταλίαν βουλόμενος περιποιῆσαι αὐτὸς μὲν καὶ Πυθὴν ὁ Κορίνθιος ναυσὶ δυοῖν μὲν Λακωνικαῖν, δυοῖν δὲ Κορινθίαν ὅτι τάχιστα ἐπεραιώθησαν τὸν Ἰόνιον ἐς Τάραντα, οἱ δὲ 25 Κορίνθιοι πρὸς ταῖς σφετέραις δέκα Λευκαδίας δύο καὶ Ἀμπρακιώτιδας τρεῖς προσπληρώσαντες ὑστερον ἔμελλον πλεύσεσθαι. καὶ ὁ μὲν Γύλιππος ἐκ τοῦ Τάραντος ἐς τὴν Θουρίαν 2 πρῶτον πρεσβευτάμενος καὶ τὴν τοῦ πατρὸς ἀνανεωσάμενος πολιτείαν καὶ οὐ δυνάμενος αὐτοὺς προσαγαγέσθαι, ἄρας 30 παρέπλει τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἀρπασθεὶς ὑπὸ ἀνέμου κατὰ τὸν

ι Σικελιωτῶν B 3 τᾶλλα] πάντα B 4 ἐλπίδα B M 8 δὴ]
ἥδη B 10 πρὶν om. C 15 Εὐρυκλέα B 28 καὶ B: κατὰ
cett. ἀναγνεωσάμενος B: ποτε cett. 30 παρέπλευσε B
ἀνάρπασθείς (sic) M

Τεριναῖον κόλπου, ὃς ἐκπνεῖ ταύτη μέγας κατὰ βορέαν ἔστηκώς, ἀποφέρεται ἐς τὸ πέλαγος, καὶ πάλιν χειμασθεὶς ἐς τὰ μάλιστα τῷ Τύραντι προσμίσγει· καὶ τὰς ναῦς, ὅσαι μάλιστα 3 ἐπόνησαν ὑπὸ τοῦ χειμῶνος, ἀνελκύστας ἐπεσκεύαζεν. ὁ δὲ Νικίας πυθόμενος αὐτὸν προσπλέοντα ὑπερεῦδε τὸ πλῆθος τῶν: νεῶν, ὅπερ καὶ οἱ Θούριοι ἔπαθον, καὶ ληστικώτερον ἔδοξε παρεσκευασμένους πλεῖν, καὶ οὐδεμίαν φυλακήν πω ἐποιεῖτο.

105 Κατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τούτου τοῦ θέρους καὶ Λακεδαιμόνιοι ἐς τὸ Ἀργος ἐσέβαλον αὐτοί τε καὶ οἱ ἔνυμμαχοι καὶ τῆς γῆς τὴν πολλὴν ἐδήσαν, καὶ Ἀθηναῖοι Ἀργείοις 10 τριάκοντα ναυσὶν ἐβοήθησαν· αἴπερ τὰς σπουδὰς φανερώ-
2 τατα τὰς πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους αὐτοῖς ἔλυσαν. πρό-
τερον μὲν γὰρ ληστείαις ἐκ Πύλου καὶ περὶ τὴν ἄλλην Πελοπόννησον μᾶλλον ἦ ἐς τὴν Λακωνικὴν ἀποβαίνοντες μετά τε Ἀργείων καὶ Μαντινέων ἔννεπολέμουν, καὶ πολλάκις 15
Ἀργείων κελευόντων ὅσον σχόντας μόνον ξὺν ὅπλοις ἐς τὴν Λακωνικὴν καὶ τὸ ἐλάχιστον μετὰ σφῶν δηρώσαντας ἀπελθεῖν οὐκ ἥθελον· τότε δὲ Πυθοδώρου καὶ Λαισποδίου καὶ Δημαράτου ἀρχόντων ἀποβάντες ἐς Ἐπίδαυρον τὴν Λιμηρὰν καὶ Πρασιὰς καὶ ὅσα ἄλλα ἐδήσαν τῆς γῆς, καὶ τοῖς 20
Λακεδαιμονίοις ἵδη εὑπροφάσιστον μᾶλλον τὴν αἰτίαν ἐς 3 τοὺς Ἀθηναίους τοῦ ἀμύνεσθαι ἐποίησαν. ἀναχωρησάντωι δὲ τῶν Ἀθηναίων ἐκ τοῦ Ἀργους ταῖς ναυσὶ καὶ τῶν Λακεδαιμονίων οἱ Ἀργεῖοι ἐσβαλόντες ἐς τὴν Φλειασίαν τῆς τε γῆς αὐτῶν ἔτεμον καὶ ἀπέκτεινάν τωσ, καὶ ἀπῆλθον ἐπ' 25
οἴκου.

3 alt. μάλιστα B: om. cett. 5 προσπλέοντα B: πλέοντα cett.
 7 παρεσκευασμένους A E F M 7 φυλακήν πω ἐποιεῖτο] πως φυλακὴν
 ἐποιοῦντο B 12 τὰς B: om. cett. 12 τοὺς B: om. cett. 15 ξυνε-
 πολέμουν B: ἐπολέμουν cett. 16 ξχοντας B 19 Λιμηρὰν B:
 Λιμέραν cett. 20 Πρασιὰς B: Πρασίαν (-σσ- F) cett. 20 θσα ἄλλα]
 ἄλλα ἄπτα B 23 ἐξ Ἀργους B 25 post ἀπέκτεινάν add. τε B

ΙΣΤΟΡΙΩΝ Η

Ο δὲ Γύλιππος καὶ ὁ Πυθὴν ἐκ τοῦ Τάραντος, ἐπεὶ 1
ἐπεσκεύασαν τὰς ναῦς, παρέπλευσαν ἐς Λοκροὺς τοὺς Ἐπι-
ζεφυρίους· καὶ πυνθανόμενοι σαφέστερον ἥδη ὅτι οὐ παντελῶς
πω ἀποτετειχισμέναι αἱ Συράκουσαι εἰσι, ἀλλ’ ἔτι οἰόν τε
5 κατὰ τὰς Ἐπιπολὰς στρατιᾶ ἀφικομένους ἐσελθεῖν, ἐβού-
λεύοντο εἴτ' ἐν δεξιᾷ λαβόντες τὴν Σικελίαν διακινδυνεύσωσι
ἐπιπλεῦσαι, εἴτ' ἐν ἀριστερᾷ ἐς Ἰμέραν πρῶτον πλεύσαντες
καὶ αὐτούς τε ἐκείνους καὶ στρατιὰν ἄλλην προσλαβόντες,
οὓς ἀν πείθωσι, κατὰ γῆν ἔλθωσιν. καὶ ἔδοξεν αὐτοῖς ἐπὶ 2
τῆς Ἰμέρας πλεῦν, ἄλλως τε καὶ τῶν Ἀττικῶν τεσσάρων
νεῶν οὕπω παρουσῶν ἐν τῷ Ῥηγίῳ, ἃς ὁ Νικίας ὅμως πυν-
θανόμενος αὐτοὺς ἐν Λοκροῖς εἶναι ἀπέστειλεν. φθάσαντες
δὲ τὴν φυλακὴν ταύτην περαιοῦνται διὰ τοῦ πορθμοῦ, καὶ
σχόντες Ῥηγίῳ καὶ Μεσσήνῃ ἀφικνοῦνται ἐς Ἰμέραν. ἐκεῖ 3
15 δὲ ὄντες τούς τε Ἰμεραίους ἐπεισαν ἔνυπολεμεῖν καὶ αὐτούς
τε ἐπεσθαι καὶ τοῖς ἐκ τῶν νεῶν τῶν σφετέρων ναύταις ὅσοι μὴ
εἶχον ὅπλα παρασχεῖν (τὰς γὰρ ναῦς ἀνείλκυσαν ἐν Ἰμέρᾳ),
καὶ τὸν Σελινούντιον πέμψαντες ἐκέλευνον ἀπαντᾶν πα-
στρατιᾶ ἐς τι χωρίον. πέμψειν δέ τινα αὐτοῖς ὑπέσχοντο 4
20 στρατιὰν οὐ πολλὴν καὶ οἱ Γελῷοι καὶ τῶν Σικελῶν τινές,
οἵ πολὺ προθυμότερον προσχωρεῖν ἔτοιμοι ἦσαν τοῦ τε
Ἀρχωνίδου νεωστὶ τεθνηκότος, ὃς τῶν ταύτη Σικελῶν βασι-
λεύων τινῶν καὶ ὧν οὐκ ἀδύνατος τοῖς Ἀθηναίοις φίλος ἦν,

5 πανστρατιᾶ Μ 6 διακινδυνεύσουσιν G 11 πυνθανόμενος
αὐτοὶς ὅμως B 16 ὅσα B 17 γὰρ B: μὲν cett. 18 παν-
στρατιᾶ B: στρατιᾶ cett. 21 τε B: om. cett.

καὶ τοῦ Γυλίππου ἐκ Λακεδαιμονος προθύμως δοκοῦντος ἦκειν.
 5 καὶ ὁ μὲν Γύλιππος ἀναλαβὼν τῶν τε σφετέρων ναυτῶν καὶ
 ἐπιβατῶν τοὺς ὡπλισμένους ἐπτακοσίους μάλιστα, Ἰμεράίους
 δὲ ὄπλιτας καὶ ψιλοὺς ἔνναμφοτέρους χιλίους καὶ ἵππεας
 ἑκατὸν καὶ Σελινουντίων τέ τινας ψιλοὺς καὶ ἵππεας καὶ 5
 Γελώνων ὀλίγους, Σικελῶν τε ἐς χιλίους τοὺς πάντας, ἔχωρει
 2 πρὸς τὰς Συρακούσας· οἱ δ' ἐκ τῆς Λευκάδος Κορώνθιοι ταῖς
 τε ἄλλαις ναυσὶν ὡς εἶχον τάχους ἐβοήθουν καὶ Γογγύλος,
 εἰς τῶν Κορινθίων ἀρχόντων, μιᾷ νηὶ τελευταῖος ὅρμητεὶς
 πρῶτος μὲν ἀφικυεῖται ἐς τὰς Συρακούσας, ὀλίγον δὲ πρὸ 10
 Γυλίππου, καὶ καταλαβὼν αὐτὸὺς περὶ ἀπαλλαγῆς τοῦ πολέμου
 μέλλοντας ἐκκλησιάσειν διεκώλυσέ τε καὶ παρεθάρσυνε,
 λέγων ὅτι νῆσος τε ἄλλαι ἔτι προσπλέουσι καὶ Γύλιππος ὁ
 2 Κλεανδρίδον Λακεδαιμονίων ἀποστειλάντων ἄρχων. καὶ οἱ
 μὲν Συρακόσιοι ἐπερρώσθησάν τε καὶ τῷ Γυλίππῳ εὐθὺς 15
 πανστρατιῷ ὡς ἀπαντησόμενοι ἐξῆλθον· ἥδη γὰρ καὶ ἐγγὺς
 3 ὄντα ἥσθανοντο αὐτόν. ὁ δὲ Ἱέτας τότε τι τεῖχος ἐν τῇ
 παρόδῳ τῶν Σικελῶν ἐλὼν καὶ ἔνταξάμενος ὡς ἐς μάχην
 ἀφικυεῖται ἐς τὰς Ἐπιπολάς· καὶ ἀναβὰς κατὰ τὸν Εὐρύηλον,
 ἥπερ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τὸ πρῶτον, ἔχωρει μετὰ τῶν Συρακο- 20
 4 σίων ἐπὶ τὸ τείχισμα τῶν Ἀθηναίων. ἔτυχε δὲ κατὰ τοῦτο
 τοῦ καιροῦ ἐλθῶν ἐν φῷ ἐπτὰ μὲν ἡ ὀκτὼ σταδίων ἥδη ἀπε-
 τετέλεστο τοὺς Ἀθηναίους ἐς τὸν μέγαν λιμένα διπλοῦν τεῖχος,
 πλὴν κατὰ βραχὺ τι τὸ πρὸς τὴν θάλασσαν (τοῦτο δ' ἔτι
 ὠκοδόμουν), τῷ δὲ ἄλλῳ τοῦ κύκλου πρὸς τὸν Τρωγίλον ἐπὶ 25
 τὴν ἑτέραν θάλασσαν λίθοι τε παραβεβλημένοι τῷ πλέονι ἥδη
 ἥσταν, καὶ ἔστιν ἀ καὶ ἡμίεργα, τὰ δὲ καὶ ἐξειργασμένα κατελέ-
 λειπτο. παρὰ τοσοῦτον μὲν αἱ Συράκουσαι ἥλθον κινδύνου.

1 δοκοῦντος προθύμως B 2 τε om. B 4 prius καὶ B : om. cett.
 5 τέ B : om. cett. 17 Ἱέτας Steph. Byz. : νετὰς C E F ?: γε τὰ
 A B : γε G M τότε τι B : τότε τὸ M : τι F ?: τότε cett. 19 ἐς]
 πρὸς B 21 ἐτύγχανε B 22 τοῦ B : om. cett. ἀπετετέλεστο
 B : ἐπετετέλεστο cett. 24 κατὰ] παρὰ B 25 posὶ ἄλλῳ add.
 ἄνω Marchant, ἀπὸ Wölfflin 28 κατελέλειπτο Cobet : κατελείπετο
 B G : κατελίπετο cett. αἱ B : om. cett.

Οι δὲ Ἀθηναῖοι αἰφνιδίως τοῦ τε Γυλίππου καὶ τῶν 3
 Συρακοσίων σφίσιν ἐπιόντων ἐθορυβήθησαν μὲν τὸ πρῶτον,
 παρετάξαντο δέ. ὁ δὲ θέμενος τὰ ὅπλα ἐγγὺς κήρυκα προσ-
 πέμπει αὐτοῖς λέγοντα, εἰ βούλονται ἔξιέναι ἐκ τῆς Σικελίας
 5 πέντε ἡμερῶν λαβόντες τὰ σφέτερα αὐτῶν, ἔτοιμος εἶναι
 σπένδεσθαι. οἱ δ' ἐν δλιγωρίᾳ τε ἐποιοῦντο καὶ οὐδὲν 2
 ἀποκρινάμενοι ἀπέπεμψαν. καὶ μετὰ τοῦτο ἀντιπαρεσκευά-
 ζοντο ἀλλήλοις ὡς ἐς μάχην. καὶ ὁ Γύλιππος ὄρῶν τοὺς 3
 Συρακοσίους ταρασσομένους καὶ οὐ ρᾳδίως ἔντασσομένους,
 10 ἐπανῆγε τὸ στρατόπεδον ἐς τὴν εὐρυχωρίαν μᾶλλον. καὶ ὁ
 Νικίας οὐκ ἐπῆγε τοὺς Ἀθηναῖους, ἀλλ' ἡσύχαζε πρὸς τῷ
 ἔαυτῶν τείχει. ὡς δ' ἔγνω ὁ Γύλιππος οὐ προσιόντας αὐτούς,
 ἀπήγαγε τὴν στρατιὰν ἐπὶ τὴν ἄκραν τὴν Τεμενῖτιν καλου-
 μένην, καὶ αὐτοῦ ηὐλίσαντο. τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἄγων τὴν μὲν 4
 15 πλείστην τῆς στρατιᾶς παρέταξε πρὸς τὰ τείχη τῶν Ἀθη-
 ναίων, ὅπως μὴ ἐπιβοηθοῦν ἄλλοσε, μέρος δέ τι πέμψας
 πρὸς τὸ φρούριον τὸ Λάβδαλον αἴρει, καὶ δισούς ἐλαβεν ἐν
 αὐτῷ πάντας ἀπέκτεινεν· ἦν δὲ οὐκ ἐπιφανὲς τοὺς Ἀθηναῖοι
 τὸ χωρίον. καὶ τριήρης τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἀλίσκεται τῶν Ἀθη- 5
 20 ναίων ὑπὸ τῶν Συρακοσίων ἐφορμοῦσα τῷ λιμένι.

Καὶ μετὰ ταῦτα ἐτείχιζον οἱ Συρακόσιοι καὶ οἱ ἔνυμαχοι 4
 διὰ τῶν Ἐπιπολῶν ἀπὸ τῆς πόλεως ἀρξάμενοι ἄνω πρὸς τὸ *
 ἐγκάρπιον τείχος ἀπλοῦν, ὅπως οἱ Ἀθηναῖοι, εἰ μὴ δύναιντο
 κωλῦσαι, μηκέτι οἷοί τε ὥσιν ἀποτειχίσαι. καὶ οὐ τε 2
 25 Ἀθηναῖοι ἀνεβεβήκεσαν ἵδη ἄνω, τὸ ἐπὶ θαλάσσῃ τείχος
 ἐπιτελέσαντες, καὶ ὁ Γύλιππος (ἥν γάρ τι τοὺς Ἀθηναῖοις
 τοῦ τείχους ἀσθενές) νυκτὸς ἀναλαβὼν τὴν στρατιὰν ἐπήει
 πρὸς αὐτό. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι (ἔτυχον γὰρ ἔξω αὐλιζόμενοι) 3
 ὡς ἥσθοντο, ἀντεπῆσαν· δὲ γνοὺς κατὰ τάχος ἀπήγαγε
 30 τοὺς σφετέρους πάλιν. ἐποικοδομήσαντες δὲ αὐτὸ οἱ Ἀθη-
 ναῖοι ὑψηλότερον αὐτοὶ μὲν ταύτῃ ἐφύλασσον, τοὺς δὲ ἄλλους

2 τὸ B: om. cett.

3 προπέμπει ΑΕΓΓΜ

4 ἐκ om. B

12 ἔαυτῶν B: ἔαυτοῦ cett.

20 post τῷ add. μεγάλῳ B

22 *

v. Rehm, *Philologus*, 1934, 133 sqq.

ξυμάχους κατὰ τὸ ἄλλο τείχισμα ἥδη διέταξαν, ἥπερ ἔμελλον ἔκαστοι φρουρεῖν.

- 4 Τῷ δὲ Νικίᾳ ἐδόκει τὸ Πλημμύριον καλούμενον τειχίσαι· ἔστι δὲ ἄκρα ἀντιπέρας τῆς πόλεως, ἥπερ προύχουσα τοῦ μεγάλου λιμένος τὸ στόμα στενὸν ποιεῖ, καὶ εἰ τειχίσθείη, 5 ῥάψων αὐτῷ ἐφαίνετο ἡ ἐσκομιδὴ τῶν ἐπιτηδείων ἔσεσθαι· δι’ ἐλάσσονος γὰρ πρὸς τῷ λιμένι τῷ τῶν Συρακοσίων ἐφορμήσειν σφᾶς, καὶ οὐχ ὕσπερ νῦν ἐκ μυχοῦ τοῦ λιμένος τὰς ἐπαναγωγὰς ποιήσεσθαι, ἦν τι ναυτικῷ κινῶνται. προσ-
εῖχέ τε ἥδη μᾶλλον τῷ κατὰ θάλασσαν πολέμῳ, ὅρων τὰ 10 ἐκ τῆς γῆς σφίσιν ἥδη, ἐπειδὴ Γύλιππος ἤκεν, ἀνελπιστότερα 5 ὄντα. διακομίσας οὖν στρατιὰν καὶ τὰς ναῦς ἐξετίχισε τρία φρούρια· καὶ ἐν αὐτοῖς τά τε σκεύη τὰ πλεῖστα ἔκειτο καὶ τὰ πλοῦα ἥδη ἐκεῖ τὰ μεγάλα ὥρμει καὶ αἱ ταχεῖαι νῆες.
6 ὥστε καὶ τῶν πληρωμάτων οὐχ ἤκιστα τότε πρώτον κάκωσις 15 ἐγένετο· τῷ τε γὰρ ὕδατι σπανίω χρώμενοι καὶ οὐκ ἔγγιθεν, καὶ ἐπὶ φρυγανισμὸν ἄμα ὅπότε ἐξέλθοιεν οἱ ναῦται, ὑπὸ τῶν ἵππεων τῶν Συρακοσίων κρατούντων τῆς γῆς διεφθεί-
ροντο· τρίτον γὰρ μέρος τῶν ἵππεων τοὺς Συρακοσίους διὰ τοὺς ἐν τῷ Πλημμυρίῳ, ἵνα μὴ κακουργήσοντες ἐξίοιεν, ἐπὶ 20
7 τῇ ἐν τῷ Ὀλυμπιείῳ πολίχνῃ ἐτετάχατο. ἐπυνθάνετο δὲ καὶ τὰς λοιπὰς τῶν Κορινθίων ναῦς προσπλεούσας ὁ Νικίας· καὶ πέμπει ἐς φυλακὴν αὐτῶν εἴκοσι ναῦς, αἷς εἴρητο περί τε Λοκροὺς καὶ Ρήγιον καὶ τὴν προσβολὴν τῆς Σικελίας 25 ναυλοχεῖν αὐτάς.
- 5 'Ο δὲ Γύλιππος ἄμα μὲν ἐτείχιζε τὸ διὰ τῶν Ἐπιπολῶν τείχος, τοῖς λίθοις χρώμενος οὓς οἱ Ἀθηναῖοι προπαρε-
βάλοντο σφίσιν, ἄμα δὲ παρέτασσεν ἐξάγων αἱεὶ πρὸ τοῦ τειχίσματος τοὺς Συρακοσίους καὶ τοὺς ξυμάχους· καὶ οἱ 20
2 Ἀθηναῖοι ἀντιπαρετάσσοντο. ἐπειδὴ δὲ ἐδοξεῖ τῷ Γυλίππῳ 30

6 ῥάψων C: ῥάψον cett.
11 ἥδη B: om. cett.

18 post γῆς add. οἱ πολλοὶ B

9 ἐπαναγωγὰς B: ἐπαγωγὰς cett.

post ἐπειδὴ add. δ B

14 ὥρμίζετο B
26 διετείχιζε B

30 τῷ B: om. cett.

καιρὸς εἶναι, ἥρχε τῆς ἐφόδου· καὶ ἐν χερσὶ γενόμενοι
 ἐμάχοντο μεταξὺ τῶν τειχισμάτων, ἢ τῆς ἵππου τῶν Συρα-
 κοσίων οὐδεμίᾳ χρήσις ἦν. καὶ νικηθέντων τῶν Συρακοσίων 3
 καὶ τῶν ξυμμάχων καὶ νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀνελομένων καὶ
 τῶν Ἀθηναίων τροπαῖον στησάντων, ὁ Γύλιππος ξυγκαλέσας
 τὸ στράτευμα οὐκ ἔφη τὸ ἀμάρτημα ἐκείνων, ἀλλ’ ἔαυτοῦ
 γενέσθαι· τῆς γὰρ ἵππου καὶ τῶν ἀκοντιστῶν τὴν ὡφελίαν
 τῇ τάξει ἐντὸς λίαν τῶν τειχῶν ποιήσας ἀφελέσθαι· τὸν
 οὖν αὐθις ἐπάξειν. καὶ διανοεῖσθαι οὕτως ἐκέλευεν αὐτούς 4
 10 ὡς τῇ μὲν παρασκευῇ οὐκ ἔλαστον ἔξοντας, τῇ δὲ γνώμῃ
 οὐκ ἀνεκτὸν ἐσόμενον εἰ μὴ ἀξιώσουσι Πελοποννήσιοί τε
 ὄντες καὶ Δωριῆς Ἰώνων καὶ νησιωτῶν καὶ ξυγκλύδων
 ἀνθρώπων κρατήσαντες ἐξελάσασθαι ἐκ τῆς χώρας. καὶ 6
 μετὰ ταῦτα, ἐπειδὴ καιρὸς ἦν, αὐθις ἐπῆγεν αὐτούς. ὁ δὲ
 15 Νικίας καὶ οἱ Ἀθηναῖοι νομίζοντες, καὶ εἰ ἐκεῖνοι μὴ ἐθέλοιεν
 μάχης ἄρχειν, ἀναγκαῖον εἶναι σφίσι μὴ περιορᾶν παροι-
 κοδομούμενον τὸ τεῖχος (ἴδη γὰρ καὶ ὅσον οὐ παρεληλύθει
 τὴν τῶν Ἀθηναίων τοῦ τείχους τελευτὴν ἡ ἐκείνων τείχισις,
 καὶ, εἰ προέλθοι, ταῦτὸν ἤδη ἐποίει αὐτοῖς νικᾶν τε μαχομένοις
 20 διὰ παντὸς καὶ μηδὲ μάχεσθαι), ἀντεπῆσαν οὖν τοῖς Συρα-
 κοσίοις. καὶ δὸς Γύλιππος τοὺς μὲν ὀπλίτας ἔξω τῶν τειχῶν 2
 μᾶλλον ἢ πρότερον προαγαγῶν ξυνέμισγεν αὐτοῖς, τοὺς δ’
 ἵππεας καὶ τοὺς ἀκοντιστὰς ἐκ πλαγίου τάξας τῶν Ἀθηναίων
 κατὰ τὴν εὐρυχωρίαν, ἢ τῶν τειχῶν ἀμφοτέρων αἱ ἐργασίαι
 25 ἐληγον. καὶ προσβαλόντες οἱ ἴππης ἐν τῇ μάχῃ τῷ εὐωνύμῳ 3
 κέρᾳ τῶν Ἀθηναίων, ὅπερ κατ’ αὐτοὺς ἦν, ἔτρεψαν· καὶ δι’
 αὐτὸν καὶ τὸ ἄλλο στράτευμα νικηθὲν ὑπὸ τῶν Συρακοσίων
 κατηράχθη ἐς τὰ τειχίσματα. καὶ τῇ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐφθασαν 4
 παροικοδομήσαντες καὶ παρελθόντες τὴν τῶν Ἀθηναίων οἰκο-

² post Συρακοσίων add. καὶ τῶν ξυμμάχων C G
 μὲν B 6 ἔαυτοῦ B: αὐτοῦ vel αὐτῷ cett.

5 post δ add.

14 ἐπει B

16 σφίσιν εἶναι B 19 παρέλθοι Classen τὸ αὐτὸν B

20 μάχεσθαι] ἀμύνεσθαι B 26 κέρατι B δι’ αὐτὸν] διὰ τοῦτο B

28 κατηράχθη C: κατερράχθη (-ηρρ- B) cett.

δομίαν, ὥστε μηκέτι μήτε αὐτοὶ κωλύεσθαι ὑπ' αὐτῶν,
ἐκείνους τε καὶ παντάπασιν ἀπεστερηκέναι, εἰ καὶ κρατοῦεν,
μὴ ἀν ἔτι σφᾶς ἀποτειχίσαι.

- 7 Μετὰ δὲ τοῦτο αὖτε τῶν Κορινθίων νῆες καὶ Ἀμπρακιωτῶν
καὶ Λευκαδίων ἐσέπλευσαν αἱ ὑπόλοιποι δώδεκα, λαθοῦσαι 5
τὴν τῶν Ἀθηναίων φυλακήν (ἥρχε δὲ αὐτῶν Ἐρασινίδης
Κορίνθιος), καὶ ξυνετείχισαν τὸ λοιπὸν τοῖς Συρακοσίοις
2 μέχρι* τοῦ ἐγκαρσίου τείχους. καὶ δὲ Γύλιππος ἐστὶ τὴν
ἄλλην Σικελίαν ἐπὶ στρατιάν τε ὤχετο, καὶ ναυτικὴν καὶ
πεζὴν ξυλλέξων, καὶ τῶν πόλεων ἄμα προσαξόμενος εἰς τις 10
ἡ μὴ πρόθυμος ἦν ἡ παντάπασιν ἔτι ἀφειστήκει τοῦ πολέμου.
3 πρέσβεις τε ἄλλοι τῶν Συρακοσίων καὶ Κορινθίων ἐστὶ¹⁵
Λακεδαιμονια καὶ Κόρωθον ἀπεστάλησαν, ὅπως στρατιὰ ἔτι
περαιωθῇ τρόπῳ φέντεν δικάσιων ἢ πλοίοις ἢ ἄλλως ὅπως
4 ἀν προχωρῇ, ὡς καὶ τῶν Ἀθηναίων ἐπιμεταπεμπομένων. οἵ τε
τε Συρακόσιοι ναυτικὸν ἐπλήρουν καὶ ἀνεπειρῶντο ὡς καὶ
τούτῳ ἐπιχειρήσοντες, καὶ ἐστὶ τὰλλα πολὺ ἐπέρρωντο.
8 Οὐδὲ Νικίας αἰσθόμενος τοῦτο καὶ ὄρῶν καθ' ἡμέραν
ἐπιδιδοῦσαν τὴν τε τῶν πολεμίων ἴσχυν καὶ τὴν σφετέραν
ἀπορίαν, ἐπειπτε καὶ αὐτὸς ἐστὶς Ἀθήνας ἀγγέλλων πολλάκις 20
μὲν καὶ ἄλλοτε καθ' ἕκαστα τῶν γιγνομένων, μάλιστα δὲ καὶ
τότε, νομίζων ἐν δεινοῖς τε εἶναι καί, εἰ μὴ ὡς τάχιστα ἡ
σφᾶς μεταπέμψουσιν ἢ ἄλλους μὴ δλίγους ἀποστελοῦσιν,
2 οὐδεμίαν εἶναι σωτηρίαν. φοβούμενος δὲ μὴ οἱ πεμπόμενοι
ἡ κατὰ τὴν τοῦ λέγειν ἀδυνασίαν ἢ καὶ μνήμης ἐλλιπεῖς 25
γιγνόμενοι ἢ τῷ ὄχλῳ πρὸς χάριν τι λέγοντες οὐ τὰ
δύντα ἀπαγγέλλωσιν, ἔγραψεν ἐπιστολήν, νομίζων οὕτως ἀν
μάλιστα τὴν αὐτὸν γνώμην μηδὲν ἐν τῷ ἀγγέλῳ ἀφανισθεῖσαν
μαθόντας τοὺς Ἀθηναίους βούλεύσασθαι περὶ τῆς ἀληθείας.

6 Ἐρασινίδης] Θρασωνίδης B 8 *) v. c. 4 supra 10 πεζὴν B :
πεζικὴν cett. 12 post ἐστὶ add. τὴν B 14 πλοίῳ A E F M 20 ἀγ-
γέλλοντας B : ἀγγελον C G (corr. G¹) : ἀγγέλων (sic) E 22 εἰ B :
ἡν cett. 23 μεταπέμψωσιν B 25 τὴν B : om. cett. μνήμης B :
γνώμης cett. 26 γενόμενοι M 27 ἀπαγγείλωσιν C 28 μάλιστα]
μόδις B

καὶ οἱ μὲν ὡχούντο φέροντες, οὓς ἀπέστειλε, τὰ γράμματα 3
καὶ ὅσα ἔδει αὐτοὺς εἰπεῖν· ὁ δὲ τὰ κατὰ τὸ στρατόπεδον
διὰ φυλακῆς μᾶλλον ἥδη ἔχων ἢ δι' ἐκουσίων κινδύνων
ἐπεμέλετο.

5 Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ θέρει τελευτῶντι καὶ Εὔετίων στρατηγὸς 9
'Αθηναίων μετὰ Περδίκκου στρατεύσας ἐπ' Ἀμφίπολιν Θρᾳξὶ¹
πολλοῖς τὴν μὲν πόλιν οὐχ εἶλεν, ἐσ δὲ τὸν Στρυμόνα περι-
κομίσας τριήρεις ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἐπολιόρκει ὁρμώμενος ἐξ
'Ιμεραίου. καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος ἥκοντες ἐς τὰς Ἀθήνας οἱ παρὰ τοῦ Νικίου ὅσα τε ἀπὸ γλώσσης εἴρητο αὐτοῖς εἶπον, καὶ εἴ τις τι ἐπηρώτα ἀπεκρίνοντο, καὶ τὴν ἐπιστολὴν ἀπέδοσαν. ὁ δὲ γραμματεὺς ὁ τῆς πόλεως παρελθὼν ἀνέγνω τοὺς Ἀθηναίους δηλοῦσταν τοιάδε.

15 Τὰ μὲν πρότερον πραχθέντα, ὡς Ἀθηναῖοι, ἐν ἄλλαις ΙΙ
πολλαῖς ἐπιστολαῖς ἔστε· νῦν δὲ καιρὸς οὐχ ἥστον μαθόντας
ἥμᾶς ἐν φῷ ἐσμὲν βουλεύσασθαι. κρατητάντων γὰρ ἡμῶν 2
μάχαις ταῖς πλέοσι Συρακοσίους ἐφ' οὓς ἐπέμφθημεν καὶ τὰ
τείχη οἰκοδομησαμένων ἐν οἰσπερ νῦν ἐσμέν, ἥλθε Γύλιππος
20 Λακεδαιμόνιος στρατιὰν ἔχων ἔκ τε Πελοποννήσου καὶ ἀπὸ
τῶν ἐν Σικελίᾳ πόλεων ἔστιν ὁν. καὶ μάχῃ τῇ μὲν πρώτῃ
νικᾶται ὑφ' ἡμῶν, τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἵππεῦσί τε πολλοῖς καὶ
ἀκοντισταῖς βιασθέντες ἀνεχωρήσαμεν ἐς τὰ τείχη. νῦν οὖν 3
ἥμεις μὲν παυσάμενοι τοῦ περιτειχισμοῦ διὰ τὸ πλῆθος τῶν
25 ἐναντίων ἡσυχάζομεν (οὐδὲ γὰρ ξυμπάσῃ τῇ στρατιᾷ δυναίμεθ'
ἄν χρήσασθαι ἀπανηλωκυίας τῆς φυλακῆς τῶν τειχῶν μέρος
τι τοῦ ὀπλιτικοῦ)· οἱ δὲ παρῳδομήκαστιν ἡμῶν τείχος ἀπλοῦν,
ῶστε μὴ εἶναι ἔτι περιτειχίσται αὐτούς, ἦν μή τις τὸ παρα-
τείχισμα τοῦτο πολλῇ στρατιᾷ ἐπελθὼν ἔλη. ξυμβέβηκέ 4

2 τὰ om. B M 3 μᾶλλον B: om. cett. 7 δι' BC: ἤδη
 A E F: om. G M 9 post ἐτέλευτα add. τοῦτο BCEG 12 ἐπη-
 ρόρά B: ἡρώτα cett. 13 alterum δ B: om. cett. 16 πολλαῖς
 om. B 19 νῦν om. C G M post Γύλιππος add. δ B 20 τε
 B: om. cett. ἀπὸ om. B 24 τὸ om. C 26 χρήσοσθαι C:
 χρήσεοσθαι cett. (corr. G¹) 28 post prius μὴ add. δυνατὸν B

τε πολιορκεῦν δοκοῦντας ἡμᾶς ἄλλους αὐτοὺς μᾶλλον, ὅσα γε κατὰ γῆν, τοῦτο πάσχειν· οὐδὲ γὰρ τῆς χώρας ἐπὶ πολὺ διὰ τοὺς ἴππεας ἔξερχόμεθα.

- 12 ‘Πεπόμφασι δὲ καὶ ἐς Πελοπόννησον πρέσβεις ἐπ’ ἄλλην στρατιάν, καὶ ἐς τὰς ἐν Σικελίᾳ πόλεις Γύλιππος οἰχεται, 5 τὰς μὲν καὶ πείσων ξυμπολεμέν ὅσαι νῦν ἡσυχάζουσιν, ἀπὸ δὲ τῶν καὶ στρατιὰν ἔτι πεξῆν καὶ ναυτικοῦ παρασκευήν, ἦν 2 δύνηται, ἄξων. διανοοῦνται γάρ, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, τῷ τε πεξῷ ἄμα τῶν τειχῶν ἡμῶν πειρᾶν καὶ ταῖς ναυσὶ κατὰ 3 θάλασσαν. καὶ δεινὸν μηδενὶ ὑμῶν δόξῃ εἶναι ὅτι καὶ 10 κατὰ θάλασσαν. τὸ γὰρ ναυτικὸν ἡμῶν, ὅπερ κάκεῦνοι πυνθάνονται, τὸ μὲν πρῶτον ἡκμαζε καὶ τῶν νεῶν τῇ ἔργοτηι καὶ τῶν πληρωμάτων τῇ σωτηρίᾳ· νῦν δὲ αἴ τε νῆες διά- 15 βροχοὶ τοσούτον χρόνον ἥδη θαλασσεύουσαι, καὶ τὰ πληρώ- ματα ἔφθαρται. τὰς μὲν γὰρ ναῦς οὐκ ἔστιν ἀνελκύσαντας 20 διαψύξαι διὰ τὸ ἀντιπάλους τῷ πλήθει καὶ ἔτι πλείους τὰς τῶν πολεμίων οὕστας αἱεὶ προσδοκίαν παρέχειν ὡς ἐπιπλεύ- 25 σονται. φανερὰ δ’ εἰσὶν ἀναπειρώμεναι, καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις ἐπ’ ἑκένοις καὶ ἀποξηράναι τὰς σφετέρας μᾶλλον ἔξουσία· 13 οὐ γὰρ ἐφορμοῦσιν ἄλλοις. ἡμῖν δ’ ἐκ πολλῆς ἀν περιουσίας 30 νεῶν μόλις τοῦτο ὑπῆρχε καὶ μὴ ἀναγκαζομένοις ὕσπερ νῦν πάσαις φυλάσσειν· εἰ γὰρ ἀφαιρήσομέν τι καὶ βραχὺ τῆς τηρήσεως, τὰ ἐπιτήδεια οὐχ ἔξομεν, παρὰ τὴν ἑκένων 2 πόλιν χαλεπῶς καὶ νῦν ἐσκομιζόμενοι. τὰ δὲ πληρώματα διὰ τόδε ἔφθάρη τε ἡμῖν καὶ ἔτι νῦν φθείρεται, τῶν ναυτῶν 25 [τῶν] μὲν διὰ φρυγανισμὸν καὶ ἀρπαγὴν καὶ ὑδρείαν μακρὰν ὑπὸ τῶν ἴππεων ἀπολλυμένων· οἱ δὲ θεράποντες, ἐπειδὴ ἐς ἀντίπαλα καθεστήκαμεν, αὐτομολοῦσι, καὶ οἱ ἔένοι οἱ μὲν ἀναγκαστοὶ ἐσβάντες εὐθὺς κατὰ τὰς πόλεις ἀποχωροῦσιν,

7 καὶ στρατιὰν ἔτι Β: ἔτι καὶ στρατιὰν cett. 9 τε om. B
11 ὅπερ γεcc.: ἅπερ codd. 16 τῷ] κάκεῦνοι B: καὶ ἑκεῖνοι cett. τῷ τε B: καὶ τῷ cett. 18 φανερὸν B ἀν-
τειρώμεναι B: ἀποπειρώμεναι cett. 19 καὶ τὸ ξηράναι B ἔξουσία
om. M 26 τῶν secl. Poppo ἀρπαγὴν μακρὰν (μικρὰν G¹) καὶ ὑδρείαν
A C E F G M Schol.

οἱ δὲ ὑπὸ μεγάλου μισθοῦ τὸ πρῶτον ἐπαρθέντες καὶ οἰόμενοι
χρηματιεῖσθαι μᾶλλον ἢ μαχεῖσθαι, ἐπειδὴ παρὰ γνώμην
ναυτικόν τε δὴ καὶ τâλλα ἀπὸ τῶν πολεμίων ἀνθεστῶτα
ὅρωσιν, οἱ μὲν ἐπ' αὐτομολίας προφάσει ἀπέρχονται, οἱ δὲ
5 ὡς ἔκαστοι δύνανται (πολλὴ δ' ἢ Σικελία), εἰσὶ δ' οἱ καὶ
αὐτοὶ ἐμπορευόμενοι ἀνδράποδα Ὑκκαρικὰ ἀντεμβιβάσαι ὑπὲρ
σφῶν πείσαντες τοὺς τριηράρχους τὴν ἀκρίβεταν τοῦ ναυτικοῦ
ἀφήρηνται. ἐπισταμένοις δ' ὑμῖν γράφω ὅτι βραχεῖα ἀκμὴ 14
πληρώματος καὶ δλίγοι τῶν ναυτῶν οἱ ἔξορμῶντές τε ναῦν
10 καὶ ξυνέχοντες τὴν εἰρεσίαν. τούτων δὲ πάντων ἀπορώτατον 2
τό τε μὴ οἶν τε εἶναι ταῦτα ἐμοὶ κωλῦσαι τῷ στρατηγῷ
(χαλεπὰ γὰρ αἱ ὑμέτεραι φύσεις ἄρξαι) καὶ ὅτι οὐδὲ ὅπόθεν
ἐπιπληρωσόμεθα τὰς ναῦς ἔχομεν, ὃ τοῖς πολεμίοις πολλα-
χόθεν ὑπάρχει, ἀλλ' ἀνάγκη ἀφ' ὧν ἔχοντες ἥλθομεν τά τε
15 ὄντα καὶ ἀπαναλισκόμενα γίγνεσθαι· αἱ γὰρ νῦν οὖσαι πόλεις
ξύμμαχοι ἀδύνατοι Νάξος καὶ Κατάνη. εἰ δὲ προσγενήσεται 3
ἐν ἔτι τοῖς πολεμίοις, ὥστε τὰ τρέφοντα ἡμᾶς χωρία τῆς
Ἴταλίας, δρῶντα ἐν δὲ τ' ἐσμὲν καὶ ὑμῶν μὴ ἐπιβοηθούντων,
πρὸς ἐκείνους χωρῆσαι, διαπεπολεμήσεται αὐτοῖς ἀμαχεὶ
20 ἐκπολιορκηθέντων ἡμῶν [δό πόλεμος].

‘Τούτων ἐγὼ ἥδιω μὲν ἀν τε εἶχον ὑμῖν ἔτερα ἐπιστέλλειν, 4
οὐ μέντοι χρησιμώτερά γε, εἰ δεῖ σαφῶς εἰδότας τὰ ἐνθάδε
βουλεύσασθαι. καὶ ἅμα τὰς φύσεις ἐπιστάμενος ὑμῶν,
βουλομένων μὲν τὰ ἥδιστα ἀκούειν, αἰτιωμένων δὲ ὕστερον,
25 ἦν τι ὑμῖν ἀπ' αὐτῶν μὴ ὅμοιον ἐκβῆ, ἀσφαλέστερον ἥγη-
σάμην τὸ ἀληθὲς δηλῶσαι. καὶ νῦν ὡς ἐφ' ἂ μὲν ἥλθομεν 15
τὸ πρῶτον καὶ τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν ἥγεμόνων ὑμῖν μὴ
μεμπτῶν γεγενημένων, οὕτω τὴν γνώμην ἔχετε· ἐπειδὴ δὲ
Σικελία τε ἄπασα ξυνίσταται καὶ ἐκ Πελοποννήσου ἄλλη

3 τὰ ἔλλα B 4 αὐτομολίας] αὐτονομίας Passow: alii alia
6 αὐτοὶ B: αὐτοῦ cett. 17 χωρία ἡμᾶς B 19 διαπολεμή-
σεται A C E F G M (corr. M¹) 20 δό πόλεμος, ut videtur, non legit
Schol., secl. Krüger (om. recc.) 22 post σαφῶς add. ἡμᾶς A C
E F G M 27 τὸ om. A E F M 28 post δὲ (om. B) add. ἡ C (G)

στρατιὰ προσδόκιμος αὐτοῖς, βουλεύεσθε ἥδη ὡς τῶν γ'
 ἐνθάδε μηδὲ τοῦς παροῦσιν ἀνταρκούντων, ἀλλ' ἡ τούτους
 μεταπέμπειν δέον ἡ ἄλλην στρατιὰν μὴ ἐλάσσω ἐπιπέμπειν
 καὶ πεζὴν καὶ ναυτικὴν καὶ χρήματα μὴ δλίγα, ἐμοὶ δὲ
 διάδοχόν τινα, ὡς ἀδύνατός εἰμι διὰ νόσου νεφρῖτιν παρα- 5
 2 μένειν. ἀξιῶ δ' ὑμῶν ξυγγνώμης τυγχάνειν· καὶ γὰρ ὅτ'
 ἔρρωμην πολλὰ ἐν ἡγεμονίαις ὑμᾶς εὖ ἐποίησα. ὅτι δὲ
 μέλλετε, ἀμα τῷ ἥρι εὐθὺς καὶ μὴ ἐς ἀναβολὰς πράσσετε,
 ὡς τῶν πολεμίων τὰ μὲν ἐν Σικελίᾳ δι' δλίγου ποριουμένων,
 τὰ δ' ἐκ Πελοποννήσου σχολαίτερον μέν, ὅμως δ', ἦν μὴ 10
 προσέχητε τὴν γνώμην, τὰ μὲν λήσουσιν ὑμᾶς, ὕσπερ καὶ
 πρότερον, τὰ δὲ φθῆσονται.¹

- 16 'Η μὲν τοῦ Νικίου ἐπιστολὴ τοσαῦτα ἐδήλου, οἱ δὲ
 Ἀθηναῖοι ἀκούσαντες αὐτῆς τὸν μὲν Νικίαν οὐ παρέλυσαν
 τῆς ἀρχῆς, ἀλλ' αὐτῷ, ἔως ἂν ἔτεροι ξυνάρχοντες αἴρεθέντες 15
 ἀφίκωνται, τῶν αὐτοῦ ἐκεῖ δύο προσείλοντο Μένανδρον
 καὶ Εὐθύδημον, ὅπως μὴ μόνος ἐν ἀσθενείᾳ ταλαιπωροίη,
 στρατιὰν δὲ ἄλλην ἐψηφίσαντο πέμπειν καὶ ναυτικὴν καὶ
 2 πεζὴν Ἀθηναίων τε ἐκ καταλόγου καὶ τῶν ξυμμάχων. καὶ
 ξυνάρχοντας αὐτῷ εἶλοντο Δημοσθένη τε τὸν Ἀλκισθένους 20
 καὶ Εὐρυμέδοντα τὸν Θουκλέους. καὶ τὸν μὲν Εὐρυμέδοντα
 εὐθὺς περὶ ἡλίου τροπὰς τὰς χειμεριὰς ἀποπέμπουσιν ἐς τὴν
 Σικελίαν μετὰ δέκα νεῶν, ἄγοντα εἴκοσι *(καὶ ἐκατὸν)* τάλαντα
 ἀργυρίου, καὶ ἀμα ἀγγελοῦντα τοῖς ἐκεῖ ὅτι ἥξει βοήθεια καὶ
 17 ἐπιμέλεια αὐτῶν ἔσται· δὲ δὲ Δημοσθένης ὑπομένων παρε- 25
 σκευάζετο τὸν ἔκπλουν ὡς ἀμα τῷ ἥρι ποιησόμενος, στρατιάν
 τε ἐπαγγέλλων ἐς τοὺς ξυμμάχους καὶ χρήματα αὐτόθεν καὶ
 2 ναῦς καὶ ὁπλίτας ἐτοιμάζων. πέμπουσι δὲ καὶ περὶ τὴν
 Πελοπόννησον οἱ Ἀθηναῖοι εἴκοσι ναῦς, ὅπως φυλάσσοιεν
 μηδένα ἀπὸ Κορίνθου καὶ τῆς Πελοποννήσου ἐς τὴν Σικελίαν 30

¹ αὐτοὶ βουλεύσασθε B
 cett. τούτοις A B E M
 18 ἐπεψηφίσαντο B prius καὶ om. B
 cett. 23 καὶ ἐκατὸν add. recc.

² ἀνταρκούντων E F: αὐταρκούντων
 4 πεζὴν M δὲ] τε B
 19 πεζὴν B: πεζὴν

περαιοῦσθαι. οἱ γὰρ Κορίνθιοι, ὡς αὐτοῖς οἱ πρέσβεις ἥκουν 3
καὶ τὰ ἐν τῇ Σικελίᾳ βελτίω ἦγγελλον, νομίσαντες οὐκ
ἄκαρον καὶ τὴν προτέραν πέμψιν τῶν νεῶν ποιήσασθαι,
πολλῷ μᾶλλον ἐπέρρωντο, καὶ ἐν ὀλκάσι παρεσκευάζοντο
5 αὐτοί τε ἀποστελοῦντες ὁπλίτας ἐς τὴν Σικελίαν καὶ ἐκ
τῆς ἄλλης Πελοποννήσου οἱ Λακεδαιμόνιοι τῷ αὐτῷ τρόπῳ
πέμψοντες· ναῦς τε οἱ Κορίνθιοι πέντε καὶ εἴκοσιν ἐπλήρουν, 4
ὅπως ναυμαχίας τε ἀποπειράσωσι πρὸς τὴν ἐν τῇ Ναυπάκτῳ
φυλακήν, καὶ τὰς δλκάδας αὐτῶν ἥσσον οἱ ἐν τῇ Ναυπάκτῳ
10 Ἀθηναῖοι κωλύοιεν ἀπαίρειν, πρὸς τὴν σφετέραν ἀντίταξιν
τῶν τριήρων τὴν φυλακὴν ποιούμενοι.

Παρεσκευάζοντο δὲ καὶ τὴν ἐς τὴν Ἀττικὴν ἐσβολὴν οἱ 18
Λακεδαιμόνιοι, ὥσπερ τε προυδέδοκτο αὐτοῖς καὶ τῶν Συρα-
κοσίων καὶ Κορινθίων ἐναγόντων, ἐπειδὴ ἐπυνθάνοντο τὴν
15 ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων βοήθειαν ἐς τὴν Σικελίαν, ὅπως δὴ
ἐσβολῆς γενομένης διακωλυθῇ. καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης προσκεί-
μενος ἐδίδασκε τὴν Δεκέλειαν τειχίζειν καὶ μὴ ἀνιέναι τὸν
πόλεμον. μάλιστα δὲ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐγεγένητο τις 2
ῥώμη, διότι τοὺς Ἀθηναίους ἐνόμιζον διπλοῦν τὸν πόλεμον
20 ἔχοντας, πρὸς τε σφᾶς καὶ Σικελιώτας, εὐκαθαιρετωτέρους
ἐσεσθαι, καὶ ὅτι τὰς σπουδὰς προτέρους λελυκέναι ἥγοῦντο
αὐτούς· ἐν γὰρ τῷ προτέρῳ πολέμῳ σφέτερον τὸ παρανό-
μημα μᾶλλον γενέσθαι, ὅτι τε ἐς Πλάταιαν ἥλθον Θηβαῖοι
25 ἐν σπουδāις, καὶ εἰρημένον ἐν ταῖς πρότερον ἔνυθήκαις
ὑπήκουον ἐς δίκας προκαλουμένων τῶν Ἀθηναίων. καὶ διὰ
τοῦτο εἰκότως δυστυχεῖν τε ἐνόμιζον, καὶ ἐνεθυμοῦντο τὴν
τε περὶ Πύλον ἔμφορὰν καὶ εἴ τις ἄλλη αὐτοῖς ἐγένετο.
ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ταῖς τριάκοντα ναυσὶν ἐξ Ἀργους 3

I αὐτοῖς οἱ πρέσβεις B: οἵ τε πρέσβεις αὐτοῖς cett. 5 ἐς τὴν
Σικελίαν B: ἐν τῇ Σικελίᾳ cett. 7 πέμψαντες A E F M 14 post
καὶ add. τῶν C G 17 τὴν om. C G ἀγέναι B 23 τε
B: om. cett. 25 ἐθέλωσι γεcc.: θέλωσι codd. 28 ἐγένετο M:
ἐγεγένοιτο (sic) B: γένοιτο cett. 29 ἐξ Ἀργους B: om. cett.

δρμώμενοι Ἐπιδαύρου τέ τι καὶ Πρασιῶν καὶ ἄλλα ἐδήσαν
καὶ ἐκ Πύλου ἄμα ἐληστεύοντο, καὶ δσάκις περί του δια-
φορὰὶ γένοιντο τῶν κατὰ τὰς σπονδὰς ἀμφισβητουμένων,
ἐς δίκας προκαλουμένων τῶν Λακεδαιμονίων οὐκ ἥθελον
ἐπιτρέπειν, τότε δὴ οἱ Λακεδαιμόνιοι νομίσαντες τὸ παρα- 5
νόμημα, ὅπερ καὶ σφίσι πρότερον ἡμάρτητο, αὐθις ἐς τοὺς
Ἀθηναίους τὸ αὐτὸ περιεστάναι, πρόθυμοι ἥσαν ἐς τὸν
4 πόλεμον. καὶ ἐν τῷ χειμῶνι τούτῳ σίδηρον τε περιήγ-
γελλον κατὰ τοὺς ἔνυμάχους καὶ τᾶλλα ἐργαλεῖα ἥτοι μάζου
ἐς τὸν ἐπιτειχισμόν, καὶ τοῖς ἐν τῇ Σικελίᾳ ἄμα ὡς ἀπο- 10
πέμψοντες ἐν ταῖς ὀλκάσιν ἐπικουρίαν αὐτοὶ τε ἐπόριζον καὶ
τοὺς ἄλλους Πελοποννησίους προσηνάγκαζον. καὶ ὁ χειμὼν
ἐτελεύτα, καὶ ὅγδοον καὶ δέκατον ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα
τῷδε δν Θουκυδίδης ἔνυγραφεν.

19 Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου ἥρος εὐθὺς ἀρχομένου πρωίτατα δὴ 15
οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ἔνυμαχοι ἐς τὴν Ἀττικὴν ἐσέβαλον.
ἥγεντο δὲ ἹΑγιος ὁ Ἀρχιδάμον Λακεδαιμονίων βασιλεύς.
καὶ πρῶτον μὲν τῆς χώρας τὰ περὶ τὸ πεδίον ἐδήσαν,
ἔπειτα Δεκέλειαν ἐτέίχιζον, κατὰ πόλεις διελόμενοι τὸ
2 ἔργον. ἀπέχει δὲ ἡ Δεκέλεια σταδίους μάλιστα τῆς τῶν 20
Ἀθηναίων πόλεως εἴκοσι καὶ ἑκατόν, παραπλήσιον δὲ καὶ
οὐ πολλῷ πλέον καὶ ἀπὸ τῆς Βοιωτίας. ἐπὶ δὲ τῷ πεδίῳ
καὶ τῆς χώρας τοῖς κρατίστοις ἐς τὸ κακουργεῖν φύκοδομεῖτο
3 τὸ τεῖχος, ἐπιφανὲς μέχρι τῆς τῶν Ἀθηναίων πόλεως. καὶ
οἱ μὲν ἐν τῇ Ἀττικῇ Πελοποννήσοι καὶ οἱ ἔνυμαχοι ἐτεί- 25
χιζον, οἱ δὲ ἐν τῇ Πελοποννήσῳ ἀπέστελλον περὶ τὸν αὐτὸν
χρόνον ταῖς ὀλκάσι τοὺς ὄπλίτας ἐς τὴν Σικελίαν, Λακεδαι-
μόνιοι μὲν τῶν τε Εἰλώτων ἐπιλεξάμενοι τοὺς βελτίστους
καὶ τῶν νεοδαμώδων, ἔνυαμφοτέρων ἐς ἔξακοσίους ὄπλίτας,

1 τέ B: om. cett.

13 ἐτελεύτα τῷ πολέμῳ B

21 alterum καὶ B et Schol. Patm. ad vi. 91 : om. cett.

et Schol. Patm. : ἐπι codd.

om. cett. ἐς B : om. cett.

2 ἐληστευον B

15 πρωίτατα B

28 βελτίους A E F M

om. cett.

3 τὰς om. B

δὴ οἱ om. B

22 ἀπὸ rec.

29 τῶν B C :

καὶ Ἐκκριτον Σπαρτιάτην ἄρχοντα, Βοιωτοὶ δὲ τριακοσίους
δόπλίτας, ὃν ἥρχον Ξένων τε καὶ Νίκων Θηβαῖοι καὶ Ἡγή-
σανδρος Θεσπιεύς. οὗτοι μὲν οὖν ἐν τοῖς πρώτοις δόμη- 4
σαντες ἀπὸ τοῦ Ταινάρου τῆς Λακωνικῆς ἐs τὸ πέλαγος
5 ἀφῆκαν· μετὰ δὲ τούτους Κορίνθιοι οὐ πολλῷ ὑστερον
πεντακοσίους δόπλίτας, τοὺς μὲν ἐξ αὐτῆς Κορίνθου, τοὺς
δὲ προσμισθωσάμενοι Ἀρκάδων, καὶ ἄρχοντα Ἀλέξαρχον
Κορίνθιον προστάξαντες ἀπέπεμψαν. ἀπέστειλαν δὲ καὶ
10 Σικυώνιοι διακοσίους δόπλίτας ὁμοῦ τοῦς Κορινθίοις, ὃν ἥρχε
Σαργεὺς Σικυώνιος. αἱ δὲ πέντε καὶ εἴκοσι υῆes τῶν 5
Κορινθίων αἱ τοῦ χειμῶνος πληρωθεῖσαι ἀνθώρμουν ταῖς ἐν
τῇ Ναυπάκτῳ εἴκοσιν Ἀττικαῖς, ἔωσπερ αὐτοῖς οὗτοι οἱ
δόπλιται ταῖς δλκάσιν ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου ἀπῆραν· οὐπερ
ἔνεκα καὶ τὸ πρώτον ἐπληρώθησαν, δπως μὴ οἱ Ἀθηναῖοι
15 πρὸς τὰς δλκάδας μᾶλλον ἦ πρὸς τὰς τριήρεις τὸν νοῦν
ἔχωσιν.

Ἐν δὲ τούτῳ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἀμα τῆς Δεκελείας τῷ 20
τειχισμῷ καὶ τοῦ ἥρος εὐθὺς ἄρχομένου περὶ τε Πελοπόν-
νησον ναῦς τριάκοντα ἔστειλαν καὶ Χαρικλέα τὸν Ἀπολλο-
20 δώρου ἄρχοντα, ὃ εἴρητο καὶ ἐs Ἀργος ἀφικομένῳ κατὰ τὸ
ξυμμαχικὸν παρακαλεῖν Ἀργείων [τε] δόπλίτας ἐπὶ τὰς ναῦς,
καὶ τὸν Δημοσθένη ἐs τὴν Σικελίαν, ὥσπερ ἔμελλον, ἀπ- 2
ἔστελλον ἔξήκοντα μὲν ναυσὶν Ἀθηναίων καὶ πέντε Χίαις,
δόπλιταις δὲ ἐκ καταλόγου Ἀθηναίων διακοσίοις καὶ χιλίοις,
25 καὶ νησιωτῶν ὅσοις ἐκασταχόθεν οἴόν τ' ἦν πλείστοις χρή-
σασθαι, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ξυμμάχων τῶν ὑπηκόων, εἴ ποθέν
τι εἶχον ἐπιτήδειον ἐs τὸν πόλεμον, ξυμπορίσαντες. εἴρητο
δ' αὐτῷ πρώτον μετὰ τοῦ Χαρικλέους ἀμα περιπλέοντα
ξυστρατεύεσθαι περὶ τὴν Λακωνικήν. καὶ ὁ μὲν Δημο- 3
30 σθένης ἐs τὴν Αἴγιναν προσπλεύσας τοῦ στρατεύματός τε εἴ

3 πρώτοι recc.: πρώτοι codd. 6 ἐξ] ἀπ' B 12 αὐτοῖς B: om.
cett. 14 πρώτον B: πρότερον cett. 15 prius τὰς B: om. cett.
17 τῆς B: om. cett. 18 τε B: om. cett. 21 τε secl.
Reiske 29 ξυστρατεύσασθαι B 30 πλεύσας A E F M

τι ὑπελέλειπτο περιέμενε καὶ τὸν Χαρικλέα τὸν Ἀργείους παραλαβεῖν.

- 21 'Ἐν δὲ τῇ Σικελίᾳ ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνους τούτου τοῦ ἥρος καὶ ὁ Γύλιππος ἦκεν ἐς τὰς Συρακούσας, ἄγων ἀπὸ τῶν πόλεων ὃν ἔπεισε στρατιὰν δσην ἐκασταχόθεν πλείστην 5 2 ἐδύνατο. καὶ ξυγκαλέσας τὸν Συρακοσίους ἔφη χρῆναι πληροῦν ναῦς ὡς δύνανται πλείστας καὶ ναυμαχίας ἀπόπειραν λαμβάνειν· ἐλπίζειν γὰρ ἀπ' αὐτοῦ τι ἔργον ἄξιον 3 τοῦ κιδύνου ἐς τὸν πόλεμον κατεργάσεσθαι. ξυνανέπειθε δὲ καὶ ὁ Ἐρμοκράτης οὐχ ἥκιστα, τοῦ ταῖς ναυσὶ μὴ 10 ἀθυμεῖν ἐπιχειρῆσαι πρὸς τὸν Ἀθηναίους, λέγων οὐδ' ἐκείνους πάτριον τὴν ἐμπειρίαν οὐδ' ἀλδιον τῆς θαλάσσης ἔχειν, ἀλλ' ἡπειρώτας μᾶλλον τῶν Συρακοσίων ὅντας καὶ ἀναγκασθέντας ὑπὸ Μήδων ναυτικοὺς γενέσθαι. καὶ πρὸς ἄνδρας τολμηρούς, οἵους καὶ Ἀθηναίους, τὸν ἀντιολμῶντας χα- 15 λεπωτάτους ἀν [αὐτοῖς] φαίνεσθαι· φὰ γὰρ ἐκεῖνοι τὸν πέλας, οὐ δυνάμει ἔστιν ὅτε προύχοντες, τῷ δὲ θράσει ἐπιχειροῦντες καταφοβοῦνται, καὶ σφᾶς ἀν τὸ αὐτὸ δμοίως τοῖς ἐναντίοις 4 ὑποσχεῖν. καὶ Συρακοσίους εὑν εἰδέναι ἔφη τῷ τολμῆσαι ἀπροσδοκήτως πρὸς τὸ Ἀθηναίων ναυτικὸν ἀντιστῆναι πλέον 20 τι διὰ τὸ τοιοῦτον ἐκπλαγέντων αὐτῶν περιγενησομένους ἢ Ἀθηναίους τῇ ἐπιστήμῃ τὴν Συρακοσίων ἀπειρίαν βλάψουντας. ιέναι οὖν ἐκέλευεν ἐς τὴν πεῖραν τοῦ ναυτικοῦ καὶ μὴ ἀποκνεῖν.
- 5 Καὶ οἱ μὲν Συρακόσιοι, τοῦ τε Γυλίππου καὶ Ἐρμοκράτους 25 καὶ εἴ του ἄλλου πειθόντων, ὤρμηντό τε ἐς τὴν ναυμαχίαν 22 καὶ τὰς ναῦς ἐπλήρουν· ὁ δὲ Γύλιππος ἐπειδὴ παρεσκευάστατο

1 ὑπελέλειπτο Stahl : ὑπελείπετο codd. 9 κατεργάσεσθαι g : κατεργάσασθαι codd. ξυναναπείθει B : ξυνέπειθε(γ) A E F M 10 τοῦ om. G M : αὐτὸν Stahl 11 ἐπιχειρῆσαι recc., fort. legit Schol. : ἐπιχειρήσειν codd. ἐκείνους B : ἐκείνοις cett. (corr. G') 13 ἀλλ' om. B spatio relicto τῶν om. B 16 ἀν B : om. cett. αὐτοῖς secl. Badham 21 τι B : om. cett. περιγενησομένους B : περιεσμένους cett. 23 ἐκέλευεν om. C G 25 post alterum καὶ add. τοῦ A C E F G M 27 παρεσκεύαστο recc.

τὸ ναυτικόν, ἀγαγὼν ὑπὸ νύκτα πᾶσαν τὴν στρατιὰν τὴν
πεζὴν αὐτὸς μὲν τοῖς ἐν τῷ Πλημμυρίῳ τείχεσι κατὰ γῆν
ἔμελλε προσβαλεῖν, αἱ δὲ τριήρεις τῶν Συρακοσίων ἄμα καὶ
ἀπὸ ξυνθήματος πέντε μὲν καὶ τριάκοντα ἐκ τοῦ μεγάλου
5 λιμένος ἐπέπλεον, αἱ δὲ πέντε καὶ τεσσαράκοντα ἐκ τοῦ
ἐλάσσονος, οὖν ἦν καὶ τὸ νεώριον αὐτοῦ, [καὶ] περιέπλεον
βουλόμενοι πρὸς τὰς ἐντὸς προσμεῖξαι καὶ ἄμα ἐπιπλεῦν τῷ
Πλημμυρίῳ, ὅπως οἱ Ἀθηναῖοι ἀμφοτέρωθεν θορυβῶνται.
οἱ δὲ Ἀθηναῖοι διὰ τάχους ἀντιπληρώσαντες ἔξηκοντα ναῦς 2
10 ταῖς μὲν πέντε καὶ εἴκοσι πρὸς τὰς πέντε καὶ τριάκοντα τῶν
Συρακοσίων τὰς ἐν τῷ μεγάλῳ λιμένι ἐναυμάχουν, ταῖς δὲ
ἐπιλοίποις ἀπήντων ἐπὶ τὰς ἐκ τοῦ νεωρίου περιπλεούσας.
καὶ εὐθὺς πρὸ τοῦ στόματος τοῦ μεγάλου λιμένος ἐναυμάχουν,
καὶ ἀντεῖχον ἀλλήλοις ἐπὶ πολύ, οἱ μὲν βιάσασθαι βουλό-
15 μενοι τὸν ἐσπλούν, οἱ δὲ κωλύειν. ἐν τούτῳ δὲ ὁ Γύλιππος 23
τῶν ἐν τῷ Πλημμυρίῳ Ἀθηναίων πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπι-
καταβάντων καὶ τῇ ναυμαχίᾳ τὴν γνώμην προσεχόντων
φθάνει προσπεσῶν ἄμα τῇ ἔφ αἰφνιδίως τοῖς τείχεσι, καὶ
αἱρεῖ τὸ μέγιστον πρώτον, ἐπειτα δὲ καὶ τὰ ἐλάσσω δύο,
20 οὐχ ὑπομεινάντων τῶν φυλάκων, ὡς εἶδον τὸ μέγιστον
ῥᾶδίως ληφθέν. καὶ ἐκ μὲν τοῦ πρώτου ἀλόντος χαλεπῶς οἱ 2
ἄνθρωποι, ὅσοι καὶ ἐσ τὰ πλοῦα καὶ δλκάδα τινὰ κατέφυγον,
ἐσ τὸ στρατόπεδον ἔξεκομίζοντο· τῶν γὰρ Συρακοσίων ταῖς
ἐν τῷ μεγάλῳ λιμένι ναυσὶ κρατούντων τῇ ναυμαχίᾳ ὑπὸ
25 τριήρους μιᾶς καὶ εὖ πλεούσης ἐπεδιώκοντο· ἐπειδὴ δὲ
τὰ δύο τειχίσματα ἥλισκετο, ἐν τούτῳ καὶ οἱ Συρακόσιοι
ἐτύγχανον ἥδη νικώμενοι καὶ οἱ ἔξ αὐτῶν φεύγοντες ῥᾶον
παρέπλευσαν. αἱ γὰρ τῶν Συρακοσίων αἱ πρὸ τοῦ στόματος 3
νῆσες ναυμαχοῦσαι βιασάμεναι τὰς τῶν Ἀθηναίων ναῦς οὐδενὶ
30 κόσμῳ ἐσέπλεον, καὶ ταραχθεῖσαι περὶ ἀλλήλας παρέδοσαν
τὴν νίκην τοῖς Ἀθηναίοις· ταύτας τε γὰρ ἐτρεψαν καὶ ὑφ'

4 ὡν τὸ πρῶτον ἐνικῶντο ἐν τῷ λιμένι. καὶ ἔνδεκα μὲν ναῦς τῶν Συρακοσίων κατέδυσαν, καὶ τὸν πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων ἀπέκτειναν, πλὴν ὅσον ἐκ τριῶν νεῶν οὐδὲ ἑζώγρησαν· τῶν δὲ σφετέρων τρεῖς νῆσες διεφθάρησαν. τὰ δὲ ναυάγια ἀνελκύσαντες τῶν Συρακοσίων καὶ τροπαῖον ἐν τῷ νησιδίῳ 5 στήσαντες τῷ πρὸ τοῦ Πλημμυρίου, ἀνεχώρησαν ἐς τὸ ἔαυτῶν στρατόπεδον.

- 24 Οἱ δὲ Συρακόσιοι κατὰ μὲν τὴν ναυμαχίαν οὕτως ἐπεπράγμεσαν, τὰ δ' ἐν τῷ Πλημμυρίῳ τείχη εἶχον, καὶ τροπαῖα ἔστησαν αὐτῶν τρία. καὶ τὸ μὲν ἔτερον τοῦν δυοῦν τειχοῦν 10 τοῦν ὑστερον ληφθέντοιν κατέβαλον, τὰ δὲ δύο ἐπισκευάσαντες ἐφρούρουν. ἀνθρωποι δ' ἐν τῶν τειχῶν τῇ ἀλώσει ἀπέθανον καὶ ἑζωγρήθησαν πολλοί, καὶ χρήματα πολλὰ τὰ 15 ἔνυμπαντα ἑάλω. ὥσπερ γὰρ ταμείῳ χρωμένων τῶν Ἀθηναίων τοῖς τείχεσι πολλὰ μὲν ἐμπόρων χρήματα καὶ σῖτος 20 ἐνῆν, πολλὰ δὲ καὶ τῶν τριηράρχων, ἐπεὶ καὶ ἵστια τεσσαράκοντα τριήρων καὶ τὰλλα σκεύη ἐγκατελήθη καὶ τριήρεις 3 ἀνειλκυσμέναι τρεῖς. μέγιστόν τε καὶ ἐν τοῖς πρώτον ἐκάκωσε τὸ στράτευμα τὸ τῶν Ἀθηναίων ἡ τοῦ Πλημμυρίου λῆψις· οὐ γὰρ ἔτι οὐδὲ οἱ ἔσπλοι ἀσφαλεῖς ἦσαν τῆς ἐπαγωγῆς 25 τῶν ἐπιτηδείων (οἱ γὰρ Συρακόσιοι ναυσὶν αὐτόθι ἐφορμοῦντες ἐκώλυνον, καὶ διὰ μάχης ἥδη ἐγίγνοντο αἱ ἐσκομιδαί), ἃς τε τὰλλα κατάπληξιν παρέσχε καὶ ἀθυμίαν τῷ στρατεύματι.
- 25 Μετὰ δὲ τοῦτο ναῦς τε ἐκπέμποντι δώδεκα οἱ Συρακόσιοι καὶ Ἀγάθαρχον ἐπ' αὐτῶν Συρακόσιον ἄρχοντα. καὶ αὐτῶν 25 μία μὲν ἐς Πελοπόννησον ὤχετο, πρέσβεις ἄγονσα οἵπερ τά τε σφέτερα φράσουσιν ὅτι ἐν ἐλπίσιν εἰσὶ καὶ τὸν ἐκεῖ πόλεμον ἔτι μᾶλλον ἐποτρυνοῦσι γίγνεσθαι· αἱ δὲ ἔνδεκα νῆσες πρὸς τὴν Ἰταλίαν ἐπλευσαν, πυνθανόμεναι πλοῖα τοῖς

14 ὥσπερ rec. (cf. Joseph. A. J. xviii. 9. 1): ἀτε B: ὥστε cett.

15 τῶν B: om. cett. 17 τὰ ἄλλα B 18 τε B: δὲ cett.

19 alterum τὸ om. B M 20 οἱ om. B 23 τὰλλα (sic) G: τὰ

ἄλλα cett. παρεῖχε M 26 οἴπερ] ὥσπερ E: δπως B 27 τε

B: om. cett. φράσουσιν c f g: φράσωσιν codd. 28 ἐποτρυνοῦσι

Dobree: ἐποτρύνωσι codd. 29 πυνθανόμενοι M

Αθηναίοις γέμοντα χρημάτων προσπλεῦν. καὶ τῶν τε πλοίων 2
 ἐπιτυχοῦσαι τὰ πολλὰ διέφθειραν καὶ ξύλα ναυπηγήσιμα ἐν
 τῇ Καυλωνιάτιδι κατέκαυσαν, ἀ τοῖς Ἀθηναίοις ἐτόῦμα ἦν.
 ἐς τε Λοκροὺς μετὰ ταῦτα ἥλθον, καὶ ὄρμουσῶν αὐτῶν κατ- 3
 5 ἐπλευσε μία τῶν ὀλκάδων τῶν ἀπὸ Πελοποννήσου ἄγουσα
 Θεσπιῶν δπλίτας· καὶ ἀναλαβόντες αὐτοὺς οἱ Συρακόσιοι 4
 ἐπὶ τὰς ναῦς παρέπλεον ἐπ' οἴκουν. φυλάξαντες δὲ αὐτοὺς
 οἱ Ἀθηναῖοι εἴκοσι ναυσὶ πρὸς τοῖς Μεγάροις μίαν μὲν ναῦν
 λαμβάνουσιν αὐτοὺς ἀνδράσι, τὰς δὲ ἄλλας οὐκ ἐδυνήθησαν,
 10 ἀλλ' ἀποφεύγουσιν ἐς τὰς Συρακούσας.

Ἐγένετο δὲ καὶ περὶ τῶν σταυρῶν ἀκροβολισμὸς ἐν τῷ 5
 λιμένι, οὓς οἱ Συρακόσιοι πρὸ τῶν παλαιῶν νεωσοίκων κατ-
 ἐπηξαν ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὅπως αὐτοῖς αἱ νῆσες ἐντὸς ὄρμοιεν
 καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπιπλέοντες μὴ βλάπτοιεν ἐμβάλλοντες.
 15 προσαγαγόντες γὰρ ναῦν μυριοφόρον αὐτοῖς οἱ Ἀθηναῖοι, 6
 πύργους τε ξυλίνους ἔχουσαν καὶ παραφράγματα, ἐκ τε τῶν
 ἀκάτων ὕνενον ἀναδούμενοι τοὺς σταυροὺς καὶ ἀνέκλων καὶ
 κατακολυμβῶντες ἔξεπτον. οἱ δὲ Συρακόσιοι ἀπὸ τῶν
 νεωσοίκων ἔβαλλον· οἱ δὲ ἐκ τῆς ὀλκάδος ἀντέβαλλον, καὶ
 20 τέλος τοὺς πολλοὺς τῶν σταυρῶν ἀνεῦλον οἱ Ἀθηναῖοι.
 χαλεπωτάτη δὲ ἦν τῆς σταυρώσεως ἡ κρύφιος· ἦσαν γὰρ 7
 τῶν σταυρῶν οὓς οὐχ ὑπερέχοντας τῆς θαλάσσης κατέπηξαν,
 ὥστε δεινὸν ἦν προσπλεῦσαι, μὴ οὐ προϊδών τις ὁσπερ περὶ
 ἔρμα περιβάλῃ τὴν ναῦν. ἀλλὰ καὶ τούτους κολυμβηταὶ
 25 δυόμενοι ἔξεπτον μισθοῦ. ὅμως δὲ αὐθις οἱ Συρακόσιοι
 ἐσταύρωσαν. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα πρὸς ἀλλήλους οἷον εἰκὸς 8
 τῶν στρατοπέδων ἐγγὺς ὅντων καὶ ἀντιτεταγμένων ἐμηχα-
 νῶντο καὶ ἀκροβολισμοῖς καὶ πείραις παντοίαις ἔχρωντο.

*Ἐπεμψαν δὲ καὶ ἐς τὰς πόλεις πρέσβεις οἱ Συρακόσιοι 9
 30 Κορινθίων καὶ Ἀμπρακιωτῶν καὶ Λακεδαιμονίων, ἀγγέλοντας
 τὴν τε τοῦ Πλημμυρίου λῆψιν καὶ τῆς ναυμαχίας πέρι ὡς

ι χρημάτων γέμοντα B γ ἐπλεον B (γρ. παρενέπλεον) 11 σταυ-
 ρωμάτων B 17 ἀνέκλων] ἀνεῦλκον Widmann (fort. legit Schol.)

οὐ τῇ τῶν πολεμίων ἴσχύνι μᾶλλον ἢ τῇ σφετέρᾳ ταραχῇ
ἡσσηθεῖν, τά τε ἄλλα [αὖ] δηλώσοντας ὅτι ἐν ἐλπίσιν εἰσὶ⁵
καὶ ἀξιώσοντας ξυμβοηθεῦν ἐπ' αὐτοὺς καὶ ναυσὶ καὶ πεζῷ,
ὡς καὶ τῶν Ἀθηναίων προσδοκίμων δυτῶν ἄλλῃ στρατιᾷ
καὶ, ἦν φθάσωσιν αὐτὸν πρότερον διαφθείραντες τὸ παρὸν
στράτευμα αὐτῶν, διαπεπολεμησόμενον. καὶ οἱ μὲν ἐν τῇ
Σικελίᾳ ταῦτα ἔπρασσον.

- 26 'Ο δὲ Δημοσθένης, ἐπεὶ ξυνελέγη αὐτῷ τὸ στράτευμα ὃ¹⁰
ἔδει ἔχοντα ἐς τὴν Σικελίαν βοηθεῦν, ἄρας ἐκ τῆς Αἰγάνης
καὶ πλεύσας πρὸς τὴν Πελοπόννησον τῷ τε Χαρικλεῖ καὶ τοῖς
τριάκοντα ναυσὶ τῶν Ἀθηναίων ξυμμίσγει, καὶ παρα-
λαβόντες τῶν Ἀργείων ὁπλίτας ἐπὶ τὰς ναῦς ἔπλεον ἐς τὴν
2 Λακωνικήν· καὶ πρῶτον μὲν τῆς Ἐπιδαύρου τι τῆς Αιμηρᾶς
ἐδήσαν, ἐπειτα σχόντες ἐς τὰ καταντικρὺ Κυθήρων τῆς
Λακωνικῆς, ἔνθα τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνός ἐστι, τῆς τε γῆς ἐστιν
15 ἀ ἐδήσαν καὶ ἐτείχισαν ἰσθμῶδές τι χωρίον, ἵνα δὴ
οἱ τε Εἴλωτες τῶν Λακεδαιμονίων αὐτόσε αὐτομολῶσι καὶ
ἄμα λησταὶ ἔξ αὐτοῦ, ὥσπερ ἐκ τῆς Πύλου, ἀρπαγὴν ποιῶνται.
3 καὶ δὲ μὲν Δημοσθένης εὐθὺς ἐπειδὴ ἔυγκατέλαβε τὸ χωρίον
παρέπλει ἐπὶ τῆς Κερκύρας, ὅπως καὶ τῶν ἐκεῖθεν ξυμμάχων
παραλαβὼν τὸν ἐς τὴν Σικελίαν πλοῦν ὅτι τάχιστα ποιῆται.²⁰
δὲ Χαρικλῆς περιμένεις ἔως τὸ χωρίον ἔξετείχισε καὶ
καταλιπὼν φυλακὴν αὐτοῦ ἀπεκομίζετο καὶ αὐτὸς ὕστερον
ταῖς τριάκοντα ναυσὶν ἐπ' οἴκου καὶ οἱ Ἀργεῖοι ἄμα.
27 'Αφίκοντο δὲ καὶ Θρακῶν τῶν μαχαιροφόρων τοῦ Διακοῦ²⁵
γένους ἐς τὰς Ἀθήνας πελτασταὶ ἐν τῷ αὐτῷ θέρει τούτῳ
τριακόσιοι καὶ χίλιοι, οὓς ἔδει τῷ Δημοσθένει ἐς τὴν Σικελίαν
2 ξυμπλεῖν. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, ὡς ὕστεροι ἥκον, διενοοῦντο
αὐτοὺς πάλιν ὅθεν ἥλθον ἐς Θράκην ἀποπέμπειν. τὸ γὰρ

2 αὖ om. B C M 6 διαπεπολεμησόμενον B : διαπολεμησόμενον
cett. 8 ἐπειδὴ B 18 ἄμα B : om. cett. 20 παρέπλει
recc.: ἐπιπαρέπλει B : ἐπέπλει cett. ἐκεῖ B 22 ἔως B :
ἄς cett. 25 post καὶ add. τῶν A C E F M τοῦ Διακοῦ] τῶν
Δακικοῦ C 26 τοῦ αὐτοῦ θέρους τούτου B 28 ὕστεροι Herwerden:
ὕστερον codd.

ἔχειν πρὸς τὸν ἐκ τῆς Δεκελείας πόλεμον αὐτὸν πολυτελὲς
έφαίνετο· δραχμὴν γὰρ τῆς ἡμέρας ἔκαστος ἐλάμβανεν.
ἐπειδὴ γὰρ ἡ Δεκέλεια τὸ μὲν πρῶτον ὑπὸ πάσης τῆς 3
στρατιᾶς ἐν τῷ θέρει τούτῳ τειχισθεῖσα, ὑστερον δὲ φρουραῖς
5 ἀπὸ τῶν πόλεων κατὰ διαδοχὴν χρόνου ἐπιούσαις τῇ χώρᾳ
ἐπωκεῖτο, πολλὰ ἔβλαπτε τοὺς Ἀθηναίους, καὶ ἐν τοῖς πρῶτον
χρημάτων τ' ὀλέθρῳ καὶ ἀνθρώπων φθορᾷ ἐκάκωσε τὰ πρά-
γματα. πρότερον μὲν γὰρ βραχεῖαι γιγνόμεναι αἱ ἐσβολαὶ 4
τὸν ἄλλον χρόνον τῆς γῆς ἀπολαύειν οὐκ ἐκώλυον· τότε δὲ
10 ἔννεχῶς ἐπικαθημένων, καὶ ὅτε μὲν καὶ πλεόνων ἐπιόντων,
ὅτε δ' ἐξ ἀνάγκης τῆς ἵσης φρουρᾶς καταθεούσης τε τὴν
χώραν καὶ ληστείας ποιουμένης, βασιλέως τε παρόντος τοῦ
τῶν Λακεδαιμονίων Ἀγιδος, δις οὐκ ἐκ παρέργου τὸν πόλεμον
ἐποιεῖτο, μεγάλα οἱ Ἀθηναῖοι ἔβλαπτοντο. τῆς τε γὰρ 5
15 χώρας ἀπάσης ἐστέρηντο, καὶ ἀνδραπόδων πλέον ἢ δύο
μυριάδες ήντο μολήκεσαν, καὶ τούτων τὸ πολὺ μέρος χειρο-
τέχναι, πρόβατά τε πάντα ἀπωλόλει καὶ ὑποζύγια· ἵπποι τε,
δόσημέραι ἔξελαννόντων τῶν ἵππέων πρὸς τε τὴν Δεκέλειαν
καταδρομὰς ποιουμένων καὶ κατὰ τὴν χώραν φυλασσόντων,
20 οἱ μὲν ἀπεχωλοῦντο ἐν γῇ ἀποκρότῳ τε καὶ ἔννεχῶς ταλαι-
πωροῦντες, οἱ δ' ἐπιτρώσκοντο. ἢ τε τῶν ἐπιτηδείων παρα- 28
κομιδὴ ἐκ τῆς Εύβοίας, πρότερον ἐκ τοῦ Ὁρωποῦ κατὰ γῆν
διὰ τῆς Δεκελείας θάσσων οὖσα, περὶ Σούνιου κατὰ θάλασσαν
πολυτελῆς ἐγίγνετο· τῶν τε πάντων ὄμοιώς ἐπακτῶν ἐδεῖτο
25 ἡ πόλις, καὶ ἀντὶ τοῦ πόλις εἶναι φρούριον κατέστη. πρὸς 2
γὰρ τῇ ἐπάλξει τὴν μὲν ἡμέραν κατὰ διαδοχὴν οἱ Ἀθηναῖοι
φυλάσσοντες, τὴν δὲ νύκτα καὶ ἔνυμπαντες πλὴν τῶν ἵππέων,
οἱ μὲν ἐφ' ὅπλοις † ποιούμενοι †, οἱ δὲ ἐπὶ τοῦ τείχους, καὶ
θέρους καὶ χειμῶνος ἐταλαιπωροῦντο. μάλιστα δ' αὐτὸν 3

² ἔκαστος ἡμέρας ἐλάμβανον B 5 ἀπὸ B: ὑπὸ cett. χρό-
νον B 6 πρῶτον γεcc.: πρώτοις codd. 11 post φρουρᾶς add.
καὶ B 16 τὸ B: om. cett. 17 ἀπωλόλει πάντα B
ὑποζύγια] [εὔγη B 22 γῆν γεcc.: γῆς codd. 23 θᾶσσον G M
28 ποιούμενοι] που B: fort. ἀναπαυόμενοι

ἐπίεζεν ὅτι δύο πολέμους ἄμα εἶχον, καὶ ἐς φιλονικίαν καθέστασαν τοιαύτην ἡν πρὶν γενέσθαι ἡπίστησεν ἀν τις ἀκούσας. τὸ γὰρ αὐτὸὺς πολιορκούμενοὺς ἐπιτειχισμῷ ὑπὸ Πελοποννήσων μηδ' ὡς ἀποστῆναι ἐκ Σικελίας, ἀλλ' ἐκεῖ Συρακούσας τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἀντιπολιορκεῦν, πόλιν οὐδὲν ὁ ἐλάσσων αὐτήν γε καθ' αὐτὴν τῆς τῶν Ἀθηναίων, καὶ τὸν παράλογον τοσοῦτον ποιῆσαι τοῖς¹⁰ Ἐλλησι τῆς δυνάμεως καὶ τόλμης, ὅσον κατ' ἀρχὰς τοῦ πολέμου οἱ μὲν ἐνιαυτόν, οἱ δὲ δύο, οἱ δὲ τριῶν γε ἔτῶν οὐδεὶς πλείω χρόνον ἐνόμιζον περιούσειν αὐτούς, εἰ οἱ Πελοποννήσιοι ἐσβάλοιεν ἐς τὴν¹⁰ χώραν, ὥστε ἔτει ἐπτακαιδεκάτῳ μετὰ τὴν πρώτην ἐσβολὴν ἥλθον ἐς Σικελίαν ἥδη τῷ πολέμῳ κατὰ πάντα τετρυχωμένοι, καὶ πόλεμον οὐδὲν ἐλάσσων προσανελοντο τοῦ πρότερον²⁰ 4 ὑπάρχοντος ἐκ Πελοποννήσου. δι' ἂ καὶ τότε ὑπὸ τε τῆς Δεκελείας πολλὰ βλαπτούσης καὶ τῶν ἄλλων ἀναλωμάτων¹⁵ μεγάλων προσπιπτόντων ἀδύνατοι ἐγένοντο τοῖς χρήμασιν. καὶ τὴν εἰκοστὴν ὑπὸ τοῦτον τὸν χρόνον τῶν κατὰ θάλασσαν ἀντὶ τοῦ φόρου τοῖς ὑπηκόοις ἐποίησαν, πλείω νομίζοντες ἀν σφίσι χρήματα οὕτω προσιέναι. αἱ μὲν γὰρ δαπάναι οὐχ ὄμοίως καὶ πρὶν, ἀλλὰ πολλῷ μείζους καθέστασαν, ὅσῳ²⁰ καὶ μείζων ὁ πόλεμος ἦν· αἱ δὲ πρόσοδοι ἀπώλλυντο.

29 Τοὺς οὖν Θρᾷκας τοὺς τῷ Δημοσθένει ὑστερήσαντας διὰ τὴν παροῦσαν ἀπορίαν τῶν χρημάτων οὐ βουλόμενοι δαπανᾶν εὐθὺς ἀπέπεμπον, προστάξαντες κομίσαι αὐτοὺς Διειτρέφει, καὶ εἰπόντες ἄμα ἐν τῷ παράπλῳ (ἐπορεύοντο γὰρ δι' Εὐρίπουν)²⁵ 2 καὶ τοὺς πολεμίους, ἵν τι δύνηται, ἀπ' αὐτῶν βλάψαι. ὁ δὲ ἐς τε τὴν Τάναγραν ἀπεβίβασεν αὐτοὺς καὶ ἀρπαγήν τινα ἐποιήσατο διὰ τάχους καὶ ἐκ Χαλκέδος τῆς Εὐβοίας ἀφ' ἐσπέρας διέπλευσε τὸν Εὔριπον καὶ ἀποβιβάσας ἐς τὴν

3 γὰρ] γ' Badham 5 οὐδὲν B: οὐδένα cett. 6 ἐλάσσων
recc.: ἐλάσσονα codd. γε recc.: τε codd. τῆς om. A C E F G M
τῶν om. B 11 ἐβδόμῳ καὶ δεκάτῳ Krüger 14 τε B: om.
cett. 17 ὑπὸ] κατὰ B 18 ἐπέθεσαν Badham 26 δύνη-
ται B: δύνωνται cett. 27 τε B: om. cett. Ταναγραίαν Classen
29 διαπλεύσας suprascr. διέπλευσεν B

Βοιωτίαν ἦγεν αὐτὸν ἐπὶ Μυκαλησσόν. καὶ τὴν μὲν νύκτα 3
 λαθὼν πρὸς τῷ Ἐρμαίῳ ηὐλίσατο (ἀπέχει δὲ τῆς Μυκαλησσοῦ
 ἔκκαίδεκα μάλιστα σταδίους), ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πόλει
 προσέκειτο οὕση οὐ μεγάλῃ, καὶ αἱρεῖ ἀφυλάκτοις τε ἐπι-
 5 πεσῶν καὶ ἀπροσδοκήτοις μὴ ἄν ποτέ τινας σφίσιν ἀπὸ
 θαλάσσης τοσοῦτον ἐπαναβάντας ἐπιθέσθαι, τοῦ τείχους
 ἀσθενοῦς ὅντος καὶ ἔστιν ἥ καὶ πεπτωκότος, τοῦ δὲ βραχέος
 φύκοδομημένου, καὶ πυλῶν ἅμα διὰ τὴν ἄδειαν ἀνεῳγμένων.
 ἐσπεσόντες δὲ οἱ Θρᾷκες ἐς τὴν Μυκαλησσὸν τὰς τε οἰκίας 4
 10 καὶ τὰ ιερὰ ἐπόρθουν καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἐφόνευν φειδόμενοι
 οὔτε πρεσβυτέρας οὔτε νεωτέρας ἡλικίας, ἀλλὰ πάντας ἔξῆς,
 ὅτῳ ἐντύχοιεν, καὶ πᾶῖδας καὶ γυναικας κτείνοντες, καὶ
 προσέτι καὶ ὑποζύγια καὶ ὅσα ἄλλα ἔμψυχα ἴδοιεν· τὸ γὰρ
 γένος τὸ τῶν Θρᾳκῶν δμοῖα τοῖς μάλιστα τοῦ βαρβαρικοῦ,
 15 ἐν ὧ ἀν θαρσήσῃ, φονικώτατόν ἐστιν. καὶ τότε ἄλλῃ τε 5
 ταραχὴ οὐκ δλίγη καὶ ἰδέα πᾶσα καθειστήκει δλέθρου, καὶ
 ἐπιπεσόντες διδασκαλεῖσθαι παῖδων, ὅπερ μέγιστον ἦν αὐτόθι
 καὶ ἄρτι ἔτυχον οἱ παῖδες ἐσεληλυθότες, κατέκοψαν πάντας·
 καὶ ἔνυμφορὰ τῇ πόλει πάσῃ οὐδεμιᾶς ἡσσων μᾶλλον ἐτέρας
 20 ἀδόκητός τε ἐπέπεσεν αὕτη καὶ δεινή. οἱ δὲ Θηβαῖοι αἰσθό- 30
 μενοι ἐβοήθουν, καὶ καταλαβόντες προκεχωρηκότας ἥδη τοὺς
 Θρᾷκας οὐ πολὺ τὴν τε λείαν ἀφείλοντο καὶ αὐτὸν φοβή-
 σαντες καταδιώκουσιν ἐπὶ τὸν Εὔριπον καὶ τὴν θάλασσαν,
 οὐ αὐτοῖς τὰ πλοῖα ἀ ἤγαγεν ὥρμει. καὶ ἀποκτείνουσιν 2
 25 αὐτῶν ἐν τῇ ἐσβάσει τοὺς πλείστους οὔτε ἐπισταμένους νεῦν
 τῶν τε ἐν τοῖς πλοίοις, ὡς ἔωρων τὰ ἐν τῇ γῇ, δρμισάντων
 ἔξω τοξεύματος τὰ πλοῖα, ἐπεὶ ἐν γε τῇ ἄλλῃ ἀναχωρήσει
 οὐκ ἀτόπως οἱ Θρᾷκες πρὸς τὸ τῶν Θηβαίων ἵππικόν, ὅπερ
 πρῶτον προσέκειτο, προεκθέοντές τε καὶ ἔνυτρεφόμενοι ἐν

2 ηὐλίσατο B: ηὐλίσετο cett. γρ. B 4 οὐ B: om. cett. γρ. B
 5 τινας B: τινα cett. 6 ἐπαναβάντα C G supraser. B 12 γυ-
 ναικας καὶ παῖδας B 14 τὸ om. B 18 ἐσεληλυθότες οἱ παῖδες B
 19 πάσῃ πόλει B 21 ἡσσον recc. 22 μᾶλλον ἐτέρας secl. Heilmann
 26 τὰ ἐν τῇ γῇ] τὴν φυγὴν B 27 τοξεύματος recc. (extra ictum
 sagittarum Valla): τοῦ ζεύγματος (ζεύματος B G) codd. 29 τε B:
 om. cett.

ἐπιχωρίῳ τάξει τὴν φυλακὴν ἐποιοῦντο, καὶ δλίγοι αὐτῶν ἐν τούτῳ διεφθάρησαν. μέρος δέ τι καὶ ἐν τῇ πόλει αὐτῇ δι' ἀρπαγὴν ἐγκαταληφθὲν ἀπώλετο. οἱ δὲ ξύμπαντες τῶν Θρακῶν πεντήκοντα καὶ διακόσιοι ἀπὸ τριακοσίων καὶ χιλίων 3 ἀπέθανον. διέφθειραν δὲ καὶ τῶν Θηβαίων καὶ τῶν ἄλλων 5 οἱ ξυνεβοήθησαν ἐς εἴκοσι μάλιστα ἵππεας τε καὶ δπλίτας δμοῦ καὶ Θηβαίων τῶν βοιωταρχῶν Σκιρφώνδαν· τῶν δὲ Μυκαλησσίων μέρος τι ἀπανηλώθη. τὰ μὲν κατὰ τὴν Μυκαλησσὸν πάθει χρησαμένην οὐδενὸς ὡς ἐπὶ μεγέθει τῶν κατὰ τὸν πόλεμον ἥσσον δλοφύρασθαι ἀξίῳ τοιαῦτα 10 ξυνέβη.

31 Ο δὲ Δημοσθένης τότε ἀποπλέων ἐπὶ τῆς Κερκύρας μετὰ τὴν ἐκ τῆς Λακωνικῆς τείχισιν, δλκάδα δρμοῦσαν ἐν Φειᾶ τῇ Ἡλείων εύρων, ἐν ἥ οι Κορίνθιοι δπλῖται ἐς τὴν Σικελίαν ἔμελλον περαιωῦσθαι, αὐτὴν μὲν διαφθείρει, οἱ δ' ἄνδρες 15 2 ἀποφυγόντες ὑστερον λαβόντες ἄλλην ἔπλεον. καὶ μετὰ τοῦτο ἀφικόμενος ὁ Δημοσθένης ἐς τὴν Ζάκυνθον καὶ Κεφαλληνίαν δπλίτας τε παρέλαβε καὶ ἐκ τῆς Ναυπάκτου τῶν Μεσσηνίων μετεπέμψατο καὶ ἐς τὴν ἀντιπέρας ἥπειρον τῆς Ἀκαρνανίας διέβη, ἐς Ἀλύζιάν τε καὶ Ἀνακτόριον, ὁ αὐτοὶ 20 3 εἶχον. σητὶ δ' αὐτῷ περὶ ταῦτα ὁ Εὐρυμέδων ἀπαντᾷ ἐκ τῆς Σικελίας ἀποπλέων, ὃς τότε τοῦ χειμῶνος τὰ χρήματα ἄγων τῇ στρατιᾳ ἀπεπέμφθη, καὶ ἀγγέλλει τά τε ἄλλα καὶ στὶ πύθοιτο κατὰ πλοῦν ἥδη ὅν τὸ Πλημμύριον ὑπὸ τῶν Συρα- 4 κοσίων ἑαλωκός. ἀφικνεῦται δὲ καὶ Κόνων παρ' αὐτούς, ὃς 25 ἥρχε Ναυπάκτου, ἀγγέλλων στὶ αἱ πέντε καὶ εἴκοσι νῆσοις τῶν Κορινθίων αἱ σφίσιν ἀνθορομοῦσαι οὕτε καταλύουσι τὸν πόλεμον ναυμαχεῖν τε μέλλουσιν· πέμπειν οὖν ἐκέλευεν αὐτοὺς ναῦς, ὡς οὐχ ἴκανας οὔσας δνοῦν δεούσας εἴκοσι τὰς

3 ἐγκαταλειφθὲν γεcc.	τῶν Θρακῶν secl. Herwerden	6 τε	
om. B M	9 χρησαμένην Reiske : χρησαμένων codd.	12 ἐπὶ	
B : ἐκ cett.	14 εύρων B : om. cett.	17 τὴν] τε B	24 post
Συρακοσίων add. ἥδη B	27 τὸν πόλεμον secl. Madvig	29 οὔσας]	
εἶναι B (γρ. οὔσας)	δεούσας B : δεούσαις vel δὲ οὔσαις cett. γρ. B	τὰς	
B : τὰς cett. γρ. B			

έαυτῶν πρὸς τὰς ἐκείνων πέντε καὶ εἴκοσι ναυμαχεῖν. τῷ 5 μὲν οὖν Κόνων δέκα ναῦς ὁ Δημοσθένης καὶ ὁ Εὐρυμέδων τὰς ἄριστα σφίσι πλεούσας ἀφ' ὅν αὐτοὶ εἶχον ξυμπέμπουσι πρὸς τὰς ἐν τῇ Ναυπάκτῳ· αὐτοὶ δὲ τὰ περὶ τῆς στρατιᾶς 5 τὸν ξύλλογον ἡτοιμάζοντο, Εὐρυμέδων μὲν ἐς τὴν Κέρκυραν πλεύσας καὶ πέντε καὶ δέκα τε ναῦς πληροῦν κελεύσας αὐτοὺς καὶ ὀπλίτας καταλεγόμενος (ξυνῆρχε γὰρ ἥδη Δημοσθένει ἀποτραπόμενος, ὥσπερ καὶ ἥρεθη), Δημοσθένης δ' ἐκ τῶν περὶ τὴν Ἀκαρνανίαν χωρίων σφενδονήτας τε καὶ ἀκοντιστὰς 10 ξυναγείρων.

Οἱ δ' ἐκ τῶν Συρακουσῶν τότε μετὰ τὴν τοῦ Πλημμυρίου 32 ἀλώσιν πρέσβεις οἰχόμενοι ἐs τὰς πόλεις ἐπειδὴ ἔπεισάν τε καὶ ξυναγείραντες ἔμελλον ἀξειν τὸν στρατόν, ὁ Νικίας προπυθόμενος πέμπει ἐs τῶν Σικελῶν τοὺς τὴν διόδον ἔχοντας 15 καὶ σφίσι ξυμμάχους, Κεντόριπάς τε καὶ Ἀλικναίους καὶ ἄλλους, ὅπως μὴ διαφρήσωσι τοὺς πολεμίους, ἀλλὰ ξυστραφέντες κωλύσωσι διελθεῖν· ἄλλῃ γὰρ αὐτοὺς οὐδὲ πειράσειν· Ἀκραγαντῖνοι γὰρ οὐκ ἐδίδοσαν διὰ τῆς ἑαυτῶν ὅδον. πορευομένων δ' ἥδη τῶν Σικελιωτῶν οἱ Σικελοί, καθάπερ 2 20 ἐδέοντο οἱ Ἀθηναῖοι, ἐνέδραν τινὰ τριχῇ ποιησάμενοι, ἀφυλάκτοις τε καὶ ἔξαιφνης ἐπιγενόμενοι διέφθειραν ἐs ὀκτακοσίους μάλιστα καὶ τοὺς πρέσβεις πλὴν ἐνὸς τοῦ Κορινθίου πάντας· οὗτος δὲ τοὺς διαφυγόντας ἐs πεντακοσίους καὶ χιλίους ἐκόμιστεν ἐs τὰς Συρακούσας. καὶ περὶ τὰς αὐτὰς 33 25 ἡμέρας καὶ οἱ Καμαριναῖοι ἀφικνοῦνται αὐτοῖς βοηθοῦντες, πεντακόσιοι μὲν ὀπλῖται, τριακόσιοι δὲ ἀκοντισταὶ καὶ τοξόται τριακόσιοι. ἔπειμψαν δὲ καὶ οἱ Γελῶι ναυτικόν τε ἐs πέντε ναῦς καὶ ἀκοντιστὰς τετρακοσίους καὶ ἴππεας διακοσίους. σχεδὸν γάρ τι ἥδη πᾶσα ἡ Σικελία πλὴν Ἀκραγαντίνων 2 30 (οὗτοι δ' οὐδὲ μεθ' ἐτέρων ἥσαν), οἱ δ' ἄλλοι ἐπὶ τοὺς τινὰ τριχῇ] τριχῇ B: τινὰ cett. γρ. B 29 ἀπασα B

6 τε om. B, habet γρ. B 11 τοῦ om. A E F M 14 πυθό-
μενος B 15 σφίσι B: om. cett. 16 διαφρήσωσι (ita in M scriptum
ratus) Stahl: διαφήσωσι C M: διαφήσουσι cett. 18 αὐτῶν B
20 τινὰ τριχῇ] τριχῇ B: τινὰ cett. γρ. B 29 ἀπασα B

Αθηναίους μετὰ τῶν Συρακοσίων οἱ πρότερον περιορώμενοι
ξυστάντες ἐβοήθουν.

- 3 Καὶ οἱ μὲν Συρακόσιοι, ὡς αὐτοῖς τὸ ἐν τοῖς Σικελοῖς πάθος ἐγένετο, ἐπέσχον τὸ εὐθέως τοῖς Αθηναίοις ἐπιχειρεῦν· ὁ δὲ Δημοσθένης καὶ Εὐρυμέδων, ἔτοιμης ἥδη τῆς στρατιᾶς 5 οὗσης ἔκ τε τῆς Κερκύρας καὶ ἀπὸ τῆς ἡπείρου, ἐπεραιώθησαν 4 ξυμπάσῃ τῇ στρατιᾳ τὸν Ἰόνιον ἐπ’ ἄκραν Ἰαπυγίαν· καὶ δρυμηθέντες αὐτόθεν κατίσχουσιν ἐς τὰς Χοιράδας νήσους Ἰαπυγίας, καὶ ἀκοντιστάς τέ τινας τῶν Ἰαπύγων πεντίκοντα 10 καὶ ἑκατὸν τοῦ Μεσσαπίου ἔθνους ἀναβιβάζονται ἐπὶ τὰς ναῦς, καὶ τῷ Ἀρτᾳ, διπερ καὶ τοὺς ἀκοντιστὰς δυνάστης ὃν παρέσχετο αὐτοῖς, ἀνανεωσάμενοί τινα παλαιὰν φιλίαν 15 ἀφικοῦνται ἐς Μεταπόντιον τῆς Ἰταλίας. καὶ τοὺς Μεταποντίους πείσαντες κατὰ τὸ ξυμμαχικὸν ἀκοντιστάς τε ξυμπέμπειν τριακοσίους καὶ τριήρεις δύο καὶ ἀναλαβόντες 20 ταῦτα παρέπλευσαν ἐς Θουρίαν. καὶ καταλαμβάνουσι νεωστὶ στάσει τὸν τῶν Αθηναίων ἐναντίους ἐκπεπτωκότας· καὶ βουλόμενοι τὴν στρατιὰν αὐτόθι πᾶσαν ἀθροίσαντες εἰ τις ὑπελέπειπτο ἔξετάσαι, καὶ τοὺς Θουρίους πεῖσαι σφίσι 25 ξυστρατεύειν τε ὡς προθυμότατα καί, ἐπειδήπερ ἐν τούτῳ τύχης εἰσί, τοὺς αὐτοὺς ἔχθροὺς καὶ φίλους τοῖς Αθηναίοις νομίζειν, περιέμενον ἐν τῇ Θουρίᾳ καὶ ἐπρασσον ταῦτα.
- 34 Οἱ δὲ Πελοποννήσιοι περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦτον οἱ ἐν ταῖς πέντε καὶ εἴκοσι ναυσίν, οἵπερ τῶν ὀλκάδων ἔνεκα τῆς 25 ἐς Σικελίαν κομιδῆς ἀνθώρημον πρὸς τὰς ἐν Ναυπάκτῳ ναῦς, παρασκευασάμενοι ὡς ἐπὶ ναυμαχίᾳ καὶ προσπληρώσαντες ἔτι ναῦς ὥστε δλίγῳ ἐλάσσους εἶναι αὐτοῖς τῶν Ἀττικῶν νεῶν, δρυμίζονται κατὰ Ἐριωεὸν τῆς Ἀχαΐας ἐν τῇ Ρυπικῇ. 2 καὶ αὐτοῖς τοῦ χωρίου μηνοειδῶν ὄντος ἐφ’ ὅ φέρειν, ὁ μὲν 30

4 ἐπέσχον τὸ C M: ἐπέσχοντο cett.

11 ἀσπερ Α E F M

12 παρέσχεν Α B E F M

24 post Πελοποννήσιοι add. καὶ οἱ A C E F G M

30 ἐφ’] ἐν B

6 τε B: om. cett.

16 ταῦτα] αὐτὰς B

25 οἵπερ] οἱ περὶ B

πεζὸς ἐκατέρωθεν προσβεβοηθηκὼς τῶν τε Κορινθίων καὶ τῶν αὐτόθεν ἔνυμμάχων ἐπὶ ταῖς προανεχούσαις ἄκραις παρετέτακτο, αἱ δὲ νῆσες τὸ μεταξὺ εἶχον ἐμφάρξασαι· ἥρχε δὲ τοῦ ναυτικοῦ Πολυνάνθης Κορίνθιος. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἐκ τῆς 3
 5 Ναυπάκτου τριάκοντα ναυσὶ καὶ τρισὶν (ἥρχε δὲ αὐτῶν Δίφιλος) ἐπέπλευσαν αὐτοῖς. καὶ οἱ Κορίνθιοι τὸ μὲν 4 πρώτον ἡσύχαζον, ἐπειτα ἀρθέντος αὐτοῖς τοῦ σημείου, ἐπεὶ καιρὸς ἐδόκει εἶναι, ὥρμησαν ἐπὶ τὸν Ἀθηναίους καὶ ἐναυμάχουν. καὶ χρόνον ἀντεῖχον πολὺν ἀλλήλοις. καὶ τῶν 5
 10 μὲν Κορινθίων τρεῖς νῆσες διαφθείρονται, τῶν δὲ Ἀθηναίων κατέδυν μὲν οὐδεμίᾳ ἀπλῶς, ἐπτὰ δέ τινες ἄπλοι ἐγένοντο ἀντίπρωροι ἐμβαλλόμεναι καὶ ἀναρραγεῖσαι τὰς παρεξειρεσίας ὑπὸ τῶν Κορινθίων νεῶν ἐπ' αὐτὸ τοῦτο παχυτέρας τὰς ἐπωτίδας ἔχουσῶν. ναυμαχήσαντες δὲ ἀντίπαλα μὲν καὶ 6
 15 ὡς αὐτοὺς ἐκατέρους ἀξιοῦν νικᾶν, ὅμως δὲ τῶν ναυαγίων κρατησάντων τῶν Ἀθηναίων διά τε τὴν τοῦ ἀνέμου ἀπωσιν αὐτῶν ἐσ τὸ πέλαγος καὶ διὰ τὴν τῶν Κορινθίων οὐκέτι ἐπαναγωγὴν, διεκρίθησαν ἀπ' ἀλλήλων, καὶ δίωξις οὐδεμίᾳ ἐγένετο, οὐδὲ ἀνδρες οὐδετέρων ἐάλωσαν· οἱ μὲν γὰρ Κορίνθιοι
 20 καὶ Πελοποννήσιοι πρὸς τῇ γῇ ναυμαχοῦντες ῥᾳδίως διεσφύζοντο, τῶν δὲ Ἀθηναίων οὐδεμίᾳ κατέδυν ναῦς. ἀποπλευ- 7
 σάντων δὲ τῶν Ἀθηναίων ἐσ τὴν Ναύπακτον οἱ Κορίνθιοι εὐθὺς τροπαῖον ἔστησαν ὡς νικῶντες, ὅτι πλείους τῶν ἐναντίων ναῦς ἄπλους ἐποίησαν καὶ νομίσαντες αὐτοὶ οὐχ
 25 ἡσσᾶσθαι δι' ὅπερ οὐδὲ οἱ ἔτεροι νικᾶν· οἵ τε γὰρ Κορίνθιοι ἥγήσαντο κρατεῖν εἰλ μὴ καὶ πολὺ ἐκρατοῦντο, οἵ τ' Ἀθηναῖοι ἐνόμιζον ἡσσᾶσθαι ὅτι οὐ πολὺ ἐνίκων. ἀποπλευσάντων δὲ 8
 τῶν Πελοποννησίων καὶ τοῦ πεζοῦ διαλυθέντος οἱ Ἀθηναῖοι
 27 ἔστησαν τροπαῖον καὶ αὐτοὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ ὡς νικήσαντες,

I προσβεβοηθηκὼς B : προσβεβοηθηκότες cett. γρ. B 2 προανεχούσαι B : ἀνεχούσαι cett. 13 αὐτῷ τούτῳ A B 18 ἐπαναγωγὴν M : ἐπαναγαγωγὴν B : ἐπαγωγὴν cett. 20 ῥᾳδίως B : καὶ cett. 24 αὐτῷ Stahl : αὐτῷ B : δι' αὐτῷ cett. 26 καὶ B : om. cett. πολλῷ B 27 δτι οὐ B : εἰ μὴ cett. γρ. B

ἀπέχον τοῦ Ἐρινεοῦ, ἐν ᾧ οἱ Κορίνθιοι ὥρμουν, ὡς εἴκοσι σταδίους. καὶ ἡ μὲν ναυμαχία οὕτως ἐτελεύτα.

- 35 Ο δὲ Δημοσθένης καὶ Εύρυμέδων, ἐπειδὴ ἔνστρατεύειν αὐτοῖς οἱ Θούριοι παρεσκευάσθησαν ἑπτακοσίους μὲν ὄπλι-
ταις, τριακοσίους δὲ ἀκοντισταῖς, τὰς μὲν ναῦς παραπλεῦν 5 ἐκέλευν ἐπὶ τῆς Κροτωνιάτιδος, αὐτοὶ δὲ τὸν πεζὸν πάντα
ἔξετάσαντες πρώτον ἐπὶ τῷ Συβάρει ποταμῷ ἥγον διὰ τῆς
2 Θουριάδος γῆς. καὶ ὡς ἐγένοντο ἐπὶ τῷ Ὑλίᾳ ποταμῷ
καὶ αὐτοῖς οἱ Κροτωνιάται προσπέμψαντες εἰπον οὐκ ἀν
σφίσι βουλομένοις εἴναι διὰ τῆς γῆς σφῶν τὸν στρατὸν 10
λέναι, ἐπικαταβάντες ηὐλίσαντο πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ
τὴν ἐκβολὴν τοῦ Ὑλίου· καὶ αἱ νῆσες αὐτοῖς ἐσ τὸ αὐτὸ
ἀπήντων. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἀναβιβασάμενοι παρέπλεον,
ἴσχουντες πρὸς ταῖς πόλεσι πλὴν Λοκρῶν, ἔως ἀφίκοντο ἐπὶ
Πέτραν τῆς Ρηγίνης. 15

36 Οἱ δὲ Συρακόσιοι ἐν τούτῳ πυνθανόμενοι αὐτῶν τὸν
ἐπίπλουν αὖθις ταῖς ναυσὶν ἀποπειρᾶσαι ἐβούλοντο καὶ
τῇ ἄλλῃ παρασκευῇ τοῦ πεζοῦ, ἥνπερ ἐπ’ αὐτὸ τοῦτο πρὶν
2 ἐλθεῖν αὐτοὺς φθάσαι βουλόμενοι ἔννέλεγον. παρεσκευά-
σαντο δὲ τό τε ἄλλο ναυτικὸν ὡς ἐκ τῆς προτέρας ναυμαχίας 20
τι πλέον ἐνεῖδον σχήσουντες, καὶ τὰς πρώρας τῶν νεῶν
ἔνντεμόντες ἐσ ἔλασσον στεριφωτέρας ἐποίησαν, καὶ τὰς
ἐπωτίδας ἐπέθεσαν ταῖς πρώραις παχεῖας, καὶ ἀντηρίδας
ἀπ’ αὐτῶν ὑπέτειναν πρὸς τοὺς τοίχους ὡς ἐπὶ ἔξ πήχεις
ἐντός τε καὶ ἔξωθεν· ὥπερ τρόπῳ καὶ οἱ Κορίνθιοι πρὸς 25
τὰς ἐν τῇ Ναυπάκτῳ ναῦς ἐπισκευασάμενοι πρώραθεν ἐνα-
3 μάχουν. ἐνόμισαν γὰρ οἱ Συρακόσιοι πρὸς τὰς τῶν Ἀθη-
ναίων ναῦς οὐχ ὁμοίως ἀντινεναυπηγμένας, ἀλλὰ λεπτὰ
τὰ πρώραθεν ἔχοντας διὰ τὸ μὴ ἀντιπρώροις μᾶλλον αὐτοὺς
ἥ ἐκ περίπλου ταῖς ἐμβολαῖς χρῆσθαι, οὐκ ἔλασσον σχήσειν, 30
καὶ τὴν ἐν τῷ μεγάλῳ λιμένι ναυμαχίαν, οὐκ ἐν πολλῷ

2 ναυμαχία] ξυμμαχία A E F M ἐτελευτήθη B (γρ. ἐτελεύτα)

20 τε ομ. B 24 τοῦ τείχους ΑΕ ΦΜ 26 ἐπεσκευασμένοι
CG

CG

πολλαῖς ναυσὶν οὖσαν, πρὸς ἑαυτῶν ἔσεσθαι· ἀντιπρῷοις
γὰρ ταῖς ἐμβολαῖς χρώμενοι ἀναρρήξειν τὰ πρῷραθεν αὐτοῖς,
στερίφοις καὶ παχέσι πρὸς κοῦλα καὶ ἀσθενῆ παίοντες
τοὺς ἐμβόλους. τοῦ δὲ Ἀθηναίοις οὐκ ἔσεσθαι σφῶν ἐν 4
5 στενοχωρίᾳ οὔτε περίπλουν οὔτε διέκπλουν, ὥπερ τῆς
τέχνης μάλιστα ἐπίστενον· αὐτοὶ γὰρ κατὰ τὸ δυνατὸν τὸ
μὲν οὐδὲ δώσειν διεκπλεῖν, τὸ δὲ τὴν στενοχωρίαν κωλύσειν
ῶστε μὴ περιπλεῖν. τῇ τε πρότερον ἀμαθίᾳ τῶν κυβερνη- 5
τῶν δοκούσῃ ἐναι, τὸ ἀντίπρωρον ἔνγκροῦσαι, μάλιστ' ἀν
τοὶ χρήσασθαι· πλεῖστον γὰρ ἐν αὐτῷ σχήσεω· τὴν γὰρ
ἀνάκρουσιν οὐκ ἔσεσθαι τοῦς Ἀθηναίοις ἐξωθουμένοις ἄλλοσε
ἢ ἐς τὴν γῆν, καὶ ταῦτην δι' ὀλίγους καὶ ἐς ὀλίγους, κατ'
αὐτὸ τὸ στρατόπεδον τὸ ἑαυτῶν· τοῦ δ' ἄλλου λιμένος αὐτοὶ
κρατήσεω, καὶ ἔμφερομένους αὐτούς, ἵν πῃ βιάζωνται, ἐς 6
15 δολίγους τε καὶ πάντας ἐς τὸ αὐτό, προσπίπτοντας ἄλλήλοις
ταράξεσθαι (ὅπερ καὶ ἔβλαπτε μάλιστα τοὺς Ἀθηναίους
ἐν ἀπάσαις ταῖς ναυμαχίαις, οὐκ οὖσης αὐτοῖς ἐς πάντα
τὸν λιμένα τῆς ἀνακρούσεως, ὥσπερ τοὺς Συρακοσίοις).
περιπλεῦσαι δὲ ἐς τὴν εὐρυχωρίαν, σφῶν ἔχόντων τὴν
20 ἐπίπλευσιν ἀπὸ τοῦ πελάγους τε καὶ ἀνάκρουσιν, οὐ δυνή-
σεσθαι αὐτούς, ἄλλως τε καὶ τοῦ Πλημμυρίου πολεμίου τε
αὐτοῖς ἐσομένου καὶ τοῦ στόματος οὐ μεγάλου δύντος τοῦ
λιμένος.

Τοιαῦτα οἱ Συρακόσιοι πρὸς τὴν ἑαυτῶν ἐπιστήμην τε 37
25 καὶ δύναμιν ἐπινοήσαντες καὶ ἀμα τεθαρσηκότες μᾶλλοι
ἴδη ἀπὸ τῆς προτέρας ναυμαχίας, ἐπεχείρουν τῷ τε πεζῷ
ἄμα καὶ ταῖς ναυσὶν. καὶ τὸν μὲν πεζὸν ὀλίγῳ πρότεροι 2
τὸν ἐκ τῆς πόλεως Γύλιππος προεξαγαγὼν προσῆγε τῷ
τείχει τῶν Ἀθηναίων, καθ' ὅσον πρὸς τὴν πόλιν αὐτοῦ

1 ἀντιπρῷοις Reiske: ἀντίπρωροι codd. 3 παίοντες B: παρ-
έχοντες cett. 4 δὲ om. B 7 διέκπλουν suprascr. διεκπλεῖν B
9 τὸ] τὸν A F γρ. B: τῷ Dobree 7 ξυγκροῦσαι B: ξυγκρούσει vel
συγκρούσει cett. γρ. B μάλιστ' ἐν αὐτοῖς μάλιστα αὐτοῖς B (γρ.
μάλιστ' ἐν αὐτοῖς) 10 χρήσεσθαι B (γρ. γνήσασθαι) 15 πάντα B
18 τῆς B: om. cett. κρούσεως A C E(G) M 24 ταῦτα B

- έώρα· καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ Ὀλυμπιείου, οἵ τε ὄπλῖται ὅσοι ἐκεῖ
ἡσαν καὶ οἱ ἵππης καὶ ἡ γυμνητεία τῶν Συρακοσίων ἐκ
τοῦ ἐπὶ θάτερα προσήει τῷ τείχει· αἱ δὲ νῆες μετὰ τούτο
3 εὐθὺς ἐπεξέπλεον τῶν Συρακοσίων καὶ ἔνυμάχων. καὶ οἱ
Ἄθηναῖοι τὸ πρῶτον αὐτοὺς οἰόμενοι τῷ πεζῷ μόνῳ πειρά- 5
σει, δρῶντες δὲ καὶ τὰς ναῦς ἐπιφερομένας ἄφνω, ἐθορυ-
βοῦντο, καὶ οἱ μὲν ἐπὶ τὰ τείχη καὶ πρὸ τῶν τειχῶν τοῖς
προσιοῦσιν ἀντιπαρετάσσοντο, οἱ δὲ πρὸς τοὺς ἀπὸ τοῦ
Ὀλυμπιείου καὶ τῶν ἔξω κατὰ τάχος χωροῦντας ἵππεας τε
πολλοὺς καὶ ἀκοντιστὰς ἀντεπεξῆσαν, ἄλλοι δὲ τὰς ναῦς 10
ἐπλήρουν καὶ ἄμα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν παρεβοήθουν, καὶ ἐπειδὴ
πλήρεις ἦσαν, ἀντανῆγον πέντε καὶ ἑβδομήκοντα ναῦς.
38 καὶ τῶν Συρακοσίων ἦσαν ὁγδοήκοντα μάλιστα. τῆς δὲ
ἡμέρας ἐπὶ πολὺ προσπλέοντες καὶ ἀνακρουόμενοι καὶ
πειράσαντες ἀλλήλων καὶ οὐδέτεροι δυνάμενοι ἄξιόν τι 15
λόγου παραλαβεῖν, εἴ μὴ ναῦν μίαν ἢ δύο τῶν Ἀθηναίων
οἱ Συρακόσιοι καταδύσαντες, διεκρίθησαν· καὶ ὁ πεζὸς ἄμα
ἀπὸ τῶν τειχῶν ἀπῆλθεν.
- 2 Τῇ δ' ὑστεραὶα ὁι μὲν Συρακόσιοι ἥσυχαζον, οὐδὲν
δηλοῦντες ὃποιόν τι τὸ μέλλον ποιήσουσι· ὁ δὲ Νικίας 20
ἴδων ἀντίπαλα τὰ τῆς ναυμαχίας γενόμενα καὶ ἐλπίζων
αὐτοὺς αὐθις ἐπιχειρήσειν τούς τε τριηράρχους ἡνάγκαζεν
ἐπισκευάζειν τὰς ναῦς, εἴ τις τι ἐπεπονήκει, καὶ ὀλκάδας
προώρμισε πρὸ τοῦ σφετέρου σταυρώματος, ὁ αὐτοῖς πρὸ
τῶν νεῶν ἀντὶ λιμένος κληστοῦ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐπεπήγει. 25
- 3 διαλειπούσας δὲ τὰς ὀλκάδας ὅσον δύο πλέθρα ἀπ' ἀλλήλων
κατέστησεν, ὅπως, εἴ τις βιάζοιτο ναῦς, εἴη κατάφευξις
ἀσφαλῆς καὶ πάλιν καθ' ἥσυχίαν ἔκπλους. παρασκευαζό-
μενοι δὲ ταῦτα ὀλην τὴν ἡμέραν διετέλεσαν οἱ Ἀθηναῖοι
μέχρι νυκτός.

4 ἐπεξέπλεον B : ἐξέπλεον cett.

AC E F G M 13 post καὶ add. αἱ C E G 14 alterum καὶ secl.
Classen 17 of B : om. cett. διεκρίθησαν . . . 24 σ[φετέρου] Π¹⁶
21 τὰ B Π¹⁶: om. cett. 24 προώρμησε A E F M [Π¹⁶] 26 διαλει-
πούσας rec.: διαλιπούσας codd.

8 post δὲ add. Ἀθηναῖοι

30

Τῇ δ' ὑστεραίᾳ οἱ Συρακόσιοι τῆς μὲν ὥρας πρωίτερον, 39
 τῇ δ' ἐπιχειρήσει τῇ αὐτῇ τοῦ τε πεζοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ
 προσέμισγον τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ ἀντικαταστάντες ταῖς 2
 ναυσὶ τὸν αὐτὸν τρόπον αὐθις ἐπὶ πολὺ διῆγον τῆς ἡμέρας
 5 πειρώμενοι ἀλλήλων, πρὶν δὴ Ἀρίστων ὁ Πυρρίχον Κορίν-
 θιος, ἀριστος ὁν κυβερνήτης τῶν μετὰ Συρακοσίων, πείθει
 τοὺς σφετέρους τοῦ ναυτικοῦ ἄρχοντας, πέμψαντας ὡς τοὺς
 ἐν τῇ πόλει ἐπιμελομένους, κελεύειν ὅτι τάχιστα τὴν ἀγορὰν
 τῶν πωλουμένων παρὰ τὴν θάλασσαν μεταστῆσαι κομίσαντας,
 10 καὶ ὅσα τις ἔχει ἐδώδιμα, πάντας ἐκεῖσε φέροντας ἀναγκάσαι
 πωλεῖν, ὅπως αὐτοῖς ἐκβιβάσαντες τοὺς ναύτας εὐθὺς παρὰ
 τὰς ναῦς ἀριστοποιήσωνται, καὶ δι' ὀλίγον αὐθις καὶ αὐθη-
 μερὸν ἀπροσδοκήτοις τοῖς Ἀθηναίοις ἐπιχειρῶσιν. καὶ οἱ 40
 μὲν πεισθέντες ἐπεμψαν ἄγγελον, καὶ ἡ ἀγορὰ παρεσκευά-
 15 σθη, καὶ οἱ Συρακόσιοι ἔξαίφνης πρύμναν κρουσάμενοι
 πάλιν πρὸς τὴν πόλιν ἐπλευσαν καὶ εὐθὺς ἐκβάντες αὐτοῦ
 ἄριστον ἐποιοῦντο· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι νομίσαντες αὐτοὺς ὡς 2
 ἡστημένους σφῶν πρὸς τὴν πόλιν ἀνακρούσασθαι, καθ'
 ἡσυχίαν ἐκβάντες τά τε ἄλλα διεπράσσοντο καὶ τὰ ἀμφὶ
 20 τὸ ἄριστον ὡς τῆς γε ἡμέρας ταύτης οὐκέτι οἰόμενοι ἀν
 ναυμαχῆσαι. ἔξαίφνης δὲ οἱ Συρακόσιοι πληρώσαντες τὰς 3
 ναῦς ἐπέπλεον αὐθις· οἱ δὲ διὰ πολλοῦ θορύβου καὶ ἀστοῖ
 οἱ πλείους οὐδενὶ κόσμῳ ἐσβάντες μόλις ποτὲ ἀντανήγοντο.
 καὶ χρόνον μέν τινα ἀπέσχοντο ἀλλήλων φυλασσόμενοι· 4
 25 ἔπειτα οὐκ ἐδόκει τοῖς Ἀθηναίοις ὑπὸ σφῶν αὐτῶν διαμέλ-
 λοντας κόπῳ ἀλίσκεσθαι, ἀλλ' ἐπιχειρεῖν ὅτι τάχιστα,
 καὶ ἐπιφερόμενοι ἐκ παρακελεύσεως ἐναυμάχουν. οἱ δὲ 5
 Συρακόσιοι δεξάμενοι καὶ ταῖς [τε] ναυσὶν ἀντιπρῷοις
 χρώμενοι, ὕσπερ διενοήθησαν, τῶν ἐμβόλων τῇ παρασκευῇ

I πρωίτερον B: πρότερον cett. post πρωίτερον add. ἡ τὸ πρέ-
 τερον B 9 παρὰ . . . κομίσαντας] μεταναστήσαντας ἐπὶ τὴν
 θάλασσαν κομίσαι B 12 ἀριστον ποιήσωνται B: ἀριστοποιήσονται A F
 αὐθις καὶ bis habent A C F G M 23 μόλις B: μόγις cett. 28 τε
 om. A F G M 29 ἐμβόλων Abresch: ἐμβολῶν codd.

ἀνερρήγνυσαν τὰς τῶν Ἀθηναίων ναῦς ἐπὶ πολὺ τῆς παρεξ-
ειρεσίας, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν καταστρωμάτων αὐτοῖς ἀκοντί-
ζοντες μεγάλα ἔβλαπτον τοὺς Ἀθηναίους, πολὺ δὲ ἔτι μείζω
οἱ ἐν τοῖς λεπτοῖς πλοίοις περιπλέοντες τῶν Συρακοσίων
καὶ ἐς τε τοὺς ταρσοὺς ὑποπίπτοντες τῶν πολεμίων νεῶν 5
καὶ ἐς τὰ πλάγια παραπλέοντες καὶ ἐξ αὐτῶν ἐς τοὺς

- 41 ναύτας ἀκοντίζοντες. τέλος δὲ τούτῳ τῷ τρόπῳ κατὰ
κράτος ναυμαχοῦντες οἱ Συρακόσιοι ἐνίκησαν, καὶ οἱ Ἀθη-
ναῖοι τραπόμενοι διὰ τῶν ὀλκάδων τὴν κατάφευξιν ἐποιοῦντο
2 ἐς τὸν ἕαντων ὅρμον. αἱ δὲ τῶν Συρακοσίων νῆες μέχρι 10
μὲν τῶν ὀλκάδων ἐπεδίωκον· ἔπειτα αὐτοὺς αἱ κεραῖαι ὑπὲρ
τῶν ἔσπλων αἱ ἀπὸ τῶν ὀλκάδων δελφινοφόροι ἡρμέναι
3 ἐκώλυνον. δύο δὲ νῆες τῶν Συρακοσίων ἐπαιρόμεναι τῇ
νίκῃ προσέμειξαν αὐτῶν ἐγγὺς καὶ διεφθάρησαν, καὶ ἡ
4 ἑτέρα αὐτοῖς ἀνδράσιν ἐάλω. καταδύσαντες δὲ οἱ Συρακό- 15
σιοι τῶν Ἀθηναίων ἐπτὰ ναῦς καὶ κατατραυματίσαντες
πολλὰς ἄνδρας τε τοὺς μὲν πολλοὺς ζωγρήσαντες, τοὺς
δὲ ἀποκτείναντες ἀπεχώρησαν, καὶ τροπαῖα τε ἀμφοτέρων
τῶν ναυμαχιῶν ἔστησαν, καὶ τὴν ἐλπίδα ἥδη ἔχυρὰν εἶχον
ταῖς μὲν ναυσὶ καὶ πολὺ κρείσσους εἶναι, ἐδόκουν δὲ καὶ 20
τὸν πεζὸν χειρώσεσθαι.

- 42 Καὶ οἱ μὲν ὡς ἐπιθησόμενοι κατ’ ἀμφότερα παρεσκευά-
ζοντο αὐθις, ἐν τούτῳ δὲ Δημοσθένης καὶ Εὔρυμέδων ἔχοντες
τὴν ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν βοήθειαν παραγίγνονται, ναῦς τε
τρεῖς καὶ ἔβδομήκοντα μάλιστα ξὺν ταῖς ξενικαῖς καὶ 25
ὅπλίτας περὶ πεντακισχιλίους ἔαντων τε καὶ τῶν ξυμμάχων,
ἀκοντιστάς τε βαρβάρους καὶ Ἑλληνας οὐκ ὀλίγους, καὶ
σφενδονήτας καὶ τοξότας καὶ τὴν ἄλλην παρασκευὴν
2 ικανήν. καὶ τοῖς μὲν Συρακοσίοις καὶ ξυμμάχοις κατά-
πληξις ἐν τῷ αὐτίκα οὐκ ὀλίγη ἐγένετο, εἰ πέρας μηδὲν 30
ἔσται σφίσι τοῦ ἀπαλλαγῆναι τοῦ κινδύνου, δρῶντες οὕτε

ii ὑπὲρ] ὑπὸ B 17 πολλοὺς om. B 20 prius καὶ B: om. cett.
δοκεῖν B 25 μάλιστα om. B

διὰ τὴν Δεκέλειαν τειχιζομένην οὐδὲν ἥσσον στρατὸν ἵσον
 καὶ παραπλήσιον τῷ προτέρῳ ἐπεληλυθότα τήν τε τῶν
 Ἀθηναίων δύναμιν πανταχόσε πολλὴν φαιωμένην τῷ δὲ
 προτέρῳ στρατεύματι τῶν Ἀθηναίων ὡς ἐκ κακῶν ῥώμη
 τις ἐγεγένητο. ὁ δὲ Δημοσθένης ἰδὼν ὡς εἶχε τὰ πράγματα
 καὶ νομίσας οὐχ οἶνον τε εἶναι διατρίβειν οὐδὲ παθεῖν ὅπερ
 δὲ Νικίας ἔπαθεν (ἀφικόμενος γὰρ τὸ πρῶτον δὲ Νικίας
 φοβερός, ὡς οὐκ εὐθὺς προσέκειτο ταῖς Συρακούσαις, ἀλλ’
 ἐν Κατάνῃ διεχείμαζεν, ὑπερώφθη τε καὶ ἐφθασεν αὐτὸν
 ἐκ τῆς Πελοποννήσου στρατιᾷ ὁ Γύλιππος ἀφικόμενος, ἦν
 οὐδ’ ἀν μετέπεμψαν οἱ Συρακόσιοι, εἰ ἐκεῦνος εὐθὺς ἐπέκειτο.
 ἴκανοὶ γὰρ αὐτοὶ οἰόμενοι εἶναι ἄμα τ’ ἀν ἔμαθον ἥσσους
 ὅντες καὶ ἀποτειχισμένοι ἀν ἥσαν, ὥστε μηδ’ εἰ μετέ-
 πεμψαν ἔτι ὅμοιως ἀν αὐτοὺς ὠφελεῖν), ταῦτα οὖν ἀνα-
 σκοπῶν ὁ Δημοσθένης, καὶ γιγνώσκων ὅτι καὶ αὐτὸς ἐν τῷ
 παρόντι τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ μάλιστα δεινότατός ἐστι τοῖς
 ἐναντίοις, ἐβούλετο ὅτι τάχος ἀποχρήσασθαι τῇ παρούσῃ
 τοῦ στρατεύματος ἐκπλήξει. καὶ δρῶν τὸ παρατείχισμα
 τῶν Συρακοσίων, ὃ ἐκώλυσαν περιτειχίσαι σφᾶς τοὺς
 Ἀθηναίους, ἀπλοῦν δὲν καί, εἰ κρατήσειέ τις τῶν τε Ἐπι-
 πολῶν τῆς ἀναβάσεως καὶ αὐθις τοῦ ἐν αὐταῖς στρατοπέδου,
 ῥαδίως ἀν αὐτὸν ληφθέν (οὐδὲ γὰρ ὑπομεῖναι ἀν σφᾶς
 οὐδένα), ἡπείγετο ἐπιθέσθαι τῇ πείρᾳ, καὶ οἱ ξυντομωτάτην
 ἡγεῖτο διαπολέμησιν. ἢ γὰρ κατορθώσας ἔξειν Συρακούσας,
 ἢ ἀπάξειν τὴν στρατιὰν καὶ οὐ τρίψεσθαι ἄλλως Ἀθηναίους
 τε τοὺς ξυστρατευομένους καὶ τὴν ἔνυμπασαν πόλιν.

Πρῶτον μὲν οὖν τὴν τε γῆν ἐξελθόντες τῶν Συρακοσίων
 ἔτεμον οἱ Ἀθηναῖοι περὶ τὸν Ἀναπον, καὶ τῷ στρατεύματι
 ἐπεκράτουν ὥσπερ τὸ πρῶτον, τῷ τε πεζῷ καὶ ταῖς ναυσὶν

20 post ἀπλοῦν add. τε A C E F G M post εἰ add. μὴ B
 ἐπικρατήσειε B τε B: om. cett. 23 οἱ B: om. cett. γρ. B
 post ξυντομωτάτην add. ταύτην Madvig 25 τρίψεσθαι B: τρί-
 βεσθαι cett. 26 post τε add. καὶ B 28 ἔτεμον C G 29 τε
 om. C

(οὐδὲ γὰρ καθ' ἔτερα οἱ Συρακόσιοι ἀντεπεξῆσαν ὅτι μὴ
 43 τοῖς ἵππεῦσι καὶ ἀκοντισταῖς ἀπὸ τοῦ Ὄλυμπιείου). ἔπειτα
 μηχανᾶς ἔδοξε τῷ Δημοσθένει πρότερον ἀποπειρᾶσαι τοῦ
 παρατειχίσματος. ὡς δὲ αὐτῷ προσαγαγόντι κατεκαύθησάν
 τε ὑπὸ τῶν ἐναντίων ἀπὸ τοῦ τείχους ἀμυνομένων αἱ 5
 μηχαναὶ καὶ τῇ ἄλλῃ στρατιᾷ πολλαχῆ προσβάλλοντες
 ἀπεκρούοντο, οὐκέτι ἔδόκει διατρίβειν, ἀλλὰ πείσας τὸν τε
 Νικίαν καὶ τὸν ἄλλους ἔννάρχοντας, ὡς ἔπεινοί την
 2 ἐπιχείρησιν τῶν Ἐπιπολῶν ἐποιεῖτο. καὶ ἡμέρας μὲν
 ἀδύνατα ἔδοκει εἶναι λαθεῖν προσελθόντας τε καὶ ἀνα- 10
 βάντας, παραγγείλας δὲ πέντε ἡμερῶν σιτία καὶ τὸν
 λιθολόγους καὶ τέκτονας πάντας λαβὼν καὶ ἄλλην παρα-
 σκευὴν τοξευμάτων τε καὶ ὅσα ἔδει, ἦν κρατῶσι, τειχίζοντας
 ἔχειν, αὐτὸς μὲν ἀπὸ πρώτου ὕπνου καὶ Εὔρυμέδων καὶ
 Μένανδρος ἀναλαβὼν τὴν πᾶσαν στρατιὰν ἔχώρει πρὸς 15
 τὰς Ἐπιπολάς, Νικίας δὲ ἐν τοῖς τείχεσιν ὑπελέπειπτο.
 3 καὶ ἐπειδὴ ἐγένοντο πρὸς αὐτὰς κατὰ τὸν Εὔρυνθον, ἥπερ
 καὶ ἡ προτέρα στρατιὰ τὸ πρῶτον ἀνέβη, λανθάνοντι τε
 τὸν φύλακας τῶν Συρακοσίων, καὶ προσβάντες τὸ τείχισμα
 ὃ ἦν αὐτόθι τῶν Συρακοσίων αἴροντι καὶ ἄνδρας τῶν 20
 4 φυλάκων ἀποκτείνοντι. οἱ δὲ πλείους διαφυγόντες εὐθὺς
 πρὸς τὰ στρατόπεδα, ἢ ἦν ἐπὶ τῶν Ἐπιπολῶν τρία ἐν
 προτειχίσμασιν, ἐν μὲν τῶν Συρακοσίων, ἐν δὲ τῶν ἄλλων
 Σικελιωτῶν, ἐν δὲ τῶν ἔνυμάχων, ἀγγέλλοντι τὴν ἔφοδον
 καὶ τοῖς ἔξακοσίοις τῶν Συρακοσίων, οἱ καὶ πρῶτοι κατὰ 25
 5 τοῦτο τὸ μέρος τῶν Ἐπιπολῶν φύλακες ἦσαν, ἔφραζον. οἱ
 δὲ ἐβοήθουν τ' εὐθύς, καὶ αὐτοῖς ὁ Δημοσθένης καὶ οἱ
 Ἀθηναῖοι ἐντυχόντες ἀμυνομένους προθύμως ἔτρεψαν. καὶ
 αὐτοὶ μὲν εὐθὺς ἔχώρουν ἐς τὸ πρόσθεν, ὅπως τῇ παρούσῃ

1 ἔκάτερα B 5 post ἀπὸ add. τε B 8 ὡς B: om. cett.
 γρ. B post ἐπενθει add. καὶ A C E F G M γρ. B 10 ἀδύνατα B:
 ἀδύνατον cett. 15 πᾶσαν] πρώτην B (γρ. πᾶσαν): πεζὴn Wölfflin
 16 ὑπελείπετο B 20 post ἄνδρας add. τινὰς B 22 ἐν προτει-
 χίσμασιν B: om. cett.

δρμῆ τοῦ περαίνεσθαι ὅν ἔνεκα ἥλθον μὴ βραδεῖς γένωνται· ἄλλοι δὲ ἀπὸ τῆς πρώτης τὸ παρατείχισμα τῶν Συρακοσίων οὐχ ὑπομενόντων τῶν φυλάκων ἥρουν τε καὶ τὰς ἐπάλξεις ἀπέσυρον. οἱ δὲ Συρακόσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι καὶ ὁ Γύλιπ- 6
5 πος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐβοήθουν ἐκ τῶν προτειχισμάτων,
καὶ ἀδοκήτου τοῦ τολμήματος σφίσιν ἐν νυκτὶ γενομένου
προσέβαλόν τε τοῖς Ἀθηναίοις ἐκπεπληγμένοι καὶ βια-
σθέντες ὑπὸ αὐτῶν τὸ πρώτον ὑπεχώρησαν. προϊόντων δὲ 7
τῶν Ἀθηναίων ἐν ἀταξίᾳ μᾶλλον ἥδη ὡς κεκρατηκότων καὶ
10 βουλομένων διὰ παντὸς τοῦ μήπω μεμαχημένου τῶν ἐναντίων
ὡς τάχιστα διελθεῖν, ἵνα μὴ ἀνέντων σφῶν τῆς ἐφόδου
ἀνθιστεῖν στραφῶσιν, οἱ Βοιωτοὶ πρώτοι αὐτοῖς ἀντέσχον καὶ
προσβαλόντες ἔτρεψάν τε καὶ ἐσ φυγὴν κατέστησαν.

Καὶ ἐνταῦθα ἥδη ἐν πολλῇ ταραχῇ καὶ ἀπορίᾳ ἐγίγνοντο 44
15 οἱ Ἀθηναῖοι, ἦν οὐδὲ πυθέσθαι ῥάδιον ἦν οὐδὲ ἀφ' ἐτέρων
ὅτῳ τρόπῳ ἔκαστα ξυνηνέχθη. ἐν μὲν γὰρ ἡμέρᾳ σαφέ-
στερα μέν, ὅμως δὲ οὐδὲ ταῦτα οἱ παραγενόμενοι πάντα
πλὴν τὸ καθ' ἔαυτὸν ἔκαστος μόδις οἰδεν· ἐν δὲ νυκτο-
μαχίᾳ, ἡ μόνη δὴ στρατοπέδων μεγάλων ἐν γε τῷδε τῷ πολέμῳ
20 ἐγένετο, πῶς ἂν τις σαφῶς τι ἤδει; ἦν μὲν γὰρ σελήνη 2
λαμπρά, ἔώρων δὲ οὕτως ἀλλήλους ὡς ἐν σελήνῃ εἴκὼς τὴν
μὲν ὄψιν τοῦ σώματος προορᾶν, τὴν δὲ γνῶσιν τοῦ οἰκείου
ἀπιστεῖσθαι. ὅπληται δὲ ἀμφοτέρων οὐκ δλίγοι ἐν στενο-
χωρίᾳ ἀνεστρέφοντο. καὶ τῶν Ἀθηναίων οἱ μὲν ἥδη ἐνι- 3
25 κῶντο, οἱ δὲ ἔτι τῇ πρώτῃ ἐφόδῳ ἀήσσητοι ἔχώρουν. πολὺ
δὲ καὶ τοῦ ἄλλου στρατεύματος αὐτοῖς τὸ μὲν ἄρτι ἀνε-
βεβήκει, τὸ δὲ ἔτι προσανήσει, ὥστ' οὐκ ἡπίσταντο πρὸς
ὅτι χρὴ χωρῆσαι. ἥδη γὰρ τὰ πρόσθεν τῆς τροπῆς
γεγενημένης ἐτετάρακτο πάντα καὶ χαλεπὰ ἦν ὑπὸ τῆς
30 βοῆς διαγνῶναι. οὐ τε γὰρ Συρακόσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι 4

2 τὸ post δὲ habent codd.: transp. Göller
Α C E F G M 7 προσέβαλον Ε: προσέβαλλον cett. 6 ἐν νυκτὶ σφίσι
πρότεροι B 18 μόχις B 19 γε B: om. cett. 12 πρῶτοι]
τὸ B 29 γενομένης M 28 τὰ]

ώς κρατοῦντες παρεκελεύοντό τε κραυγῇ οὐκ ὀλίγῃ χρώμενοι,
 ἀδύνατον δν ἐν νυκτὶ ἄλλῳ τῷ σημῆναι, καὶ ἄμα τοὺς
 προσφερομένους ἐδέχοντο· οἱ τε Ἀθηναῖοι ἐξήτουν τε σφᾶς
 αὐτοὺς καὶ πᾶν τὸ ἔξ ἐναντίας, καὶ εἰ φίλιον εἴη τῶν ἥδη
 πάλιν φευγόντων, πολέμιον ἐνόμιζον, καὶ τοῖς ἐρωτήμασι 5
 τοῦ ξυνθήματος πυκνοῖς χρώμενοι διὰ τὸ μὴ εἶναι ἄλλῳ τῷ
 γνωρίσαι σφίσι τε αὐτοῖς θόρυβον πολὺν παρεῖχον ἄμα
 πάντες ἐρωτῶντες καὶ τοῖς πολεμίοις σαφὲς αὐτὸς κατέστη-
 5 σαν· τὸ δ' ἐκείνων οὐχ ὅμοίως ἡπίσταντο διὰ τὸ κρατοῦντας
 αὐτοὺς καὶ μὴ διεσπασμένους ήσσον ἀγνοεῖσθαι, ὥστ' εἰ 10
 μὲν ἐντύχοιεν τισι κρείσσους ὄντες τῶν πολεμίων, διέφευγον
 αὐτοὺς ἀτε ἐκείνων ἐπιστάμενοι τὸ ξύνθημα, εἰ δ' αὐτοὶ μὴ
 6 ἀποκρίνοντο, διεφθείροντο. μέγιστον δὲ καὶ οὐχ ἡκιστα
 ἔβλαψε καὶ δι παιανισμός· ἀπὸ γὰρ ἀμφοτέρων παραπλή-
 σιος ἀν ἀπορίαν παρεῖχεν. οἱ τε γὰρ Ἀργεῖοι καὶ οἱ 15
 Κερκυραῖοι καὶ ὅσον Δωρικὸν μετ' Ἀθηναίων ἦν, ὅπότε
 παιανίσειαν, φόβον παρεῖχε τοῖς Ἀθηναίοις, οἱ τε πολέμιοι
 7 δόμοίως. ὥστε τέλος ξυμπεισόντες αὐτοῖς κατὰ πολλὰ τοῦ
 στρατοπέδου, ἐπεὶ ἄπαξ ἐταράχθησαν, φίλοι τε φίλοις καὶ
 πολίται πολίταις, οὐ μόνον ἐς φόβον κατέστησαν, ἀλλὰ 20
 8 καὶ ἐς χεῖρας ἄλλήλοις ἐλθόντες μόλις ἀπελύνοντο. καὶ
 διωκόμενοι κατά τε τῶν κρημνῶν [οἱ] πολλοὶ ῥίπτοντες ἑα-
 τοὺς ἀπώλλυντο, στενῆς οὔσης τῆς ἀπὸ τῶν Ἐπιπολῶν
 πάλιν καταβάσεως, καὶ ἐπειδὴ ἐς τὸ ὄμαλὸν οἱ σωζόμενοι
 ἄνωθεν καταβαῖεν, οἱ μὲν πολλοὶ αὐτῶν καὶ ὅσοι ἦσαν τῶν 25
 προτέρων στρατιωτῶν ἐμπειρίᾳ μᾶλλον τῆς χώρας ἐς τὸ
 στρατόπεδον διεφύγγανον, οἱ δὲ ὕστερον ἥκοντες εἰσὶν οἱ
 διαμαρτόντες τῶν ὀδῶν κατὰ τὴν χώραν ἐπλανήθησαν· οὓς,

1 ὡς B: om. cett. 2 ἀδύνατα ἦν C ?G ὃν] οὖν A F 4 ἐξ
 ἐναντίας B: ἐναντίον cett. 12 ἐπισταμένων B: ἐπιστάντων C
 13 κρίνοντο B 14 καὶ om. B παιανισμός f: παιανίσμός codd.
 17 παιανίσειαν f: παιανίσειαν codd. 18 αὐτοῖς recc.: αὐτοῖς codd.
 20 καθίστησαν (sic) B 21 μόχις B 22 οἱ secl. Bloom-
 field ῥίπτοντες B 25 καταβαῖεν, οἱ μὲν B: καταβάνοιεν cett.
 γρ. B

ἐπειδὴ ἡμέρα ἐγένετο, οἱ ἵππης τῶν Συρακοσίων περιελά-
σαντες διέφθειραν.

Τῇ δ' ὑστεραίᾳ οἱ μὲν Συρακόσιοι δύο τροπαῖα ἔστησαν, 45
ἐπὶ τε ταῖς Ἐπιπολαῖς ἥ ἥ πρόσβασις καὶ κατὰ τὸ χωρίον
5 ἥ οἱ Βοιωτοὶ πρώτον ἀντέστησαν, οἱ δ' Ἀθηναῖοι τοὺς νεκ-
ροὺς ὑποσπόνδους ἔκομίσαντο. ἀπέθανον δὲ οὐκ ὀλίγοι 2
αὐτῶν τε καὶ τῶν ἔνυμάχων, δπλα μέντοι ἔτι πλείω ἥ κατὰ
τοὺς νεκροὺς ἐλήφθη ὅι γὰρ κατὰ τῶν κρημνῶν βιασθέντες
ἄλλεσθαι ψιλοὶ [ἄνευ τῶν ἀσπιδῶν] οἱ μὲν ἀπώλλυντο, οἱ
10 δ' ἐσώθησαν.

Μετὰ δὲ τοῦτο οἱ μὲν Συρακόσιοι ὡς ἐπὶ ἀπροσδοκήτῳ 46
εὐπραγίᾳ πάλιν αὖ ἀναρρωσθέντες, ὥσπερ καὶ πρότερον, ἐς
μὲν Ἀκράγαντα στασιάζοντα πέντε καὶ δέκα ναυσὶ Σικανὸν
ἀπέστειλαν, ὅπως ὑπαγάγοιτο τὴν πόλιν, εἰ δύναιτο. Γύ-
15 λιππος δὲ κατὰ γῆν ἐς τὴν ἄλλην Σικελίαν ῥίξετο αὐθις,
ἄξων στρατιὰν ἔτι, ὡς ἐν ἐλπίδι ὥν καὶ τὰ τείχη τῶν
Ἀθηναίων αἱρήσειν βίᾳ, ἐπειδὴ τὰ ἐν ταῖς Ἐπιπολαῖς οὕτω
ἔννέβη.

Οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ ἐν τούτῳ ἐβουλεύοντο 47
20 πρός τε τὴν γεγενημένην ἔνυμφορὰν καὶ πρὸς τὴν παροῦσαν
ἐν τῷ στρατοπέδῳ κατὰ πάντα ἀρρωστίαν. τοῖς τε γὰρ
ἐπιχειρήμασιν ἔώρων οὐ κατορθοῦντες καὶ τοὺς στρατιώτας
ἀχθομένους τῇ μονῇ νόσῳ τε γὰρ ἐπιέζοντο κατ' ἀμφότερα, 2
τῆς τε ὕρας τοῦ ἐνιαυτοῦ ταύτης οὔσης ἐν ἥ ἀσθενοῦσιν
25 ἀνθρωποι μάλιστα, καὶ τὸ χωρίον ἄμα ἐν φέρεται
οὐτοὶ ἐλώδεις καὶ χαλεπὸν ἦν, τά τε ἄλλα ὅτι ἀνελπιστα
αὐτοῖς ἐφαίνετο. τῷ οὖν Δημοσθένει οὐκ ἐδόκει ἔτι χρῆναι 3
μένειν, ἀλλ' ἀπέρ τοι διαινοθεὶς ἐς τὰς Ἐπιπολὰς διεκιν-
δύνευστεν, ἐπειδὴ ἔσφαλτο, ἀπιέναι ἐψηφίζετο καὶ μὴ δια-

² διέφθειρον A E F M

ἀσπιδῶν secl. Pluygers

Pluygers 15 ἄλλην B: om. cett.

Reiske 28 διακινδυνεύσαι A E F M

5 πρῶτον om. B

ἀπώλοντο Cobet

22 κατορθοῦντες G M: κατορ-

θοῦντας cett. 26 ἦν om. B

ἄλλα ὅτι om. A

ἀνελπιστότατα

9 ἄνευ τῶν

14 ἐπαγάγοιτο

G M: κατορ-

θοῦντας

cett. 29 ἀπιέναι B: ἔξιέναι

cett.

τρίβεω, ἔως ἔτι τὸ πέλαγος οὗτον τε περαιοῦσθαι καὶ τοῦ
4 στρατεύματος ταῖς γοῦν ἐπελθούσαις ναυσὶ κρατεῖν. καὶ
τῇ πόλει ὀφελιμώτερον ἔφη εἶναι πρὸς τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ
σφῶν ἐπιτειχίζοντας τὸν πόλεμον ποιεῖσθαι ἢ Συρακοσίους,
οὓς οὐκέτι ράδιον εἶναι χειρώσασθαι· οὐδὲ αὖ ἄλλως χρήματα
πολλὰ δαπανῶντας εἰκὸς εἶναι προσκαθῆσθαι.

48 Καὶ ὁ μὲν Δημοσθένης τοιαῦτα ἔγγιγνωσκεν· ὁ δὲ
Νικίας ἐνόμιζε μὲν καὶ αὐτὸς πόνηρα σφῶν τὰ πράγματα
εἶναι, τῷ δὲ λόγῳ οὐκ ἐβούλετο αὐτὰ ἀσθενῆ ἀποδεικνύναι,
οὐδὲ ἐμφανῶς σφᾶς ψηφιζομένους μετὰ πολλῶν τὴν ἀναχώ- 10
ρησιν τοῖς πολεμίοις καταγγέλτους γίγνεσθαι· λαθεῖν γὰρ
2 ἄν, δύποτε βούλοιντο, τοῦτο ποιοῦντες πολλῷ ἥσσον. τὸ δέ
τι καὶ τὰ τῶν πολεμίων, ἀφ' ὧν ἐπὶ πλέον ἢ οἱ ἄλλοι
ἡσθάνετο αὐτῶν, ἐλπίδος τι ἔτι παρεῖχε πονηρότερα τῶν
σφετέρων ἔσεσθαι, ἦν καρτερῶσι προσκαθήμενοι· χρημάτων 15
γὰρ ἀπορίᾳ αὐτοὺς ἐκτρυχώσειν, ἄλλως τε καὶ ἐπὶ πλέον
ἡδη ταῖς ὑπαρχούσαις ναυσὶ θαλασσοκρατούντων. καὶ ἦν
γάρ τι καὶ ἐν ταῖς Συρακούσαις βουλόμενον τοῦς Ἀθηναίοις
τὰ πράγματα ἐνδοῦναι, ἐπεκηρυκεύετο ὡς αὐτὸν καὶ οὐκ εἴα
3 ἀπανίστασθαι. ἀ ἐπιστάμενος τῷ μὲν ἔργῳ ἔτι ἐπ' ἀμφό- 20
τερα ἔχων καὶ διασκοπῶν ἀνεῖχε, τῷ δὲ ἐμφανεῖ τότε λόγῳ
οὐκ ἔφη ἀπάξειν τὴν στρατιάν. εὖ γὰρ εἰδέναι ὅτι Ἀθη-
ναῖοι σφῶν ταῦτα οὐκ ἀποδέξονται, ὥστε μὴ αὐτῶν ψηφισα-
μένων ἀπελθεῖν. καὶ γὰρ οὐ τοὺς αὐτοὺς ψηφιεῖσθαί τε
περὶ σφῶν [αὐτῶν] καὶ τὰ πράγματα ὕσπερ καὶ αὐτοὶ 25
δρῶντας καὶ οὐκ ἄλλων ἐπιτιμήσει ἀκούσαντας γνώσεσθαι,
ἄλλ' ἐξ ὧν ἄν τις εὖ λέγων διαβάλλοι, ἐκ τούτων αὐτοὺς
4 πείσεσθαι. τῶν τε παρόντων στρατιωτῶν πολλοὺς καὶ
τοὺς πλείους ἔφη, οἱ νῦν βοῶσιν ὡς ἐν δεινοῖς ὄντες, ἐκεῖνοις
ἀφικομένους τάναντία βοήσεσθαι ὡς ὑπὸ χρημάτων κατα- 30

2 ἐπελθοῦσι(ν) ΑΕ F M 12 δ' ἔτι ΑΒΕ F M 14 ἐλπίδας τε
B (ἐλπίδος τι γρ. B) 22 post δτι add. οι G 25 αὐτῶν secl. Bekker
26 ἀκούοντας B M 27 διαβάλλῃ Stahl 30 τάναντία B: τὰ
ἐναντία cett.

προδόντες οἱ στρατηγοὶ ἀπῆλθον. οὐκον βούλεσθαι αὐτὸς γε ἐπιστάμενος τὰς Ἀθηναίων φύσεις ἐπ' αἰσχρῷ τε αἰτίᾳ καὶ ἀδίκως ὑπ' Ἀθηναίων ἀπολέσθαι μᾶλλον ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων, εἴ δεῖ, κωδυνεύσας τοῦτο παθεῖν ἰδίᾳ. τά τε Συρακοσίων 5 5 ἔφη ὅμως ἔτι ἥστω τῶν σφετέρων εἶναι· καὶ χρήμασι γὰρ αὐτοὺς ἔνεοτροφοῦντας καὶ ἐν περιπολίοις ἄμα ἀναλίσκοντας καὶ ναυτικὸν πολὺ ἔτι ἐνιαυτὸν ἥδη βόσκοντας τὰ μὲν ἀπορεῖν, τὰ δ' ἔτι ἀμηχανήσειν· δισχίλια τε γὰρ τάλαντα ἥδη ἀνηλωκέναι καὶ ἔτι πολλὰ προσοφείλειν, ἦν τε καὶ 10 ὅτιοῦν ἐκλίπωσι τῆς νῦν παρασκευῆς τῷ μὴ διδόναι τροφήν, φθερεῖσθαι αὐτῶν τὰ πράγματα, ἐπικουρικὰ μᾶλλον ἢ δι' ἀνάγκης ὥσπερ τὰ σφέτερα ὄντα. τρίβειν οὖν ἔφη χρῆναι 6 προσκαθημένους καὶ μὴ χρήμασιν, ὃν πολὺ κρείστους εἰσί, νικηθέντας ἀπιέναι.

15 'Ο μὲν Νικίας τοσαῦτα λέγων ἵσχυρίζετο, αἰσθόμενος τὰ 49 ἐν ταῖς Συρακούσαις ἀκριβῶς καὶ τὴν τῶν χρημάτων ἀπορίαν καὶ ὅτι ἦν αὐτόθι πολὺ τὸ βουλόμενον τοῖς Ἀθηναίοις γίγνεσθαι τὰ πράγματα καὶ ἐπικηρυκεύμενον πρὸς αὐτὸν ὥστε μὴ ἀπανίστασθαι, καὶ ἄμα ταῖς γοῦν ναυσὶ μᾶλλον 20 ἢ πρότερον ἐθάρσησε κρατήσειν. ὁ δὲ Δημοσθένης περὶ 2 μὲν τοῦ προσκαθῆσθαι οὐδ' ὅπωσοῦν ἐνεδέχετο· εἰ δὲ δεῖ μὴ ἀπάγειν τὴν στρατιὰν ἀνευ Ἀθηναίων ψηφίσματος, ἀλλὰ τρίβειν αὐτοῦ, ἔφη χρῆναι ἢ ἐσ τὴν Θάψον ἀναστάντας τοῦτο ποιεῖν ἢ ἐσ τὴν Κατάνην, δῆθεν τῷ τε πεζῷ ἐπὶ 25 πολλὰ τῆς χώρας ἐπιόντες θρέψονται πορθοῦντες τὰ τῶν πολεμίων καὶ ἐκείνους βλάψουσι, ταῖς τε ναυσὶν ἐν πελάγει καὶ οὐκ ἐν στενοχωρίᾳ, ἢ πρὸς τῶν πολεμίων μᾶλλον ἐστι, τοὺς ἀγῶνας ποιήσονται, ἀλλ' ἐν εὐρυχωρίᾳ, ἐν ἢ τά τε

8 τε B: om. cett.

13 ὡν B: ὡς cett. γρ. B: οἷς recc.

17 πολὺ Linwood: πον B: om. cett.

19 γοῦν] γ' ἀν E M: γὰρ

Α F μᾶλλον Herwerden: θαρρῶν B: om. cett. 20 ἐθάρ-

σησε B: θαρσήσει cett. κρατήσειν Herwerden: κρατηθεῖς codd.

22 ἐπάγειν B 23 αὐτοῦ Krüger: αὐτοὺς codd. 25 θρέψονται

B: τρέψονται codd. τὰ BC: τὰς cett. 27 ἐστι] ἐστιν ὥσπερ

νῦν B

τῆς ἐμπειρίας χρήσιμα σφῶν ἔσται καὶ ἀναχωρήσεις καὶ
ἐπίπλους οὐκ ἐκ βραχέος καὶ περιγραπτοῦ δρμώμενοί τε
3 καὶ καταίροντες ἔξουσιν. τό τε ξύμπαν εἰπεῖν, οὐδεὶς
τρόπῳ οἱ ἔφη ἀρέσκειν ἐν τῷ αὐτῷ ἔτι μένειν, ἀλλ' ὅτι
τάχιστα ἥδη ἔξανίστασθαι καὶ μὴ μέλλειν. καὶ ὁ Εὔρυμέδων 5
4 αὐτῷ ταῦτα ἔννηγόρευεν. ἀντιλέγοντος δὲ τοῦ Νικίου ὅκνος
τις καὶ μέλλησις ἐνεγένετο καὶ ἄμα ὑπόνοια μή τι καὶ πλέον
εἰδὼς ὁ Νικίας ἵσχυρίζηται. καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι τούτῳ
τῷ τρόπῳ διεμέλλησάν τε καὶ κατὰ χώραν ἔμενον.

50 'Ο δὲ Γύλιππος καὶ ὁ Σικανὸς ἐν τούτῳ παρῆσαν ἐς τὰς 10
Συρακούσας, ὁ μὲν Σικανὸς ἀμαρτῶν τοῦ Ἀκράγαντος (ἐν
Γέλᾳ γὰρ ὅντος αὐτοῦ ἔτι ἡ τοῖς Συρακοσίοις στάσις [ἐς]
φιλία ἐξεπεπτώκει)· ὁ δὲ Γύλιππος ἄλλην τε στρατιὰν
πολλὴν ἔχων ἥλθεν ἀπὸ τῆς Σικελίας καὶ τοὺς ἐκ τῆς
Πελοποννήσου τοῦ ἥρος ἐν ταῖς ὀλκάσιν ὀπλίτας ἀποστα- 15
2 λέντας, ἀφικομένους ἀπὸ τῆς Λιβύης ἐς Σελινοῦντα. ἀπενε-
χθέντες γὰρ ἐς Λιβύην, καὶ δόντων Κυρηναίων τριήρεις δύο
καὶ τοῦ πλοῦ ἡγεμόνας, καὶ ἐν τῷ παράπλῳ Εὔεσπερίταις
πολιορκούμενοις ὑπὸ Λιβύων ξυμμαχήσαντες καὶ νικήσαντες
τοὺς Λίβυς, καὶ αὐτόθεν παραπλεύσαντες ἐς Νέαν πόλιν 20
Καρχηδονιακὸν ἐμπόριον, ὅθενπερ Σικελία ἐλάχιστον δυοῖν
ἡμερῶν καὶ νυκτὸς πλοῦν ἀπέχει, καὶ ἀπ' αὐτοῦ περαιω-
3 θέντες ἀφίκοντο ἐς Σελινοῦντα. καὶ οἱ μὲν Συρακόσιοι
εὐθὺς αὐτῶν ἐλθόντων παρεσκευάζοντο ὡς ἐπιθησόμενοι κατ'
ἀμφότερα αὐθις τοῖς Ἀθηναίοις καὶ ναυσὶ καὶ πεζῷ· οἱ δὲ 25
τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ δρῶντες στρατιάν τε ἄλλην προσ-
γεγενημένην αὐτοῖς καὶ τὰ ἑαυτῶν ἄμα οὐκ ἐπὶ τὸ βέλτιον
χωροῦντα, ἀλλὰ καθ' ἥμέραν τοῖς πᾶσι χαλεπώτερον ἵσχοντα,
μάλιστα δὲ τῇ ἀσθενείᾳ τῶν ἀνθρώπων πιεζόμενα, μετε-

5 ἔξανίστασθαι (ἔξιστασθαι B) post μέλλειν habent codd., transp.
Haase γ ἐγένετο A B F M 12 ἐς secl. Bauer 13 φιλία B:
φιλίαν G: φιλία cett. G¹ (sine acc. C) τε om. B 14 ἔχων πολλὴν B
15 ἀπενεχθέντες B: ἀπενεχθέντων cett. 21 ὅθενπερ Σικελία Böhme:
ὅθεν πρὸς Σικελίαν codd. δυοῖν B: δύο cett. 22 πλοῦν B:
πλοῦς cett.

μέλοντό τε πρότερον οὐκ ἀναστάντες καὶ ὡς αὐτοῖς οὐδὲ ὁ Νικίας ἔτι ὁμοίως ἐνηντιοῦτο, ἀλλ' ἡ μὴ φανερῶς γε ἀξιῶν ψηφίζεσθαι, προέπον ὡς ἐδύναντο ἀδηλότata ἔκπλουν ἐκ τοῦ στρατοπέδου πᾶσι, καὶ παρασκευάσασθαι ὅταν τις σημήνῃ. καὶ μελλόντων αὐτῶν, ἐπειδὴ ἑτοῖμα ἦν, ἀποπλεῖν ἡ σελήνη 4 ἐκλείπει· ἐτύγχανε γὰρ πασσέληνος οὖσα. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι οἵ τε πλείους ἐπισχεῖν ἐκέλευνον τοὺς στρατηγοὺς ἐνθύμιον ποιούμενοι, καὶ ὁ Νικίας (ἥν γάρ τι καὶ ἄγαν θειασμῷ τε καὶ τῷ τοιούτῳ προσκείμενος) οὐδ' ἀν διαβου- 10 λεύσασθαι ἔτι ἔφη πρὸν, ὡς οἱ μάντεις ἔξηγοῦντο, τρὶς ἐννέα ἡμέρας μεῖναι, ὅπως ἀν πρότερον κινηθείη. καὶ τοῖς μὲν Ἀθηναίοις μελλήσασι διὰ τοῦτο ἡ μονὴ ἐγεγένητο.

Οἱ δὲ Συρακόσιοι καὶ αὐτὸι τοῦτο πυθόμενοι πολλῷ μᾶλ- 51 λον ἐπηρμένοι ἥσαν μὴ ἀνιέναι τὰ τῶν Ἀθηναίων, ὡς καὶ 15 αὐτῶν κατεγγωκότων ἥδη μηκέτι κρειστόνων εἶναι σφῶν μήτε ταῖς ναυσὶ μήτε τῷ πεζῷ (οὐ γὰρ ἀν τὸν ἔκπλουν ἐπιβουλεῦσαι), καὶ ἂμα οὐ βουλόμενοι αὐτοὺς ἄλλοσέ ποι τῆς Σικελίας καθεζομένους χαλεπωτέρους εἶναι προσπολε- 20 μεῖν, ἀλλ' αὐτοῦ ὡς τάχιστα καὶ ἐν ᾧ σφίσι ξυμφέρει ἀναγκάσαι αὐτοὺς ναυμαχεῖν. τὰς οὖν ναῦς ἐπλήρουν καὶ 25 ἀνεπειρῶντο ἡμέρας ὅσαι αὐτοῖς ἐδόκουν ἱκαναὶ εἶναι. ἐπειδὴ δὲ καιρὸς ἦν, τῇ μὲν προτέρᾳ πρὸς τὰ τείχη τῶν Ἀθηναίων προσέβαλλον, καὶ ἐπεξελθόντος μέρους τωὸς οὐ πολλοῦ καὶ τῶν ὁπλιτῶν καὶ τῶν ἵππων κατά τινας πύλας 25 ἀπολαμβάνοντι τε τῶν ὁπλιτῶν τινὰς καὶ τρεφάμενοι κατα- διώκουσιν· οὕστης δὲ στενῆς τῆς ἐσόδου οἱ Ἀθηναῖοι ἵππους τε ἐβδομήκοντα ἀπολλύασι καὶ τῶν ὁπλιτῶν οὐ πολλούς.

Καὶ ταύτη μὲν τῇ ἡμέρᾳ ἀπεχώρησεν ἡ στρατιὰ τῶν 52 Συρακοσίων· τῇ δ' ὑστεραίᾳ ταῖς τε ναυσὶν ἐκπλέουσιν

² ἀλλ' ἡ recc.: ἄλλο εἰ codd. post ἀξιῶν add. μὴ codd.: om. recc.
⁴ παρεσκευάσθαι Abresch 10 post πρὸν add. ἀς B: ἀς pro ὡς recc.
¹⁴ ἐπηρμένοι B: ἐγγεγρέμενοι cett. γρ. B 15 post σφῶν add. τε B
¹⁶ ταῖς B: om. cett. τῷ om. C ? suprascr. (G) 17 βουλόμενος B
²¹ ἀνεπειρῶντο B: ἀνεπαύοντο cett. δσας B εἶναι om. C G 23
^{προτεραὶ} B 26 ἐσόδου B: ἐφόδου cett.

ούσαις ἔξ καὶ ἐβδομήκοντα καὶ τῷ πεζῷ ἄμα πρὸς τὰ τείχη
ἐχώρουν. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἀντανῆγον ναυσὶν ἔξ καὶ δύδοῃ-
2 κοντα καὶ προσμείξαντες ἐναυμάχουν. καὶ τὸν Εὔρυμέδοντα
ἔχοντα τὸ δεξιὸν κέρας τῶν Ἀθηναίων καὶ βουλόμενον
περικλήσασθαι τὰς ναῦς τῶν ἐναντίων καὶ ἐπεξάγοντα τῷ 5
πλῷ πρὸς τὴν γῆν μᾶλλον, νικήσαντες οἱ Συρακόσιοι καὶ οἱ
ξύμμαχοι τὸ μέσον πρώτον τῶν Ἀθηναίων ἀπολαμβάνοντι
κάκεινον ἐν τῷ κοίλῳ καὶ μυχῷ τοῦ λιμένος καὶ αὐτόν τε
διαφθείρουσι καὶ τὰς μετ' αὐτοῦ ναῦς ἐπισπομένας· ἐπειτα
δὲ καὶ τὰς πάσας ἥδη ναῦς τῶν Ἀθηναίων κατεδίωκον τε 10
καὶ ἐξεώθουν ἐς τὴν γῆν.

53 'Ο δὲ Γύλιππος ὅρῶν τὰς ναῦς τῶν πολεμίων νικωμένας
καὶ ἔξω τῶν σταυρωμάτων καὶ τοῦ ἑαυτῶν στρατοπέδου
καταφερομένας, βουλόμενος διαφθείρειν τοὺς ἐκβαίνοντας καὶ
τὰς ναῦς ἥδον τοὺς Συρακοσίους ἀφέλκειν τῆς γῆς φιλίας 15
οὐσης, παρεβοήθει ἐπὶ τὴν χηλὴν μέρος τι ἔχων τῆς στρατιᾶς.
2 καὶ αὐτοὺς οἱ Τυρσηνοί (οὗτοι γὰρ ἐφύλασσον τοὺς Ἀθηναίοις
ταύτη) ὅρῶντες ἀτάκτως προσφερομένους, ἐπεκβοηθήσαντες
καὶ προσπεσόντες τοὺς πρώτους τρέπουσι καὶ ἐσβάλλουσι
3 ἐς τὴν λίμνην τὴν Λυσιμέλειαν καλουμένην. ὕστερον δὲ 20
πλέονος ἥδη τοῦ στρατεύματος παρόντος τῶν Συρακοσίων
καὶ ξυμμάχων καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπιβοηθήσαντες καὶ δείσαντες
περὶ ταῖς ναυσὶν ἐς μάχην τε κατέστησαν πρὸς αὐτοὺς καὶ
νικήσαντες ἐπεδίωξαν καὶ διπλίτας τε οὐ πολλοὺς ἀπέκτειναν
καὶ τὰς ναῦς τὰς μὲν πολλὰς διέσωσάν τε καὶ ξυνήγαγον 25
κατὰ τὸ στρατόπεδον, δυοῦν δὲ δεούσας εἴκοσιν οἱ Συρακόσιοι
καὶ οἱ ξύμμαχοι ἔλαβον αὐτῶν καὶ τοὺς ἄνδρας πάντας
4 ἀπέκτειναν. καὶ ἐπὶ τὰς λοιπὰς ἐμπρῆσαι βουλόμενοι
ὅλκάδα παλαιὰν κληματίδων καὶ δαδὸς γεμίσαντες (ἥν γὰρ

I τῷ τείχει B 5 ἐπεξάγοντα B : ἐξάγοντα cett. 7 τῶν Ἀθη-
ναίων πρώτον A B 8 prius καὶ om. C 10 ἥδη ναῦς B : ναῦς ἥδη
cett. 11 ἐξεώθουν B 18 ταύτη B : om. cett. 22 καὶ δεί-
σαντες om. C 26 δὲ B : om. cett. γρ. B post εἴκοσιν add. ἂς
ACEFGM γρ. B 28 βουλόμενοι ἐμπρῆσαι B

ἐπὶ τὸν Ἀθηναίους δὲ ἀνεμος οὐριος ἀφεῖσαν [τὴν ναῦν] πῦρ
ἐμβαλόντες. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι δείσαντες περὶ ταῖς ναυσὶν
ἀντεμηχανήσαντό τε σβεστήρια κωλύματα καὶ παύσαντες
τὴν τε φλόγα καὶ τὸ μὴ προσελθεῖν ἐγγὺς τὴν ὀλκάδα
τοῦ κινδύνου ἀπηλλάγησαν. μετὰ δὲ τοῦτο Συρακόσιοι 54
μὲν τῆς τε ναυμαχίας τροπαῖον ἔστησαν καὶ τῆς ἄνω τῆς
πρὸς τῷ τείχει ἀπολήφεως τῶν ὀπλιτῶν, ὅθεν καὶ τὸν
ἴππους ἔλαβον, Ἀθηναῖοι δὲ ἦσαν τε οἱ Τυρσηνοὶ τροπῆς
ἐποιήσαντο τῶν πεζῶν ἐς τὴν λίμνην καὶ ἦσαν αὐτοὶ τῷ ἄλλῳ
στρατοπέδῳ.

Γεγενημένης δὲ τῆς νίκης τοῖς Συρακόσιοι λαμπρᾶς ἥδη 55
καὶ τοῦ ναυτικοῦ (πρότερον μὲν γὰρ ἐφοβοῦντο τὰς μετὰ τοῦ
Δημοσθένους ναῦς ἐπελθούσας) οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἐν παντὶ δὴ
ἀθυμίας ἥσαν καὶ ὁ παράλογος αὐτοῖς μέγας ἦν, πολὺ δὲ
μείζων ἔτι τῆς στρατείας ὁ μετάμελος. πόλεσι γὰρ ταύταις 2
μόναις ἥδη ὁμοιοτρόποις ἐπελθόντες, δημοκρατούμεναις τε,
ῶσπερ καὶ αὐτοί, καὶ ναῦς καὶ ἵππους καὶ μεγέθη ἔχουσαις,
οὐδὲν δυνάμενοι ἐπενεγκεῖν οὔτ' ἐκ πολιτείας τι μεταβολῆς τὸ
διάφορον αὐτοῖς, φέροντες δὲ τὸ πολλῷ παρασκευῆς πολλῷ
20 κρείστονος, σφαλλόμενοι δὲ τὰ πλείω, τά τε πρὸ αὐτῶν
ἡπόρουν, καὶ ἐπειδὴ γε καὶ ταῖς ναυσὶν ἐκρατήθησαν, ὃ οὐκ
ἄν φοντο, πολλῷ δὴ μᾶλλον ἔτι. οἱ δὲ Συρακόσιοι τόν τε 56
λιμένα εὐθὺς παρέπλεον ἀδεῶς καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ διενοοῦντο
κλήσειν, ὅπως μηκέτι, μηδὲ εἰ βούλοιτο, λάθοιεν αὐτοὺς οἱ
25 Ἀθηναῖοι ἐκπλεύσαντες. οὐ γὰρ περὶ τοῦ αὐτοὶ σωθῆναι 2
μόνον ἔτι τὴν ἐπιμέλειαν ἐποιοῦντο, ἀλλὰ καὶ ὅπως ἐκείνους
κωλύσουσι, νομίζοντες ὅπερ ἦν, ἀπό τε τῶν παρόντων πολὺ

i secl. Bothe 4 τε B : om. cett. 5 οἱ Συρακόσιοι A C
E F G M 7 8] θεν ἵncipit Π¹⁸ 9 τῷ πεζῷ Π¹⁸ 12 καὶ om.
B μὲν om. Π¹⁸ 13 δὴ] ἡδη B (γρ. δὴ)? Π¹⁸ 15 στρατείας Π¹⁸:
στρατιᾶς cett. 16 ἡδη] δὴ? Π¹⁸ ὁμ[οτρόπο]ις Π¹⁸ 17 ναυσὶ καὶ
ἵπποις καὶ μεγέθει A C (-θη) E F G M (suprascr. -θη) lσχυούσαις Duker
20 κρείστονος Schol.: κρείστους ὄντες B: κρείσσους cett. [Π¹⁸] πρὸς
B [Π¹⁸] 25 αὐτοὶ B: αὐτοῦ cett. [Π¹⁸] σωθῆναι B: ἡσσηθῆναι G:
ἡσσωθῆναι cett. [Π¹⁸] 27 κωλύσουσι C Π¹⁸: κωλύσωσι cett.

σφῶν καθυπέρτερα τὰ πράγματα εἶναι καί, εἰ δύναιντο κρατῆσαι Ἀθηναίων τε καὶ τῶν ξυμμάχων καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, καλὸν σφίσιν ἐσ τὸν Ἑλληνας τὸ ἀγώνισμα φανεῖσθαι· τούς τε γὰρ ἄλλους Ἑλληνας εἰθὺς τοὺς μὲν ἐλευθεροῦσθαι, τοὺς δὲ φόβου ἀπολύεσθαι (οὐ γὰρ ἔτι δυνατὴν ἕσεσθαι τὴν ὑπόλοιπον Ἀθηναίων δύναμιν τὸν ὑστερον ἐπενεχθησόμενον πόλεμον ἐνεγκεῖν), καὶ αὐτοὶ δόξαντες αὐτῶν αἴτιοι εἶναι ὑπό τε τῶν ἄλλων ἀνθρώπων καὶ ὑπὸ τῶν ἔπειτα 3 πολὺ θαυμασθήσεσθαι. καὶ ἦν δὲ ἄξιος ὁ ἀγὼν κατά τε ταῦτα καὶ ὅτι οὐχὶ Ἀθηναίων μόνον περιεγίγνοντο, ἀλλὰ 10 καὶ τῶν ἄλλων πολλῶν ξυμμάχων, καὶ οὐδὲ αὐτοὶ αὖ μόνον, ἀλλὰ καὶ μετὰ τῶν ξυμβοηθησάντων σφίσιν, ἡγεμόνες τε γενόμενοι μετὰ Κορινθίων καὶ Λακεδαιμονίων καὶ τὴν σφετέραν πόλιν ἐμπαρασχόντες προκινδυνεῦσαι τε καὶ τοῦ 4 ναυτικοῦ μέγα μέρος προκόψαντες. ἔθνη γὰρ πλεῖστα δὴ 15 ἐπὶ μίαν πόλιν ταύτην ξυνήλθε, πλήν γε δὴ τοῦ ξύμπαντος λόγου τοῦ ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ πρὸς τὴν Ἀθηναίων τε πόλιν καὶ Λακεδαιμονίων.

57 Τοσοῦτες γὰρ ἐκάτεροι ἐπὶ Σικελίαν τε καὶ περὶ Σικελίας, τοῖς μὲν ξυγκτησόμενοι τὴν χώραν ἐλθόντες, τοῖς δὲ ξυνδια- 20 σώσοντες, ἐπὶ Συρακούσας ἐπολέμησαν, οὐ κατὰ δίκην τι μᾶλλον οὐδὲ κατὰ ξυγγένειαν μετ' ἄλλήλων στάντες, ἀλλ' ὡς ἐκάστοις τῆς ξυντυχίας ἢ κατὰ τὸ ξυμφέρον ἢ ἀνάγκῃ 25 ἔσχεν. Ἀθηναῖοι μὲν αὐτοὶ¹ Ιωνες ἐπὶ Δωριᾶς Συρακοσίους ἐκόντες ἥλθον, καὶ αὐτοῖς τῇ αὐτῇ φωνῇ καὶ νομίμοις ἔτι 30 χρώμενοι Λήμυνοι καὶ² Ιμβριοι καὶ Αἴγινηται, οἱ τότε Αἴγιναν εἶχον, καὶ ἔτι Εστιαιῆς οἱ ἐν Εὐβοίᾳ³ Εστίαιαν οἰκοῦντες 35 ἄποικοι ὄντες ξυνεστράτευσαν. τῶν δ' ἄλλων οἱ μὲν ὑπήκοοι,

1 τὰ om. B	5 φόβῳ A B E F M	7 ἀνενεγκεῖν Π ¹⁸	: ἐπενεγκεῖν
M αἴτιοι αὐτῶν (suprascr.)	B 8 alt. ὑπὸ om. C (G) Π ¹⁸	9 ἐπὶ	πολὺ Π ¹⁸
10 μόνων Stahl [Π ¹⁸]	11 μόνοι Madvig [Π ¹⁸]	14 τε	? om. Π ¹⁸
16 δὴ om. B ?Π ¹⁸	17 λόγου] δχλου Krüger : ξυλλόγου		
Heilmann [Π ¹⁸]	20 ξυνδιασώσοντες E (-σωίσ-) G suprascr. B Π ¹⁸ :		
ξυνδιασώσαντες cett.	21 Συρακούσαις Bauer	23 ἐκαστοι suprascr.	
ἐκάστοις B ἀνάγκης suprascr. ἀνάγκη B [Π ¹⁸]		24 ἔσχον recc. [Π ¹⁸]	
27 οἱ M			

οἱ δ' ἀπὸ ξυμμαχίας αὐτόνομοι, εἰσὶ δὲ καὶ οἱ μισθοφόροι
ξυνεστράτευον. καὶ τῶν μὲν ὑπηκόων καὶ φόρου ὑποτελῶν 4
Ἐρετρῆς καὶ Χαλκιδῆς καὶ Στυρῆς καὶ Καρύστιοι ἀπὸ Εὐβοίας
ἡσαν, ἀπὸ δὲ νήσων Κείοι καὶ Ἀνδριοι καὶ Τήνιοι, ἐκ δ'
5 Ιωνίας Μιλήσιοι καὶ Σάμιοι καὶ Χῖοι. τούτων Χῖοι οὐχ
ὑποτελεῖς ὄντες φόρου, νάῦς δὲ παρέχοντες αὐτόνομοι ξυν-
έσποντο. καὶ τὸ πλεῖστον Ιωνεῖς ὄντες οὗτοι πάντες καὶ ἀπὸ
6 Αθηναίων πλὴν Καρυστίων (οὗτοι δὲ εἰσὶ Δρύοπες), ὑπήκοοι
δὲ ὄντες καὶ ἀνάγκη ὅμως Ιωνές γε ἐπὶ Δωριᾶς ἡκολούθουν.
10 πρὸς δὲ αὐτοῖς Αἰολῆς, Μηθυμναῖοι μὲν ναυσὶ καὶ οὐ φόρῳ 5
ὑπήκοοι, Τενέδιοι δὲ καὶ Αἴνιοι ὑποτελεῖς. οὗτοι δὲ Αἰολῆς
Αἰολεῦσι τοῖς κτίσασι Βοιωτοῖς *(τοῖς)* μετὰ Συρακοσίων κατ'
ἀνάγκην ἐμάχοντο, Πλαταιῆς δὲ καταντικρὺ Βοιωτοὶ Βοιωτοῖς
μόνοι εἰκότως κατὰ τὸ ἔχθος. Ρόδιοι δὲ καὶ Κυθήριοι Δωριῆς 6
15 ἀμφότεροι, οἱ μὲν Λακεδαιμονίων ἀποικοι Κυθήριοι ἐπὶ Λακε-
δαιμονίους τοὺς ἀμα Γυλίππῳ μετ' Αθηναίων ὅπλα ἔφερον,
‘Ρόδιοι δὲ Αργεῖοι γένος Συρακοσίοις μὲν Δωριεῦσι, Γελώιοι
δὲ καὶ ἀποίκοις ἑαυτῶν οὖσι μετὰ Συρακοσίων στρατευομένοις
ἡναγκάζοντο πολεμεῖν. τῶν τε περὶ Πελοπόννησον νησιωτῶν 7
20 Κεφαλλῆνες μὲν καὶ Ζακύνθιοι αὐτόνομοι μέν, κατὰ δὲ τὸ
νησιωτικὸν μᾶλλον κατειργόμενοι, ὅτι θαλάσσης ἐκράτουν
οἱ Αθηναῖοι, ξυνείποντο. Κερκυραῖοι δὲ οὐ μόνον Δωριῆς,
ἀλλὰ καὶ Κορύνθιοι σαφῶς ἐπὶ Κορυνθίους τε καὶ Συρα-
κοσίους, τῶν μὲν ἀποικοι ὄντες, τῶν δὲ ξυγγενεῖς, ἀνάγκη
25 μὲν ἐκ τοῦ εὐπρεποῦς, βουλήσει δὲ κατὰ ἔχθος τὸ Κορινθίων
οὐχ ἥστον εἴποντο. καὶ οἱ Μεστήνιοι νῦν καλούμενοι ἐκ 8
Ναυπάκτου καὶ ἐκ Πύλου τότε ὑπὸ Αθηναίων ἐχομένης ἐς
τὸν πόλεμον παρελήφθησαν. καὶ ἔτι Μεγαρέων φυγάδες
οὐ πολλοὶ Μεγαρεῦσι Σελινουντίοις οὖσι κατὰ ξυμφορὰν

I oī καὶ B G M : καὶ om. E [Π¹⁸] 4 Τήνιοι B : Τήιοι vel Τήιοι cett.
? Π¹⁸ 5 φόρου οὐχ ὑποτελεῖς ὄντες B 6 ξυνείποντο γεσ. 9 γε
B Π¹⁸ : τε cett. 12 τοῖς add. Lindau 13 καταντικρὺ καὶ ἄντικρυς
Böhme Βοιωτοὶ om. Π¹⁸ 14 τὸ B M : om. cett. Π¹⁸ 16 ἐπέ-
φερον B Π¹⁸ 17 Δωριῆς Δωρι[εῦσι Π¹⁸] 19 τε] δὲ B Π¹⁸ m. I
22 οἱ om. C [Π¹⁸] 26 ἐκ Ναυπάκτου B Π¹⁸ : ἐν Ναυπάκτῳ cett.

9 ἐμάχοντο. τῶν δὲ ἄλλων ἑκούσιος μᾶλλον ἡ στρατεία ἐγίγνετο ἥδη. Ἀργεῖοι μὲν γὰρ οὐ τῆς ἔνυμαχίας ἔνεκα μᾶλλον ἢ τῆς Λακεδαιμονίων τε ἔχθρας καὶ τῆς παραυτίκα ἕκαστοι ἴδιας ὠφελίας Δωριῆς ἐπὶ Δωριᾶς μετὰ Ἀθηναίων Ἰώνων ἥκολούθουν, Μαντινῆς δὲ καὶ ἄλλοι Ἀρκάδων μισθο- 5 φόροι ἐπὶ τὸν αἰεὶ πολεμίους σφίσιν ἀποδεικνυμένους ἱέναι εἰωθότες καὶ τότε τοὺς μετὰ Κορινθίων ἐλθόντας Ἀρκάδας οὐδὲν ἥστον διὰ κέρδος ἥγονύμενοι πολεμίους, Κρῆτες δὲ καὶ Αἰτωλοὶ μισθῷ καὶ οὗτοι πεισθέντες· ἔνυνέβη δὲ τοῖς Κρήτην τὴν Γέλαν Ῥοδίοις ἔνυκτίσαντας μὴ ἔνν τοῖς ἀποίκοις, 10 10 ἀλλ’ ἐπὶ τοὺς ἀποίκους ἐκόντας μετὰ μισθοῦ ἐλθεῖν. καὶ Ἀκαρνάνων τινὲς ἄμα μὲν κέρδει, τὸ δὲ πλέον Δημοσθένους φιλίᾳ καὶ Ἀθηναίων εὐνοίᾳ ἔνυμαχοι ὄντες ἐπεκούρησαν. 11 11 καὶ οἵδε μὲν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ ὅριζόμενοι Ἰταλιωτῶν δὲ Θούριοι καὶ Μεταπόντιοι ἐν τοιαύταις ἀνάγκαις τότε στασιω- 15 τικῶν καιρῶν κατειλημμένοι ἔνυεστράτευον, καὶ Σικελιωτῶν Νάξιοι καὶ Καταναῖοι, βαρβάρων δὲ Ἀγεσταῖοι τε, οἵπερ ἐπηγάγοντο, καὶ Σικελῶν τὸ πλέον, καὶ τῶν ἔξω Σικελίας Τυρσηνῶν τέ τινες κατὰ διαφορὰν Συρακοσίων καὶ Ἰάπυγες μισθοφόροι. τοσάδε μὲν μετὰ Ἀθηναίων ἔθνη ἐστράτευον. 20 58 Συρακοσίοις δὲ ἀπεβοήθησαν Καμαρινᾶιοι μὲν ὅμοροι ὄντες καὶ Γελῷοι οἰκοῦντες μετ’ αὐτούς, ἐπειτα Ἀκραγαντίνων ἥσυχαζόντων ἐν τῷ ἐπ’ ἐκεῖνα ἰδρυμένοι Σελινούντιοι. 2 2 καὶ οἵδε μὲν τῆς Σικελίας τὸ πρὸς Λιβύην μέρος τετραμμένον νεμόμενοι, Ἰμεραῖοι δὲ ἀπὸ τοῦ πρὸς τὸν Τυρσηνικὸν πόντον 25 μορίου, ἐν φυλῇ καὶ μόνοι Ἑλληνες οἰκοῦσιν· οὗτοι δὲ καὶ ἐξ αὐτοῦ μόνοι ἐβοήθησαν. καὶ Ἐλληνικὰ μὲν ἔθνη τῶν ἐν Σικελίᾳ τοσάδε, Δωριῆς τε καὶ [οἱ] αὐτόνομοι πάντες, ἔνυμάχοντον, βαρβάρων δὲ Σικελοὶ μόνοι δοσοὶ μὴ ἀφέστασαν

2 γὰρ Β: om. cett 4 ὠφελίας α Π¹⁸: ὠφελείας Β: om. cett.
 6 αἰεὶ πολεμίους] λειπομένους Β εἰωθότες λέναι Β Π¹⁸ 11 ἀποίκους
 B [Π¹⁸] ἐκόντας Β: ἄκοντας cett. [Π¹⁸] 15 Μεταποντῖνοι (sic) ...
 19 Συρακοσίων Π³⁰ στασιωτικῶν Β C? Π³⁰: στασιαστικῶν G: στρατιω-
 τικῶν cett. [Π¹⁸] 16 κατειλημμένοι Π³⁰: κατειλημμένων cett. Σικε-
 λιωτῶν] ες Σικελιω[ν] Π³⁰ 17 καὶ om. Β [Π¹⁸] τε Β Π³⁰: om. cett.
 [Π¹⁸] 18 Σικελῶν Β Π³⁰: Σικελιωτῶν cett. [Π¹⁸] 22 post
 Γελῷοι add. οἱ C 27 ἐν om. Β [Π¹⁸] 28 οἱ secl. Bekker [Π¹⁸]

πρὸς τοὺς Ἀθηναίους· τῶν δ' ἔξω Σικελίας Ἐλλήνων Λακεδαιμόνιοι μὲν ἡγεμόνα Σπαρτιάτην παρεχόμενοι, νεοδαμώδεις δὲ τοὺς ἄλλους καὶ Εἴλωτας [δύναται δὲ τὸ νεοδαμώδες ἐλεύθερον ἥδη εἶναι], Κορίνθιοι δὲ καὶ ναυσὶ καὶ πεζῷ μόνοι 5 παραγειόμενοι καὶ Λευκάδιοι καὶ Ἀμπρακιῶται κατὰ τὸ ἔνγγενές, ἐκ δὲ Ἀρκαδίας μισθοφόροι ὑπὸ Κορινθίων ἀποσταλέντες καὶ Σικυώνιοι ἀναγκαστοὶ στρατεύοντες, καὶ τῶν 4 ἔξω Πελοποννήσου Βοιωτοί. πρὸς δὲ τοὺς ἐπελθόντας 10 τούτους οἱ Σικελιῶται αὐτοὶ πλῆθος πλέον κατὰ πάντα παρέσχοντο ἀτε μεγάλας πόλεις οἰκοῦντες· καὶ γὰρ διπλῖται πολλοὶ καὶ νῆσες καὶ ἵπποι καὶ ὁ ἄλλος ὄμιλος ἀφθονος ἔννελέγη. καὶ πρὸς ἅπαντας αὐθις ὡς εἰπεῖν τοὺς ἄλλους 15 Συρακόσιοι αὐτοὶ πλείω ἐπορίσαντο διὰ μέγεθός τε πόλεως καὶ ὅτι ἐν μεγίστῳ κινδύνῳ ἦσαν. καὶ αἱ μὲν ἐκατέρων 59 20 ἐπικουρίαι τοσαῖδε ἔννελέγησαν, καὶ τότε ἥδη πᾶσαι ἀμφοτέροις παρῆσαν καὶ οὐκέτι οὐδὲν οὐδετέροις ἐπῆλθεν.

Οἱ δ' οὖν Συρακόσιοι καὶ οἱ ἔνυμαχοι εἰκότως ἐνόμισαν 25 τολμὸν ἀγώνισμα σφίσιν εἶναι ἐπὶ τῇ γεγενημένῃ νίκῃ τῆς ναυμαχίας ἐλεῦν τε τὸ στρατόπεδον ἅπαν τῶν Ἀθηναίων 20 τοσοῦτον ὅν, καὶ μηδὲ καθ' ἔτερα αὐτούς, μήτε διὰ θαλάσσης μήτε τῷ πεζῷ, διαφυγεῖν. ἐκληρον οὖν τόν τε λιμένα εὐθὺς 3 τὸν μέγαν, ἔχοντα τὸ στόμα ὀκτὼ σταδίων μάλιστα, τριήρεσι πλαγίαις καὶ πλοίοις καὶ ἀκάτοις ἐπ' ἀγκυρῶν δρμίζοντες, 35 καὶ τâλλα, ἦν ἔτι ναυμαχεῖν οἱ Ἀθηναῖοι τολμήσωσι, 25 παρεσκευάζοντο, καὶ δλίγον οὐδὲν ἐσ οὐδὲν ἐπενόουν. τοῖς 60 δὲ Ἀθηναίοις τὴν τε ἀπόκλησιν ὄρωσι καὶ τὴν ἄλλην διάνοιαν αὐτῶν αἰσθομένοις βουλευτέα ἐδόκει. καὶ ἔννελθόντες οἵ 2 τε στρατηγοὶ καὶ οἱ ταξίαρχοι πρὸς τὴν παροῦσαν ἀπορίαν τῶν τε ἄλλων καὶ ὅτι τὰ ἐπιτήδεια οὔτε αὐτίκα ἔτι εἶχον

3, 4 δύναται... εἶναι, ut videtur, non legit Schol., secl. Aem. Portus [Π¹⁸] 11 δ B Π¹⁸: om. cett. 13 Συρακόσιοι B : Συρακο(υ)σίοις cett. [Π¹⁸] τε B : om. cett. [Π¹⁸] 14 post ὅτι add. γὰρ B [Π¹⁸] 17 δ' Krüger: τε codd. [Π¹⁸] καὶ οἱ ἔνυμαχοι B : om. cett. [Π¹⁸] 18 ἀγώνισμα B : ἀγῶνα cett. [Π¹⁸] 20 καθ' ἔτερα B : κακάτερα (sic) C : καθ' ἐκάτερα cett. [Π¹⁸]

(προπέμψαντες γὰρ ἐς Κατάνην ὡς ἐκπλευσόμενοι ἀπεῖπον μὴ ἐπάγειν) οὕτε τὸ λοιπὸν ἔμελλον ἔξειν, εἰ μὴ ναυκρατήσουσιν, ἐβουλεύσαντο τὰ μὲν τείχη τὰ ἄνω ἐκλιπεῖν, πρὸς δ' αὐταῖς ταῖς ναυσὶν ἀπολαβόντες διατειχίσματι ὅσον οἶόν τε ἐλάχιστον τοῦς τε σκεύεσι καὶ τοῦς ἀσθενοῦσιν ἵκανὸν γενέσθαι, 5 τοῦτο μὲν φρουρεῖν, ἀπὸ δὲ τοῦ ἄλλου πεζῶν τὰς ναῦς ἀπάστας, ὅσαι ἦσαν καὶ δυναταὶ καὶ ἀπλοώτεραι, πάντα τινὰ ἐσβιβάζοντες πληρῶσαι, καὶ διαναυμαχήσαντες, ἦν μὲν νικῶσιν, ἐς Κατάνην κομίζεσθαι, ἦν δὲ μή, ἐμπρήσαντες τὰς ναῦς πεζῇ ἔχυνταξάμενοι ἀποχωρεῖν ἥ ἀν τάχιστα μέλλωσι τυνος χωρίον 10 3 ἥ βαρβαρικοῦ ἥ Ἐλληνικοῦ φιλού ἀντιλήψεσθαι. καὶ οἱ μέν, ὡς ἔδοξεν αὐτοῖς ταῦτα, καὶ ἐποίησαν· ἔκ τε γὰρ τῶν ἄνω τειχῶν ὑποκατέβησαν καὶ τὰς ναῦς ἐπλήρωσαν πάσας, ἀναγκάσαντες ἐσβαίνειν ὅστις καὶ ὁπωσοῦν ἐδόκει ἡλικίας 4 μετέχων ἐπιτήδειος ἔναι. καὶ ἔχυνε πληρώθησαν νῆες αἱ 15 πᾶσαι δέκα μάλιστα καὶ ἑκατόν τοξότας τε ἐπ' αὐτὰς πολλοὺς καὶ ἀκοντιστὰς τῶν τε Ἀκαρνάνων καὶ τῶν ἄλλων ἔνων ἐσβιβαζόν, καὶ τάλλα ὡς οἶόν τ' ἦν ἐξ ἀναγκαίου τε 5 καὶ τοιαύτης διανοίας ἐπορίσαντο. ὁ δὲ Νικίας, ἐπειδὴ τὰ πολλὰ ἔτοῦμα ἦν, δρῶν τοὺς στρατιώτας τῷ τε παρὰ τὸ εἰωθὸς 20 πολὺ ταῖς ναυσὶ κρατηθῆναι ἀθυμοῦντας καὶ διὰ τὴν τῶν ἐπιτηδείων σπάνιν ὡς τάχιστα βουλομένους διακινδυνεύειν, ἔνγκαλέσας ἀπαντας παρεκελεύσατό τε πρῶτον καὶ ἐλεξε τοιάδε.

61 “Ανδρες στρατιώται Ἀθηναίων τε καὶ τῶν ἄλλων ἔνυμαχων, δ μὲν ἀγῶν ὁ μέλλων ὅμοίως κοινὸς ἀπασιν ἔσται περὶ τε σωτηρίας καὶ πατρίδος ἐκάστοις οὐχ ἥσσον ἥ τοις πολεμίοις· ἦν γὰρ κρατήσωμεν νῦν ταῖς ναυσίν, ἔστι τῷ τὴν ὑπάρχοντάν που οἰκείαν πόλιν ἐπιδεῖν. ἀθυμεῖν δὲ οὐ χρὴ οὐδὲ πάσχειν ὅπερ οἱ ἀπειρότατοι τῶν ἀνθρώπων, οἱ 30

3 alt. τὰ] τῶν C [Π¹⁸] 5 ἀσθενοῦσιν B : ἀσθενέσιν cett. γρ. B [Π¹⁸]
 6 ἀπάστας B : πάσας cett. [Π¹⁸] 7 ἐσβιβάζοντες A E F M [Π¹⁸] 14 ante
 ἐσβαίνειν add. ? πάντας Π¹⁸ 15 αἱ πᾶσαι] ἀπασιν Π¹⁸ m. I 18 ὁς] 20 post δρῶν
 δσα suprascr. ὁς B [Π¹⁸] post ἦν add. καὶ ὁς Π¹⁸ add. καὶ A C E F G M [Π¹⁸] 23 τε] τότε C [Π¹⁸] 25 στρατιώται
 om. C [Π¹⁸] 27 ἐκάστῳ suprascr. ois B [Π¹⁸]

τοῖς πρώτοις ἀγῶσι σφαλέντες ἔπειτα διὰ παντὸς τὴν ἐλ-
πίδα τοῦ φόβου ὁμοίαν τὰς ἔνυμφοράις ἔχουσιν. ἀλλ' ὅσοι 3
τε Ἀθηναίων πάρεστε, πολλῶν ἥδη πολέμων ἔμπειροι ὄντες,
καὶ ὅσοι τῶν ἔνυμφων, ἔνυστρατεύομενοι αἰεί, μνήσθητε
5 τῶν ἐν τοῖς πολέμοις παραλόγων, καὶ τὸ τῆς τύχης κὰν
μεθ' ἡμῶν ἐλπίσαντες στῆναι καὶ ὡς ἀναμαχούμενοι
ἀξίως τοῦδε τοῦ πλήθους, ὅσον αὐτὸι ὑμῶν αὐτῶν ἐφορᾶτε,
παρασκευάζεσθε.

“Α δὲ ἀρωγὰ ἐνείδομεν ἐπὶ τῇ τοῦ λιμένος στενότητι 62
10 πρὸς τὸν μέλλοντα ὄχλον τῶν νεῶν ἔσεσθαι καὶ πρὸς τὴν
ἐκείνων ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων παρασκευήν, οἷς πρότερον
ἐβλαπτόμεθα, πάντα καὶ ἡμῶν νῦν ἐκ τῶν παρόντων μετὰ
τῶν κυβερνητῶν ἐσκεμμένα ἡτοίμασται. καὶ γὰρ τοξόται 2
πολλοὶ καὶ ἀκοντισταὶ ἐπιβήσονται καὶ ὄχλος, φέναυμαχίαν
15 μὲν ποιούμενοι ἐν πελάγει οὐκ ἀν ἔχρωμεθα διὰ τὸ βλάπτειν
ἀν τὸ τῆς ἐπιστήμης τῇ βαρύτητι τῶν νεῶν, ἐν δὲ τῇ ἐνθάδε
ἡναγκασμένη ἀπὸ τῶν νεῶν πεζομαχίᾳ πρόσφορα ἔσται.
ἡῦρηται δὲ ἡμῶν ὅσα χρὴ ἀντιναυπηγῆσαι, καὶ πρὸς τὰς τῶν 3
ἐπωτίδων αὐτοῖς παχύτητας, φέπερ δὴ μάλιστα ἐβλαπτόμεθα,
20 χειρῶν σιδηρῶν ἐπιβολαί, αἱ σχήσουσι τὴν πάλιν ἀνά-
κρουσιν τῆς προσπεσούσης νεώς, ἦν τὰ ἐπὶ τούτοις οἱ
ἐπιβάται ὑπουργῶσιν. ἐσ τοῦτο γὰρ δὴ ἡναγκάσμεθα ὡστε 4
πεζομαχεῖν ἀπὸ τῶν νεῶν, καὶ τὸ μήτε αὐτοὺς ἀνακρούεσθαι
μήτ' ἐκείνους ἔαν ὠφέλιμον φαίνεται, ἄλλως τε καὶ τῆς
25 γῆς, πλὴν ὅσον ἀν ὁ πεζὸς ἡμῶν ἐπέχῃ, πολεμίας οὕσης.

“Ων χρὴ μεμνημένους διαμάχεσθαι ὅσον ἀν δύνησθε καὶ 63
μὴ ἔξωθεῖσθαι ἐσ αὐτήν, ἀλλὰ ἔνυμπεσούσης νηὶ νεῶς μὴ
πρότερον ἀξιοῦν ἀπολύεσθαι ἢ τοὺς ἀπὸ τοῦ πολεμίου κατα-
στρώματος ὀπλίτας ἀπαράξητε. καὶ ταῦτα τοῖς ὀπλίταις 2

12 ὑμῶν ΑΒΕFM [Π¹⁸] 18 χρὴ ΒΠ¹⁸: μὴ cett. ἀντιναυπηγῆσαι
Β ?Π¹⁸: ἀντιναυπηγεῖσθαι cett. γρ. Β 19 δὴ Β: om. cett. [Π¹⁸]
23 ἀνακρούεσθαι ΑΕF 24 ἔαν ΑΒF φαίνηται ΑΒΜ 25 ἐσο-
μένης suprascr. οὕσης Β 28 ἀξιοῦν Β: ἀξιον cett. [Π¹⁸] ἢ Β: ἦν
vel ἦν cett. γρ. Β [Π¹⁸]

οὐχ ἡσσον τῶν ναυτῶν παρακελεύομαι, δσφ τῶν ἄνωθεν μᾶλλον τὸ ἔργον τοῦτο· ὑπάρχει δὲ ἡμῖν ἔτι νῦν γε τὰ 3 πλείω τῷ πεζῷ ἐπικρατεῖν. τοῖς δὲ ναύταις παραινῶ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τῷδε καὶ δέομαι μὴ ἐκπεπλῆθαι τι ταῖς 5 ξυμφοραῖς ἄγαν, τίν τε παρασκευὴν ἀπὸ τῶν καταστρω- μάτων βελτίω νῦν ἔχοντας καὶ τὰς ναῦς πλείους, ἐκείνην τε τὴν ἡδονὴν ἐνθυμεῖσθαι ως ἀξία ἐστὶ διασώσασθαι, οἱ τέως Ἀθηναῖοι νομιζόμενοι καὶ μὴ ὅντες ἡμῶν τῆς τε φωνῆς τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῶν τρόπων τῇ μιμήσει ἐθαυμάζεσθε κατὰ τὴν Ἑλλάδα, καὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἡμετέρας οὐκ ἔλασσον 10 κατὰ τὸ ὠφελεῖσθαι ἔστι τὸ φοβερὸν τοῖς ὑπηκόοις καὶ τὸ 4 μὴ ἀδικεῖσθαι πολὺ πλέον μετείχετε. ὥστε κοιωνοὶ μόνοι ἐλευθέρως ἡμῶν τῆς ἀρχῆς ὅντες δικαίως [ἀν] αὐτὴν νῦν μὴ καταπροδίδοτε, καταφρονήσαντες δὲ Κορινθίων τε, οὓς πολλάκις νευκήκατε, καὶ Σικελιωτῶν, ὃν οὐδὲ ἀντιστῆναι 15 οὐδεὶς ἔως ἡκμαζε τὸ ναυτικὸν ἡμῖν ἡξίωσεν, ἀμύνασθε αὐτούς, καὶ δείξατε ὅτι καὶ μετ' ἀσθενείας καὶ ξυμφορῶν ἡ ὑμετέρα ἐπιστήμη κρέσπων ἐστὶν ἔτερας εὐτυχούσης 64 ῥώμης. τούς τε Ἀθηναίους ὑμῶν πάλιν αὖ καὶ τάδε ὑπομιμήσκω, ὅτι οὔτε ναῦς ἐν τοῖς νεωσοίκοις ἄλλας ὁμοίας 20 ταῦτα δεῖ οὔτε δηλιτῶν ἥλικιαν ὑπελίπετε, εἴ τε ξυμβήσεται τι ἄλλο ἢ τὸ κρατεῖν ὑμῖν, τούς τε ἐνθάδε πολεμίους εὐθὺς ἐπ' ἐκεῖνα πλευσομένους καὶ τοὺς ἐκεῖ ὑπολοίπους ἡμῶν ἀδυνάτους ἐσομένους τούς τε αὐτοῦ καὶ τοὺς ἐπελθόντας ἀμύνασθαι. καὶ οἱ μὲν ἀν ὑπὸ Συρακοσίοις εὐθὺς γίγνοισθε, 25 οἵς αὐτοὶ ἔστε οἵᾳ γνώμῃ ἐπήλθετε, οἱ δὲ ἐκεῖ ὑπὸ Λακε- 2 δαιμονίοις. ὥστε ἐν ἐνὶ τῷδε ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἀγῶνι καθεστῶτες καρτερήσατε, εἴπερ ποτέ, καὶ ἐνθυμεῖσθε καθ' ἐκάστους τε καὶ ξύμπαντες ὅτι οἱ ἐν ταῖς ναυσὶν ὑμῶν νῦν ἐπόμενοι καὶ πεζοὶ τοῖς Ἀθηναίοις εἰσὶ καὶ νῆες καὶ 30

2 ἡμῖν recc.: ὑμῖν codd. [Π¹⁸]12 μὴ B: om. cett. [Π¹⁸]

23 πλευσουμένους A (-σω-) C E(G)

8 ἡμῶν recc.: ὑμῶν codd. [Π¹⁸]13 ἀν om. recc. [Π¹⁸]22 ἐνθένδε B [Π¹⁸]17 alt. καὶ om. B 19 ἡ ὑμῶν (sic) B: ὑμῶν cett. [Π¹⁸] 29 τε om. B [Π¹⁸]

ἡ ὑπόλοιπος πόλις καὶ τὸ μέγα ὄνομα τῶν Ἀθηνῶν, περὶ
ῶν, εἴ τις τι ἔτερος ἐτέρου προφέρει ἡ ἐπιστήμῃ ἡ εὐψυχίᾳ,
οὐκ ἀν ἐν ἄλλῳ μᾶλλον καιρῷ ἀποδειξάμενος αὐτός τε
αὐτῷ ὠφέλιμος γένοιτο καὶ τοῖς ἔνυπασι σωτήριος.'

5 ‘Ο μὲν Νικίας τοσαῦτα παρακελευσάμενος εὐθὺς ἐκέλευε 65
πληροῦν τὰς ναῦς. τῷ δὲ Γυλίππῳ καὶ τοῖς Συρακοσίοις
παρῆν μὲν αἰσθάνεσθαι, δρῶσι καὶ αὐτὴν τὴν παρασκευήν,
ὅτι ναυμαχήσοντιν οἱ Ἀθηναῖοι, προηγγέλθη δ' αὐτοῖς
καὶ ἡ ἐπιβολὴ τῶν σιδηρῶν χειρῶν, καὶ πρός τε τὰλλα 2
10 ἐξηρτύσαντο ὡς ἔκαστα καὶ πρὸς τοῦτο τὰς γὰρ πρῷρας
καὶ τῆς νεώς ἄνω ἐπὶ πολὺ κατεβύρσωσαν, ὅπως ἀν ἀπο-
λισθάνοι καὶ μὴ ἔχοι ἀντιλαβὴν ἡ χεὶρ ἐπιβαλλομένη.
καὶ ἐπειδὴ πάντα ἐτοίμα ἦν, παρεκελεύσαντο ἐκείνοις οἵ τε 3
στρατηγοὶ καὶ Γύλιππος καὶ ἔλεξαν τοιάδε.

15 ‘Οτι μὲν καλὰ τὰ προειργασμένα καὶ ὑπὲρ καλῶν τῶν 66
μελλόντων ὁ ἀγὸν ἔσται, ὡς Συρακόσιοι καὶ ἔνυμαχοι, οἵ
τε πολλοὶ δοκεῦτε ἡμῖν εἰδέναι (οὐδὲ γὰρ ἀν οὕτως αὐτῶν
προθύμως ἀντελάβεσθε), καὶ εἴ τις μὴ ἐπὶ δσον δεῖ ἥσθηται,
σημαῖονμεν. Ἀθηναίοις γὰρ ἐς τὴν χώραν τήνδε ἐλθόντας 2
20 πρῶτον μὲν ἐπὶ τῆς Σικελίας καταδουλώσει, ἔπειτ', εἰ
κατορθώσειαν, καὶ τῆς Πελοποννήσου καὶ τῆς ἄλλης
Ἐλλάδος, καὶ ἀρχὴν τὴν ἥδη μεγίστην τῶν τε πρὸν
Ἐλλήνων καὶ τῶν νῦν κεκτημένους, πρῶτοι ἀνθρώπων
ὑποστάντες τῷ ναυτικῷ, φέρε πάντα κατέσχον, τὰς μὲν
25 νευκήκατε ἥδη ναυμαχίας, τὴν δ' ἐκ τοῦ εἰκότος νῦν
νικήσετε. ἀνδρες γὰρ ἐπειδὰν ὡς ἀξιοῦσι προύχειν κολου- 3
θῶσι, τό γ' ὑπόλοιπον αὐτῶν τῆς δόξης ἀσθενέστερον αὐτὸ
ἔαυτοῦ ἔστιν ἡ εἰ μηδ' ὡήθησαν τὸ πρῶτον, καὶ τῷ παρ'
ἐλπίδα τοῦ αὐχήματος σφαλλόμενοι καὶ παρὰ ἴσχὺν τῆς

I ἡ γεcc.: om. codd. [Π¹⁸] Ἀθηναίων supraser. ἀν B [Π¹⁸]
5 τοσάδε B [Π¹⁸] 9 ἐπιβουλὴ γεcc. Π¹⁸ τὰλλα] πολλὰ C [Π¹⁸] 11
ἀν? om. Π¹⁸ 12 ἔχῃ B M [Π¹⁸] ἀντιλαβεῖν ? Π¹⁸ m. I 13 ἔτοιμα
πάντα B 17 αὐτῶν οὕτω B Π¹⁸ 20 ἔπειτα δὲ B [Π¹⁸] 21 Πελοπον-
νήσου τε καὶ B ?Π¹⁸ 22 ἥδη B Π¹⁸: om. cett. 26 κολουθῶσι A:
ἀκολουθῶσι B: κολουθῶσι cett. Schol. Patm. [Π¹⁸] 27 γε λοιπὸν
B [Π¹⁸] 29 ἀτυχήματος M¹ [Π¹⁸]

δυνάμεως ἐνδιδόσασιν ὁ νῦν Ἀθηναίους εἰκὸς πεπονθέναι.

67 ἡμῶν δὲ τό τε ὑπάρχον πρότερον, φέρε καὶ ἀνεπιστήμονες ἔτι δύντες ἀπετολμήσαμεν, βεβαιώτερον νῦν, καὶ τῆς δοκήσεως προσγεγενημένης αὐτῷ, τὸ κρατίστους εἶναι εἰ τοὺς κρατίστους ἐνικήσαμεν, διπλασίᾳ ἕκαστου ἡ ἐλπίς· τὰ δὲ 5 πολλὰ πρὸς τὰς ἐπιχειρήσεις ἡ μεγίστη ἐλπὶς μεγίστην καὶ τὴν προθυμίαν παρέχεται.

2 ‘Τά τε τῆς ἀντιμημήσεως αὐτῶν τῆς παρασκευῆς ἡμῶν τῷ μὲν ἡμετέρῳ τρόπῳ ἔννήθη τέ ἐστι καὶ οὐκ ἀνάρμοστοι πρὸς ἕκαστον αὐτῶν ἐσόμεθα· οἱ δ’, ἐπειδὴν πολλοὶ μὲν 10 ὅπλῖται ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων παρὰ τὸ καθεστηκὸς ὥσι, πολλοὶ δὲ καὶ ἀκοντισταὶ χερσαῖοι ὡς εἰπεῦν Ἀκαρνᾶνές τε καὶ ἄλλοι ἐπὶ ναῦς ἀναβάντες, οἱ οὐδ’ ὅπως καθεξομένους χρὴ τὸ βέλος ἀφεῖναι εὑρήσουσι, πῶς οὐ σφαλοῦσί τε τὰς ναῦς καὶ ἐν σφίσιν αὐτοῖς πάντες οὐκ ἐν τῷ ἑαυτῶν τρόπῳ 15

3 κινούμενοι ταράξονται; ἐπεὶ καὶ τῷ πλήθει τῶν νεῶν οὐκ ὠφελήσονται, εἴ τις καὶ τόδε ὑμῶν, δτι οὐκ ἴσαις ναυμαχήσει, πεφόβηται ἐν δλίγῳ γάρ πολλαὶ ἀργότεραι μὲν ἐς τὸ δρᾶν τι ὅν βούλονται ἔσονται, ρᾶσται δὲ ἐς τὸ βλά-

4 πτεσθαι ἀφ’ ὅν ἡμῖν παρεσκεύασται. τὸ δ’ ἀληθέστατον 20 γνῶτε ἐξ ὅν ἡμεῖς οἰόμεθα σαφῶς πεπύσθαι· ὑπερβαλλόντων γάρ αὐτοῖς τῶν κακῶν καὶ βιαζόμενοι ὑπὸ τῆς παρούσης ἀπορίας ἐς ἀπόνοιαν καθεστήκασιν οὐ παρασκευῆς πίστει μᾶλλον ἡ τύχης ἀποκινδυνεύσαι οὕτως ὅπως δύνανται, ἵν’ ἡ βιασάμενοι ἐκπλεύσωσιν ἡ κατὰ γῆν μετὰ τοῦτο τὴν 25 ἀποχώρησιν ποιῶνται, ὡς τῶν γε παρόντων οὐκ ἀν πράξαντες χεῖρον. πρὸς οὖν ἀταξίαν τε τοιάντην καὶ τύχην ἀνδρῶν ἑαυτὴν παραδεδωκύιαν πολεμιωτάτων ὀργῇ προσμείξωμεν, καὶ νομίσωμεν ἄμα μὲν νομιμώτατον εἶναι πρὸς τοὺς

² ἡμῶν Stephanus: ὑμῶν codd. [Π¹⁸] ³ καὶ in G erasmus, om. A F M [Π¹⁸] ⁴ τὸ secl. Reiske: τοῦ Krüger [Π¹⁸] ⁵ τὰ δὲ . . . ἐλπὶς B Π¹⁸: om. cett. ¹⁰ ἕκαστον B Π¹⁸: τὴν ἔκστην cett. ¹² καὶ om. C E ?Π¹⁸ ¹⁵ ἑαυτῶν B: αὐτῶν A C F Π¹⁸: αὐτῷ cett. ²⁴ ἀποκινδυνεύσαι Duker: ἀποκινδυνεύσει codd. [Π¹⁸] ²⁵ βιαζόμενοι M [Π¹⁸] ²⁶ ποιοῦνται C E F M [Π¹⁸] ^{πράξαντες} A F: πράξαντες cett. [Π¹⁸] ²⁸ αὐτὴν B [Π¹⁸]

ἐναντίους οἱ ἀν ώς ἐπὶ τιμωρίᾳ τοῦ προσπεσόντος δικαιώσωσιν ἀποπλῆσαι τῆς γυνώμης τὸ θυμούμενον, ἀμα δὲ ἔχθροὺς ἀμύνασθαι ἐκγενησόμενον ἡμῶν καὶ τὸ λεγόμενόν που ἥδιστον εἶναι. ώς δὲ ἔχθροι καὶ ἔχθιστοι, πάντες 5 ἵστε, οἱ γε ἐπὶ τὴν ἡμετέραν ἥλθον δουλωσόμενοι, ἐν ὧ, εἰ κατώρθωσαν, ἀνδράσι μὲν ἀν τὰλγιστα προσέθεσαν, παισὶ δὲ καὶ γυναιξὶ τὰ ἀπρεπέστατα, πόλει δὲ τῇ πάσῃ τὴν αἰσχύστην ἐπίκλησιν. ἀνθ' ὅν μὴ μαλακισθῆναι τια 3 πρέπει μηδὲ τὸ ἀκινδύνως ἀπελθεῖν αὐτοὺς κέρδος νομίσαι. 10 τοῦτο μὲν γὰρ καὶ ἐὰν κρατήσωσιν ὁμοίως δράσουσιν τὸ δὲ πραξάντων ἐκ τοῦ εἰκότος ἢ βουλόμεθα τούσδε τε κολασθῆναι καὶ τῇ πάσῃ Σικελίᾳ καρπουμένη καὶ πρὸν ἐλευθερίαν βεβαιοτέραν παραδοῦναι, καλὸς δὲ ἄγων. καὶ κινδύνων οὗτοι σπανιώτατοι οἱ ἀν ἐλάχιστα ἐκ τοῦ σφαλῆναι 15 βλάπτοντες πλεῖστα διὰ τὸ εὐτυχῆσαι ὠφελῶσιν.'

Καὶ οἱ μὲν τῶν Συρακοσίων στρατηγοὶ καὶ Γύλιππος 69 τοιαῦτα καὶ αὐτοὶ τοῦς σφετέρους στρατιώτας παρακελευσάμενοι ἀντεπλήρουν τὰς ναῦς εὐθὺς ἐπειδὴ καὶ τοὺς Ἀθηναίους ἥσθάνοντο. ὁ δὲ Νικίας ὑπὸ τῶν παρόντων ἐκπεπληγμένος 20 καὶ δρῶν οὖσος ὁ κίνδυνος καὶ ώς ἔγγυς ἥδη [ἥν], ἐπειδὴ καὶ ὅσον οὐκ ἔμελλον ἀνάγεσθαι, καὶ νομίσας, ὅπερ πάσχουσιν ἐν τοῦς μεγάλοις ἀγώσι, πάντα τε ἔργῳ ἔτι σφίσιν ἐνδεᾶ εἶναι καὶ λόγῳ αὐτοῖς οὕπω ἰκανὰ εἰρῆσθαι, αὐθις τῶν τριηράρχων ἕνα ἔκαστον ἀνεκάλει, πατρόθεν τε ἐπονομάζων 25 καὶ αὐτοὺς ὀνομαστὶ καὶ φυλήν, δξιῶν τό τε καθ' ἑαυτόν, ὃ ὑπῆρχε λαμπρότητός τι, μὴ προδιδόναι τινὰ καὶ τὰς πατρικὰς ἀρετάς, ὃν ἐπιφανεῖς ἥσαν οἱ πρόγονοι, μὴ ἀφανίζειν, πατρίδος τε τῆς ἐλευθερωτάτης ὑπομιμήσκων καὶ τῆς ἐν αὐτῇ ἀνεπιτάκτου πάσιν ἐς τὴν δίαιταν ἔξουσίας, 30 ἄλλα τε λέγων ὅσα ἐν τῷ τοιούτῳ ἥδη τοῦ καιροῦ ὄντες

I [δικαίως] ιωσι Π¹⁸
[Π¹⁸] καὶ om. recess.

3 ἐκγενησόμενον B : ἔγγενησόμενον cett.
ἡμῶν B 12 καρπουμένην B 15 ὠφελῶσι B : ὠφελοῦσι cett.
20 ἦν om. B (habet γρ. B) 22 ἔτι om. A E F M 27 ἀφανίζειν
ἀτιμάζειν M suprascr. G¹ 30 ὄντες B : ὄντος cett.

ἀνθρωποι οὐ πρὸς τὸ δοκεῦν τινὶ ἀρχαιολογεῖν φυλαξάμενοι εἴποιεν ἄν, καὶ ὑπὲρ ἀπάντων παραπλήσια ἐστὲ γυναῖκας καὶ παιᾶς καὶ θεοὺς πατρῷους προφερόμενα, ἀλλ' ἐπὶ τῇ παρούσῃ ἐκπλήξει ὡφέλιμα νομίζοντες ἐπιβοῶνται.

3 Καὶ ὁ μὲν οὐχ ἵκανὰ μᾶλλον ἦ καὶ ἀναγκαῖα νομίστας 5 παρηγῆσθαι, ἀποχωρήσας ἥγε τὸν πεζὸν πρὸς τὴν Θάλασσαν καὶ παρέταξεν ὡς ἐπὶ πλεῖστον ἐδύνατο, ὅπως ὅτι μεγίστη 4 τοῖς ἐν ταῖς ναυσὶν ὡφελία ἐστὸν θαρσεῖν γίγνοιτο· ὁ δὲ Δημοσθένης καὶ Μένανδρος καὶ Εὐθύδημος (οὗτοι γὰρ ἐπὶ τὰς ναῦς τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ ἐπέβησαν) ἄραντες ἀπὸ 10 τοῦ ἑαυτῶν στρατοπέδου εὐθὺς ἐπλεον πρὸς τὸ ζεῦγμα τοῦ λιμένος καὶ τὸν παραλειφθέντα διέκπλουν, βουλόμενοι 70 βιάσασθαι ἐστὸν ἔξω. προεξαγαγόμενοι δὲ οἱ Συρακόσιοι καὶ οἱ ἔνυμαχοι ναυσὶν παραπλησίαις τὸν ἀριθμὸν καὶ πρότερον, κατὰ τε τὸν ἐκπλουν μέρει αὐτῶν ἐφύλασσον 15 καὶ κατὰ τὸν ἄλλον κύκλῳ λιμένα, ὅπως πανταχόθεν ἄμα προσπίπτοιεν τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ ὁ πεζὸς ἄμα αὐτοῖς παρεβοήθει ἥπερ καὶ αἱ νῆσοι κατίσχοιεν. ἥρχον δὲ τοῦ ναυτικοῦ τοῖς Συρακοσίοις Σικανὸς μὲν καὶ Ἀγάθαρχος, κέρας ἐκάτερος τοῦ παντὸς ἔχων, Πυθῆν δὲ καὶ οἱ Κορίνθιοι τὸ μέσον. 20 2 ἐπειδὴ δὲ οἱ ἄλλοι Ἀθηναίοι προσέμισγον τῷ ζεύγματι, τῇ μὲν πρώτῃ ρύμῃ ἐπιπλέοντες ἐκράτουν τῶν τεταγμένων νεῶν πρὸς αὐτῷ καὶ ἐπειρῶντο λύειν τὰς κλήσεις· μετὰ δὲ τοῦτο πανταχόθεν σφίσι τῶν Συρακοσίων καὶ ἔνυμαχων ἐπιφερομένων οὐ πρὸς τῷ ζεύγματι ἔτι μόνον ἡ ναυμαχία, ἀλλὰ 25 καὶ κατὰ τὸν λιμένα ἐγίγνετο, καὶ ἦν καρτερὰ καὶ οὐαὶ οὐχ 3 ἑτέρα τῶν προτέρων. πολλὴ μὲν γὰρ ἐκατέροις προθυμίᾳ ἀπὸ τῶν ναυτῶν ἐστὸν ἐπιπλεῦν ὅπότε κελευσθείη ἐγίγνετο,

3 προσφερόμενα B 5 ἢ B: om. cett. καὶ om. B 9 Εὐθύδημος B: Εὐθύδημος cett. 12 παραλειφθέντα A C E F M γρ. B Schol., Dion. Hal.: παραληφθέντα G: καταλειφθέντα B 13 προεξαναγόμενοι Dion. Hal. 17 αὐτοῖς ἄμα A C E F (G) M Dion. Hal. παρεβοήθει Dion. Hal.: παραβοηθῆ A B F: παραβοηθεῖ cett. 21 δὲ] δὲ καὶ E Dion. Hal. οἱ ἄλλοι om. B, habet Dion. Hal. 25 post μόνον add. ἢν B

πολλὴ δὲ ἡ ἀντιτέχνησις τῶν κυβερνητῶν καὶ ἀγωνισμὸς πρὸς ἄλλήλους· οὐ τε ἐπιβάται ἐθεράπευον, δπότε προσπέσοι ναῦς νηί, μὴ λείπεσθαι τὰ ἀπὸ τοῦ καταστρώματος τῆς ἄλλης τέχνης· πᾶς τέ τις ἐν ὧ προστετέτακτο αὐτὸς ἔκαστος 5 ἥπεργετο πρῶτος φαίνεσθαι. ἔνυμπεσούσῶν δὲ ἐν δλίγῳ πολλῶν νεῶν (πλεῖσται γὰρ δὴ αὐται ἐν ἐλαχίστῳ ἐναυμάχησαν· βραχὺ γὰρ ἀπέλιπον ἔνναμφότεραι διακόσιαι γενέσθαι) αἱ μὲν ἐμβολαὶ διὰ τὸ μὴ εἶναι τὰς ἀνακρούσεις καὶ διέκπλους δλίγαι ἐγίγνοντο, αἱ δὲ προσβολαί, ὡς τύχοι 10 ναῦς νηὶ προσπεσοῦσα ἡ διὰ τὸ φεύγειν ἡ ἄλλῃ ἐπιπλέουσα, πυκνότεραι ἦσαν. καὶ δσον μὲν χρόνον προσφέροιτο ναῦς, 5 οἱ ἀπὸ τῶν καταστρωμάτων τοῖς ἀκοντίοις καὶ τοξεύμασι καὶ λίθοις ἀφθόνως ἐπ' αὐτὴν ἐχρώντο· ἐπειδὴ δὲ προσμελέειαν, οἱ ἐπιβάται ἐς χεῖρας ἴόντες ἐπειρώντο ταῦς ἄλλήλων 15 ναυσὶν ἐπιβαίνειν. ἔνυνετύγχανε τε πολλαχοῦ διὰ τὴν στενοχωρίαν τὰ μὲν ἄλλοις ἐμβεβληκέναι, τὰ δὲ αὐτοὺς ἐμβεβλῆσθαι, δύο τε περὶ μίαν καὶ ἔστιν ἥ καὶ πλείους ναῦς κατ' ἀνάγκην ἔνυντρησθαι, καὶ τοῖς κυβερνήταις τῶν μὲν φυλακήν, τῶν δὲ ἐπιβουλήν, μὴ καθ' ἐν ἔκαστον, κατὰ 20 πολλὰ δὲ πανταχόθεν, περιεστάναι, καὶ τὸν κτύπον μέγαν ἀπὸ πολλῶν νεῶν ἔνυμπιπτουσῶν ἐκπληξέν τε ἅμα καὶ ἀποστέρησιν τῆς ἀκοῆς ὃν οἱ κελευσταὶ φθέγγοιτο παρέχειν. πολλὴ γὰρ δὴ ἡ παρακέλευσις καὶ βοὴ ἀφ' ἐκατέρων 25 τοῖς κελευσταῖς κατά τε τὴν τέχνην καὶ πρὸς τὴν αὐτίκα φιλονικίαν ἐγίγνετο, τοῖς μὲν Ἀθηναίοις βιάζεσθαι τε τὸν ἐκπλουν ἐπιβοῶντες καὶ περὶ τῆς ἐς τὴν πατρίδα σωτηρίας νῦν, εἴ ποτε καὶ αὖθις, προθύμως ἀντιλαβέσθαι, τοῖς δὲ Συρακοσίοις καὶ ἔνυμάχοις καλὸν εἶναι κωλῦσαί τε αὐτοὺς διαφυγεῖν καὶ τὴν οἰκείαν ἐκάστους πατρίδα νικήσαντας

2 δπότε B M: δτε cett. Dion. Hal. 7 ἀπέλειπον C 8 ἐμβολαὶ C E Schol. Patm.: ἐκβολαὶ cett. Dion. Hal. 9 ἔτυχον B 10 φυγεῖν A E F M Dion. Hal. 13 ἀφθόνοις Dion. Hal. 21 post πολλῶν add. τῶν G 22 φθέγγοντο (sic) B: ἐφθέγγοντο Dion. Hal. 23 ἡ B: om. cett. 24 τε B Dion. Hal.: om. cett. 27 ἀντιλαμβάνεσθαι Dion. Hal. 29 ἐκάστου M νικήσαντες suprascr. G¹, v.l. in Dion. Hal.

8 ἐπανξῆσαι. καὶ οἱ στρατηγοὶ προσέτι ἔκατέρων, εἰ τινά που ὁρῷεν μὴ κατ' ἀνάγκην πρύμναν κρουόμενον, ἀνακαλοῦντες δυνομαστὶ τὸν τριήραρχον ἡρώτων, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι εἰ τὴν πολεμιωτάτην γῆν οἰκειοτέραν ἥδη τῆς οὐ δι' ὀλίγου πόνου κεκτημένης θαλάσσης ἡγούμενοι ὑποχωροῦσιν, οἱ δὲ 5 Συρακύσιοι εἰ οὖς σαφῶς ἵσασι προθυμούμενοις Ἀθηναίοις παντὶ τρόπῳ διαφυγεῖν, τούτους αὐτοὶ φεύγοντας φεύγοντι.

71 ὅ τε ἐκ τῆς γῆς πεζὸς ἀμφοτέρων ἱσορρόπου τῆς ναυμαχίας καθεστηκύιας πολὺν τὸν ἀγῶνα καὶ ἔνστασιν τῆς γνώμης εἶχε, φιλονικῶν μὲν ὁ αὐτόθεν περὶ τοῦ πλέονος ἥδη καλοῦ, 10 δεδιότες δὲ οἱ ἐπελθόντες μὴ τῶν παρόντων ἔτι χείρω 2 πράξωσιν. πάντων γὰρ δὴ ἀνακειμένων τοῖς Ἀθηναίοις ἐς τὰς ναῦς ὅ τε φόβος ἦν ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος οὐδενὶ ἐοικώς, καὶ διὰ τὸ *ἀνώμαλον* τῆς ναυμαχίας ἀνώμαλον 3 καὶ τὴν ἔποψιν ἐκ τῆς γῆς ἡναγκάζοντο ἔχειν. δι' ὀλίγουν 15 γὰρ οὕσης τῆς θέας καὶ οὐ πάντων ἄμα ἐς τὸ αὐτὸ σκοπούντων, εἰ μέν τινες ἴδοιέν πη τοὺς σφετέρους ἐπικρατοῦντας, ἀνεθάρσησάν τε ἀν καὶ πρὸς ἀνάκλησιν θεῶν μὴ στερῆσαι σφᾶς τῆς σωτηρίας ἐτρέποντο, οἱ δὲ ἐπὶ τὸ ἡσσώμενον βλέψαντες ὀλοφυρμῷ τε ἄμα μετὰ βοῆς ἐχρῶντο 20 καὶ ἀπὸ τῶν δρωμένων τῆς ὅψεως καὶ τὴν γνώμην μᾶλλον τῶν ἐν τῷ ἔργῳ ἐδουλοῦντο· ἄλλοι δὲ καὶ πρὸς ἀντίπαλόν τι τῆς ναυμαχίας ἀπιδόντες, διὰ τὸ ἀκρίτως ξυνεχὲς τῆς ἀμίλλης καὶ τοῖς σώμασιν αἴτοῖς ἵσα τῇ δόξῃ περιδεῶς ξυναπονεύοντες ἐν τοῖς χαλεπώτατα διῆγον· αἱὲν γὰρ παρ' 25 4 ὀλίγον ἡ διέφευγον ἡ ἀπώλλυντο. ἦν τε ἐν τῷ αὐτῷ στρατεύματι τῶν Ἀθηναίων, ἔως ἀγχώμαλα ἐνανμάχοντον, πάντα διούνται, ὀλοφυρμὸς βοή, νικῶντες κρατούμενοι, ἄλλα ὅσα ἐν μεγάλῳ κινδύνῳ μέγα στρατόπεδον πολυειδῆ

2 κατ' ἡ δι' B 5 πόνου B Schol., Dion. Hal.: om. cett. ὑποχωροῦσιν B: ἀποχωροῦσιν cett. 6 Ἀθηναίοις secl. Duker 12 δὴ] ἥδη suprascr. δὴ B 14 ἀνώμαλον add. Bauer τῆς ναυμαχίας post ἔποψιν habent codd., transp. Wölfflin 16 οὐ πάντων] ἀπάντων B (γρ. οὐ πάντων) 18 ἀν om. B 26 αὐτῷ om. A E F M Dion. Hal. 29 ὅσ' ἀν Herwerden

ἀναγκάζοιτο φθέγγεσθαι. παραπλήσια δὲ καὶ οἱ ἐπὶ τῶν 5
νεῶν αὐτοῖς ἔπασχον, πρίν γε δὴ οἱ Συρακόσιοι καὶ οἱ
ξύμμαχοι ἐπὶ πολὺ ἀντισχόνσης τῆς ναυμαχίας ἔτρεψάν
τε τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἐπικείμενοι λαμπρῶς, πολλῇ κραυγῇ
5 καὶ διακελευσμῷ χρώμενοι, κατεδίωκον ἐς τὴν γῆν. τότε 6
δὲ ὁ μὲν ναυτικὸς στρατὸς ἄλλος ἄλλῃ, ὅσοι μὴ μετέωροι
έάλωσαν, κατενεχθέντες ἔξέπεσον ἐς τὸ στρατόπεδον· ὁ δὲ
πεζὸς οὐκέτι διαφόρως, ἀλλ' ἀπὸ μιᾶς ὄρμῆς οἰλμωγῇ τε
καὶ στόνφ πάντες δυσανασχετοῦντες τὰ γιγνόμενα, οἱ μὲν
10 ἐπὶ τὰς ναῦς παρεβοήθουν, οἱ δὲ πρὸς τὸ λοιπὸν τοῦ τείχους
ἐς φυλακήν, ἄλλοι δὲ καὶ οἱ πλεῦστοι ἥδη περὶ σφᾶς
αὐτοὺς καὶ ὅπῃ σωθήσονται διεσκόπουν. ἦν τε ἐν τῷ 7
παραυτίκα οὐδεμιᾶς δὴ τῶν ξυμπασῶν ἐλάσσων ἔκπληξις.
παραπλήσιά τε ἐπεπόνθεσαν καὶ ἔδρασαν αὐτοὶ ἐν Πύλῳ·
15 διαφθαρεισῶν γὰρ τῶν νεῶν τοῖς Λακεδαιμονίοις προσ-
απώλλυντο αὐτοῖς καὶ οἱ ἐν τῇ νήσῳ ἄνδρες διαβεβηκότες,
καὶ τότε τοῖς Ἀθηναίοις ἀνέλπιστον ἦν τὸ κατὰ γῆν
σωθῆσεσθαι, ἦν μή τι παρὰ λόγον γίγνηται.

Γενομένης δ' ἵσχυρᾶς τῆς ναυμαχίας καὶ πολλῶν νεῶν 72
20 ἀμφοτέροις καὶ ἀνθρώπων ἀπολομένων οἱ Συρακόσιοι καὶ οἱ
ξύμμαχοι ἐπικρατήσαντες τά τε ναυάγια καὶ τοὺς νεκροὺς
ἀνείλοντο, καὶ ἀποπλεύσαντες πρὸς τὴν πόλιν τροπαῖον
ἔστησαν, οἱ δ' Ἀθηναῖοι ὑπὸ μεγέθους τῶν παρόντων κακῶν 2
νεκρῶν μὲν πέρι ἡ ναυαγίων οὐδὲ ἐπενόουν αἰτήσαι ἀναίρεσιν,
25 τῆς δὲ νυκτὸς ἐβούλευντο εὐθὺς ἀναχωρεῖν. Δημοσθένης 3
δὲ Νικίᾳ προστελθὼν γνώμην ἐποιεῖτο πληρώσαντας ἔτι τὰς
λοιπὰς τῶν νεῶν βιάσασθαι, ἦν δύνωνται, ἀμα ἔω τὸν ἔκ-
πλουν, λέγων ὅτι πλείους ἔτι αἱ λοιπαὶ εἰσὶ νῆσοι χρήσιμαι
σφίσιν ἡ τοῖς πολεμίοις· ἥσαν γὰρ τοῖς μὲν Ἀθηναίοις περί-
30 λοιποὶ ὡς ἔξήκοντα, τοῖς δὲ ἐναντίοις ἐλάσσους ἡ πεντήκοντα.
καὶ ξυγχωροῦντος Νικίου τῇ γνώμῃ καὶ βούλομένων πληροῦν 4

8 ὀργῆς M 13 ξυμπασῶν] ξυμφορῶν B 15 τοῖς om. B 16 αὐταῖς
C G διαβεβηκότες B 18 παρὰ λόγον Dion. Hal.: παράλογον codd.
22 ἀπὸ] πλεύ[σαντες incipit Π¹⁸ 25 ἐβούλοντο B 28 ἔτι? om. Π¹⁸
εἰσι om. B Π¹⁸ 30 δὲ ἐναντίοις] δὲ πολεμίοις Π¹⁸

αὐτῶν οἱ ναῦται οὐκ ἥθελον ἐσβαίνειν διὸ τὸ καταπεπλῆχθαί τε τῇ ἥση τῷ ἀνέσθαι κρατῆσαι.

73 Καὶ οἱ μὲν ὡς κατὰ γῆν ἀναχωρήσοντες ἥδη ξύμπαντες τὴν γυνώμην εἶχον, Ἐρμοκράτης δὲ ὁ Συρακόσιος ὑπονοήσας αὐτῶν τὴν διάνοιαν καὶ νομίσας δεινὸν εἶναι εἰ τοσαύτη 5 στρατιὰ κατὰ γῆν ὑποχωρήσασα καὶ καθεζομένη ποι τῆς Σικελίας βουλήσεται αὐθις σφίσι τὸν πόλεμον ποιεῖσθαι, ἐσηγεῖται ἐλθὼν τοῖς ἐν τέλει οὖσιν ὡς οὐ χρεῶν ἀποχωρῆσαι τῆς νυκτὸς αὐτὸὺς περιυδεῖν, λέγων ταῦτα ἀ καὶ αὐτῷ ἐδόκει, ἀλλὰ ἔξελθόντας ἥδη πάντας Συρακοσίους καὶ τοὺς ξυμμάχους 10 τάς τε ὄδοὺς ἀποικοδομῆσαι καὶ τὰ στενόπορα τῶν χωρίων προδιαλαβόντας φυλάσσειν. οἱ δὲ ξυνεγίγνωσκον μὲν καὶ αὐτοὶ οὐχ ἥσον ταῦτα ἐκείνου, καὶ ἐδόκει ποιητέα εἶναι, τοὺς δὲ ἀνθρώπους ἄρτι ἀσμένους ἀπὸ ναυμαχίας τε μεγάλης ἀναπεπαυμένους καὶ ἄμα ἕορτῆς οὖσης (ἔτυχε γὰρ αὐτοῖς 15 Ἡρακλεῖ ταύτην τὴν ἡμέραν θυσία οὖσα) οὐ δοκεῖν ἀν ράδιως ἐθελῆσαι ὑπακοῦσαι· ὑπὸ γὰρ τοῦ περιχαροῦς τῆς νίκης πρὸς πόσιν τετράφθαι τοὺς πολλοὺς ἐν τῇ ἕορτῇ, καὶ πάντα μᾶλλον ἐλπίζειν ἀν σφῶν πείθεσθαι αὐτοὺς ἡ ὅπλα λαβόντας ἐν τῷ 20 παρόντι ἔξελθεῖν. ὡς δὲ τοῖς ἄρχοντι ταῦτα λογιζομένοις 25 ἔφαίνετο ἄπορα καὶ οὐκέτι ἐπειθεν αὐτοὺς ὁ Ἐρμοκράτης, αὐτὸς ἐπὶ τούτοις τάδε μηχανᾶται, δεδιώς μὴ οἱ Ἀθηναῖοι καθ' ἡσυχίαν προφθάσωσιν ἐν τῇ νυκτὶ διελθόντες τὰ χαλεπώτατα τῶν χωρίων. πέμπει τῶν ἔταίρων τινὰς τῶν ἑαυτοῦ μετὰ ἵππεων πρὸς τὸ τῶν Ἀθηναίων στρατόπεδον, ἦνίκα 25 ξυνεσκόταζεν· οἱ προσελάσαντες ἐξ ὅσους τις ἔμελλεν ἀκούσεσθαι καὶ ἀνακαλεσάμενοί τινας ὡς ὄντες τῶν Ἀθηναίων ἐπιτήδειοι (ἥσαν γάρ τινες τῷ Νικίᾳ διάγγελοι τῶν ἔνδοθεν) ἐκέλευνον φράζειν Νικίᾳ μὴ ἀπάγειν τῆς νυκτὸς τὸ στράτευμα

ι αὐτὸν A C F G 2 τε B Π¹⁸: om. cett. 3 ἀναχωρήσαντες
C M Π¹⁸ m. I 6 ἀποχωρήσασα C E Π¹⁸ που Π¹⁸ γεсс. 9 ἀ καὶ]
καὶ Ἀ M : καὶ καὶ A F 12 προδιαλαβόντας Jones : διαλαβόντας B :
προφθάσαντας cett. Π¹⁸ γρ. B 13 ἀ καὶ Π¹⁸ 14 τε ναυμαχίας Π¹⁸
15 πεπαυμένους B Π¹⁸ αὐτοῖς Ἡρακλεῖ] Ἡράκλεια B (αὐτοῖς Ἡρακλεῖ γρ.
B) 21 οὐκέτι] οὐκ Π¹⁸ γεсс. 23 φθάσωσι Π¹⁸

ώς Συρακοσίων τὰς ὁδοὺς φυλασσόντων, ἀλλὰ καθ' ἡσυχίαν
 τῆς ἡμέρας παρασκευασάμενον ἀποχωρεῖν. καὶ οἱ μὲν 4
 εἰπόντες ἀπῆλθον, καὶ οἱ ἀκούσαντες διῆγγειλαν τοῖς στρα-
 τηγοῖς τῶν Ἀθηναίων· οἱ δὲ πρὸς τὸ ἄγγελμα ἐπέσχον τὴν 74
 5 οὐκτα, ιομίσαντες οὐκ ἀπάτην ἔναι. καὶ ἐπειδὴ καὶ ὡς
 οὐκ εὐθὺς ὥρμησαν, ἔδοξεν αὐτοῖς καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν
 περιμεῖναι, ὅπως ἔνσκευάσαιντο ὡς ἐκ τῶν δυνατῶν οἱ στρα-
 τιῶται ὅτι χρησιμώτατα, καὶ τὰ μὲν ἄλλα πάντα καταλιπεῖν,
 ἀναλαβόντες δὲ αὐτὰ ὅσα περὶ τὸ σῶμα ἐσ δίαιταν ὑπῆρχεν
 10 ἐπιτήδεια ἀφορμᾶσθαι. Συρακόσιοι δὲ καὶ Γύλιππος τῷ 2
 μὲν πεζῷ προεξελθόντες τὰς τε ὁδοὺς τὰς κατὰ τὴν χώραν,
 ἢ εἰκὸς ἦν τοὺς Ἀθηναίους ἵέναι, ἀπεφάργυνσαν καὶ τῶν
 ῥείθρων καὶ [τῶν] ποταμῶν τὰς διαβάσεις ἐφύλασσον καὶ
 ἐσ ὑποδοχὴν τοῦ στρατεύματος ὡς κωλύσοντες ἢ ἐδόκει
 15 ἐτάσσοντο· ταῦς δὲ ναυσὶ προσπλεύσαντες τὰς ναῦς τῶν
 Ἀθηναίων ἀπὸ τοῦ αἰγαλοῦ ἀφεῖλκον (ἐνέπρησαν δέ τινας
 ὀλίγας, ὡσπερ διενοήθησαν, αὐτοὶ οἱ Ἀθηναῖοι), τὰς δ' ἄλλας
 καθ' ἡσυχίαν οὐδενὸς κωλύοντος ὡς ἐκάστην ποι ἐκπε-
 πτωκύιαν ἀναδησάμενοι ἐκόμιζον ἐσ τὴν πόλιν.

20 Μετὰ δὲ τοῦτο, ἐπειδὴ ἐδόκει τῷ Νικίᾳ καὶ τῷ Δημοσθένει 75
 ἰκανῶς παρεσκευάσθαι, καὶ ἡ ἀνάστασις ἤδη τοῦ στρατεύματος
 τρίτη ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς ναυμαχίας ἐγέγνετο. δεινὸν οὖν ἦν οὐ 2
 καθ' ἐν μόνον τῶν πραγμάτων, ὅτι τὰς τε ναῦς ἀπολωλεκότες
 πάσας ἀπεχώρουν καὶ ἀντὶ μεγάλης ἐλπίδος καὶ αὐτοὶ καὶ ἡ
 25 πόλις κινδυνεύοντες, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἀπολείψει τοῦ στρατο-
 πέδου ξυνέβαινε τῇ τε ὄψει ἐκάστῳ ἀλγειαὶ καὶ τῇ γνώμῃ
 αἰσθέσθαι. τῶν τε γὰρ νεκρῶν ἀτάφων ὄντων, ὅπότε τις 3
 ἴδοι τινὰ τῶν ἐπιτήδειῶν κείμενον, ἐσ λύπην μετὰ φόβου
 καθίστατο, καὶ οἱ ζῶντες καταλειπόμενοι τραυματίαι τε καὶ
 30 ἀσθενεῖς πολὺ τῶν τεθνεώτων τοῖς ζῶσι λυπηρότεροι ἦσαν
 καὶ τῶν ἀπολωλότων ἀθλιώτεροι. πρὸς γὰρ ἀντιβολίαν καὶ 4

ι φυλασσόντων desinit Π¹⁸
 θόντες B: προεξελθόντες cett.
 20 alterum τῷ om. B

7 συσκευάσωνται M
 13 τῶν om. B

11 προεξελ-
 16 ἀφείλον M

όλοφυρμὸν τραπόμενοι ἐς ἀπορίαν καθίστασαν, ἄγειν τε σφᾶς
ἀξιοῦντες καὶ ἔνα ἕκαστον ἐπιβοώμενοι, εἴ τινά πού τις ἔδοι
ἢ ἑταῖρων ἢ οἰκείων, τῶν τε ξυσκήνων ἥδη ἀπιόντων ἐκκρε-
μαννύμενοι καὶ ἐπακολουθοῦντες ἐς ὅσον δύναντο, εἴ τῷ δὲ
προλίποι ἢ ρώμῃ καὶ τῷ σῶμα, οὐκ ἄνευ δλίγων ἐπιθειασμῶν 5
καὶ οἰμωγῆς ὑπολειπόμενοι, ὥστε δάκρυστι πᾶν τὸ στράτευμα
πλησθὲν καὶ ἀπορίᾳ τοιαύτῃ μὴ ῥᾳδίως ἀφορμᾶσθαι, καίπερ
ἐκ πολεμίας τε καὶ μείζω ἢ κατὰ δάκρυντα μὲν πεπονθότας
ἥδη, τὰ δὲ περὶ τῶν ἐν ἀφανεῖ δεδιότας μὴ πάθωσιν.
5 κατήφειά τέ τις ἄμα καὶ κατάμεμψις σφῶν αὐτῶν πολλή 10
ἡν. οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἢ πόλει ἐκπεπολιωρκημένη ἐώκεσαν
ὑποφευγούσῃ, καὶ ταύτῃ οὐ σμικρῷ μυριάδες γὰρ τοῦ
Ξύμπαντος ὄχλου οὐκ ἐλάσσους τεσσάρων ἄμα ἐπορεύοντο.
καὶ τούτων οἱ τε ἄλλοι πάντες ἔφερον ὅτι τις ἐδύνατο
ἕκαστος χρήσιμον, καὶ οἱ ὀπλῖται καὶ οἱ ἵππης παρὰ τῷ 15
εἰωθὸς αὐτοὶ τὰ σφέτερα αὐτῶν σιτία ὑπὸ τοῖς ὅπλοις, οἱ
μὲν ἀπορίᾳ ἀκολούθων, οἱ δὲ ἀπιστίᾳ ἀπητομολήκεσαν γὰρ
πάλαι τε καὶ οἱ πλεῦστοι παραχρῆμα. ἔφερον δὲ οὐδὲ ταῦτα
6 ικανά· σῖτος γὰρ οὐκέτι ἦν ἐν τῷ στρατοπέδῳ. καὶ μὴν ἡ
ἄλλη αἰκία καὶ ἡ ἴσομοιρία τῶν κακῶν, ἔχουσά τινα ὅμως 20
τὸ μετὰ πολλῶν κούφισιν, οὐδ' ὡς ῥᾳδία ἐν τῷ παρόντι
ἐδοξάζετο, ἄλλως τε καὶ ἀπὸ οἵας λαμπρότητος καὶ αὐχή-
ματος τοῦ πρώτου ἐς οἷαν τελευτὴν καὶ ταπεινότητα ἀφίκτο.
7 μέγιστον γὰρ δὴ τὸ διάφορον τοῦτο [τῷ] Ἐλληνικῷ στρα-
τεύματι ἐγένετο, οἷς ἀντὶ μὲν τοῦ ἄλλους δουλωσομένους 25
ἥκειν αὐτοὺς τοῦτο μᾶλλον δεδιότας μὴ πάθωσι ξυνέβη
ἀπιέναι, ἀντὶ δ' εὐχῆς τε καὶ παιάνων, μεθ' ὧν ἔξεπλεον,
πάλιν τούτων τοῖς ἐναντίοις ἐπιφημίσμασιν ἀφορμᾶσθαι,

4 ἐς B: om. cett.

δλίγων secl. Krüger

9 post ἐν add. τῷ B

πάντες B

24 τῷ secl. Schol.

5 προλίποι B: προλείπει G: προλείποι cett.

6 ὑπολειπόμενοι B: ἀπολειπόμενοι cett.

post μὴ add. τι A C E F G M

15 ἕκαστος B: κατὰ τῷ cett. γρ. B

23 post οἴαν add. τε A E F

Pluygers 24 τῷ secl. Schol. 27 παιάνων A C E F M

16 post αὐτοὶ add. τε καὶ C, τε A E F G M

27 παιάνων A C E F M

17 ὑπὸ ἐπὶ Badham

18 ἀφίκατο Badham

πεζούς τε ἀντὶ ναυβατῶν πορευομένους καὶ ὀπλιτικῷ προσ-
έχοντας μᾶλλον ἢ ναυτικῷ. ὅμως δὲ ὑπὸ μεγέθους τοῦ
ἐπικρεμαμένου ἔτι κινδύνου πάντα τὰῦτα αὐτοῖς οἰστὰ
ἔφαίνετο.

5 ‘Ορῶν δὲ ὁ Νικίας τὸ στράτευμα ἀθυμοῦν καὶ ἐν μεγάλῃ 76
μεταβολῇ ὅν, ἐπιπαριὼν ὡς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἐθάρσυνέ
τε καὶ παρεμυθέτο, βοῆ τε χρώμενος ἔτι μᾶλλον ἐκάστοις
καθ’ οὓς γίγνοιτο ὑπὸ προθυμίας καὶ βουλόμενος ὡς ἐπὶ
πλεῖστον γεγωνίσκων ὠφελεῖν τι.

10 ‘Καὶ ἐκ τῶν παρόντων, ὁ Ἀθηναῖοι καὶ ἔνυμαχοι, ἐλπίδα 77
χρὴ ἔχειν (ἥδη τιὲς καὶ ἐκ δεινοτέρων ἢ τοιῶνδε ἐσώθησαν),
μηδὲ καταμέμφεσθαι ὑμᾶς ἄγαν αὐτοὺς μήτε ταῖς ἔνυμφοραῖς
μήτε ταῖς παρὰ τὴν ἀξίαν νῦν κακοπαθίαις. κάγω τοι 2
οὐδενὸς ὑμῶν οὕτε ῥώμη προφέρων (ἀλλ’ ὅρατε δὴ ὡς
15 διάκειμαι ὑπὸ τῆς νόσου) οὕτ’ εὐτυχίᾳ δοκῶν που ὕστερός
του εἶναι κατά τε τὸν ἵδιον βίον καὶ ἐσ τὰ ἄλλα, νῦν ἐν τῷ
αὐτῷ κινδύνῳ τοῖς φαυλοτάτοις αἰωροῦμαι· καίτοι πολλὰ
μὲν ἐσ θεοὺς νόμιμα δεδιήτημαι, πολλὰ δὲ ἐσ ἀνθρώπους
δίκαια καὶ ἀνεπίφθονα. ἀνθ’ ὅν ἡ μὲν ἐλπὶς ὅμως θρασεῖα 3
20 τοῦ μέλλοντος, αἱ δὲ ἔνυμφοραὶ οὐ κατ’ ἀξίαν δὴ φοβοῦσιν.
τάχα δὲ ἀν καὶ λωφήσειαν· ίκανὰ γὰρ τοῖς τε πολεμίοις
ἡντύχηται, καὶ εἴ τῷ θεῷν ἐπίφθονοι ἐστρατεύσαμεν, ἀπο-
χρώντως ἥδη τετιμωρήμεθα. ἥλθον γάρ που καὶ ἄλλοι 4
τινὲς ἥδη ἐφ’ ἔτέρους, καὶ ἀνθρώπεια δράσαντες ἀνεκτὰ
25 ἐπαθον. καὶ ἡμᾶς εἰκὸς νῦν τά τε ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἐλπίζειν
ἡπιώτερα ἔξειν (οἴκτον γὰρ ἀπ’ αὐτῶν ἀξιώτεροι ἥδη ἐσμὲν
ἢ φθόνου), καὶ ὀρῶντες ὑμᾶς αὐτοὺς οἷοι ὀπλῖται ἄμα καὶ ὅσοι
30 ἔνυτεταγμένοι χωρεῦτε μὴ καταπέπληχθε ἄγαν, λογίζεσθε δὲ
ὅτι αὐτοί τε πόλις εὐθύς ἐστε ὅποι ἀν καθέζησθε καὶ ἄλλη

I τε (in rasura) B¹: δὲ cett. προσέχοντας B: προσχόντας
cett. (ex -ωντας C) 9 τι B: ἔτι (cum sequentibus iunctum) cett.
12 καταμέμφεσθαι B: καταμέμφασθαι cett. 16 τε B Schol.: om.
cett. 20 δὴ] ἥδη suprascr. δὴ B φοβοῦσαι suprascr. i M
25 θεοῖν Krüger 27 οἷοι C: οἱ οἱ (sic) B: οἱ cett. 28 κατα-
πεπλῆχθαι B

οὐδεμία ὑμᾶς τῶν ἐν Σικελίᾳ οὕτ' ἀν ἐπιώντας δέξαιτο ῥᾳδίως
 5 οὕτ' ἀν ἰδρυθέντας που ἔχαναστήσειεν. τὴν δὲ πορείαν ὡστ'
 ἀσφαλῆ καὶ εὔτακτον εἶναι αὐτὸν φυλάξατε, μὴ ἄλλο τι
 ἡγησάμενος ἔκαστος ἡ ἐν φῶ ἀναγκασθῆ χωρίῳ μάχεσθαι,
 6 τοῦτο καὶ πατρόδα καὶ τεῖχος κρατήσας ἔξειν. σπουδὴ δὲ
 ὅμοιώς καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν ἔσται τῆς ὁδοῦ· τὰ γὰρ ἐπιτήδεια
 βραχέα ἔχομεν, καὶ ἦν ἀντιλαβώμεθά του φιλίου χωρίου τῶν
 Σικελῶν (οὗτοι γὰρ ἡμῖν διὰ τὸ Συρακοσίων δέος ἔτι βέβαιοι
 εἰσίν), ἥδη νομίζετε ἐν τῷ ἔχυρῳ ἐνιαί. προπέπεμπται δ'
 ὡς αὐτούς, καὶ ἀπαντᾶν εἰρημένον καὶ σιτία ἄλλα κομίζειν.
 10

7 ‘Τό τε ξύμπαν γνῶτε, ὃ ἄνδρες στρατιώται, ἀναγκαῖον τε
 ὃν ὑμῖν ἀνδράσιν ἀγαθοῖς γίγνεσθαι ὡς μὴ ὄντος χωρίου
 ἐγγὺς ὅποι ἀν μαλακισθέντες σωθείητε καὶ, ἦν υῦν διαφύγητε
 τοὺς πολεμίους, οὐ τε ἄλλοι τευχόμενοι ὡν ἐπιθυμεῖτε που
 ἐπιδεῖν καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν μεγάλην δύναμιν τῆς πόλεως
 15 καίπερ πεπτωκύιαν ἐπανορθώσοντες· ἄνδρες γὰρ πόλις, καὶ
 οὐ τείχη οὐδὲ νῆσοι ἀνδρῶν κεναί.’

78 ‘Ο μὲν Νικίας τοιάδε παρακελευόμενος ἄμα ἐπήει τὸ
 στράτευμα, καὶ εἴ πῃ ὁρῷ διεσπασμένον καὶ μὴ ἐν τάξει
 χωροῦν ξυνάγων καὶ καθιστάς, καὶ ὁ Δημοσθένης οὐδὲν
 20 ἥσσον τοῦς καθ' ἑαυτὸν τοιαῦτά τε καὶ παραπλήσια λέγων.
 2 τὸ δὲ ἔχώρει ἐν πλαισίῳ τεταγμένον, πρῶτον μὲν ἡγού-
 μενον τὸ Νικίου, ἐφεπόμενον δὲ τὸ Δημοσθένους· τοὺς δὲ
 σκευοφόρους καὶ τὸν πλεῖστον ὄχλον ἐντὸς εἶχον οἱ ὄπλιται.
 3 καὶ ἐπειδή [τε] ἐγένοντο ἐπὶ τῇ διαβάσει τοῦ Ἀνάπου ποτα-
 25 μοῦ, ηὗρον ἐπ' αὐτῷ παρατεταγμένους τῶν Συρακοσίων καὶ
 ξυμμάχων, καὶ τρεψάμενοι αὐτὸὺς καὶ κρατήσαντες τοῦ
 πόρου ἔχώρουν ἐς τὸ πρόσθεν· οἱ δὲ Συρακόσιοι παριπ-
 πεύοντες τε προσέκειντο καὶ ἐσακοντίζοντες οἱ ψιλοί.

4 δὲ B: om. cett.

7 τοῦ f: τοῦ codd.

9 ἔχυρῳ B:

ὅχυρῳ cett.

προπέπεμπται B: προπέμπετε cett.

10 ἄλλα] ἄμα

Reiske (pariter Valla)

11 τε B: δὲ cett.

13 διασωθείητε B

22 πλαισίῳ B: διπλαισίῳ cett.: διπλαισίῳ Heitland

πρῶτον μὲν

ἡγούμενον B: om. cett.

23 ἐπόμενον B

25 τε secl. Krüger

ἐπὶ] ἐν B

26 post καὶ add. τῶν B

Καὶ ταύτη μὲν τῇ ἡμέρᾳ προελθόντες σταδίους ὡς 4 τεσσαράκοντα ηὐλίσαντο πρὸς λόφῳ τινὶ οἱ Ἀθηναῖοι τῇ δ’ ὑστεραίᾳ πρῷ ἐπορεύοντο καὶ προῆλθον ὡς εἴκοσι σταδίους, καὶ κατέβησαν ἐς χωρίον ἀπεδόν τι καὶ αὐτοῦ ἐστρατοπε- 5 δεύσαντο, βουλόμενοι ἔκ τε τῶν οἰκιῶν λαβεῖν τι ἐδώδιμον (ἀκεῦτο γὰρ ὁ χῶρος) καὶ ὕδωρ μετὰ σφῶν αὐτῶν φέρεσθαι αὐτόθεν· ἐν γὰρ τῷ πρόσθεν ἐπὶ πολλὰ στάδια, ἥτις ἐμελλον 10 ιέναι, οὐκ ἄφθονον ἦν. οἱ δὲ Συρακόσιοι ἐν τούτῳ προελ- 5 θόντες τὴν δίοδον τὴν ἐν τῷ πρόσθεν ἀπετείχιζον· ἦν δὲ 15 λόφος καρτερὸς καὶ ἐκατέρωθεν αὐτοῦ χαράδρα κρημνώδης, ἐκαλεῖτο δὲ Ἀκράion λέπας.

Τῇ δ’ ὑστεραίᾳ οἱ Ἀθηναῖοι προῆσαν, καὶ οἱ τῶν 6 Συρακοσίων καὶ ἔνυμάχων αὐτοὺς ἵππης καὶ ἀκοντισταὶ 20 ὄντες πολλοὶ ἐκατέρωθεν ἐκώλυν καὶ ἐσηκόντιζόν τε καὶ 15 παρίππενον. καὶ χρόνον μὲν πολὺν ἐμάχοντο οἱ Ἀθηναῖοι, ἐπειτα ἀνεχώρησαν πάλιν ἐς τὸ αὐτὸ στρατόπεδον. καὶ τὰ 25 ἐπιτήδεια οὐκέτι ὅμοιως εἶχον· οὐ γὰρ ἔτι ἀποχωρεῖν οἶον τ’ ἦν ὑπὸ τῶν ἵππέων.

Πρῷ δὲ ἄραντες ἐπορεύοντο αὖθις, καὶ ἐβιάσαντο πρὸς 79 20 τὸν λόφον ἐλθεῖν τὸν ἀποτειχισμένον, καὶ ηὗρον πρὸ ἑαυτῶν ὑπὲρ τοῦ ἀποτειχισμάτος τὴν πεζὴν στρατιὰν παρατειγμένην οὐκ ἐπ’ ὀλίγων ἀσπίδων· στενὸν γὰρ ἦν τὸ χωρίον. καὶ προσβαλόντες οἱ Ἀθηναῖοι ἐτειχομάχουν, 25 καὶ βαλλόμενοι ὑπὸ πολλῶν ἀπὸ τοῦ λόφου ἐπάντους ὄντος (δικνοῦντο γὰρ ῥᾶσιν οἱ ἄνωθεν) καὶ οὐ δυνάμενοι βιά- σασθαι ἀνεχώρουν πάλιν καὶ ἀνεπαύοντο. ἔτυχον δὲ 3 καὶ βρονταί τινες ἀμά γενόμεναι καὶ ὕδωρ, οἷα τοῦ ἔτους πρὸς μετόπωρον ἦδη ὄντος φιλεῖ γίγνεσθαι· ἀφ’ ὧν οἱ 26 Ἀθηναῖοι μᾶλλον ἔτι ἥθυμον καὶ ἐνόμιζον ἐπὶ τῷ σφετέρῳ 30 ὀλέθρῳ καὶ ταῦτα πάντα γίγνεσθαι. ἀναπαυομένων δ’ 4

I προελθόντες G (ex προσ. rasura factum): προσελθόντες cett. 5 οἰκιῶν G M: οἰκέων cett. 7 ἦ om. B 8 τ]ούτ[φ incipit Π¹⁸
14 ἐκατέρωθεν B: ἐκάτεροι cett. Π¹⁸ 20 ἐλθεῖν secl. Krüger [Π¹⁸]
26 ἀπειχώρουν B [Π¹⁸] δὲ] γὰρ B [Π¹⁸] 29 post μᾶλλον add. γὰρ B
[Π¹⁸]

αὐτῶν ὁ Γύλιππος καὶ οἱ Συρακόσιοι πέμπουσι μέρος τι τῆς στρατιᾶς ἀποτειχιοῦνται αὖ ἐκ τοῦ ὅπισθεν αὐτοὺς ἥ προεληλύθεσαν· ἀντιπέμψαντες δὲ κάκεῦνοι σφῶν αὐτῶν τινὰς 5 διεκώλυσαν. καὶ μετὰ ταῦτα πάση τῇ στρατιᾷ ἀναχωρήσαντες πρὸς τὸ πεδίον μᾶλλον οἱ Ἀθηναῖοι ηὔλισαντο. 5

Τῇ δ' ὑστεραίᾳ προυχώρουν, καὶ οἱ Συρακόσιοι προσέβαλλόν τε πανταχῇ αὐτοῖς κύκλῳ καὶ πολλοὺς κατέτραυμάτιζον, καὶ εἰ μὲν ἐπίοιεν οἱ Ἀθηναῖοι, ὑπεχώρουν, εἰ δ' ἀναχωροῦεν, ἐπέκειντο, καὶ μάλιστα τοῖς ὑστάτοις προσπίπτοντες, εἴ πως κατὰ βραχὺ τρεψάμενοι πᾶν τὸ στράτευμα 10 φοβήσειαν. καὶ ἐπὶ πολὺ μὲν τοιούτῳ τρόπῳ ἀντεῖχον οἱ Ἀθηναῖοι, ἔπειτα προελθόντες πέντε ἥ ἔξ σταδίους ἀνεπαύνοντο ἐν τῷ πεδίῳ ἀνεχώρησαν δὲ καὶ οἱ Συρακόσιοι ἀπ' αὐτῶν ἐς τὸ ἔαυτῶν στρατόπεδον.

80 Τῆς δὲ υγκτὸς τῷ Νικίᾳ καὶ Δημοσθένει ἐδόκει, ἐπειδὴ 15 κακῶς σφίσι τὸ στράτευμα εἶχε τῶν τε ἐπιτηδείων πάντων ἀπορίᾳ ἥδη, καὶ κατατέτραυματισμένοι ἥσαν πολλοὶ ἐν πολλαῖς προσβολαῖς τῶν πολεμίων γεγενημέναις, πυρὰ καύσαντας ὡς πλεῦστα ἀπάγειν τὴν στρατιάν, μηκέτι τὴν αὐτὴν ὄδὸν ἥ διενοήθησαν, ἀλλὰ τούναντίον ἥ οἱ Συρακόσιοι 20 ἐτήρουν, πρὸς τὴν θάλασσαν. ἦν δὲ ἥ ἔνυμπασα ὄδὸς αὕτη οὐκ ἐπὶ Κατάνης τῷ στρατεύματι, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἔτερον μέρος τῆς Σικελίας τὸ πρὸς Καμάριαν καὶ Γέλαν καὶ τὰς 25 3 ταύτη πόλεις καὶ Ἐλληνίδας καὶ βαρβάρους. καύσαντες οὖν πυρὰ πολλὰ ἔχώρουν ἐν τῇ υγκτῇ. καὶ αὐτοῖς, οἷον φιλεῖν καὶ πᾶσι στρατοπέδοις, μάλιστα δὲ τοῖς μεγίστοις, φόβοι καὶ δείματα ἐγγίγνεσθαι, ἄλλως τε καὶ ἐν υγκτῇ τε καὶ διὰ πολεμίας καὶ ἀπὸ πολεμίων οὐ πολὺ ἀπεχόντων 4 ἴοῦσιν, ἐμπίπτει ταραχή· καὶ τὸ μὲν Νικίου στράτευμα,

1 post αὐτῶν add. καὶ B [Π¹⁸] 2 αὖ B : om. cett. [Π¹⁸] 4 τοῦτο B [Π¹⁸] 6 προσέβαλλόν G M [Π¹⁸] 10 τρεψάμενοι B [Π¹⁸] 15 post καὶ add. τῷ M [Π¹⁸] 16 τε om. B [Π¹⁸] 19 καύσαντες C G [Π¹⁸] 20 ἥ cf G : ἥ vel ἥ cett. [Π¹⁸] 23 μέρος om. B 28 ἀπὸ secl. Reiske [Π¹⁸]

ώσπερ ἡγεῖτο, ἔννέμενέ τε καὶ προύλαβε πολλῷ, τὸ δὲ Δημοσθένους, τὸ ἥμισυ μάλιστα καὶ πλέον, ἀπεσπάσθη τε καὶ ἀτακτότερον ἔχώρει. ἅμα δὲ τῇ ἕψ ἀφικνοῦνται ὅμως 5 πρὸς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐσβάντες ἐς τὴν ὁδὸν τὴν Ἐλωρίην 5 καλούμενην ἐπορεύοντο, ὅπως, ἐπειδὴ γένοιντο ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ Κακυπάρει, παρὰ τὸν ποταμὸν ἵοιεν ἦνω διὰ μεσογείας· ἥλπιζον γὰρ καὶ τοὺς Σικελοὺς ταύτη σὺν μετεπέμψαντο ἀπαντήσεσθαι. ἐπειδὴ δ' ἔγένοντο ἐπὶ τῷ 6 ποταμῷ, ηὗρον καὶ ἐνταῦθα φυλακήν τινα τῶν Συρακοσίων 10 ἀποτειχίζουσάν τε καὶ ἀποσταροῦσαν τὸν πόρον. καὶ βιασάμενοι αὐτὴν διέβησάν τε τὸν ποταμὸν καὶ ἔχώρουν αὖθις πρὸς ἄλλον ποταμὸν τὸν Ἐρινεόν· ταύτη γὰρ οἱ ἡγεμόνες ἐκέλευν.

'Ἐν τούτῳ δ' οἱ Συρακόσιοι καὶ οἱ ἔνυμαχοι, ὡς ἢ τε 81 15 ἡμέρα ἔγένετο καὶ ἔγνωσαν τοὺς Ἀθηναίους ἀπεληλυθότας, ἐν αἰτίᾳ τε οἱ πολλοὶ τὸν Γύλιππον εἶχον ἐκόντα ἀφεῖναι τοὺς Ἀθηναίους, καὶ κατὰ τάχος διώκοντες, ἢ οὐ χαλεπῶς ἥσθανοντο κεχωρηκότας, καταλαμβάνοντι περὶ ἀρίστου ὕραν. καὶ ὡς προσέμειξαν τοῖς μετὰ τοῦ Δημοσθένους 20 ὑστέροις τ' οὖσι καὶ σχολαίτερον καὶ ἀτακτότερον χωροῦσιν, ὡς τῆς νυκτὸς τότε ἔννεταράχθησαν, εὐθὺς προσπεσόντες ἐμάχοντο, καὶ οἱ ἵππης τῶν Συρακοσίων ἐκυκλοῦντό τε ῥῶν αὐτοὺς δίχα δὴ ὄντας καὶ ἔννηγον ἐς ταύτο. τὸ δὲ 3 Νικίον στράτευμα ἀπεῖχεν ἐν τῷ πρόσθεν καὶ πεντήκοντα 25 σταδίους· θᾶσσον τε γὰρ ὁ Νικίας ἦγε, νομίζων οὐ τὸ ὑπομένειν ἐν τῷ τοιούτῳ ἐκόντας εἶναι καὶ μάχεσθαι σωτηρίαν, ἀλλὰ τὸ ὡς τάχιστα ὑποχωρεῖν, τοσαῦτα μαχομένους ὅσα ἀναγκάζονται. δὲ Δημοσθένης ἐτύγχανε τε 4

ι ὥσπερ Dobree [Π¹⁸] 2 post καὶ add. τὸ A C E F G M [Π¹⁸]
 5 ἐπὶ B Π¹⁸: παρὰ cett. 6 post διὰ add. τῆς B ?Π¹⁸ 7 μετεπέμψαντο B: μετέπεμψαν cett. suprascr. B [Π¹⁸] 8 ἐπεὶ C G [Π¹⁸]
 10 τε B: om. cett. [Π¹⁸] 16 τε om. Π¹⁸ 19 ὡς B: ὥσπερ cett.
 [Π¹⁸] 20 ἴνσι Krüger [Π¹⁸] 21 τότε] τε (post rasuram) B
 22 ἐν[εκυκ]λοῦν[το Π¹⁸] 23 δῆ] ἤδη B (δῆ suprascr.) ?Π¹⁸ 24
 post πρόσθεν add. ἐκατὸν B 27 σωτηρίαν A C E F G M Π¹⁸ m. I
 suprascr. B: σωτηρίου Β Π¹⁸ m. 2 28 δ' ἀν Dobree ἀναγκάζωνται C

τὰ πλείω ἐν πόνῳ ξυνεχεστέρῳ ὅν διὰ τὸ ὑστέρῳ ἀναχωροῦντι αὐτῷ πρώτῳ ἐπικεῖσθαι τοὺς πολεμίους καὶ τότε γνοὺς τοὺς Συρακοσίους διώκοντας οὐ προυχώρει μᾶλλον ἥτις μάχην ξυνετάσσετο, ἔως ἐνδιατρίβων κυκλοῦται τε ὑπ’ αὐτῶν καὶ ἐν πολλῷ θορύβῳ αὐτός τε καὶ οἱ μετ’ αὐτοῦ 5 ’Αθηναῖοι ἥσαν ἀνειληθέντες γὰρ ἔστι τι χωρίον ὃ κύκλῳ μὲν τειχίον περιῆν, ὅδὸς δὲ ἔνθεν [τε] καὶ ἔνθεν, ἐλάας δὲ 5 οὐκ δλίγας εἶχεν, ἐβάλλοντο περισταδόν. τοιαύταις δὲ προσβολαῖς καὶ οὐ ξυσταδὸν μάχαις οἱ Συρακόσιοι εἰκότως ἔχρωντο· τὸ γὰρ ἀποκυδνεύειν πρὸς ἀνθρώπους ἀπο- 10 νενοημένους οὐ πρὸς ἐκείνων μᾶλλον ἦν ἔτι ἥ πρὸς τῶν ’Αθηναίων, καὶ ἀμα φειδὼ τέ τις ἐγίγνετο ἐπ’ εὔπραγίᾳ ἥδη σαφεῖ μὴ προαναλαθῆναι τῷ, καὶ ἐνόμιζον καὶ ὡς ταύτῃ 82 τῇ ἰδέᾳ καταδαμασάμενοι λήψεσθαι αὐτούς. ἐπειδὴ δ’ οὖν δι’ ἡμέρας βάλλοντες πανταχόθεν τοὺς ’Αθηναίους καὶ 15 ξυμάχους ἑώρων ἥδη τεταλαιπωρημένους τοὺς τε τραύμασι καὶ τῇ ἄλλῃ κακώσει, κήρυγμα ποιοῦνται Γύλιππος καὶ Συρακόσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι πρῶτον μὲν τῶν ητσιωτῶν εἴ τις βούλεται ἐπ’ ἐλευθερίᾳ ὡς σφᾶς ἀπιέναι· καὶ ἀπε- 2 τοῦρησάν τινες πόλεις οὐ πολλαί. ἐπειτα δ’ ὕστερον καὶ 20 πρὸς τοὺς ἄλλους ἀπαντας τοὺς μετὰ Δημοσθένους δμολογία γίγνεται ὥστε ὅπλα τε παραδοῦναι καὶ μὴ ἀποθανεῖν μηδένα μήτε βιαίως μήτε δεσμοῖς μήτε τῆς ἀναγκαιοτάτης ἐνδείᾳ 3 διαιτης. καὶ παρέδοσαν οἱ πάντες σφᾶς αὐτοὺς ἔξακισχύλιοι, καὶ τὸ ἀργύριον δὲ εἶχον ἄπαι κατέθεσαν ἐσβαλόντες ἐς 25 ἀσπίδας ὑπτίας, καὶ ἐνέπλησαν ἀσπίδας τέσσαρας. καὶ τούτους μὲν εὐθὺς ἀπεκόμιζον ἐς τὴν πόλιν· Νικίας δὲ καὶ οἱ μετ’ αὐτοῦ ταύτη τῇ ἡμέρᾳ ἀφικνοῦνται ἐπὶ τὸν ποταμὸν

1 post πόνῳ add. τε A C E F G M 2 πρώτῳ om. C G 5 ἐν B:
om. cett. [Π¹⁸] 6 ’Αθηναῖοι secl. Krüger [Π¹⁸] 7 τε om. C M [Π¹⁸]
8 ἐβάλλοντο B: ἐβαλλον τότε C: ἐβάλλοντό (-βάλ- M) τε cett. [Π¹⁸]
11 post alt. πρὸς add. τὸ A E F M [Π¹⁸] 12 ἐγίγνετο B: ἐγένετο
cett. [Π¹⁸] 13 τῷ A B C E F M 14 δ’ οὖν Dobree: γοῦν codd. Π¹⁸
18 οἱ Συρακόσιοι Π¹⁸ rec. οἱ om.? Π¹⁸ 21 post μετὰ add. τοῦ M
[Π¹⁸] 25 κατέθεσα[γ] desinit Π¹⁸ ἐσβαλόντες (sic) B 28
αὐτὸν A E F M ταύτῃ B: αὐτῆ cett. γρ. B τῇ αὐτῇ Herwerden ἀφ-
ικνοῦνται post αὐτοῦ habent A C E F G M γρ. B

τὸν Ἐριεόν, καὶ διαβὰς πρὸς μετέωρον τι καθίσε τὴν στρατιά.

Οἱ δὲ Συρακόσιοι τῇ ὑστεραίᾳ καταλαβόντες αὐτὸν 83 ἔλεγον ὅτι οἱ μετὰ Δημοσθένους παραδεδώκοιεν σφᾶς 5 αὐτούς, κελεύοντες κάκεῦνον τὸ αὐτὸ δρᾶν· ὁ δ' ἀπιστῶν σπένδεται ἵππεα πέμψαι σκεψόμενον. ὡς δ' οἰχόμενος 2 ἀπήγγειλε πάλιν παραδεδωκότας, ἐπικηρυκεύεται Γυλίππω καὶ Συρακόσιοις εἴναι ἔτοιμος ὑπὲρ Ἀθηναίων ξυμβῆναι, 3 ὅστις ἀνήλωσαν χρήματα Συρακόσιοι ἐσ τὸν πόλεμον, ταῦτα 10 ἀποδοῦναι, ὥστε τὴν μετ' αὐτοῦ στρατιὰν ἀφεῖναι αὐτούς· μέχρι οὐδὲ δ' ἀν τὰ χρήματα ἀποδοθῆ, ἄνδρας δώσειν Ἀθηναίων διμήρους, 4 ἔνα κατὰ τάλαντον. οἱ δὲ Συρακόσιοι καὶ 15 Γύλιππος οὐ προσεδέχοντο τοὺς λόγους, ἀλλὰ προσπεσόντες καὶ περιστάντες πανταχόθεν ἔβαλλον καὶ τούτους μέχρι 20 δύψε. εἶχον δὲ καὶ οὗτοι πονήρως σίτου τε καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἀπορίᾳ. δῆμος δὲ τῆς νυκτὸς φυλάξαντες τὸ ἡσυχάζον ἔμελλον πορεύεσθαι. καὶ ἀναλαμβάνοντες τε τὰ ὅπλα καὶ 25 οἱ Συρακόσιοι αἰσθάνονται καὶ ἐπαιάνισαν. γνόντες δὲ 5 οἱ Ἀθηναῖοι ὅτι οὐ λανθάνονται, κατέθεντο πάλιν πλὴν 30 τριακοσίων μάλιστα ἀνδρῶν· οὗτοι δὲ διὰ τῶν φυλάκων βιασάμενοι ἔχωρουν τῆς νυκτὸς ἦ ἐδύναντο.

Νικίας δ' ἐπειδὴ ἡμέρα ἐγένετο ἥγε τὴν στρατιάν· οἱ δὲ 84 Συρακόσιοι καὶ οἱ ἔνυμμαχοι προσέκειντο τὸν αὐτὸν τρόπον πανταχόθεν βάλλοντες τε καὶ κατακοντίζοντες. καὶ οἱ 25 Ἀθηναῖοι ἡπείγοντο πρὸς τὸν Ἀσσύναρον ποταμόν, ἄμα μὲν βιαζόμενοι ὑπὸ τῆς πανταχόθεν προσβολῆς ἵππεων τε πολλῶν καὶ τοῦ ἄλλου ὅχλου, οἰόμενοι ρῦάν τι σφίσιν ἔσεσθαι, ἦν διαβῶσι τὸν ποταμόν, ἄμα δ' ὑπὸ τῆς ταλαιπωρίας καὶ τοῦ πιεῦ ἐπιθυμίᾳ. ὡς δὲ γίγνονται ἐπ' αὐτῷ, 3 30 ἐσπίπτουσιν οὐδενὶ κόσμῳ ἔτι, ἀλλὰ πᾶς τέ τις διαβῆναι αὐτὸς πρῶτος βουλόμενος καὶ οἱ πολέμιοι ἐπικείμενοι χαλε-

4 post μετὰ add. τοῦ M
11 δ' οὐ B

5 καὶ ἔκεῖνον B (κάκεῦνον γρ. B)
17 πορεύεσθαι A B
18 ἐπαιάνισαν c f: ἐπαιάνισαν
codd.

πὴν ἥδη τὴν διάβασιν ἐποίουν ἄθροις γὰρ ἀναγκαζόμενοι
 χωρεῦν ἐπέπιπτόν τε ἀλλήλοις καὶ κατεπάτουν, περὶ τε τοῖς
 δορατίοις καὶ σκεύεσιν οἱ μὲν εὐθὺς διεφθείροντο, οἱ δὲ
 4 ἐμπαλασσόμενοι κατέρρεον. ἐς τὰ ἐπὶ θάτερά τε τοῦ ποτα-
 μοῦ παραστάντες οἱ Συρακόσιοι (ἥν δὲ κρημνῶδες) ἔβαλλον 5
 ἄνωθεν τοὺς Ἀθηναίους, πίνοντάς τε τοὺς πολλοὺς ἀσμέ-
 νους καὶ ἐν κούλῳ ὅντι τῷ ποταμῷ ἐν σφίσι ταρασ-
 5 σομένους. οἵ τε Πελοποννήσιοι ἐπικαταβάντες τοὺς ἐν τῷ
 ποταμῷ μάλιστα ἔσφαζον. καὶ τὸ ὕδωρ εὐθὺς διέφθαρτο,
 ἀλλ’ οὐδὲν ἥστον ἐπίνετό τε ὁμοῦ τῷ πηλῷ ἡματωμένον καὶ 10
 85 περιμάχητον ἥν τοῖς πολλοῖς. τέλος δὲ νεκρῶν τε πολλῶν
 ἐπ’ ἀλλήλοις ἥδη κειμένων ἐν τῷ ποταμῷ καὶ διεφθαρμένου
 τοῦ στρατεύματος τοῦ μὲν κατὰ τὸν ποταμόν, τοῦ δὲ καὶ, εἴ
 τι διαφύγοι, ὑπὸ τῶν ἵππεων, Νικίας Γυλίππῳ ἔαυτὸν παρ-
 δίδωσι, πιστεύσας μᾶλλον αὐτῷ ἢ τοῖς Συρακοσίοις· καὶ 15
 ἔαυτῷ μὲν χρήσασθαι ἐκέλευεν ἐκεῖνόν τε καὶ Λακεδαι-
 μονίους ὅτι βούλονται, τοὺς δὲ ἄλλους στρατιώτας παύ-
 2 σασθαι φονεύοντας. καὶ ὁ Γύλιππος μετὰ τοῦτο ζωγρεῦν
 ἥδη ἐκέλευεν· καὶ τούς τε λοιποὺς ὅσους μὴ ἀπεκρύψαντο
 (πολλοὶ δὲ οὗτοι ἐγένοντο) ξυνεκόμισαν ζῶντας, καὶ ἐπὶ 20
 τοὺς τριακοσίους, οἱ τὴν φυλακὴν διεξῆλθον τῆς νυκτός,
 3 πέμψαντες τοὺς διωξόμενους ξυνέλαβον. τὸ μὲν οὖν
 ἀθροισθὲν τοῦ στρατεύματος ἐς τὸ κοινὸν οὐ πολὺ ἐγένετο,
 τὸ δὲ διακλαπὲν πολύ, καὶ διεπλήσθη πᾶσα Σικελία αὐτῶν,
 ἀτε οὐκ ἀπὸ ξυμβάσεως ὥσπερ τῶν μετὰ Δημοσθένους 25
 4 ληφθέντων. μέρος δέ τι οὐκ ὀλίγον καὶ ἀπέθανεν· πλεῖ-
 στος γὰρ δὴ φόνος οὗτος καὶ οὐδενὸς ἐλάσσων τῶν ἐν τῷ
 [Σικελικῷ] πολέμῳ τούτῳ ἐγένετο. καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις
 προσβολαῖς ταῖς κατὰ τὴν πορείαν συχναῖς γενομέναις οὐκ
 ὀλίγοι ἐτεθνήκεσαν. πολλοὶ δὲ ὅμως καὶ διέφυγον, οἱ μὲν 30

6 ἀσμένως B 10 τε om. C 16 χρήσασθαι B : χρῆσθαι
 cett. 20 ξυνεκόμισαν B : συγκομίσας cett. 25 post μετὰ add.
 τοῦ M 8 Σικελικῷ secl. Dobree 29 προσβολαῖς B : om.
 cett.

καὶ παραυτίκα, οἱ δὲ καὶ δουλεύσαντες καὶ διαδιδράσκοντες
ὑστερον· τούτοις δ' ἦν ἀναχώρησις ἐς Κατάνην.

Ξυναθροισθέντες δὲ οἱ Συρακόσιοι καὶ οἱ ἔνυμμαχοι, τῶν 86
τε αἰχμαλώτων ὅσους ἐδύναντο πλείστους καὶ τὰ σκῦλα
5 ἀναλαβόντες, ἀνεχώρησαν ἐς τὴν πόλιν. καὶ τοὺς μὲν 2
ἄλλους Ἀθηναίων καὶ τῶν ἔνυμμάχων ὄπόσους ἔλαβον κατε-
βίβασαν ἐς τὰς λιθοτομίας, ἀσφαλεστάτην εἶναι νομίσαντες
τήρησιν, Νικίαν δὲ καὶ Δημοσθένη ἄκοντος τοῦ Γυλίππου
ἀπέσφαξαν. ὁ γὰρ Γύλιππος καλὸν τὸ ἀγώνισμα ἐνόμιζεν
10 οἱ εἶναι ἐπὶ τοῖς ἄλλοις καὶ τοὺς ἀντιστρατήγους κομίσαι
Λακεδαιμονίους. ἔννέβανε δὲ τὸν μὲν πολεμιώτατον αὐ- 3
τοῖς εἶναι, Δημοσθένη, διὰ τὰ ἐν τῇ νήσῳ καὶ Πύλῳ, τὸν
δὲ διὰ τὰ αὐτὰ ἐπιτηδειότατον· τοὺς γὰρ ἐκ τῆς νήσου
ἀνδρας τῶν Λακεδαιμονίων δικίας προυθυμήθη, σπουδὰς
15 πείσας τοὺς Ἀθηναίους ποιήσασθαι, ὥστε ἀφεθῆναι. ἀνθ' 4
ῶν οὖτε Λακεδαιμόνιοι ἤσαν αὐτῷ προσφιλεῖς κάκεῦνος οὐχ
ἥκιστα διὰ τοῦτο πιστεύσας ἑαυτὸν τῷ Γυλίππῳ παρέδωκεν.
ἄλλὰ τῶν Συρακοσίων τινές, ὡς ἐλέγετο, οἱ μὲν δείσαντες,
ὅτι πρὸς αὐτὸν ἐκεκοινολόγηντο, μὴ βασανιζόμενος διὰ τὸ
20 τοιούτοις ταραχῇν σφίσιν ἐν εὐπραγίᾳ ποιήσῃ, ἄλλοι δέ, καὶ
οὐχ ἥκιστα οἱ Κορίνθιοι, μὴ χρήμασι δὴ πείσας τινάς, ὅτι
πλούσιος ἦν, ἀποδρᾷ καὶ αὐθις σφίσι τεωτερόν τι ἀπ' αὐτοῦ
γένηται, πείσαντες τοὺς ἔνυμμάχους ἀπέκτειναν αὐτόν. καὶ 5
δὲ μὲν τοιαύτη ἡ ὅτι ἐγγύτατα τούτων αἰτίᾳ ἐτεθνήκει,
25 ἥκιστα δὴ ἄξιος ὡν τῶν γε ἐπ' ἐμοῦ Ἐλλήνων ἐς τοῦτο
δυστυχίας ἀφικέσθαι διὰ τὴν πᾶσαν ἐς ἀρετὴν νενομισμένην
ἐπιτήδευσιν.

Τοὺς δ' ἐν ταῖς λιθοτομίαις οἱ Συρακόσιοι χαλεπῶς τοὺς 87
πρώτους χρόνους μετεχείρισαν. ἐν γὰρ κοίλῳ χωρίῳ ὅντας
30 καὶ ὀλίγῳ πολλοὶς οὖτε ἥλιοι τὸ πρώτον καὶ τὸ πνῦος ἔτι

5 λαβόντες Α E F M 8 τοῦ Β: om. cett. 17 διὰ τοῦτο
Β: om. cett. 21 δὴ Β: om. cett. 23 post πείσαντες add. τε
Α C E F G M 26 πᾶσαν ἐς ἀρετὴν Β γρ. Μ: om. cett. 30 καὶ
ὄλιγῳ Β: om. cett.

έλύπει διὰ τὸ ἀστέγαστον καὶ αἱ νύκτες ἐπιγιγνόμεναι τού-
ναυτίου μετοπωριναὶ καὶ ψυχραὶ τῇ μεταβολῇ ἐσ ἀσθένειαν
2 ἐνεωτέριζον, πάντα τε ποιούντων αὐτῶν διὰ στενοχωρίαν
ἐν τῷ αὐτῷ καὶ προσέτι τῶν νεκρῶν ὅμοι ἐπ' ἀλλήλοις
ξυννευημένων, οἱ ἔκ τε τῶν τραυμάτων καὶ διὰ τὴν μετα- 5
βολὴν καὶ τὸ τοιοῦτον ἀπέθνησκον, καὶ ὅσμαὶ ἥσαν οὐκ
ἀνεκτοί, καὶ λιμῷ ἄμα καὶ δίψῃ ἐπιέζοντο (ἔδιδοσαν γὰρ
αὐτῶν ἑκάστῳ ἐπὶ δκτῷ μῆνας κοτύλην ὕδατος καὶ δύο
κοτύλας σίτου), ἄλλα τε ὅσα εἰκὸς ἐν τῷ τοιούτῳ χωρίῳ
ἐμπεπτωκότας κακοπαθῆσαι, οὐδὲν ὅτι οὐκ ἐπεγένετο αὐτοῖς· 10
3 καὶ ἡμέρας μὲν ἐβδομήκοντά τινας οὕτω διητήθησαν ἀθρόοι·
ἐπειτα πλὴν Ἀθηναίων καὶ εἴ τινες Σικελιωτῶν Ἰταλιω-
4 τῶν ξυνεστράτευσαν, τοὺς ἄλλους ἀπέδοντο. ἐλήφθησαν
δὲ οἱ ἔνυμπαντες, ἀκριβείᾳ μὲν χαλεπὸν ἐξειπεῖν, ὅμως δὲ
5 οὐκ ἐλάσσους ἐπτακισχιλίων. ξυνέβη τε ἔργον τοῦτο 15
[Ἐλληνικὸν] τῶν κατὰ τὸν πόλεμον τόνδε μέγιστον γενέ-
σθαι, δοκεῖν δὲ ἐμοιγε καὶ ὡν ἀκοῇ Ἐλληνικῶν ἵσμεν, καὶ
τοῖς τε κρατήσασι λαμπρότατον καὶ τοῖς διαφθαρεῖσι δυστυ-
6 χέστατον· κατὰ πάντα γὰρ πάντως ικηθέντες καὶ οὐδὲν
δλίγον ἐσ οὐδὲν κακοπαθήσαντες πανωλεθρίᾳ δὴ τὸ λεγό- 20
μενον καὶ πεζὸς καὶ νῆες καὶ οὐδὲν ὅτι οὐκ ἀπώλετο, καὶ
δλίγοι ἀπὸ πολλῶν ἐπ' οἴκου ἀπενόστησαν. ταῦτα μὲν τὰ
περὶ Σικελίαν γενόμενα.

2 ἐπ' ἀσθενείᾳ B

δίψῃ codd.

εἰπεῖν B

5 ξυνενηγμένων B M

9 τῷ B : om. cett.

16 Ἐλληνικὸν secl. Krüger

7 δίψῃ rec. :

14 post δὲ add. καὶ B

ΙΣΤΟΡΙΩΝ Θ

Ἐς δὲ τὰς Ἀθήνας ἐπειδὴ ἡγγέλθη, ἐπὶ πολὺ μὲν ἡπί- 1
 στουν καὶ τοῖς πάνυ τῶν στρατιωτῶν ἔξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου
 διαπεφευγόσι καὶ σαφῶς ἀγγέλλουσι, μὴ οὕτω γε ἄγαν
 πανσυδὶ διεφθάρθαι· ἐπειδὴ δὲ ἔγνωσαν, χαλεποὶ μὲν ἥσαν
 5 τοῖς ξυμπροθυμηθεῖσι τῶν ῥήτορων τὸν ἔκπλουν, ὥσπερ οὐκ
 αὐτοὶ ψηφισάμενοι, ὡργίζοντο δὲ καὶ τοῖς χρησμολόγοις τε
 καὶ μάντεσι καὶ ὑπόσοι τι τότε αὐτοὺς θειάσαντες ἐπήλ-
 πισαν ὡς λήψουται Σικελίαν. πάντα δὲ πανταχόθεν αὐτοὺς 2
 ἐλύπει τε καὶ περιειστήκει ἐπὶ τῷ γεγενημένῳ φόβῳ τε καὶ
 10 κατάπληξις μεγίστη δή. ἂμα μὲν γὰρ στερόμενοι καὶ ἴδιᾳ
 ἔκαστος καὶ ἡ πόλις ὁπλιτῶν τε πολλῶν καὶ ἵππεων καὶ
 ἥλικίας οἵλαν οὐχ ἐτέραν ἔώρων ὑπάρχουσαν ἐβαρύνοντο·
 ἂμα δὲ ναῦς οὐχ ὁρῶντες ἐν τοῖς νεωσοίκοις ἰκανὰς οὐδὲ
 χρήματα ἐν τῷ κοινῷ οὐδ' ὑπηρεσίας ταῖς ναυσὶν ἀνέλπι-
 15 στοι ἥσαν ἐν τῷ παρόντι σωθῆσεσθαι, τούς τε ἀπὸ τῆς
 Σικελίας πολεμίους εὐθὺς σφίσιν ἐνόμιζον τῷ ναυτικῷ ἐπὶ³
 τὸν Πειραιᾶ πλευσεῖσθαι, ἄλλως τε καὶ τοσοῦτον κρατή-
 σαντας, καὶ τοὺς αὐτόθεν πολεμίους τότε δὴ καὶ διπλασίας
 πάντα παρεσκευασμένους κατὰ κράτος ἥδη καὶ ἐκ γῆς καὶ
 20 ἐκ θαλάσσης ἐπικείσεσθαι, καὶ τοὺς ξυμμάχους σφῶν μετ'
 αὐτῶν ἀποστάντας. ὅμως δὲ ὡς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἐδόκει 3
 χρῆναι μὴ ἐνδιδόναι, ἀλλὰ παρασκευάζεσθαι καὶ ναυτικόν,
 θθεν ἀν δύνωνται ξύλα ξυμπορισαμένους, καὶ χρήματα, καὶ

3 ἄγαν B: ἀν cett. γρ. B 4 post πανσυδὶ add. πᾶν B δὲ B:
 τε cett. 7 ἐπήλπισαν] ἐπεισαν B 23 θθεν om. B

τὰ τῶν ξυμμάχων ἐs ἀσφάλειαν ποιεῖσθαι, καὶ μάλιστα τὴν Εὐβοιαν, τῶν τε κατὰ τὴν πόλιν τι ἐs εὐτέλειαν σωφρονίσαι, καὶ ἀρχῆν τινα πρεσβυτέρων ἀνδρῶν ἐλέσθαι, οἵτινες περὶ τῶν παρόντων ὡs ἀν καιρὸς ἦ προβουλεύσουσι.

4 πάντα τε πρὸς τὸ παραχρῆμα περιδεές, ὅπερ φιλεῖ δῆμος 5 ποιεῖν, ἔτοιμοι ἥσαν εὐτακτεῖν. καὶ ὡs ἔδοξεν αὐτοῖς, καὶ ἐποίουν ταῦτα, καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

2 Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος πρὸς τὴν ἐκ τῆς Σικελίας τῶν Ἀθηναίων μεγάλην κακοπραγίαν εὐθὺς οἱ Ἑλληνες πάντες ἐπηρμένοι ἥσαν, οἱ μὲν μηδετέρων ὄντες ξύμμαχοι, 10 ὡs, ἦν τις καὶ μὴ παρακαλῇ σφᾶς, οὐκ ἀποστατέον ἔτι τοῦ πολέμου εἴη, ἀλλ' ἐθελοντὶ ἵτεον ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους, νομίσαντες καν ἐπὶ σφᾶς ἔκαστοι ἐλθεῖν αὐτούς, εἰ τὰ ἐν τῇ Σικελίᾳ κατώρθωσαν, καὶ ἄμα βραχὺν ἐσεσθαι τὸν λοιπὸν πόλεμον, οὖ μετασχεῦν καλὸν εἶναι, οἱ δ' αὐτὸν Λακεδαι- 15 μονίων ξύμμαχοι ξυμπροθυμηθέντες ἐπὶ πλέον ἢ πρὶν ἀπαλ-

2 λάξεσθαι διὰ τάχους πολλῆς ταλαιπωρίας. μάλιστα δὲ οἱ τῶν Ἀθηναίων ὑπήκοοι ἔτοιμοι ἥσαν καὶ παρὰ δύναμιν αὐτῶν ἀφίστασθαι διὰ τὸ ὀργώντες κρίνειν τὰ πράγματα καὶ μηδ' ὑπολείπειν λόγον αὐτοῖς ὡs τό γ' ἐπὶὸν θέρος οἷοί 20

3 τ' ἔσονται περιγενέσθαι. ἡ δὲ τῶν Λακεδαιμονίων πόλις πᾶσί τε τούτοις ἐθάρσει καὶ μάλιστα ὅτι οἱ ἐκ τῆς Σικελίας αὐτοῖς ξύμμαχοι πολλῇ δυνάμει, κατ' ἀνάγκην ἥδη τοῦ ναυτικοῦ προσγεγενημένον, ἄμα τῷ ἥρι ὡs εἰκὸς παρέσεσθαι

4 ἔμελλον. πανταχόθεν τε εὐέλπιδες ὄντες ἀπροφασίστως 25 ἀπτεσθαι διενοοῦντο τοῦ πολέμου, λογιζόμενοι καλῶs τελευτήσαντος αὐτοῦ κινδύνων τε τοιούτων ἀπηλλάχθαι ἀν τὸ λοιπὸν οἷος καὶ δ ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων περιέστη ἀν αὐτούς, εἰ τὸ Σικελικὸν προσέλαβον, καὶ καθελόντες ἐκείνους αὐτοὶ τῆς πάσης Ἐλλάδος ἥδη ἀσφαλῶs ἥγήσεσθαι. 3c

7 post ἐτελεύτα add. τοῦτο B

12 νομίζοντες suprascr. νομίσαντες B

13 post ἐλθεῖν add. ἀν B 14 post ἄμα add. ἥγούμενοι A C E F G M

19 ὀργώντας B 20 post θέρος add. αὐτοὶ B 24 post εἰκὸς add.

ἥν B 25 τε] δ' B 26 διαλογιζόμενοι B 29 εἰ om. B

Εὐθὺς οὖν Ἱγις μὲν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἐν τῷ χείμωνι 3 τούτῳ ὅρμηθεὶς στρατῷ τινὶ ἐκ Δεκελείας τά τε τῶν ἔνυμάχων ἡργυρολόγησεν ἐς τὸ ναυτικὸν καὶ τραπόμενος ἐπὶ τοῦ Μηλιῶς κόλπου Οἰταλῶν τε κατὰ τὴν παλαιὰν ἔχθραν 5 τῆς λείας τὴν πολλὴν ἀπολαβὼν χρήμata ἐπράξατο, καὶ Ἱχαιοὺς τοὺς Φθιώτας καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ταύτη Θεσταλῶν ὑπηκόους μεμφομένων καὶ ἀκόντων τῶν Θεσταλῶν δμήρους τέ τινας ἡνάγκασε δοῦναι καὶ χρήμata, καὶ κατέθετο τοὺς δμήρους ἐs Κόρινθον, ἐs τε τὴν ἔνυμαχίαν ἐπειράτο 10 προσάγειν. Λακεδαιμόνιοι δὲ τὴν πρόσταξιν ταῖς πόλεσιν 2 ἐκατὸν νεῶν τῆς ναυπηγίας ἐποιοῦντο, καὶ ἕαυτοῖς μὲν καὶ Βοιωτοῖς πέντε καὶ εἴκοσιν ἐκατέροις ἔταξαν, Φωκεῦσι δὲ καὶ Λοκροῖς πέντε καὶ δέκα, καὶ Κορινθίοις πέντε καὶ δέκα, 15 Ἀρκάσι δὲ καὶ Πελληνεῦσι καὶ Σικουνίοις δέκα, Μεγαρεῦσι δὲ καὶ Τροιζηνίοις καὶ Ἑπιδαυρίοις καὶ Ἐρμιονεῦσι δέκα· τά τε ἄλλα παρεσκευάζοντο ὡς εὐθὺς πρὸς τὸ ἔαρ ἔξόμενοι τοῦ πολέμου.

Παρεσκευάζοντο δὲ καὶ Ἀθηναῖοι, ὥσπερ διενοήθησαν, 4 ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι τούτῳ τὴν τε ναυπηγίαν, ἔνδια ἔνυμα 20 πορισάμενοι, καὶ Σούνιον τειχίσαντες, δπως αὐτοῖς ἀσφάλεια ταῖς σιταγωγοῖς ναυσὶν εἶη τοῦ περίπλου, καὶ τό τε ἐν τῇ Λακωνικῇ τείχισμα ἐκλιπόντες ὁ ἐνωκοδόμησαν παραπλέοντες ἐs Σικελίαν, καὶ τᾶλλα, εἴ πού τι ἐδόκει ἀχρεῖον ἀναλίσκεσθαι, ἔνστελλόμενοι ἐs εὐτέλειαν, μάλιστα δὲ τὰ τῶν 25 ἔνυμάχων διασκοποῦντες δπως μὴ σφῶν ἀποστήσονται.

Πραστόντων δὲ ταῦτα ἀμφοτέρων καὶ δυτῶν οὐδὲν ἄλλο 5 ἢ ὥσπερ ἀρχομένων ἐν κατασκευῇ τοῦ πολέμου, πρῶτοι Εὐβοῆς ὡς Ἱγιν περὶ ἀποστάσεως τῶν Ἀθηναίων ἐπρεσβεύσαντο ἐν τῷ χειμῶνι τούτῳ. ὁ δὲ προσδεξάμενος τοὺς 30 λόγους αὐτῶν μεταπέμπεται ἐκ Λακεδαιμονος Ἀλκαμένη τὸν

7 μεμφομένους B τῶν B: om. cett. 13 καὶ Κορινθίοις]
Κορινθίοις δὲ B 14 Ἀρκάσι δὲ καὶ] καὶ Ἀρκάσι δέκα B 19 αὐτῷ
B: om. cett. 23 τᾶλλα B: τὰ ἄλλα cett. τι που B post
ἀναλίσκεσθαι add οἱ B

Σθενελαΐδου καὶ Μέλανθον ἄρχοντας ὡς ἐς τὴν Εὔβοιαν· οἱ δ' ἥλθον ἔχοντες τῶν νεοδαμωδῶν ὡς τριακοσίους, καὶ παρε-² σκεύαζεν αὐτοῖς τὴν διάβασιν. ἐν τούτῳ δὲ καὶ Λέσβιοι ἥλθον βουλόμενοι καὶ αὐτοὶ ἀποστῆναι· καὶ ξυμπρασσόντων αὐτοῖς τῶν Βοιωτῶν ἀναπείθεται Ἀγις ὥστε Εὔβοιας μὲν 5 πέρι ἐπισχεῖν, τοῖς δὲ Λεσβίοις παρεσκεύαζε τὴν ἀπόστασιν, Ἀλκαμένη τε ἄρμοστὴν διδούς, ὃς ἐς Εὔβοιαν πλεῦν ἔμελλε,³ καὶ δέκα μὲν Βοιωτοὶ ναῦς ὑπέσχοντο, δέκα δὲ Ἀγις. καὶ ταῦτα ἄνευ τῆς Λακεδαιμονίων πόλεως ἐπράστετο· ὁ γὰρ Ἀγις, ὅσον χρόνον ἦν περὶ Δεκέλειαν ἔχων τὴν μεθ' ἑαυτοῦ 10 δύναμιν, κύριος ἦν καὶ ἀποστέλλειν εἴ ποι τινα ἐβούλετο στρατιὰν καὶ ξυναγείρειν καὶ χρήματα πράσπειν. καὶ πολὺ μᾶλλον ὡς εἰπεῖν κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν αὐτοῦ οἱ ξύμμαχοι ὑπήκοον [ἢ] τῶν ἐν τῇ πόλει Λακεδαιμονίων· δύναμιν γὰρ ἔχων αὐτὸς εὐθὺς ἐκασταχόσει δεινὸς παρῆν.

4 Καὶ ὁ μὲν τοῖς Λεσβίοις ἐπρασσε, Χῖοι δὲ καὶ Ἐρυθραῖοι ἀποστῆναι καὶ αὐτοὶ ἐτοῦμοι ὄντες πρὸς μὲν Ἀγιν οὐκ ἐτράποντο, ἐς δὲ τὴν Λακεδαιμονίαν. καὶ παρὰ Τισταφέρνους,⁴ ὃς βασιλεὺς Δαρείῳ τῷ Ἀρταξέρξου στρατηγὸς ἦν τῶν κάτω,⁵ πρεσβευτὴς ἄμα μετ' αὐτῶν παρῆν. ἐπήγετο γὰρ καὶ ὁ 20 Τισταφέρνης τὸν Πελοποννησίους καὶ ὑπισχνεῖτο τροφὴν παρέξειν. ὑπὸ βασιλέως γὰρ νεωστὶ ἐτύγχανε πεπραγμένος τοὺς ἐκ τῆς ἑαυτοῦ ἀρχῆς φόρους, οὓς δι' Ἀθηναίους ἀπὸ τῶν Ἑλληνῶν πόλεων οὐ δυνάμενος πράστεσθαι ἐπωφείλησεν· τοὺς τε οὖν φόρους μᾶλλον ἐνόμιζε κομιεῖσθαι 25 κακώσας τὸν Ἀθηναίους, καὶ ἄμα βασιλεὺς ξυμμάχους Λακεδαιμονίους ποιήσειν, καὶ Ἀμόργην τὸν Πιστούθνου νίδν νόθον, ἀφεστῶτα περὶ Καρίαν, ὥσπερ αὐτῷ προσέταξε βασιλεύς, ἢ ζῶντα ἄξειν ἢ ἀποκτενεῖν.

² post ὡς add. ἐς B ⁷ ὃς] ὡς B ¹⁰ μετ' αὐτοῦ B
¹¹ πον B ¹⁴ ἢ non legit Schol. ¹⁵ αὐτὸς om. B εὐθὺς
 B: om. cett. ²¹ post ὑπισχνεῖτο add. ἱκανὴν B ²⁵ μᾶλλον
 om. A E F M ²⁸ post ἀφεστῶτα add. τὰ B ²⁹ ἀποκτενεῖν
 Reiske : ἀποκτεῖναι B : ἀποκτείνειν cett.

Οι μὲν οὖν Χῖοι καὶ Τισσαφέρνης κοινῇ κατὰ τὸ αὐτὸν ἔπρασσον, Καλλίγειτος δὲ ὁ Λαιοφῶντος Μεγαρεὺς καὶ Τιμαγόρας ὁ Ἀθηναγόρου Κυζικηνός, φυγάδες τῆς ἑαυτῶν ἀμφότεροι παρὰ Φαρναβάζω τῷ Φαρνάκου κατοικοῦντες, 5 ἀφικνοῦνται περὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐς τὴν Λακεδαιμονα πέμψαντος Φαρναβάζου, ὅπως ναῦς κομίσειαν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ αὐτός, εἰ δύναιτο, ἄπερ ὁ Τισσαφέρνης προυθυμεῖτο, τὰς τε ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἀρχῇ πόλεις ἀποστήσειε τῶν Ἀθηναίων διὰ τὸν φόρους καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ βασιλεῖ τὴν 10 ξυμμαχίαν τῶν Λακεδαιμονίων ποιήσειεν.

Πρασσόντων δὲ ταῦτα χωρὶς ἐκατέρων, τῶν τε ἀπὸ τοῦ 2 Φαρναβάζου καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ Τισσαφέρνους, πολλὴ ἄμιλλα ἐγίγνετο τῶν ἐν τῇ Λακεδαιμονί, ὅπως οἱ μὲν ἐς τὴν Ἰωνίαν καὶ Χίον, οἱ δ' ἐς τὸν Ἑλλήσποντον πρότερον ναῦς καὶ 15 στρατιὰν πείσοντι πέμπειν. οἱ μέντοι Λακεδαιμόνιοι τὰ 3 τῶν Χίων καὶ Τισσαφέρνους παρὰ πολὺ προσεδέξαντο μᾶλλον· ξυνέπρασσε γὰρ αὐτοῖς καὶ Ἀλκιβιάδης, Ἐνδίψῳ ἐφορεύοντι πατρικὸς ἐς τὰ μάλιστα ξένος ὡν, δθεν καὶ τοῦνομα Λακωνικὸν ἡ οἰκία αὐτῶν κατὰ τὴν ξενίαν ἔσχεν. Ἐνδίος 20 γὰρ Ἀλκιβιάδον ἐκαλεῖτο. ὅμως δ' οἱ Λακεδαιμόνιοι πρώτον, 4 κατάσκοπον ἐς τὴν Χίον πέμψαντες Φρῦνιν ἄνδρα περίοικον, εἰ αἴ τε νῆες αὐτοῖς εἰσὶν ὅσα περ ἐλεγον καὶ τὰλλα εἰ ἡ πόλις ἴκανή ἐστι πρὸς τὴν λεγομένην δόξαν, ἀπαγγείλαντος αὐτοῖς ὡς εἴη ταῦτα ἀληθῆ ἄπερ ἥκουν, τούς τε Χίους καὶ 25 τοὺς Ἐρυθραίους εὐθὺς ξυμμάχους ἐποιήσαντο καὶ τεσσαράκοντα ναῦς ἐψηφίσαντο αὐτοῖς πέμπειν, ὡς ἐκεῖ οὐκ ἔλασσον ἡ ἔξήκοντα ἀφ' ὧν οἱ Χῖοι ἐλεγον ὑπαρχουσῶν. καὶ τὸ 5 μὲν πρώτον δέκα τούτων αὐτοὶ ἔμελλον πέμψειν, καὶ Μελαγχρίδαν, ὃς αὐτοῖς ναύαρχος ἦν· ἔπειτα σεισμοῦ γενομένου 30 ἀντὶ τοῦ Μελαγχρίδου Χαλκιδέα ἔπειμπον καὶ ἀντὶ τῶν δέκα

4 Φαρνάκου B M : Φαρναβάκου cett. 5 περὶ] ὑπὲρ B 15 πείσωσι
B suprascr. G¹ 18 post πατρικὸς add. καὶ B 20 Ἀλκιβιάδης
Α E F (G) M 21 Φρῦνιν . . . 27 ἐλ[εγον Π²⁴] 22 τὰλλα] τὰ ἄλλα
A C E F G M εἰ B : om. cett. [Π²⁴] 28 αὐτοῖς B C πέμψειν B :
πέμπειν cett.

νεῶν πέντε παρεσκευάζοντο ἐν τῇ Λακωνικῇ. καὶ ὁ χειμῶν
ἔτελεύτα καὶ ἐνὸς δέον εἰκοστὸν ἔτος τῷ πολέμῳ ἔτελεύτα
τῷδε δν Θουκύδης ξυνέγραψεν.

7 "Αμα δὲ τῷ ἡρι τοῦ ἐπιγιγνομένου θέρους εὐθὺς ἐπει-
γομένων τῶν Χίων ἀποστεῖλαι τὰς ναῦς καὶ δεδιότων μὴ 5
οἱ Ἀθηναῖοι τὰ πρασσόμενα αἴσθωνται (πάντες γὰρ κρύφα
αὐτῶν ἐπρεσβεύοντο), ἀποπέμπουσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐς
Κόρινθον ἄνδρας Σπαρτιάτας τρεῖς, ὅπως ἀπὸ τῆς ἑτέρας
θαλάσσης ὡς τάχιστα ἐπὶ τὴν πρὸς Ἀθήνας ὑπερενεγκόντες
τὰς ναῦς τὸν Ἰσθμὸν κελεύσωσι πλεῦν ἐς Χίον πάσας, καὶ 10
ἄς ὁ Ἡγις παρεσκεύαζεν ἐς τὴν Λέσβον καὶ τὰς ἄλλας.
ἡσαν δὲ αἱ ἔνυμπασαι τῶν ξυμμαχίδων νῆες αὐτόθι μᾶς
8 δέουσαι τεσσαράκοντα. ὁ μὲν οὖν Καλλίγειτος καὶ Τιμα-
γόρας ὑπὲρ τοῦ Φαρναβάζου οὐκ ἐκοινοῦντο τὸν στόλον ἐς
τὴν Χίον, οὐδὲ τὰ χρήματα ἐδίδοσαν ἢ ηλθον ἔχοντες ἐς 15
τὴν ἀποστολὴν πέντε καὶ εἴκοσι τάλαντα, ἀλλ' ὕστερον ἐφ'
2 ἑαυτῶν διενοοῦντο ἄλλω στόλῳ πλεῦν· ὁ δὲ Ἡγις ἐπειδὴ
έώρα τὸν Λακεδαιμονίους ἐς τὴν Χίον πρῶτον ὡρμημένους,
οὐδ' αὐτὸς ἄλλο τι ἐγίγνωσκεν, ἀλλὰ ξυνελθόντες ἐς Κόριν-
θον οἱ ἔνυμπαχοι ἐβούλευοντο, καὶ ἔδοξε πρῶτον ἐς Χίον 20
αὐτοῖς πλεῦν ἄρχοντα ἔχοντας Χαλκιδέα, ὃς ἐν τῇ Λακωνικῇ
τὰς πέντε ναῦς παρεσκεύαζεν, ἐπειτα ἐς Λέσβον καὶ Ἀλ-
καμένη ἄρχοντα, ὅνπερ καὶ Ἡγις διενοεῖτο, τὸ τελευταῖον
δὲ ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ἀφικέσθαι (προστετάκτο δὲ ἐς
3 αὐτὸν ἄρχων Κλέαρχος ὁ Ῥαμφίον), διαφέρειν δὲ τὸν Ἰσθμὸν 25
τὰς ἡμισείας τῶν νεῶν πρῶτον, καὶ εὐθὺς ταύτας ἀποπλεῦν,
ὅπως μὴ οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς τὰς ἀφορμῶμένας μᾶλλον τὸν
4 νοῦν ἔχωσιν ἢ τὰς ὕστερον ἐπιδιαφερομένας. καὶ γὰρ τὸν

2 δέοντος ΑΒ 4 ἄμα δὲ τῷ ἡρι τοῦ Β: τοῦ δ' cett. γρ. Β
8 ἄνδρας Σπαρτιάτας ἐς Κόρινθον Α C E F G M 12 τῶν ξυμμαχίδων
secl. Stahl ξυμμαχίδων Β: ξυμμαχικῶν cett. 14 ἐκοινοῦντο
M: ἐκοινοῦντο cett. 21 αὐτοῖς C G 22 παρεσκεύασε(γ)
C E F G M 23 τὸ om. Β 26 ἡμισέας F: ἡμισέας A: ἡμισέας
cett. (in ras. B) 27 ἀφορμῶμένας incipit Π¹⁷ τὸν νοῦν μᾶλλον
Β Π¹⁷ 28 ἐπιδιαφερομένας Β: διαφερομένας cett. [Π¹⁷]

πλοῦν ταύτη ἐκ τοῦ προφανοῦς ἐποιοῦντο, καταφρονήσαντες
τῶν Ἀθηναίων ἀδυνασταίν, ὅτι ναυτικὸν οὐδὲν αὐτῶν πολὺ⁹
πω ἐφάνετο. ὡς δὲ ἔδοξεν αὐτοῖς, καὶ διεκόμισαν εὐθὺς
μίαν καὶ εἴκοσι ναῦς. οἱ δὲ Κορίνθιοι, ἐπειγομένων αὐτῶν τὸν
5 πλοῦν, οὐ προυθυμήθησαν ξυμπλεῖν πρὶν τὰ Ἰσθμια, ἀ τότε
ἥν, διεορτάσωσιν. Ἀγις δὲ αὐτοῖς ἑτοῖμος ἥν ἐκείνους μὲν
μὴ λύειν δὴ τὰς Ἰσθμιάδας σπουδάς, ἕαντοῦ δὲ τὸν στόλον
ἴδιον ποιήσασθαι. οὐ ξυγχωρούντων δὲ τῶν Κορινθίων, ²
ἀλλὰ διατριβῆς ἐγγιγνομένης, οἱ Ἀθηναῖοι ἤσθάνοντο τὰ
10 τῶν Χίων μᾶλλον, καὶ πέμψαντες ἔνα τῶν στρατηγῶν
Ἀριστοκράτη ἐπητιῶντο αὐτούς, καὶ ἀρνούμενων τῶν Χίων
τὸ πιστὸν ναῦς σφίσι ξυμπέμπειν ἐκέλευνον ἐs τὸ ξυμμαχικόν.
οἱ δ' ἐπεμψαν ἐπτά. αἴτιον δ' ἐγένετο τῆς ἀποστολῆς τῶν 3
νεῶν οἱ μὲν πολλοὶ τῶν Χίων οὐκ εἰδότες τὰ πρασσόμενα,
15 οἱ δὲ ὀλίγοι καὶ ξυνειδότες τό τε πλῆθος οὐ βουλόμενοί πω
πολέμιον ἔχειν, πρίν τι καὶ ἴσχυρὸν λάβωσι, καὶ τοὺς
Πελοποννησίους οὐκέτι προσδεχόμενοι ἦξειν, ὅτι διέτριβον.

'Εν δὲ τούτῳ τὰ Ἰσθμια ἐγίγνετο, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ¹⁰
(ἐπηγγέλθησαν γάρ) ἐθεώρουν ἐs αὐτά, καὶ κατάδηλα μᾶλλον
20 αὐτοῖς τὰ τῶν Χίων ἐφάνη. καὶ ἐπειδὴ ἀνεχώρησαν, παρε-
σκευάζοντο εὐθὺς δπως μὴ λήσουσιν αὐτοὺς αἱ νῆes ἐk τῶν
Κεγχρειῶν ἀφορμηθεῖσαι. οἱ δὲ μετὰ τὴν ἑορτὴν ἀνήγοντο 2
μιᾶς καὶ εἴκοσι ναυσὶν ἐs τὴν Χίον, ἄρχοντα Ἀλκαμένη
ἔχοντες. καὶ αὐτοῖς οἱ Ἀθηναῖοι τὸ πρῶτον ἵσαις ναυσὶ³
25 προσπλεύσαντες ὑπῆγον ἐs τὸ πέλαγος. ὡς δ' ἐπὶ πολὺ οὐκ
ἐπηκολούθησαν οἱ Πελοποννήσιοι, ἀλλ' ἀπετράποντο, ἐπαν-
εχώρησαν καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τὰς γὰρ τῶν Χίων ἐπτὰ ναῦς
ἐn τῷ ἀριθμῷ μετὰ σφῶν ἔχοντες οὐ πιστὰς ἐνόμιζον, ἀλλ'³
նστερον ἄλλας προσπληρώσαντες ἐs ἐπτὰ καὶ τριάκοντα

9 γιγνομένης B [Π¹⁷] ἤσθάνοντο cett. suprascr. B [Π¹⁷]
10, 11 μᾶλλον . . . αὐτούς om. B [Π¹⁷] 12 τὸ πιστὸν secl. Classen
[Π¹⁷] 13 ἐπεμπον M [Π¹⁷] 15 καὶ B : om. cett. [Π¹⁷] 19 post
γάρ add. αἱ σπουδαὶ B Π¹⁷ 21 λήσωσιν A B G M 24 ἵσαις τὸ
πρῶτον Π¹⁷ 25 ὑπῆγον B Π¹⁷ Schol.: ἐπῆγον cett. οὐκ ante ἐπὶ³
γρ. Π¹⁷ 29 ἐs Π¹⁷: om. cett.

παραπλέοντας αὐτοὺς καταδιώκουσιν ἐς Σπείραιον τῆς Κορινθίας· ἔστι δὲ λιμὴν ἐρῆμος καὶ ἔσχατος πρὸς τὰ μεθόρια τῆς Ἐπιδαυρίας. καὶ μίαν μὲν ναῦν ἀπολλύασι μετέωρον οἱ Πελοποννήσιοι, τὰς δὲ ἄλλας ἔνναγαγόντες ὁρμίζουσιν.

4 καὶ προσβαλόντων τῶν Ἀθηναίων καὶ κατὰ θάλασσαν ταῖς 5 ναυσὶ καὶ ἐς τὴν γῆν ἀποβάντων θόρυβός τε ἐγένετο πολὺς καὶ ἄτακτος, καὶ τῶν τε νεῶν τὰς πλείους κατατραυματίζουσιν ἐν τῇ γῇ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ τὸν ἄρχοντα Ἀλκαμένη ἀποτελένουσιν· καὶ αὐτῶν τινὲς ἀπέθανον. διακριθέντες δὲ πρὸς μὲν τὰς πολεμίας ναῦς ἐπέταξαν ἐφορμεῖν ἱκανάς, ταῖς δὲ 10 λοιπαῖς ἐς τὸ νησῖδιον ὁρμίζονται ἐν φῷ οὐ πολὺ ἀπέχοντι ἐστρατοπεδεύοντο, καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας ἐπὶ βοήθειαν ἐπεμποῦ.

2 παρῆσαν γὰρ καὶ τοῖς Πελοποννησίοις τῇ ὑστεραίᾳ οἵ τε Κορίνθιοι βοηθοῦντες ἐπὶ τὰς ναῦς καὶ οὐ πολλῷ ὑστερούν καὶ οἱ ἄλλοι πρόσχωροι. καὶ ὅρωντες τὴν φυλακὴν ἐν 15 χωρίῳ ἐρήμῳ ἐπίπονον οὖσαν ἡπόρουν, καὶ ἐπενόσθαν μὲν κατακαῦσαι τὰς ναῦς, ἐπειτα δὲ ἔδοξεν αὐτοῖς ἀνελκύσαι καὶ τῷ πεζῷ προσκαθημένους φυλακὴν ἔχειν, ἕως ἂν τις παρατύχῃ διαφυγὴν ἐπιτηδεῖα. ἐπεμψε δ' αὐτοῖς καὶ Ἀγισ 3 αἰσθόμενος ταῦτα ἄνδρα Σπαρτιάτην Θέρμωνα. τοῖς δὲ 20 Λακεδαιμονίοις πρώτον μὲν ἡγγέλθη ὅτι αἱ νῆσες ἀνηγμέναι εἰσὶν ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ (εἴρητο γάρ, ὅταν γένηται τοῦτο, Ἀλκαμένει ὑπὸ τῶν ἐφόρων ἵππεα πέμψαι), καὶ εὐθὺς τὰς παρὰ σφῶν πέντε ναῦς καὶ Χαλκιδέα ἄρχοντα καὶ Ἀλκιβιάδην μετ' αὐτοῦ ἐβούλοντο πέμπειν. ἐπειτα ὥρμημένων 25 αὐτῶν τὰ περὶ τὴν ἐν τῷ Σπειραιώ τῶν νεῶν καταφυγὴν ἡγγέλθη, καὶ ἀθυμήσαντες, ὅτι πρώτον ἀπτόμενοι τοῦ Ἰωνικοῦ πολέμου ἐπταισαν, τὰς ναῦς τὰς ἐκ τῆς ἑαυτῶν οὐκέτι διενοοῦντο πέμπειν, ἀλλὰ καὶ τινας προανηγμένας μετα- 12 καλεῖν. γνοὺς δὲ ὁ Ἀλκιβιάδης πείθει αὐθις Ἐνδιον καὶ 30 τοὺς ἄλλους ἐφόρους μὴ ἀποκιῆσαι τὸν πλοῦν, λέγων ὅτι

ι Σπείραιον Ο. Müller ? Π¹⁷: Πειραιῶν codd. (ut semper)

βαλλόντων C [Π¹⁷] 11 τὸ] τι Stahl [Π¹⁷] 17 αὐτοῖς ἔδοξεν ? Π¹⁷
19 ἐπεμ]ψε desinunt Π¹⁷ 23 Ἀλκαμένη A B M (-ει ex i C) 25
ἐβούλευοντο suprascr. ἐβούλοντο B

φθήσονται τε πλεύσαντες πρὶν τὴν τῶν νεῶν ἔνυμφορὰν Χίους
αἰσθέσθαι, καὶ αὐτὸς ὅταν προσβάλῃ Ἰωνίᾳ, ῥᾳδίως πείσειν
τὰς πόλεις ἀφίστασθαι τὴν τε τῶν Ἀθηναίων λέγων ἀσθένειαν
καὶ τὴν τῶν Λακεδαιμονίων προθυμίαν· πιστότερος γὰρ ἄλ-
5 λων φανεῖσθαι. Ἐνδιὼ τε αὐτῷ ἰδίᾳ ἔλεγε καλὸν εἶναι δι' 2
ἔκείνου ἀποστῆσαί τε Ἰωνίαν καὶ βασιλέα ἔνυμπαχον ποιῆσαι
Λακεδαιμονίοις, καὶ μὴ Ἀγιδος τὸ ἀγώνισμα τοῦτο γενέσθαι·
ἔτύγχανε γὰρ τῷ Ἀγιδι αὐτὸς διάφορος ὁν. καὶ ὁ μὲν 3
πείσας τοὺς τε ἄλλους ἐφόρους καὶ Ἐνδιον ἀνήγετο ταῖς
10 πέντε ναυσὶ μετὰ Χαλκιδέως τοῦ Λακεδαιμονίου, καὶ διὰ
τάχους τὸν πλοῦν ἐποιῶντο.

‘Ανεκομίζοντο δὲ ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρονον τοῦτον καὶ αἱ 13
ἀπὸ τῆς Σικελίας Πελοποννησίων ἔκκαιδεκα νῆες αἱ μετὰ
Γυλίππου ἔνυδιαπολεμήσασαι· καὶ περὶ τὴν Λευκάδα ἀπο-
15 ληφθεῖσαι καὶ κοπεῖσαι ὑπὸ τῶν Ἀττικῶν ἐπτὰ καὶ εἴκοσι
νεῶν, ὡν ἦρχεν Ἰπποκλῆς Μενίππου φυλακὴν ἔχων τῶν
ἀπὸ τῆς Σικελίας νεῶν, αἱ λοιπαὶ πλὴν μιᾶς διαφυγοῦσαι
τοὺς Ἀθηναίους κατέπλευσαν ἐς τὴν Κόρινθον.

‘Ο δὲ Χαλκιδεὺς καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης πλέοντες ὅστις τε 14
20 ἐπιτύχοιεν ἔννελάμβανον τοῦ μὴ ἔξαγγελτοι γενέσθαι, καὶ
προσβαλόντες πρῶτον Κωρύκῳ τῆς ἥπερον καὶ ἀφέντες
ἐνταῦθα αὐτοὺς αὐτοὶ μὲν προξυγγενόμενοι τῶν ἔνυμπρασπόν-
των Χίων τισὶ καὶ κελευόντων καταπλεῖν μὴ προειπόντας
ἐς τὴν πόλιν, ἀφικνοῦνται αἰφνῖδιοι τοῖς Χίοις. καὶ οἱ μὲν 2
25 πολλοὶ ἐν θαύματι ἥσαν καὶ ἐκπλήξει· τοῖς δ' ὀλίγοις παρε-
σκεύαστο ὡστε βουλήν [τε] τυχεῖν ἔνταξιν, καὶ γενο-
μένων λόγων ἀπό τε τοῦ Χαλκιδέως καὶ Ἀλκιβιάδου ὡς
ἄλλαι [τε] νῆες πολλαὶ προσπλέουσι καὶ τὰ περὶ τῆς πολιορ-

I τε B: om. cett. post πρὶν add. ἦ B νεῶν] Ἀθηναίων B
2 δταν] δτι, ἦν B πείσει B 3 τῶν B M: om. cett. ἀσθένειαν
λέγων B 4 πιστότερος B: πιστότεροι C: πιστότερον cett.
12 αὐτὸν om. E M αὶ om. A B F 14 ἔνυδιαπολεμήσασαι B:
ἔνυμπολεμήσασαι cett. Λευκάδα M: Λευκαδίαν cett. ἀπολειφθεῖσαι
A B M 26 τε secl. Krüger γενομένων B: λεγομένων cett.
28 τε secl. Krüger

κίας τῶν ἐν τῷ Σπειραίῳ νεῶν οὐ δηλωσάντων, ἀφίστανται
 3 Χῖοι καὶ αὐθις Ἐρυθρᾶῖοι Ἀθηναῖον. καὶ μετὰ ταῦτα τρισὶ⁴
 ναυσὶ πλεύσαντες καὶ Κλαζομενὰς ἀφιστᾶσι. διαβάντες
 τε εὐθὺς οἱ Κλαζομένιοι ἐς τὴν ἥπειρον τὴν Πολίχναν ἐτεί-
 χιζον, εἴ τι δέοι, σφίσιν αὐτοῖς ἐκ τῆς νησῖδος ἐν ἦ οἰκοῦσι⁵
 πρὸς ἀναχώρησιν. καὶ οἱ μὲν ἀφεστῶτες ἐν τειχισμῷ τε
 15 πάντες ἥσαν καὶ παρασκευῇ πολέμου· ἐς δὲ τὰς Ἀθήνας
 ταχὺ ἄγγελία τῆς Χίου ἀφικνεῖται· καὶ νομίσαντες μέγαν
 ἥδη καὶ σαφῆ τὸν κίνδυνον σφᾶς περιεστάναι, καὶ τοὺς
 λοιποὺς ἔνυμμάχους οὐκ ἐθελήσειν τῆς μεγίστης πόλεως¹⁰
 μεθεστηκύιας ἥσυχάζειν, τά τε χώλια τάλαντα, ὃν διὰ παντὸς
 τοῦ πολέμου ἐγλίχοντο μὴ ἀψασθαι, εὐθὺς ἔλυσαν τὰς ἐπι-
 κειμένας ζημίας τῷ εἰπόντι ἡ ἐπιψηφίσαντι ὑπὸ τῆς παρού-
 σης ἐκπλήξεως, καὶ ἐψηφίσαντο κινεῦν καὶ ναῦς πληροῦν
 οὐκ ὀλίγας, τῶν τε ἐν τῷ Σπειραίῳ ἐφορμουσῶν τὰς μὲν¹⁵
 ὁκτὼ ἥδη πέμπειν, αἱ ἀπολιποῦσαι τὴν φυλακὴν τὰς μετὰ²⁰
 Χαλκιδέως διώξασαι καὶ οὐ καταλαβοῦσαι ἀνεκεχωρήκεσσαν
 (ἥρχε δὲ αὐτῶν Στρομβιχλῆς Διοτίμου), ἄλλας δὲ οὐ πολὺ²⁵
 ὕστερον βοηθεῖν δώδεκα μετὰ Θρασυκλέους, ἀπολιπούσας
 2 καὶ ταύτας τὴν ἐφόρμησιν. τάς τε τῶν Χίων ἐπτὰ ναῦς,²⁰
 αἱ αὐτοῖς ἔννεπολιόρκουν τὰς ἐν τῷ Σπειραίῳ, ἀπαγαγόντες
 τοὺς μὲν δούλους ἐξ αὐτῶν ἡλευθέρωσαν, τοὺς δ' ἡλευθέρους
 κατέδησαν. ἐτέρας δὲ *(δέκα)* ἀντὶ πασῶν τῶν ἀπελθουσῶν
 νεῶν ἐς τὴν ἐφόρμησιν τῶν Πελοποννησίων διὰ τάχους
 πληρώσαντες ἀντέπεμψαν καὶ ἄλλας διενοοῦντο τριάκοντα²⁵
 πληροῦν. καὶ πολλὴ ἥν ἡ προθυμία καὶ ὀλίγον ἐπράσσετο
 οὐδὲν ἐς τὴν βοήθειαν τὴν ἐπὶ τὴν Χίον.³⁰

16 'Ἐν δὲ τούτῳ Στρομβιχλῆς ταῖς ὁκτὼ ναυσὶν ἀφικνεῖται
 ἐς Σάμον, καὶ προσλαβὼν Σαμίαν μίαν ἐπλευσεν ἐς Τέων
 καὶ ἥσυχάζειν ἥξίου αὐτούς. ἐκ δὲ τῆς Χίου ἐς τὴν Τέων³⁰

4 τε B: δὲ cett. οἱ Κλαζομένιοι εὐθὺς A C E F G M 6 πάντες
 ἐν τειχισμῷ (om. τε) A C E F G M 11 ἀφεστηκύιας B 15 οὐκ B:
 μὴ cett. 23 δέκα add. Stahl 26 ἡ B M: om. cett. 27 τὴν]
 τῶν M ἐπὶ τὴν om. A E F M γρ. B G Χίων] Χίων A M γρ. B G

καὶ ὁ Χαλκιδεὺς μετὰ τριῶν καὶ εἴκοσι νεῶν ἐπέπλει καὶ ὁ πεζὸς ἅμα ὁ τῶν Κλαζομενίων καὶ Ἐρυθραίων παρήιει προαισθόμενος δὲ ὁ Στρομβιχίδης ἔξανήγετο καὶ μετεωρισθεὶς 2 ἐν τῷ πελάγει ὡς ἑώρα τὰς ναῦς πολλὰς τὰς ἀπὸ τῆς Χίου, 5 φυγὴν ἐποιεῖτο ἐπὶ τῆς Σάμου· αἱ δὲ ἐδίωκον. τὸν δὲ 3 πεζὸν οἱ Τήιοι τὸ πρῶτον οὐκ ἐσδεχόμενοι, ὡς ἔφυγον οἱ Ἀθηναῖοι, ἐστηγάγοντο. καὶ ἐπέσχον μὲν οἱ πεζοὶ καὶ Χαλκιδέα ἐκ τῆς διώξεως περιμένοντες· ὡς δὲ ἐχρόνιζε, καθήρουν αὐτοί τε τὸ τεῖχος ὃ ἀνφορδόμησαν οἱ Ἀθηναῖοι 10 τῆς Τήιων πόλεως τὸ πρὸς ἥπειρον, ἔνγκαθήρουν δὲ αὐτοῖς καὶ τῶν βαρβάρων ἐπελθόντες οὐ πολλοί, ὅν ἥρχε Στάγης 17 ὑπαρχος Τισσαφέρουν. Χαλκιδεὺς δὲ καὶ Ἀλκιβιάδης ὡς 15 κατεδίωξαν ἐς Σάμον Στρομβιχίδην, ἐκ μὲν τῶν ἐκ Πελοποννήσου νεῶν τοὺς ναύτας ὀπλίσαντες ἐν Χίῳ καταλιμ- 20 πάνουσι, ἀντιπληρώσαντες δὲ ταύτας τε ἐκ Χίου καὶ ἄλλας εἴκοσιν ἔπλεον ἐς Μίλητον ὡς ἀποστήσοντες· ἐβούλετο 2 γὰρ ὁ Ἀλκιβιάδης, ὅν ἐπιτήδειος τοῖς προεστῶσι τῶν Μιλησίων, φθάσαι τάς τε ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου ναῦς προσαγαγόμενος αὐτοὺς καὶ τοῖς Χίοις καὶ ἑαυτῷ καὶ Χαλ- 25 κιδεῖ καὶ τῷ ἀποστείλαντι Ἐνδίῳ, ὥσπερ ὑπέσχετο, τὸ ἀγώνισμα προσθεῖναι, ὅτι πλείστας τῶν πόλεων μετὰ τῆς Χίων δυνάμεως καὶ Χαλκιδέως ἀποστήσας. λαθόντες οὖν 3 τὸ πλεῖστον τοῦ πλοῦ καὶ φθάσαντες οὐ πολὺ τόν τε Στρομ- βιχίδην καὶ τὸν Θρασυκλέα, ὃς ἔτυχεν ἐκ τῶν Ἀθηνῶν 25 δώδεκα ναυσὶν ἄρτι παρὼν καὶ ἔνυδιώκων, ἀφιστᾶσι τὴν Μίλητον. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ πόδας μᾶς δεούσαις εἴκοσι ναυσὶν ἐπιπλεύσαντες, ὡς αὐτοὺς οὐκ ἐδέχοντο οἱ Μιλήσιοι, 4 ἐν Λάδῃ τῇ ἐπικειμένῃ νήσῳ ἐφώρμουν. καὶ ἡ πρὸς βασιλέα 4 ξυμμαχία Λακεδαιμονίοις ἡ πρώτη Μιλησίων εὐθὺς ἀπο- 30 στάντων διὰ Τισσαφέρουν καὶ Χαλκιδέως ἐγένετο ἥδε.

2 δ τῶν B : καὶ δ cett. γρ. B
γρ. B 7 πεζὸς B : πολλοὶ cett.
σαν Dobree 10 τὸ B : om. cett.
cett. γρ. B 18 τε om. B

3 ἔξανήγετο B : προανήγετο cett.
9 τε B : om. cett. ἐνφορδόμη-
τον Στάγης B : ὁ Τάγης vel similia
26 δεούσης G M 30 ἐγεγένητο B

- 18 ‘Ἐπὶ τοῖσδε ξυμμαχίᾳ ἐποιήσαντο πρὸς βασιλέα καὶ
Τισσαφέρνην Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι. ὅπόσην χώ-
ραν καὶ πόλεις βασιλεὺς ἔχει καὶ οἱ πατέρες οἱ βασιλέως
εἶχον, βασιλέως ἔστω· καὶ ἐκ τούτων τῶν πόλεων ὅπόσα
Ἀθηναῖοι ἐφοίτα χρήματα ἦ ἄλλο τι, κωλυόντων κοινῇ 5
βασιλεὺς καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι ὅπως μήτε
2 χρήματα λαμβάνωσιν Ἀθηναῖοι μήτε ἄλλο μηδέν. καὶ τὸν
πόλεμον τὸν πρὸς Ἀθηναίους κοινῇ πολεμούντων βασιλεὺς
καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι καὶ κατάλυσιν τοῦ
πολέμου πρὸς Ἀθηναίους μὴ ἔξεστω ποιεῖσθαι, ἢν μὴ 10
ἀμφοτέροις δοκῆ, βασιλεῖ καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς ξυμ-
3 μάχοις. ἢν δὲ τινες ἀφιστῶνται ἀπὸ βασιλέως, πολέμιοι
ὄντων καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς ξυμμάχοις· καὶ ἢν τινες
ἀφιστῶνται ἀπὸ Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ξυμμάχων, πολέμιοι
ὄντων βασιλεῖ κατὰ ταῦτά·’ 15
- 19 ‘Ἡ μὲν ξυμμαχία αὕτη ἐγένετο· μετὰ δὲ ταῦτα οἱ Χῖοι
εὐθὺς δέκα ἑτέρας πληρώσαντες ναῦς ἐπλευσαν ἐς Ἀναια,
βουλόμενοι περὶ τε τῶν ἐν Μιλήτῳ πυθέσθαι καὶ τὰς πόλεις
2 ἄμα ἀφιστάναι. καὶ ἐλθούσης παρὰ Χαλκιδέως ἀγγελίας
αὐτοῖς ἀποπλεῦν πάλιν, καὶ ὅτι Ἀμόργης παρέσται κατὰ 20
γῆν στρατιῷ, ἐπλευσαν ἐς Διὸς ἱερόν· καὶ καθορῶσιν ἔκκαλ-
δεκα ναῦς, ἵνα ὑστερον ἔτι Θρασυκλέους Διομέδουν ἔχων ἀπ’
3 Ἀθηνῶν προσέπλει. καὶ ὡς εἴδον, ἔφενγον μιὰ μὲν νηὶ
ἐς Ἐφεσον, αἱ δὲ λοιπαὶ ἐπὶ τῆς Τέω. καὶ τέσσαρας μὲν
κενὰς οἱ Ἀθηναῖοι λαμβάνουσι τῶν ἀνδρῶν ἐς τὴν γῆν 25
φθασάντων· αἱ δ’ ἄλλαι ἐς τὴν Τήλων πόλιν καταφεύγουσιν.
4 καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἐπὶ τῆς Σάμου ἀπέπλευσαν, οἱ δὲ
Χῖοι τὰς λοιπὰς ναυσὶν ἀναγαγόμενοι καὶ ὁ πεζὸς μετ’
αὐτῶν Λέβεδον ἀπέστησαν καὶ αὐθις Αἰράς. καὶ μετὰ τοῦτο
ἔκαστοι ἐπ’ οἴκου ἀπεκομίσθησαν, καὶ ὁ πεζὸς καὶ αἱ νῆes. 30
- 20 ‘Τπὸ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους αἱ ἐν τῷ Σπειραίῳ εἴκοσι

10 post πολέμου add. τοὺς B, τοῦ Classen
sequentibus coniungit B

15 κατὰ ταῦτα cum
ταῦτα recc.: ταῦτα coad. 16 ταῦτα]

τοῦτο B (γρ. ταῦτα)

20 καὶ non vertit Valla, secl. Poppo

νῆσ τῶν Πελοποννησίων, καταδιωχθέσαι τότε καὶ ἐφορμούμεναι ἵσῳ ἀριθμῷ ὑπὸ Ἀθηναίων, ἐπέκπλουν ποιησάμεναι αἴφνιδιον καὶ κρατήσασαι ναυμαχίᾳ τέσσαράς τε ναῦς λαμβάνουσι τῶν Ἀθηναίων καὶ ἀποπλεύσασαι ἐς Κεγχρεῖας τὸν ἐς τὴν Χίον καὶ τὴν Ἰωνίαν πλοῦν αὖθις παρεσκευάζοντο. καὶ ναύαρχος αὐτοῖς ἐκ Λακεδαιμονος Ἀστύοχος ἐπῆλθεν, φίπερ ἐγίγνετο ἥδη πᾶσα ἡ ναυαρχία.

Αναχωρήσαντος δὲ τοῦ ἐκ τῆς Τέω πεζοῦ καὶ Τισταφέρνης αὐτὸς στρατιῷ παραγενόμενος καὶ ἐπικαθελῶν τὸ ἐν τῇ Τέῳ τεῖχος, εἰ τι ὑπελείφθη, ἀνεχώρησεν. καὶ Διομέδων ἀπελθόντος αὐτοῦ οὐ πολὺ ὕστερον δέκα ναυσὶν Ἀθηναίων ἀφικόμενος ἐσπείσατο Τήιοις ὥστε δέχεσθαι καὶ σφᾶς. καὶ παραπλεύσας ἐπὶ Αἰρὰς καὶ προσβαλών, ὡς οὐκ ἐλάμβανε τὴν πόλιν, ἀπέπλευσεν.

Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον καὶ ἡ ἐν Σάμῳ ἐπανάστασις ὑπὸ τοῦ δῆμου τοῖς δυνατοῖς μετὰ Ἀθηναίων, οἱ ἔτυχον ἐν τρισὶν ναυσὶν παρόντες. καὶ ὁ δῆμος ὁ Σαμίων ἐς διακοσίους μέν τινας τοὺς πάντας τῶν δυνατωτάτων ἀπέκτεινε, τετρακοσίους δὲ φυγῇ ζημιώσαντες καὶ αὐτοὶ τὸν γῆν αὐτῶν καὶ οἰκίας νειμάμενοι, Ἀθηναίων τε σφίσιν αὐτονομίαν μετὰ ταῦτα ὡς βεβαίοις ἥδη ψηφισαμένων, τὰ λοιπὰ διώκουν τὴν πόλιν, καὶ τοῖς γεωμόροις μετεδίδοσαν οὔτε ἄλλου οὐδενὸς οὔτε ἐκδοῦναι οὐδ' ἀγαγέσθαι παρ' ἐκείνων οὐδ' ἐς ἐκείνους οὐδενὶ ἔτι τοῦ δῆμου ἔξῆν.

Μετὰ δὲ ταῦτα τοῦ αὐτοῦ θέρους οἱ Χῖοι, ὥσπερ ἥρξαντο, οὐδὲν ἀπολείποντες προθυμίας, ἀνευ τε Πελοποννησίων πλήθει παρόντες ἀποστῆσαι τὰς πόλεις καὶ βουλόμενοι ἀμαῶς πλεύστους σφίσι τυγκινδυνεύειν, στρατεύονται αὐτοὶ τε τρισκαλδεκα ναυσὶν ἐπὶ τὴν Λέσβον, ὥσπερ εἴρητο ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων δεύτερον ἐπ' αὐτὴν ἰέναι καὶ ἐκεῦθεν ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ ὁ πεζὸς ἀμα Πελοποννησίων τε τῶν

2 ποιησάμενοι B 7 ναυμαχία B 16 ὑπὸ om. F 18 δυνατωτάτων B: δυνατῶν cett. 20 post νειμάμενοι add. κατεῖχον B 23 οὐδ' Bekker: οὐτε codd.

παρδυτων καὶ τῶν αὐτόθεν ξυμμάχων παρήιει ἐπὶ Κλαζομενῶν τε καὶ Κύμης· ἥρχε δ' αὐτοῦ Εὐάλας Σπαρτιάτης,
2 τῶν δὲ νεών Δεινιάδας περίοικος. καὶ αἱ μὲν νῆσες καταπλεύσασαι Μήθυμναν πρῶτον ἀφιστᾶσι, καὶ καταλείπονται τέσσαρες νῆσες ἐν αὐτῇ· καὶ αὐθις αἱ λοιπαὶ Μυτιλήνη 5 ἀφιστᾶσιν.

23 Ἀστύοχος δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος ναύαρχος τέσσαροι ναυσίν, ὥσπερ ὡρμητο, πλέων ἐκ τῶν Κεγχρειῶν ἀφικνεῖται ἐς Χίον. καὶ τρίτην ἡμέραν αὐτοῦ ἥκουντος αἱ Ἀττικαὶ νῆσες πέντε καὶ εἴκοσιν ἔπλεον ἐς Λέσβον, ὡν ἥρχε Λέων καὶ 10 Διομέδων· Λέων γὰρ ὑστερον δέκα ναυσὶ προσεβοήθησεν 2 ἐκ τῶν Ἀθηνῶν. ἀναγαγόμενος δὲ καὶ ὁ Ἀστύοχος τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐς δύψε καὶ προσλαβὼν Χίαν ναῦν μίαν ἔπλει ἐς τὴν Λέσβον, δύπισι ωφελοίῃ, εἴ τι δύναιτο. καὶ ἀφικνεῖται ἐς τὴν Πύρραν, ἐκεῦθεν δὲ τῇ ὑστεραίᾳ ἐς Ἐρεσον, 15 ἔνθα πυνθάνεται ὅτι ἡ Μυτιλήνη ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων αὐτοβοεὶ ἔάλωκεν· οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι ὥσπερ ἔπλεον ἀπροσδόκητοι κατασχόντες ἐς τὸν λιμένα τῶν τε Χίων νεῶν ἐκράτησαν 3 καὶ ἀποβάντες τοὺς ἀντιστάντας μάχῃ νικήσαντες τὴν 4 πόλιν ἔσχον. ἡ πυνθανόμενος ὁ Ἀστύοχος τῶν τε Ἐρε- 20 σίων καὶ τῶν ἐκ τῆς Μηθύμνης μετ' Εὐβούλου Χίων νεῶν, αἱ τότε καταλειφθεῖσαι καὶ ὡς ἡ Μυτιλήνη ἔάλω φεύγουσαι περιέτυχον αὐτῷ τρεῖς (μία γὰρ ἔάλω ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων), οὐκέτι ἐπὶ τὴν Μυτιλήνην ὡρμησεν, ἀλλὰ τὴν Ἐρεσον ἀποστήσας καὶ ὁπλίσας, καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν ἑαυτοῦ νεῶν 25 ὑπλίτας πεζῇ παραπέμπει ἐπὶ τὴν Ἀντισσαν καὶ Μήθυμναν ἄρχοντα Ἐτεόνικον προστάξας· καὶ αὐτὸς ταῖς τε μεθ' ἑαυτοῦ ναυσὶ καὶ ταῖς τρισὶ ταῖς Χίαις παρέπλει, ἐλπίζων τοὺς Μηθυμναίους θαρσήσειν τε ἰδόντας σφᾶς καὶ ἐμμενεῖν

2 Εὐάλας suprascr. Εὐάλας B 4-6 καὶ . . . ἀφιστᾶσιν B: om. cett. 13 ναῦν μίαν A¹CG: μίαν ναῦν B: ναυμαχίαν cett. γρ. BG 16 ἀπὸ AEF 17 ἔάλω B 20 Ἐρεσίων incipit Π²⁴ 25 καὶ δπλίσας om. Π²⁴ 26 δπλίσας, opinor, habuit Π²⁴ παραπέμπει B: παρέπλει cett. [Π²⁴] 27 τε om. Π²⁴ 27, 28 ἄρχοντα . . . παρέπλει om. M 28 post παρέπλει add. ἐπὶ τὴν Ἀντισσαν καὶ Μήθυμναν ACEFG 29 ἐμμενεῖν GM: ἐμμένειν cett.

τῇ ἀποστάσει. ὡς δὲ αὐτῷ τὰ ἐν τῇ Λέσβῳ πάντα ἡναυ- 5
τιοῦτο, ἀπέπλευσε τὸν ἑαυτοῦ στρατὸν πεζὸν ἀναλαβὼν
ἐς τὴν Χίον. ἀπεκομίσθη δὲ πάλιν κατὰ πόλεις καὶ ὁ τῶν
ξυμμάχων πεζός, ὃς ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἐμέλλησεν ἵεναι.
5 καὶ ἀπὸ τῶν ἐν Κεγχρειᾱͅ ξυμμαχῶν Πελοποννησίων νεῶν
ἀφικνοῦνται αὐτοῖς ἔξι μετὰ ταῦτα ἐς τὴν Χίον. οἱ δὲ 6
Ἀθηναῖοι τά τ' ἐν τῇ Λέσβῳ πάλιν κατεστήσαντο καὶ
πλεύσαντες ἔξι αὐτῆς Κλαζομενίων τὴν ἐν τῇ ἡπείρῳ Πολέ-
χναν τειχιζομένην ἐλόντες διεκόμισαν πάλιν αὐτοὺς ἐς τὴν
10 ἐν τῇ νήσῳ πόλιν, πλὴν τῶν αἰτίων τῆς ἀποστάσεως·
οὗτοι δὲ ἐς Δαφνοῦντα ἀπῆλθον. καὶ αὖθις Κλαζομεναὶ
προσεχώρησαν Ἀθηναίοις.

Τοῦ δ' αὐτοῦ θέρους οἵ τ' ἐπὶ Μιλήτῳ Ἀθηναῖοι τὰς 24
εἴκοσι ναυσὶν ἐν τῇ Λάδῃ ἐφορμοῦντες ἀπόβασιν ποιησά-
15 μενοι ἐς Πάνορμον τῆς Μιλησίας Χαλκιδέα τε τὸν Λακε-
δαιμόνιον ἄρχοντα μετ' ὀλίγων παραβοηθήσαντα ἀποκτεί-
νουσι καὶ τροπαῖον τρίτη ἡμέρᾳ ὕστερον διαπλεύσαντες
ἔστησαν, δοιοί Μιλήσιοι ὡς οὐ μετὰ κράτους τῆς γῆς σταθὲν
ἀνεῦλον· καὶ Λέων καὶ Διομέδων ἔχοντες τὰς ἐκ Λέσβου 2
20 Ἀθηναίων ναῦς, ἐκ τε Οἰνουσσῶν τῶν πρὸ Χίου νήσων
καὶ ἐκ Σιδούσσης καὶ ἐκ Πτελεοῦ, ἢ ἐν τῇ Ἐρυθραίᾳ εἶχον
τείχη, καὶ ἐκ τῆς Λέσβου ὅρμώμενοι τὸν πρὸς τὸν Χίους
πόλεμον ἀπὸ τῶν νεῶν ἐποιοῦντο· εἶχον δ' ἐπιβάτας τῶν
ὅπλιτῶν ἐκ καταλόγου ἀναγκαστούς. καὶ ἐν τε Καρδαμύλῃ 3
25 ἀποβάντες καὶ ἐν Βολίσκῳ τὸν προσβοηθήσαντας τῶν
Χίων μάχῃ νικήσαντες καὶ πολλοὺς διαφθείραντες ἀνάστατα
ἐποίησαν τὰ ταύτη χωρία, καὶ ἐν Φάναις αὖθις ἄλλῃ μάχῃ
ἐνίκησαν καὶ τρίτη ἐν Λευκωνίᾳ. καὶ μετὰ τοῦτο οἱ μὲν
Χίοι οὐδηὶ οὐκέτι ἐπεξῆσαν, οἱ δὲ τὴν χώραν καλῶς κατε-
30 σκευασμένην καὶ ἀπαθῆ οὖσαν ἀπὸ τῶν Μηδικῶν μέχρι
τότε διεπόρθησαν. Χίοι γὰρ μόνοι μετὰ Λακεδαιμονίους 4

² πεζὸν B: om. cett. Π²⁴
codd. ¹⁹ post ἐκ add. τῆς B

3 τῶν ξυμμάχων Π²⁴: ἀπὸ τῶν νεῶν
21 alt. ἐκ om. Π²⁴ 22 post
τείχη add. ἀπῆλθαν B καὶ ἐκ τῆς Λέσβου secl. Classen 25 Βολίσκῳ
B: [Βο]λίσω Π²⁴: Βολίσσω cett. γρ. B τῶν om. Π²⁴ 26 νική-
σαντες] κρατήσαντες Π²⁴ 29 οὐδηὶ post τοῦτο (28) habet Π²⁴

- ων ἐγὼ ἡσθόμην ηδαιμόνησάν τε ἄμα καὶ ἐσωφρόνησαν,
καὶ ὅσῳ ἐπεδίδου ἡ πόλις αὐτοῖς ἐπὶ τὸ μεῖζον, τόσῳ δὲ
5 καὶ ἐκοσμοῦντο ἔχυρώτερον. καὶ οὐδ' αὐτὴν τὴν ἀπόστασιν,
εἰ τοῦτο δοκοῦσι παρὰ τὸ ἀσφαλέστερον πρᾶξαι, πρότερον
ἐτόλμησαν ποιήσασθαι ἡ μετὰ πολλῶν τε καὶ ἀγαθῶν 5
ξυμμάχων ἔμελλον ξυγκινδυνεύσειν καὶ τοὺς Ἀθηναίους
ἡσθάνοντο οὐδ' αὐτοὺς ἀντιλέγοντας ἔτι μετὰ τὴν Σικελικὴν
ξυμφορὰν ὡς οὐ πάνυ πόνηρα σφῶν [βεβαίως] τὰ πράγματα
εἴη· εἰ δέ τι ἐν τοῖς ἀνθρωπείοις τοῦ βίου παραλόγοις
ἐσφάλησαν, μετὰ πολλῶν οὖς ταῦτα ἔδοξε, τὰ τῶν Ἀθη- 10
ναίων ταχὺ ξυναναιρεθήσεσθαι, τὴν ἀμαρτίαν ξυνέγνωσαν.
6 εἱργομένοις οὖν αὐτοῖς τῆς θαλάσσης καὶ κατὰ γῆν πορθου-
μένοις ἐνεχείρησάν τινες πρὸς Ἀθηναίους ἀγαγεῖν τὴν
πόλιν· οὓς αἰσθόμενοι οἱ ἄρχοντες αὐτὸι μὲν ἡσύχασαν,
Ἀστύοχον δὲ ἔξι Ἐρυθρῶν τὸν ναύαρχον μετὰ τεσσάρων 15
νεῶν, αἱ παρῆσαν αὐτῷ, κομίσαντες ἐσκόπουν ὅπως μετριώ-
τατα ἡ ὁμήρων λήψει ἡ ἄλλῳ τῷ τρόπῳ καταπαύσουσι τὴν
ἐπιβούλιην. καὶ οἱ μὲν ταῦτα ἐπραστον.
- 25 'Εκ δὲ τῶν Ἀθηνῶν τοῦ αὐτοῦ θέρους τελευτῶντος χίλιοι
δόπλιται Ἀθηναίων καὶ πεντακόσιοι καὶ χίλιοι Ἀργείων 20
(τοὺς γὰρ πεντακοσίους τῶν Ἀργείων ψιλοὺς ὅντας ὥπλισταν
οἱ Ἀθηναῖοι) καὶ χίλιοι τῶν ξυμμάχων ναυσὶ δυοῖν δεούσαις
πεντήκοντα, ὧν ἦσαν καὶ δόπλιταγωγοί, Φρυνίχον καὶ Ὁνο-
μακλέους καὶ Σκιρωνίδον στρατηγούντων κατέπλευσαν ἐς
Σάμον, καὶ διαβάντες ἐς Μίλητον ἐστρατοπεδεύσαντο. 25
- 2 Μιλήσιοι δὲ ἔξελθόντες αὐτοί τε, δόκτακόσιοι δόπλιται, καὶ
οἱ μετὰ Χαλκιδέως ἐλθόντες Πελοποννήσιοι καὶ Τισσα-
φέρνους τι [ξενικὸν] ἐπικουρικόν, καὶ αὐτὸς Τισσαφέρνης
ταρῶν καὶ ἡ ἵππος αὐτοῦ, ξυνέβαλον τοῖς Ἀθηναίοις καὶ

1 ὧν ομ. Π²⁴ ηδαιμόνησάν τε Β Π²⁴: εὐδαιμονήσαντες cett. (-ῆσ-) F
2 τόσῳ δὲ Jones: τοσφδε B: τόσῳ cett. Π²⁴ 4 εἰ] ἐs B ἀσφαλέστατον
Β Π²⁴ 6 post ξυμμάχων add. μεθ' ὧν B ξυγκινδυνεύσειν Bekker:
ξυγκινδυνεύειν B: κινδυνεύσειν cett. (-εῦ- C) Π²⁴ 8 βεβαίως ομ. Π²⁴:
seclusi ιο τὰ om. B ιι ξυναναιρεθήσεσθαι B ?Π²⁴: ξυναιρε-
θήσεσθαι cett. 12 γοῦν B: δ' οὖν Bekker [Π²⁴] τῆς ομ. Π²⁴
13 post πρὸς add. τοὺς Β Π²⁴ 14 οὖν Stahl [Π²⁴] 19 τελευτῶν[τος
desinit Π²⁴ 28 ξενικὸν secl. Schäfer

τοῖς ἔυμμάχοις. καὶ οἱ μὲν Ἀργεῖοι τῷ σφετέρῳ αὐτῶν 3
κέρᾳ προεξάξαντες καὶ καταφρονήσαντες, ὡς ἐπ' Ἰωνᾶς τε
καὶ οὐ δεξομένους ἀτακτότερον χωροῦντες, νικῶνται ὑπὸ⁵
τῶν Μιλησίων καὶ διαφθείρονται αὐτῶν ὀλίγῳ ἐλάσσους
τριακοσίων ἀνδρῶν. Ἀθηναῖοι δὲ τούς τε Πελοποννησίους 4
πρώτους νικήσαντες καὶ τοὺς βαρβάρους καὶ τὸν ἄλλον
ὅχλον ὡσάμενοι, τοῖς Μιλησίοις οὐ ἔυμμειξαντες, ἀλλ'⁵
ὑποχωρησάντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς τῶν Ἀργείων τροπῆς ἐσ
τὴν πόλιν ὡς ἔωρων τὸ ἄλλο σφῶν ἡστώμενον, πρὸς αὐτὴν
ιο τὴν πόλιν τῶν Μιλησίων κρατοῦντες ἥδη τὰ ὅπλα τίθενται.¹⁰
καὶ ἔνεβη ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ τοὺς Ἰωνας ἀμφοτέρωθεν 5
τῶν Δωριῶν κρατῆσαι τούς τε γὰρ κατὰ σφᾶς Πελοποννη-
σίους οἱ Ἀθηναῖοι ἐνίκων καὶ τοὺς Ἀργείους οἱ Μιλήσιοι.
στήσαντες δὲ τροπαῖον τὸν περιτειχισμὸν ἴσθμῳδους ὄντος
15 τοῦ χωρίου οἱ Ἀθηναῖοι παρεσκευάζοντο, νομίζοντες, εἰ
προσαγάγουσι Μίλητον, ῥᾳδίως ἀν σφίσι καὶ τâλλα προσ-
χωρήσαι. ἐν τούτῳ δὲ περὶ δείλην ἥδη ὄψιαν ἀγγέλλεται 26
αὐτοῖς τὰς ἀπὸ Πελοποννήσου καὶ Σικελίας πέντε καὶ
πεντήκοντα ναῦς ὅσον οὐ παρεῖναι. τῶν τε γὰρ Σικελιωτῶν,
20 Ἐρμοκράτους τοῦ Συρακοσίου μάλιστα ἐνάγοντος ἔννεπιλα-
βέσθαι καὶ τῆς ὑπολοίπου Ἀθηναίων καταλύσεως, εἴκοσι
νῆες Συρακοσίων ἥλθον καὶ Σελινούνται δύο, αἵ τε ἐκ
Πελοποννήσου, ὃς παρεσκευάζοντο, ἔτοιμαι ἥδη οὖσαι· καὶ
Θηριμένει τῷ Λακεδαιμονίῳ ἔνναμφότεραι ὡς Ἀστύοχον
25 τὸν ναύαρχον προσταχθεῖσαι κομίσαι, κατέπλευσαν ἐς Λέρον
πρῶτον τὴν πρὸ Μίλητου νῆσον· ἔπειτα ἐκεῖθεν αἰσθόμενοι 2
ἐπὶ Μιλήτῳ ὄντας Ἀθηναίους ἐς τὸν Ιασικὸν κόλπον πρό-
τερον πλεύσαντες ἐβούλοντο εἰδέναι τὰ περὶ τῆς Μίλητου.

1 τοῖς B: om. cett. 2 προεξαίξαντες (sic) B: προεξάρξαντες C G: προεξάξαντες cett. suprascr. B 4 ὀλίγῳ B: ὀλίγοι cett. 11 ἀμφο-
τέρωθεν B: ἀμφοτέρων cett. 16 τὰ ἄλλα A C E F M προσχωρήσαι
(sic, in rasura) G: προσχωρήσειν cett. 18 Σικελίας καὶ Πελοποννήσου
B 21 καὶ B et, ut videtur, Schol.: om. cett. 23 ἔτοιμοι B
24 Θηριμένει Haase: Θηραμένει codd. (et sic 36, 1, sed alibi -ι- codd.
praeter B C G) ξνναμφότεροι B 25 Λέρον B: Ἐλειδν vel similia
cett. 27 Ἀσιακὸν B

3 ἐλθόντος δὲ Ἀλκιβιάδου ἵππῳ ἐς Τειχιοῦσαν τῆς Μιλησίας, οἵπερ τοῦ κόλπου πλεύσαντες ηὐλίσαντο, πυνθάνονται τὰ περὶ τῆς μάχης (παρὴν γὰρ δὲ Ἀλκιβιάδης καὶ ξυνεμάχετο τοῖς Μιλησίοις καὶ Τισταφέρνει), καὶ αὐτοῖς παρήνει, εἰ μὴ βούλονται τά τε ἐν Ιωνίᾳ καὶ τὰ ξύμπαντα πράγματα 5 διολέσαι, ὡς τάχιστα βοηθεῖν Μιλήτῳ καὶ μὴ περιιδεῖν
 27 ἀποτειχισθεῖσαν. καὶ οἱ μὲν ἄμα τῇ ἔφη ἐμελλον βοηθῆσειν· Φρύνιχος δὲ ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγός, ὡς ἀπὸ τῆς Λέρου ἐπύθετο τὰ τῶν νεών σαφῶς, βουλομένων τῶν ξυναρχόντων ὑπομείναντας διαναυμαχεῖν, οὐκ ἔφη οὔτ' αὐτὸς 10 ποιήσειν τοῦτο οὔτ' ἐκείνοις οὐδὲ ἄλλῳ οὐδενὶ ἐς δύναμιν
 2 ἐπιτρέψειν. διποι γὰρ [ἔξεστι] ἐν ὑστέρῳ σαφῶς εἰδότας πρὸς ὅπόσας τε ναῦς πολεμίας καὶ δσαις πρὸς αὐτὰς τὰς σφετέραις ίκανῶς καὶ καθ' ἡσυχίαν παρασκευασμένοις ἔσται ἀγωνίστασθαι, οὐδέποτε τῷ αἰσχρῷ ὀνειδεῖ εἴξας ἀλόγως 15
 3 διακινδυνεύσειν. οὐ γὰρ αἰσχρὸν εἶναι Ἀθηναίους ναυτικῷ μετὰ καιροῦ ὑποχωρῆσαι, ἀλλὰ καὶ μετὰ ὀτουοῦν τρόπου αἰσχιον ξυμβήσεσθαι ἦν ἡστηθῶσιν· καὶ τὴν πόλιν οὐ μόνον τῷ αἰσχρῷ, ἀλλὰ καὶ τῷ μεγίστῳ κινδύνῳ περιπίπτειν, ἥ μόλις ἐπὶ τὰς γεγενημένας ξυμφοράς ἐνδέχεσθαι μετὰ 20 βεβαίου παρασκευῆς καθ' ἐκουσίαν, ἥ πάνυ γε ἀνάγκη, προτέρᾳ ποι ἐπιχειρεῖν, ἥ που δὴ μὴ βιαζομένη γε πρὸς 4 αὐθαιρέτους κινδύνους ιέναι. ὡς τάχιστα δὲ ἐκέλευε τούς τε τραυματίας ἀναλαβόντας καὶ τὸν πεζὸν καὶ τῶν σκευῶν δσα ἥλθον ἔχοντες, ἢ δὲ ἐκ τῆς πολεμίας εἰλήφασι καταλιπόντας 25 δπως κοῦφαι ὅσιν αἱ νῆσει, ἀποπλεῖν ἐς Σάμον, κάκεῦθεν ἦδη ξυναγαγόντας πάσας τὰς ναῦς τοὺς ἐπίπλους, ἥ που 5 καιρὸς ἥ ποιεῖσθαι. ὡς δὲ ἐπεισε, καὶ ἔδρασε ταῦτα· καὶ

2 οἵπερ] οὖν ὑπὲρ B	9 Λέρου B : Δέρου cett. suprascr. B	11 οὐδὲ		
Bekker : οὔτ' codd.	12 ἔξεστι secl. Dobree	14 παρεσκευ-		
ασμένοις ἔξεσται B	15 post ἀγωνίστασθαι add. δποι τε βούλονται B	δηνείδει secl. Krüger	ἀλόγως] διλγώ B	17 καιρὸν A (corr. A ¹)
E F M	18 post πόλιν add. δν Dobree	20 μόλις recc.: μόγις		
codd.	21 καθ' ἐκουσίαν om. C	22 ποι] που		
B : om. M	ἀνάγκη om. B	24 τῶν πεζῶν CG		
28 ἥ B : εἴη cett. marg. B	Lindau : ποῦ codd.			

ἔδοξεν οὐκ ἐν τῷ αὐτίκα μᾶλλον ἡ ὑστερον, οὐκ ἐς τοῦτο
μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐς δσα ἄλλα Φρύνιχος κατέστη, οὐκ
ἀξίνετος εἶναι. καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἀφ' ἐσπέρας εὐθὺς 6
τούτῳ τῷ τρόπῳ ἀτελεῖ τῇ νίκῃ ἀπὸ τῆς Μιλήτου ἀνέστησαν,
5 καὶ οἱ Ἀργεῖοι κατὰ τάχος καὶ πρὸς ὀργὴν τῆς ἔνυμφορᾶς
ἀπέπλευσαν ἐκ τῆς Σάμου ἐπ' οἴκου· οἱ δὲ Πελοποννήσιοι 28
ἄμα τῇ ἐφ ἐκ τῆς Τειχιούσσης ἄραντες ἐπικατάγονται, καὶ
μείναντες ἡμέραν μίαν τῇ ὑστεραίᾳ καὶ τὰς Χίας ναῦς
προσλαβόντες τὰς μετὰ Χαλκιδέως τὸ πρώτον ἔνυκατα-
10 διωχθείσας ἐβούλοντο πλεῦσαι ἐπὶ τὰ σκεύη ἢ ἐξείλοντο
ἐς Τειχιούσσαν πάλιν. καὶ ὡς ἥλθον, Τισσαφέρνης τῷ 2
πεζῷ παρελθὼν πείθει αὐτοὺς ἐπὶ Ἱασον., ἐν ἥ Ἀμόργης
πολέμιος ὅν κατεῖχε, πλεῦσαι. καὶ προσβαλόντες τῇ Ἱάσῳ
αἰφνίδιοι καὶ οὐ προσδεχομένων ἀλλ' ἥ Ἀττικὰς τὰς ναῦς
15 εἶναι αἰροῦσιν· καὶ μάλιστα ἐν τῷ ἔργῳ οἱ Συρακόσιοι
ἐπηνέθησαν. καὶ τόν τε Ἀμόργην ὥντα λαβόντες, Πισ- 3
σούθνουν νόθον νίόν, ἀφεστῶτα δὲ βασιλέως, παραδιδόσιν
οἱ Πελοποννήσιοι Τισσαφέρνει ἀπαγαγέν, εἰ βούλεται,
βασιλεῖ, ὁσπερ αὐτῷ προσέταξε, καὶ τὴν Ἱασον διεπόρθησαν
20 καὶ χρήματα πάνυ πολλὰ ἡ στρατιὰ ἔλαβεν· παλαιόπλουτον
γάρ ἥν τὸ χωρίον. τούς τ' ἐπικούρους τοὺς περὶ τὸν 4
Ἀμόργην παρὰ σφᾶς αὐτοὺς κομίσαντες καὶ οὐκ ἀδικήσαντες
ἔννέταξαν, ὅτι ἥσαν οἱ πλεῦστοι ἐκ Πελοποννήσου τό τε
πόλισμα Τισσαφέρνει παραδόντες καὶ τὰ ἀνδράποδα πάντα
25 καὶ δοῦλα καὶ ἐλεύθερα, ὃν καθ' ἔκαστον στατῆρα Δαρεικὸν
παρ' αὐτοῦ ἔννέβησαν λαβεῖν, ἔπειτα ἀνεχώρησαν ἐς τὴν 5
Μίλητον. καὶ Πεδάριτόν τε τὸν Λέοντος ἐς τὴν Χίον
ἀρχοντα Λακεδαιμονίων πεμψάντων ἀποστέλλονται πεζῇ
μέχρι Ἐρυθρῶν ἔχοντα τὸ παρὰ Ἀμόργου ἐπικουρικόν, καὶ
30 ἐς τὴν Μίλητον αὐτοῦ Φίλιππον καθιστᾶσιν. καὶ τὸ θέρος
ἐτελεύτα.

14 τὰς B: om. cett.

16 Πισσούθνου . . . βασιλέως secl. Herwerden

22 post Ἀμόργην add. τὸν Πισσούθνου B

- 29 Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος, ἐπειδὴ τὴν Ἱασον κατεστήσατο ὁ Τισταφέρηνς ἐς φυλακήν, παρῆλθεν ἐς τὴν Μᾶλητον, καὶ μηνὸς μὲν τροφήν, ὥσπερ ὑπέστη ἐν τῇ Λακεδαιμονί, ἐς δραχμὴν Ἀττικὴν ἐκάστῳ πάσαις ταῖς ναυσὶ διέδωκε, τοῦ δὲ λοιποῦ χρόνου ἐβούλετο τριώβολον 5 διδόναι, ἔως ἂν βασιλέα ἐπέρηται ἦν δὲ κελεύη, δώσεω 2 ἔφη ἐντελῆ τὴν δραχμήν. Ἐρμοκράτους δὲ ἀντειπόντος τοῦ Συρακοσίου στρατηγού (ὅ γὰρ Θηριμένης οὐ ναύαρχος ὡν, ἀλλ' Ἀστυόχῳ παραδοῦναι τὰς ναῦς ἔνυμπλέων μαλακὸς ἦν περὶ τοῦ μισθοῦ) ὅμως δὲ παρὰ πέντε ναῦς πλέον ἀνδρὶ 10 ἐκάστῳ ἡ τρεῖς ὀβολοὶ ὠμολογήθησαν. ἐς γὰρ πέντε ναῦς καὶ πεντήκοντα τριάκοντα τάλαντα ἐδίδον τοῦ μηνός· καὶ τοῖς ἄλλοις, δσφ πλείους νῆσαν τούτου τοῦ ἀριθμοῦ, κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον τοῦτον ἐδίδοτο.
- 30 Τοῦ δ' αὐτοῦ χειμῶνος τοῖς ἐν τῇ Σάμῳ Ἀθηναίοις 15 προσαφιγμέναι γὰρ ἦσαν καὶ οἴκοθεν ἄλλαι νῆσες πέντε καὶ τριάκοντα καὶ στρατηγοὶ Χαρμῦνος καὶ Στρομβιχλῆς καὶ Εὔκτήμων, καὶ τὰς ἀπὸ Χίου καὶ τὰς ἄλλας πάσας ἔννυαγαγόντες ἐβούλοντο διακληρωσάμενοι ἐπὶ μὲν τῇ Μιλήτῳ τῷ ναυτικῷ ἐφορμεῖν, πρὸς δὲ τὴν Χίον καὶ ναυτικὸν καὶ πεζὸν 20 2 πέμψαι. καὶ ἐποίησαν οὕτως· Στρομβιχλῆς μὲν γὰρ καὶ Ὄνομακλῆς καὶ Εὔκτήμων τριάκοντα ναῦς ἔχοντες καὶ τῶν ἐς Μᾶλητον ἐλθόντων χιλίων δπλιτῶν μέρος ἄγοντες ἐν ναυσὶν ὀπλιταγωγοῖς ἐπὶ Χίου λαχόντες ἐπλεον, οἱ δ' ἄλλοι ἐν Σάμῳ μένοντες τέσσαροι καὶ ἐβδομήκοντα ναυσὶν 25 ἐθαλασσοκράτουν καὶ ἐπίπλους τῇ Μιλήτῳ ἐποιοῦντο.
- 31 'Ο δ' Ἀστύοχος ὡς τότε ἐν τῇ Χίῳ ἔτυχε διὰ τὴν προδοσίαν τοὺς ὁμήρους καταλεγόμενος τούτου μὲν ἐπέσχεν,

2 ἐs secl. Herwerden 6 ἔφη δώσειν A C E F G M 8 οὐ]
 οὐκέτι B : om. M 12 τριάκοντα Meibom: τρία codd. (om. B)
 15 οἱ . . . Ἀθηναίοι B 16 προσαφιγμέναι AB 18 post ἀπὸ^{το}
 add. τῆς M πάσας καὶ τὰς ἄλλας A C E F G M 23 ἄγοντες
 Krüger: ἀπολιπόντες B : ἀγαγόντες cett. γρ. B ἐν om. B (habet
 γρ. B) 24 λαβόντες B 26 ἐπίπλους Krüger (tentavit Bekker):
 ἐπίπλουν codd.

ἐπειδὴ ἥσθετο τάς τε μετὰ Θηριμένους ναῦς ἡκούσας καὶ τὰ περὶ τὴν ἔνυμμαχίαν βελτίω ὅντα, λαβὼν δὲ ναῦς τάς τε Πελοποννησίων δέκα καὶ Χίας δέκα ἀνάγεται, καὶ προσβαλὼν 2 Πτελεῷ καὶ οὐχ ἐλῶν παρέπλευσεν ἐπὶ Κλαζομενᾶς καὶ 5 ἐκέλευεν αὐτῶν τὸν τὰ 'Αθηναίων φρονοῦντας ἀνοικίζεσθαι ἐς τὸν Δαφνοῦντα καὶ προσχωρεῦν σφίσιν· ἔνυεκέλευε δὲ καὶ Τάμας Ἰωνίας ὑπαρχος ὁν. ὡς δ' οὐκ ἐσήκουν, 3 προσβολὴν ποιησάμενος τῇ πόλει οὐσῃ ἀτειχίστῳ καὶ οὐ δυνάμενος ἐλεῖν, ἀπέπλευσεν ἀνέμῳ μεγάλῳ αὐτὸς μὲν ἐς 10 Φώκαιαν καὶ Κύμην, αἱ δὲ ἄλλαι νῆσος κατῆραν ἐς τὰς ἐπικειμένας τὰς Κλαζομεναῖς νήσους, Μαραθοῦνσαν καὶ Πήλην καὶ Δρυμοῦνσαν. καὶ ὅσα ὑπεξέκειτο αὐτόθι τῶν 4 Κλαζομενίων, ἡμέρας ἐμμείναντες διὰ τὸν ἀνέμους ὀκτὼ τὰ μὲν διήρπασαν καὶ ἀνήλωσαν, τὰ δὲ ἐσβαλόμενοι ἀπέ- 15 πλευσαν ἐς Φώκαιαν καὶ Κύμην ὡς Ἀστύοχον. ὅντος 32 δ' αὐτοῦ ἐνταῦθα Λεσβίων ἀφικνοῦνται πρέσβεις βουλόμενοι αὐθις ἀποστῆναι· καὶ αὐτὸν μὲν πείθουσιν, ὡς δ' οὖτε Κορίνθιοι καὶ οἱ ἄλλοι ἔνυμμαχοι ἀπρόθυμοι ἦσαν διὰ τὸ πρότερον σφάλμα, ἄρας ἐπλει ἐπὶ τῆς Χίου. καὶ χει- 20 μασθεισῶν τῶν νεῶν ὕστερον ἀφικνοῦνται ἄλλαι ἄλλοθεν ἐς τὴν Χίου. καὶ μετὰ τοῦτο Πεδάριτος, τότε παριῶν πεζῇ 2 ἐκ τῆς Μιλήτου, γενόμενος ἐν Ἐρυθραῖς διαπεραιοῦνται αὐτός τε καὶ ἡ στρατιὰ ἐς Χίον· ὑπῆρχον δὲ αὐτῷ καὶ ἐκ τῶν πέντε νεῶν στρατιῶται ὑπὸ Χαλκιδέως ἐς πεντακοσίους 25 ἔννοιοις καταλειφθέντες. ἐπαγγελλομένων δέ τινων 3 Λεσβίων τὴν ἀπόστασιν, προσφέρει τῷ τε Πεδαρίτῳ καὶ τοῖς Χίοις δὲ Ἀστύοχος τὸν λόγον ὡς χρὴ παραγενομένους τὰς νανσὶν ἀποστῆσαι τὴν Λέσβον· ἢ γὰρ ἔνυμμάχους πλείους σφᾶς ἔξειν, ἢ τοὺς Ἀθηναίους, ἢν τι σφάλλωνται,

5 ἐκέλευσεν A F M

14 ἐσβαλλόμενοι B

17 αὐθις B: om. cett.

20 ἄλλοι B

27 δὲ B: om. cett.

8 προσβολὴν Cobet: ἐσβολὴν codd.

16 πρέσβεις ἀφικνοῦνται A C E F G M

19 post χειμασθεισῶν add. καὶ πλανηθε-

σῶν B

24 Χαλκιδέως B: Χαλκιδέως ὡς E: Χαλκιδέων

25 ὡς cett.

27 τὸν B: om. cett.

κακώσειν. οἱ δ' οὐκ ἐσήκουον, οὐδὲ τὰς ναῦς ὁ Πεδάριτος
 33 ἔφη τῶν Χίων αὐτῷ προήσειν. κάκεῖνος λαβὼν τάς τε
 τῶν Κορινθίων πέντε καὶ ἕκτην Μεγαρᾶ καὶ μίαν Ἐρ-
 μιονίδα καὶ ἄς αὐτὸς Λακωνικὰς ἔχων ἥλθεν, ἔπλει ἐπὶ
 τῆς Μιλήτου πρὸς τὴν ναυαρχίαν, πολλὰ ἀπειλήσας τοῖς 5
 Χίοις ἡ μὴν μὴ ἐπιβοηθήσεω, ἦν τι δέωνται. καὶ προσ-
 βαλὼν Κωρύκῳ τῆς Ἐρυθραίας ἐνηρυλίσατο. οἱ δ' ἀπὸ τῆς
 Σάμου Ἀθηναῖοι ἐπὶ τὴν Χίον πλέοντες τῇ στρατιᾳ καὶ
 αὐτοὶ ἐκ τοῦ ἐπὶ θάτερα λόφου διείργοντο καὶ καθωρμίσαντο
 3 καὶ ἐλελήθεσαν ἀλλήλους. ἐλθούσης δὲ παρὰ Πεδαρίτου 10
 ὑπὸ νύκτα ἐπιστολῆς ὡς Ἐρυθραίων ἄνδρες αἰχμάλωτοι ἐκ
 Σάμου ἐπὶ προδοσίᾳ ἐστορχράς ἤκουσιν ἀφειμένοι, ἀν-
 άγεται ὁ Ἀστύοχος εὐθὺς ἐστὰς Ἐρυθρὰς πάλιν, καὶ παρὰ
 τοσοῦτον ἐγένετο αὐτῷ μὴ περιπετεῖν τοῖς Ἀθηναίοις.
 4 διαπλεύσας δὲ καὶ ὁ Πεδάριτος πρὸς αὐτόν, καὶ ἀναζητή- 15
 σαντες τὰ περὶ τῶν δοκούντων προδιδόναι, ὡς ηὔρον ἄπαν
 ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῆς Σάμου προφασισθέν,
 ἀπολύσαντες τῆς αἰτίας ἀπέπλευσαν ὁ μὲν ἐστὴν Χίον,
 ὁ δὲ ἐστὴν Μίλητον ἐκομίσθη, ὥσπερ διενοεῖτο.

34 'Εν τούτῳ δὲ καὶ ἡ τῶν Ἀθηναίων στρατιὰ ταῖς ναυσὶν 20
 ἐκ τοῦ Κωρύκου περιπλέοντα κατ' Ἀργίνον ἐπιτυγχάνει
 τρισὶ ναυσὶ τῶν Χίων μακραῖς, καὶ ὡς εἶδον, ἐδίωκον καὶ
 χειμών τε μέγας ἐπιγίγνεται καὶ αἱ μὲν τῶν Χίων μόλις
 καταφεύγοντιν ἐστὸν λιμένα, αἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων αἱ μὲν
 μάλιστα δρμήσασαι τρεῖς διαφθείρονται καὶ ἐκπίπτουσι πρὸς 25
 τὴν πόλιν τῶν Χίων, καὶ ἄνδρες οἱ μὲν ἀλίσκονται, οἱ δ'
 ἀποθνήσκουσιν, αἱ δὲ ἄλλαι καταφεύγοντιν ἐστὸν ὑπὸ²
 τῷ Μίμαντι λιμένα Φοινικοῦντα καλούμενον. ἐντεῦθεν δ'

3 τῶν om. B

F G M

4 Λακωνικὰς secl. Stahl

5 ναυμαχίαν B

ἥλθεν ἔχων A C E

9 διείργοντο καὶ] διείργοντος

Krüger

11 ὅπδ νύκτα B: om. cett.

γρ. B

αὐτῶν A C E F G γρ. B

εἶδον B:

εἴσπερ

ιδόντες cett.

γρ. B:

ἀπεδίωκον suprascr. G:

25 δρμήσασαι C:

15 πρὸς B: παρ' cett.

16 τὰ περὶ] παρὰ B

B: 22 ὡς

εἶδον B:

διείωκον B:

ἐπεδίωκον

cett. γρ. B:

μόλις B: μόγις cett.

28 καλούμενον om. B

νῦστερον ἐς τὴν Λέσβον καθορμισάμενοι παρεσκευάζοντο ἐς
τὸν τειχισμόν.

Ἐκ δὲ τῆς Πελοποννήσου τοῦ αὐτοῦ χειμῶνος Ἰππο- 35
κράτης ὁ Λακεδαιμόνιος ἐκπλεύσας δέκα μὲν Θουρίαις ναυσίν,
5 ὃν ἦρχε Δωριεὺς ὁ Διαγόρου τρίτος αὐτός, μιᾶς δὲ Λακωνικῆς,
μιᾶς δὲ Συρακοσίᾳς, καταπλεῖ ἐς Κυνίδον· ἡ δ' ἀφειστήκει
ἥδη ὑπὸ Τισσαφέρνους. καὶ αὐτὸν οἱ ἐν τῇ Μιλήτῳ, ὡς 2
ἥσθοντο, ἐκέλευν ταῖς μὲν ἡμισείαις τῶν νεῶν Κυνίδον
φυλάσσειν, ταῖς δὲ περὶ Τριόπιον οὖσαις τὰς ἀπ' Αἰγύπτου
10 ὄλκάδας προσβαλλούσας ἔνταλμα βάνειν· ἔστι δὲ τὸ Τριόπιον
ἄκρα τῆς Κυνίδας προύχοντα, Ἀπόλλωνος ἱερόν. πυθό- 3
μενοι δὲ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ πλεύσαντες ἐκ τῆς Σάμου λαμ-
βάνονται τὰς ἐπὶ τῷ Τριόπιῳ φρουρούσας ἐξ ναῦς· οἱ δ'
ἄνδρες ἀποφεύγονται ἐξ αὐτῶν. καὶ μετὰ τοῦτο ἐς τὴν
15 Κυνίδον καταπλεύσαντες καὶ προσβαλόντες τῇ πόλει ἀτει-
χίστῳ οὖσῃ ὀδίγου εἶλον. τῇ δ' ὑστεραίᾳ αὖθις προσ- 4
έβαλλον, καὶ ὡς ἀμειων φαρξαμένων αὐτῶν ὑπὸ νύκτα καὶ
ἐπεσελθόντων αὐτοῖς τῶν ἀπὸ τοῦ Τριοπίου ἐκ τῶν νεῶν
διαφυγόντων οὐκέθ' ὅμοιως ἔβλαπτον, ἀπελθόντες καὶ
20 δηγώσαντες τὴν τῶν Κυνίδων γῆν ἐς τὴν Σάμον ἀπέπλευσαν.

Ὕπὸ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον Ἀστυόχου ἥκοντος ἐς τὴν 36
Μίλητον ἐπὶ τὸ ναυτικὸν οἱ Πελοποννήσιοι εὐπόρως ἔτι
εἶχον ἄπαντα τὰ κατὰ τὸ στρατόπεδον· καὶ γὰρ μισθὸς
ἔδιδοτο ἀρκούντως καὶ τὰ ἐκ τῆς Ἰάσου μεγάλα χρήματα
25 διαρπασθέντα ὑπῆν τοῖς στρατιώταις, οἵ τε Μιλήσιοι προ-
θύμως τὰ τοῦ πολέμου ἔφερον. πρὸς δὲ τὸν Τισσαφέρνην 2
ἔδόκουν ὅμως τοῖς Πελοποννησίοις αἱ πρῶται ἔνυθῆκαι αἱ
πρὸς Χαλκιδέα γενόμεναι ἐνδεεῖς εἶναι καὶ οὐ πρὸς σφῶν
μᾶλλον, καὶ ἄλλας ἔτι Θηριμένους παρόντος ἐποίουν· καὶ
30 εἰσὶν αἴδε.

Ἐνυθῆκαι Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ἔνυμάχων πρὸς βα- 37

7 ὑπὸ Paulmier: ἀπὸ codd. 10 προσβαλούσας B C G 13 τῷ
B: om. cett. 19 ἀπελθόντες B: ἐπελθόντες cett. 21 ἐς B:
ὡς cett. 29 ἔτι B: ἐπὶ cett.

σιλέα Δαρείον καὶ τὸν παῖδας τὸν βασιλέως καὶ Τισσα-
 2 φέρνην, σπουδὰς εἶναι καὶ φιλίαν κατὰ τάδε. ὅπόση χώρα
 καὶ πόλεις βασιλέως εἰσὶ Δαρείου ἡ τοῦ πατρὸς ἥσαν ἡ
 τῶν προγόνων, ἐπὶ ταύτας μὴ λέναι ἐπὶ πολέμῳ μηδὲ κακῷ
 μηδενὶ μήτε Λακεδαιμονίους μήτε τὸν ξυμμάχους τὸν
 Λακεδαιμονίων, μηδὲ φόρους πράστεσθαι ἐκ τῶν πόλεων
 τούτων μήτε Λακεδαιμονίους μήτε τὸν ξυμμάχους τὸν
 Λακεδαιμονίων· μηδὲ Δαρείον βασιλέα μηδὲ ὃν βασιλεὺς
 ἄρχει ἐπὶ Λακεδαιμονίους μηδὲ τὸν ξυμμάχους λέναι ἐπὶ
 3 πολέμῳ μηδὲ κακῷ μηδενὶ. ἦν δέ τι δέωνται Λακεδαιμόνιοι 10
 ἡ οἱ ξύμμαχοι βασιλέως ἡ βασιλεὺς Λακεδαιμονίων ἡ τῶν
 ξυμμάχων, ὅτι ἀν πείθωσιν ἀλλήλους, τοῦτο ποιῶνται καλῶς
 4 ἔχειν. τὸν δὲ πόλεμον τὸν πρὸς Ἀθηναίους καὶ τὸν
 ξυμμάχους κοινῇ ἀμφοτέρους πολεμεῖν· ἦν δὲ κατάλυσιν
 ποιῶνται, κοινῇ ἀμφοτέρους ποιεῖσθαι. ὅπόση δ' ἀν στρατιὰ 15
 ἐν τῇ χώρᾳ τῇ βασιλέως ἡ μεταπεμψαμένου βασιλέως,
 5 τὴν δαπάνην βασιλέα παρέχειν. ἦν δέ τις τῶν πόλεων
 ὅπόσαι ξυνέθεντο βασιλεῖ ἐπὶ τὴν βασιλέως ἵη χώραν, τὸν
 ἄλλους κωλύειν καὶ ἀμύνειν βασιλεῖ κατὰ τὸ δυνατόν· καὶ
 ἦν τις τῶν ἐν τῇ βασιλέως χώρᾳ ἡ δῆσης βασιλεὺς ἄρχει 20
 ἐπὶ τὴν Λακεδαιμονίων ἵη ἡ τῶν ξυμμάχων, βασιλεὺς
 κωλυέτω καὶ ἀμυνέτω κατὰ τὸ δυνατόν?

38 Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ξυνθήκας Θηριμένης μὲν παραδοὺς
 2 Ἀστυόχῳ τὰς ναῦς ἀποπλέων ἐν κέλητι ἀφανίζεται, οἱ
 δ' ἐκ τῆς Λέσβου Ἀθηναῖοι ἥδη διαβεβηκότες ἐς τὴν Χίον 25
 τῇ στρατιᾷ καὶ κρατοῦντες καὶ γῆς καὶ θαλάσσης Δελφίνιον
 ἐτείχιζον, χωρίον ἄλλως τε ἐκ γῆς καρτερὸν καὶ λιμένας
 3 ἔχον καὶ τῆς τῶν Χίων πόλεως οὐ πολὺ ἀπέχον. οἱ δὲ
 Χῖοι ἐν πολλαῖς ταῖς πρὶν μάχαις πεπληγμένοι, καὶ ἄλλως

1 τὸν Bekker: τοῦ codd. 6 μηδὲ Bekker: μήτε codd. 7, 8 Λακεδαιμονίους . . . prius μηδὲ om. B 7 τὸν recc.: τῶν codd. 8 μήτε B post ὃν add. ὁ A C E F G 9 μηδὲ] μήτε B 10 post δέωνται add. οἱ B 11 post ξύμμαχοι add. οἱ M 23 δὲ om. B μὲν om. C 25 ἐs B: om. cett. 26 alterum καὶ B: om. cett. ante γῆς add. τῆς C 27 post ἐκ add. τῆς B

ἐν σφίσιν αὐτοῖς οὐ πάνυ εὖ διακείμενοι, ἀλλὰ καὶ τῶν μετὰ Τυδέως τοῦ Ἰωνος ἥδη ὑπὸ Πεδαρίτου ἐπ' ἀττικισμῷ τεθνεώτων καὶ τῆς ἄλλης πόλεως κατ' ἀνάγκην ἐς δλίγους 5 κατεχομένης ὑπόπτως διακείμενοι ἀλλήλοις ἡσύχαζον, καὶ 5 οὗτ' αὐτοὶ διὰ ταῦτα οὕθ' οἱ μετὰ Πεδαρίτου ἐπίκουροι ἀξιόμαχοι αὐτοῖς ἔφαινοντο. ἐς μέντοι τὴν Μίλητον ἔπει- 4 πον κελεύοντες σφίσι τὸν Ἀστύοχον βοηθεῦν· ὡς δὲ οὐκ ἐσήκουεν, ἐπιστέλλει περὶ αὐτοῦ ἐς τὴν Λακεδαιμονίαν δὲ Πεδάριτος ὡς ἀδικοῦντος. καὶ τὰ μὲν ἐν τῇ Χίῳ ἐς τοῦτο 5 10 καθειστήκει τοῖς Ἀθηναίοις· αἱ δὲ ἐκ τῆς Σάμου νῆσοι αὐτοῖς ἐπίπλους μὲν ἐποιοῦντο ταῖς ἐν τῇ Μιλήτῳ, ἐπεὶ δὲ μὴ ἀντανάγοιεν, ἀναχωροῦντες πάλιν ἐς τὴν Σάμον ἡσύχαζον.

'Ἐκ δὲ τῆς Πελοποννήσου ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι αἱ τῷ 39 15 Φαρναβάζω [ὑπὸ] Καλλιγέίτου τοῦ Μεγαρέως καὶ Τιμαγόρου τοῦ Κυζικηνοῦ πρασσόντων παρασκευασθεῖσαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐπτὰ καὶ εἴκοσι νῆσοι ἄρασαι ἐπλεον ἐπὶ Ἰωνίας περὶ ἥλιου τροπάς, καὶ ἄρχων ἐπέπλει αὐτῶν Ἀντισθένης Σπαρτιάτης. ἔννεπεμψαν δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ ἔνδεκα 20 25 ἄνδρας Σπαρτιατῶν ἔνυμβούλους Ἀστυόχῳ, ὡς εἰς ἦν Λίχας δὲ Ἀρκεσιλάου καὶ εἴρητο αὐτοῖς ἐς Μίλητον ἀφικομένους τῶν τε ἄλλων ἔννεπιμέλεσθαι ἢ μέλλει ἄριστα ἔξειν, καὶ τὰς ναῦς ταύτας ἢ αὐτὰς ἢ πλείους ἢ καὶ ἐλάσσους ἐς τὸν Ἐλλήσποντον ὡς Φαρνάβαζον, ἦν δοκῆ, ἀποπέμπει, Κλέ- 25 30 αρχον τὸν Ραμφίου, ὃς ἔννεπλει, ἄρχοντα προστάξαντας, καὶ Ἀστύοχον, ἦν δοκῆ τοῖς ἔνδεκα ἄνδράσι, παύειν τῆς ναυαρχίας, Ἀντισθένη δὲ καθιστάναι πρὸς γὰρ τὰς τοῦ Πεδαρίτου ἐπιστολὰς ὑπώπτενον αὐτόν. πλέουσαι οὖν αἱ 3 35 νῆσοι ἀπὸ Μαλέας πελάγιαι Μήλῳ προσέβαλον, καὶ περιτυ- 30 χόντες ναυσὶ δέκα Ἀθηναίων τὰς τρεῖς λαμβάνουσι κενὰς

3 ὀλίγους Dobree.	8 δ om. B	11 τῇ] τῷ
B ἐπειδὴ B	12 ἀποχωροῦντες B	15 ὑπὸ secl. Stahl (om. recc.)
18 ἐπέπλει B : ἐπλει cett.	27 ναυμαχίας B	29 πλαγίαι vel πλάγιαι A B προσέβαλλον B
	30 κενὰς om. B	

καὶ κατακαίουσιν. μετὰ δὲ τοῦτο δεδιότες μὴ αἱ διαφυγοῦσαι τῶν Ἀθηναίων ἐκ τῆς Μήλου νῆες, ὅπερ ἐγένετο, μηνύσωσι τοῖς ἐν τῇ Σάμῳ τὸν ἐπίπλουν αὐτῶν, πρὸς τὴν Κρήτην πλεύσαντες καὶ πλείω τὸν πλοῦν διὰ φυλακῆς ποιησάμενοι 4 ἐς τὴν Καῦνον τῆς Ἀσίας κατῆραν. ἐντεῦθεν δὴ ὡς ἐν ᾧ ἀσφαλεῖ ὄντες ἀγγελίαν ἔπειρον ἐπὶ τὰς ἐν τῇ Μιλήτῳ ναῦς τοῦ ξυμπαρακομισθῆναι.

40 Οἱ δὲ Χῖοι καὶ Πεδάριτος κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον οὐδὲν ἥσσον, καίπερ διαμέλλοντα, τὸν Ἀστύοχον πέμποντες ἀγγέλους ἡξίουν σφίσι πολιορκούμενοις βοηθῆσαι ἀπάσαις 10 ταῖς ναυσὶ καὶ μὴ περιδεῖν τὴν μεγίστην τῶν ἐν Ἰωνίᾳ ξυμμαχίδων πόλεων ἐκ τε θαλάσσης εἰργομένην καὶ κατὰ 2 γῆν ληστείας πορθουμένην. οἱ γὰρ οἰκέται τοῖς Χίοις πολλοὶ ὄντες καὶ μιᾶ γε πόλει πλὴν Λακεδαιμονίων πλεῖστοι γενούμενοι καὶ ἂμα διὰ τὸ πλῆθος χαλεπωτέρως ἐν 15 ταῖς ἀδικίαις κολαζόμενοι, ὡς ἡ στρατιὰ τῶν Ἀθηναίων βεβαίως ἔδοξε μετὰ τείχους ιδρῦσθαι, εὐθὺς αὐτομολίᾳ τε ἔχωρησαν οἱ πολλοὶ πρὸς αὐτοὺς καὶ τὰ πλεῖστα κακὰ 3 ἐπιστάμενοι τὴν χώραν οὕτοι ἔδρασαν. ἔφασαν οὖν χρῆναι οἱ Χῖοι, ἔως ἔτι ἐλπὶς καὶ δυνατὸν κωλῦσαι, τειχιζομένου 20 τοῦ Δελφινίου καὶ ἀτελοῦς ὄντος καὶ στρατοπέδῳ καὶ ναυσὶν ἐρύματος μείζονος προσπεριβαλλομένου, βοηθῆσαι σφίσιν. ὁ δὲ Ἀστύοχος καίπερ οὐ διανοούμενος διὰ τὴν τότε ἀπειλήν, ὡς ἔώρα καὶ τοὺς ξυμμάχους προθύμους ὄντας, 41 ὥρμητο ἐς τὸ βοηθεῖν. ἐν τούτῳ δὲ ἐκ τῆς Καῦνον παρα- 25 γίγνεται ἀγγελία ὅτι αἱ ἐπτὰ καὶ εἴκοσι νῆες καὶ οἱ τῶν Λακεδαιμονίων ξύμβολοι πάρεισιν καὶ νομίστας πάντα ὑστερα εἶναι τὰλλα πρὸς τὸ ναῦς τε, ὅπως θαλασσοκρατοῖεν μᾶλλον, τοσάντας ξυμπαρακομίσαι, καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους, οἱ ἥκουν κατάσκοποι αὐτοῦ, ἀσφαλῶς περαιωθῆναι, εὐθὺς 30

1 αἱ om. B 3 Σάμῳ B : νῆσφ cett. γρ. B 5 κατῆραν B :
κατῆ(ι)ρον cett. 6 Μιλήτῳ] νῆσφ B 7 post ναῦς add. χάριν B
9 πέμψαντες B : πέμποντας A C E F 10 βοηθήσειν C G 18 ἔχω-
ρησαν οἱ] ἔχρησαντο C C (ἔχωρησαν suprascr. G¹) 28 τὰλλα B :
τὰ κλλα cett.

ἀφεὶς τὸ ἐσ τὴν Χίον ἔπλει ἐσ τὴν Καῦνον. καὶ ἐσ Κῶν 2
τὴν Μεροπῆδα ἐν τῷ παράπλῳ ἀποβὰς τὴν τε πόλιν ἀτεί-
χιστον ὕσταν καὶ ὑπὸ σεισμοῦ, ὃς αὐτοῖς ἔτυχε μέγιστός
γε δὴ ὁν μεμνήμεθα γενόμενος, ξυμπεπτωκύναν ἐκπορθεῖ,
5 τῶν ἀνθρώπων ἐσ τὰ ὅρη πεφευγότων, καὶ τὴν χώραν κατα-
δρομαῖς λείαν ἐποιεῖτο, πλὴν τῶν ἐλευθέρων· τούτους δὲ
ἀφίει. ἐκ δὲ τῆς Κῶ ἀφικόμενος ἐσ τὴν Κυδίον νυκτὸς 3
ἀναγκάζεται ὑπὸ τῶν Κυδίων παραινούντων μὴ ἐκβιβάσαι
τοὺς ναύτας, ἀλλ' ὥσπερ εἶχε πλεῦν εὐθὺς ἐπὶ τὰς τῶν
10 Ἀθηναίων ναῦς εἴκοσιν, ἂς ἔχων Χαρμῖνος εἰς τῶν ἐκ
Σάμου στρατηγῶν ἐφύλασσε ταύτας τὰς ἐπτὰ καὶ εἴκοσι
ναῦς ἐκ τῆς Πελοποννήσου προσπλεούσας, ἐφ' ἄσπερ καὶ
δ' Ἀστύοχος παρέπλει. ἐπύθοντο δὲ οἱ ἐν τῇ Σάμῳ ἐκ τῆς 4
Μήλου τὸν ἐπίπλουν αὐτῶν, καὶ ἡ φυλακὴ τῷ Χαρμῖνῷ
15 περὶ τὴν Σύμην καὶ Χάλκην καὶ Ῥόδον καὶ περὶ τὴν Λυκίαν
ἥν. ἥδη γὰρ ἥσθανετο καὶ ἐν τῇ Καύνῳ οὕστας αὐτάς. ἐπ- 42
ἐπλει οὖν ὥσπερ εἶχε πρὸς τὴν Σύμην δ' Ἀστύοχος πρὶν
ἔκπυστος γενέσθαι, εἴ πως περιλάβοι που μετεώρους τὰς
ναῦς. καὶ αὐτῷ ὑετός τε καὶ τὰ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ξυννέφελα
20 ὅντα πλάνησιν τῶν νεῶν ἐν τῷ σκότει καὶ ταραχὴν παρέσχειν.
καὶ ἄμα τῇ ἔῳ διεσπασμένου τοῦ ναυτικοῦ καὶ τοῦ μὲν 2
φανεροῦ ἥδη ὅντος τοῖς Ἀθηναῖοι τοῦ εὐωνύμου κέρως,
τοῦ δὲ ἄλλου περὶ τὴν νῆσον ἔτι πλανωμένου, ἐπανάγονται
κατὰ τάχος ὁ Χαρμῖνος καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐλάσσοσιν ἢ ταῖς
25 εἴκοσι ναυσί, νομίσαντες ἄσπερ ἐφύλασσον ναῦς τὰς ἀπὸ
τῆς Καύνου ταύτας εἶναι. καὶ προσπεσόντες εὐθὺς κατέ- 3
δυσάν τε τρεῖς καὶ κατετραυμάτισαν ἄλλας, καὶ ἐν τῷ ἔργῳ
ἐπεκράτουν, μέχρι οὐ ἐπεφάνησαν αὐτοῖς παρὰ δόξαν αἱ
πλείους τῶν νεῶν καὶ πανταχόθεν ἀπεκλήσαντο. ἔπειτα δὲ 4
30 ἐσ φυγὴν καταστάντες ἐξ μὲν ναῦς ἀπολλύσαι, ταῖς δὲ
λοιπαῖς καταφεύγουσιν ἐσ τὴν Τευτλοῦσσαν νῆσον, ἐντεῦθεν

4 ἐπόρθει B 14 Μήλου a : Μιλήτου codd. 22 ὅντος ἥδη B
31 Τευτλοῦσσαν Steph. Byz. : Τέγλουσσαν vel Τέγλουσσαν codd.

- δὲ ἐς Ἀλικαρνασσόν. μετὰ δὲ τοῦτο οἱ μὲν Πελοποννήσιοι
ἐς Κυνίδον κατάραντες καὶ ἔνυμμιγεισῶν τῶν ἐκ τῆς Καύνου
ἐπτὰ καὶ εἴκοσι νεῶν αὐτοῖς ἔνυμπάσαις πλεύσαντες καὶ
τροπαῖον ἐν τῇ Σύμη οἰστήσαντες πάλιν ἐς τὴν Κυνίδον
43 καθωρμίσαντο· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ταῖς ἐκ τῆς Σάμου ναυσὶ 5
πάσαις, ὡς ἥσθοντο τὰ τῆς ναυμαχίας, πλεύσαντες ἐς τὴν
Σύμην καὶ ἐπὶ μὲν τὸ ἐν τῇ Κυνίδῳ ναυτικὸν οὐχ ὀρμήσαντες,
οὐδὲ ἐκεῖνοι ἐπ’ ἐκείνους, λαβόντες δὲ τὰ ἐν τῇ Σύμῃ σκεύη
τῶν νεῶν καὶ Λωρύμοις τοῖς ἐν τῇ ἡπείρῳ προσβαλόντες
ἀπέπλευσαν ἐς τὴν Σάμον.
- 2 "Απασαι δ' ἡδη οὖσαι ἄμα ἐν τῇ Κυνίδῳ αἱ τῶν Πελο-
ποννησίων νῆσες ἐπεσκευάζοντό τε εἴ τι ἔδει καὶ πρὸς τὸν
Τισταφέρνην (παρεγένετο γάρ) λόγους ἐποιοῦντο οἱ ἔνδεκα
ἄνδρες τῶν Λακεδαιμονίων περί τε τῶν ἡδη πεπραγμένων,
εἴ τι μὴ ἥρεσκεν αὐτοῖς, καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος πολέμου, 15
ὅτῳ τρόπῳ ἄριστα καὶ ἔνυμφορώτατα ἀμφοτέροις πολεμήσε-
3 ται. μάλιστα δὲ ὁ Λίχας ἐσκόπει τὰ ποιούμενα, καὶ τὰς
σπουδὰς οὐδετέρας, οὕτε τὰς Χαλκιδέως οὕτε τὰς Θηρι-
μένους, ἔφη καλῶς ἔνυγκεῖσθαι, ἀλλὰ δεινὸν εἶναι εἰ χώρας
δῆσης βασιλεὺς καὶ οἱ πρόγονοι ἥρξαν πρότερον, ταύτης καὶ 20
νῦν ἀξιώσει κρατεῖν ἔνειναι γάρ καὶ νήσους ἀπάσας πάλιν
δουλεύειν καὶ Θεσσαλίαν καὶ Λοκροὺς καὶ τὰ μέχρι Βοιω-
τῶν, καὶ ἀντ’ ἐλευθερίας ἀν Μηδικὴν ἀρχὴν τοῖς Ἑλλησι
4 τοὺς Λακεδαιμονίους περιθεῖναι. ἐτέρας οὖν ἐκέλευε βελ-
τίους σπένδεσθαι, ἢ ταύταις γε οὐ χρήσεσθαι, οὐδὲ τῆς 25
τροφῆς ἐπὶ τούτοις δεῖσθαι οὐδέν. ἀγανακτῶν δὲ ὁ μὲν
Τισταφέρνης ἀπεχώρησεν ἀπ’ αὐτῶν δι’ ὅργης καὶ ἀπρακτος,
44 οἱ δὲ ἐς τὴν Ρόδον ἐπικηρυκευομένων ἀπὸ τῶν δυνατωτάτων
ἀνδρῶν τὴν γνώμην εἶχον πλεῦν, ἐλπίζοντες νῆσόν τε οὐκ

7 δρμήσαντες α : δρμίσαντες codd. 9 προσβαλόντες] προσπλεύ-
σαντες B : προσλαβόντες M 11 ἄμα B : om. cett. 13 γὰρ
post λόγους habent A E F 14 τε B : δὲ cett. (in Gerasum) 18 οὕτε
τὰς Χαλκιδέως B : om. cett. 20 δῆσης] ἡς A E F suprascr. G
21 ἔνειναι Bekker: ἔνην codd. 25 post σπένδεσθαι add. ξυνθήκας B
28 ἐπικηρυκευόμενοι B

ἀδύνατον καὶ ναυβατῶν πλήθει καὶ πεζῷ προσάξεσθαι, καὶ ἄμα ὑγούμενοι αὐτοὶ ἀπὸ τῆς ὑπαρχούσης ἔνυμαχίας δυνατοὶ ἔσεσθαι Τισσαφέρνην μὴ αἰτοῦντες χρήματα τρέφειν τὰς ναῦς. πλεύσαντες οὖν εὐθὺς ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι ἐκ τῆς 2
 5 Κνίδου καὶ προσβαλόντες Καμείρῳ τῆς Ἱονίας πρώτου ναυσὶ τέσσαρι καὶ ἐνενήκοντα ἔξεφόβησαν μὲν τοὺς πολλοὺς οὐκ εἰδότας τὰ πραστόμενα, καὶ ἔφευγον, ἄλλως τε καὶ ἀτειχίστον οὔσης τῆς πόλεως· εἶτα ἔνυκαλέσαντες οἱ Λακεδαιμόνιοι τούτους τε καὶ τοὺς ἐκ τοῦ δυοῖν πολέοιν,
 10 Λίνδου καὶ Ἰηλυσοῦ, Ἱονίους ἔπεισαν ἀποστῆναι Ἀθηναίων·
 καὶ προσεχώρησε Ῥόδος Πελοποννησίοις. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι 3
 κατὰ τὸν καιρὸν τούτον ταῖς ἐκ τῆς Σάμου ναυσὶν αἰσθόμενοι ἔπλευσαν μὲν βουλόμενοι φθάσαι καὶ ἐπεφάνησαν πελάγιοι, ὑστερήσαντες δὲ οὐ πολλῷ τὸ μὲν παραχρῆμα
 15 ἀπέπλευσαν ἐς Χάλκην, ἐντεῦθεν δ' ἐς Σάμον, ὕστερον δὲ ἐκ τῆς Χάλκης καὶ ἐκ τῆς Κῷ [καὶ ἐκ τῆς Σάμου] τοὺς ἐπίπλους ποιούμενοι ἐπὶ τὴν Ῥόδον ἐπολέμουν. οἱ δὲ 4
 χρήματα μὲν ἔξελεξαν ἐς δύο καὶ τριάκοντα τάλαντα οἱ Πελοποννήσιοι παρὰ τῶν Ἱονίων, τὰ δ' ἄλλα ἡσύχαζον
 20 ἡμέρας ὁρδοήκοντα, ἀνελκύσαντες τὰς ναῦς.

'Ἐν δὲ τούτῳ καὶ ἔτι πρότερον, πρὶν ἐς τὴν Ῥόδον αὐτοὺς 45
 ἀναστῆναι, τάδε ἐπράσσετο. Ἀλκιβιάδης μετὰ τὸν Χαλκιδέως θάνατον καὶ τὴν ἐν Μιλήτῳ μάχην τοῖς Πελοποννησίοις ὑποπτος ὥν, καὶ ἀπ' αὐτῷ ἀφικομένης ἐπιστολῆς
 25 πρὸς Ἀστύοχον ἐκ Λακεδαιμονος ὥστ' ἀποκτεῖναι (ἥν γὰρ καὶ τῷ "Αγιδὶ ἔχθρῳ καὶ ἄλλως ἀπιστος ἐφαίνετο), πρώτον μὲν ὑποχωρεῖ δείσας παρὰ Τισσαφέρνην, ἔπειτα ἐκάκου πρὸς αὐτὸν ὅσον ἐδύνατο μάλιστα τῶν Πελοποννησίων τὰ πράγματα, καὶ διδάσκαλος πάντων γιγνόμενος τὴν τε 2
 30 μισθοφορὰν ἔνυέτεμεν, ἀντὶ δραχμῆς Ἀττικῆς ὥστε τριώ-

5 πρῶτον B: πρὸς τὴν cett.: πρώτη (sic) a 7 ἔφυγον B
 10 post Λίνδου (δινήλου Α E F ? M) add. τε Α C E F G M 13 ἐπέ-
 πλευσαν B ἐπεφάνησαν B: ἐφάνησαν cett. 16 καὶ . . . Σάμου
 secl. Classen 22 post Ἀλκιβιάδης add. τε B 24 ἐπ' C
 26 prius καὶ B: om. cett.

βολον καὶ τοῦτο μὴ ξυνεχῶς δῆδοσθαι, λέγειν κελεύων τὸν Τισταφέρνην πρὸς αὐτοὺς ὡς Ἐθηναῖοι ἐκ πλέονος χρόνου ἐπιστήμονες ὄντες τοῦ ναυτικοῦ τριώβολον τοῖς ἑαυτῶν διδόσιν, οὐ τοσοῦτον πενίᾳ δσον ἵνα αὐτῶν μὴ οἱ ναῦται ἐκ περιουσίας ὑβρίζοντες οἱ μὲν τὰ σώματα χείρω ἔχωσι 5 δαπανῶντες ἐς τοιαῦτα ἀφ' ὧν ἡ ἀσθένεια ξυμβάίνει, οἱ δὲ τὰς ναῦς ἀπολείπωσιν οὐχ ὑπολιπόντες ἐς ὅμηρείαν τὸν 3 προσοφειλόμενον μισθόν· καὶ τοὺς τριηράρχους καὶ τοὺς στρατηγοὺς τῶν πόλεων ἐδίδασκεν [ῶστε] δόντα χρήματα αὐτὸν πεῖσαι, ὡστε ξυγχωρῆσαι ταῦτα ἑαυτῷ πλὴν τῶν 10 Συρακοσίων· τούτων δὲ Ἐρμοκράτης ἡναντιοῦτο μόνος ὑπὲρ 4 τοῦ παντὸς ξυμμαχικοῦ. τὰς τε πόλεις δεομένας χρημάτων ἀπήλασεν αὐτὸς ἀντιλέγων ὑπὲρ τοῦ Τισταφέρνους ὡς οἱ μὲν Χῖοι ἀναίσχυντο εἶν πλουσιώτατοι ὄντες τῶν Ἐλλήνων, ἐπικουρίᾳ δ' ὅμις σφέζομενοι ἀξιοῦσι καὶ τοῖς σώμασι 15 καὶ τοῖς χρήμασιν ἄλλους ὑπὲρ τῆς ἐκείνων ἐλευθερίας 5 κινδυνεύειν· τὰς δ' ἄλλας πόλεις ἐφη ἀδικεῦν, αἱ ἐς Ἐθηναίους πρότερον ἡ ἀποστῆναι ἀνήλουν, εἰ μὴ καὶ τοῦτα καὶ τοσαῦτα καὶ ἔτι πλείω ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν ἐθελήσουσιν ἐσ- 6 φέρειν. τόν τε Τισταφέρνην ἀπέφαινε νῦν μέν, τοῖς ἰδοίοις 20 χρήμασι πολεμοῦντα, εἰκότως φειδόμενον, ἦν δέ ποτε τροφὴ καταβῆ παρὰ βασιλέως, ἐντελῇ αὐτοῖς ἀποδώσειν τὸν 46 μισθὸν καὶ τὰς πόλεις τὰ εἰκότα ὠφελήσειν. παρήνει δὲ καὶ τῷ Τισταφέρνει μὴ ἄγαν ἐπείγεσθαι τὸν πόλεμον διαλύσαι, μηδὲ βουληθῆναι κομίσαντα ἡ ναῦς Φοινίσσας 25 ἀσπερ παρεσκευάζετο ἡ Ἐλλησι πλέοσι μισθὸν πορίζοντα τοῖς αὐτοῖς τῆς τε γῆς καὶ τῆς θαλάσσης τὸ κράτος δοῦναι, ἔχειν δ' ἀμφοτέρους ἔαν δίχα τὴν ἀρχήν, καὶ βασιλεῖ

4 post διδόσιν lacunam statuit Stahl 7 ἀπολείπωσιν οὐχ ὑπο-
λιπόντες B : ἀπολιπόντες cett. 9 ὥστε secl. Reiske 10 ὥστε
om. B 11 post Ἐρμοκράτης add. στρατηγὸς ὧν B, τε cett. μόνος
om. B 12 παντὸς B : ξύμπαντος cett. 16 τῆς om. A C E F M
17 κινδυνεύειναι B (suprascrit. -εύειν) 18 ἡ B : om. cett. alterum
καὶ om. C 24 τῷ καὶ B διαλύσαι τὸν πόλεμον B 26 ἡ
Ἐλλησι B : μελλήσει cett.

ἔξεναι αἰεὶ ἐπὶ τὸς αὐτῷ λυπηρὸν τὸς ἑτέρους ἐπάγειν.
 γενομένης δ' ἀν καθ' ἐν τῆς ἐσ γῆν καὶ θάλασσαν ἀρχῆς 2
 ἀπορεῖν ἀν αὐτὸν οἷς τὸς κρατοῦντας ἔνγκαθαιρήσει, ἦν
 μὴ αὐτὸς βούληται μεγάλη δαπάνη καὶ κινδύνῳ ἀναστάς
 5 ποτε διαγωνίσασθαι. εὐτελέστερα δὲ τάδ' εἶναι, βραχεῖ
 μορίῳ τῆς δαπάνης καὶ ἄμα μετὰ τῆς ἑαυτοῦ ἀσφαλείας
 αὐτὸν περὶ ἑαυτὸν τὸς Ἑλληνας κατατρῆψαι. ἐπιτη- 3
 δειοτέρους τε ἔφη τὸς Ἀθηναίους εἶναι κοινωνοὺς αὐτῷ
 τῆς ἀρχῆς· ἥσσον γὰρ τῶν κατὰ γῆν ἐφίεσθαι, τὸν λόγον
 10 τε ἔνυμφορώτατον καὶ τὸ ἔργον ἔχοντας πολεμεῖν· τὸς μὲν
 γὰρ ἔνγκαταδονλοῦν ἀν σφίσι τε αὐτοῖς τὸ τῆς θαλάσσης
 μέρος καὶ ἐκείνῳ ὅσοι ἐν τῇ βασιλέως Ἑλληνες οἰκουσι,
 τὸς δὲ τούναντίον ἐλευθερώσοντας ἥκειν, καὶ οὐκ εἰκὸς
 15 εἶναι Λακεδαιμονίους ἀπὸ μὲν σφῶν τῶν Ἑλλήνων ἐλευθε-
 ροῦν νῦν τὸς Ἑλληνας, ἀπὸ δ' ἐκείνων [τῶν βαρβάρων],
 ἦν μὴ ποτε αὐτὸν μὴ ἔξελωσι, μὴ ἐλευθερώσαι. τρίβειν 4
 οὖν ἐκέλευε πρῶτον ἀμφοτέρους, καὶ ἀποτεμόμενον ὡς
 μέγιστα ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων ἔπειτ' ἥδη τὸς Πελοποννη-
 σίους ἀπαλλάξαι ἐκ τῆς χώρας. καὶ διενοεῖτο τὸ πλέον 5
 20 οὕτως δ Τισσαφέρνης, ὅσα γε ἀπὸ τῶν ποιουμένων ἦν
 εἰκάσαι. τῷ γὰρ Ἀλκιβιάδῃ διὰ ταῦτα ὡς εὖ περὶ τούτων
 παραινοῦντι προσθεὶς ἑαυτὸν ἐσ πίστιν τὴν τε τροφὴν
 κακῶς ἐπόριζε τοῖς Πελοποννησίοις καὶ ναυμαχεῖν οὐκ εἴα,
 ἀλλὰ καὶ τὰς Φοινίσσας φάσκων ναῦς ἥξειν καὶ ἐκ περιόν-
 25 τος ἀγωνιεῖσθαι ἔφθειρε τὰ πράγματα καὶ τὴν ἀκμὴν τοῦ
 ναυτικοῦ αὐτῶν ἀφείλετο γενομένην καὶ πάνυ ἵσχυράν, τά
 τε ἄλλα καταφανέστερον ἡ ὥστε λανθάνειν οὐ προθύμως
 30 ξυνεπολέμει.

1 ἀεὶ (sic) B : om. cett. αὐτῷ Duker : αὐτοὶ C : αὐτοῦ cett.

3 ἔνγκαθαιρήσειν B 5 τάδ' εἶναι Classen, Madvig : τὰ δεινὰ codd.

6 αὐτοῦ B 7 αὐτὸν B 8 εἶναι om. B 11 τε om. B

12 ἐκείνω (sic) C : ἐκεῖνο A E F : ἐκεῖνοι M : ἐκεῖνος B : ἐκείνων G

14 τῶν Ἑλλήνων secl. Valckenaer 15 τῶν βαρβάρων om. B

16 alterum μὴ secl. Madvig : πῃ Tucker 24 ναῦς φάσκων

A C E F G M ἥκειν B 28 ξυνεπολέμει B : om. cett.

47 'Ο δὲ Ἀλκιβιάδης ταῦτα ἄμα μὲν τῷ Τισσαφέρνει καὶ [τῷ] βασιλεῖ, ὃν παρ' ἐκείνοις, ἀριστα ἔναι νομίζων παρῆνει, ἄμα δὲ τὴν ἑαυτοῦ κάθοδον ἐς τὴν πατρίδα ἐπιθεραπεύων, εἰδὼς, εἰ μὴ διαφθερεῖ αὐτήν, ὅτι ἔσται ποτὲ αὐτῷ πείσαντι κατελθεῖν· πεῖσαι δ' ἀν ἐνόμιζε μάλιστα ἐκ τοῦ 5 τοιούτου, εἰ Τισσαφέρνης φαίνοιτο αὐτῷ ἐπιτήδειος ὃν· 2 ὅπερ καὶ ἐγένετο. ἐπειδὴ γὰρ ἥσθοντο αὐτὸν ἵσχύοντα παρ' αὐτῷ οἱ ἐν τῇ Σάμῳ Ἀθηναίων στρατιῶται, τὰ μὲν καὶ Ἀλκιβιάδου προσπέμψαντος λόγους ἐς τοὺς δυνατωτάτους αὐτῶν ἀνδρας ὥστε μηνσθῆναι περὶ αὐτοῦ ἐς τοὺς 10 βελτίστους τῶν ἀνθρώπων ὅτι ἐπ' ὀλιγαρχίᾳ βούλεται καὶ οὐ πονηρίᾳ οὐδὲ δημοκρατίᾳ τῇ αὐτὸν ἐκβαλούσῃ κατελθῶν καὶ παρασχῶν Τισσαφέρνην φίλον αὐτοῖς ἔμπολιτεύειν, τὸ δὲ πλέον καὶ ἀπὸ σφῶν αὐτῶν οἱ ἐν τῇ Σάμῳ τριήραρχοί τε τῶν Ἀθηναίων καὶ δυνατώτατοι ὥρμηντο ἐς τὸ καταλῦσαι 15 48 τὴν δημοκρατίαν. καὶ ἐκινήθη πρότερον ἐν τῷ στρατοπέδῳ τοῦτο καὶ ἐς τὴν πόλιν ἐντεῦθεν ὕστερον ἥλθεν. τῷ τε Ἀλκιβιάδῃ διαβάντες τινὲς ἐκ τῆς Σάμου ἐς λόγους ἥλθον, καὶ ὑποτείνοντος αὐτοῦ Τισσαφέρνην μὲν πρώτον, ἐπειτα δὲ καὶ βασιλέα φίλον ποιήσειν, εἰ μὴ δημοκρατοῦντο (οὕτω 20 γὰρ ἀν πιστεῦσαι μᾶλλον βασιλέα), πολλὰς ἐλπίδας εἶχον αὐτοί θ' ἑαυτοῖς οἱ δυνατώτατοι τῶν πολιτῶν τὰ πράγματα, οἵπερ καὶ ταλαιπωροῦνται μάλιστα, ἐς ἑαυτοὺς περιποιήσειν 2 καὶ τῶν πολεμίων ἐπικρατήσειν. ἐς τε τὴν Σάμον ἐλθόντες 25 ἔννιστασάν τε τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἐπιτηδείους ἐς ἔνυω- μοσίαν καὶ ἐς τοὺς πολλοὺς φανερώς ἐλεγον ὅτι βασιλεὺς σφίσι φίλος ἔσοιτο καὶ χρήματα παρέξοι Ἀλκιβιάδου τε 3 κατελθόντος καὶ μὴ δημοκρατούμενων. καὶ ὁ μὲν ὄχλος, εἰ καί τι παραντίκα ἦχθετο τοῖς πρασπομένοις, διὰ τὸ

2 τῷ om. recc. 9 προπέμψαντος B 12 αὐτὸν B: ἑαυτὸν cett. 17 τοῦτο B: τούτω' i) cett. 18 ἥλθεν B: om. cett. 19 post αὐτοῦ add. καὶ A C E F G M 22 θ' ἑαυτοῖς B: τε αὐτοῖς cett. 23 αὐτοῖς B F 26 ἐς B: om. cett.

εῦπορον τῆς ἐλπίδος τοῦ παρὰ βασιλέως μισθοῦ ἡσύχαζεν·
οἱ δὲ ἔννιστάντες τὴν ὀλιγαρχίαν, ἐπειδὴ τῷ πλήθει ἐκοι-
νωσαν, αὐθὶς κὰν σφίσιν αὐτοῖς καὶ τοῦ ἑταιρικοῦ τῷ πλέονι
τὰ ἀπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἐσκόπουν. καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις 4
5 ἐφαίνετο εὔπορα καὶ πιστά, Φρυνίχῳ δὲ στρατηγῷ ἔτι ὅντι
οὐδὲν ἥρεσκεν, ἀλλ' ὁ τε Ἀλκιβιάδης, ὅπερ καὶ ἦν, οὐδὲν
μᾶλλον ὀλιγαρχίας ἡ δημοκρατίας δεῖσθαι ἐδόκει αὐτῷ οὐδ'
ἄλλο τι σκοπεῖσθαι ἡ ὅτῳ τρόπῳ ἐκ τοῦ παρόντος κόσμου
τὴν πόλιν μεταστήσας ὑπὸ τῶν ἑταίρων παρακληθεὶς κάτεισι,
10 σφίσι δὲ περιοπέον ἔναι τοῦτο μάλιστα, ὅπως μὴ στασι-
σωσιν. [τῷ] βασιλεῖ τε οὐκ εὔπορον ἔναι καὶ Πελοπον-
νησίων ἥδη δομοίως ἐν τῇ θαλάσσῃ ὅντων καὶ πόλεις ἔχόντων
ἐν τῇ αὐτοῦ ἀρχῇ οὐ τὰς ἐλαχίστας, Ἀθηναίοις προσθέμενον,
οἷς οὐ πιστεύει, πράγματα ἔχει, ἐξὸν Πελοποννησίους, ὑφ' 15
15 ὧν κακὸν οὐδέν πω πέπονθε, φίλους ποιήσασθαι. τὰς τε 5
ξυμμαχίδας πόλεις, αἷς ὑπεσχῆσθαι δὴ σφᾶς ὀλιγαρχίαν,
ὅτι δὴ καὶ αὐτοὶ οὐ δημοκρατήσονται, εὖ εἰδέναι ἔφη ὅτι
οὐδὲν μᾶλλον σφίσιν οὕθ' αἱ ἀφεστηκῦαι προσχωρήσονται
οὕθ' αἱ ὑπάρχουσαι βεβαιότεραι ἔσονται. οὐ γὰρ βουλή-
20 σεσθαι αὐτοὺς μετ' ὀλιγαρχίας ἡ δημοκρατίας δουλεύειν
μᾶλλον ἡ μεθ' ὄποτέρου ἀν τύχωσι τούτων ἐλευθέρους ἔναι·
τούς τε καλοὺς κάγαθοὺς δυνομαζομένους οὐκ ἐλάσσω αὐτοὺς 6
νομίζειν σφίσι πράγματα παρέξειν τοῦ δήμου, ποριστὰς
ὄντας καὶ ἐσηγητὰς τῶν κακῶν τῷ δῆμῳ, ἐξ ὧν τὰ πλείω
25 αὐτοὺς ὠφελεῖσθαι· καὶ τὸ μὲν ἐπ' ἐκείνοις ἔναι καὶ
ἀκριτοὶ ἀν καὶ βιαιότερον ἀποθνήσκειν, τὸν δὲ δῆμον σφῶν
τε καταφυγὴν ἔναι καὶ ἐκείνων σωφρονιστήν. καὶ ταῦτα 7
παρ' αὐτῶν τῶν ἕργων ἐπισταμένας τὰς πόλεις σαφῶς αὐτὸς

I παρὰ B : om. cett. 2 ἐκουμάνησαν A B F M 3 κὰν Dobree :
καὶ codd. 6 post ἦν add. καὶ A C E F (G) M 7 οὐδὲν B : ἦ
cett. 9 ἐτέρων A C E F 10 post δὲ add. οὐ B 11 τῷ
secl. Dobree βασιλεῖ τε γεcc.: τε βασιλεῖ B : βασιλεῖ cett. 13 οὐ
τὰς B : οὐκ cett. 15 οὐδέν κακὸν G M πω B : om. cett.
16 ὑποσχήσεσθαι Böhme 21 τούτου C G 23 νομίσειν CG
25 ἐκείνους A E F 26 βεβαιότερον B

εἰδέναι ὅτι οὕτω νομίζουσιν. οὗκον ἔαυτῷ γε τῶν ἀπ' 49
 Ἀλκιβιάδου καὶ ἐν τῷ παρόντι πρασπομένων ἀρέσκειν
 οὐδέν. οἱ δὲ ξυλλεγέντες τῶν ἐν τῇ ξυνωμοσίᾳ, ὥσπερ καὶ
 τὸ πρῶτον αὐτοῖς ἐδόκει, τά τε παρόντα ἐδέχοντο καὶ ἐς
 τὰς Ἀθήνας πρέσβεις Πείσανδρον καὶ ἄλλους παρεσκευά-
 ζοντο πέμπειν, ὅπως περὶ τῆς τοῦ Ἀλκιβιάδου καθόδου
 πράσσοιεν καὶ τῆς τοῦ ἐκεῖ δήμου καταλύσεως καὶ τὸν
 50 Τισταφέρνην φίλον τοῦς Ἀθηναίοις ποιήσειαν. γνοὺς δὲ
 δὲ Φρύνιχος ὅτι ἔσοιτο περὶ τῆς τοῦ Ἀλκιβιάδου καθόδου
 λόγος καὶ ὅτι Ἀθηναῖοι ἐνδέξονται αὐτήν, δείσας πρὸς τὴν 10
 ἐναντίωσιν τῶν ὑφ' αὐτοῦ λεχθέντων μή, ἢν κατέλθῃ, ὡς
 2 κωλυτὴν ὄντα κακῶς δρᾶ, τρέπεται ἐπὶ τοιόνδε τι. πέμπει
 ὡς τὸν Ἀστύοχον τὸν Λακεδαιμονίων ναύαρχον ἔτι ὄντα
 τότε περὶ τὴν Μίλητον κρύφα ἐπιστείλας ὅτι Ἀλκιβιάδης
 αὐτῶν τὰ πράγματα φθείρει Τισταφέρνην Ἀθηναίοις φίλον 15
 ποιῶν, καὶ τᾶλλα πάντα σαφῶς ἐγγράψας· ἔνγγνώμην δὲ
 εἶναι ἔαυτῷ περὶ ἀνδρὸς πολεμίου καὶ μετὰ τοῦ τῆς πόλεως
 3 ἀξυμφόρου κακόν τι βουλεύειν. δὲ ὁ Ἀστύοχος τὸν μὲν
 Ἀλκιβιάδην ἄλλως τε καὶ οὐκέτι δμοίως ἐς χεῖρας ἰόντα
 οὐδὲ διενοεῖτο τιμωρεῖσθαι, ἀνελθὼν δὲ παρ' αὐτὸν ἐς Μα-
 20 γνησίαν καὶ παρὰ Τισταφέρνην ἄμα λέγει τε αὐτοῖς τὰ
 ἐπισταλέντα ἐκ τῆς Σάμου καὶ γίγνεται αὐτὸς μηνυτής,
 προσέθηκε τε, ὡς ἐλέγετο, ἐπὶ ἵδραις κέρδεσι Τισταφέρνει
 ἔαυτὸν καὶ περὶ τούτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων κοινοῦσθαι·
 διόπερ καὶ [περὶ] τῆς μισθοφορᾶς οὐκ ἐντελοῦς οὕστης μαλα-
 25 4 κωτέρως ἀνθήπτετο. δὲ ὁ Ἀλκιβιάδης εὐθὺς πέμπει κατὰ
 Φρυνίχου γράμματα ἐς τὴν Σάμον πρὸς τοὺς ἐν τέλει ὄντας
 5 οἵα δέδρακε, καὶ ἀξιῶν αὐτὸν ἀποθνήσκειν. θορυβούμενος
 δὲ ὁ Φρύνιχος καὶ πάνυ ἐν τῷ μεγίστῳ κινδύνῳ ἀν διὰ τὸ

3 ξυνωμοσίᾳ Haacke : ξυμμαχίᾳ codd. 11 λεχθέντων ὑφ' αὐτοῦ
 A C E F G M 13 alterum τὸν B : τῶν cett. τότε ὄντα B
 16 πάντα B : om. cett. 17 αὐτῷ B τοῦ om. C 20 ἀπελ-
 θῶν C G αὐτῶν C F M 21 λέγει] ἀγγέλλει (G) M 22 αὐτὸς
 E M : αὐτοῖς cett. 24 κοινοῦσθαι B : om. cett. (non legit Schol., ut
 videtur) 25 περὶ om. B 26 πέμπει εὐθὺς C G

μήνυμα ἀποστέλλει αὐθις πρὸς τὸν Ἀστύοχον, τά τε πρότερα μεμφόμενος ὅτι οὐ καλῶς ἐκρύφθη καὶ νῦν ὅτι δλον τὸ στράτευμα τὸ τῶν Ἀθηναίων ἔτοιμος εἴη τὸ ἐν τῇ Σάμῳ παρασχεῖν αὐτοῦ διαφθεῖραι, γράψας καθ' ἔκαστα, ἀτειχίστου 5 οὗσης Σάμου, φέρειν τρόπῳ αὐτὰ πράξειε, καὶ ὅτι ἀνεπίφθονόν οἱ ἥδη εἴη περὶ τῆς ψυχῆς δι' ἐκείνους κιδούνεύοντι καὶ τοῦτο καὶ ἄλλο πᾶν δρᾶσαι μᾶλλον ἡ ὑπὸ τῶν ἔχθιστων αὐτὸν διαφθαρῆναι. ὁ δὲ Ἀστύοχος μηνύει καὶ ταῦτα τῷ 51
Αλκιβιάδῃ. καὶ ὡς προήσθετο αὐτὸν ὁ Φρυνίχος ἀδι-
10 κοῦντα καὶ ὅσον οὐ παροῦσαν ἀπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου περὶ τούτων ἐπιστολὴν, αὐτὸς προφθάσας τῷ στρατεύματι ἐξάγγελος γίγνεται ὡς οἱ πολέμιοι μέλλουσιν ἀτειχίστου οὗσης τῆς Σάμου καὶ ἄμα τῶν νεῶν οὐ πασῶν ἔνδον ὀρμουσῶν ἐπιθήσεσθαι τῷ στρατοπέδῳ, καὶ ταῦτα σαφῶς πεπυσμένος 15 εἴη, καὶ χρῆναι τειχίζειν τε Σάμον ὡς τάχιστα καὶ τᾶλλα ἐν φυλακῇ ἔχειν. ἐστρατήγει δὲ καὶ κύριος ἦν αὐτὸς πράσσων ταῦτα. καὶ οἱ μὲν τὸν τειχισμόν τε παρεσκευάζοντο 2 καὶ ἐκ τοῦ τοιούτου, καὶ ὡς μέλλουσα, Σάμος θάσον 20 ἐτειχίσθη· αἱ δὲ παρὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἐπιστολαὶ οὐ πολὺ ὕστερον ἤκουν ὅτι προδίδοται τε τὸ στράτευμα ὑπὸ Φρυνίχου καὶ οἱ πολέμιοι μέλλουσιν ἐπιθήσεσθαι. δόξας δὲ ὁ Ἀλκι-
25 βιάδης οὐ πιστὸς εἶναι, ἀλλὰ τὰ ἀπὸ τῶν πολεμίων προειδῶς τῷ Φρυνίχῳ ὡς ἔννειδότι κατ' ἔχθραν ἀνατιθέναι, οὐδὲν ἔβλαψεν αὐτόν, ἀλλὰ καὶ ἔννεμαρτύρησε μᾶλλον ταῦτα ἐσαγγείλας.

Μετὰ δὲ τοῦτο Ἀλκιβιάδης μὲν Τισσαφέρνην παρε- 52 σκεύαζε καὶ ανέπειθεν ὅπως φύλος ἔσται τοῖς Ἀθηναίοις, δεδιότα μὲν τοὺς Πελοποννησίους, ὅτι πλέοσι ναυσὶ τῶν Ἀθηναίων παρῆσαν, βουλόμενον δὲ ὅμως, εἰ δύναιτο πως, 30 πεισθῆναι, ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ τὴν ἐν τῇ Κνῖδῳ διαφορὰν περὶ τῶν Θηριμένους σπουδῶν ἥσθετο τῶν Πελοποννησίων

2 alterum ὅτι om. B 5 post οὗσης add. τῆς M 14 πεπεισμένος B
20 παραδίδοται C G ? 24 ταῦτα Heilmann : ταῦτα codd. 25 ἐξαγγείλας C G : ἀπαγγείλας A E F M 28 Πελ]ο[ποννησίους incipit Π²⁴
30 πιστευθῆναι C G

(ηδη γὰρ κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἐν τῇ Ἱόνιᾳ ὄντων αὐτῶν ἔγεγένητο)· ἐν ᾧ τὸν τοῦ Ἀλκιβιάδου λόγον πρότερον εἰρημένον περὶ τοῦ ἐλευθεροῦ τοὺς Λακεδαιμονίους τὰς ἀπάστας πόλεις ἐπηλήθευσεν δὲ Λίχας, οὐ φάσκων ἀνεκτὸν εἶναι ἔνγκεῖσθαι κρατεῖν βασιλέα τῶν πόλεων ὡς ποτὲ καὶ πρότερον ἦ αὐτὸς ἦ οἱ πατέρες ἡρχον. καὶ δὲ μὲν Ἀλκιβιάδης, ἀτε περὶ μεγάλων ἀγωνιζόμενος, προθύμως τὸν Τισσαφέρυνην 53 θεραπεύων προσέκειτο· οἱ δὲ μετὰ τοῦ Πεισάνδρου πρέσβεις τῶν Ἀθηναίων ἀποσταλέντες ἐκ τῆς Σάμου ἀφικόμενοι ἐς τὰς Ἀθήνας λόγους ἐποιοῦντο ἐν τῷ δήμῳ κεφαλαιοῦντες 10 ἐκ πολλῶν, μάλιστα δὲ ὡς ἔξειντον αὐτοῖς Ἀλκιβιάδην καταγαγοῦσι καὶ μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον δημοκρατουμένοις βασιλέα 2 τε ἔνυμαχον ἔχειν καὶ Πελοποννησίων περιγενέσθαι. ἀντιλεγόντων δὲ πολλῶν καὶ ἄλλων περὶ τῆς δημοκρατίας καὶ τῶν Ἀλκιβιάδου ἀμα ἔχθρῶν διαβοῶντων ὡς δεινὸν εἴη 15 εἰ τοὺς νόμους βιασάμενος κάτειστι, καὶ Εὔμολπιδῶν καὶ Κηρύκων περὶ τῶν μυστικῶν δι' ἅπερ ἔφυγε μαρτυρομένων καὶ ἐπιθειαζόντων μὴ κατάγειν, δὲ Πείσανδρος παρελθῶν πρὸς πολλὴν ἀντιλογίαν καὶ σχετλιασμὸν ἡρώτα ἔνα ἔκαστον παράγων τῶν ἀντιλεγόντων, εἴ τινα ἐλπίδα ἔχει σωτηρίας 20 τῆς πόλει, Πελοποννησίων ναῦς τε οὐκ ἐλάσπους σφῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ ἀντιπρώτους ἔχόντων καὶ πόλεις ἔνυμαχίδας πλείους, βασιλέως τε αὐτοῖς καὶ Τισσαφέρνους χρήματα παρεχόντων, σφίσι τε οὐκέτι ὄντων, εἰ μὴ τις πείσει 3 βασιλέα μεταστήναι παρὰ σφᾶς. δόποτε δὲ μὴ φαῖεν ἐρωτώμενοι, ἐνταῦθα δὴ σαφῶς ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι ‘τοῦτο τοῖνυν οὐκ ἔστιν ἡμῖν γενέσθαι, εἰ μὴ πολιτεύσομέν τε σωφρονέστερον καὶ ἐς δλίγους μᾶλλον τὰς ἀρχὰς ποιήσομεν, ἵνα πιστεύῃ ἡμῖν βασιλεύειν, καὶ μὴ περὶ πολιτείας τὸ πλέον

1 αὐτῶν ΒΜΠ²⁴: αὐτῷ cett. 3 ἀπάστας τὰς ΑΕΦΜ 6 δ μὲν]
 μὲν δὴ δὲ C [Π²⁴] 7 τῷ Τισσαφέρνει CG [Π²⁴] 9 post Σάμου add.
 καὶ ΑΒΕΦΜ [Π²⁴] 11 κατάγουσι C G [Π²⁴] 19 post ἔκαστον
 add. αὐτῶν ΑΕΦΓΜ 20 εἴ τινα B: ἥντινα vel ἥν τινα cett. [Π²⁴]
 25 δὲ GΜΠ²⁴: δὴ cett. 26 ἐνταῦθα desinit Π²⁴ δὴ] ἡδη Β
 27 ἡμῖν recc.: ὑμῖν codd. 28 τὰς ἀρχὰς ποιήσομεν C ποιήσομεν
 recc.: ποιήσαιμεν codd. 29 μὴ] μὴν ΑΒΕΦΜ

βουλεύσαμεν ἐν τῷ παρόντι ἡ περὶ σωτηρίας (ῦστερον γὰρ ἔξέσται ἡμῖν καὶ μεταθέσθαι, ἢν μὴ τι ἀρέσκῃ), Ἀλκιβιάδην τε κατάξομεν, ὃς μόνος τῶν νῦν οἵτινες τε τοῦτο κατεργάσασθαι.¹ ὁ δὲ δῆμος τὸ μὲν πρώτον ἀκούων χαλεπῶς ἔφερε τὸ περὶ 54
 5 τῆς ὀλιγαρχίας· σαφῶς δὲ διδασκόμενος ὑπὸ τοῦ Πεισάνδρου μὴ εἶναι ἄλλην σωτηρίαν, δείσας καὶ ἄμα ἐπελπίζων ὡς καὶ μεταβαλεῖται, ἐνέδωκεν. καὶ ἐψηφίσαντο πλεύσαντα τὸν Πείσανδρον καὶ δέκα ἀνδρας μετ' αὐτοῦ πράσσειν ὅπη [Ἄν] αὐτοῖς δοκοίη ἄριστα ἔξειν τά τε πρὸς τὸν Τισ-
 10 σαφέρνην καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην. ἄμα τε διαβαλόντος καὶ 3 Φρύνιχον τοῦ Πεισάνδρου παρέλυσεν ὁ δῆμος τῆς ἀρχῆς καὶ τὸν ἔνναρχοντα Σκιρωνίδην, ἀντέπεμψαν δὲ στρατηγοὺς ἐπὶ τὰς ναῦς Διομέδοντα καὶ Λέοντα. τὸν δὲ Φρύνιχον ὁ Πείσανδρος φάσκων Ἰασον προδοῦναι καὶ Ἀμόργην διέ-
 15 βαλεν, οὐ νομίζων ἐπιτήδειον εἶναι τοὺς πρὸς τὸν Ἀλκιβιάδην πρασσομένους. καὶ ὁ μὲν Πείσανδρος τὰς τε ἔννωμοσίας, 4 αἴπερ ἐτύγχανον πρότερον ἐν τῇ πόλει οὖσαι ἐπὶ δίκαιοις καὶ ἀρχαῖς, ἀπάσας ἐπελθὼν καὶ παρακελευσάμενος ὅπως ἔνστραφέντες καὶ κοινῇ βουλευσάμενοι καταλύσουσι τὸν
 20 δῆμον, καὶ τὰλλα παρασκευάσας ἐπὶ τοὺς παροῦσιν ὥστε μηκέτι διαμέλλεσθαι, αὐτὸς μετὰ τῶν δέκα ἀνδρῶν τὸν πλοῦν ὡς τὸν Τισαφέρνην ποιεῖται.

‘Ο δὲ Λέων καὶ ὁ Διομέδων ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι ἀφιγμένοι ἥδη ἐπὶ τὰς τῶν Ἀθηναίων ναῦς ἐπίπλουν τῇ Ρόδῳ 55 ἐποιήσαντο. καὶ τὰς μὲν ναῦς καταλαμβάνουσιν ἀνειλκυσμένας τῶν Πελοποννησίων, ἐς δὲ τὴν γῆν ἀπόβασιν τινα ποιησάμενοι καὶ τοὺς προσβοηθήσαντας Ρόδίων νικήσαντες μάχῃ ἀπεχώρησαν ἐς τὴν Χάλκην, καὶ τὸν πόλεμον ἐντεῦθεν μᾶλλον ⟨ἢ⟩ ἐκ τῆς Κῶ ἐποιοῦντο· εὐφυλακτότερα γὰρ αὐτοῖς 30 ἐγίγνετο, εἴ ποι ἀπαίροι τὸ τῶν Πελοποννησίων ναυτικόν.

I βουλεύσομεν B: βουλεύωμεν C ?G: ἐβουλεύσαμεν cett. (-σομεν E)
 6 καὶ . . . 16 Πείσανδρος Π²⁴ ἐλπίζων C G [Π²⁴] 9 ἄν om. C [Π²⁴]
 11 ὁ δῆμος om. C ?Π²⁴ 12 Σκιρωνίδην A C (G) Π²⁴: Κιρωνίδην cett.
 19 καταλύσωσι A B M 23 alterum δ om. A B E F 29 ἢ add.
 Paulmier 30 ποι A B E F Schol.

- 2 Ὡλθε δ' ἐς τὴν Ῥόδον καὶ Ξενοφαντίδας Λάκων παρὰ Πεδαρίτου ἐκ Χίου, λέγων ὅτι τὸ τεῖχος τῶν Ἀθηναίων ἢδη ἐπιτετέλεσται, καὶ εἰ μὴ βοηθήσουσι πάσαις ταῖς ναυσίν, ἀπολεῖται τὰ ἐν Χίῳ πράγματα. οἱ δὲ διενοοῦντο 5 βοηθήσειν. ἐν τούτῳ δὲ ὁ Πεδάριτος αὐτός τε καὶ τὸ 5 περὶ αὐτὸν ἐπικουρικὸν ἔχων καὶ τοὺς Χίους πανστρατιῷ προσβαλῶν τῶν Ἀθηναίων τῷ περὶ τὰς ναῦς ἐρύματι αἱρεῖ τέ τι αὐτοῦ καὶ νεῶν τινῶν ἀνειλκυσμένων ἐκράτησεν· ἐπεκβοηθησάντων δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ τρεψαμένων τοὺς Χίους πρώτους νικᾶται καὶ τὸ ἄλλο τὸ περὶ τὸν Πεδάριτον, 10 καὶ αὐτὸς ἀποθηῆσκει καὶ τῶν Χίων πολλοὶ καὶ ὅπλα ἐλήφθη πολλά.
- 56 Μετὰ δὲ ταῦτα οἱ μὲν Χῖοι ἔκ τε γῆς καὶ θαλάσσης ἔτι μᾶλλον ἡ πρότερον ἐποιορκοῦντο καὶ ὁ λιμὸς αὐτόθι ἦν μέγας· οἱ δὲ περὶ τὸν Πείσανδρον Ἀθηναίων πρέσβεις 15 ἀφικόμενοι ὡς τὸν Τισταφέρνην λόγους ποιοῦνται περὶ τῆς δρόμολογίας. Ἀλκιβιάδης δέ (οὐ γὰρ αὐτῷ πάνυ τὰ ἀπὸ Τισταφέρνους βέβαια ἦν, φοβουμένου τοὺς Πελοποννη- σίους μᾶλλον καὶ ἔτι βουλομένου, καθάπερ καὶ ὑπ' ἐκείνου ἐδιδάσκετο, τρίβειν ἀμφοτέρους) τρέπεται ἐπὶ τοιόνδε εἶδος 20 ὥστε τὸν Τισταφέρνην ὡς μέγιστα αἰτοῦντα παρὰ τῶν 3 Ἀθηναίων μὴ ξυμβῆναι. δοκεῖ δέ μοι καὶ ὁ Τισταφέρνης τὸ αὐτὸν βουληθῆναι, αὐτὸς μὲν διὰ τὸ δέος, ὁ δὲ Ἀλκι- βιάδης, ἐπειδὴ ἔώρα ἐκείνουν καὶ ὡς οὐ ξυμβῆσείοντα, δοκεῖν τοὺς Ἀθηναίοις ἐβούλετο μὴ ἀδύνατος εἶναι πεῖσαι, ἀλλ' 25 ὡς πεπεισμένω Τισταφέρνει καὶ βουλομένω προσχωρῆσαι 4 τοὺς Ἀθηναίους μὴ ἵκανὰ διδόναι. ἥτει γὰρ τοσαῦτα ὑπερβάλλων ὁ Ἀλκιβιάδης, λέγων αὐτὸς ὑπὲρ παρόντος τοῦ Τισταφέρνους, ὥστε τὸ τῶν Ἀθηναίων, καίπερ ἐπὶ πολὺ ὅτι αἴτοι ἔνγχωρούντων, ὅμως αἴτιον γενέσθαι· 30

6 αὐτὸν Stephanus: αὐτὸν codd. 12 πολλὰ ἐλήφθη B 13 οἱ μὲν Χῖοι (μὲν om. A E F) post θαλάσσης habent A E F M 18 φοβουμένω C E F G (corr. G¹) M 24 ξυμβῆσείοντα Pierson: ξυμβασέοντα vel similia codd. 29 τοῦ om. A B E F M τὸ B: om. cett.

Ίωνίαν τε γὰρ πᾶσαν ἡξίου δίδοσθαι καὶ αὐθις νήσους τε τὰς ἐπικειμένας καὶ ἄλλα, οἷς οὐκ ἐναντιούμενων τῶν Ἀθηναίων τέλος ἐν τῇ τρίτῃ ἥδη ξυνόδῳ, δείσας μὴ πάνυ φωραθῆ ἀδύνατος ὅν, ναῦς ἡξίου ἐᾶν βασιλέα ποιεῖσθαι 5 καὶ παραπλεῦν τὴν ἑαυτοῦ γῆν ὅπη ἀν καὶ δσαις ἀν βούληται. ἐνταῦθα δὴ οὐκέτι . . . ἀλλ' ἀπορα νομίσαντες οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἐξηπατῆσθαι, δι' ὀργῆς ἀπελθόντες κομίζονται ἐς τὴν Σάμον.

Τισταφέρνης δὲ εὐθὺς μετὰ ταῦτα καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χει- 57
10 μῶνι παρέρχεται ἐς τὴν Καῦνον, βούλόμενος τὸν Πελοποννησίους πάλιν τε κομίσαι ἐς τὴν Μίλητον καὶ ξυνθήκας ἔτι ἄλλας ποιησάμενος, ἃς ἀν δύνηται, τροφήν τε παρέχειν καὶ μὴ παντάπασιν ἐκπεπολεμῶσθαι, δεδιώς μή, ἦν ἀπορῶσι πολλαῖς ναυσὶ τῆς τροφῆς, ἢ τοῖς Ἀθηναίοις ἀναγκασθέντες 15 ναυμαχεῦν ἡστηθῶσιν ἢ κενωθεισῶν τῶν νεῶν ἄνευ ἑαυτοῦ γένηται τοῖς Ἀθηναίοις ἢ βούλονται. ἔτι δὲ ἐφοβεῖτο μάλιστα μὴ τῆς τροφῆς ζητήσει πορθήσωσι τὴν ἥπειρον. πάντων οὖν τούτων λογισμῷ καὶ προνοίᾳ, ὅσπερ ἐβούλετο 2
ἐπανισοῦν τὸν Ἑλληνας πρὸς ἀλλήλους, μεταπεμψάμενος 20 οὖν τὸν Πελοποννησίους τροφήν τε αὐτοῖς δίδωσι καὶ σπουδὰς τρίτας τάσδε σπένδεται.

Τρίτῳ καὶ δεκάτῳ ἔτει Δαρείου βασιλεύοντος, ἐφο- 58
ρεύοντος δὲ Ἀλεξιππίδα ἐν Λακεδαιμονι, ξυνθῆκαι ἐγένοντο
ἐν Μαιάνδρου πεδίῳ Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ξυμμάχων
25 πρὸς Τισταφέρνην καὶ Ιεραμένη καὶ τοὺς Φαρνάκου παῖδας περὶ τῶν βασιλέως πραγμάτων καὶ Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ξυμμάχων. χώραν τὴν βασιλέως, ὅση τῆς Ἀσίας ἐστί, 2
βασιλέως εἶναι καὶ περὶ τῆς χώρας τῆς ἑαυτοῦ βουλευέτω βασιλεὺς ὅπως βούλεται. Λακεδαιμονίους δὲ καὶ τοὺς 3

I ἡξίου rec. (postulavit Valla): ἡξίουν codd. 2 τάλλα A B E F M
5 ἑαυτῶν C 6 post οὐκέτι add. τι A B E F G M post οὐκέτι pauca
excidissee censebat Jones ἀλλ' om. B: ἀλλ' ἢ Lindau 12 ποιη-
σόμενος A B E F M 13 ἐκπεπολεμῶσθαι B M: ἐκπεπολεμῆσθαι
A C' E F: ἐκπεπολεμεῖσθαι C G ἦν om. A B 21 τάσδε τρίτας
G M 26 post prius καὶ add. τῶν B 28 βουλευέτω] βασιλεύετω B C

ξυμμάχους μὴ ιέναι ἐπὶ χώραν τὴν βασιλέως ἐπὶ κακῷ
μηδενί, μηδὲ βασιλέα ἐπὶ τὴν Λακεδαιμονίων χώραν μηδὲ
4 τῶν ξυμμάχων ἐπὶ κακῷ μηδενί. ἦν δέ τις Λακεδαιμονίων
ἡ τῶν ξυμμάχων ἐπὶ κακῷ ἡ ἐπὶ τὴν βασιλέως χώραν,
Λακεδαιμονίους καὶ τὸν ξυμμάχους κωλύειν· καὶ ἦν τις ἐκ 5
τῆς βασιλέως ἦται ἐπὶ κακῷ ἐπὶ Λακεδαιμονίους ἡ τὸν ξυμ-
5 μάχους, βασιλεὺς κωλυέτω. τροφὴν δὲ ταῖς ναυσὶ ταῖς
νῦν παρούσαις Τισσαφέρνην παρέχειν κατὰ τὰ ξυγκείμενα
6 μέχρι ἀν αἱ νῆες αἱ βασιλέως ἔλθωσιν· Λακεδαιμονίους
δὲ καὶ τὸν ξυμμάχους, ἐπὶν αἱ βασιλέως νῆες ἀφίκωνται, 10
τὰς ἑαυτῶν ναῦς, ἦν βούλωνται, τρέφειν ἐφ' ἑαυτοῖς εἶναι.
ἦν δὲ παρὰ Τισσαφέρνους λαμβάνειν ἔθέλωσι τὴν τροφὴν,
Τισσαφέρνην παρέχειν, Λακεδαιμονίους δὲ καὶ τὸν ξυμ-
μάχους τελευτῶντος τοῦ πολέμου τὰ χρήματα Τισσαφέρνει
7 ἀποδοῦναι ὅπόσα ἀν λάβωσιν. ἐπὶν δὲ αἱ βασιλέως νῆες 15
ἀφίκωνται, αἱ τε Λακεδαιμονίων νῆες καὶ αἱ τῶν ξυμμάχων
καὶ αἱ βασιλέως κοινῇ τὸν πόλεμον πολεμούντων καθ' ὅτι
ἀν Τισσαφέρνει δοκῇ καὶ Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ξυμμά-
χους. ἦν δὲ καταλύειν βούλωνται πρὸς Ἀθηναίους, ἐν
ὅμοιῷ καταλύεσθαι.

59 Αἱ μὲν σπουδαὶ αὗται ἐγένοντο, καὶ μετὰ ταῦτα παρε-
σκευάζετο Τισσαφέρνης τάς τε Φοινίσσας ναῦς ἄξων, ὥσπερ
εἴρητο, καὶ τᾶλλα ὅσπατερ ὑπέσχετο, καὶ ἐβούλετο παρα-
60 σκευαζόμενος γοῦν δῆλος εἶναι· Βοιωτοὶ δὲ τελευτῶντος
ἥδη τοῦ χειμῶνος Ὁρωπὸν εἶλον προδοσίᾳ, Ἀθηναίων ἐμ- 25
φρουρούντων. ξυνέπραξαν δὲ Ἐρετριῶν τε ἄνδρες καὶ
αὐτῶν Ὁρωπίων, ἐπιβουλεύοντες ἀπόστασιν τῆς Εὐβοίας·
ἐπὶν γὰρ τῇ Ἐρετρίᾳ τὸ χωρίον ὃν ἀδύνατα ἦν Ἀθηναίων
έχόντων μὴ οὐ μεγάλα βλάπτειν καὶ Ἐρέτριαν καὶ τὴν

² χώραν om. C <G> 4 post χώραν add. τοὺς δὲ M, τοὺς
A C E F <G> 12 ἐθέλωσι λαμβάνειν G 13 post ξυμμάχους add.
κωλύειν A B E F 19 πρὸς Ἀθηναίους] τοὺς Ἀθηναίους A E F M
suprascr. G, marg. B post πρὸς add. τοὺς G 21 τοιαῦται B
ταῦτας B 24 γοῦν B C : οὖν cert. 28 δν] δ A E F M

ἀλλην Εύβοιαν. ἔχοντες οὖν ἥδη τὸν Ὀρωπὸν ἀφικνοῦνται 2
ἐς Ῥόδον οἱ Ἑρετριῆς, ἐπικαλούμενοι ἐς τὴν Εύβοιαν τοὺς
Πελοποννησίους. οἱ δὲ πρὸς τὴν τῆς Χίου κακουμένης
βοήθειαν μᾶλλον ὡρμητο, καὶ ἄραντες πάσαις ταῖς ναυσὶν
5 ἐκ τῆς Ῥόδου ἐπλεον. καὶ γενόμενοι περὶ τὸ Τριόπιον 3
καθορῶσι τὰς τῶν Ἀθηναίων ναῦς πελαγίας ἀπὸ τῆς Χάλκης
πλεούσας· καὶ ὡς οὐδέτεροι ἀλλήλοις ἐπέπλεον, ἀφικνοῦνται
οἱ μὲν ἐς τὴν Σάμον, οἱ δὲ ἐς τὴν Μίλητον, καὶ ἐώρων
οὐκέτι ἀνευ ναυμαχίας οἶνον τε ἐναι ἐς τὴν Χίον βοηθῆσαι.
10 καὶ ὁ χειμὼν ἐτελεύτα οὗτος, καὶ εἰκοστὸν ἔτος τῷ πολέμῳ
ἐτελεύτα τῷδε ὃν Θουκυδίδης ξυνέγραψεν.

Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους ἀμα τῷ ἥρι εὐθὺς ἀρχομένῳ 61
Δερκυλίδας τε ἀνὴρ Σπαρτιάτης στρατιὰν ἔχων οὐ πολλὴν
παρεπέμφθη πεζῇ ἐφ' Ἑλλησπόντου Ἀβυδον ἀποστήσων
15 (εἰσὶ δὲ Μιλησίων ἄποικοι), καὶ οἱ Χῖοι, ἐν ὅσῳ αὐτοῖς ὁ
Ἀστύοχος ἡπόρει ὅπως βοηθήσοι, ναυμαχῆσαι πιεζόμενοι τῇ
πολιορκίᾳ ἡναγκάσθησαν. ἔτυχον δὲ ἔτι ἐν Ῥόδῳ οὗτος 2
Ἀστύοχου ἐκ τῆς Μιλήτου Λέοντά τε ἀνδρα Σπαρτιάτην,
δος Ἀντισθένει ἐπιβάτης ξυνεξῆλθε, τοῦτον κεκομισμένοι
20 μετὰ τὸν Πεδαρίτον θάνατον ἄρχοντα καὶ ναῦς δώδεκα, αἱ
ἔτυχον φύλακες Μιλήτου οὐσαι, ὧν ἥσαν Θούριαι πέντε
καὶ Συρακόσιαι τέσσαρες καὶ μία Ἀναῦτις καὶ μία Μιλησία
καὶ Λέοντος μία. ἐπεξελθόντων δὲ τῶν Χίων πανδημεὶ 3
καὶ καταλαβόντων τι ἐρυμὸν χωρίον καὶ τῶν νεῶν αὐτοῖς
25 ἀμα ἔξ καὶ τριάκοντα ἐπὶ τὰς τῶν Ἀθηναίων δύο καὶ τριά-
κοντα ἀναγαγομένων ἐναυμάχησαν· καὶ καρτερᾶς γενομένης
ναυμαχίας οὐκ ἔλασσον ἔχοντες ἐν τῷ ἔργῳ οἱ Χῖοι καὶ οἱ
ξύμμαχοι (ἥδη γὰρ καὶ δύψε ἥν) ἀνεχώρησαν ἐς τὴν πόλιν.
μετὰ δὲ τοῦτο εὐθὺς τοῦ Δερκυλίδου πεζῇ ἐκ τῆς Μιλήτου 62

5 τὸ om. B 10 ἐτελεύτα τῷ πολέμῳ Α C E F G M 14 ἐφ'
B C : ἐς cett. 'Ελλησπόντου B : 'ΕΛΛΑΓΙΣΠΟΝΤΟΝ cett. 19 post
'Αντισθένει add. στρατηγοῦ E (corr. E¹), ἀντὶ στρατηγοῦ C ξυνῆλθε
Α B F {G} M τοῦτον om. C. 20 δέκα B 26 ἀναγομένων C G
27 σχόντες B prius οἱ om. B

- παρεξέλθόντος Ἀβυδος ἐν τῷ Ἑλλησπόντῳ ἀφίσταται πρὸς
 Δερκυλίδαν καὶ Φαρνάβαζον, καὶ Λάμψακος δυοῖν ἡμέραιν
 2 ὑστερον. Στρομβιχίδης δὲ ἐκ τῆς Χίου πυθόμενος κατὰ
 τάχος βοηθήσας ναυσὶν Ἀθηναίων τέσσαροι καὶ εἴκοσι,
 ὃν καὶ στρατιώτιδες ἥσαν δπλίτας ἄγουσαι, ἐπεξέλθόντων 5
 τῶν Λαμψακηνῶν μάχῃ κρατήσας καὶ αὐτοβοεὶ Λάμψακον
 ἀτείχιστον οὖσαν ἐλών, καὶ σκεύη μὲν καὶ ἀνδράποδα
 ἀρπαγὴν ποιησάμενος, τοὺς δὲ ἐλευθέρους πάλιν κατοικίσας,
 3 ἐπ' Ἀβυδον ἥλθεν. καὶ ὡς οὕτε προσεχώρουν οὕτε προσ-
 βάλλων ἐδύνατο ἐλεῖν, ἐς τὸ ἀντιπέρας τῆς Ἀβυδον 10
 ἀποπλεύσας Σηστὸν πόλιν τῆς Χερσονήσου, ἦν ποτε
 Μῆδοι εἶχον, καθίστατο φρούριον καὶ φυλακὴν τοῦ παντὸς
 'Ελλησπόντου.
- 63 'Ἐν τούτῳ δὲ οἱ Χῖοι τε θαλασσοκράτορες μᾶλλον ἔγε-
 νοντο καὶ οἱ ἐν τῇ Μιλήτῳ καὶ ὁ Ἀστύοχος πυθόμενος τὰ 15
 περὶ τῆς ναυμαχίας καὶ τὸν Στρομβιχίδην καὶ τὰς ναῦς
 2 ἀπεληλυθότα ἐθάρσησεν. καὶ παραπλεύσας δυοῖν νεοῦν
 Ἀστύοχος ἐς Χίον κομίζει αὐτόθεν τὰς ναῦς καὶ ἔνυμπάσαις
 ἥδη ἐπίπλουν ποιεῖται ἐπὶ τὴν Σάμον· καὶ ὡς αὐτῷ διὰ τὸ
 ἀλλήλοις ὑπόπτως ἔχειν οὐκ ἀντανήγοντο, ἀπέπλευσε πάλιν 20
 ἐς τὴν Μίλητον.
- 3 'Υπὸ γὰρ τοῦτον τὸν χρόνον καὶ ἔτι πρότερον ἡ ἐν ταῖς
 Ἀθήναις δημοκρατίᾳ κατελέλυτο. ἐπειδὴ γὰρ οἱ περὶ τὸν
 Πείσανδρον πρέσβεις παρὰ τοῦ Τιτσαφέρνους ἐς τὴν Σάμον
 ἥλθον, τά τε ἐν αὐτῷ τῷ στρατεύματι ἔτι βεβαιότερον 25
 κατέλαβον καὶ αὐτῶν τῶν Σαμίων προυτρέψαντο τοὺς
 δυνατωτάτους ὥστε πειράσθαι μετὰ σφῶν ὀλιγαρχηθῆναι,
 καίπερ ἐπαναστάντας αὐτοὺς ἀλλήλοις ἵνα μὴ ὀλιγαρχῶνται.

8 κατοικήσας C E F M

11 πότε (sic) B : τότε cett.

ναυμαχίας B : τὴν ναυμαχίαν cett.

οι. C 26 αὐτῶν om. M

δυνατοὺς cett. ὕσπερ B

αὐτοὺς B C : αὐτοὶ G M !: αὐτοῖς cett.

9 προσβάλλων B : προσβαλὼν cett.

14 ἐν τούτῳ δὲ om. B 16 τῆς

23 κατελύετο C 25 ἔτι

προυτρέψαντο B : προυτρέψάντων

E F M : προτρέψάντων A G : προτρέψαντος C 27 δυνατωτάτους B :

δυνατοὺς cett. ὕσπερ B 28 ἐπαναστάντας B C : ἐπαναστάντες

cett. αὐτοὺς B C : αὐτοὶ G M !: αὐτοῖς cett.

καὶ ἐν σφίσιν αὐτοῖς ἄμα οἱ ἐν τῇ Σάμῳ τῶν Ἀθηναίων 4
 κοινολογούμενοι ἐσκέψαντο Ἀλκιβιάδην μὲν, ἐπειδήπερ οὐ
 βούλεται, ἔαν (καὶ γὰρ οὐκ ἐπιτήδειον αὐτὸν εἶναι ἐς δὲ
 γαρχίαν ἐλθεῖν), αὐτὸς δὲ ἐπὶ σφῶν αὐτῶν, ὡς ἥδη καὶ
 5 κινδυνεύοντας, ὅρâν δτῷ τρόπῳ μὴ ἀνεθήσεται τὰ πράγματα,
 καὶ τὰ τοῦ πολέμου ἄμα ἀντέχειν καὶ ἐσφέρειν αὐτοὺς ἐκ
 τῶν ἰδίων οἰκων προθύμως χρήματα καὶ ἦν τι ἄλλο δέη, ὡς
 οὐκέτι ἄλλοις ἡ σφίσιν αὐτοῖς ταλαιπωροῦντας. παρακε- 64
 λευσάμενοι οὖν τοιαῦτα τὸν μὲν Πείσανδρον εὐθὺς τότε καὶ
 10 τῶν πρέσβεων τοὺς ἡμίσεις ἀπέστελλον ἐπ' οἴκου πράξοντας
 τάκει, καὶ εἴρητο αὐτοῖς τῶν ὑπηκόων πόλεων αἷς ἀν προσ-
 σχῶσιν δλιγαρχίαν καθιστάναι· τοὺς δ' ἡμίσεις ἐς τᾶλλα
 τὰ ὑπήκοα χωρία ἄλλους ἄλλῃ διέπεμπον, καὶ Διειτρέφη 2
 ὅντα περὶ Χίου, ἥρημένον δὲ ἐς τὰ ἐπὶ Θράκης ἄρχειν,
 15 ἀπέστελλον ἐπὶ τὴν ἀρχήν. καὶ ἀφικόμενος ἐς τὴν Θάσον
 τὸν δῆμον κατέλυσεν. καὶ ἀπελθόντος αὐτοῦ οἱ Θάσιοι 3
 δευτέρῳ μηνὶ μάλιστα τὴν πόλιν ἐτείχιζον, ὡς τῆς μὲν μετ'
 Ἀθηναίων ἀριστοκρατίας οὐδὲν ἔτι προσδεόμενοι, τὴν δ'
 ἀπὸ Λακεδαιμονίων ἐλευθερίαν διημέραι προσδεχόμενοι.
 20 καὶ γὰρ καὶ φυγὴ αὐτῶν ἔξω ἦν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων παρὰ 4
 τοὺς Πελοποννησίοις, καὶ αὕτη μετὰ τῶν ἐν τῇ πόλει
 ἐπιτήδειων κατὰ κράτος ἐπρασσε ναῦς τε κομίσαι καὶ τὴν
 Θάσον ἀποστῆσαι. ἔνιέβη οὖν αὐτοῖς μάλιστα ἀ ἐβού-
 λοντο, τὴν πόλιν τε ἀκινδύνως δρθοῦσθαι καὶ τὸν ἐναν-
 25 τιωσόμενον δῆμον καταλελύσθαι. περὶ μὲν οὖν τὴν 5
 Θάσον τάναντία τοὺς τὴν δλιγαρχίαν καθιστᾶσι τῶν
 Ἀθηναίων ἐγένετο, δοκεῖν δέ μοι καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς
 τῶν ὑπηκόων· σωφροσύνην γὰρ λαβοῦσαι αἱ πόλεις καὶ
 ἄδειαν τῶν πραστομένων ἔχώρησαν ἐπὶ τὴν ἀντικρυς

10 πράξαντας Α E F M 11 προσσχῶσιν Classen : προσχῶσιν Β :
 προσίσχωσιν G : προσέσχωσι(ν) A E F ?: προΐσχωσιν Μ : ὕσχωσιν C
 13 Διειτρέφη Stahl : Διοτρέφη vel Διοτρεφῆ(ν) codd. 14 ἥρημένον Β :
 εἵρημένον cett. 20 post φυγὴ add. τε Β ἦν αὐτῶν ἔξω Β 21 αὐτὴ
 Β C 27 δοκεῖν Β : δοκεῖ cett.

ἐλευθερίαν τῆς ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων ὑπούλου εὐνομίας οὐ προτιμήσαντες.

- 65 Οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Πείσανδρον παραπλέοντές τε, ὥσπερ ἐδέδοκτο, τοὺς δῆμους ἐν ταῖς πόλεσι κατέλυνον, καὶ ἂμα ἔστιν ἀφ' ὧν χωρίων καὶ ὄπλίτας ἔχοντες σφίσιν αὐτοῖς 5 2 ξυμμάχους ἥλθον ἐς τὰς Ἀθῆνας. καὶ καταλαμβάνουσι τὰ πλεῦστα τοῖς ἑταίροις προειργασμένα. καὶ γὰρ Ἀνδροκλέα τέ τινα τοῦ δήμου μάλιστα προεστώτα ξυστάντες τινὲς τῶν νεωτέρων κρύφα ἀποκτείνουσιν, ὅσπερ καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην οὐχ ἦκιστα ἐξήλασε, καὶ αὐτὸν κατ' ἀμφότερα, τῆς τε 10 δημαγωγίας ἔνεκα καὶ οἰόμενοι τῷ Ἀλκιβιάδῃ ὡς κατιόντι καὶ τὸν Τισταφέροντην φίλον ποιῆσοντι χαριεῖσθαι, μᾶλλον τι διέφθειραν· καὶ ἄλλους τινὰς ἀνεπιτηδείους τῷ αὐτῷ 3 τρόπῳ κρύφα ἀνήλωσαν. λόγος τε ἐκ τοῦ φανεροῦ προείργαστο αὐτοῖς ὡς οὕτε μισθοφορητέον εἴη ἄλλους ἢ τοὺς 15 στρατευομένους οὕτε μεθεκτέον τῶν πραγμάτων πλέοσιν ἢ πεντακισχιλίοις, καὶ τούτοις οἱ ἀν μάλιστα τοῖς τε 66 χρήμασι καὶ τοῖς σώμασιν ὠφελεῖν οἰοί τε ὁσιν. ἦν δὲ τοῦτο εὐπρεπὲς πρὸς τοὺς πλείους, ἐπεὶ ἔξειν γε τὴν πόλιν οἴπερ καὶ μεθίστασαν ἔμελλον. δῆμος μέντοι δυμας ἔτι 20 καὶ βουλὴ ἡ ἀπὸ τοῦ κυάμου ξυνελέγετο· ἐβούλευον δὲ οὐδὲν ὅτι μὴ τοῖς ξυνεστῶσι δοκοίη, ἀλλὰ καὶ οἱ λέγοντες ἐκ τούτων ἥσαν καὶ τὰ ρήθησόμενα πρότερον αὐτοῖς πρού-2 σκεπτο. ἀντέλεγέ τε οἱδεῖς ἔτι τῶν ἄλλων, δεδιώς καὶ ὁρῶν πολὺ τὸ ξυνεστηκός· εἰ δέ τις καὶ ἀντείποι, εὐθὺς ἐκ 25 τρόπου τινὸς ἐπιτηδείουν ἐτεθνήκει, καὶ τῶν δρασάντων οὕτε ξήτησις οὕτ’ εἰ ὑποπτεύοντο δικαίωσις ἐγίγνετο, ἀλλ’ ἥσυχίαν εἰχεν δὲ δῆμος καὶ κατάπληξιν τοιαύτην ὥστε κέρδος δὲ μὴ πάσχων τι βίαιον, εἰ καὶ σιγώη, ἐνόμιζεν.

I τῆς ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων ὑπούλου εὐνομίας B (αὐτονομίας marg.) Schol. (ὑπὸ) Dion. Hal.: τὴν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ὑπουλὸν αὐτονομίαν cett. (εὐνοιάν C) 5 αὐτοῖς G: αὐτοῖς B: αὐτοὺς cett. 6 ἥκον B 14 προσείργαστο A B E F M 17 τε om. C 20 μεθίστασαν B: μεθιστάναι (vel -ᾶναι) cett. 21 ἐβούλεύοντο A B E F M 23 προύσκεπτο Bauer: προυσκέπτετο codd. 24 καὶ om. C

καὶ τὸ ξυνεστηκὸς πολὺ πλέον ἡγούμενοι εἶναι ἡ ὅσον 3
ἐπύγχανεν δὲν ἡσπῶντο ταῖς γνώμαις, καὶ ἐξευρεῦν αὐτὸ⁴
ἀδύνατοι ὄντες διὰ τὸ μέγεθος τῆς πόλεως καὶ διὰ τὴν
ἀλλήλων ἀγνωσίαν οὐκ εἶχον [αὐτοὶ ἐξευρεῦν]. κατὰ δὲ 4
5 ταῦτὸ τοῦτο καὶ προσολοφύρασθαι τινὶ ἀγανακτήσαντα,
ῶστε ἀμύνασθαι ἐπιβουλεύσαντα, ἀδύνατον ἦν· ἡ γὰρ
ἀγνῶτα δὲν ηὗρεν φέρει ἡ γνώριμον ἀπιστον. ἀλλήλοις 5
γὰρ ἀπαντες ὑπόπτως προσήσαν οἱ τοῦ δῆμου, ὡς μετέ-
χοντά τινα τῶν γιγνομένων. ἐνῆσαν γὰρ καὶ οὖς οὐκ ἂν
10 ποτέ τις φέτο ἐσ δλιγαρχίαν τραπέσθαι· καὶ τὸ ἀπιστον
οὐτοι μέγιστον πρὸς τοὺς πολλοὺς ἐποίησαν καὶ πλεῖστα
ἐσ τὴν τῶν δλιγων ἀσφάλειαν ὠφέλησαν, βέβαιον τὴν
ἀπιστίαν τῷ δῆμῳ πρὸς ἑαυτὸν καταστήσαντες.

'Ἐν τούτῳ οὖν τῷ καιρῷ οἱ περὶ τὸν Πείσανδρον ἐλθόντες 67
15 εὐθὺς τῶν λοιπῶν εἴχοντο. καὶ πρῶτον μὲν τὸν δῆμον
ξυλλέξαντες εἰπον γνώμην δέκα ἄνδρας ἐλέσθαι ξυγγραφέας
αὐτοκράτορας, τούτους δὲ ξυγγράψαντας γνώμην ἐσενεγκεῦν
ἐσ τὸν δῆμον ἐσ ἡμέραν ρητὴν καθ' ὅτι ἀριστα ἡ πόλις
οἰκήσεται· ἐπειδὴ ἡ ἡμέρα ἐφῆκε, ξυνέκλησαν τὴν 2
20 ἐκκλησίαν ἐσ τὸν Κολωνόν (ἔστι δὲ ιερὸν Ποσειδῶνος ἔξω
πόλεως ἀπέχον σταδίους μάλιστα δέκα), καὶ ἐσήνεγκαν οἱ
ξυγγραφῆς ἄλλο μὲν οὐδέν, αὐτὸ δὲ τοῦτο, ἐξεῖναι μὲν
Ἀθηναίων ἀνατεὶ εἰπεῖν γνώμην ἦν ἀν τις βούληται· ἦν δέ
τις τὸν εἰπόντα ἡ γράψηται παρανόμων ἡ ἀλλω τῷ τρόπῳ
25 βλάψῃ, μεγάλας ζημίας ἐπέθεσαν. ἐνταῦθα δὴ λαμπρῶς 3
ἐλέγετο ἡδη μήτε ἀρχὴν ἀρχειν μηδεμίαν ἔτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ
κόσμου μήτε μισθοφορεῦν προέδρους τε ἐλέσθαι πέντε
ἄνδρας, τούτους δὲ ἐλέσθαι ἐκατὸν ἄνδρας, καὶ τῶν ἐκατὸν
ἐκαστον πρὸς ἑαυτὸν τρεῖς· ἐλθόντας δὲ αὐτοὺς τετρακοσίους

I δσον om. C G post δσον add. ἦν M 2 δν recc.: δ ἦν codd.
αὐτοὶ A B E F G M 3 alterum διὰ om. C G 4 αὐτοὶ ἐξευρεῦν
om. C G (ἐξευρεῦν marg. G¹): αὐτὸ M 5 ταῦτὸ B: τὸ αὐτὸ cett.
6 ἀμύνεσθαι G M 7 ἀν om. B 19 ἡ G: om. cett. ξυνέλεξαν
C γρ. M¹ 23 ἀνατεὶ εἰπεῖν Sauppe: ἀνατρέπειν A C E F: ἀνειπεῖν
cett. 26 post μήτε add. καὶ B ἀρχειν] ἔχειν B 27 τε] δ' B
29 ἑαυτῷ C G: ἑαυτῶν E F

δυτας ἐs τὸ βουλευτήριον ἄρχειν ὅπῃ ἀν ἄριστα γιγνώ-
σκωσιν αὐτοκράτορας, καὶ τοὺς πεντακισχιλίους δὲ ξυλλέγειν
68 ὁπόταν αὐτοῖς δοκῇ. ἦν δὲ ὁ μὲν τὴν γνώμην ταύτην
εἰπὼν Πείσανδρος, καὶ τὰλλα ἐκ τοῦ προφανοῦς προθυμότατα
ξυγκαταλύσας τὸν δῆμον· ὁ μέντοι ἄπαν τὸ πρᾶγμα ξυνθεὶς 5
ὅτῳ τρόπῳ κατέστη ἐs τοῦτο καὶ ἐκ πλείστου ἐπιμεληθεὶς
'Αντιφῶν ἦν ἀνὴρ Ἀθηναίων τῶν καθ' ἑαυτὸν ἀρετῆ τε
οὐδενὸς ὑστερος καὶ κράτιστος ἐνθυμηθῆναι γενόμενος καὶ
ἀ γνοίη εἰπεῖν, καὶ ἐs μὲν δῆμον οὐ παριῶν οὐδὲ ἐs ἄλλου
ἀγῶνα ἔκούσιος οὐδένα, ἀλλ' ὑπόπτως τῷ πλήθει διὰ δόξαν 10
δεινότητος διακείμενος, τοὺς μέντοι ἀγωνιζομένους καὶ ἐn
δικαστηρίῳ καὶ ἐn δῆμῳ πλεῖστα εἰs ἀνήρ, ὅστις ξυμβου-
2 λεύσαιτό τι, δυνάμενος ὡφελεῖν. καὶ αὐτός τε, ἐπειδὴ
τμετέστη ἡ δημοκρατία καὶ ἐs ἀγῶνας κατέστη† τὰ τῶν
τετρακοσίων ἐn ὑστέρῳ μεταπεσόντα ὑπὸ τοῦ δῆμου ἐκα- 15
κοῦτο†, ἄριστα φαίνεται τῶν μέχρι ἐμοῦ ὑπὲρ αὐτῶν τούτων
αἰτιαθείς, ὡς ξυγκατέστησε, θανάτου δίκην ἀπολογησάμενος.
3 παρέσχε δὲ καὶ ὁ Φρύνιχος ἑαυτὸν πάντων διαφερόντων
προθυμότατον ἐs τὴν ὀλιγαρχίαν, δεδιώς τὸν Ἀλκιβιάδην
καὶ ἐπιστάμενος εἰδότα αὐτὸν δσα ἐn τῇ Σάμῳ πρὸς τὸν 20
'Αστύοχον ἔπραξε, νομίζων οὐκ ἀν ποτε αὐτὸν κατὰ τὸ
εἰκὸς ὑπ' ὀλιγαρχίας κατελθεῖν· πολύ τε πρὸς τὰ δεινά,
4 ἐπειδήπερ ὑπέστη, φερεγγυώτατος ἐφάνη. καὶ Θηραμένης
δ τοῦ Ἀγνωνος ἐn τοῖς ξυγκαταλύουσι τὸν δῆμον πρῶτος
ἦν, ἀνὴρ οὔτε εἰπεῖν οὔτε γνῶναι ἀδύνατος. ὥστε ἀπ' 25
ἀνδρῶν πολλῶν καὶ ξυνετῶν πραχθὲν τὸ ἔργον οὐκ ἀπεικότως
καίπερ μέγα δν προυχώρησεν· χαλεπὸν γάρ ἦν τὸν Ἀθη-
ναίων δῆμον ἐπ' ἔτει ἔκατοστῷ μάλιστα ἐπειδὴ οἱ τύραννοι

ι γιγνώσκουσιν) B (-κοσιν) C E F 5 πᾶν B 6 κατέστη ἐs]
κατέστησε B 7 τε B C: γε cett. 8 ὑστερος] δεύτερος B 9 ἀ
γνοίη C G: & ἀ γνοίη A B M ἀν & γνοίη E (ἀναγνοίη) F 10 ἔκού-
σιος B C: ἔκονσις cett. 13 τε] δὲ Haacke: om. M 14 μετέστη
... κατέστη om. C G M τὰ C G: μετὰ cett. duas recensiones con-
flatas esse censebat Jones, μετέστη ... κατέστη et τὰ τῶν ... ἔκακοῦτο
17 ἀπολογησόμενος B 18 ὁ B: om. cett. 27 μέγιστον
marg. B 28 ἐπ' om. C

κατελύθησαν ἐλευθερίας παῦσαι, καὶ οὐ μόνον μὴ ὑπήκοον
δύντα, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ ἡμισυ τοῦ χρόνου τούτου αὐτὸν ἄλλων
ἄρχειν εἰωθότα.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐκκλησία οὐδενὸς ἀντειπόντος, ἀλλὰ κυρώ- 69
5 σασα ταῦτα διελύθη, τοὺς τετρακοσίους ἥδη ὕστερον τρόπῳ
τοιῷδε ἐσ τὸ βουλευτήριον ἐσήγαγον. ἦσαν [δ'] Ἀθηναῖοι
πάντες αἱεὶ οἱ μὲν ἐπὶ τείχει, οἱ δὲ ἐν τάξει, τῶν ἐν Δεκε-
λείᾳ πολεμῶν ἔνεκα ἐφ' ὅπλοις· τῇ οὖν ἡμέρᾳ ἐκείνῃ 2
τοὺς μὲν μὴ ἔννειδότας εἴασαν ὁσπερ εἰώθεσαν ἀπελθεῖν,
10 τοὺς δὲ ἐν τῇ ἔννωμοσίᾳ ἐρητο ἡσυχῇ μὴ ἐπ' αὐτοῖς τοὺς
ὅπλοις, ἀλλ' ἀπωθεν περιμένειν, καὶ ἦν τις ἐνιστῆται τοὺς
ποιουμένους, λαβόντας τὰ ὅπλα μὴ ἐπιτρέπειν. ἦσαν δὲ 3
καὶ Ἀνδριοι καὶ Τήνιοι καὶ Καρυστίων τριακόσιοι καὶ Αι-
γινητῶν τῶν ἐποίκων, οὓς Ἀθηναῖοι ἐπεμψαν οἰκήσοντας,
15 ἐπ' αὐτὸ τοῦτο ἥκουντες ἐν τοῖς ἑαυτῶν ὅπλοις, οἷς ταῦτα
προείρητο. τούτων δὲ διατεταγμένων οὕτως ἐλθόντες οἱ 4
τετρακόσιοι μετὰ ξιφιδίου ἀφανοῦς ἔκαστος, καὶ οἱ εἴκοσι
καὶ ἑκατὸν μετ' αὐτῶν [Ἑλληνες] νεανίσκοι, οἵς ἔχρωντο
εἴ τι που δέοι χειρουργεῖν, ἐπέστησαν τοῖς ἀπὸ τοῦ κυάμου
20 βουλευταῖς οὖσιν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ καὶ εἶπον αὐτοῖς
ἐξιέναι λαβοῦσι τὸν μισθόν· ἔφερον δὲ αὐτοῖς τοῦ ὑπο-
λοίπου χρόνου παντὸς αὐτοὶ καὶ ἔξιονσιν ἐδίδοσαν. ὡς δὲ 70
τούτῳ τῷ τρόπῳ ἡ τε βουλὴ οὐδὲν ἀντειποῦσα ὑπεξῆλθε καὶ
οἱ ἄλλοι πολῖται οὐδὲν ἔνεωτέριζον, ἀλλ' ἡσύχαζον, οἱ [δε]
25 τετρακόσιοι ἐσελθόντες ἐσ τὸ βουλευτήριον τότε μὲν πρυ-
τάνεις τε σφῶν αὐτῶν ἀπεκλήρωσαν καὶ δσα πρὸς τοὺς
θεοὺς εὐχαῖς καὶ θυσίαις καθιστάμενοι ἐσ τὴν ἀρχὴν ἔχρη-
σαντο, ὕστερον δὲ πολὺ μεταλλάξαντες τῆς τοῦ δήμου

4 ἀλλὰ] ἄμα Wilamowitz-Möllendorff
ὑστερον ἥδη A C E F G M (τοιῷδε om. C G: add. G¹)
add. οἱ γρ. C δ' secl. Bekker
A E F M 13 Αἰγινητῶν . . . οἰκήσοντας om. M
οἱ A C E F G [M] οἰκήσαντας B 15 ταῦτα Classen: τὰ αὐτὰ B:
ταῦτα cett. 18 post καὶ add. οἱ C Ἑλληνες om. B C 19 που
τι (sic) B 22 δὲ] τε B 24 δὲ secl. Haacke 25 τριακόσιοι B
ἐλθόντες M

5, 6 τρόπῳ τοιῷδε
6 post ἦσαν
8 εἴνεκα B 9 ὡς
8 εἴνεκα B 9 ὡς
14 post οὗ add.
τὰ αὐτὰ B:
ταῦτα Classen: τὰ αὐτὰ B:
24 δὲ secl. Haacke 25 τριακόσιοι B

διοικήσεως (πλὴν τὸν φεύγοντας οὐ κατῆγον τοῦ Ἀλκιβιάδου
 2 ἔνεκα) τά τε ἄλλα ἔνεμον κατὰ κράτος τὴν πόλιν. καὶ ἀνδρας
 τέ τινας ἀπέκτειναν οὐ πολλούς, οἱ ἐδόκουν ἐπιτήδειοι εἶναι
 ὑπεξαιρεθῆναι, καὶ ἄλλους ἐδησαν, τὸν δὲ καὶ μετεστή-
 σαντο· πρός τε ἹΑγιν τὸν Λακεδαιμονίων βασιλέα ὅντα ἐν 5
 τῇ Δεκελείᾳ ἐπεκηρυκεύοντο, λέγοντες διαλλαγῆναι βούλεσθαι
 καὶ εἰκὸς εἶναι αὐτὸν σφίσι καὶ οὐκέτι τῷ ἀπίστῳ δῆμῳ μᾶλ-
 71 λον ξυγχωρεῖν. ὁ δὲ νομίζων τὴν πόλιν οὐχ ἡσυχάζειν,
 οὐδὲ εὐθὺς οὕτω τὸν δῆμον τὴν παλαιὰν ἐλευθερίαν παραδώ-
 σειν, εἴ τε στρατιὰν πολλὴν ἔδοι σφῶν, οὐκ ἀν ἡσυχάζειν, 10
 οὐδὲ ἐν τῷ παρόντι πάντι τι πιστεύων μὴ οὐκέτι ταράσσεσθαι
 αὐτούς, τοὺς μὲν ἀπὸ τῶν τετρακοσίων ἐλθοῦσιν οὐδὲν ἔνυ-
 βατικὸν ἀπεκρίνατο, προσμεταπεμψάμενος δὲ ἐκ Πελοπον-
 νῆσου στρατιὰν πολλὴν οὐ πολλῷ ὕστερον καὶ αὐτὸς τῇ
 ἐκ τῆς Δεκελείας φρουρᾷ μετὰ τῶν ἐλθόντων κατέβη πρὸς 15
 αὐτὰ τὰ τείχη τῶν Ἀθηναίων, ἐπίστας ἷ ταραχθέντας
 αὐτοὺς μᾶλλον ἀν χειρωθῆναι σφίσιν ἷ βούλονται ἷ καὶ
 αὐτοβοεὶ ἀν διὰ τὸν ἔνδοθέν τε καὶ ἔξωθεν κατὰ τὸ εἰκὸς
 γενησόμενον θόρυβον· τῶν γὰρ μακρῶν τειχῶν διὰ τὴν
 2 κατ' αὐτὰ ἐρημίαν λήψεως οὐκ ἀν ἀμαρτεῖν. ὡς δὲ προσ- 20
 ἔμειξέ τε ἔγγὺς καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τὰ μὲν ἔνδοθεν οὐδὲ ὅπωσ-
 τιοῦν ἐκίνησαν, τοὺς δὲ ἱππέας ἐκπέμψαντες καὶ μέρος
 τι τῶν ὅπλιτῶν καὶ ψιλῶν καὶ τοξοτῶν ἀνδρας τε κατέ-
 βαλον αὐτῶν διὰ τὸ ἔγγυς προσελθεῖν καὶ ὅπλων τινῶν
 καὶ νεκρῶν ἐκράτησαν, οὕτω δὴ γνοὺς ἀπήγαγε πάλιν τὴν 25
 3 στρατιάν. καὶ αὐτὸς μὲν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ κατὰ χώραν
 ἐν τῇ Δεκελείᾳ ἔμενοι, τοὺς δ' ἐπελθόντας δλίγας τινὰς
 ἡμέρας ἐν τῇ γῇ μείναντας ἀπέπεμψεν ἐπ' οἴκου. μετὰ
 δὲ τοῦτο παρά τε τὸν ἹΑγιν ἐπρεσβεύοντο οἱ τετρακόσιοι

i post Ἀλκιβιάδου add. δὲ C (et in G erasmus) 2 τε Classen :
 δὲ codd. κράτος om. B 4 τοὺς ὅντες B μετέστησαν C
 5 τὸν E M : τῶν cett. post Λακεδαιμονίων add. τὸν B 7 αὐτὸν
 BC : αὐτοῖς cett. 8 τὴν . . . ἡσυχάζειν secl. Dobree 9 οὕτω
 Dobree 10 ἡσυχάζειν M : ἡσυχάσειν cett. (ex -σει factum f)
 17 ἢ el A B E F : ἢ M 19 γὰρ del a 23 τε B : om. cett.
 κατέβαλλον C G 28 ἀπέπεμψαν C M

οὐδὲν ἡστον, κάκείνου μᾶλλον ἥδη προσδεχομένου καὶ παραιωνύτος ἐκπέμπουσι καὶ ἐς τὴν Λακεδαίμονα περὶ ἔνυβάσεως πρέσβεις, βουλόμενοι διαλλαγῆναι.

Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὴν Σάμον δέκα ἄνδρας παραμυθη- 72
5 σομένους τὸ στρατόπεδον καὶ διδάξοντας ὡς οὐκ ἐπὶ βλάβῃ τῆς πόλεως καὶ τῶν πολιτῶν ἡ δλιγαρχία κατέστη, ἀλλ’ ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ἔνυπάντων πραγμάτων, πεντακισχίλιοι τε ὅτι εἶεν καὶ οὐ τετρακόσιοι μόνον οἱ πράσσοντες· καίτοι οὐ πώποτε Ἀθηναίους διὰ τὰς στρατείας καὶ τὴν ὑπερόριου
10 ἀσχολίαν ἐς οὐδὲν πρᾶγμα οὕτω μέγα ἐλθεῖν βουλεύοντας ἐν φιλοποίησις ἔνυπερθεῖν. ἄλλα τ’ ἐπιστείλαντες τὰ πρέποντα εἰπεῖν ἀπέπεμψαν αὐτοὺς εὐθὺς μετὰ τὴν ἑαυτῶν κατάστασιν, δείσαντες μή, ὅπερ ἐγένετο, ναυτικὸς ὄχλος οὗτ’ αὐτὸς μένειν ἐν τῷ δλιγαρχικῷ κόσμῳ ἐθέλη, σφᾶς τε
15 μὴ ἐκεῖθεν ἀρξαμένου τοῦ κακοῦ μεταστήσωσιν.

Ἐν γὰρ τῇ Σάμῳ ἐνεωτερίζετο ἥδη τὰ περὶ τὴν δλιγαρ- 73
χίαν, καὶ ἔνεβη τοιάδε γενέσθαι ὑπ’ αὐτὸν τὸν χρόνον τοῦτον ὄντες πρέποντα εἰπεῖν ἀπέπεμψαν αὐτοὺς εὐθὺς μετὰ τὴν ἑαυτῶν κατάστασιν, δείσαντες μή, ὅπερ ἐγένετο, ναυτικὸς ὄχλος οὗτ’ αὐτὸς μένειν ἐν τῷ δλιγαρχικῷ κόσμῳ ἐθέλη, σφᾶς τε
20 βαλλόμενοι αὖθις καὶ πεισθέντες ὑπό τε τοῦ Πεισάνδρου, ὅτε ἦλθε, καὶ τῶν ἐν τῇ Σάμῳ ἔνεστώτων Ἀθηναίων ἐγένοντό τε ἐς τριακοσίους ἔνυπωμόται καὶ ἔμελλον τοῖς ἀλλοῖς ὡς δήμῳ οὗτι ἐπιθήσεσθαι. καὶ Ὅπερβολόν τέ τινα τῶν 3
Ἀθηναίων, μοχθηρὸν ἄνθρωπον, ὀστρακισμένον οὐ διὰ δυνάμεως καὶ ἀξιώματος φόβον, ἀλλὰ διὰ πονηρίαν καὶ αἰσχύνην τῆς πόλεως, ἀποκτείνουσι μετὰ Χαρμίνου τε ἐνὸς τῶν στρατηγῶν καὶ τινων τῶν παρὰ σφίσιν Ἀθηναίων, πίστιν διδόντες αὐτοῖς, καὶ ἄλλα μετ’ αὐτῶν τοιαῦτα ἔνυπεραξαν, τοῖς τε πλέοσιν ὕρμηντο ἐπιτίθεσθαι. οἱ δὲ αἰσθό- 4

Ι κάκείνου Β: καὶ ἐκείνου cett. 2 καὶ om. B περὶ] παριὰν B
8 οὐ] οἱ B 9 στρατείας recc.: στρατιὰς codd. (-ᾶς F) ὄντεροπίαν C G
τι ἄλλα τ’ Β: καὶ τὰλλα cett. 12 ἑαυτῶν B: αὐτῶν cett. 13 post
ἐγένετο add. δ Krüger 14 ἐθέλει A E F M: ἐθελῆσαι B 29
πλέοντιν B

μενοι τῶν τε στρατηγῶν Λέοντι καὶ Διομέδοντι (οὗτοι γὰρ οὐχ ἔκόντες διὰ τὸ τιμᾶσθαι ὑπὸ τοῦ δήμου ἔφερον τὴν δλιγαρχίαν) τὸ μέλλον σημαίνουσι καὶ Θρασυβούλῳ καὶ Θρασύλῳ, τῷ μὲν τριηραρχοῦντι, τῷ δὲ δόπλιτεύοντι, καὶ ἄλλοις οἱ ἐδόκουν αἰεὶ μάλιστα ἐναντιοῦσθαι τοῖς ἔννεστῶ- 5 σιν· καὶ οὐκ ἡξίουν περιιδεῖν αὐτὸὺς σφᾶς τε διαφθαρέντας καὶ Σάμον 'Αθηναίοις ἀλλοτριωθεῖσαν, δι' ἦν μόνον [μέχρι 5 νῦν] ἡ ἀρχὴ αὐτοῖς ἐσ τοῦτο ἔννεμεινεν. οἱ δὲ ἀκούσαντες τῶν τε στρατιωτῶν ἔνα ἕκαστον μετῆσαν μὴ ἐπιτρέπειν, καὶ οὐχ ἥκιστα τοὺς Παράλους, ἄνδρας 'Αθηναίους τε καὶ ἐλευ- 10 θέρους πάντας ἐν τῇ νηὶ πλέοντας καὶ αἰεὶ δήποτε δλιγαρχίᾳ καὶ μὴ παρούσῃ ἐπικειμένους· ὃ τε Λέων καὶ ὁ Διομέδων αὐτοῖς ναῦς τινάς, ὅπότε ποι πλέοιεν, κατέλειπον φύλακας.

6 ὥστε ἐπειδὴ αὐτοῖς ἐπετίθεντο οἱ τριακόσιοι, βοηθησάντων πάντων τούτων, μάλιστα δὲ τῶν Παράλων, περιεγένοντο οἱ 15 τῶν Σαμίων πλέονες, καὶ τριάκοντα μέν τινας ἀπέκτειναν τῶν τριακοσίων, τρεῖς δὲ τοὺς αἰτιωτάτους φυγῇ ἔζημιώσαν· τοῖς δ' ἄλλοις οὐ μητικακοῦντες δημοκρατούμενοι τὸ λοιπὸν 74 ἔννεπολίτευον. τὴν δὲ Πάραλον ναῦν καὶ Χαιρέαν ἐπ' αὐτῆς τὸν 'Αρχεστράτου, ἄνδρα 'Αθηναίον, γενόμενον ἐσ τὴν 20 μετάστασιν πρόθυμον, ἀποπέμπουσιν οἱ τε Σάμοι καὶ οἱ στρατιῶται κατὰ τάχος ἐσ τὰς 'Αθήνας ἀπαγγελοῦντα τὰ γεγενημένα· οὐ γὰρ ἥδεσάν πω τοὺς τετρακοσίους ἄρχοντας.

2 καὶ καταπλευσάντων αὐτῶν εὐθέως τῶν μὲν Παράλων τινὰς οἱ τετρακόσιοι δύο ἢ τρεῖς ἔδησαν, τοὺς δὲ ἄλλους ἀφε- 25 λόμενοι τὴν ναῦν καὶ μετεμβιβάσαντες ἐσ ἄλλην στρατιωτιν 3 ναῦν ἔταξαν φρουρεῶν περὶ Εὔβοιαν. ὁ δὲ Χαιρέας εὐθὺς διαλαθὼν πως, ὡς εἶδε τὰ παρόντα, πάλιν ἐσ τὴν Σάμον ἐλθὼν ἀγγέλλει τοῖς στρατιώταις ἐπὶ τὸ μεῖζον πάντα δεινώσας τὰ ἐκ τῶν 'Αθηνῶν, ὡς πληγαῖς τε πάντας ζημιοῦσι 30

α οὐκ ἔχοντες A B E F 7 post ἦν add. νῦν B μόνην γεcc.
μέχρι νῦν om. A B E F M 11 ἐν τῇ νηὶ πλέοντας fort. non legit
Schol. 13 κατέλειπον E F : κατέλιπον cett. 26 μετεκβιβά-
σαντες C G 30 'Αθηνῶν G : 'Αθηναίων cett.

καὶ ἀντειπεῖν ἔστιν οὐδὲν πρὸς τοὺς ἔχοντας τὴν πολιτείαν,
καὶ ὅτι αὐτῶν καὶ γυναικες καὶ παῖδες ὑβρίζονται, καὶ δια-
νοοῦνται, ὁπόσοι ἐν Σάμῳ στρατεύονται μὴ ὄντες τῆς
σφετέρας γνώμης, τούτων πάντων τοὺς προσήκοντας λα-
5 βόντες εἰρξειν, ἵνα, ἦν μὴ ὑπακούσωσι, τεθνήκωσιν· καὶ
ἄλλα πολλὰ ἐπικαταψευδόμενος ἔλεγεν. οἱ δὲ ἀκούοντες 75
ἐπὶ τοὺς τὴν ὀλιγαρχίαν μάλιστα ποιήσαντας καὶ ἔτι τῶν
ἄλλων τοὺς μετασχόντας τὸ μὲν πρώτον ὥρμησαν βάλλειν,
ἔπειτα μέντοι ὑπὸ τῶν διὰ μέσου κωλυθέντες καὶ διδαχθέν-
το τες μὴ τῶν πολεμίων ἀντιπρόφρων ἐγγὺς ἐφορμούντων ἀπο-
λέσωσι τὰ πράγματα, ἐπαύσαντο. μετὰ δὲ τοῦτο λαμπρῶς 2
ἡδη ἐς δημοκρατίαν βουλόμενοι μεταστῆσαι τὰ ἐν τῇ Σάμῳ
ὅ τε Θρασύβουλος ὁ τοῦ Λύκου καὶ Θράσυλος (οὗτοι γὰρ
μάλιστα προειστήκεσαν τῆς μεταβολῆς) ὥρκωσαν πάντας
15 τοὺς στρατιώτας τοὺς μεγίστους ὄρκους, καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐκ
τῆς ὀλιγαρχίας μάλιστα, ἢ μὴν δημοκρατήσεσθαι τε καὶ
ὅμοιοήσειν καὶ τὸν πρὸς Πελοποννησίους πόλεμον προ-
θύμως διοίσειν καὶ τοὺς τετρακοσίους πολέμιοι τε ἔσεσθαι καὶ
οὐδὲν ἐπικηρυκεύσεσθαι. ἔννωμνυσαν δὲ καὶ Σαμίων πάν- 3
20 τες τὸν αὐτὸν ὄρκον οἱ ἐν τῇ ἡλικίᾳ, καὶ τὰ πράγματα πάντα
καὶ τὰ ἀποβησόμενα ἐκ τῶν κινδύνων ἔννεκοιωσαντο οἱ
στρατιώται τοὺς Σαμίους, νομίζοντες οὔτε ἐκείνοις ἀποστρο-
φὴν σωτηρίας οὔτε σφίσιν εἶναι, ἀλλ', ἐάν τε οἱ τετρακόσιοι
κρατήσωσιν ἔάν τε οἱ ἐκ Μιλήτου πολέμιοι, διαφθαρήσεσθαι.
25 ἐς φιλονικίαν τε καθέστασαν τὸν χρόνον τοῦτον οἱ μὲν τὴν 76
πόλιν ἀναγκάζοντες δημοκρατεῖσθαι, οἱ δὲ τὸ στρατόπεδον
οὐδιγαρχεῖσθαι. ἐπόλησαν δὲ καὶ ἐκκλησίαν εὐθὺς οἱ στρατιώ- 2
ται, ἐν ἥ τοὺς μὲν προτέρους στρατηγούς, καὶ εἴ τινα τῶν

3 post ὁπόσοι add. τε A C E F G M 4 λαβόντας C G 5 ὑπα-
κούωσι A B E F M τεθνήκωσι B suprascr. G¹: τεθνήξωνται G ? C :
τεθνηκόσι A E (-ήκ-) F : τεθνήξωσι M 6 ἀκούοντες B C : ἀκούσαντες
cett. 7 [ετι] ἐπὶ C G M 12 καταστῆσαι C ? G 14 προεστήκεσαν
(sic) μάλιστα B 16 δημοκρατηθήσεσθαι A B E F M 19 ἐπικηρυ-
κεύσεσθαι Reiske : ἐπικηρυκεύεσθαι codd. 20 ἀπαντα B 21 ξυν-
εκοιωνήσαντο B 24 ἔάν B : ἔάν cett. 28 μὲν ante τοὺς habet M,
om. C

τριηράρχων ὑπώπτευον, ἔπαυσαν, ἄλλους δὲ ἀνθείλοντο καὶ τριηράρχους καὶ στρατηγούς, ὃν Θρασύβουλός τε καὶ Θρά-
 3 συλος ὑπῆρχον. καὶ παραιτέστεις ἄλλας τε ἐποιοῦντο ἐν σφίσιν αὐτοῖς ἀνιστάμενοι καὶ ὡς οὐ δεῖ ἀθυμεῖν ὅτι ἡ πόλις αὐτῶν ἀφέστηκεν· τοὺς γὰρ ἐλάσσους ἀπὸ σφῶν τῶν 5
 4 πλεόνων καὶ ἐς πάντα ποριμωτέρων μεθεστάναι. ἔχοντων γὰρ σφῶν τὸ πᾶν ναυτικόν, τὰς τε ἄλλας πόλεις ὃν ἄρχουσιν ἀναγκάσειν τὰ χρήματα ὁμοίως διδόναι καὶ εἰ ἐκεῦθεν ὠρμῶντο (πόλιν τε γὰρ σφίσιν ὑπάρχειν Σάμον οὐκ ἀσθενῆ,
 ἀλλ’ ἡ παρ’ ἐλάχιστον δὴ ἥλθε τὸ Ἀθηναίων κράτος τῆς 10 θαλάσσης, ὅτε ἐπολέμησεν, ἀφελέσθαι, τούς τε πολεμίους ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου ἀμυνεῖσθαι οὐπερ καὶ πρότερον), καὶ δυνατώτεροι εἶναι σφεῖς ἔχοντες τὰς ναῦς πορίζεσθαι τὰ 5 ἐπιτήδεια τῶν ἐν τῇ πόλει. καὶ δι’ ἑαυτοὺς δὲ ἐν τῇ Σάμῳ προκαθημένους καὶ πρότερον αὐτοὺς κρατεῖν τοῦ ἐς τὸν 15 Πειραιᾶ ἔσπλου, καὶ νῦν ἐς τοιοῦτον καταστήσονται μὴ βουλομένων σφίσι πάλιν τὴν πολιτείαν ἀποδοῦναι, ὥστε αὐτοὶ δυνατώτεροι εἶναι εἴργειν ἐκείνους τῆς θαλάσσης ἡ 6 ὑπ’ ἐκείνων εἴργεσθαι. βραχύ τέ τι εἶναι καὶ οὐδενὸς ἄξιον δὲ πρὸς τὸ περιγίγνεσθαι τῶν πολεμίων ἡ πόλις σφίσι 20 χρήσιμος ἦν, καὶ οὐδὲν ἀπολωλεκέναι, οἵ γε μήτε ἀργύριον εἶχον ἔτι πέμπειν, ἀλλ’ αὐτοὶ ἐπορίζοντο οἱ στρατιώται, μήτε βουλευμα χρηστόν, οὐπερ ἔνεκα πόλις στρατοπέδων κρατεῖν ἀλλὰ καὶ ἐν τούτοις τοὺς μὲν ἡμαρτηκέναι τοὺς πατρίους νόμους καταλύσαντας, αὐτοὶ δὲ σώζειν καὶ ἐκείνους 25 πειράσεσθαι προσαναγκάζειν, ὥστε οὐδὲ τούτους, οἵπερ ἀν-

ι ὑπετόπευον ΑΒΕF (-τάρπ-) 5 αὐτῶν Bekker : αὐτῶν codd.
 6 ποριμωτέρων] ποριμώτεροι οἱ εὐπορώτεροι ΑΒΕF μεθιστάναι (vel -ἄναι) AEF suprascr. G : καθιστάναι B : om. M 7 ἄλλας om. B
 9 ὠρμῶντο B M suprascr. G : ὠρμητο cett. 10 ἡ παρ'] ἥπερ B
 δὴ ἥλθε B : διῆλθε C (et in G erasum) : ἥλθε cett. post τὸ add.
 τῶν ΑΒΕFGM 12 ἀμυνεῖσθαι B : ἀμύνεσθαι cett. 14 δὲ Haacke :
 τε codd. 16 τοιοῦτον B : τοσοῦτον' γ) cett. καταστῆναι Classen
 17 βουλόμενοι C 18 post αὐτοὶ codd. καὶ ΑCΕFGM (etiam post
 ὥστε) 19 ὑπ'] ἐπ' ABF 20 φ ABEFM 21 γ] τε B
 22 ἔτι εἶχον ΑCΕFGM 25 πατρίους C : πατρώους cett. αὐτοὶ
 B : αὐτοὺς cett. 26 οὕπερ C : οὐπερ cett. (οὕπερ M)

βουλεύοιεν τι χρηστόν, παρὰ σφίσι χείρους εἶναι. Ἀλκι- 7
βιάδην τε, ἦν αὐτῷ ἀδειάν τε καὶ κάθοδον ποιήσωσιν, ἀσμενον
τὴν παρὰ βασιλέως ξυμμαχίαν παρέξειν. τό τε μέγιστον,
ἥν ἀπάντων σφάλλωνται, εἶναι αὐτοῖς τοσοῦτον ἔχουσι
5 ναυτικὸν πολλὰς τὰς ἀποχωρήσεις ἐν αἷς καὶ πόλεις καὶ
γῆν εὑρήσουσιν. τοιαῦτα ἐν ἀλλήλοις ἐκκλησιάσαντες καὶ 77
παραθαρσύναντες σφᾶς αὐτοὺς καὶ τὰ τοῦ πολέμου παρε-
σκευάζοντο οὐδὲν ἥσσον. οἱ δὲ ἀπὸ τῶν τετρακοσίων
πεμφθέντες ἐς τὴν Σάμον [οἱ δέκα πρεσβευταὶ] ὡς ταῦτα
10 ἐν τῇ Δήλῳ ἥδη ὅντες ἥσθάνοντο, ἥσύχαζον αὐτοῦ.

‘Τπὸ δὲ τὸν χρόνον τοῦτον καὶ οἱ ἐν τῇ Μιλήτῳ τῶν 78
Πελοποννησίων ἐν τῷ ναυτικῷ στρατιώται κατὰ σφᾶς αὐ-
τοὺς διεβόων ὡς ὑπό τε Ἀστυόχου καὶ Τισσαφέρνους
φθείρεται τὰ πράγματα, τοῦ μὲν οὐκ ἐθέλοντος οὔτε πρό-
15 τερον ναυμαχεῖν, ἔως ἔτι αὐτοί τε ἔρρωντο μᾶλλον καὶ τὸ
ναυτικὸν τῶν Ἀθηναίων ὀδίγον ἦν, οὔτε νῦν, ὅτε στασιάζειν
τε λέγονται καὶ αἱ νῆσεις αὐτῶν οὐδέπω ἐν τῷ αὐτῷ εἰσίν,
ἀλλὰ τὰς παρὰ Τισσαφέρνους Φοινίσσας ναῦς μένοντες,
20 ἄλλως ὄνομα καὶ οὐκ ἔργον, κινδυνεύσειν διατριβῆναι· τὸν
δὲ αὖ Τισσαφέρνην τὰς τε ναῦς ταύτας οὐ κομίζειν, καὶ
τροφὴν ὅτι οὐ ξυνεχῶς οὐδὲ ἐντελῆ διδοὺς κακοῖ τὸ ναυτι-
κόν. οὐκον ἔφασαν χρῆναι μέλλειν ἔτι, ἀλλὰ διαναυμαχεῖν.
καὶ μάλιστα οἱ Συρακόσιοι ἐνῆγον. αἰσθόμενοι δὲ οἱ ξύμ- 79
μαχοι καὶ δὲ Ἀστύοχος τὸν θροῦν, καὶ δόξαν αὐτοῖς ἀπὸ
25 ξυνόδου ὥστε διαναυμαχεῖν, ἐπειδὴ καὶ ἐσηγγέλλετο αὐτοῖς
ἡ ἐν τῇ Σάμῳ ταραχή, ἄραντες ταῦς ναυσὶ πάσαις οὕσαις
δώδεκα καὶ ἑκατὸν καὶ τοὺς Μιλησίους πεζῆς κελεύσαντες
ἐπὶ τῆς Μυκάλης παριέναι ἐπλεον ὡς πρὸς τὴν Μυκάλην.
οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ταῦς ἐκ Σάμου ναυσὶ δυοῖν καὶ ὁγδοήκοντα, 2
30 αἱ ἔτυχον ἐν Γλαύκῃ τῆς Μυκάλης ὀρμοῦσαι (διέχει δὲ

5 πόλιν M suprascr. G 7 καὶ τὰ B (G) M : καὶ κατὰ C : κατὰ cett.
9 οἱ δέκα πρεσβευταὶ secl. Herwerden 10 αὐτοῦ om. C G 13 τε
B : om. cett. 19 κινδυνεύειν C 22 post χρῆναι add. μὴ B
ναυμαχεῖν B 28 ὡς] ἐς E : in F erasmus : cm. C 30 αἱ om.
γρ. B ὀρμοῦσαι γρ. B

δλίγον ταύτη ἡ Σάμος τῆς ἡπείρου πρὸς τὴν Μυκάλην), ὡς
 εἶδον τὰς τῶν Πελοποννησίων ναῦς προσπλεούσας, ὑπεχώ-
 ρησαν ἐς τὴν Σάμον, οὐ νομίσαντες τῷ πλήθει διακινδυνεῦσαι
 3 περὶ τοῦ παντὸς ἵκανοι εἶναι. καὶ ἄμα (προήσθοντο γὰρ
 αὐτοὺς ἐκ τῆς Μιλήτου ναυμαχησέοντας) προσεδέχοντο καὶ 5
 τὸν Στρομβιχίδην ἐκ τοῦ Ἐλλησπόντου σφίσι ταῖς ἐκ τῆς
 Χίου ναυσὶν ἐπ’ Ἀβύδου ἀφικομέναις προσβοηθήσειν πρου-
 4 πέπεμπτο γὰρ αὐτῷ ἄγγελος. καὶ οἱ μὲν οὕτως ἐπὶ τῆς
 Σάμου ἀνεχώρησαν, οἱ δὲ Πελοποννήσιοι καταπλεύσαντες
 ἐπὶ τῆς Μυκάλης ἐστρατοπεδεύσαντο, καὶ τῶν Μιλησίων 10
 5 καὶ τῶν πλησιοχώρων διεζόσ. καὶ τῇ ὑστεραίᾳ μελλόντων
 αὐτῶν ἐπιπλεῦν τῇ Σάμῳ ἀγγέλλεται ὁ Στρομβιχίδης ταῖς
 ἀπὸ τοῦ Ἐλλησπόντου ναυσὶν ἀφιγμένος· καὶ εὐθὺς ἀπέ-
 6 πλεον πάλιν ἐπὶ τῆς Μιλήτου. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι προσγευο-
 μένων σφίσι τῶν νεῶν ἐπίπλουν αὐτοὶ ποιοῦνται τῇ Μιλήτῳ 15
 ναυσὶν ὀκτὼ καὶ ἑκατὸν βουλόμενοι διαναυμαχῆσαι· καὶ
 ὡς οὐδεὶς αὐτοῖς ἀντανήγετο, ἀπέπλευσαν πάλιν ἐς τὴν
 Σάμον.

80 Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ θέρει μετὰ τοῦτο εὐθὺς οἱ Πελοπο-
 νήσιοι, ἐπειδὴ ἀθρόαις ταῖς ναυσὶν οὐκ ἀξιόμαχοι νομίσαντες 20
 εἶναι οὐκ ἀντανήγοντο, ἀπορήσαντες δόποθεν τοσάνταις ναυσὶ¹
 χρήματα ἔχοντες, ἄλλως τε καὶ Τισταφέρνους κακῶς δι-
 δόντος, ἀποστέλλουσιν ὡς τὸν Φαρνάβαζον, ὥσπερ καὶ τὸ
 πρῶτον ἐκ τῆς Πελοποννήσου προσετάχθη, Κλέαρχον τὸν
 2 Ῥαμφίου ἔχοντα ναῦς τεσταράκοντα. ἐπεκαλεῖτο τε γὰρ 25
 αὐτοὺς δι Φαρνάβαζος καὶ τροφὴν ἐτοῦμος ἦν παρέχειν, καὶ
 3 ἄμα καὶ τὸ Βυζάντιον ἐπεκηρυκεύετο αὐτοῖς ἀποστῆναι. καὶ
 αἱ μὲν τῶν Πελοποννησίων αὗται νῆες ἀπάρασαι ἐs τὸ

1 post Μυκάλην add. καὶ A C E FG γρ. B 2 προσπλεούσας B :
 ἐπιπλεούσας C E G : προσεπιπλεούσας A F : πρὸς ἐπιπλεούσας M 5 post
 προσεδέχοντο add. δὲ A B E F G M 7 Ἀβύδου A B E F M πρου-
 πέπεμπτο Bauer : προύπεμπτο codd. 9 ἀπεχώρησαν B C G πλεύ-
 σαντες A B E F M 10 τῆς B : om. cett. 11 ἐστρατοπεδεύοντο C G
 16 ναυμαχῆσαι B 19 τοῦ]το incipit Π³¹ 20 ἀθρόαις A E F M
 21 ἀντανηγάγοντο Classen 23 ὥσπερ B Π³¹ (sed corr.) 25 τε B :
 om. cett. Π³¹ 28 νῆες ἀπάρασαι Π³¹

πέλαγος, ὅπως λάθοιεν ἐν τῷ πλῷ τοὺς Ἀθηναίους, χειμασθεῖσαι, καὶ αἱ μὲν Δήλους λαβόμεναι αἱ πλείους μετὰ Κλεάρχου καὶ ὑστερον πάλιν ἐλθοῦσαι ἐς Μίλητον (Κλέαρχος δὲ κατὰ γῆν αὐθις ἐς τὸν Ἑλλήσποντον κομισθεὶς ἦρχεν), 5 αἱ δὲ μετὰ Ἐλίξου τοῦ Μεγαρέως στρατηγοῦ δέκα ἐς τὸν Ἑλλήσποντον διασωθεῖσαι Βυζάντιον ἀφιστᾶσιν. καὶ μετὰ 4 ταῦτα οἱ ἐκ τῆς Σάμου πέμπουσιν αἰσθόμενοι νεῶν βοήθειαν καὶ φυλακὴν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ τις καὶ ναυμαχία βραχεῖα γίγνεται πρὸ τοῦ Βυζαντίου ναυσὶν ὀκτὼ πρὸς ὀκτώ.

10 Οἱ δὲ προεστῶτες ἐν τῇ Σάμῳ καὶ μάλιστα Θρασύβουλος, 81 αἰεὶ γε τῆς αὐτῆς γνώμης ἔχόμενος, ἐπειδὴ μετέστησε τὰ πράγματα, ὥστε κατάγειν Ἀλκιβιάδην, [καὶ] τέλος ἀπ' ἐκκλησίας ἐπεισε τὸ πλῆθος τῶν στρατιωτῶν, καὶ ψηφισαμένων αὐτῶν Ἀλκιβιάδῃ κάθοδον καὶ ἄδειαν πλεύσας ὡς 15 τὸν Τισσαφέρυνην κατῆγεν ἐς τὴν Σάμον τὸν Ἀλκιβιάδην, νομίζων μόνην σωτηρίαν εἰ Τισσαφέρυνην αὐτοῖς μεταστήσειεν ἀπὸ Πελοποννησίων. γενομένης δὲ ἐκκλησίας τὴν τε 2 ἰδίαν ἔνυμφορὰν τῆς φυγῆς ἐπηγιάσατο καὶ ἀνωλοφύρατο ὁ Ἀλκιβιάδης, καὶ περὶ τῶν πολιτικῶν πολλὰ εἰπὼν ἐλέγω πιλᾶς τε αὐτοὺς οὐ σμικρὰς τῶν μελλόντων καθίστη, καὶ ὑπερβάλλων ἐμεγάλυνε τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν παρὰ τῷ Τισσαφέρυνει, ἵνα οἴ τε οἴκοι τὴν δλιγαρχίαν ἔχοντες φοβοῦντο αὐτὸν καὶ μᾶλλον αἱ ξυνωμοσίαι διαλυθεῖεν καὶ οἱ ἐν τῇ Σάμῳ τιμιώτερον τε αὐτὸν ἄγοιεν καὶ αὐτὸν ἐπὶ πλέον θαρ- 25 σοῖεν, οὐ τε πολέμιοι τῷ Τισσαφέρυνει ὡς μάλιστα διαβάλλοιτο καὶ [ἀπὸ] τῶν ὑπαρχουσῶν ἐλπίδων ἐκπίπτοιεν. ὑπισχνεῖτο δ' οὖν τάδε μέγιστα ἐπικομπῶν ὁ Ἀλκιβιάδης, 3 ὡς Τισσαφέρυνης αὐτῷ ὑπεδέξατο ἢ μήν, ἔως ἂν τι τῶν

2 καὶ secl. Krüger post alterum αἱ add. δὲ ABEFM 8 Ἑλλήσποντον desinit Π³¹ 11 αἰεὶ γε Meineke : ἀεὶ (sic) τε BG : καὶ ἀεὶ τε ΑCEF : τε καὶ ἀεὶ M : καὶ εἴτε F αὐτῆς B : αὐτοῦ cett. 12 καταγαγεῖν B post κατάγειν add. τὸν B καὶ secl. Dobree ἀπ' C : ἐπ' cett. 13 ἐπεισαν ABEF 16 σωτῆρας incipit Π³¹ 18 ἐπηγιάσατο τῆς φυγῆς B [Π³¹] 19 τῶν om. ΑCEF 20 τε . . . σμικρὰς om. Π³¹ τε Hude : γε codd. (om. B) σμικρὰς B : μικρὰς cett. post τῶν add. τε B [Π³¹] 26 ἀπὸ om. CG [Π³¹] 27 ἐπικομπεῖν ABEF [Π³¹] 28 ὑπεδέξατο incipit Π²⁴ [ὑποδέξατο] Π³¹

έαντοῦ λείπηται, ἵν 'Αθηναῖοι πιστεύσῃ, μὴ ἀπορήσειν
αὐτὸὺς τροφῆς, οὐδ' ἥν δέη τελευτῶντα τὴν έαντοῦ στρωμὴν
έξαργυρώσαι, τάς τε ἐν 'Ασπένδῳ ἥδη οὖσας Φοινίκων ναῦς
κομιεῖν 'Αθηναῖοι καὶ οὐ Πελοποννησίοις πιστεύσαι δ' ἀν
μόνως 'Αθηναῖοι, εἰ σῶς αὐτὸς κατελθὼν αὐτῷ ἀναδέξαιτο. 5

82 οἱ δὲ ἀκούοντες ταῦτά τε καὶ ἄλλα πολλὰ στρατηγόν τε
αὐτὸν εὐθὺς εἴλοντο μετὰ τῶν προτέρων καὶ τὰ πράγματα
πάντα ἀνετίθεσαν, τὴν τε παραυτίκα ἐλπίδα ἔκαστος τῆς τε
σωτηρίας καὶ τῆς τῶν τετρακοσίων τιμωρίας οὐδενὸς ἀν
ἥλλαξαντο, καὶ ἐτοῦμοι ἥδη ἡσαν διὰ τὸ αὐτίκα τούς τε 10
παρόντας πολεμίους ἐκ τῶν λεχθέντων καταφρονεῦν καὶ πλεῦν
2 ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ. ὁ δὲ τὸ μὲν ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ πλεῦν τοὺς
ἔγγυτέρω πολεμίους ὑπολιπόντας καὶ πάνυ διεκώλυσε, πολ-
λῶν ἐπειγομένων, τὰ δὲ τοῦ πολέμου πρῶτον ἔφη, ἐπειδὴ
καὶ στρατηγὸς ἥρητο, πλεύσας ὡς Τισταφέρνην πράξειν. 15
3 καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς ἐκκλησίας εὐθὺς ὠχετο, ἵνα δοκῇ πάντα
μετ' ἐκείνους κοωδύσθαι, καὶ ἅμα βουλόμενος αὐτῷ τιμώ-
τερός τε εἶναι καὶ ἐνδείκνυσθαι ὅτι καὶ στρατηγὸς ἥδη ἥρηται
καὶ εὖ καὶ κακῶς οὗσας τέ ἐστιν αὐτὸν [ἥδη] ποιεῦν. ἔννε-
βαινε δὲ τῷ 'Αλκιβιάδῃ τῷ μὲν Τισταφέρνει τοὺς 'Αθηναῖους 20
φοβεῦν, ἐκείνους δὲ τὸν Τισταφέρνην.

83 Οἱ δὲ Πελοποννήσιοι ἐν τῇ Μιλήτῳ πυνθανόμενοι τὴν
τοῦ 'Αλκιβιάδου κάθοδον, καὶ πρότερον τῷ Τισταφέρνει
2 ἀπιστοῦντες πολλῷ δὴ μᾶλλον ἔτι διεβέβληντο. ἔνυηνέχθη
γὰρ αὐτοῖς κατὰ τὸν ἐπὶ τὴν Μίλητον τῶν 'Αθηναίων ἐπί- 25
πλουν, ὡς οὐκ ἥθέλησαν ἀνταναγαγόντες ναυμαχῆσαι, πολλῷ
ἐς τὴν μισθοδοσίαν τὸν Τισταφέρνην ἀρρωστότερον γενό-

ι αὐτὸῦ Β [Π²⁴] λίπηται Π³¹ [Π²⁴] πιστεύσῃ Β Π^{24, 31}: πιστεύητε
Μ: πιστεύῃ cett. (ex -ένει C¹) 3 ἐξαργυρώσαι Β: ἐξαργυρίσαι ΑΕΦ
οὖσας ἥδη Π³¹ 5 μόνως desinit Π²⁴ σῶς M Schol. add. marg.
Π³¹ m. 2: om. C ?G Suidas: ὡς cett. αὐτὸὺς Β αὐτῷ] αὐτοῖς ΑΒΕΦ
6 ἀκούοντες ΒC: ἀκούσαντες cett. [Π³¹] 9 ἂν ἥλλαξαντο C Π³¹:
ἀντηλλάξαντο cett. 10 διὰ ΒCΓ: κατὰ cett. [Π³¹] διὰ τὸ αὐτίκα
secl. Classen τούς] τό C [Π³¹] 11 λε] χθ[έντων desinit Π³¹ καὶ πλεῦν
Β: πλεῦν τε cett. 13 ὑπολείποντας ΚΕΦ 15 ἕρητο ΑΕΦ γρ. Β
16 post ἵνα add. δὲ ΑΕΦΜ 18 ἥδη om. G 19 ἥδη om. C
23 τοῦ Β: om. cett. 25 κατὰ Duker: καὶ codd. (om. M) τῶν
om. CG

μενον καὶ ἐς τὰ μισεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν πρότερον ἔτι τούτων διὰ τὸν Ἀλκιβιάδην ἐπιδεδωκέναι. καὶ ξυνιστάμενοι κατ' 3 ἀλλήλους οἰάπερ καὶ πρότερον οἱ στρατιῶται ἀνελογίζοντο καὶ τινες καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀξίων λόγου ἀνθρώπων καὶ 5 οὐ μόνον τὸ στρατιωτικόν, ὡς οὔτε μισθὸν ἐντελῆ πώποτε λάβοιεν, τό τε διδόμενον βραχὺ καὶ οὐδὲ τοῦτο ξυνεχῶς· καὶ εἰ μή τις ἡ διαναυμαχήσει ἡ ἀπαλλάξεται ὅθεν τροφὴν ἔξει, ἀπολεύψειν τοὺς ἀνθρώπους τὰς ναῦς· πάντων τε 10 Ἀστύοχον εἶναι αἴτιον ἐπιφέροντα δργὰς Τισσαφέρνει διὰ ἕδια κέρδη. ὄντων δ' αὐτῶν ἐν τοιούτῳ ἀναλογισμῷ ξυνη- 84 νέχθη καὶ τοιόσδε τις θόρυβος περὶ τὸν Ἀστύοχον. τῶν γὰρ 2 Συρακοσίων καὶ Θουρίων ὅσῳ μάλιστα καὶ ἐλεύθεροι ἦσαν τὸ πλῆθος οἱ ναῦται, τοσούτῳ καὶ θρασύτατα προσπεσόντες τὸν μισθὸν ἀπήτουν. ὁ δὲ αὐθαδέστερόν τέ τι ἀπεκρίνατο 15 καὶ ἡπείλησε καὶ τῷ γε Δωριεῖ ξυναγορεύοντι τοῦς ἔαυτοῦ ναῦταις καὶ ἐπανήρατο τὴν βακτηρίαν. τὸ δὲ πλῆθος τῶν 3 στρατιωτῶν ὡς εἶδον, οἷα δὴ ναῦται, ὥρμησαν ἐκραγέντες ἐπὶ τὸν Ἀστύοχον ὥστε βάλλειν· ὁ δὲ προϊδὼν καταφεύγει ἐπὶ βωμόν τινα. οὐ μέντοι ἐβλήθη γε, ἀλλὰ διελύθησαν 20 ἀπ' ἄλλήλων. ἔλαβον δὲ καὶ τὸ ἐν τῇ Μιλήτῳ ἐνῳδομη- 4 μένον τοῦ Τισσαφέρνους φρούριον οἱ Μιλήσιοι λάθρᾳ ἐπι- πεσόντες, καὶ τοὺς ἐνόντας φύλακας αὐτοῦ ἐκβάλλουσιν. ξυνεδόκει δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ξυμμάχοις ταῦτα καὶ οὐχ ἥκιστα τοῦς Συρακοσίων. ὁ μέντοι Λίχας οὔτε ἡρέσκετο αὐτοῖς 5 25 ἔφη τε χρῆναι Τισσαφέρνει καὶ δουλεύειν Μιλήσιους καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἐν τῇ βασιλέως τὰ μέτρια καὶ ἐπιθεραπεύειν, ἔως ἂν τὸν πόλεμον εὖ θῶνται. οἱ δὲ Μιλήσιοι ὠργίζοντες 26 τε αὐτῷ καὶ διὰ ταῦτα καὶ δι' ἄλλα τοιουτότροπα καὶ νόσῳ

1 ἔπι C: εἰς ἔπι G M: εἰ ἔπι cett. 2 κατ' B: πρὸς cett.
 4 alterum καὶ om. CEG alterum τῶν om. M ἀξιολόγων ABEFM
 7 ἡ διαναυμαχήσει] ἕδια ναυμαχήσει (vel similia) ABEF 8 ἔξειν
 ΑΕΦΜ: ἔξο B 11 γὰρ] δὲ B 12 ἐλεύθερον CG? 13 οἱ
 ναῦται secl. Haacke 17 ἐκραγέντες E: ἐγκραγέντες CG 28 δι'
 om. B tertium καὶ om. CG

νῦστερον ἀποθανόντα αὐτὸν οὐκ εἴασαν θάψαι οὐ ἐβούλοντο
οἱ παρόντες τῶν Λακεδαιμονίων.

- 85 Κατὰ δὴ τοιαύτην διαφορὰν ὅντων αὐτοῖς τῶν πραγμάτων
πρός τε τὸν Ἀστύοχον καὶ τὸν Τισσαφέρνην Μίνδαρος διά-
δοχος τῆς Ἀστυόχου ναυαρχίας ἐκ Λακεδαιμονίου ἐπῆλθε⁵
καὶ παραλαμβάνει τὴν ἀρχήν· ὁ δὲ Ἀστύοχος ἀπέπλει.
2 Ξυνέπεμψε δὲ καὶ Τισσαφέρνης αὐτῷ πρεσβευτὴν τῶν παρ'
ἔαντοῦ, Γανλίτην ὄνομα, Κάρα δίγλωσσον, κατηγορήσοντα
τῶν τε Μιλησίων περὶ τοῦ φρουρίου καὶ περὶ αὐτοῦ ἀμα
ἀπολογησόμενον, εἰδὼς τούς τε Μιλησίους πορευομένους ἐπὶ¹⁰
καταβοῆ τῇ αὐτοῦ μάλιστα καὶ τὸν Ἐρμοκράτη μετ' αὐτῶν,
ὅς ἔμελλε τὸν Τισσαφέρνην ἀποφαίνειν φθείροντα τῶν
Πελοποννησίων τὰ πράγματα μετὰ Ἀλκιβιάδου καὶ ἐπαμ-
3 ζ φοτερίζοντα. ἔχθρα δὲ πρὸς αὐτὸν ἦν αὐτῷ αἱεί ποτε περὶ¹⁵
τοῦ μισθοῦ τῆς ἀποδόσεως· καὶ τὰ τελευταῖα φυγόντος ἐκ
Συρακουσῶν τοῦ Ἐρμοκράτους καὶ ἑτέρων ἡκόντων ἐπὶ τὰς
ναῦς τῶν Συρακοσίων ἐs τὴν Μίλητον στρατηγῶν, Ποτάμι-
δος καὶ Μύσκωνος καὶ Δημάρχου, ἐνέκειτο δὲ Τισσαφέρνης
φυγάδι ὄντι ἥδη τῷ Ἐρμοκράτει πολλῷ ἔτι μᾶλλον καὶ
κατηγόρει ἄλλα τε καὶ ως χρήματά ποτε αἰτήσας αὐτὸν καὶ²⁰
4 οὐ τυχῶν τὴν ἔχθραν οἱ προθοῦτο. ὁ μὲν οὖν Ἀστύοχος
καὶ οἱ Μιλήσιοι καὶ δὲ Ἐρμοκράτης ἀπέπλευσαν ἐs τὴν
Λακεδαιμονίαν. ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης διεβεβήκει πάλιν ἥδη παρὰ
τοῦ Τισσαφέρνους ἐs τὴν Σάμον.

- 86 Καὶ οἱ ἐκ τῆς Δήλου ἀπὸ τῶν τετρακοσίων [πρεσβευταί],²⁵
οὓς τότε ἔπεμψαν παραμυθησομένους καὶ ἀναδιδάξοντας
τοὺς ἐν τῇ Σάμῳ, ἀφικινοῦνται παρόντος τοῦ Ἀλκιβιάδου,
2 καὶ ἐκκλησίας γενομένης λέγειν ἐπεχείρουν. οἱ δὲ στρα-
τιῶται τὸ μὲν πρώτον οὐκ ἥθελον ἀκούειν, ἀλλ' ἀποκτείνειν

4 Τισσαφέρνην . . . Ἀστύοχον ordine inverso B Μίανδρος A E F M
suprascr. G 5 ναυαρχίας B 8 κατηγορήσαντα A B F 9 περὶ]
ὑπὲρ B αὐτοῦ Haacke : αὐτοῦ codd. 11 αὐτοῦ Haacke : ἔαντοῦ B :
αὐτοῦ cett. 15 διαφυγόντος B 18 δ om. B 20 αὐτὸν
Bekker : ἔαντον C : αὐτὸν cett. 22 δ om. B 25 πρεσβευταί
secl. Herwerden

ἐβόων τὸν δῆμον καταλύοντας, ἔπειτα μέντοι μόλις
 ἡσυχάσαντες ἥκουσαν. οἱ δὲ ἀπήγγελλον ὡς οὔτε ἐπὶ 3
 διαφθορᾷ τῆς πόλεως ἡ μετάστασις γίγνουσι, ἀλλ' ἐπὶ
 σωτηρίᾳ, οὕθ' ἵνα τοὺς πολεμίους παραδοθῇ (ἔξειναι γάρ,
 5 ὅτε ἐσέβαλον ἥδη σφῶν ἀρχόντων, τοῦτο ποιῆσαι), τῶν τε
 πεντακισχιλίων ὅτι πάντες ἐν τῷ μέρει μεθέξουσιν, οἵ τε
 οἰκεῖοι αὐτῶν οὕθ' ὑβρίζονται, ὥσπερ Χαιρέας διαβάλλων
 ἀπήγγειλεν, οὔτε κακὸν ἔχουσιν οὐδέν, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς σφετέ-
 ροις αὐτῶν ἔκαστοι κατὰ χώραν μένουσιν. ἄλλα τε πολλὰ 4
 10 εἰπόντων οὐδὲν μᾶλλον ἐσήκουον, ἀλλ' ἐχαλέπαινον καὶ
 γνώμας ἄλλοι ἄλλας ἔλεγον, μάλιστα δὲ ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ
 πλεῖν. καὶ δοκεῖ Ἀλκιβιάδης πρῶτον τότε καὶ οὐδενὸς
 ἔλασσον τὴν πόλιν ὡφελῆσαι· ὥρμημένων γὰρ τῶν ἐν
 Σάμῳ Ἀθηναίων πλεῖν ἐπὶ σφᾶς αὐτούς, ἐν ᾧ σαφέστατα
 15 Ιωνίαν καὶ Ἐλλήσποντον εὐθὺς εἶχον οἱ πολέμιοι, κωλυ-
 τῆς γενέσθαι. καὶ ἐν τῷ τότε ἄλλος μὲν οὐδὲ ἀν εἰς 5
 ίκανὸς ἐγένετο κατασχεῖν τὸν ὄχλον, ἐκεῖνος δὲ τοῦ τ'
 ἐπίπλου ἔπαινε καὶ τοὺς ἴδια τοῖς πρέσβεσιν δρυιζομένους
 λοιδορῶν ἀπέτρεπεν. αὐτὸς δὲ ἀποκρινάμενος αὐτοῖς ἀπέ- 6
 20 πεμπεν, ὅτι τοὺς μὲν πεντακισχιλίους οὐ κωλύοι ἀρχειν,
 τοὺς μέντοι τετρακοσίους ἀπαλλάσσειν ἐκέλευεν αὐτοὺς
 καὶ καθιστάναι τὴν βουλὴν ὥσπερ καὶ πρότερον, τοὺς πεντα-
 κοσίους· εἰ δὲ ἐς εὐτέλειάν τι ξυντέμηται ὥστε τοὺς
 στρατευομένους μᾶλλον ἔχειν τροφήν, πάνυ ἔπαινεν. καὶ 7
 25 τᾶλλα ἐκέλευεν αὐτέχειν καὶ μηδὲν ἐνδιδόναι τοῖς πολεμίοις.
 πρὸς μὲν γὰρ σφᾶς αὐτοὺς σωζομένης τῆς πόλεως πολλὴν
 ἐλπίδα εἶναι καὶ ξυμβῆναι, εἰ δὲ ἀπαξ τὸ ἔτερον σφαλή-
 στεται, ἡ τὸ ἐν Σάμῳ ἡ ἐκεῖνοι, οὐδὲ ὅτῳ διαλλαγήστεται τις
 ἔτι ἔσεσθαι.

ι μόγις B 3 γένοιτο CG: γί(γ)νεται A E F M suprascr. G¹
 5 ἐσέβαλλον A E F M 8 ἀπήγγελλε(ν) C E G 12 δοκεῖ Classen
 (videtur Valla): ἐδόκει codd. πρῶτον B: πρῶτος cett. 14 post
 σαφέστατα add. ἀν Dobree 16 οὐδεὶς ἐν A B E F M 18 παύσας
 A E F M 19 λοιδοριῶν Madvig 20 κωλύει E F G M: κωλύειν
 A 21 ἐκέλευε(ν) ἀπαλλάσσειν A C E F G M (ἀπαλάσσειν C G M)
 27 καὶ om. C M 28 κεῖνοι B: ἐκεῖνο C G

καὶ ὁ μὲν ἄρας εὐθὺν τῆς Φασήλιδος καὶ Καύνου ἄνω τὸν πλοῦν ἐποιεῖτο.

- 89 Οἱ δ' ἐκ τῆς Σάμου ἀπὸ τῶν τετρακοσίων πεμφέντες πρέσβεις ἐπειδὴ ἀφικόμενοι ἐς τὰς Ἀθήνας ἀπήγγειλαν τὰ παρὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου, ὡς κελεύει τε ἀντέχειν καὶ μηδὲν 5 ἐνδιδόναι τοῖς πολεμίοις, ἐλπίδας τε ὅτι πολλὰς ἔχει κάκείνοις τὸ στράτευμα διαλλάξειν καὶ Πελοποννησίων περιέσεσθαι, ἀχθομένους καὶ πρότερον τοὺς πολλοὺς τῶν μετεχόντων τῆς δλιγαρχίας καὶ ἡδέως ἀν ἀπαλλαγέντας πῃ ἀσφαλῶς τοῦ πράγματος πολλῷ δὴ μᾶλλον ἐπέρρωσαν. 10
 2 καὶ ἔννισταντό τε ἥδη καὶ τὰ πράγματα διεμέφοντο, ἔχοντες ἡγεμόνας τῶν πάνυ [στρατηγῶν] τῶν ἐν τῇ δλιγαρχίᾳ καὶ ἐν ἀρχαῖς ὅντων, οἷον Θηραμένη τε τὸν Ἀγνωνος καὶ Ἀριστοκράτη τὸν Σκελίουν καὶ ἄλλους, οἵ μετέσχον μὲν ἐν τοῖς πρώτοι τῶν πραγμάτων, φοβούμενοι δέ, ὡς ἔφασαν, 15 τό τε ἐν τῇ Σάμῳ στράτευμα καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην σπουδῇ πάνυ, τούς τε ἐς τὴν Λακεδαιμονα πρεσβευομένους [ἔπεμπον], μή τι ἀνευ τῶν πλεόνων κακὸν δράσωσι τὴν πόλιν, οὐ τὸ ἀπαλλαξέειν τοῦ ἄγαν ἐς δλίγους ἐλθεῖν, ἀλλὰ τοὺς πεντακισχιλίους ἔργῳ καὶ μὴ ὀνόματι χρῆναι ἀπο- 20
 3 δεικνύναι καὶ τὴν πολιτείαν ἵσαιτέραν καθιστάναι. ἦν δὲ τοῦτο μὲν σχῆμα πολιτικὸν τοῦ λόγου αὐτοῖς, κατ' ἴδιας δὲ φιλοτιμίας οἱ πολλοὶ αὐτῶν τῷ τοιούτῳ προσέκειντο, ἐν ὕπερ καὶ μάλιστα δλιγαρχίᾳ ἐκ δημοκρατίας γενομένη ἀπόλλυται· πάντες γὰρ αὐθημερὸν ἀξιοῦσιν οὐχ ὅπως ἴσοι, 25 ἀλλὰ καὶ πολὺ πρώτος αὐτὸς ἔκαστος εἴναι· ἐκ δὲ δημοκρατίας αἰρέσεως γιγνομένης ῥᾷον τὰ ἀποβαίνοντα ὡς οὐκ

6 post ἔχει add. καὶ B 8 τοὺς πολλοὺς καὶ πρότερον B 12 στρατηγῶν secl. Classen 14 Σκελίου G : Σκελλίου e f M : σικελίου B C : σικελλίου cett. 15 τοῖς B : om. cett., non legit Schol. πρώτοι Bekker : πρώτοις codd. δέ, ὡς δ' ὡς B : ἀδεῶς A E F M 16 σπουδῇ πάνυ om. C M 17 τε om. B ἔπεμπον om. C M, fort. non legit Schol. 18 δράσειαν B 19 τὸ] τῷ B ἀπαλλαξέειν, ut videtur, legit Schol. (coniecit Abresch) : ἀπαλλάξειν codd. 21 ἵσαιτέραν M : ἐς ἔτέραν A B E F 22 post μὲν add. τὸ A E F G M 27 γενομένης G

ἀπὸ τῶν ὁμοίων ἐλασσούμενός τις φέρει. σαφέστατα δ' 4
αὐτοὺς ἐπῆρε τὰ ἐν τῇ Σάμῳ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἵσχυρὰ
ὅντα καὶ ὅτι αὐτοῖς οὐκ ἕδόκει μόνιμον τὸ τῆς ὀλιγαρχίας
ἔσεσθαι· ἡγωνίζετο οὖν εἰς ἔκαστος αὐτὸς πρώτος προστάτης
5 τοῦ δήμου γενέσθαι. οἱ δὲ τῶν τετρακοσίων μάλιστα 90
ἐναντίοις ὄντες τῷ τοιούτῳ εἴδει καὶ προεστῶτες Φρύνιχός
τε, ὃς καὶ στρατηγήσας ἐν τῇ Σάμῳ [ποτὲ] τῷ Ἀλκιβιάδῃ
τότε διηνέχθη, καὶ Ἀρίσταρχος, ἀνὴρ ἐν τοῖς μάλιστα καὶ
ἐκ πλείστου ἐναντίος τῷ δήμῳ, καὶ Πείσανδρος καὶ Ἀντιφῶν
το καὶ ἄλλοι οἱ δυνατώτατοι, πρότερον τε, ἐπεὶ τάχιστα κατέ-
στησαν καὶ ἐπειδὴ τὰ ἐν τῇ Σάμῳ σφῶν ἐσ δημοκρατίαν
ἀπέστη, πρέσβεις τε ἀπέστελλον σφῶν ἐσ τὴν Λακεδαίμονα
καὶ τὴν δμολογίαν προυθυμοῦντο καὶ τὸ ἐν τῇ Ἡετιωνείᾳ
καλουμένη τεῖχος ἐποιοῦντο, πολλῷ τε μᾶλλον ἔτι, ἐπειδὴ
15 καὶ οἱ ἐκ τῆς Σάμου πρέσβεις σφῶν ἥλθοι, δρῶντες τούς
τε πολλοὺς καὶ σφῶν τοὺς δοκοῦντας πρότερον πιστοὺς
εἶναι μεταβαλλομένους. καὶ ἀπέστειλαν μὲν Ἀντιφῶντα 2
καὶ Φρύνιχον καὶ ἄλλους δέκα κατὰ τάχος, φοβούμενοι καὶ
τὰ αὐτοῦ καὶ τὰ ἐκ τῆς Σάμου, ἐπιστείλαντες παντὶ τρόπῳ
20 ὅστις καὶ ὁπωσοῦν ἀνεκτὸς ἔνναλαγμναι πρὸς τοὺς Λακε-
δαιμονίους, ὡκοδόμουν δὲ ἔτι προθυμότερον τὸ ἐν τῇ Ἡε- 3
τιωνείᾳ τεῖχος. ἦν δὲ τοῦ τείχους ἡ γνώμη αὔτη, ὡς ἔφη
Θηραμένης καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, οὐχ ἵνα τοὺς ἐν Σάμῳ, ἦν
βίᾳ ἐπιπλέωσι, μὴ δέξωνται ἐσ τὸν Πειραιᾶ, ἀλλ' ἵνα τοὺς
25 πολεμίους μᾶλλον, ὅταν βούλωνται, καὶ ναυσὶ καὶ πεζῷ
δέξωνται. χηλὴ γάρ ἐστι τοῦ Πειραιῶς ἡ Ἡετιωνεία, καὶ 4
παρ' αὐτὴν εὐθὺς ὁ ἐσπλους ἐστίν. ἐτειχίζετο οὖν οὕτω
ἔνν τῷ πρότερον πρὸς ἡπειρον ὑπάρχοντι τείχει, ὥστε κα-
θεζομένων ἐσ αὐτὸν ἀνθρώπων ὀλίγων ἀρχειν τοῦ ἐσπλου·

4 post ἔκαστος add. ὑπερβολὴ C E G 7 [δε] δ AB: δ EF
ποτὲ om. C 13 δμολογίαν B: δλιγαρχίαν cett. γρ. B 14 post ἔτι
add. καὶ B 23 [ἐν] ἐκ B 26 χηλὴ B M: χείλη cett. ἡ B G:
om. cett. 27 ἐπίπλους A C E F (G) 29 αὐτὸν M: αὐτὸν cett.
post τοῦ add. τε A E F (G) post ἐσπλου add. καὶ ἐκπλου Clasen

ἐπ' αὐτὸν γὰρ τὸν ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ λιμένος στενοῦ ὅντος τὸν ἔτερον πύργον ἐτελεύτα τό τε παλαιὸν τὸ πρὸς ἡπειρον καὶ τὸ ἐντὸς τὸ καινὸν τεῖχος τειχιζόμενον πρὸς θάλασσαν.

5 διωκοδόμησαν δὲ καὶ στοάν, ἥπερ ἦν μεγίστη καὶ ἐγγύτατα τούτου εὐθὺς ἔχομένη ἐν τῷ Πειραιεῖ, καὶ ἥρχον αὐτὸὶ 5 αὐτῆς, ἐς ἣν καὶ τὸν σῖτον ἡνάγκαζον πάντας τὸν ὑπάρχοντά τε καὶ τὸν ἐσπλέοντα ἐξαιρεῖσθαι καὶ ἐντεῦθεν προαιροῦντας πωλεῖν.

9ι Ταῦτ' οὖν ἐκ πλέονός τε ὁ Θηραμένης διεθρόει καὶ ἐπειδὴ οἱ ἐκ τῆς Λακεδαιμονίου πρέσβεις οὐδὲν πράξαντες ἀνεχώ- 10 ρησαν τοῖς ἔνυμπασι ξυμβατικόν, φάσκων κινδυνεύσεω τὸ 2 τεῖχος τοῦτο καὶ τὴν πόλιν διαφθεῖραι. ἄμα γὰρ καὶ ἐκ τῆς Πελοποννήσου ἐτύγχανον Εὐβοέων ἐπικαλουμένων κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦτον δύο καὶ τεσσαράκοντα νῆες, ὧν ἥσαν καὶ ἐκ Τάραντος καὶ Λοκρῶν Ἰταλιώτιδες καὶ Σικε- 15 λικαί τινες, δρμοῦσαι ἥδη ἐπὶ Λᾶς τῆς Λακωνικῆς καὶ παρα- σκεναζόμεναι τὸν ἐς τὴν Εὐβοιαν πλοῦν (ἥρχε δὲ αὐτῶν Ἀγησανδρίδας Ἀγησάνδρου Σπαρτιάτης). ἀς ἔφη Θηρα- μένης οὐκ Εὐβοίᾳ μᾶλλον ἢ τοῖς τειχίζουσι τὴν Ήετιωνέαν προσπλεῖν, καὶ εἰ μή τις ἥδη φυλάξεται, λήσειν διαφθαρέν- 20 3 τας. ἥν δέ τι καὶ τοιούτον ἀπὸ τῶν τὴν κατηγορίαν ἔχόν- των, καὶ οὐ πάνυ διαβολὴ μόνον τοῦ λόγου. ἐκεῖνοι γὰρ μάλιστα μὲν ἐβούλοντο δλιγαρχούμενοι ἄρχειν καὶ τῶν ἔνυμάχων, εἰ δὲ μή, τάς τε ναῦς καὶ τὰ τείχη ἔχοντες αὐτονομεῖσθαι, ἐξειργόμενοι δὲ καὶ τούτου μὴ οὖν ὑπὸ τοῦ 25 δήμου γε ἀθίτις γενομένου αὐτὸὶ πρὸ τῶν ἄλλων μάλιστα διαφθαρῆναι, ἀλλὰ καὶ τοὺς πολεμίους ἐσαγαγόμενοι ἄνευ

ι ἐπ'] ἐs Ullrich 3 τὸ καινὸν τὸ ἐντὸς τοῦ τείχους A C E F G M
 (τοῦ om. C) 5 post ἥρχον add. ἀν A B E F¹, οἱ G M 6 ἐs ἥν
 om. C 7 ἐσπλέοντα B : ἐπιπλέοντα cett. 9 τε B : χρόνου cett.
 15 post καὶ alt. add. ἐκ A C E F G M 16 Λᾶς om. C G M, del.
 E 18 Ἀγησανδρίδας (sic) Ἀγησανδρου C 22 διαβόλιμον δν
 A B E F G 24 τε] γε Reiske (fort. legit Schol.), om. G 25 τοῦ
 om. C 27 δι]αφθαρῆναι incipit Π¹ ἀλλὰ] ὥστε ἐβούλοντο M γρ. G

τειχῶν καὶ νεῶν ξυμβῆναι καὶ ὁπωσοῦν τὰ τῆς πόλεως
 ἔχειν, εἰ τοὺς γε σώμασι σφῶν ἄδεια ἔσται. διόπερ καὶ 92
 τὸ τεῖχος τοῦτο καὶ πυλίδας ἔχον καὶ ἐσόδους καὶ ἐπεσ-
 αγωγὰς τῶν πολεμίων ἐτείχιζόν τε προθύμως καὶ φθῆναι
 5 ἔβούλοντο ἔξεργασάμενοι. πρότερον μὲν οὖν κατ' ὀλίγους 2
 τε καὶ κρύφα μᾶλλον τὰ λεγόμενα ἦν· ἐπειδὴ δὲ ὁ Φρύνιχος
 ἥκων ἐκ τῆς ἐς Λακεδαίμονα πρεσβείας πληγεὶς ὑπ' ἀνδρὸς
 τῶν περιπόλων τινὸς ἔξ ἐπιβουλῆς ἐν τῇ ἀγορᾷ πληθούσῃ
 καὶ οὐ πολὺ ἀπὸ τοῦ βουλευτηρίου ἀπελθὼν ἀπέθανε παρ-
 10 χρῆμα, καὶ ὁ μὲν πατάξας διέφυγεν, ὁ δὲ ξυνεργὸς Ἀργεῖος
 ἀνθρωπος ληφθεὶς καὶ βασανιζόμενος ὑπὸ τῶν τετρακοσίων
 οὐδενὸς ὅνομα τοῦ κελεύσαντος εἶπεν οὐδὲ ἄλλο τι ἡ ὅτι
 εἶδείν πολλοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐς τοῦ περιπολάρχου καὶ
 ἄλλοσε κατ' οἰκίας ξυνιόντας, τότε δὴ οὐδενὸς γεγενημένου
 15 ἀπ' αὐτοῦ νεωτέρους καὶ ὁ Θηραμένης ἥδη θρασύτερον καὶ
 Ἀριστοκράτης καὶ ὅσοι ἄλλοι τῶν τετρακοσίων αὐτῶν καὶ
 τῶν ἔξωθεν ἥσαν ὁμογνώμονες ἥσαν ἐπὶ τὰ πράγματα.
 ἂμα γὰρ καὶ ἀπὸ τῆς Λᾶς αἱ νῆσες ἥδη περιπεπλευκῦναι καὶ 3
 δρμισάμεναι ἐς τὴν Ἐπίδαυρον τὴν Αἴγιναν κατεδεδραμή-
 20 κεσαν· καὶ οὐκ ἔφη ὁ Θηραμένης εἰκὸς εἶναι ἐπ' Εὔβοιαν
 πλεούσας αὐτὰς ἐς Αἴγιναν κατακολπίσαι καὶ πάλιν ἐν
 Ἐπιδαύρῳ ὁρμεῖν, εἰ μὴ παρακληθεῖσαι ἥκοιεν ἐφ' οἴσπερ
 καὶ αὐτὸς αἱεὶ κατηγόρει· οὐκέτι οὖν οἶόν τε εἶναι ἥσυχάζειν.
 τέλος δὲ πολλῶν καὶ στασιωτικῶν λόγων καὶ ὑποψιῶν 4
 25 προσγενομένων καὶ ἔργῳ ἥδη ἥπτοντο τῶν πραγμάτων οἱ
 γὰρ ἐν τῷ Πειραιεῖ τὸ τῆς Ἡετιωνέας τεῖχος ὀπλῖται
 οἰκοδομοῦντες, ἐν οἷς καὶ ὁ Ἀριστοκράτης ἥν ταξιαρχῶν
 καὶ τὴν ἑαυτοῦ φυλὴν ἔχων, ξυλλαμβάνοντι τοιούτῳ Ἀλεξικλέᾳ
 στρατηγὸν ὄντα ἐκ τῆς ὀλιγαρχίας καὶ μάλιστα πρὸς τοὺς

3 καὶ alt. om. C καὶ tert. om. C [Π¹] 5 ἔξεργασμένοι B
 9 προελθών M 10 ἀπέφυγε Π¹ 11 ληφθεῖς] ἐλήφθη Π¹ 12 οὐδενὸς]
 οὐδαμῶ[ς Π¹] ὅνομα τοῦ κελεύσαντος] κελεύσαντος οὐδέματος C: τοῦ om.
 G ?Π¹ 15 post alterum καὶ add. δ G M Π¹ 18 Λᾶς] Λακεδαι-
 μονίας G M 19 δρμησάμεναι C E FG 27 δ B: om. cett. [Π¹]
 28 φυλὴν C: φυλακὴν cett. [Π¹]

έταιρους τετραμμένον, καὶ ἐς οἰκίαν ἀγαγόντες εἰρξαν.
 5 Ξυνεπελάβοντο δὲ αὐτοῖς ἄμα καὶ ἄλλοι καὶ Ἐρμων τις
 τῶν περιπόλων τῶν Μουνιχίασι τεταγμένων ἄρχων τὸ δὲ
 6 μέγιστον, τῶν ὁπλιτῶν τὸ στῦφος ταῦτα ἐβούλετο. ὡς
 δὲ ἐσηγγέλθη τοῖς τετρακοσίοις (ἔτυχον δὲ ἐν τῷ βου- 5
 λευτηρίῳ ξυγκαθήμενοι), εὐθύς, πλὴν ὅστις μὴ βουλομένοις
 ταῦτ' ἦν, ἐτοῖμοι ἥσαν ἐς τὰ ὅπλα ἵεναι καὶ τῷ Θηραμένει
 καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ ἡπείλουν. ὃ δὲ ἀπολογούμενος ἐτοῖμος
 ἔφη εἶναι ξυναφαιρησόμενος ἵεναι ἥδη. καὶ παραλαβῶν
 ἔνα τῶν στρατηγῶν ὃς ἦν αὐτῷ δμογνώμων ἔχώρει ἐς τὸν 10
 Πειραιᾶ. ἐβοήθει δὲ καὶ Ἀρίσταρχος καὶ τῶν ἱππέων
 7 νεανίσκοι. ἦν δὲ θόρυβος πολὺς καὶ ἐκπληκτικός· οὐ τε
 γὰρ ἐν τῷ ἀστει ἥδη φοντο τόν τε Πειραιᾶ κατειλῆθαι καὶ
 τὸν ξυνειλημμένον τεθνάναι, οὐ τε ἐν τῷ Πειραιεῖ τοὺς ἐκ
 8 τοῦ ἀστεως ὅσον οὕπω ἐπὶ σφῆς παρεῖναι. μόλις δὲ τῶν 15
 τε πρεσβυτέρων διακωλύντων τοὺς ἐν τῷ ἀστει διαθέοντας
 καὶ ἐπὶ τὰ ὅπλα φερομένους καὶ Θουκυδίδον τοῦ Φαρσαλίου
 τοῦ προξένου τῆς πόλεως παρόντος καὶ προθύμως ἐμποδῶν
 τε ἐκάστοις γιγνομένου καὶ ἐπιβοωμένου μὴ ἐφεδρευόντων
 ἔγγὺς τῶν πολεμίων ἀπολέσαι τὴν πατρίδα, ἡσύχασάν τε 20
 9 καὶ σφῶν αὐτῶν ἀπέσχοντο. καὶ ὃ μὲν Θηραμένης ἐλθὼν
 ἐς τὸν Πειραιᾶ (ἥν δὲ καὶ αὐτὸς στρατηγός), ὅστον καὶ ἀπὸ
 βοῆς ἔνεκα, ὡργίζετο τοῖς ὁπλίταις· ὃ δὲ Ἀρίσταρχος καὶ
 10 οἱ ἐναντίοι τῷ ἀληθεῖ ἔχαλέπαινον. οἱ δὲ ὁπλῖται δόμστε
 τε ἔχώρουν οἱ πλεῖστοι τῷ ἔργῳ καὶ οὐ μετεμέλοντο, καὶ 25
 τὸν Θηραμένη ἡρώτων εἰ δοκεῖ αὐτῷ ἐπ' ἀγαθῷ τὸ τεῖχος
 οἰκοδομεῖσθαι καὶ εἰ ἄμεινον εἶναι καθαιρεθέν. ὃ δέ, εἴπερ
 καὶ ἐκείνοις δοκεῖ καθαιρεῖν, καὶ ἐαυτῷ ἔφη ξυνδοκεῖν. καὶ

ι ἑτέρους CG Π¹ τεταγμένον BM suprascr. G [Π¹] 2 ἄμα
 αὐτοῖς CG : om. Π¹ 2 sq. τῶν περιπόλων τις ACEF-πόλλα- GM
 (τινὸς) [Π¹] 3 ἄρχων B: ἄρχων cett. 4 στῦφος πλῆθος B [Π¹]
 ταῦτα Stephanus ἐβούλεντο CG Π¹ 10 ὃς B Π¹: ὅστις cett.
 δμογν[ώμων desin] Π¹ 15 οὕπω] οὐκ C: οὕπω οὐκ G μόλις
 recc.: μόγις codd. 16 τε om. A BE FM 20 ἔγγὺς] ἔτι A BE F
 22 alterum καὶ om. CG 24 ἀληθεῖ recc. (re vera Valla): πλήθει
 codd.

ἐντεῦθεν εὐθὺς ἀναβάντες οἵ τε δπλῖται καὶ πολλοὶ τῶν ἐκ τοῦ Πειραιῶς ἀνθρώπων κατέσκαπτον τὸ τείχισμα. ἦν 11 δὲ πρὸς τὸν ὄχλον ἡ παράκλησις ὡς χρή, ὅστις τὸν πεντακισχιλίους βούλεται ἄρχειν ἀντὶ τῶν τετρακοσίων, ἔναι 5 ἐπὶ τὸ ἔργον. ἐπεκρύπτοντο γὰρ ὅμως ἔτι τῶν πεντακισχιλίων τῷ ὀνόματι, μὴ ἄντικρυς δῆμον ὅστις βούλεται ἄρχειν ὀνομάζειν, φοβούμενοι μὴ τῷ ὄντι ὥσι καὶ πρὸς τινα εἰπὼν τίς τι ἀγνοίᾳ σφαλῇ. καὶ οἱ τετρακόσιοι διὰ τοῦτο οὐκ ἥθελον τὸν πεντακισχιλίους οὔτε εἶναι οὔτε μὴ ὄντας δήλους 10 εἶναι, τὸ μὲν καταστῆσαι μετόχους τοσούτους ἄντικρυς ἀν δῆμον ἥγούμενοι, τὸ δ' αὖ ἀφανὲς φόβον ἐσ αλλήλους παρέξειν.

Τῇ δ' ὑστεραίᾳ οἱ μὲν τετρακόσιοι ἐσ τὸ βουλευτήριον 93 ὅμως καὶ τεθορυβημένοι ἔννελέγοντο· οἱ δ' ἐν τῷ Πειραιῇ 15 δπλῖται τὸν τε Ἀλεξικλέα ὃν ἔννέλαβον ἀφέντες καὶ τὸ τείχισμα καθελόντες ἐσ τὸ πρὸς τῇ Μουνιχίᾳ Διονυσιακὸν θέατρον ἐλθόντες καὶ θέμενοι τὰ ὅπλα ἐξεκλησίασαν, καὶ δόξαν αὐτοῖς εὐθὺς ἔχώρουν ἐσ τὸ ἄστυ καὶ ἔθεντο αὖ ἐν τῷ 20 Ἀνακείψ τὰ ὅπλα. ἐλθόντες δὲ ἀπὸ τῶν τετρακοσίων τινὲς 25 ἥρημένοι πρὸς αὐτοὺς ἀνήρ ἀνδρὶ διελέγοντό τε καὶ ἔπειθον οὐς ἵδοιεν ἀνθρώπους ἐπιεικές αὐτούς τε ἡσυχάζειν καὶ τὸν ἄλλους παρακατέχειν, λέγοντες τούς τε πεντακισχιλίους ἀποφανεῖν, καὶ ἐκ τούτων ἐν μέρει ἦ ἀν τοῖς πεντακισχιλίοις 30 δοκῆ τὸν τετρακοσίους ἔσεσθαι, τέως δὲ τὴν πόλιν μηδενὶ 25 τρόπῳ διαφθείρειν μηδ' ἐσ τὸν πολεμίους ἀνῶσαι. τὸ δὲ 3 πᾶν πλῆθος τῶν δπλιτῶν ἀπὸ πολλῶν καὶ πρὸς πολλοὺς λόγων γιγνομένων ἡπιώτερον ἦν ἡ πρότερον καὶ ἐφοβεῖτο μάλιστα περὶ τοῦ παντὸς πολιτικοῦ ἔννεχώρησάν τε ὥστε 35 ἐσ ἡμέραν ῥητὴν ἐκκλησίαν ποιῆσαι ἐν τῷ Διονυσίῳ περὶ

7 εἰσὶ Α E? F M	10 ἐν secl. Krüger	16 post Διονυσιακὸν
add. τὸ (τῷ F) ἐν τῷ Πειραιῇ (-αῖ E)	Α B E F M γρ. G	17 ἐξεκλησίασαν codd.
C E G M	18 αὖ C (sine acc.) E :	post ἐξεκλησίασαν add. τε
om. B	25 φθείρειν B	24 τέως τοῦ M
29 τοῦ Διονύσου C		

94 ὁμονοίας. ἐπειδὴ δὲ ἐπῆλθεν ἡ [ἐν Διονύσου] ἐκκλησία καὶ
ὅσον οὐ ξυνειλεγμένοι ἥσαν, ἀγγέλλονται αἱ δύο καὶ τεσ-
σαράκοντα νῆες καὶ ὁ Ἀγησανδρίδας ἀπὸ τῶν Μεγάρων τὴν
Σαλαμῖνα παραπλεῖν· καὶ πᾶς τις [τῶν πολλῶν ὄπλιτῶν]
αὐτὸ τοῦτο ἐνόμιζεν εἶναι τὸ πάλαι λεγόμενον ὑπὸ Θηρα- 5
μέρους καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ, ὡς ἐς τὸ τείχισμα ἔπλεον αἱ νῆες,
2 καὶ χρησίμως ἐδόκει καταπεπτωκέναι. ὁ δὲ Ἀγησανδρίδας
τάχα μέν τι καὶ ἀπὸ ξυγκειμένου λόγου περὶ τε τὴν Ἐπί-
δαυρον καὶ ταύτη ἀνεστρέφετο, εἰκὸς δ' αὐτὸν καὶ πρὸς τὸν
παρόντα στασιασμὸν τῶν Ἀθηναίων, δι' ἐλπίδος ὡς κὰν ἐς 10
3 δέον παραγένοιτο, ταύτη ἀνέχειν. οἱ δ' αὖ Ἀθηναῖοι, ὡς
ἡγγέλθη αὐτοῖς, εὐθὺς δρόμῳ ἐς τὸν Πειραιᾶ πανδημεὶ
ἔχώρουν, ὡς τοῦ ἰδίου πολέμου μείζονος [ἢ] ἀπὸ τῶν πολε-
μίων οὐχ ἕκας, ἀλλὰ πρὸς τῷ λιμένι ὅντος. καὶ οἱ μὲν ἐς
τὰς παρούσας ναῦς ἐσέβαινον, οἱ δὲ ἄλλας καθεῖλκον, οἱ δέ 15
τινες ἐπὶ τὰ τείχη καὶ τὸ στόμα τοῦ λιμένος παρεβοήθουν.

95 αἱ δὲ τῶν Πελοποννησίων νῆες παραπλεύσασαι καὶ περι-
βαλοῦσαι Σούνιον ὅρμιζονται μεταξὺ Θορικοῦ τε καὶ Πρασιῶν,
2 ὕστερον δὲ ἀφικνοῦνται ἐς Ὁρωπόν. Ἀθηναῖοι δὲ κατὰ
τάχος καὶ ἀξυγκροτήτοις πληρώμασιν ἀναγκασθέντες χρή- 20
σασθαι, οἷα πόλεως τε στασιαζούσης καὶ περὶ τοῦ μεγίστου
ἐν τάχει βουλόμενοι βοηθῆσαι (Εὔβοια γὰρ αὐτοῖς ἀποκεκλη-
μένης τῆς Ἀττικῆς πάντα ἦν), πέμπουσι Θυμοχάρη στρατη-
3 γὸν καὶ ναῦς ἐς Ἑρετρίαν, ὃν ἀφικομένων ξὺν ταῖς πρότερον
ἐν Εὐβοίᾳ οὖσαις ἔξι καὶ τράκοντα ἐγένοντο. καὶ εὐθὺς 25
ναυμαχεῖν ἡναγκάζοντο· ὁ γὰρ Ἀγησανδρίδας ἀριστοποιη-
σάμενος ἐκ τοῦ Ὁρωποῦ ἀνήγαγε τὰς ναῦς· ἀπέχει δὲ μάλιστα

I συνῆλθεν G M ἐν Διονύσου secl. Goodhart (ἥ . . . ἐκκλησία secl. Stahl) ἐν Διονυσίῳ ἡ M γρ. G¹ Διονύσου] Διονύσω Α E : Διονυσίῳ F : τῷ Διονυσίῳ B 3 ἡγησανδρίδας (sic) C τῶν οἱ. M 4 τῶν . . . ὄπλιτῶν secl. Stahl πολλῶν οἱ. C δόπλιτῶν οἱ. B (add. γρ. B) 7 ἡγησανδρίδας C (et infra) II αὖ οἱ. B : οὖν Bekker 13 ἡ secl. Schol. : ἡ B 17 ὑπερβαλοῦσαι M suprascr. G 22 βουλόμενοι ἐν τάχει A C E F G M 25 ἐς Εὔβοιαν Α B E F M 27 ἀνήγε B διέχει C G

ὅς Ὀρωπὸς τῆς τῶν Ἑρετριῶν πόλεως θαλάσσης μέτρον
ἔξήκοντα σταδίους. ὡς οὖν ἐπέπλει, εὐθὺς ἐπλήρουν καὶ οἱ 4
Ἀθηναῖοι τὰς ναῦς, οἰόμενοι σφίσι παρὰ ταῖς ναυσὶ τοὺς
στρατιώτας εἶναι· οἱ δὲ ἔτυχον οὐκ ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἀριστον
5 ἐπισιτιζόμενοι (οὐδὲν γὰρ ἐπωλεῖτο ἀπὸ προνοίας τῶν Ἑρε-
τριῶν), ἀλλ’ ἐκ τῶν ἐπ’ ἔσχατα τοῦ ἄστεως οἰκιῶν, ὅπως
σχολῇ πληρουμένων φθάσειαν οἱ πολέμιοι προσπεσόντες καὶ
ἔξαναγκάσειαν τοὺς Ἀθηναίους οὕτως ὅπως τύχοιεν ἀνάγε-
σθαι. σημεῖον δὲ αὐτοῖς ἐς τὸν Ὀρωπὸν ἐκ τῆς Ἑρετρίας,
10 ὅπότε χρὴ ἀνάγεσθαι, ἥρθη. διὰ τοιαύτης δὴ παρασκευῆς 5
οἱ Ἀθηναῖοι ἀναγαγόμενοι καὶ ναυμαχήσαντες ὑπὲρ τοῦ
λιμένος τῶν Ἑρετριῶν ὀλίγον μέν τινα χρόνον ὅμως καὶ
ἀντέσχον, ἐπειτα ἐς φυγὴν τραπόμενοι καταδιώκονται ἐς τὴν
γῆν. καὶ ὅσοι μὲν αὐτῶν πρὸς τὴν πόλιν τῶν Ἑρετριῶν 6
15 ὡς φιλίαν καταφεύγουσι, χαλεπώτατα ἐπραξαν φονευόμενοι
ὑπ’ αὐτῶν· οἱ δὲ ἐς τὸ τείχισμα τὸ ἐν τῇ Ἑρετρίᾳ, ὃ εἶχον
αὐτοῖ, περιγίγνονται καὶ ὅστις ἐς Χαλκίδα ἀφικνοῦνται τῶν
νεῶν. λαβόντες δὲ οἱ Πελοποννήσιοι δύο καὶ εἴκοσι ναῦς 7
τῶν Ἀθηναίων καὶ ἄνδρας τοὺς μὲν ἀποκτείναντες, τοὺς δὲ
20 ζωγρήσαντες τροπαῖον ἔστησαν. καὶ ὕστερον οὐ πολλῷ
Εὔβοιάν [τε] ἅπασαν ἀποστήσαντες πλὴν Ὀρεοῦ (ταύτην δὲ
αὐτοὶ Ἀθηναῖοι εἶχον) καὶ τάλλα τὰ περὶ αὐτὴν καθίσταντο.

Τοῖς δὲ Ἀθηναίοις ὡς ἥλθε τὰ περὶ τὴν Εὔβοιαν γεγενη- 96
μένα, ἐκπληξεῖς μεγίστη δὴ τῶν πρὶν παρέστη. οὗτε γὰρ ἡ
25 ἐν τῇ Σικελίᾳ ξυμφορά, καίπερ μεγάλη τότε δόξασα εἶναι,
οὕτε ἄλλο οὐδέν πω οὕτως ἐφόβησεν. ὅπου γὰρ στρατο- 2
πέδου τε τοῦ ἐν Σάμῳ ἀφεστήκοτος ἄλλων τε νεῶν οὐκ
οὐσῶν οὐδὲ τῶν ἐσβησομένων αὐτῶν τε στασιαζόντων καὶ
ἄδηλον δν ὅπότε σφίσιν αὐτοῖς ξυρράξουσι, τοσαύτη ἡ ξυμ-

8 ἀναγκάσειαν A B F M 10 τοιαύτην . . . παρασκευὴν A C E F
11 ἀναγαγόμενοι B : ἀναγόμενοι cett. 13 ἐπιτραπέμενοι B 16 οἱ
qui: Valla : οἱ codd. τείχισμα B : ἐπιτείχισμα cett. ἐν τῇ om. B
18 post δὲ add. καὶ A E F G M γρ. B 20 οὐ πολλῷ ὕστερον A
(πολλῶν) C E F G M 21 τε Εὔβοιαν M 24 ἡ ἐν τῇ] τῇ ἐν B
25 τῇ . . . 28 τ[ῶ]ν Π²⁴ ξυμφορᾶ B C [καὶ περιμεγάλη Π²⁴] 26
οὐδέν] οὐδέ A E F M [Π²⁴] 28 τε om. A E F M

φορὰ ἐπεγεγένητο, ἐν ᾧ ναῦς τε καὶ τὸ μέγιστον Εὔβοιαν ἀπωλωλέκεσαν, ἐξ ἣς πλείω ἢ τῆς Ἀττικῆς ὠφελοῦντο,
 3 πῶς οὐκ εἰκότως ἡθύμουν; μάλιστα δ' αὐτοὺς καὶ δι᾽ ἔγγυ-
 τάτου ἐθορύβει, εἰ οἱ πολέμιοι τολμήσουσι νευικηκότες εὐθὺ⁴
 σφῶν ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ ἐρῆμον ὄντα νεῶν πλεῦν· καὶ ὅσον
 4 οὐκ ἥδη ἐνόμιζον αὐτοὺς παρεῖναι. ὅπερ ἄν, εἰ τολμηρό-
 τεροι ἥσαν, ῥᾳδίως ἀν ἐποίησαν, καὶ ἡ διέστησαν ἀν ἔτι
 μᾶλλον τὴν πόλιν ἐφορμοῦντες ἦ, εἰ ἐποιιόρκουν μένοντες,
 καὶ τὰς ἀπ' Ἰωνίας ναῦς ἡνάγκασαν ἀν καίπερ πολεμίας
 οὖσας τῇ ὀλιγαρχίᾳ τοῖς σφετέροις οἰκείοις καὶ τῇ ἔνυπασῃ¹⁰
 πόλει βοηθῆσαι· καὶ ἐν τούτῳ Ἐλλήσποντός τε ἀν ἦν αὐτοῖς
 καὶ Ἰωνία καὶ αἱ νῆσοι καὶ τὰ μέχρι Εὔβοιας καὶ ὡς εἰπεῖν
 5 ἥ Ἀθηναίων ἀρχὴ πᾶσα. ἀλλ’ οὐκ ἐν τούτῳ μόνῳ Λακε-
 δαιμόνιοι Ἀθηναίοις πάντων δὴ ἔνυμφορώτατοι προσπολε-
 μῆσαι ἐγένοντο, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς· διάφοροι γὰρ¹⁵
 πλεῖστον ὄντες τὸν τρόπον, οἱ μὲν ὁξεῖς, οἱ δὲ βραδεῖς, καὶ οἱ
 μὲν ἐπιχειρηταί, οἱ δὲ ἄτολμοι, ἄλλως τε καὶ ἐν ἀρχῇ ναυτικῇ
 πλεῖστα ὠφέλουν. ἔδειξαν δὲ οἱ Συρακόσιοι μάλιστα γὰρ
 δόμοιότροποι γενόμενοι ἄριστα καὶ προσεπολέμησαν.

97 'Επὶ δ' οὖν τοῖς ἡγγελμένοις οἱ Ἀθηναῖοι ναῦς τε εἴκοσιν²⁰
 ὅμως ἐπλήρουν καὶ ἐκκλησίαν ἔννέλεγον, μίαν μὲν εὐθὺς
 τότε πρῶτον ἐs τὴν Πύκνα καλουμένην, οὐπερ καὶ ἄλλοτε
 εἰώθεσαν, ἐν ἥπερ καὶ τοὺς τετρακοσίους καταπαύσαντες τοῖς
 πεντακισχιλίοις ἐψηφίσαντο τὰ πράγματα παραδοῦναι (εἶναι
 δὲ αὐτῶν ὀπόσοι καὶ ὅπλα παρέχονται) καὶ μισθὸν μηδένα²⁵
 2 φέρειν μηδεμιὰ ἀρχῆ· εἰ δὲ μή, ἐπάρατον ἐποίησαντο. ἐγί-
 γνοντο δὲ καὶ ἄλλαι ὑστερον πυκναὶ ἐκκλησίαι, ἀφ' ὧν καὶ
 νομοθέτας καὶ τᾶλλα ἐψηφίσαντο ἐs τὴν πολιτείαν. καὶ
 οὐχ ἥκιστα δὴ τὸν πρῶτον χρόνον ἐπὶ γε ἐμοῦ Ἀθηναῖοι

4 εὐθὺς Lobeck: εὐθὺς codd. (-s in B erasum) 7 η om. C 8 ἐφορ-
 μῶντες om. C η, εἰ] εἰ C : η cett. 12 Εὔβοιας] Βοιωτίας B
 (Εὔβοιας γρ. B) 17 ἐν B: om. cett. 19 ναυτικῇ ἀρχῇ A C E F G M
 20 ἐπὶ δ'] ἐπειδὴ B 22 Πυκνα B 26 fort. μηδεμιᾶς ἀρχῆς
 25 ὀπόσοις B prius καὶ om. B C E 26 fort. μηδεμιᾶς ἀρχῆς
 Poppo 27 ύστερον om. B πυκνα!] ἐν Πυκνῃ Wecklein (Πυκνῃ
 coniecerat Kühn) 28 τᾶλλα B: τὰ ἄλλα cett.

φαίνονται εὖ πολιτεύσαντες· μέτρία γάρ ἡ τε ἐς τὸν δόλιον καὶ τὸν πολλοὺς ἔνυκρασις ἐγένετο καὶ ἐκ πονήρων τῶν πραγμάτων γενομένων τοῦτο πρώτον ἀνήνεγκε τὴν πόλιν. ἐψηφίσαντο δὲ καὶ Ἀλκιβιάδην καὶ ἄλλους μετ' αὐτοῦ 3 5 κατιέναι καὶ παρὰ τε ἐκεῖνον καὶ παρὰ τὸ ἐν Σάμῳ στρατόπεδον πέμψαντες διεκελεύοντο ἀνθάπτεσθαι τῶν πραγμάτων.

'Ἐν δὲ τῇ μεταβολῇ ταύτῃ εὐθὺς οἱ μὲν περὶ τὸν Πεί- 98 σανδρον καὶ Ἀλεξικλέα καὶ ὅσοι ἥσαν τῆς δλιγαρχίας μάλιστα ὑπεξέρχονται ἐς τὴν Δεκέλειαν. Ἀρίσταρχος δὲ αὐτῶν 10 μόνος (ἔτυχε γάρ καὶ στρατηγῶν) λαβὼν κατὰ τάχος τοξότας τινὰς τὸν βαρβαρωτάτους ἔχώρει πρὸς τὴν Οἰνόην. ἦν δὲ 2 'Αθηναίων ἐν μεθορίοις τῆς Βοιωτίας τεῖχος, ἐπολιόρκουν δ' αὐτὸν διὰ ἔνυμφορὰν σφίσιν ἐκ τῆς Οἰνόης γενομένην ἀνδρῶν ἐκ Δεκέλειας ἀναχωρούντων διαφθορᾶς οἱ Κορίνθιοι ἐθελούντ- 15 ηδόν, προσπαρακαλέσαντες τὸν Βοιωτούς. κοινολογη- 3 σάμενος οὖν αὐτοῖς δὲ Ἀρίσταρχος ἀπατᾷ τὸν ἐν τῇ Οἰνόῃ, λέγων ὡς καὶ οἱ ἐν τῇ πόλει τᾶλλα ἔνυμβεβήκασι Λακεδαιμονίοις, κάκείνους δεῖ Βοιωτοῖς τὸ χωρίον παραδοῦναι. ἐπὶ τούτοις γάρ ἔνυμβεβάσθαι. οἱ δὲ πιστεύσαντες ὡς ἀνδρὶ 20 στρατηγῷ καὶ οὐκ εἰδότες οὐδὲν διὰ τὸ πολιορκεῖσθαι ὑπό- σπουνδοι ἔξερχονται. τούτῳ μὲν τῷ τρόπῳ Οἰνόην τε 4 ληφθεῖσαν Βοιωτοὺς κατέλαβον καὶ ἡ ἐν ταῖς Ἀθήναις δλιγαρχίᾳ καὶ στάσις ἐπάύσατο.

'Τπὸ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦ θέρους τούτου καὶ οἱ ἐν 99 25 τῇ Μιλήτῳ Πελοποννήσιοι, ὡς τροφήν τε οὐδεὶς ἐδίδου τῶν ὑπὸ Τισσαφέρνους τότε [ὅτε ἐπὶ τὴν Ἀσπενδὸν παρήι] προσταχθέντων, καὶ αἱ Φοίνισσαι νῆσοι οὐδὲ δὲ Τισσαφέρνης τέως που ἥκουν, δὲ τε Φίλιππος δὲ ἔνυμπεμφθεὶς αὐτῷ ἐπεστάλκει Μινδάρῳ τῷ ναυάρχῳ καὶ ἄλλος Ἰπποκράτης, ἀνὴρ

1 ἡ γε B: ἥδε Stahl	2 post prius καὶ add. ἐs B	ἐγίγνετο B
6 διακελεύονται B	7, 8 εὐθὺς post μάλιστα habet B	35 προσ-
καλέσαντες CG	21 τε C: μὲν G: om. cett.	26 δτε...
παρῇ fort. non legit Schol., secl. Hude	28 τέως om. C	ἀπε-
στάλκει B		

Σπαρτιάτης καὶ ὁν ἐν Φασήλιδι, ὅτι οὔτε αἱ νῆσει παρέσοιντο πάντα τε ἀδικοῦντο ὑπὸ Τισσαφέρνους, Φαρνάβαζός τε ἐπεκαλεῦτο αὐτὸὺς καὶ ἦν πρόθυμος κομίσας τὰς ναῦς καὶ αὐτὸς τὰς λοιπὰς ἔτι πόλεις τῆς ἑαυτοῦ ἀρχῆς ἀποστῆσαι τῶν Ἀθηναίων, ὥσπερ καὶ ὁ Τισσαφέρνης, ἐλπίζων πλέον 5 τι σχήσειν ἀπ' αὐτοῦ, οὕτω δὴ ὁ Μίνδαρος πολλῷ κόσμῳ καὶ ἀπὸ παραγγέλματος αἰφνιδίου, ὅπως λάθοι τοὺς ἐν Σάμῳ, ἄρας ἀπὸ τῆς Μιλήτου ναυσὶ τρισὶ καὶ ἐβδομήκοντα ἔπλει ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον (πρότερον δὲ ἐν τῷ αὐτῷ θέρει τῷδε ἐκκαΐδεκα ἐς αὐτὸν νῆσεις ἐσέπλευσαν, αἱ καὶ τῆς Χερ- 10 σονήσου τι μέρος κατέδραμον). χειμασθεὶς δὲ ἀνέμῳ καὶ ἀναγκασθεὶς καταίρει ἐς τὴν Ἰκαρον, καὶ μείνας ἐν αὐτῇ ὑπὸ ἀπλοίας πέντε ἡ ἐξ ήμέρας ἀφικεύεται ἐς τὴν Χίον.

100 Ο δὲ Θράσυλος ἐκ τῆς Σάμου, ἐπειδὴ ἐπύθετο αὐτὸν ἐκ τῆς Μιλήτου ἀπηρκότα, ἔπλει καὶ αὐτὸς ναυσὶν εὐθὺς πέντε 15 καὶ πεντήκοντα, ἐπειγόμενος μὴ φθάσῃ ἐς τὸν Ἑλλήσπον- 2 τον ἐσπλεύσας. αἰσθόμενος δὲ ὅτι ἐν τῇ Χίῳ εἴη καὶ νομίσας αὐτὸν καθέξειν αὐτὸν, σκοπὸν μὲν κατεστήσατο καὶ ἐν τῇ Λέσβῳ καὶ ἐν τῇ ἀντιπέρας ἡπείρῳ, εἰ ἄρα ποι κιωνῦτο αἱ νῆσεις, ὅπως μὴ λάθοιεν, αὐτὸς δὲ ἐς τὴν Μή- 20 θυμναν παραπλεύσας ἄλφιτά τε καὶ τᾶλλα ἐπιτίδεια παρα- σκευάζειν ἐκέλευεν ὡς, ἦν πλείων χρόνος γίγνηται, ἐκ τῆς 3 Λέσβου τοὺς ἐπίπλους τῇ Χίῳ ποιησόμενος. ἅμα δὲ ("Ερεσος γὰρ τῆς Λέσβου ἀφειστήκει) ἐβούλετο ἐπ' αὐτὴν πλεύσας, εἰ δύναιτο, ἐξελεῦν. Μηθυμναίων γὰρ οὐχ οἱ 25 ἀδυνατώτατοι φυγάδες διακομίσαντες ἔκ τε τῆς Κύμης προσεταιριστὸν διπλίτας ὡς πεντήκοντα καὶ τῶν ἐκ τῆς ἡπείρου μισθωσάμενοι, ἔνυμπασιν ὡς τριακοσίοις, Ἀναξάν- δρου Θηβαίου κατὰ τὸ ξυγγενὲς ἡγουμένου, προσέβαλον

ι παρέσονται G : παραπέσοιντο M 3 κομίσασθαι G 10 ἐσέ-
πλευσαν γεcc.: ἀπέπλευσαν A : ἐπέπλευσαν cett. αἱ B : om. cett.
19 ποι κιωνῦτο] ἀποκιωνῦτο c M 21 τᾶλλα B: τὰ ἄλλα cett.
25 ἐξελθεῖν A B E F 26 τε om. A C E F 28 Ἀναξάρχου
C G 29 προσέβαλλον A E F (-βᾶλλ-) M

πρῶτον Μηθύμνη, καὶ ἀποκρουσθέντες τῆς πείρας διὰ τὸν ἐκ τῆς Μυτιλήνης Ἀθηναίων φρουρὸν προελθόντας αὐθις ἔξω μάχῃ ἀπωσθέντες καὶ διὰ τοῦ ὄρους κομισθέντες ἀφιστᾶσι τὴν Ἐρεσον. πλεύσας οὖν ὁ Θράσυλος ἐπ' αὐτὴν 4 5 πάσαις ταῖς ναυσὶ διενοεῖτο προσβολὴν ποιεῖσθαι προαφιγμένος δὲ αὐτόσε ήν καὶ ὁ Θράσυβούλος πέντε ναυσὶν ἐκ τῆς Σάμου, ὡς ἡγγέλθη αὐτοῖς ἡ τῶν φυγάδων αὕτη διάβασις. ὑστερήσας δ' ἐπὶ τὴν Ἐρεσον ἐφώρμει ἐλθών. προσεγένοντο δὲ καὶ ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου τινὲς δύο νῆσες 5 10 ἐπ' οἴκου ἀνακομιζόμεναι καὶ Μηθυμναῖαι (πέντε) καὶ αἱ πάσαι νῆσες παρῆσαν ἐπτὰ καὶ ἔξηκοντα, ἀφ' ὧν τῷ στρατεύματι παρεσκευάζοντο ὡς κατὰ κράτος μηχανᾶς τε καὶ παντὶ τρόπῳ, ἦν δύνωνται, αἰρήσοντες τὴν Ἐρεσον.

‘Ο δὲ Μίνδαρος ἐν τούτῳ καὶ ἐκ τῆς Χίου τῶν Πελοπον- 101
15 νησίων αἱ νῆσες ἐπισιτισάμεναι δυοῦν ἡμέραιν καὶ λαβόντες παρὰ τῶν Χίων τρεῖς τεσσαρακοστὰς ἕκαστος Χίας τῇ τρίτῃ διὰ ταχέων ἀπαίρουσιν ἐκ τῆς Χίου (οὐ) πελάγαι, ἵνα μὴ περιτύχωσι ταῖς ἐν τῇ Ἐρέσῳ ναυσὶν, ἀλλὰ ἐν ἀριστερᾷ τὴν Λέσβον ἔχοντες ἐπλεον ἐπὶ τὴν ἡπειρον. καὶ προσ- 2
20 βαλόντες τῆς Φωκαΐδος ἐς τὸν ἐν Καρτερίοις λιμένα καὶ ἀριστοποιησάμενοι, παραπλεύσαντες τὴν Κυμαίαν δειπνοποιοῦνται ἐν Ἀργυρούσαις τῆς ἡπείρου, ἐν τῷ ἀντιπέρας τῆς Μυτιλήνης. ἐντεῦθεν δὲ ἔτι πολλῆς νυκτὸς παραπλεύσαντες 3
καὶ ἀφικόμενοι τῆς ἡπείρου ἐς Ἀρματοῦντα καταντικρὺ Μη-
25 θύμνης, ἀριστοποιησάμενοι διὰ ταχέων παραπλεύσαντες
Λεκτὸν καὶ Λάρισαν καὶ Ἀμαξιτὸν καὶ τὰ ταύτη χωρία
ἀφικνοῦνται ἐς Ροίτειον ἥδη τοῦ Ἑλλησπόντου πρωτέρου

I πρῶτον B: πρῶτη cett. 5 πᾶσι B 6 δ om. C 7 ὡς B:
ὅτε cett. 8 ὑστερίσας C 10 post prius καὶ add. αἱ B πέντε
add. Dobree 14 post καὶ add. αἱ C E M 15 αἱ B: om. cett.
δυοῦν Lobeck: δυσὶν codd. ἡμέραιν Herwerden: ἡμέραις codd.
17 οὐ add. Haacke 21-23 δειπνοποιοῦνται . . . παραπλεύσαντες
om. M 21 δειπνοποιοῦνται C: περαιοῦνται cett. 22 τῆς
ἡπείρου secl. Krüger 23 post παραπλεύσαντες add. τὴν Κυμαίαν
Α B E F G

μέσων νυκτῶν. εἰσὶ δὲ αἱ τῶν νεῶν καὶ ἐς Σύγειον κατῆραν καὶ ἄλλοσε τῶν ταύτη χωρίων.

- 102 Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἐν τῇ Σηστῷ δυοῦν δεούσαις εἴκοσι ναυσὶν ὅντες, ὡς αὐτοῖς οἱ τε φρυκτώροι ἐσήμαινον καὶ ἥσθανοντο τὰ πυρὰ ἔξαιφνης πολλὰ ἐν τῇ πολεμίᾳ φανέντα, ἔγνωσαν δὲ τις 5 ἐσπλέουσιν οἱ Πελοποννήσιοι. καὶ τῆς αὐτῆς ταύτης νυκτὸς ὡς εἶχον τάχους ὑπομείξαντες τῇ Χερσονήσῳ παρέπλεον ἐπ' Ἐλαιοῦντος, βουλόμενοι ἐκπλεῦσαι ἐς τὴν εὐρυχωρίαν τὰς 2 τῶν πολεμίων ναῦς. καὶ τὰς μὲν ἐν Ἀβύδῳ ἔκκαλδεκα ναῦς ἔλαθον, προειρημένης φυλακῆς τῷ φιλίῳ ἐπίπλῳ, δῆπος αὐτῶν 10 ἀνακῶς ἔξουσιν, ἦν ἐκπλέωσιν τὰς δὲ μετὰ τοῦ Μινδάρου ἀμα τῇ ἔῳ κατιδόντες, τὴν δίωξιν εὐθὺς ποιουμένων οὐ φθάνουσι πάσαις, ἀλλ' αἱ μὲν πλείους ἐπὶ τῆς Ἰμβρου καὶ Λήμνου διέφυγον, τέσσαρες δὲ τῶν νεῶν αἱ ὕσταται πλέουσαι κατα- 3 λαμβάνονται παρὰ τὸν Ἐλαιοῦντα. καὶ μίαν μὲν ἐποκεί- 15 λασαν κατὰ τὸ ιερὸν τοῦ Πρωτεσιλάου αὐτοῖς ἀνδράσι λαμβάνουσι, δύο δὲ ἐτέρας ἄνευ τῶν ἀνδρῶν· τὴν δὲ μίαν 103 πρὸς τῇ Ἰμβρῳ κενὴν κατακαίουσιν. μετὰ δὲ τοῦτο τὰς τε ἐξ Ἀβύδου ἔνυμιγείσαις καὶ τὰς ἄλλας ἔνυμπάσαις ἐξ καὶ ὁγδοήκοντα πολιορκήσαντες Ἐλαιοῦντα ταύτην τὴν ἡμέραν, 20 ὡς οὐ προσεχώρει, ἀπέπλευσαν ἐς Ἀβύδον.
- 2 Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ψευσθέντες τῶν σκοπῶν καὶ οὐκ ἀν οἰόμενοι σφᾶς λαθεῖν τὸν παράπλον τῶν πολεμίων νεῶν, ἀλλὰ καθ' ἡσυχίαν τειχομαχοῦντες, ὡς ἥσθουντο, εὐθὺς ἀπολιπόντες τὴν Ἐρεσον κατὰ τάχος ἐβοήθουν ἐς τὸν Ἑλλή- 25 3 σποντον· καὶ δύο τε ναῦς τῶν Πελοποννησίων αἴροῦσιν, αἱ πρὸς τὸ πέλαγος τότε θρασύτερον ἐν τῇ διώξει ἀπάρασαι περιέπεσον αὐτοῖς, καὶ ἡμέρᾳ ὕστερον ἀφικόμενοι ὁρμίζονται ἐς τὸν Ἐλαιοῦντα καὶ τὰς ἐκ τῆς Ἰμβρου ὅσαι κατέφυγον κομίζονται καὶ ἐς τὴν ναυμαχίαν πέντε ἡμέρας παρεσκευά- 30

8, 9 τὰς . . . ναῦς secl. Dobree
μενοι codd.: ποιουμένας Classen

12 ποιουμένων Haacke: ποιού-
πασαι cett. Ἰμβρου B: ἡπείρου cett. 13 πάσαι Reiske: πάσας B:

27 τότ]ε . . . 30 κ[ομίζονται Π²⁴

15 παρὰ] περὶ Dobree

28 ἀφικόμεναι Λ Ε Φ?Γ?Μ Π²⁴

ζοντο. μετὰ δὲ τοῦτο ἐναυμάχουν τρόπῳ τοιῷδε. οἱ 104
 Ἀθηναῖοι παρέπλεον ἐπὶ κέρως ταξάμενοι παρ' αὐτὴν τὴν
 γῆν ἐπὶ τῆς Σηστοῦ, οἱ δὲ Πελοποννήσιοι αἰσθόμενοι ἐκ τῆς
 Ἀβύδου ἀντανήγον καὶ αὐτοί. καὶ ὡς ἔγνωσαν ναυμαχή- 2
 5 σουτες, παρέτειναν τὸ κέρας οἱ μὲν Ἀθηναῖοι παρὰ τὴν
 Χερσόνησον, ἀρξάμενοι ἀπὸ Ἰδάκου μέχρι Ἀρριανῶν, νῆες
 ἔξι καὶ ἑβδομήκοντα, οἱ δὲ αὖ Πελοποννήσιοι ἀπὸ Ἀβύδου
 μέχρι Δαρδάνου, νῆες ἔξι καὶ ὅγδοήκοντα. κέρας δὲ τοῖς 3
 μὲν Πελοποννησίοις εἶχον τὸ μὲν δεξιὸν Συρακόσιοι, τὸ δὲ
 10 ἔτερον αὐτὸς Μίνδαρος καὶ τῶν νεών αἱ ἄριστα πλέονσαι,
 Ἀθηναῖοι δὲ τὸ μὲν ἀριστερὸν Θράσυλος, ὁ δὲ Θρασύ-
 βουλος τὸ δεξιόν· οἱ δὲ ἄλλοι στρατηγοὶ ὡς ἔκαστοι διε-
 τάξαντο. ἐπειγομένων δὲ τῶν Πελοποννησίων πρότερόν τε 4
 5 ξυμμεῖξαι, καὶ κατὰ μὲν τὸ δεξιὸν τῶν Ἀθηναίων ὑπερσχόντες
 15 αὐτοὶ τῷ εὐωνύμῳ ἀποκλήσαι τοῦ ἔξω αὐτοὺς ἔκπλον, εἰ
 δύναντο, κατὰ δὲ τὸ μέσον ἔξωσαι πρὸς τὴν γῆν οὐχ ἐκὰς
 οὕσαν, οἱ Ἀθηναῖοι γνόντες, ἥ μὲν ἐβούλοντο ἀποφάρξασθαι
 αὐτοὺς οἱ ἐναντίοι, ἀντεπεξῆγον καὶ περιεγίγνοντο τῷ πλῷ,
 τὸ δὲ εὐώνυμον αὐτοῖς ὑπερεβεβλήκει ἥδη τὴν ἄκραν ἥ 5
 20 Κυνὸς σῆμα καλεῖται. τῷ δὲ μέσῳ, τοιούτουν ξυμβαίνουσι,
 ἀσθενέσι καὶ διεσπασμέναις ταῖς ναυσὶ καθίσταντο, ἄλλως
 τε καὶ ἐλάσσοσι χρώμενοι τὸ πλῆθος καὶ τοῦ χωρίου τοῦ
 περὶ τὸ Κυνὸς σῆμα δέξειαν καὶ γωνιώδη τὴν περιβολὴν
 ἔχοντος, ὥστε τὰ ἐν τῷ ἐπέκεινα αὐτοῦ γιγνόμενα μὴ κάτοπτα
 25 εἶναι. προσπεσόντες οὖν οἱ Πελοποννήσιοι κατὰ τὸ μέσον 105
 ἔξεωσάν τε ἐς τὸ ξηρὸν τὰς ναῦς τῶν Ἀθηναίων καὶ ἐς τὴν
 γῆν ἐπεξέβησαν, τῷ ἔργῳ πολὺ περισχόντες. ἀμῦναι δὲ τῷ 2
 μέσῳ οὕθ' οἱ περὶ τὸν Θρασύβουλον ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ ὑπὸ²
 πλήθους τῶν ἐπικειμένων νεῶν ἐδύναντο οὕθ' οἱ περὶ τὸν
 30 Θράσυλον ἀπὸ τοῦ εὐωνύμου (ἀφανές τε γὰρ ἦν διὰ τὴν

4 ναυμαχήσαντες C E F G (corr. G¹) 5 παρέτεινον C 7 ὅγ-
 δοήκοντα C G 8 ἔξι καὶ ὅγδοήκοντα Arnold: δικτὼ καὶ ἔξηκοντα
 codd. (om. C) 11 τὸ δὲ δεξιὸν Θρασύβουλος B 15 αὐτοῖς
 A E F M

ἄκραν τὸ Κυνὸς σῆμα, καὶ ἄμα οἱ Συρακόσιοι καὶ οἱ ἄλλοι
οὐκ ἐλάσσοντες ἐπιτεταγμένοι εἰργον αὐτούς), πρὶν οἱ Πελοπον-
νήσιοι διὰ τὸ κρατήσαντες ἀδεῶς ἄλλοι ἄλλην ναῦν διώκειν
3 ἥρξαντο μέρει τινὶ σφῶν ἀτακτότεροι γενέσθαι. γνόντες δὲ
οἱ περὶ τὸν Θρασύβουλον τὰς ἐπὶ σφίσι ναῦς ἐπεχούσας 5
παυσάμενοι τῆς ἐπεξαγωγῆς ἥδη τοῦ κέρως καὶ ἐπαναστρέ-
ψαντες εὐθὺς ἡμύναντό τε καὶ τρέπουσι, καὶ τὰς κατὰ τὸ
νικῆσαν τῶν Πελοποννησίων μέρος ὑπολαβόντες πεπλανη-
μένας ἔκοπτόν τε καὶ ἐς φόβον τὰς πλεόνες ἀμαχεὶ καθί-
στασαν. οἱ τε Συρακόσιοι ἐτύγχανον καὶ αὐτοὶ ἥδη τοῖς 10
περὶ τὸν Θράσυλον ἐνδεδωκότες καὶ μᾶλλον ἐς φυγὴν
106 ὅρμήσαντες, ἐπειδὴ καὶ τοὺς ἄλλους ἔῳρων. γεγενημένης
δὲ τῆς τροπῆς καὶ καταφυγόντων τῶν Πελοποννησίων πρὸς
τὸν Μελίδιον μάλιστα ποταμὸν τὸ πρῶτον, ὕστερον δὲ ἐς
*Αβυδον, ναῦς μὲν δλίγας ἔλαβον οἱ Ἀθηναῖοι (στενὸς γὰρ 15
ῶν ὁ Ἑλλήσποντος βραχεῖας τὰς ἀποφυγὰς τοῖς ἐναντίοις
παρεῖχε), τὴν μέντοι νίκην ταύτην τῆς ναυμαχίας ἐπικαιρο-
2 τάτην δὴ ἔσχον. φοβούμενοι γὰρ τέως τὸ τῶν Πελοπον-
νησίων ναυτικὸν διά τε τὰ κατὰ βραχὺ σφάλματα καὶ διὰ
τὴν ἐν τῇ Σικελίᾳ ἔνυμφοράν, ἀπηλλάγησαν τοῦ σφᾶς τε 20
αὐτοὺς καταμέμφεσθαι καὶ τοὺς πολεμίους ἔτι ἀξίους τον ἐς
3 τὰ ναυτικὰ νομίζειν. ναῦς μέντοι τῶν ἐναντίων λαμβάνοντι
Χίας μὲν ὀκτώ, Κορινθίας δὲ πέντε, Ἀμπρακιώτιδας δὲ
δύο καὶ Βοιωτίας δύο, Λευκαδίων δὲ καὶ Λακεδαιμονίων καὶ
Συρακοσίων καὶ Πελληνέων μίαν ἔκάστων αὐτοὶ δὲ πέντε 25
4 καὶ δέκα ναῦς ἀπολλύασιν. στήσαντες δὲ τροπαῖον ἐπὶ τῇ
ἄκρᾳ οὖν τὸ Κυνὸς σῆμα καὶ τὰ ναυάγια προσαγαγόμενοι καὶ
νεκροὺς τοῖς ἐναντίοις ὑποσπόνδους ἀποδόντες ἀπέστειλαν
5 καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας τριήρη ἄγγελον τῆς νίκης. οἱ δὲ ἀφικο-

1 τὸ (τοῦ A E F) Κυνὸς σῆμα secl. Herwerden
A B F M 7 ἡμύνοντό A C E F M 14 Μελίδιον] Πύδιον C (sine
acc.) G M 17 ταῦτης c M 18 post φοβούμενοι add. τε B 21 του
Duker: τοῦ codd. 24 καὶ Βοιωτίας δύο om. B 27 προσαγόμενοι
A E F M

μένης τῆς νεώς καὶ ἀνέλπιστον τὴν εὐτυχίαν ἀκούσαντες ἐπί τε ταῖς περὶ τὴν Εὐβοιαν ἄρτι ξυμφορᾶς καὶ κατὰ τὴν στάσιν γεγενημέναις πολὺ ἐπερρώσθησαν καὶ ἐνόμισαν σφίσιν ἔτι δυνατὰ εἶναι τὰ πράγματα, ἷν προθύμως ἀντιλαμβάνωνται, 5 περιγενέσθαι.

Μετὰ δὲ τὴν ναυμαχίαν ἡμέρα τετάρτη ὑπὸ σπουδῆς 107 ἐπισκευάσαντες τὰς ναῦς οἱ ἐν τῇ Σηστῷ Ἀθηναῖοι ἐπλεον ἐπὶ Κύζικον ἀφεστηκυῖαν· καὶ κατιδόντες κατὰ Ἀρπάγιον καὶ Πρίαπον τὰς ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου δόκτῳ ναῦς ὁρμούσας, 10 ἐπιπλεύσαντες καὶ μάχῃ κρατήσαντες τοὺς ἐν τῇ γῇ ἔλαβον τὰς ναῦς. ἀφικόμενοι δὲ καὶ ἐπὶ τὴν Κύζικον ἀτείχιστον ὥσταν προσηγάγοντο πάλιν καὶ χρήματα ἀνέπραξαν. 15 ἐπλευσαν δὲ ἐν τούτῳ καὶ οἱ Πελοποννήσιοι ἐκ τῆς Ἀβύδου 2 ἐπὶ τὸν Ἐλαιοῦντα καὶ τῶν σφετέρων νεῶν τῶν αἰχμαλώτων 20 ὅσαι ήσαν ὑγιεῖς ἐκομίσαντο (τὰς δὲ ἄλλας Ἐλαιούσιοι κατέκαυσαν), καὶ ἐς τὴν Εὐβοιαν ἀπέπεμψαν Ἰπποκράτη καὶ Ἐπικλέα κομιοῦντας τὰς ἐκεῖθεν ναῦς.

Κατέπλευσε δὲ ὑπὸ τοὺς αὐτὸν χρόνους τούτους καὶ ὁ 108 Ἀλκιβιάδης ταῖς τρισὶ καὶ δέκα ναυσὶν ἀπὸ τῆς Καύνου καὶ 25 Φασήλιδος ἐς τὴν Σάμον, ἀγγέλλων ὅτι τάς τε Φουίστας ναῦς ἀποστρέψειε Πελοποννησίοις ὥστε μὴ ἐλθεῖν καὶ τὸν Τισταφέρνην ὅτι φίλον πεποιήκοι μᾶλλον Ἀθηναῖοις ἢ πρότερον. καὶ πληρώσας ναῦς ἐννέα πρὸς αἷς εἶχεν 2 Ἀλικαρνασσέας τε πολλὰ χρήματα ἐξέπραξε καὶ Κῶν ἐτείχισεν. ταῦτα δὲ πράξας καὶ ἄρχοντα ἐν τῇ Κῷ καταστήσας 25 πρὸς τὸ μετόπωρον ἥδη ἐς τὴν Σάμον κατέπλευσεν.

Καὶ ὁ Τισταφέρνης ἀπὸ τῆς Ἀσπένδου, ὡς ἐπύθετο τὰς 3 τῶν Πελοποννησίων ναῦς ἐκ τῆς Μιλήτου ἐς τὸν Ἑλλήσποντον πεπλευκύιας, ἀναζεύξας ἥλαυνεν ἐπὶ τῆς Ἰωνίας.

7 τῇ om. C E F G M ἐπέπλεον C G 8 post Κύζικον add.
 καὶ B 20 τε om. A E F M 21 ἀποτρέψειε C G? (rasura facta)
 post ἀποστρέψειε add. τοῖς B 22 πεποιήκοι C: πεποιήκει cett.
 μᾶλλον πεποιήκει G M 24 ἐτείχιζεν) C G 25 δὲ om. B καὶ
 B: om. cett. γρ. B ἄρχοντα B: ἄρχοντας cett. γρ. B 29 τοῖς
 Ἰωνας C

4 ὅντων δὲ τῶν Πελοποννησίων ἐν τῷ Ἑλλησπόντῳ, Ἀντάνδριοι (εἰσὶ δὲ Αἰολῆς) παρακομισάμενοι ἐκ τῆς Ἀβύδου πεζῇ διὰ τῆς Ἰδης τοῦ ὄρους ὁπλίτας ἐσηγάγοντο ἐς τὴν πόλιν, ὑπὸ Ἀρσάκον τοῦ Πέρσου Τισσαφέρνους ὑπάρχον ἀδικούμενοι, ὅσπερ καὶ Δηλίους τοὺς Ἀτραμύττιον κατοικήσαντας 5 ὅτε ὑπ' Ἀθηναίων Δήλου καθάρσεως ἔνεκα ἀνέστησαν, ἔχθραν προσποιησάμενος ἄδηλον καὶ ἐπαγγείλας στρατιὰν αὐτῶν τοῖς Βελτίστοις, ἐξαγαγὼν ὡς ἐπὶ φιλίᾳ καὶ ἔνυμαχίᾳ, τηρήσας ἀριστοποιουμένους καὶ περιστήσας τοὺς ἑαυτοῦ κατη-
5 κόντισεν. φοβούμενοι οὖν αὐτὸν διὰ τοῦτο τὸ ἔργον μῆποτε 10 καὶ περὶ σφᾶς τι παρανομήσῃ, καὶ ἄλλα ἐπιβάλλοντος αὐτοῦ ἂν φέρειν οὐκ ἐδύναντο, ἐκβάλλοντι τοὺς φρουροὺς αὐτῷ ἐκ
109 τῆς ἀκροπόλεως. ὁ δὲ Τισσαφέρνης αἰσθόμενος καὶ τοῦτο τῶν Πελοποννησίων τὸ ἔργον καὶ οὐ μόνον τὸ ἐν τῇ Μιλήτῳ καὶ Κυνδῷ (καὶ ἐνταῦθα γὰρ αὐτῷ ἐξεπεπτώκεσαν οἱ φρουροί), 15 διαβεβλήσθαί τε νομίσας αὐτοῖς σφόδρα καὶ δείσας μὴ καὶ ἄλλο τι ἔτι βλάπτωσι, καὶ ἄμα ἀχθόμενος εἰ Φαρνάβαζος ἐξ ἐλάστονος χρόνου καὶ δαπάνης δεξάμενος αὐτοὺς κατορθώσει τι μᾶλλον τῶν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, πορεύεσθαι διενοεῖτο πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ Ἑλλησπόντου, ὅπως μέμψηται τε τῶν 20 περὶ τὴν Ἀντανδρὸν γεγενημένων καὶ τὰς διαβολὰς καὶ περὶ τῶν Φοιισσῶν νεῶν καὶ τῶν ἄλλων ὡς εὑπρεπέστατα ἀπολογήσηται. καὶ ἀφικόμενος πρῶτον ἐς Ἐφεσον θυσίαν 2 ἐποιήσατο τῇ Ἀρτέμιδι. [ὅταν δὲ μετὰ τοῦτο τὸ θέρος χειμῶν τελευτήσῃ, ἐν καὶ εἰκοστὸν ἔτος πληροῦται.] 25

5 οἰκήσαντας C G	7 στρατείαν Aem. Portus	11 ἄλλα]
ἄμα Stahl	14 τῇ om. B E M	16 αὐτοὺς A E F M
suprascr. G	20 τε] τι A B E F M	21 post διαβολὰς add.
ἀπώσηται M (ex Schol. interpretatione)		24, 25 ὅταν . . .
πληροῦται om. C (add. c)		

INDEX NOMINVM

- Ἄβδηρα II 97 1.
Ἄβράνιχος I 91 3.
Ἄβυδος VIII 61 1; 62 1, 2, 3;
79 3; 102 2; 103 1; 104 1, 2;
106 1; 107 2; 108 4.
Ἀγαθαρχίδας Κορίνθιος II 83 4.
Ἀγάθαρχος Συρακόσιος VII 25 1;
70 1.
Ἀγαμέμνων I 9 1, 3.
Ἀγησανδρίδας Σπαρτιάτης VIII
91 2; 94 1, 2; 95 3.
Ἀγήσανδρος Σπαρτιάτης I 139 3.
VIII 91 2.
Ἀγησιππίδας Λακεδαιμόνιος V 52
1; 56 1.
Ἀγιος Λακεδαιμονίων βασιλεύς III
89 1. IV 2 1; 6 1. V <19 2>;
24 1; 54 1; 57 1; 58 2, 4; 59
5; 60 1, 2, 4; 63 1; 65 2; 66 2;
71 1, 3; 72 4; 73 2; 83 1. VII
19 1; 27 4. VIII 3 1; 5 1, 2, 3,
4; 7; 8 2; 9 1; 11 2; 12 2;
45 1; 70 2; 71 3.
Ἀγνών Αθηναῖος I 117 2. II 58
1, 2, 3; 95 3. IV 102 3. V
11 1; 19 2; 24 1. VI 31 2.
VIII 68 4; 89 2. Ἀγνώνεια
οἰκοδομήματα V 11 1.
Ἀγραῖοι II 102 2. III 106 2; 111
4; 113 1; 114 2. IV 77
2; 101 3. Ἀγραῖς III 111 4.
Ἀγραικόν III 106 3.
Ἀγριάνεις II 96 3.
Ἄδειμαντος Κορίνθιος I 60 2.
Ἄδμητος Μολοσσῶν βασιλεύς I
136 2, 4.
Ἀθηνᾶ IV 116 2. V 10 2; 23 5.
Ἀ. Χαλκίουκος I 128 2; 134 1, 4.
Ἀθηναγόρας Κυζικηνός VIII 6 1.
Ἀθηναγόρας Συρακόσιος VI 35 2;
41 1.
Ἀθῆναι I 31 3; 36 1; 44 1; 51 1,
4; 52 2; 58 1; 110 4; 116 2; 117
2; 137 3. II 6 1; 8 1; 12 1; 29
3, 5; 30 2; 54 5; 58 3; 67 3;
78 3; 79 7; 85 4; 93 2; 94 1;
103 1. III 3 5; 4 4; 5 1; 15
1; 20 1; 21 1; 24 1, 2; 28 1; 33
1; 35 1; 69 2; 71 2; 75 3; 86 3;
87 4; 98 5. IV 5 1; 15 2; 16
2, 3; 21 3; 22 3; 23 2; 27 1;
46 3; 57 3; 69 2; 104 4; 109 4;
118 6; 122 4. V 3 4; 5 3; 18 7,
10; 19 1; 23 4, 5; 25 1; 32 5, 6;
43 1; 47 3, 9, 10; 82 6; 116 3.
VI 33 6; 44 4; 46 4; 53 1; 61
6; 71 2; 74 2; 93 1; 94 4; 95
2. VII 8 1; 10; 27 1; 42 1;
64 2. VIII 1 1; 7; 11 1; 15
1; 17 3; 19 2; 23 1; 25 1; 49;
53 1; 63 3; 65 1; 74 1, 3; 86
9; 89 1; 98 4; 106 4. Ἀθη-
ναῖοι I 1 1; 2 6; 6 3; 8 1; 10
2; 12 4; 14 3; 18 1, 2, 3;

INDEX NOMINVM

- 19; 20 2; 23 4, 6; 31 2; 32
 1; 44 1; 45 1; 48 4; 49 4, 7;
 50 5; 52 3; 53 1, 2, 3; 54 1,
 2; 55 2; 56 1, 2; 57 1, 3, 6;
 58 1, 2; 59 1; 61 1; 62 1, 2,
 3, 4, 6; 63 2, 3; 64 1, 2; 65
 1; 66; 67 1, 2, 3, 4; 68 2; 69
 3, 5; 70 1; 71 3; 72 1, 2; 79
 1, 2; 81 6; 82 1; 85 2; 86 1,
 3, 5; 87 2, 4, 5; 88; 89 1, 2,
 3; 90 2, 3; 91 3, 4; 92; 93 1,
 3, 7, 8; 94 1; 95 1, 2, 4, 7; 96
 1, 2; 97 2; 99 1, 2, 3; 100 1,
 2; 101 2, 3; 102 1, 3, 4; 103
 3, 4; 104 1; 105 1, 2, 3, 4, 6;
 106 2; 107 1, 3, 4, 5, 7; 108 2,
 4, 5; 109 1, 2; 110 4; 111 1, 2;
 112 1, 2, 5; 113 1, 2, 3; 114
 1, 3; 115 1, 2, 3, 5; 116 1;
 118 2, 3; 119; 120 2; 121 1,
 3; 122 2; 126 1, 2, 3, 4, 6, 7,
 8, 11, 12; 127 1, 3; 128 1;
 130 2; 131 1; 135 1, 2; 136 1,
 4; 137 1, 2; 138 6; 139 1, 2,
 3, 4; 140 1; 145. II 1; 2 1;
 3 2; 6 2, 3, 4; 7 1, 2, 3; 8 5;
 9 4; 11 2, 8; 12 1, 4; 13 1, 9;
 14 1; 15 1, 2, 4, 6; 16 1; 18
 2, 3, 4, 5; 19 1, 2; 20 2, 4; 21 1,
 3; 22 2, 3; 23 1, 2, 3; 24 1;
 25 1, 2, 3, 5; 26 1; 27 1, 2;
 29 1, 4, 5, 6, 7; 30 1; 31 1, 2,
 3; 32; 34 1; 47 3; 48 2; 54
 1; 55 1, 2; 56 2, 3; 57 1; 58 2;
 59 1; 65 1; 66 1; 67 1, 2, 4; 68
 7, 8; 69 1, 2; 70 1, 4; 72 1, 2;
 73 1, 2, 3; 74 1; 78 3; 79 1,
 2, 3, 5, 6, 7; 80 1, 7; 83 1, 3;
 84 1, 3, 4; 85 2; 86 1, 3, 4, 6;
 88 2, 3; 89 10; 90 1, 2, 4, 5; 91
 1, 2; 92 2, 4, 6, 7; 93 1; 94 2,
 4; 95 2, 3; 101 1, 4; 102 1;
 103 1. III 1 2; 2 1, 3; 3 1,
 4; 4 1, 3, 5; 5 1, 2; 6 1, 2; 7 1,
- 5; 9 2; 10 2, 3, 6; 13 1, 3, 7;
 16 1, 2, 3; 18 3; 19 1; 20 1;
 25 2; 26 1, 3; 27 1, 2, 3; 28
 1, 2; 29 1; 31 1; 32 2, 3; 33
 2; 34 4; 36 1, 5; 49 1; 50 1,
 3; 51 1, 2; 52 2; 55 1, 3; 56 6;
 61 2; 62 2, 5; 63 2, 3; 64 1, 2,
 4; 68 2, 5; 69 1, 2; 70 1, 2, 3, 6;
 71 1; 72 1; 75 1; 77 1, 3; 78 1,
 2; 80 2; 82 1; 85 1; 86 1, 3, 4;
 87 1, 2; 88 1, 4; 89 3; 90 1,
 2, 3, 4; 91 1, 4; 92 2, 4; 93 1;
 94 1, 2, 3; 95 1, 2, 3; 97 3; 98
 3, 4, 5; 99; 100 1; 101 1; 102 2,
 3; 103 1, 2, 3; 104 1, 2, 6;
 105 3; 107 1, 4; 113 6; 114 1,
 2, 3; 115 1, 2, 3, 4. IV 1 2; 2
 2; 5 2; 7; 8 3, 5, 6, 8; 10 5;
 11 1, 3; 12 1, 2, 3; 13 2; 14
 1, 3; 15 2; 16 1, 2; 17 1; 18
 5; 21 1, 3; 22 3; 23 1, 2; 24
 3, 4; 25 1, 2, 4, 5, 7, 10, 11,
 12; 26 1, 2; 27 3, 4; 28 1, 3, 5;
 29 1; 30 3; 32 1; 33 1; 35 3;
 36 3; 37 1, 2; 38 3, 4, 5; 39
 3; 40 2; 41 1, 3; 42 1, 3, 4;
 43 2, 3, 4, 5; 44 1, 3, 5, 6; 45
 1; 46 1, 2, 4, 5; 47 2; 48 1, 6;
 49; 50 1, 2, 3; 51; 52 3; 53 1;
 54 1, 2, 3, 4; 55 1, 2; 56 1, 2;
 57 1, 3, 4; 60 1; 61 2, 5, 7;
 62 1; 63 1; 64 5; 65 2, 3; 66 1,
 3; 67 1, 3, 4, 5; 68 1, 3, 4, 5;
 69 1, 3, 4; 70 2; 71 1, 2; 72
 2, 3, 4; 73 1, 3, 4; 74 2, 3; 75
 1; 76 1, 2, 4, 5; 77 2; 78 2, 4;
 79 2; 80 1; 81 2; 82; 85 1, 2, 6,
 7; 86 1, 5; 87 3; 88 1; 89 1;
 90 1; 91; 92 1, 3, 5; 93 1; 94
 1, 2; 95 1; 96 1, 3, 4, 5, 6; 97
 2, 3; 98 1; 99; 101 1, 2, 3; 102
 1, 2, 3; 103 4; 105 2; 106 1,
 2; 108 1, 3, 4, 5, 6; 109 1;
 110 1, 2; 113 2; 114 1, 2, 4;

INDEX NOMINVM

- 115 1, 3; 116 2; 117 1; 118 4,
 11, 14; 119 1, 2; 120 1, 3;
 121 2; 122 1, 4, 6; 123 1, 3, 4;
 124 4; 128 5; 129 1, 2, 4, 5;
 130 1, 5, 6; 131 2; 132 1, 2; 133
 1, 4; 134 1. V 1; 2 1; 3 1, 2,
 4, 5; 4 1, 2, 5; 5 1, 2, 3; 8 1,
 2, 4; 9 9; 10 5, 6, 7, 8, 9, 10; 11
 1, 2; 13 1; 14 1, 3, 4; 15 2; 16
 1; 17 2; 18 1, 3, 4, 5, 7, 8, 9,
 11; 19 2; 21 1; 22 2, 3; 23 1,
 2, 3, 4, 6; 24 1, 2; 25 1, 2; 26
 1; 27 2; 28 1; 29 1, 2, 3; 30
 1, 2, 3; 32 1, 5, 6, 7; 35 1, 2,
 3, 4, 5, 6, 7; 36 1, 2; 39 1, 2,
 3; 40 2, 3; 42 1, 2; 43 1, 3;
 44 1, 2, 3; 45 2, 4; 46 5; 47 1, 2,
 3, 4, 5, 8, 10, 11; 48 1; 50 3;
 52 1, 2; 53; 55 1, 4; 56 1, 2, 3;
 59 3; 61 1, 2; 62 1; 67 2; 69 1;
 71 2; 72 4; 73 1, 3; 74 3; 75 5,
 6; 77 2; 78; 80 1, 2, 3; 82 1, 5;
 83 4; 84 1, 2, 3; 111 1; 112
 1, 2; 113; 114 1, 2; 115 2, 3,
 4; 116 2, 3. VI 1 1; 6 1, 2,
 3; 7 1, 2, 3, 4; 8 1, 2, 4; 11
 5; 13 2; 14; 15 1, 3, 5; 16 1;
 19 1; 20 1; 24 1; 25 1, 2; 26
 1; 27 1; 30 1; 31 2; 32 3;
 33 2, 6; 34 1, 2, 4, 8; 35 1;
 36 1, 3; 38 1; 40 2; 42 1; 43;
 46 1, 3, 4; 47; 50 4; 51 2, 3;
 52 1; 53 2; 54 1, 5, 6, 7; 55
 1; 59 2, 3, 4; 60 1, 4; 61 1, 3, 7;
 62 1; 63 1, 2, 3; 64 1, 3; 65
 2, 3; 66 1, 3; 67 1, 3; 68 2; 69
 1, 3; 70 2, 3, 4; 71 1, 2; 73 2;
 74 1, 2; 75 2, 3, 4; 76 1; 77 1;
 78 1, 4; 79 1; 80 2, 4; 81;
 88 1, 3, 4, 5, 7, 8, 10; 89 2;
 91 2, 5, 6; 92 5; 93 4; 94 1;
 96 1; 97 1, 2, 5; 98 1, 2, 3,
 4; 99 1, 2, 3, 4; 100 1, 2; 101
 1, 2, 4, 5; 102 1, 3; 103 1,
- 2; 105 1, 2, 3. VII 1 4; 2 3, 4;
 3 1, 3, 4, 5; 4 1, 2, 3; 5 1,
 3; 6 1, 2, 3, 4; 7 1, 3; 8 2;
 9; 10; 11 1; 16 1; 17 2, 4;
 18 1, 2, 3; 19 2, 5; 20 1, 2;
 21 3, 4; 22 1, 2; 23 1, 3; 24 2,
 3; 25 1, 2, 4, 5, 6, 9; 26 1; 27 2,
 3, 4; 28 2, 3; 32 2; 33 2, 3, 5, 6;
 34 3, 4, 5, 6, 7, 8; 36 3, 4, 5, 6;
 37 2, 3; 38 1, 3; 39 1, 2; 40
 2, 4, 5; 41 1, 4; 42 2, 4, 5, 6;
 43 5, 6, 7; 44 1, 3, 4, 6; 45 1;
 46; 47 1; 48 2, 3, 4; 49 1, 2,
 4; 50 3, 4; 51 1, 2; 52 1, 2;
 53 2, 3, 4; 54; 55 1; 56 1, 2,
 3, 4; 57 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11;
 58 3; 59 2, 3; 60 1; 61 1, 3;
 63 3; 64 1, 2; 65 1; 66 2, 3;
 69 1, 4; 70 1, 2, 7, 8; 71 2, 4,
 5, 7; 72 2, 3; 73 3, 4; 74 2;
 77 1, 7; 78 4, 6; 79 2, 3, 5, 6;
 81 1, 4, 5; 82 1; 83 2, 5; 84 2, 4;
 86 2, 3; 87 3. VIII 2 1, 2, 4;
 4; 5 1, 5; 6 1; 7; 8 3, 4; 9 2;
 10 1, 2, 4; 12 1; 13; 14 2; 16 3;
 17 3; 18 1, 2; 19 3, 4; 20 1, 2;
 21; 23 2, 3, 4, 6; 24 1, 2, 5, 6;
 25 1, 2, 4, 5; 26 1, 2; 27 1, 3,
 6; 30 1; 31 2; 32 3; 33 2, 3;
 34; 35 3; 37 4; 38 2, 5; 39 3;
 40 2; 41 3; 42 2; 43 1; 44 2,
 3; 45 2, 5; 46 3, 4; 47 2; 48
 4; 49; 50 1, 2, 5; 52; 53 1;
 55 1, 2, 3; 56 1, 2, 3, 4; 57
 1; 58 7; 60 1, 3; 61 3; 62 2;
 63 4; 64 3, 4, 5; 67 2; 68 1, 4;
 69 1, 3; 71 1, 2; 72 1; 73 2, 3, 4,
 5; 74 1; 76 4; 78; 79 2, 6; 80
 3; 81 3; 82 3; 83 2; 86 4, 8,
 9; 88; 94 2, 3; 95 2, 4, 5, 7;
 96 1, 4, 5; 97 1, 2; 98 2; 99;
 100 3; 102 1; 103 2; 104 1, 2, 3,
 4; 105 1; 106 1; 107 1; 108 1,
 4; 109 1. v. Απτική.

INDEX NOMINVM

- Αθήναιος Λακεδαιμόνιος** IV 119
 2; 122 1.
Αθως IV 109 2. V 3 6; 35 1;
 82 1.
Αιαντίδης Λαμφακηνός VI 59 3, 4.
Αιγαῖον πέλαγος I 98 2. IV 109
 2.
Αιγάλεως II 19 2.
Αίγυνα I 105 2, 3, 4; 139 1; 140 3.
 II 27 1; 31 1. III 72 1. V 53.
 VI 32 2. VII 20 3; 26 1; 57 2.
 VIII 92 3. *Αίγυνῆται* I 14 3;
 41 2; 67 2; 105 2, 3; 108 4.
 II 27 1, 2. III 64 3. IV 56 2;
 57 1, 2, 3, 4. V 74 3. VII 57
 2. VIII 69 3. *Αίγυναία δραχμή*
 V 47 6. *A. ὀβολός* V 47 6.
Αιγύτιον III 97 2, 3.
Αἴγυπτος I 104 1; 105 3; 109 1,
 2; 110 2, 3, 4; 112 3, 4. II 48
 1. IV 53 3. VIII 35 2. *Ai-*
γύπτιοι I 104 2; 109 4; 110 2;
 130 1.
Αἰείμηνος Πλαταιεύς III 52 5.
Αἴθαιῆς I 101 2.
Αἴθιοπία II 48 1.
Αἴμος II 96 1.
Αἰνέας Κορίνθιος IV 119 2.
Αἶνησας Λακεδαιμόνιος II 2 1.
Αἶνινες V 51 1.
Αἶνος IV 28 4. *Aῖνοι* VII 57 5.
Αἴολάδας Θηβαῖος IV 91.
Αἴολῆς IV 42 2. VII 57 5. VIII
 108 4. *Αἰολικὰ πολίσματα* IV
 52 3.
Αἴολίς III 31 1; 102 5.
Αἴόλου νῆσοι III 88 1; 115 1.
Αἴραι VIII 19 4; 20 2.
Αἴσουμιδης Κερκυραῖος I 47 1.
Αἴσων Ηργεῖος V 40 3.
Αἴτην III 116 1.
Αἴτωλία III 96 1; 102 3, 5; 105 3;
 114 1. *Αἴτωλοί* I 5 3. III 94
 3, 4, 5; 95 1, 2, 3; 96 3; 97 1,
- 3; 98 1, 2, 5; 100 1; 102 2, 7.**
VII 57 9. Αἴτωλικὸν πάθος IV
 30 1.
Αἰκαμαντὶς φυλὴ IV 118 11.
Αἰκανθός IV 84 1; 114 3; 120
 3. V 18 5. *Αἰκάνθοι* IV 85 1;
 88 1; 124 1. V 18 6.
Αἰκανθός Λακεδαιμόνιος V 19 2;
 24 1.
Αἰκαρνάν ὁ Άλκμέωνος II 102 6.
Αἰκαρνάνες I 5 3. II 7 3; 9 4;
 30 1; 68 7, 8; 80 1; 81 1, 8;
 83 1; 102 2. III 7 1, 3; 94 1, 2;
 95 1, 2; 102 3; 105 1, 2, 4; 106
 3; 107 2, 4; 108 1, 3; 109
 1, 2; 110 1; 111 3; 112 8;
 113 6; 114 2, 3. IV 49; 77
 1, 2; 89 1; 101 3. VII 57 10;
 60 4; 67 2. *Αἰκαρνανία* I 111
 3. II 30 2; 33 2; 80 1, 8;
 83 3; 102 1; 103 1. III 102
 6; 106 1, 2. IV 2 4. VII 31 2,
 5. *Αἰκαρνανικὸν πεδίον* II 102 2.
Αἰκεσίνης IV 25 8.
Αἰκράγας VI 4 4. VII 46; 50 1.
Αἰκραγαντῖνοι V 4 6. VII 32 1;
 33 2; 58 1.
Αἰκράγας ποταμός VI 4 4.
Αἴκραι VI 5 2.
Αἴκραιον Λέπας VII 78 5.
Αἴκρωθων IV 109 3.
Αἴκταιαι πόλεις IV 52 3.
Αἴκτη IV 109 1. V 35 1.
Αἴκτιον I 29 3; 30 3.
Αἴλέξανδρος Μακεδόνων βασιλεύς I
 57 2; 137 1. II 29 7; 95 1;
 99 3, 6.
Αἴλέξαρχος Κορίνθιος VII 19 4.
Αἴλεξικλῆς Αθηναῖος VIII 92 4;
 93 1; 98 1.
Αἴλεξιππίδας Λακεδαιμόνιος VIII
 58 1.
Αἴληξ III 99.
Αἱαράτιοι IV 93 4.

INDEX NOMINVM

- Άλης I 105 1. Άλιας II 56 5.
 IV 45 2.
 Άλικαρνασσός VIII 42 4. Άλι-
 καρνασσῆς VIII 108 2.
 Άλικυαῖοι VII 32 1.
 Άλκαῖος Αθηναῖος V 19 1; 25 1.
 Άλκαμένης Λακεδαιμόνιος VIII 5
 1, 2; 8 2; 10 2, 4; 11 3.
 Άλκιβιάδης Αθηναῖος V 43 2; 45
 1, 2, 4; 46 5; 52 2; 53; 55
 4; 56 3; 61 2; 76 3; 84 1.
 VI 8 2; 15 2; 19 1; 28 1, 2;
 29 3; 48; 50 1; 51 1; 53 1;
 61 1, 3, 4, 7; 74 1; 88 9, 10;
 93 1. VII 18 1. VIII 6 3; 11
 3; 12 1; 14 1, 2; 17 1, 2; 26 3;
 45 1; 46 5; 47 1, 2; 48 1, 2, 3,
 4, 7; 49; 50 1, 2, 3, 4, 5; 51
 1, 2, 3; 52; 53 1, 2, 3; 54 2, 3;
 56 2, 3, 4; 63 4; 65 2; 68
 3; 70 1; 76 7; 81 1, 2, 3; 82
 3; 83 1, 2; 85 2, 4; 86 1, 4, 8;
 87 1; 88; 89 1, 2, 4; 90 1;
 97 3; 108 1.
 Άλκιβιάδης Λακεδαιμόνιος VIII 6
 3.
 Άλκίδας Λακεδαιμόνιος III 16 3;
 26 1; 30 1; 31 1; 33 1; 69 1,
 2; 76; 79 3; 80 2; 92 5.
 Άλκινάδας Λακεδαιμόνιος V 19 2;
 24 1.
 Άλκινους III 70 4.
 Άλκισθένης Αθηναῖος III 91 1.
 IV 66 3. VII 16 2.
 Άλκιφρων Ἀργεῖος V 59 5.
 Άλκμέων II 102 5, 6.
 Άλκμεωνίδαι VI 59 4.
 Άλμωπία II 99 5. Άλμωπες II 99
 5.
 Άλόπη II 26 2.
 Άλύζια VII 31 2.
 Άλυς I 16.
 Άμαξιτός VIII 101 3.
 Άμεινάδης Αθηναῖος II 67 2, 3.
 Άμεινίας Λακεδαιμόνιος IV 132 3.
 Άμεινοκλῆς Κορίνθιος I 13 3.
 Άμμέας Πλαταιεύς III 22 3.
 Άμόργης Πέρσης VIII 5 5; 19 2;
 28 2, 3, 4, 5; 54 3.
 Άμπελίδας Λακεδαιμόνιος V 22 2.
 Άμπρακία II 80 3. III 113 6; 114
 4. IV 42 3. Άμπρακικὸς κόλ-
 πος I 29 3; 55 1. II 68 3. III
 107 1. IV 49. Άμπρακιώται
 I 26 1; 27 2; 46 1. II 9 2, 3;
 68 1, 5, 6, 7, 9; 80 1, 3, 5; 81 3.
 III 69 1; 102 6, 7; 105 1, 2, 4;
 106 1, 3; 107 2, 4; 108 2; 109
 2; 110 1; 111 2, 3, 4; 112 1,
 3, 8; 113 1, 2, 4; 114 2, 3. VII
 7 1; 25 9; 58 3. Άμπρακιώτιδες
 νῆτες I 48 4. VI 104 1. VIII
 106 3.
 Άμύκλαιον V 18 10; 23 5.
 Άμύντας Μακεδών II 95 3; 100 3.
 Άμύρταιος Αἰγύπτιος I 110 2; 112
 3.
 Άμφιάραος II 68 3; 102 5.
 Άμφίας Ἐπιδαύριος IV 119 2.
 Άμφίδωρος Μεγαρεύς IV 119 2.
 Άμφιλοχία II 68 1, 3, 4. III 102
 6; 105 2. Άμφιλοχική II 68 5.
 Ά. ὥρη III 112 2. Άμφιλοχοι
 II 68 5, 7; 102 2. III 107 2, 4;
 110 1; 112 6, 7; 113 6; 114 2, 3.
 Άμφιλοχος II 68 3.
 Άμφίπολις I 100 3. IV 102 1, 3;
 103 2; 104 4, 5; 106 4; 107
 2; 108 1, 3; 109 1; 132 3.
 V 3 6; 6 1, 3, 4, 5; 7 4; 8 1;
 11 3; 14 1; 16 1; 18 5; 21 1;
 26 5; 35 3, 5; 46 2; 83 4.
 VII 9. Άμφιπολῖται IV 103 5;
 104 1; 105 1, 2. V 9 7; 11 1.
 Άμφισσῆς III 101 2.
 Άναια III 32 2. IV 75 1. VIII
 19 1. Άναιται III 19 2.
 Άναιτις ναῦς VIII 61 2.

INDEX NOMINVM

- Ἀνάκειον** VIII 93 1.
Ἀνακτόριον I 55 1. II 80 3. III
 114 3. IV 49. V 30 2. VII
 31 2. **Ἀνακτόρια** I 29 2. **Ἀνα-**
κτόριοι I 46 1. II 9 2; 80 5;
 81 3.
Ἀνάξανδρος Θηβαῖος VIII 100 3.
Ἀναξίλας Ῥηγίνων τύραννος VI 4
 6.
Ἀναπος ποταμὸς ἐν Ἀκαρνανίᾳ II
 82.
Ἀναπος ποταμὸς ἐν Σικελίᾳ VI 66
 2; 96 3. VII 42 6; 78 3.
Ἀνδοκίδης Ἀθηναῖος I 51 4.
Ἀνδροκλῆς Ἀθηναῖος VIII 65 2.
Ἀνδροκράτης ἥρως III 24 1.
Ἀνδρομένης Λακεδαιμόνιος V 42 1.
Ἀνδρος II 55 1. VI 96 3. **Ἀνδροι**
 IV 42 1; 84 1; 88 2; 103 3;
 109 3. V 6 1. VII 57 4. VIII
 69 3.
Ἀνδροσθένης Ἀρκάς V 49 1.
Ἀνήριστος Λακεδαιμόνιος II 67 1.
Ἀνθεμοῦς II 99 6; 100 4.
Ἀνθεστηριών II 15 4.
Ἀνθήνη V 41 2.
Ἀντανδρος IV 52 3; 75 1. VIII
 109 1. **Ἀντάνδριοι** VIII 108 4.
Ἀντιγένης Ἀθηναῖος II 23 2.
Ἀντικλῆς Ἀθηναῖος I 117 2.
Ἀντιμενίδας Λακεδαιμόνιος V 42
 1.
Ἀντίμυητος Ἀθηναῖος III 105 3.
Ἀντίοχος Ὁρεστῶν βασιλεύς II 80
 6.
Ἀντιππος Λακεδαιμόνιος V 19 2;
 24 1.
Ἀντισθένης Λακεδαιμόνιος VIII
 39 1, 2; 61 2.
Ἀντισσα III 18 1, 2; 28 3. VIII
 23 4. **Ἀντισσαῖοι** III 18 2.
Ἀντίφημος Ῥόδιος VI 4 3.
Ἀντιφῶν Ἀθηναῖος VIII 68 1; 90
 1, 2.
Ἄξιός II 99 4.
Ἀπιδανός IV 78 5.
Ἀποδωτοί III 94 5; 100 1.
Ἀπολλόδωρος Ἀθηναῖος VII 20 1.
Ἀπόλλων I 13 6; 29 3. II 102 5.
 III 3 3; 94 2; 104 2, 4, 5. IV
 76 4; [90 1]; 97 4; 118 1. V
 18 2; 23 5; 47 11; 53 1. VI
 3 1; 54 6, 7. VII 26 2. VIII 35
 2.
Ἀπολλωνία I 26 2.
Ἀπολλώνιον II 91 1.
Ἀργιλος V 18 5. **Ἀργύλιοι** I 132
 5. IV 103 3, 4. V 6 3.
Ἀργύνος VIII 34.
Ἀργινοῦσαι VIII 101 2.
Ἀργος τὸ Ἀμφιλοχικόν II 68 1, 3,
 7, 9. III 102 6, 7; 105 1, 2;
 106 1; 107 2; 108 2; 112 8.
Ἀργεία III 105 1; 106 3. **Ἀρ-**
γεῖοι II 68 2, 6, 9. III 105 1;
 106 3; 107 1.
Ἀργος τὸ ἐν Πελοποννήσῳ I 9 4;
 135 3; 137 3. II 2 1; 68 3; 99
 3. IV 42 3; 133 2. V 27 2; 30
 1; 31 1; 36 1; 37 5; 38 4; 41
 2, 3; 43 3; 47 4, 9, 10; 57 1;
 58 3; 63 1; 65 2, 5; 76 1, 2, 3;
 80 2; 81 2; 82 4; 83 1; 84 1.
 VI 61 3; 95 1; 105 1, 3. VII
 18 3; 20 1. VIII 86 9. **Ἀρ-**
γεία II 27 2; 80 8. IV 56 2.
 V 75 4; 83 2; 116 1. VI 7 1.
Ἀργεῖοι I 3 3; 102 4; 107 5.
 II 9 2; 67 1. IV 133 3. V 14
 4; 22 2; 27 2; 28 1, 2, 3; 29 1,
 4; 30 1, 4, 5; 31 1, 5, 6; 32 3, 5,
 6; 33 2; 36 1; 37 2, 3, 4, 5; 38
 1, 3, 4; 40 1, 3; 41 2; 42 1; 43
 2, 3; 44 1, 3; 45 1, 3, 4; 46 1, 3,
 4, 5; 47 1, 2, 3, 4, 5, 8, 10 11; 48
 2; 50 3, 5; 52 2; 53; 54 3; 55 1,
 2, 4; 56 2, 4, 5; 58 1, 2, 3, 4;
 59 1, 2, 3, 4, 5; 60 1, 3, 5; 61

INDEX NOMINVM

- Ι, 2; 3; 62 1; 64 1; 65 1, [4], 5;
 66 1; 67 2; 69 1, 2; 70; 72 3, 4;
 73 1, 2, 3, 4; 74 3; 75 4; 76 3;
 77 1, 2, 7; 78; 79 1, 2, 3; 80 2,
 3; 81 1, 2; 82 2, 4, 5, 6; 83 3, 4;
 84 1; 115 1; 116 1. VI 7 1, 2;
 29 3; 43; 61 3, 5; 67 1; 68 2;
 69 3; 70 2; 89 3; 95 1; 100 2;
 101 6; 105 1, 2, 3. VII 20 1, 3;
 26 1, 3; 44 6; 57 6, 9. VIII 25
 1, 3, 4, 5; 27 6; 86 8, 9; 92 2.
Αριανθίδας Θηβαῖος IV 91.
Αρισταγόρας Μιλήσιος IV 102 2.
Αρίσταρχος Αθηναῖος VIII 90 1;
 92 6, 9; 98 1, 3.
Αριστείδης Αρχίππου Αθηναῖος
 IV 50 1; 75 1.
Αριστείδης Λυσαμάχου Αθηναῖος I
 91 3. V 18 5.
Αριστεὺς Άδειμάντου Κορίνθιος I
 60 2; 61 1, 3; 62 1, 2, 3, 6;
 63 1; 65 1. II 67 1, 4.
Αριστεύς Λακεδαιμόνιος IV 132 3.
Αριστεύς Πελλίχου Κορίνθιος I 29
 2.
Αριστογείτων Αθηναῖος I 20 2;
 VI 54 1, 2, 3; 56 2; 57 1, 4;
 59 1.
Αριστοκλείδης Αθηναῖος II 70 1.
Αριστοκλῆς Λακεδαιμόνιος V 71
 3; 72 1.
**Αριστοκλῆς Λακεδαιμόνιος Πλει-
 στοάνακτος ἀδελφός** V 16 2.
Αριστοκράτης Αθηναῖος V 19 2;
 24 1. VIII 9 2; 89 2; 92 2, 4.
Αριστόνος Γελώς VI 4 4.
Αριστόνος Λαρισαῖος II 22 3.
Αριστοτέλης Αθηναῖος III 105 3.
Αριστοφῶν Αθηναῖος VIII 86 9.
Αρίστων Κορίνθιος VII 39 2.
Αριστώνυμος Αθηναῖος IV 122 1,
 3, 4.
Αριστώνυμος Κορίνθιος II 33 1.
 IV 119 2.
- Ἄριφρων Αθηναῖος** IV 66 3.
Ἀρκαδία I 2 3. V 29 1; 33 1;
 58 2; 61 4. VII 58 3. **Ἀρκάδες**
 I 9 4. III 34 2, 3. V 31 2;
 49 1; 57 2; 58 4; 60 3; 64 3,
 5; 67 1, 2. VII 19 4; 57 9.
 VIII 3 2.
- Ἀρκεσίλαος Λακεδαιμόνιος** V 50
 4; 76 3. VIII 39 2.
Ἀρκτοῦρος II 78 2.
Ἀρματοῦς VIII 101 3.
Ἀρμόδιος Αθηναῖος I 20 2. VI 53
 3; 54 1, 2, 3, 4; 56 1, 2; 57
 1, 4; 59 1.
Ἀρναί IV 103 1.
Ἀρηη I 12 3.
Ἀρνισα IV 128 3.
Ἀρπάγιον VIII 107 1.
Ἀρπίνη V 50 3.
Ἀρραβᾶνος Λυγκηστῶν βασιλεὺς
 IV 79 2; 83 1, 2, 3, 4, 5; 124 1, 2,
 4; 125 1, 2; 127 2.
Ἀρριανά VIII 104 2.
Ἀρσάκης Πέρσης VIII 108 4.
Ἀρτάβαζος Πέρσης I 129 1, 3; 132
 5.
Ἀρταξέρξης Πέρσῶν βασιλεὺς I
 104 1; 137 3. IV 50 3. VIII
 5 4.
Ἀρτας Μεσσάπιος VII 33 4.
Ἀρταφέρνης Πέρσης IV 50 1, 3.
Ἀρτεμις III 104 5. VI 44 3.
 VIII 109 1.
Ἀρτεμίσιον III 54. 4.
Ἀρτεμίσιος μῆν V 19 1.
Ἀρχεδίκη Ἰππίου θυγάτηρ VI 59
 3.
Ἀρχέλαος Μακεδόνων βασιλεὺς II
 100 2.
Ἀρχέστρατος Αθηναῖος I 57 6.
Ἀρχέστρατος Χαιρέου πατήρ VIII
 74 1.
Ἀρχέτιμος Κορίνθιος I 29 2.
Ἀρχίλας Καμαριναῖος IV 25 7.

INDEX NOMINUM

- Ἄρχιας Κορίνθιος** VI 3 2.
Ἄρχιδαμος Λακεδαιμονίων βασιλεύς I 79 2; 85 3. II 10 3; 12 1, 4; 13 1; 18 3, 5; 19 1; 20 1, 5; 47 2; 71 1, 2; 72 1, 2; 74 2. III 1 1; 89 1. IV 2 1. V 54 1; 57 1; 83 1. VII 19 1.
Ἄρχιππος Ἀθηναῖος IV 50 1.
Ἄρχωνίδης Σικελῶν βασιλεὺς VII 1 4.
Ἀσία I 9 2; 109 3. II 67 1; 97 6. IV 75 2. V 1. VIII 39 3; 58 2. **Ἀσιανή** v. *Μαγνησία*.
Ἀσίνη IV 13 1; 54 4. VI 93 3.
Ἀσπενδος VIII 81 3; 87 1, 2, 3, 6; 88; [99]; 108 3.
Ἀσσίναρος VII 84 2.
Ἀσσύρια γράμματα IV 50 2.
Ἀστακός II 30 1; 33 1; 102 1.
Ἀστυμάχος Πλαταιεύς III 52 5.
Ἀστύχος Λακεδαιμόνιος VIII 20 1; 23 1, 2, 4; 24 6; 26 1; 29 2; 31 1, 4; 32 3; 33 3; 36 1; 38 1, 4; 39 2; 40 1, 3; 41 3; 42 1; 45 1; 50 2, 3, 5; 61 1, 2; 63 1, 2; 68 3; 78; 79 1; 83 3; 84 1, 3; 85 1, 4.
Ἀσώπιος Ἀθηναῖος Φορμίωνος πατήρ I 64 2.
Ἀσώπιος Φορμίωνος Ἀθηναῖος III 7 1, 3.
Ἀσωπόλαος Πλαταιεύς III 52 5.
Ἀσωπός II 5 2.
Ἀταλάντη νῆσος II 32. III 89 3. V 18 7.
Ἀταλάντη πόλις II 100 3.
Ἀτιντάνες II 80 6.
Ἀτραμύττιον V 1. VIII 108 4.
Ἀτρεύς I 9 2.
Ἀττική I 2 5, 6; 9 2; 58 1; 71 4; 101 1; 109 2; 114 1, 2; 125 2; 126 6; 138 6; 143 4. II 6 2; 10 1; 13 1; 15 1; 18 1, 2; 19 1, 2; 21 1; 23 3; 32; 47 2, 3; 56 3, 6; 57 2; 70 1; 71 1. III 1 1; 13 5; 15 1; [17 2]; 25 1; 26 1, 3; 34 1; 89 1. IV 2 1; 6 1, 2; 8 1. V 16 3; 20 1. VI 91 6; 92 5. VII 18 1; 19 1, 3. VIII 95 2; 96 2.
Ἀττικαὶ νῆσοι I 47 1; 48 3; 49 4; 50 4; 52 1; 54 2; 60 1. II 80 4; 91 1, 3. III 4 2; 32 3; 70 2, 6; 81 2; 109 1; 112 7. IV 8 2, 5. VI 43. VII 1 2; 19 5; 34 1. VIII 13; 23 1; 28 2. Α. πόλεμος V 28 2; 31 3, 5. Α. ἕερά III 114 1. Α. σπουδαί V 29 2; 36 1. Α. δραχμή VIII 29 1; 45 2. Α. χοῦνξ IV 16 1. Α. ἀγορά I 67 4; 139 1. Α. ἔνγυγραφή I 97 2.
Αὐλῶν IV 103 1.
Αύτοκλῆς Ἀθηναῖος IV 53 1; 119 2.
Αύτοχαρίδας Λακεδαιμόνιος V 12 1.
Αἴφροδίτη VI 46 3.
Αἴφροδιτία IV 56 1.
Αἴφνις I 64 2.
Ἀχαΐα ἡ ἐν Πελοποννήσῳ I 115 1. II 83 3; 84 3. IV 21 3. V 82 1. VII 34 1, 8. **Ἀχαιοί** I 3 3; 111 3. II 9 2; 66 1. III 92 5. IV 120 1. VI 2 3.
Ἀχαΐα Φθιώτις IV 78 1. **Ἀχαιοί** VIII 3 1.
Ἀχαρναί II 19 2; 20 1, 3, 5; 21 2; 23 1. **Ἀχαρνῆς** II 20 4; 21 3.
Ἀχελώος II 102 2, 3, 6. III 7 3; 106 1.
Ἀχερούσια λίμνη I 46 4.
Ἀχέρων I 46 4.
Ἀχιλλεύς I 3 3.
Βάττος Κορίνθιος IV 43 1.
Βέροια I 61 4.

INDEX NOMINVM

- Βιθυνοὶ Θρᾷκες* IV 75 2.
Βισαλτία II 99 6. *Βισαλτικόν* IV 109 4.
Βοιόν I 107 2.
Βοιωτία I 2 3; 12 3; 108 1, 3; 113 1, 3. II 2 1; 18 2. III 61 2; 62 5; 67 3; 91 3; 95 1. IV 76 3; 91; 92 1, 6; 95 3; 99. VII 19 2; 29 2. VIII 98 2. *Βοιωτοί* I 10 4; 12 3; 107 4; 108 2; 111 1; 113 1, 2, 4. II 2 4; 6 2; 9 2, 3; 12 5; 22 2; 23 3; 78 2. III 2 3; 13 1; 20 1; 54 3; 61 2; 62 1, 2; 65 2; 66 1; 87 4; 95 1. IV 70 1; 72 1, 2, 4; 76 4, 5; 77 1; 89 1, 2; 90 1; 91; 92 1; 93 1, 2, 3, 5; 96 1, 3, 4, 8; 97 1, 2, 4; 98 1, 3, 8; 99; 100 1; 101 1, 2; 108 5; 118 2. V 3 5; 17 2; 26 2; 31 6; 32 5, 6, 7; 35 3, 5; 36 1, 2; 37 1, 2, 3, 4; 38 1, 2, 3; 39 2, 3; 40 1, 2, 3; 42 1, 2; 44 1, 3; 46 2, 4; 50 4; 52 1; 57 2; 58 4; 59 2, 3; 60 3; 64 4. VI 61 2. VII 19 3; 43 7; 45 1; 57 5; 58 3. VIII 3 2; 5 2; 43 3; 60 1; 98 2, 3, 4. *Βοιωτιαι νῆες* VIII 106 3.
Βόλβη I 58 2. IV 103 1.
Βολίσκος VIII 24 3.
Βοριάδης Εύρυτάν III 100 1.
Βορμίσκος IV 103 1.
Βοττία II 99 3. *Βοττιαία* II 100 4. *Βοττική* I 65 2. II 79 2; 101 5. *Βοττιαῖοι* I 57 5; 58 1. II 79 1, 7; 99 3; 101 1. IV 7.
Βούδορον II 94 3. III 51 2.
Βουκολιών IV 134 2.
Βουφράς IV 118 4.
Βρασίδας Σπαρτιάτης II 25 2; 85 1; 86 6; 93 1. III 69 1, 2; 76; 79 3. IV 11 4; 70 1; 71 2; 72 1; 73 1, 4; 78 1, 4; 79 1; 80 5; 81 1, 2; 83 1, 2, 3, 4, 5; 84 1, 2; 88 1; 102 1; 103 1, 4, 5; 104 2; 105 1; 106 2, 4; 107 1; 108 2, 5; 109 1, 5; 111 1; 112 1, 3; 114 1; 116 1, 2; 117 1, 2; 120 1, 2; 121 1; 122 2, 3, 4; 123 1, 2, 4; 124 1, 3, 4; 125 1, 2; 127 1, 2, 128 3, 5; 129 1; 132 1, 2, 3; 135 1. V 2 3, 4; 3 3; 6 3, 5; 7 1; 8 1; 10 1, 5, 8, 11; 11 1; 13 1; 16 1; 18 7; 34 1; 110 2.
Βρασίδειοι στρατιῶται V 67 1; 71 3; 72 3.
Βραυρώ Πιττακοῦ γυνή IV 107 3.
Βρικινία V 4 4, 6.
Βριλησσός II 23 1.
Βρομερός Λυγκηστής IV 83 1.
Βυζάντιον I 94 2; 128 5, 6; 129 1, 3; 130 1; 131 1. II 97 2. VIII 80 2, 3, 4; 107 1. *Βυζάντιοι* I 115 5; 117 3.
Βωμῆς III 96 3.
Γαληφός IV 107 3. V 6 1.
Γανύλιτης Κάρ VIII 85 2.
Γέλα IV 58. V 4 6. VI 4 3; 5 3. VII 50 1; 57 9; 80 2. *Γελῶοι* IV 58. VI 4 4; 5 3; 67 2. VII 1 4, 5; 33 1; 57 6; 58 1.
Γέλας ποταμός VI 4 3.
Γελεάτης v. "Υβλα.
Γέλων Συρακοσίων τύραννος VI 4 2; 5 3; 94 1.
Γεραιστός III 3 5.
Γεράνεια I 105 3; 107 3; 108 2. IV 70 1.
Γεράστιος μήν IV 119 1.
Γέται II 96 1; 98 4.
Γῆ II 15 4.
Γίγωνος I 61 5.
Γλαύκη VIII 79 2.
Γλαύκων Αθηναῖος I 51 4.
Γόαξις Ἡδῶνος IV 107 3.

INDEX NOMINVM

- Γογγύλος Ἐρετριεύς* I 128 6.
Γογγύλος Κορίνθιος VII 2 1.
Γορτυΐα II 100 3.
Γορτύνιος II 85 5.
Γραική II 23 3. III 91 3.
Γρηστωνία II 99 6; 100 4.
Γύλιππος Σπαρτιάτης VI 93 2;
 104 1, 2. VII 1 1, 4, 5; 2 1,
 2; 3 1, 3; 4 2, 4; 5 1, 2, 3; 6
 2; 7 2; 11 2; 12 1; 21 1, 5;
 22 1; 23 1; 37 2; 42 3; 43 6;
 46; 50 1; 53 1; 57 6; 65 1,
 3; 69 1; 74 2; 79 4; 81 1;
 82 1; 83 2, 3; 85 1, 2; 86 2, 4.
 VIII 13.
Γυρτώνιοι II 22 3.
- Δάιμος Λακεδαιμόνιος* V 19 2; 24 1.
Δαΐμαχος Πλαταιεύς III 20 1.
Δαμάγητος Λακεδαιμόνιος V 19 2;
 24 1.
Δαμάγων Λακεδαιμόνιος III 92 5.
Δαμότιμος Σικυώνιος IV 119 2.
Δαναοί I 3 3.
Δάρδανος VIII 104 2.
Δαρεικὸς στατήρ VIII 28 4.
*Δαρεῖος Ἀρταξέρξου Περσῶν βασι-
 λεὺς* VIII 5 4; 37 1, 2; 58 1.
*Δαρεῖος Ὑστάσπου Περσῶν βασι-
 λεὺς* I 14 2; 16. IV 102 2. VI
 59 3, 4.
Δασκοῦλητος σατραπεία I 129 1.
Δάσκων VI 66 2.
Δάσκων Συρακόσιος VI 5 3.
Δαυλία II 29 3. *Δαυλιὰς ὅρνις* II
 29 3.
Δαφνοῦς VIII 23 6; 31 2.
Δεινάδας Λακεδαιμόνιος VIII 22
 1.
Δεινίας Αθηναῖος III 3 2.
Δεκέλεια VI 91 6; 93 2. VII 18
 1; 19 1, 2; 20 1; 27 2, 3, 5; 28
 1, 4; 42 2. VIII 3 1; 5 3; 69
 1; 70 2; 71 1, 3; 98 1, 2.
- Δελφίνιον* VIII 38 2; 40 3.
Δελφοί I 25 1; 28 2; 112 5; 118
 3; 121 3; 126 4; 132 2; 134
 4; 143 1. III 57 2; 92 5;
 101 1. IV 134 1. V 16 2; 18
 2; 32 1.
Δέρδας Μακεδών I 57 3; 59 2.
Δερκυλίδας Σπαρτιάτης VIII 61 1;
 62 1.
Δερσαῖοι II 101 3.
Δευκαλίων I 3 2.
Δήλιον IV 76 4, 5; 89 1; 90 1, 4;
 93 2; 96 7, 9; 97 1, 3; 100 1;
 101 1, 5. V 14 1; 15 2.
Δῆλος I 8 1; 96 2. II 8 3. III 29
 1; 104 1, 2, 3, 4, 6. V 1; 32
 1. VIII 77; 80 3; 86 1; 108 4.
Δήλιον V 1; 32 1. VIII 108 4.
Δήλια III 104 2. *Δηλιακὸς
 χορός* III 104 5.
Δημηάρατος Αθηναῖος VI 105 2.
Δήμαρχος Συρακόσιος VIII 85 3.
Δημέας Αθηναῖος V 116 3.
Δημόδοκος Αθηναῖος IV 75 1.
Δημοσθένης Αθηναῖος III 91 1; 94
 2, 3; 97 1; 98 5; 102 3; 105
 3; 107 1, 2, 3, 4; 108 1; 109
 1, 2; 110 1; 112 1, 2, 4; 113
 6; 114 1, 2. IV 2 4; 3 1, 2; 5 2;
 8 3, 4; 9 1; 11 1, 2; 29 1, 2;
 32 3, 4; 36 1; 37 1; 38 1; 66
 3; 67 2, 5; 76 1; 77 1, 2; 89
 1; 101 3. V 19 2; 24 1; 80
 3. VII 16 2; 17 1; 20 2, 3;
 26 1, 3; 27 1; 29 1; 31 1, 2,
 5; 33 3; 35 1; 42 1, 3; 43 1,
 5; 47 3; 48 1; 49 2; 55 1;
 57 10; 69 4; 72 3; 75 1; 78
 1, 2; 80 1, 4; 81 2, 4; 82 2; 83
 1; 85 3; 86 2, 3.
- Δημοτέλης Μεσσήνιος* IV 25 11.
Διαγόρας Θούριος VIII 35.
Διάκριτος Λακεδαιμόνιος II 12 1.
Διάστα I 126 6.

INDEX NOMINUM

- Διδύμη** III 88 2.
Διειτρέφης Αθηναῖος (α) III 75 1.
 IV 53 1; 119 2; 129 2. (β)
 VII 29 1. VIII 64 1.
Διέμπορος Θηβαῖος II 2 1.
Διόδοτος Αθηναῖος III 41; 49 1.
Δῖοι II 96 2. **Διακὸν γένος** VII
 27 1.
Διομέδων Αθηναῖος VIII 19 2; 20
 2; 23 1; 24 2; 54 3; 55 1;
 73 4, 5.
Διόμυλος Άνδριος VI 96 3; 97 3, 4.
Δῖον τὸ ἐν Αθῷ IV 109 3, 5.
Διῆς V 35 1; 82 1.
Δῖον τὸ ἐν Μακεδονίᾳ IV 78 6.
Διόνυσος II 15 4. III 81 5. [VIII
 94 1.] **Διονύσια τὰ παλαιά** II
 15 4. **Δ. τὰ ἐν ἀστεί** V 20 1;
 23 4. **Διονυσιακὸν θέατρον** VIII
 93 1. **Διονύσιον** VIII 93 3.
Διόσκοροι III 75 3. **Διοσκόρειον**
 IV 110 1.
Διότιμος Αθηναῖος I 45 2. VIII
 15 1.
Δίφιλος Αθηναῖος VII 34 3.
Δόρθρος II 98 2; 99 1; 100 3.
Δολοπία II 102 2. **Δόλοπες** I 98 2.
 V 51 1.
Δόρκις I 95 6.
Δραβησκός I 100 3. IV 102 2.
Δρυμοῦσσα VIII 31 3.
Δρύοπες VII 57 4.
Δρυὸς κεφαλαὶ III 24 1.
Δρῶοι II 101 3.
Δύμη II 84 3, 5.
Δωριεὺς Ρόδιος III 8 1. VIII 35
 1; 84 2.
Δωριῆς I 12 3; 18 1; 124 1. II
 9 4. IV 42 2; 61 2; 64 3. V
 9 1; 54 2. VI 6 2; 77 1; 80
 3; 82 2. VII 5 4; 57 2,
 4, 6, 7, 9; 58 3. VIII 25 5.
Δωρικαὶ πόλεις III 86 2. **Δ.**
πόλεμος II 54 2, 3. **Δ. γένος** I
 24 2. VII 44 6. **Δ. νόμιμα** VI 4
 3. **Δ. γλώσσα** III 112 4. VI 5 1.
Δωριῆς τῆς Δωρίδος I 107 2. III
 92 3, 4. **Δωρικὴ πόλις** III 95 1;
 102 1.
Δῶρος Φαρσάλιος IV 78 1.

***Εβρος** II 96 4.
***Ἐγεστα** VI 2 3; 6 3; 44 4; 46
 1, 3, 5; 62 1, 4; 88 6; 98 1.
***Ἐγεσταῖον** VI 6 2, 3; 8 1, 2; 10
 5; 11 2, 7; 13 2; 19 1; 21 1;
 22; 33 2; 37 1; 46 2, 3; 47;
 48; 62 1, 3; 77 1, 98 1. VII
 57 11.
Εἰδομενή II 100 3.
Εἴλωτες I 101 2; 128 1; 132 4,
 5. II 27 2. III 54 5. IV 8
 9; 26 5, 6; 41 3; 56 2; 80 2,
 3. V 14 3; 34 1; 35 6, 7; 56
 2, 3; 57 1; 64 2. VII 19 3;
 26 2; 58 3.
***Ἐκκριτος Σπαρτιάτης** VII 19 3.
***Ἐλαιᾶτις** I 46 4.
***Ἐλαιοῦς** VIII 102 1, 2; 103 1, 3;
 107 2. ***Ἐλαιούσιοι** VIII 107 2.
***Ἐλαφηβολιών** IV 118 12. V 19 1.
***Ἐλένη** I 9 1.
***Ἐλευθέριος Ζεύς** II 71 2.
***Ἐλευσίνιον** II 17 1.
***Ἐλευσίς** I 114 2. II 19 2; 20 3;
 21 1. IV 68 5. ***Ἐλευσίνιοι** II
 15 1.
***Ἐλιμιῶται** II 99 2.
***Ἐλέξος Μεγαρεύς** VIII 80 3.
***Ἐλλάνικος** I 97 2.
***Ἐλλάς** I 2 1, 6; 3 1; 5 3; 6 1, 2;
 10 2, 5; 12 1, 4; 13 1, 2; 14
 2; 17; 18 1, 2; 23 1; 31 1;
 32 5; 35 3; 68 3; 69 1; 77 6;
 88; 122 3; 123 1; 124 3; 128
 7; 143 1. II 8 1, 4; 11 2; 27
 2; 41 1; 71 2. III 32 2; 54
 3; 57 1; 62 1, 5; 63 3. IV

INDEX NOMINUM

- 85 1; 92 4; 108 2; 121 1. VI
 17 5; 18 4; 59 3; 92 5. VII
 63 3; 66 2. VIII 2 4. *Ελλη-
 νεις I 1 2; 3 2, 3, 4; 5 1; 12
 2; 13 5; 15 1, 2; 18 2, 3; 20
 3; 23 5; 25 4; 31 2; 36 3;
 41 1; 50 2; 69 4; 74 1; 75 1;
 82 1; 89 2; 94 1; 95 1, 3; 109
 4; 110 1; 118 2; 124 3; 130
 1; 132 2; 137 4; 138 2, 6;
 139 3; 140 3; 141 6. II 8 3;
 12 3; 36 4; 42 2; 64 3; 71 2;
 74 2; 80 5; 81 4, 5; 101 2, 4.
 III 9 1; 10 3; 13 1; 14 1, 2;
 54 1, 4; 56 4, 5; 57 1, 4; 58
 1, 3, 5; 59 1, 2, 4; 62 2; 63
 1, 3; 64 1, 4; 67 6; 92 5; 103
 1; 109 2; 116 2. IV 18 1; 20
 2; 25 9, 12; 40 1, 60 1; 78
 2; 85 5; 86 1; 87 3, 6; 95 3;
 97 2; 98 2; 124 1; 127 2; 128
 2. V 6 5; 9 9; 27 2; 28 1, 3;
 50 1, 2; 75 3; 106. VI 1 1;
 2 5, 6; 3 1; 6 1; 11 4; 16
 2; 17 5; 18 2; 31 4; 33 5;
 39 2; 72 3; 76 4; 77 1; 83 1;
 87 3; 90 3. VII 28 3; 42 1; 56
 2, 58 2, 3; 66 2; 86 5. VIII 2
 1; 43 3; 45 4; 46 1, 2, 3; 57 2;
 [69 4]. *Ελλάς πόλεις VI 62 2.
 *Ελληνίδες πόλεις I 35 2. II 97
 3. III 113 6. VI 20 2; 46 3.
 VII 80 2. VIII 5 5. *Ελληνικόν
 I 1 1; 6 6; 15 3; 138 2. III
 57 2; 82 1; 83 1. IV 20 4. VI
 90 3. *Ελληνικαὶ πόλεις I 17.
 *Ε. ἔθνη VIII 58 3. *Ε. χωρία I
 80 3. VII 60 2. *Ε. στρατό-
 πεδον II 81 7. V 60 3. VII 75
 7. *Ε. ἔργα I 97 2. VII 87 5.
 VIII 87 4. *Ε. ἀρχή I 128 3.
 *Ε. δύναμις VI 31 1. *Ε. πόλε-
 μος I 112 2; 128 3. *Ε. μάχη
 V 74 1. *Ε. θάλασσα I 4.
- *Ελλην I 3 2.
 *Ελληνοταπίαι I 96 2.
 *Ελλήσποντος I 89 2; 128 3. II
 9 4; 67 1, 3; [96 1]. IV 75
 1. VIII 6 1, 2; 8 2; 22 1;
 23 5; 39 2; 61 1; 62 1, 3; 79
 3, 5; 80 3, 4; 86 4; 96 4; 99;
 100 1, 5; 101 3; 103 2; 106
 1; 108 3, 4; 109 1. *Ελλην-
 πόντοι VI 77 1.
 *Ελλομενός III 94 1.
 *Ελος IV 54 4.
 *Ελυμοι VI 2 3, 6.
 *Ελωρίνη ὁδός VI 66 3; 70 4.
 VII 80 5.
 *Εμβατον III 29 2; 32 1.
 *Εμπεδίας Λακεδαιμόνιος V 19 2;
 24 1.
 *Ενδιος Λακεδαιμόνιος V 44 3.
 VIII 6 3; 12 1, 2, 3; 17 2.
 *Εννεέν IV 78 3.
 *Εννέα ὁδοί I 100 3. IV 102 3.
 *Εννεάκρουνος II 15 5.
 *Εντιμος Κρής VI 4 3.
 *Ενναδιον IV 67 2.
 *Εξήκεστος Συρακόσιος VI 73 1.
 *Εορδία II 99 5. *Εορδοί II 99 5.
 *Επίδαμνος I 24 1; 26 1, 3; 27 1;
 28 1, 4, 5; 29 1, 4, 5; 34 2;
 38 5; 146. III 70 1. *Επιδά-
 μνοι I 24 3, 6; 25 1, 2; 26 3, 4, 5.
 *Επίδαυρος II 56 4, 5. IV 45 2.
 V 53; 55 1; 56 1, 5; 75 5;
 77 1, 2; 80 3. VI 31 2. VIII
 92 3; 94 2. *Επίδαυρία IV 45 2.
 V 54 3, 4; 55 2, 4. VIII 10 3.
 *Επίδαύροι I 27 2; 105 1, 3; 114
 1. IV 119 2. V 53; 54 4;
 55 1; 56 4; 57 1; 58 4; 75 4;
 77 4; 80 3. VIII 3 2. *Επι-
 δαύριος πόλεμος V 26 2.
 *Επίδαυρος ἡ Αιγαῖρα IV 56 2. VI
 105 2. VII 18 3; 26 2.
 *Επικλῆς Αθηναῖος I 45 2. II 23 2.

INDEX NOMINVM

- 'Επικλῆς Λακεδαιμόνιος VIII 107 2.
 'Επίκουρος Ἀθηναῖος III 18 3.
 'Επικυδίδας Λακεδαιμόνιος V 12 1.
 'Επιπολαὶ VI 75 1; 96 1, 2, 3; 97
 1, 2, 4, 5; 101 1, 3; 102 1; 103
 1. VII 1 1; 2 3; 4 1; 5 1;
 42 4; 43 1, 2, 4; 44 8; 45 1;
 46; 47 3.
 'Επιτάδας Λακεδαιμόνιος IV 8 9;
 31 2; 33 1; 38 1; 39 2.
 'Ερασινίδης Κορίνθιος VII 7 1.
 'Ερασίστρατος Ἀθηναῖος V 4 1.
 'Ερατοκλείδης Κορίνθιος I 24 2.
 'Ερεσος III 18 1; 35 1. VIII 23
 2, 4; 100 3, 4, 5; 101 1; 103 2.
 'Ερέσιοι VIII 23 4.
 'Ερέτρια VIII 60 1; 95 2, 4, 6.
 'Ερετριῆς I 15 3; 128 6. IV 123
 1. VII 57 4. VIII 60 1, 2;
 95 3, 4, 5, 6.
 'Ερεχθεὺς Ἀθηναίων βασιλεύς II
 15 1.
 'Ερινεὸς τῆς Ἀχαΐας VII 34 1, 8.
 'Ερινεὸς τῆς Δωρίδος I 107 2.
 'Ερινεὸς ποταμός VII 80 6; 82 3.
 'Ερμαῖ VI 27 1; 28 1, 2; 53 1, 2;
 60 4; 61 1.
 'Ερμαιον VII 29 3.
 'Ερμαιώνδας Θηβαῖος III 5 2.
 'Ερμιονίς II 56 5. 'Ερμιονῆς I 27
 2. VIII 3 2. 'Ερμιονῆς ναῦς I
 128 3; 131 1. VIII 33 1.
 'Ερμοκράτης Συρακόσιος IV 58;
 65 1. VI 32 3; 35 1; 72 2;
 73 1; 75 4; 81; 96 3; 99 2.
 VII 21 3, 5; 73 1, 3. VIII 26
 1; 29 2; 45 3; 85 2, 3, 4.
 'Ερμων Ἀθηναῖος VIII 92 5.
 'Ερμων Συρακόσιος IV 58. VI 32
 3; 72 2.
 'Ερυθραὶ τῆς Βοιωτίας III 24 2.
 'Ερυθραὶ αἱ ἐν Ἰωνίᾳ VIII 24 6;
 28 5; 32 2; 33 3. 'Ερυθραία
 III 29 2; 33 2. VIII 24 2; 33 2.
 'Ερυθραῖοι VIII 5 4; 6 4; 14 2;
 16 1; 33 3.
 'Ερυξ VI 2 3; 46 3.
 'Ερυξιλαῖδας Λακεδαιμόνιος IV
 119 2.
 'Εστίαια VII 57 2. 'Εστιαιῆς I
 114 3. VII 57 2.
 'Εστιόδωρος Ἀθηναῖος II 70 1.
 'Ετεόνικος Λακεδαιμόνιος VIII 23
 4.
 Εὐάλας Σπαρτιάτης VIII 22 1.
 Εὔαρχος Ἀστακοῦ τύραννος II 30
 1; 33 1.
 Εὔαρχος Νάξιος VI 3 3.
 Εὐβοία I 23 4; 114 1, 3; 115 1.
 II 2 1; 14 1; 26 1; 32; 55 1;
 III 3 5; [17 2]; 87 4; 89 2;
 92 4; 93 1. IV 76 4; 109 3.
 VI 3 1; 4 5; 76 2; 84 2. VII
 28 1; 29 2; 57 2, 4. VIII 1
 3; 5 1, 2; 60 1, 2; 74 2; 86
 9; 91 2; 92 3; 95 2, 3, 7;
 96 1, 2, 4; 106 5; 107 2.
 Εὐβοϊῆς I 98 3; 113 2. IV 92 4.
 VIII 5 1; 91 2. Εὐβοϊκά I 87 6.
 Εὐβουλος Χῖος VIII 23 4.
 Εὐεσπερίται VII 50 2.
 Εὐετίων Ἀθηναῖος VII 9.
 Εὐῆνος II 83 3.
 Εὐθύδημος Ἀθηναῖος V 19 2; 24 1.
 VII 16 1; 69 4.
 Εὐθυκλῆς Κορίνθιος I 46 2. III
 114 4.
 Εὐκλείδης Ζαγκλαῖος VI 5 1.
 Εὐκλῆς Ἀθηναῖος IV 104 4.
 Εὐκλῆς Συρακόσιος VI 103 4.
 Εὐκράτης Ἀθηναῖος III 41.
 Εὐκτήμων Ἀθηναῖος VIII 30 1, 2.
 Εὐμάχος Κορίνθιος II 33 1.
 Εὐμολπίδαι VIII 53 2.
 Εὐμολπος 'Ελευσινίων βασιλεύς II
 15 1.
 Εὐξεινος πόντος II 96 1; 97 1, 5.
 Εὐπαῖδας 'Επιδαύριος IV 119 2.

INDEX NOMINUM

- Εὐπάλιον** III 96 2; 102 1.
Εὐπομπίδας Πλαταιεύς III 20 1.
Εύριπίδης Αθηναῖος II 70 1; 79 1.
Εύριπος VII 29 1, 2; 30 1.
Εύρυβατος Κερκυραῖος I 47 1.
Εύρυηλος VI 97 2. VII 2 3; 43 3.
Εύρυλοχος Λακεδαιμόνιος III 100
2; 101 1; 102 5, 7; 105 1, 2, 4;
106 1; 107 4; 108 1; 109 1.
Εύρυμαχος Θηβαῖος II 2 3; 5 7.
Εύρυμέδων I 100 1.
Εύρυμέδων Αθηναῖος III 80 1; 81
4; 85 1; 91 4; 115 5. IV 2
2; 3 1; 8 3; 46 1; 65 3. VI
1 1. VII 16 2; 31 3, 5; 33 3;
35 1; 42 1; 43 2; 49 3; 52 2.
Εύρυσθεύς I 9 2.
Εύρυτᾶνες III 94 5; 100 1.
Εύρυτιμος Κορίνθιος I 29 2.
Εύρωπη I 89 2. II 97 5, 6.
Εύρωπός II 100 3.
Εῦστροφος Αργεῖος V 40 3.
Εὐφαμίδας Κορίνθιος II 33 1. IV
119 2. V 55 1.
Εὐφῆμος Αθηναῖος VI 75 4; 81;
88 1.
Εὐφίλητος Αθηναῖος III 86 1.
Ἐφέσια III 104 3.
Ἐφεσος I 137 2. III 32 2; 33 1.
IV 50 3. VIII 19 3; 109 1.
Ἐφύρη I 46 4.
Ἐχεκρατίδης Θεσσαλῶν βασιλεὺς
I 111 1.
Ἐχετιμίδας Λακεδαιμόνιος IV 119
2.
Ἐχινάδες II 102 3.

Ζάγκλη VI 4 5; 5 1.
Ζάκυνθος II 7 3; 66 1; 80 1. IV
8 2, 3, 5; 13 2. VII 31 2.
Ζακύνθιοι I 47 2. II 94. III 94
1; 95 2. VII 57 7.
Ζευξίδαμος Λακεδαιμόνιος II 19
1; 47 2; 71 1. III 1 1.
- Ζευξίδας Λακεδαιμόνιος** V 19 2;
24 1.
Ζεύς I 103 2; 126 4, 5, 6. II 15
4; 71 2. III 14 1; 70 4; 96 1.
V 16 2, 3; 31 2; 47 11; 50 1.
VIII 19 2. ν. Ἐλευθέριος,
Ιθωμήτης, Μειλίχιος, Νέμειος,
Ολύμπιας.
Ζώπυρος Πέρσης I 109 3.

Ὑγήσανδρος Θεοπιεύς VII 19 3.
Ὑγήσανδρος Λακεδαιμόνιος IV
132 3.
Ἡδωνοί sive Ἡδῶνες I 100 3. II
99 4. IV 102 2, 3; 107 3; 109
4. V 6 4. Ἡδωνικὰ πόλεις I
100 3. IV 107 3.
Ἡετιωνεία VIII 90 1, 3, 4; 91 2;
92 4.
Ἡιών τῆς Θράκης I 98 1. IV 50
1; 102 3; 104 5; 106 3, 4; 107
1, 2; 108 1. V 6 1, 2; 10 3, 8,
10.
Ἡιών τῆς Χαλκιδικῆς IV 7.
Ἡλις II 25 3; 66 1. V 47 4, 9,
10. Ἡλεία II 25 3. V 34 1.
VI 88 9. Ἡλεῖοι I 27 2; 30 2;
46 1. II 9 3; 25 3, 5; 84 5. III
29 2. V 17 2; 31 1, 2, 3, 4, 5;
34 1; 37 2; 43 3; 44 2; 45 3;
47 1, 2, 3, 4, 5, 8, 10; 48 2;
49 1, 3, 5; 50 3; 58 1; 61 1;
62 1, 2; 75 5; 78. VII 31 1.
Ἡπειρωτικὰ ἔθνη III 94 3; 102 6.
Ἡρα III 68 3. IV 133 2.
Ἡραῖς V 67 1.
Ἡραιον ἐν Ἀργείῳ V 75 6. Ἡ. ἐν
Κερκύρᾳ I 24 7. III 75 5; 79
1; 81 2. Ἡ. ἐν Πλαταιαῖς III
68 3.
Ἡράκλεια III 92 1, 6; 100 2. IV
78 1. V 12 1; 52 1. Ἡρα-
κλεῖται V 51 1, 2.
Ἡρακλεῖδαι I 9 2; 12 3. VI 3 2.

INDEX NOMINVM

- Ἡρακλείδης Συρακόσιος VI 73 1; 103 4.
 Ἡράκλειον ἐν Μαντινείᾳ V 64 5; 66 1.
 Ἡρακλεώπις IV 75 2.
 Ἡρακλῆς I 24 2. VII 73 2.
 Ἡσίοδος III 96 1.
 Ἡσσιοι III 101 2.
 Ἡφαιστος III 88 3.

 Θάρυψ Μολοσσῶν βασιλεύς II 80 6.
 Θάσος I 100 2. IV 104 4; 105 1. VIII 64 2, 4, 5. Θάσιοι I 100 2; 101 1, 3. IV 107 3. V 6 1. VIII 64 3.
 Θάψος VI 4 1; 97 1, 2; 99 4; 101 3; 102 3. VII 49 2.
 Θεαγένης Ἀθηναῖος IV 27 3. V 19 2; 24 1.
 Θεαγένης Μεγαρέων τύραννος I 126 3, 5.
 Θεαίνετος Πλαταιεύς III 20 1.
 Θεμιστοκλῆς Ἀθηναῖος I 14 3; 74 1; 90 3; 91 1, 3, 4; 93 3; 135 2; 136 1; 137 3, 4; 138 3, 6.
 Θεόδωρος Ἀθηναῖος III 91 1.
 Θεόλυτος Ἀκαρνάν II 102 1.
 Θέρμη I 61 2. II 29 6.
 Θερμοπύλαι II 101 2. III 92 6. IV 36 3.
 Θέρμων Σπαρτιάτης VIII 11 2.
 Θεσπική IV 76 3. Θεσπιῆς IV 93 4; 96 3; 133 1. VI 95 2. VII 19 3; 25 3.
 Θεσπρωτίς I 30 3; 46 3, 4; 50 3.
 Θεσπρωτοί II 80 5.
 Θεσσαλία I 2 3; 111 1. IV 78 2; 79 1; 132 2. V 13 1; 14 1. VIII 43 3. Θεσσαλοί I 12 3; 102 4; 107 7; 111 1. II 22 2, 3; 101 2. III 93 2. IV 78 2, 3, 4, 6; 108 1; 132 2. V 13 1; 51 1. VIII 3 1.
 Θεσσαλὸς Ἀθηναῖος I 20 2. VI 55 1.
 Θῆβαι I 90 2. II 5 2. III 22 7; 24 1, 2. IV 76 2; 91. Θηβαῖς III 58 5. Θηβαῖοι I 27 2. II 2 1, 2, 3; 3 1, 2; 4 7; 5 1, 4, 5, 6, 7; 6 1, 2, 3; [19 1]; 71 3; 72 2. III 5 2; 54 1; 55 1, 3; 56 1; 57 2, 3; 58 1; 59 2, 3, 4; 60; 68 1, 3, 4; 91 5. IV 93 4; 96 4, 6; 133 1. V 17 2. VI 95 2. VII 18 2; 19 3; 30 1, 2, 3. VIII 100 3.
 Θήρα II 9 4.
 Θηραμένης Ἀθηναῖος VIII 68 4; 89 2; 90 3; 91 1, 2; 92 2, 3, 6, 9, 10; 94 1.
 Θηριμένης Λακεδαιμόνιος VIII 26 1; 29 2; 31 1; 36 2; 38 1; 43 3; 52.
 Θησεῖον VI 61 2.
 Θησεὺς Ἀθηναίων βασιλεύς II 15 1, 2.
 Θορικός VIII 95 1.
 Θουκλῆς Ἀθηναῖος III 80 2; 91 4; 115 5. VII 16 2.
 Θουκλῆς Χαλκιδεύς VI 3 1, 3.
 Θουκυδίδης Ἀθηναῖος I 117 2.
 Θουκυδίδης Ὁλόρου Ἀθηναῖος I 1 1. II 70 4; 103 2. III 25 2; 88 4; 116 3. IV 51; 104 4; 105 1; 106 3; 135 2. V 26 1. VI 7 4; 93 4. VII 18 4. VIII 6 5; 60 3.
 Θουκυδίδης Φαροάλιος VIII 92 8.
 Θουρία VI 61 7; 88 9; 104 2. VII 33 5, 6. Θουρίας VII 35 1. Θουριοι VI 61 6; 104 3. VII 33 6; 35 1; 57 11. Θουριαι νῆες VIII 35 1; 61 2; 84 2.
 Θουριάται I 101 2.
 Θράκη I 100 2, 3; 130 1. II 29 2, 3; 67 1, 3. IV 101 5; 105 1. V 6 2; 7 4; 34 1; 67 1.

INDEX NOMINVM

- VII 27 2. τὰ ἐπὶ Θράκης I 59
 1; 60 3; 68 4. II 9 4; 29 4;
 67 4. III 92 4. IV 7; 78 1;
 82; 104 4. V 2 1; 12 1;
 21 1; 80 2. VIII 64 2. Θρᾶκες
 I 100 3. II 29 1, 2, 3, 7; 95
 1; 96 1, 2; 97 4; 98 3; 100
 3, 5; 101 3. IV 75 2; 102 2;
 129 2. V 6 2, 4. VII 9; 27
 1; 29 1, 4; 30 1, 2. οἱ ἐπὶ
 Θράκης I 56 2; 57 5. II 58 1;
 79 1; 95 1. IV 79 2; 102 1;
 122 2. V 26 2; 30 2; 31 6;
 35 3, 5, 6; 38 1, 4; 83 4. VI
 7 4; 10 5. ὁ ἐπὶ Θράκης πόλεμος
 II 29 5; 95 2. ἡ ἐπὶ Θράκης
 στρατεία IV 70 1; 74 1. Θράκια
 στρατιά II 29 5. Θράκιαι πύλαι
 V 10 1, 7.
- Θρασύβουλος Αθηναῖος** VIII 73 4;
 75 2; 76 2; 81 1; 100 4; 104
 3; 105 2, 3.
- Θρασυκλῆς Αθηναῖος** V 19 2; 24
 1. VIII 15 1; 17 3; 19 2.
- Θράσυλος Αθηναῖος** VIII 73 4; 75
 2; 76 2; 100 1, 4; 104 3;
 105 2, 3.
- Θράσυλος Άργειος** V 59 5; 60 6.
- Θρασυμηλίδας Σπαρτιάτης** IV 11 2.
- Θρῆνα I** 114 2. II 21 1. Θριάσιον
 πεδίον II 19 2; 20 3; 21 1.
 Θρόνιον II 26 2.
- Θύναμις ποταμός** I 46 4.
- Θύναμον ὄρος** III 106 3.
- Θυμοχάρης Αθηναῖος** VIII 95 2.
- Θυρέα II** 27 2. IV 56 2; 57 3.
 V 41 2. Θυρεάτις II 27 2. VI
 95 1.
- Θυσσός** IV 109 3. V 35 1.
- *Ιάονες** III 104 4.
- *Ιανυγίλα** VI 30 1; 34 4; 44 2.
 VII 33 3, 4. ***Ιάπνυες** VII 33
 4; 57 11.
- *Ιάς** ξυγγένεια IV 61 2.
- *Ιασος** VIII 28 2, 3; 29 1; 36 1;
 54 3. ***Ιασικὸς κόλπος** VIII
 26 2.
- *Ιβηρία** VI 2 2. ***Ιβηρες** VI 2 2;
 90 3.
- *Ιδακος** VIII 104 2.
- *Ιδη** IV 52 3. VIII 108 4.
- *Ιδομενή** III 112 1; 113 3, 4.
- *Ιερά** III 88 2, 3.
- *Ιεραμένης Πέρσης** VIII 58 1.
- *Ιεροφῶν Αθηναῖος** III 105 3.
- *Ιεται** VII 2 3.
- *Ιηλυσός** VIII 44 2.
- *Ιθώμη** I 101 2, 3; 102 1, 3; 103
 1. III 54 5.
- *Ιθωμήτης Ζεύς** I 103 2.
- *Ικαρος** III 29 1. VIII 99.
- *Ιλιον** I 12 2, 3. VI 2 3.
- *Ιλλυριοί I** 26 4. IV 124 4; 125
 1, 2. ***Ιλλυρικὸν ἔθνος** I 24 1.
- *Ιμβρος** VIII 102 2, 3; 103 3.
***Ιμβριοι** III 5 1. IV 28 4. V
 8 2. VII 57 2.
- *Ιμέρα** VI 5 1; 62 2. VII 1 1, 2,
 3. ***Ιμεραία** III 115 1. ***Ιμεραῖοι**
 VII 1 3, 5; 58 2.
- *Ιμεραῖον** VII 9.
- *Ινάρως Λιβύων βασιλεύς** I 104 1;
 110 3.
- *Ινησσα** III 103 1. ***Ινησσαῖοι** VI
 94 3.
- *Ιόλαος Μακεδόνιος** I 62 2.
- *Ιόνιος κόλπος** I 24 1. II 97 5.
 VI 13 1; 30 1; 34 4; 44 1;
 104 1. VII 33 3; 57 11.
- *Ιπνῆς** III 101 2.
- *Ιππαγρέτας Λακεδαιμόνιος** IV 38
 1.
- *Ιππαρχος Αθηναῖος** I 20 2. VI
 54 2, 3, 4; 55 1, 3, 4; 57 3.
- *Ιππίας Αθηναίων τύραννος** I 20 2.
 VI 54 2, 6, 7; 55 1, 3; 57 1,
 2; 58 1; 59 2, 3, 4.

INDEX NOMINVM

- 'Ιππίας Ἀρκάς III 34 3.
 'Ιπποκλῆς Ἀθηναῖος VIII 13.
 'Ιπποκλος Λαμφακηνῶν τύραννος VI 59 3.
 'Ιπποκράτης Ἀθηναῖος IV 66 3; 67 1; 76 2; 77 1; 89 1, 2; 90 1, 4; 93 2; 94 2; 96 1; 101 2.
 'Ιπποκράτης Γελάων τύραννος VI 5 3.
 'Ιπποκράτης Σπαρτιάτης VIII 35 1; 99; 107 2.
 'Ιππολοχίδας Φαραόλιος IV 78 1.
 'Ιππόνικος Ἀθηναῖος III 91 4.
 'Ιππονοῦδας Λακεδαιμόνιος V 71 3; 72 1.
 'Ιππωνιῆς V 5 3.
 'Ιριῆς III 92 2.
 'Ισαρχίδας Κορίνθιος I 29 2.
 'Ισαρχος Κορίνθιος I 29 2.
 'Ισθμία VIII 9 1; 10 1. 'Ισθμιάδες σπονδαὶ VIII 9 1.
 'Ισθμιόνικος Ἀθηναῖος V 19 2; 24 1.
 'Ισομός I 13 5; 108 2. II 9 2; 10 2; 13 1; 18 3. III 15 1; 16 1; 18 1; 89 1. IV 42 2, 3. V 18 10; 75 2. VI 61 2. VIII 7; 8 3; 11 3.
 'Ισοκράτης Κορίνθιος II 83 4.
 'Ισόλοχος Ἀθηναῖος III 115 2.
 'Ιστρος II 96 1; 97 1.
 'Ιστώνη III 85 3. IV 46 1.
 'Ισχαγόρας Λακεδαιμόνιος IV 132 2, 3. V 19 2; 21 1, 3; 24 1.
 'Ιταλία I 12 4; 36 2; 44 3. II 7 2. III 86 2, 5. IV 24 4. V 4 1; 5 1. VI 2 4; 34 1; 42 2; 44 2; 90 3; 91 3; 103 2; 104 1, 2. VII 14 3; 25 1; 33 4.
 'Ιταλιώται VI 44 3; 88 7; 90 2. VII 57 11; 87 3. 'Ιταλιώτιδες νῆες VIII 91 2.
 'Ιταλός Σικελῶν βασιλεὺς VI 2 4.
 'Ιταμάνης Πέρσης III 34 1.
 "Ιτνς II 29 3.
 'Ιχθύς II 25 4.
 'Ιώλκιος Ἀθηναῖος V 19 2; 24 1.
 'Ιων Χῖος VIII 38 3.
 'Ιωνία I 2 6; 89 2; 137 2. II 9 4. III 31 1; 32 3; 33 2; 36 2; 76. VII 57 4. VIII 6 2; 12 1, 2; 20 1; 26 3; 31 2; 39 1; 40 1; 56 4; 86 4; 96 4; 108 3. "Ιωνες I 6 3; 12 4; 13 6; 16; 95 1; 124 1. II 15 4. III 86 3; 92 5; 104 3. V 9 1. VI 4 5; 76 3; 77 1; 80 3; 82 2, 3. VII 5 4; 57 2, 4, 9. VIII 25 3, 5.
 'Ιωνικὸς πόλεμος VIII 11 3.
 Καδμῆς I 12 3.
 Καιάδας I 134 4.
 Καικίνος III 103 3.
 Κακύπαρις VII 80 5.
 Κάλης IV 75 2.
 Καλλιάδης Ἀθηναῖος I 61 1.
 Καλλίας Ἀθηναῖος 'Ιππονίκου πατήρ III 91 4.
 Καλλίας Καλλιάδου Ἀθηναῖος I 61 1; 62 4; 63 3.
 Καλλίας Κορίνθιος I 29 2.
 Καλλίας Ὑπεροχίδου Ἀθηναῖος VI 55 1.
 Καλλίγειτος Μεγαρεύς VIII 6 1; 8 1; 39 1.
 Καλλῆς III 96 3.
 Καλλικράτης Κορίνθιος I 29 2.
 Καλλίμαχος Ἀθηναῖος Λεάρχου πατήρ II 67 2.
 Καλλίμαχος Ἀθηναῖος Φανομάχου πατήρ II 70 1.
 Καλλιρρόη II 15 5.
 Καλυδών III 102 5.
 Καλχηδών IV 75 2.
 Καμάρινα III 86 2. IV 25 7. VI 5 3; 52 1; 75 3, 4. VII 80 2. Καμαριναία VI 78 4. Καμαριναῖοι

INDEX NOMINVM

- III 86 2. IV 58; 65 1. V 4
6. VI 53; 67 2; 75 3, 4; 76 1;
78 4; 87 1; 88 1. VII 33 1;
58 1.
- Καμβύσης Περσῶν βασιλεύς* I 13
6; 14 2.
- Κάμειρος* VIII 44 2.
- Καναστραῖον* IV 110 2.
- Καπτάτων Λοκρός* III 103 3.
- Καρδαμύλη* VIII 24 3.
- Καρία* I 116 1, 3. II 9 4; 69 1.
III 19 2. VIII 5 5. *Κᾶρες* I
4; 8 1. II 9 4. III 19 2.
VIII 85 2.
- Καρκίνος Αθηναῖος* II 23 2.
- Κάρνεια* V 75 2, 5; 76 1.
- Καρνέος μῆν* V 54 2, 3.
- Καρτέρια* VIII 101 2.
- Καρύαι* V 55 3.
- Καρύστοι* I 98 3. IV 42 1; 43 3,
4. VII 57 4. VIII 69 3.
- Καρχηδών* VI 2 6; 15 2; 34 2;
88 6. *Καρχηδονιακὸν ἐμπόριον*
VII 50 2. *Καρχηδόνιοι* I 13 6.
VI 90 2.
- Κασμέναι* VI 5 2.
- Κατάνη* V 4 6. VI 3 3; 20 3; 50
3, 5; 51 3; 52 2; 62 3; 63 2;
64 2; 65 1, 3; 71 1; 72 1; 74
1; 75 2; 88 5; 94 1, 3, 4; 97
1. VII 14 2; 42 3; 49 2; 60
2; 80 2; 85 4. *Καταναιοὶ* III
116 1. VI 3 3; 50 3; 51 1, 2;
64 2, 3; 98 1. VII 57 11.
- Καυλωνάτης* VII 25 2.
- Καῦνος* I 116 3. VIII 39 3; 41
1, 4; 42 2, 4; 57 1; 88; 108 1.
- Κεγχρειά sive Κεγχρειαί.* IV 42
4; 44 4. VIII 10 1; 20 1;
23 1, 5.
- Κεῖοι* VII 57 4.
- Κέκαλος Μεγαρεύς* IV 119 2.
- Κέκροψ Αθηναῖων βασιλεύς* II 15 1.
- Κεκρυφάλεια* I 105 1.
- Κεντόριπα* VI 94 3. *Κεντόριπες*
VII 32 1.
- Κεραμεικός* VI 57 1; 58 1.
- Κερδόλιον* V 6 3, 5; 8 1; 10 2.
- Κερκίνη* II 98 1.
- Κέρκυρα* I 24 6; 25 1, 4; 26 3;
36 1; 44 1, 2; 45 3; 46 1, 3;
53 2, 4; 55 1, 2; 57 1; 68 4;
136 1; 146. II 7 3. III 69
2; 70 1, 3; 76; 80 2; [84 1].
IV 3 1; 5 2; 8 2; 46 1. VI
30 1; 32 2; 34 6; 42 1; 43; 44
1. VII 26 3; 31 1, 5; 33 3.
- Κερκυραία* I 30 1. *Κερκυραῖοι* I
13 4; 14 2; 24 2, 7; 25 3;
26 2, 3, 4, 5; 27 2; 28 1, 5;
29 1, 3, 5; 30 1, 2, 4; 31
1, 2, 3, 4; 32 2; 36 3, 4;
37 1; 40 4; 42 2; 44 1; 45 1;
47 1; 48 2, 3, 4; 49 4, 5, 6,
7; 50 3, 5; 51 2, 4, 5; 52 1;
53 3, 4; 54 1, 2; 55 1, 2; 136
1. II 9 4, 5; 25 1. III 70 1,
2; 71 1; 72 2; 77 3; 78 1, 2,
3; 79 1, 2; 80 1; 81 2, 4; 85
1, 2; 94 1; 95 2. IV 2 3; 46
1, 4, 5; 47 1, 3; 48 2, 4, 5.
VII 44 6; 57 7. *Κερκυραϊκά* I
118 1.
- Κεστρίνη* I 46 4.
- Κεφαλληνία* II 7 3; 30 2; 33 3;
80 1. VII 31 2. *Κεφαλλήνες* I 27 2. III 94 1; 95 2.
VII 57 7.
- Κήναιον* III 93 1.
- Κήρυκες* VIII 53 2.
- Κιθαιρών* II 75 2. III 24 1.
- Κίλικες* I 112 4.
- Κίμων Μιλτιάδου Αθηναῖος* I 45
2; 98 1; 100 1; 102 1; 112 2, 4.
- Κίτιον* I 112 3, 4.
- Κλαζομεναί* VIII 14 3; 22 1; 23
6; 31 2, 3. *Κλαζομένιοι* VIII
14 3; 16 1; 23 6; 31 4.

INDEX NOMINVM

- Κλάρος** III 33 1, 2.
Κλεαίνετος Ἀθηναῖος III 36 6. IV
 21 3.
Κλεανδρίδας Λακεδαιμόνιος VI 93
 2. VII 2 1.
Κλεαρίδας Λακεδαιμόνιος IV 132
 3. V 6 5; 8 4; 9 7; 10 1, 7, 9,
 12; 11 3; 21 1, 2; 34 1.
Κλέαρχος Λακεδαιμόνιος VIII 8
 2; 39 2; 80 1, 3.
Κλεινίας Ἀθηναῖος Ἀλκιβιάδου
 πατήρ V 43 2; 52 2. VI 8 2;
 15 2.
Κλεινίας Ἀθηναῖος Κλεοπόμπου
 πατήρ II 26 1; 58 1.
Κλεῦππιδης Ἀθηναῖος III 3 2.
Κλεόβουλος Λακεδαιμόνιος V 36
 1; 37 1; 38 3.
Κλεόμβροτος Λακεδαιμόνιος I 94;
 107 2. II 71 2.
Κλεομένης Λακεδαιμόνιος III 26
 2.
Κλεομένης Λακεδαιμονίων βασι-
 λεύς I 126 12.
Κλεομήδης Ἀθηναῖος V 84 3.
Κλεόπομπος Ἀθηναῖος II 26 1;
 58 1.
Κλέων Ἀθηναῖος III 36 6; 41;
 44 3; 47 1, 5; 50 1. IV 21 3;
 22 2; 27 3; 28 1, 3, 5; 30 4;
 36 1; 37 1; 38 1; 39 3; 122
 6. V 2 1; 3 4, 6; 6 1, 3; 7 1;
 10 2, 9; 16 1.
Κλεωναὶ αἱ ἐν Ἀκτῇ IV 109 3.
Κλεωναὶ αἱ ἐν Ἀργολίδι VI 95 1.
 Κλεωναῖοι V 67 2; 72 4; 74 3.
Κλεώνυμος Λακεδαιμόνιος IV 132
 3.
Κνῆμος Σπαρτιάτης II 66 2; 80 2,
 4, 8; 81 3; 82; 83 1; 84 5;
 85 1, 3; 86 6; 93 1.
Κνῖδος Λακεδαιμόνιος V 51 2.
Κνῖδος VIII 35 1, 2, 3; 41 3; 42 4;
 43 1, 2; 44 2; 52; 109 1.
Κνιδία VIII 35 2. **Κνίδοι** III
 88 2. VIII 35 4; 41 3.
Κολοφώνιοι III 34 1, 2, 4.
Κολωναὶ Τρῳάδες I 131 1.
Κολωνός VIII 67 2.
Κόνων Ἀθηναῖος VII 31 4, 5.
Κόρινθος I 13 2; 25 2; 28 1; 44
 1; 60 2. II 69 1; 80 3, 8; 81
 1; 83 1; 92 6; 93 1, 2; 94 3.
 III 15 1; 85 3; 100 1. IV 70
 1; 74 1. V 30 1, 5; 50 5; 53;
 64 4; 75 2. VI 3 2; 34 3; 73 2;
 88 7, 9; 104 1. VII 7 3; 17
 2; 19 4. VIII 3 1; 7; 8 2;
 13. **Κορινθία** IV 42 1; 45 1.
 VIII 10 3. **Κορίνθοι** I 13 2, 3,
 4, 5; 24 2; 25 1, 3, 4; 26 1,
 2, 3; 27 1, 2; 28 1, 4; 29
 1, 4, 5; 30 1, 2, 3; 31 1, 3;
 32 4, 5; 33 3; 36 3, 4; 40
 4; 41 2; 42 2; 44 1, 2; 45
 1, 3; 46 1, 2, 5; 47 3; 48 1,
 4; 49 5, 6, 7; 50 1, 3, 5; 51
 1, 2; 52 1; 54 1, 2; 55 1, 2;
 56 2; 57 2, 4; 58 1; 60 1; 62
 6; 66; 67 5; 72 1; 103 4;
 105 1, 3, 5, 6; 106 2; 108 5;
 114 1; 119; 124 3. II 9 3;
 30 1; 33 1; 67 1; 80 3; 83 3,
 4. III 70 1; 102 2; 114 4.
 IV 42 2, 3; 43 2, 3, 4, 5; 44
 1, 4, 6; 49; 70 1; 100 1;
 119 2. V 17 2; 25 1; 27 2, 3;
 30 1, 2, 5; 31 1, 6; 32 3, 4, 5,
 6, 7; 35 3, 5; 36 1; 37 1, 2;
 38 1, 3, 4; 48 2, 3; 52 2; 55
 1; 57 2; 58 4; 59 1, 3; 60 3;
 83 1; 115 3. VI 7 1; 88 8, 10;
 93 2, 3; 104 1. VII 2 1; 4 7;
 7 1, 3; 17 3, 4; 18 1; 19 4, 5; 25
 9; 31 1, 4; 32 2; 34 2, 4, 5, 6, 7,
 8; 36 2; 39 2; 56 3; 57 7, 9;
 58 3; 63 4; 70 1; 86 4. VIII
 3 2; 9 1, 2; 11 2; 32 1; 33 1;

INDEX NOMINVM

- 98 2. *Κ. δραχμή* I 27 1. *Κ.
νῆες* III 70 2; 72 2; 74 3. VI
104 1. VIII 106 3.
Κόροιβος Πλαταιέν III 22 3.
Κόροντα II 102 1.
Κορυφάσιον IV 3 2; 118 4. V
18 7.
Κορώνεια I 113 2. III 62 5; 67
3. IV 92 6. *Κορωναῖον* IV 93
4.
Κοτύρτα IV 56 1.
Κράνιοι II 30 2; 33 3. V 35 7;
56 3.
Κραννώνιοι II 22 3.
Κραταιμένης Χαλκιδεύς VI 4 5.
Κρατησικλῆς Λακεδαιμόνιος IV
11 2.
Κρήναι III 105 2; 106 3.
Κρητωνικὸν γένος IV 109 4.
Κρήτη II 9 4; 85 5, 6; 86 1; 92
7. III 69 1. VI 4 3; 25 2.
VIII 39 3. *Κρῆτες* II 85 5.
VI 43. VII 57 9. *Κρητικὸν
πέλαγος* IV 53 3. V 110 1.
Κρισαῖος κόλπος I 107 3; II 69 1;
83 1; 86 3; 92 6; 93 1. IV
76 3.
Κροίσος Λιδῶν βασιλεὺς I 16.
Κροκύλειον III 96 2.
Κρομμύών IV 42 4; 44 4; 45 1.
Κροτωνιάτης VII 35 1. *Κροτωνιά-
ται* VII 35 2.
Κρούσιος II 79 4.
Κρωπιά II 19 2.
Κυδωνία II 85 5. *Κυδωνιάται* II
85 5, 6.
Κύζικος VIII 107 1. *Κυζικηνοί*
VIII 6 1; 39 1.
Κύθηρα IV 53 1, 2; 54 4; 55 1;
56 1; 57 4; 118 4. V 14 3;
18 7. VII 26 2. *Κυθήριοι* IV
54 1, 2, 3; 57 4. VII 57 6.
Κυκλάδες I 4. II 9 4.
Κύκλωπες VI 2 1.
- Κυλλήνη I 30 2. II 84 5; 86 1.
III 69 1; 76. VI 88 9.
Κύλων Αἴθηναῖος I 126 3, 4, 9, 10.
Κύμη ἡ Αἰολίς III 31 1. VIII 22
1; 31 3, 4; 100 3. *Κυμαία* VIII
101 2.
Κύμη ἡ ἐν Ὀπικίᾳ VI 4 5.
Κύνης Άκαρνάν II 102 1.
Κυνός σῆμα VIII 104 5; 105 2;
106 4.
Κυνουρία IV 56 2. V 14 4; 41 2.
Κύπρος I 94 2; 104 2; 112 2, 4;
128 5. *Κύπριοι* I 112 4.
Κυρήνη I 110 1. *Κυρηναῖοι* VII
50 2.
Κύρος Δαρείου Περσῶν βασιλεὺς
II 65 12.
*Κύρος Περσῶν βασιλεὺς Καμ-
βύσου πατήρ* I 13 6; 16.
Κύρρος II 100 4.
Κυτίνον I 107 2. III 95 1; 102 1.
Κύφελα V 33 1, 2.
Κωπαιῆς IV 93 4.
Κώρυκος VIII 14 1; 33 2; 34.
Κῶς Μέροπις VIII 41 2, 3; 44 3;
55 1; 108 2.
Κωφὸς λιμήν V 2 2.
- Λάβδαλον VI 97 5; 98 2. VII
3 4.
Λάδη VIII 17 3; 24 1.
Λαιαῖοι II 96 3; 97 2.
Λαιιποδίας Αἴθηναῖος VI 105 2.
VIII 86 9.
Λαιιστρυγόνες VI 2 1.
Λακεδαιμόνιοι I 6 4; 10 2; 18 1,
2, 3; 19; 20 3; 23 6; 28 1;
31 2; 33 3; 35 1; 58 1; 67 3,
5; 68 1; 69 4; 71 1; 72 1, 2;
75 1; 76 1; 79 1; 80 1; [85
3]; 86 5; 87 1, 2; 88; 89 2; 90
1, 3; 91 3, 4; 92; 95 3, 7; 101
1, 3; 102 1, 3, 4; 103 1, 2, 3, 4;
107 2, 7; 108 1, 2, 5; 112 5;

INDEX NOMINVM

- 114 2; 115 1; 118 2, 3; 120 1;
125 1; 126 2, 12; 127 1, 2;
128 1, 3; 131 1; 132 3; 134 4;
135 1, 2, 3; 136 1; 137 1; 138
6; 139 1, 3; 140 2; 144 2;
145. II 7 1, 2; 8 4; 9 2, 3; 10
1, 3; 12 2; 13 1; 19 1; 21 1;
27 2; 39 2; 47 2; 54 4; 59 2;
64 6; 65 2; 66 1, 2; 67 1, 4;
71 1, 2; 72 3; 74 1; 75 3; 80
1, 2; 85 1; 89 4; 92 3. III
1 1; 2 1, 3; 8 1; 9 1; 13 1;
15 1; 16 2; 18 1; 25 1; 28 2;
35 1; 52 2, 4, 5; 53 1; 54 2, 5;
57 2, 4; 59 1, 4; 60; 63 2;
67 1, 6; 68 1, 4; 69 2; 72 2;
82 1; 86 2; 89 1; 92 1, 3, 4, 5;
93 2; 100 2; 102 6; 109 2.
IV 2 1; 3 2, 3; 4 3; 6 1; 8 1,
4; 9 1; 11 2, 4; 12 3; 14 2,
3, 4; 16 1, 2; 17 1; 19 1; 20
3; 21 1, 3; 22 3; 23 1; 26 1, 5;
27 2; 28 4, 5; 30 3; 33 2; 34
1, 3; 35 2, 4; 36 2, 3; 38 2,
3, 4; 40 1; 41 3; 50 2; 53 2;
54 3; 55 1; 56 2; 57 2, 3, 4;
69 3; 70 1; 78 4; 79 3; 80 3;
81 1, 2; 83 2; 84 2; 85 1, 4;
86 1, 5; 87 3, 4; 88 1; 89 1;
108 1, 6, 7; [114 4]; 117 1;
118 2, 4, 5, 9, 11; 119 1, 2;
120 3; 122 1, 4, 5; 132 3; 134
1. V 3 1; 9 9; 11 1; 12 1;
13 2; 14 3; 15 1, 2; 16 1, 2,
3; 17 1, 2; 18 1, 3, 4, 5, 7, 9,
11; 19 2; 21 1, 3; 22 1; 23 1, 2,
3, 4, 6; 24 1, 2; 25 1, 2; 26
1; 27 2; 28 1, 2; 29 1, 2, 3,
4; 30 1, 2, 5; 31 1, 3, 4, 6; 32
3, 4, 6; 33 1, 2, 3; 34 1; 35 2,
3, 4, 5; 36 1, 2; 37 1, 2, 4; 38
3; 39 2, 3; 40 1, 2, 3; 41 1,
2, 3; 42 1, 2; 43 1, 2, 3; 44
1, 3; 45 2, 4; 46 1, 2, 4;
- 48 1, 3; 49 1, 2, 4; 50 2, 4, 5;
51 2; 52 1; 54 1; 55 3, 4; 56
1, 2, 3; 57 1, 2; 58 1, 2, 3, 4;
59 2, 3, 4, 5; 60 2, 3, 5; 61 1, 4,
5; 63 1; 64 2, 5; 65 2, 5; 66 1,
2, 4; 67 1, 2; 68 1, 2; 69 1,
2; 70; 71 2; 72 2, 3, 4; 73
1, 3, 4; 74 2, 3; 75 2, 5; 76 1, 2,
3; 77 1, 2, 3, 7; 78; 79 1, 2,
3; 81 1, 2; 82 1, 2, 3, 5; 83 1,
4; 84 1, 2; 89; 91 1; 104;
105 3, 4; 107; 109; 112 2;
113; 115 2; 116 1. VI 7 1, 4;
10 3; 11 3, 5, 6; 16 6; 34 8; 53
3; 59 4; 61 2; 73 2; 82 3; 88
9, 10; 92 1, 5; 93 1; 95 1;
104 1; 105 1, 2, 3. VII 2 1;
11 2; 17 3; 18 1, 2, 3; 19 1,
3; 25 9; 26 2; 27 4; 56 3; 57 6,
9; 58 3; 64 1; 71 7; 85 1; 86 2,
3, 4. VIII 2 3; 3 2; 5 3, 5; 6 1,
3, 4; 7; 8 2; 11 3; 12 1; 17 4;
18 1, 2, 3; 22 1; 23 1; 24 4; 26
1; 28 5; 35 1; 37 1, 2, 3, 5; 39
1, 2; 40 2; 41 1; 43 2, 3; 44 2;
46 3; 50 2; 52; 58 1, 3, 4,
6, 7; 64 3; 70 2; 84 5; 87
4, 6; 90 2; 96 5; 98 3; 106 3.
- Лакедаимόνιος Αθηναῖος I 45 2.
- Лакедаимων I 18 1; 43 1; 57 4;
58 1; 67 1; 72 1; 90 3, 5; 94
1; 95 5; 109 2; 139 3. III
4, 5, 6; 25 1; 52 2, 3; 85 3; 92
2; 100 1. IV 50 1; 83 4; 108
6; 118 9; 119 1. V 16 3; 18
10; 19 1; 21 3; 22 1; 23 4, 5; 25
1; 27 1; 28 2; 37 3, 4; 38 3;
40 3; 41 2; 44 1; 46 5; 49 2,
4. VI 34 3; 73 2; 88 7, 8, 9;
93 3. VII 1 4; 7 3. VIII 5
1, 4; 6 1, 2; 20 1; 29 1; 38 4;
45 1; 58 1; 71 3; 85 1, 4;
86 9; 87 3; 89 2; 90 1; 91 1;
92 2.

INDEX NOMINVM

- Λάκων Πλαταιεύς** III 52 5.
Λάκωνες III 5 2. VIII 55 2.
 Λακωνικὰ νῆσοι VI 104 1. VIII
 33 1; 35 1. Λακωνικὴ στήλη
 V 56 3. Λακωνικὸν σύνορα VIII
 6 3.
Λακωνική II 25 1; 27 2; 56 6.
 III 7 2. IV 3 1; 12 3; 16 1;
 41 2; 53 2, 3; 54 3; 56 2. V
 33 1; 34 1; 35 7. VI 105 2.
 VII 19 4; 20 2; 26 1, 2; 31 1.
 VIII 4; 6 5; 8 2; 91 2.
Λάμπαχος Αθηναῖος IV 75 1, 2. V
 19 2; 24 1. VI 8 2; 49 1; 50 1;
 101 6; 103 1, 3.
Λάμψις Μεγαρεύς VI 4 1.
Λάμπων Αθηναῖος V 19 2; 24 1.
Λάμψακος I 138 5. VI 59 3, 4.
 VIII 62 1, 2. Λαμψακηνοί VI
 59 3. VIII 62 2.
Λαοδοκεῖον IV 134 1.
Λαοφῶν Μεγαρεύς VIII 6 1.
Λάρισα II 22 3. IV 78 2. VIII
 101 3. Λαρισαῖοι II 22 3.
Λᾶς VIII 91 2; 92 3.
Λαύρειον Π 55 1. VI 91 7.
Λάφιλος Λακεδαιμόνιος V 19 2;
 24 1.
Λάχης Αθηναῖος III 86 1; 90 2;
 103 3; 115 2, 6. IV 118 11.
 V 19 2; 24 1; 43 2; 61 1. VI
 1 1; 6 2; 75 3.
Λέαγρος Αθηναῖος I 51 4.
Λέαρχος Αθηναῖος II 67 2.
Λέβεδος VIII 19 4.
Λεκτόν VIII 101 3.
Λεοντιάδης Θηβαῖος II 2 3.
Λεοντῖνοι III 86 2, 3. IV 25 9,
 10, 11. V 4 2, 4, 5. VI 3 3;
 4 1; 6 2; 8 2; 19 1; 20 3; 33
 2; 44 3; 46 2; 47; 48; 50 4;
 63 3; 76 2; 77 1; 79 2; 84 2, 3;
 86 4. Λεοντίνη V 4 4. VI 65 1.
Λέπτεον V 31 1, 4; 34 1; 49 1, 5;
 50 1; 62 1, 2. **Λεπρεῖται** V 31
 2, 3, 4; 50 2.
Λέρος VIII 26 1; 27 1.
Λέσβος I 116 1; 117 2. III 2 1,
 3; 3 1; 4 3; 5 1; 13 5; 16 1,
 3; 26 4; 35 2; 50 3; 51 1;
 69 2. IV 52 3. VIII 7; 8 2;
 22 1; 23 1, 2, 5, 6; 24 2; 32
 3; 34; 38 2; 100 2, 3; 101 1.
Λέσβιοι I 19; 116 2. II 9 4,
 5; 56 2. III 6 1, 2; 15 1; 16
 2; 31 1; 50 2; 69 1. IV 52 2.
 VI 31 2. VIII 5 2, 4; 32 1, 3.
Λέσβιαι νῆσοι V 84 1.
Λευκάς I 30 2, 3; 46 3. II 30 2;
 80 2, 3; 84 5. III 7 4; 80 2;
 94 1, 2; 95 1, 2; 102 3. IV 42
 3. VI 104 1. VII 2 1. VIII
 13. **Λευκαδία** III 94 1.
Λευκάδιοι I 26 1; 27 2; 46 1.
 II 9 2, 3; 80 5; 81 3; 92 6. III
 7 5; 69 1; 81 1; 94 2. IV 8
 2. VII 7 1; 58 3. VIII 106 3.
Λευκάδιαι νῆσοι II 91 2, 3; 92 3.
 VI 104 1.
Λευκίμη I 30 1, 4; 47 2; 51 4.
 III 79 3.
Λευκὸν τεῖχος I 104 2.
Λεῦκτρα V 54 1.
Λευκώνιον VIII 24 3.
Λεωγόρας Αθηναῖος I 51 4.
Λεωκόρειον I 20 2. VI 57 3.
Λεωκράτης Αθηναῖος I 105 2.
Λέων VI 97 1.
Λέων Αθηναῖος (α) V 19 2; 24 1.
 (β) VIII 23 1; 24 2; 54 3; 55
 1; 73 4, 5.
Λέων Λακεδαιμόνιος (α) III 92 5.
 (β) V 44 3. (γ) VIII 28 5.
 (δ) Σπαρτιάτης VIII 61 2.
Λεωνίδας Λακεδαιμονίων βασι-
 λεὺς I 132 1.
Λεωτυχίδης Λακεδαιμονίων βασι-
 λεὺς I 89 2.

INDEX NOMINVM

- Λήκυθος* IV 113 2; 114 1; 115 1;
116 2.
- Λῆμνος* I 115 3, 5. II 47 3. IV
109 4. VIII 102 2. *Λήμνοι*
III 5 1. IV 28 4. V 8 2. VII
57 2.
- Λιβύη* I 110 1. II 48 1. IV 53
3. VI 2 3. VII 50 1, 2; 58 2.
Λίβυες I 104 1; 110 3. VII
50 2.
- Λίγυες* VI 2 2.
- Λιμηρά v. Ἐπίδαυρος ἡ Λ.*
- Λίμναι* II 15 4.
- Λιμναῖα* II 80 8. III 106 2.
- Λίνδιοι* VI 4 3.
- Λίνδος* VIII 44 2.
- Λιπάρα* III 88 2. *Λιπαραῖοι* III
88 2.
- Λίχας Λακεδαιμόνιος* V 22 2; 50
4; 76 3. VIII 39 2; 43 3;
52; 84 5; 87 1.
- Λοκροὶ Ἐπιζεφύριοι* III 86 2; 99;
103 3; 115 6. IV 1 2, 3, 4; 24
2; 25 3. V 5 1, 2. VI 44 2.
VII 1 1, 2; 4 7; 25 3; 35 2.
VIII 91 2. *Λοκρίδες νῆσοι* IV 1
1. *Λοκρίς* III 99; 103 3.
- Λοκροὶ Οζόλαι* I 5 3; 103 3. III
95 1, 3; 97 2; 101 1, 2; 102 1.
V 32 2. *Λοκρίς* III 95 3; 96 2;
98 3; 101 2.
- Λοκροὶ Ὀπούντιοι* I 108 3; 113 2.
II 9 2, 3; 26 2; 32. III 89 3.
IV 96 8. V 64 4. VIII 3 2;
43 3. *Λοκρίς* II 26 1; 32. III
91 6.
- Λυγκησταί* II 99 2. IV 79 2; 83
1; 124 2, 3.
- Λύγκος* IV 83 2; 124 1; 129 2;
132 1.
- Λύκαιον* V 16 3; 54 1.
- Λυκία* II 69 1, 2. VIII 41 4.
- Λυκομήδης Αθηναῖος (a)* I 57 6.
(β) V 84 3.
- Λύκος Αθηναῖος* VIII 75 2.
- Λυκόφρων Κορίνθιος* IV 43 1, 5;
44 2.
- Λυκόφρων Λακεδαιμόνιος* II 85 1.
- Λυσικλῆς Αθηναῖος (a)* I 91 3.
(β) III 19 1.
- Λυσιμαχίδας Θηβαῖος* IV 91.
- Λυσίμαχος Αθηναῖος* I 91 3.
- Λυσίμαχος Συρακόσιος* VI 73 1.
- Λυσιμέλεια* VII 53 2.
- Λυσίστρατος Ὄλύνθιος* IV 110 2.
- Λύρυμα* VIII 43 1.
- Μαγνησία ἡ Άσιανή* I 138 5. VIII
50 3.
- Μάγνητες* II 101 2.
- Μαίανδρος* III 19 2. VIII 58 1.
- Μαιδοί* II 98 2.
- Μαιναλία* V 64 3. *Μαινάλιοι* V 67
1; 77 1.
- Μακάριος Σπαρτιάτης* III 100 2;
109 1.
- Μακεδονία* I 58 1; 59 2; 60 1; 61
2, 3. II 95 1; 98 1; 99 1, 3,
6; 100 4; 101 5. IV 78 6;
129 1. VI 7 3. *Μακεδόνες* I
57 2; 61 4; 62 4; 63 2. II
29 7; 80 7; 95 3; 99 2, 6; 100
1, 5. IV 83 1; 124 1; 125 1,
2; 126 3; 127 2; 128 4. V 83 4.
VI 7 3.
- Μαλέα ἡ ἐν Λακωνικῇ* IV 53 2; 54
1. VIII 39 3.
- Μαλέα ἡ ἐν Λέσβῳ* III 4 5;
6 2.
- Μαλόεις Ἀπόλλων* III 3 3, 5.
- Μαντίνεια* V 47 4, 9, 10; 55 1;
62 2; 64 4; 77 1. VI 16 6.
- Μαντινική* V 64 5; 65 4. *Μαν-*
τινῆς III 107 4; 108 3; 109 2;
111 1, 3; 113 1. IV 134 1, 2.
V 29 1, 2; 33 1, 2; 37 2; 43
3; 44 2; 45 3; 47 1, 2, 3, 4, 5,
8, 10, 11; 48 2; 50 3; 58 1;

INDEX NOMINUM

- 61 1, 5; 62 1; 65 4; 67 2; 69
 1; 71 2, 3; 72 3; 73 2, 3, 4;
 74 3; 75 5; 78; 81 1. VI 29
 3; 43; 61 5; 67 1; 68 2; 89
 3; 105 2. VII 57 9. *Μαν-*
τινικὸς πόλεμος V 26 2. *Μαν-*
τινικά VI 88 9.
Μαραθοῦσσα VIII 31 3.
Μαραθών I 18 1; 73 4. II 34 5.
 VI 59 4.
Μαρεία I 104 1.
Μασσαλία I 13 6.
Μαχάων Κορίνθιος II 83 4.
Μεγάβαζος Πέρσης I 109 2, 3.
Μεγαβάτης Πέρσης I 129 1.
Μεγάβυζος Πέρσης I 109 3.
Μεγακλῆς Σικυώνιος IV 119 2.
Μέγαρα I 103 4; 105 4, 6; 107 3;
 114 1; 126 3. II 31 1; 93 2,
 4; 94 3. III 51 1. IV 66 3;
 69 1; 70 1; 72 1; 73 4. VI 4
 1, 2. VIII 94 1. *Μεγαρίς* I
 105 3; 108 2. II 31 1, 3. IV
 70 1; 76 1. *Μεγαρῆς* I 27 2;
 42 2; 46 1; 67 4; 103 4; 105
 3; 114 1; 126 3; 139 1, 2; 140
 3, 4; 144 2. II 9 2, 3; 93 1, 4.
 III 51 1, 2; 68 3. IV 66 1; 67
 1, 3, 4; 68 2, 3, 4; 69 2, 3, 4;
 70 2; 71 1; 72 2; 73 1, 2, 4;
 74 2; 75 2; 100 1; 109 1; 118
 4; 119 2. V 17 2; 31 6; 38 1;
 58 4; 59 2, 3; 60 3. VI 43.
 VII 57 8. VIII 3 2; 39 1; 80 3.
Μεγαρίδες νήσεις I 48 4. VIII
 33 1.
Μέγαρα τὰ ἐν Σικελίᾳ VI 49 4;
 75 1; 94 1; 97 5. VII 25 4.
Μεγαρῆς VI 4 1.
Μεδεῶν III 106 2.
Μεδμαῖον V 5 3.
Μέθανα IV 45 2. V 18 7. [*Μεθώνη*
 IV 45 2.]
Μεθύδριον V 58 2.
Μεθώνη ἡ ἐν Μακεδονίᾳ VI 7 3.
Μεθωνᾶῖον IV 129 4.
Μεθώνη τῆς Λακωνικῆς II 25 1, 2.
Μείδιος VIII 106 1.
Μειλίχιος Ζεύς I 126 6.
Μελαγχρίδας Λακεδαιμόνιος VIII
 6 5.
Μέλανθος Λακεδαιμόνιος VIII 5
 1.
Μελάνωπος Αθηναῖος III 86 1.
Μελέας Λάκων III 5 2.
Μελήσανδρος Αθηναῖος II 69 1,
 2.
Μελησίας Αθηναῖος VIII 86 9.
Μελήσιππος Σπαρτιάτης I 139 3.
 II 12 1, 2.
Μελίτεια IV 78 1, 5.
Μέμφις I 104 2; 109 4.
Μένανδρος Αθηναῖος VII 16 1; 43
 2; 69 4.
Μένδη IV 121 2; 123 1; 124 4;
 129 1, 2; 130 6, 7; 131 3.
Μενδαῖοι IV 7; 123 2, 4; 129
 3, 5; 130 3, 7.
Μενδήσιον κέρας Νείλου I 110 4.
Μενεδάιος Σπαρτιάτης III 100 2;
 109 1, 2.
Μενεκράτης Μεγαρεύς IV 119 2.
Μενέκωλος Συρακόσιος VI 5 3.
Μενίππος Αθηναῖος VIII 13.
Μένων II 22 3.
Μεροπίς ν. Κῶς.
Μεσσάπιοι III 101 2.
Μεσσάπιοι ἔθνος VII 33 4.
Μεσσήνη III 90 3. IV 1 1, 4; 24
 1, 4, 5; 25 2, 3, 6, 10. V 5
 1. VI 4 6; 50 1; 74 1. VII
 1 2. *Μεσσήναι* III 88 3; 90 2,
 4. IV 1 3; 25 7, 9, 11. V 5 1.
 VI 48.
Μεσσηνία IV 3 2. *Μεσσηνίς* IV
 41 2. *Μεσσήναι* I 101 2. II 9
 4; 25 4; 90 3, 6; 102. III
 75 1; 81 2; 94 3; 95 1, 2; 97

INDEX NOMINVM

- ι; 98 1; 107 1, 4; 108 1; 112
 4. IV 3 3; 9 1; 32 2; 36 1;
 41 2. V 35 6, 7; 56 2. VII
 31 2; 57 8.
- Μεταγένης Λακεδαιμόνιος* V 19 2;
 24 1.
- Μεταπόντιον* VII 33 4. *Μετα-*
πόντιον VII 33 5; 57 11.
- Μῆδοι* I 18 1, 2; 69 5; 74 4; 77
 5, 6; 86 1; 89 2; 92; 93 8;
 94 2; 98 1; 100 1; 102 4; 104
 2; 128 5; 130 1; 132 2; 144
 4. II 71 2; 74 2. III 10 3, 4;
 54 3; 57 3; 58 4, 5; 62 4, 5;
 63 2; 68 1. V 89. VI 4 5; 17
 7; 33 6; 59 4; 76 3, 4; 77 1;
 82 4; 83 1. VII 21 3. *Μῆδικά*
 I 14 2; 18 3; 41 2; 69 1; 73
 2; 97 2; 142 7. II 16 1; 21
 2. VI 82 3. VIII 24 3. *M.*
ἀρχή VIII 43 3. *M. ἔργον* I
 23 1. *M. πόλεμος* I 90 1; 95 7;
 97 1. III 10 2. *M. σκευαί* I
 130 1. *M. σκύλα* II 13 4.
- Μήθυμνα* III 2 1; 5 1; 18 1.
 VIII 22 2; 23 4; 100 2, 3;
 101 3. *Μήθυμναῖς* III 2 3;
 18 2; 50 2. VI 85 2. VII 57
 5. VIII 23 4; 100 3. *Μήθυ-*
μναῖαι νῆσες VIII 100 5.
- Μηκυβέρνα* V 39 1. *Μηκυβερναῖοι*
 V 18 6.
- Μηλιακὸς κόλπος* III 96 3.
- Μηλιεὺς κόλπος* IV 100 1. VIII
 3 1.
- Μηλιῆς* III 92 2. V 51 1.
- Μῆλος* II 9 4. III 91 1, 3; 94 1.
 V 84 1. VIII 39 3; 41 4. *Μή-*
λιοι III 91 2. V 84 2, 3; 86;
 106; 112 1; 113; 114 1; 115
 4; 116 2, 4.
- Μηνᾶς Λακεδαιμόνιος* V 19 2; 21
 1; 24.
- Μητρόπολις* III 107 1.
- Μικιάδης Κερκυραῖος* I 47 1.
- Μίλητος* I 115 5; 116 1. VIII
 17 1, 3; 19 1; 24 1; 25 1, 5;
 26 1, 2, 3; 27 6; 28 4, 5; 29
 1; 30 1, 2; 32 2; 33 1, 4; 35
 2; 36 1; 38 4, 5; 39 2, 4; 45
 1; 50 2; 57 1; 60 3; 61 2;
 62 1; 63 1, 2; 75 3; 78; 79 3,
 5, 6; 80 3; 83 1, 2; 84 4; 85
 3; 99; 100 1; 108 3; 109 1.
Μιλησία VIII 24 1; 26 3. *Μι-*
λήσιοι I 115 2. IV 42 1; 53
 1; 54 1; 102 2. VII 57 4.
 VIII 17 2, 3, 4; 24 1; 25 2, 3,
 4, 5; 26 3; 36 1; 61 1; 79 1,
 4; 84 4, 5; 85 2, 4. *Μιλησία*
ναῦς VIII 61 2.
- Μιλιάδης Αθηναῖος* I 98 1; 100 1.
- Μίμας* VIII 34.
- Μίνδαρος Λακεδαιμόνιος* VIII 85
 1; 99; 101 1; 102 2; 104 3.
- Μινύειος v. Ὁρχομενός ὁ Β.*
- Μινύψα* III 51 1. IV 67 1, 3; 118
 4.
- Μίνως Κρητῶν βασιλεύς* I 4; 8 2.
- Μόλοβρος Λακεδαιμόνιος* IV 8 9.
- Μολοσσοί* I 136 2. II 80 6.
- Μολύκρειον* II 84 4. III 102 2.
- Μολυκρικὸν Ῥίον* II 86 2.
- Μοργαντίνη* IV 65 1.
- Μοτύνη* VI 2 6.
- Μουνιχία* II 13 7. VIII 92 5; 93
 1.
- Μυγδονία* I 58 2. II 99 4; 100 4.
- Μυκάλη* I 89 2. VIII 79 1, 2, 4.
- Μυκαλησσός* VII 29 2, 3, 4; 30 3.
Μυκαλήσιοι VII 30 3.
- Μυκῆναι* I 9 2; 10 1. *Μυκηναῖοι*
 I 9 2.
- Μύκονος* III 29 1.
- Μυλαῖ* III 90 2.
- Μυλητίδαι* VI 5 1.
- Μυονῆς* III 101 2.
- Μυόννησος* III 32 1.

INDEX NOMINVM

- Μυοῦς* I 138 5. III 19 2.
Μύρκινος IV 107 3. *Μυρκινίος* V
 6 4; 10 9. *Μυρκινία ἵππος* V
 10 9.
Μυρρίνη Ἰππίου γυνή VI 55 1.
Μυρτίλος Ἀθηναῖος V 19 2; 24 1.
Μυρωνίδης Ἀθηναῖος I 105 4; 108
 2. IV 95 3.
Μύσκων Συρακόσιος VIII 85 3.
Μυτιλήνη III 2 3; 3 5; 6 2; 18
 4, 5; 25 1; 26 1; 29 1, 2; 30
 1; 31 2; 35 1, 2; 49 4. VIII
 22 2; 23 2, 4; 100 3; 101 2.
Μυτιληναῖος III 2 3; 3 1, 3, 4,
 5; 4 1, 2, 4; 5 1, 2; 6 1, 2; 8
 1; 14 1; 15 1; 18 1, 3; 25 2;
 27 1; 28 1, 2; 35 1; 36 2, 3,
 5; 37 1; 38 1; 39 1, 5; 40 4;
 41; 42 1; 44 1, 4; 47 3; 48 1;
 49 3; 50 1, 3. IV 52 2, 3; 75 1.
- Νάξος* I 137 2. *Νάξιοι* I 98 4.
Νάξος ἡ ἐν Σικελίᾳ IV 25 7. VI 3
 1, 3; 20 3; 50 2; 72 1; 74 2;
 75 2; 88 3, 5. VII 14 2. *Νάξιοι* IV 25 8, 9. VI 50 3; 98 1.
 VII 57 II.
- Ναυκλεόδης Πλαταιεύς* II 2 2.
Ναυκράτης Σικυώνιος IV 119 2.
Ναύπακτος I 103 3. II 9 4; 69 1;
 80 1, 4; 81 1; 83 1; 84 4; 90
 2; 91 1; 92 7; 102 1; 103 1.
 III 7 3; 69 2; 75 1; 78 2; 94
 3; 96 2; 98 5; 100 1; 101 1;
 102 1, 3; 114 2. IV 13 2; 41
 2; 49; 76 1; 77 1. VII 17 4;
 19 5; 31 2, 4, 5; 34 1, 3, 7;
 36 2; 57 8. *Ναυπάκτια* III 102
 2. *Ναυπάκτιοι* II 92 3.
- Νέα πόλις* VII 50 2.
Νέιλος I 104 2.
Νεμέα ἡ ἐν Αἰτωλίᾳ III 96 1.
Νεμέα ἡ ἐν Πελοποννήσῳ V 58
 3, 4; 59 1, 2, 3; 80 3.
- Νέμειος Ζεύς* III 96 1.
Νέστος II 96 4.
Νήρικον III 7 4.
Νικάνωρ Χάων II 80 5.
Νίκαος Μεγαρεύς IV 119 2.
Νικήρατος Αθηναῖος III 51 1; 91
 1. IV 27 5; 42 1; 53 1; 119
 2; 129 2. V 16 1; 83 4. VI
 8 2.
Νικιάδης Αθηναῖος IV 118 II.
Νικίας Αθηναῖος Αγνωμος πατέρ
 II 58 1. IV 102 3.
Νικίας Γορτύνιος II 85 5.
Νικίας Νικηράτον Αθηναῖος III
 51 1, 2; 91 1, 6. IV 27 5; 28 1,
 3; 42 1; 53 1; 54 2, 3; 119
 2; 129 2, 4; 130 2, 6; 132 2.
 V 16 1; 19 2; 24 1; 43 2; 45
 3; 46 1, 3, 4; 83 4. VI 8 2, 4;
 15 1, 2; 16 1; 17 1; 18 6; 19
 2; 24 1; 25 1; 46 2; 47; 62
 4; 67 3; 69 1; 102 2; 103 3;
 104 3. VII 1 2; 3 3; 4 4, 7; 6
 1; 8 1; 10; 16 1; 32 1; 38 2;
 42 3; 43 1, 2; 48 1; 49 1, 4;
 50 3, 4; 60 5; 65 1; 69 2; 72
 3, 4; 73 3; 75 1; 76; 78 1, 2;
 80 1, 4; 81 3; 82 3; 84 1; 85
 1; 86 2, 3.
- Νικόλαος Λακεδαιμόνιος* II 67 1.
Νικόμαχος Φωκεύς IV 89 1.
Νικομήδης Λακεδαιμόνιος I 107 2.
Νικονίδας Λαρισαῖος IV 78 2.
Νικόστρατος Αθηναῖος III 75 1, 4.
 IV 53 1; 119 2; 129 2, 4; 130
 2. V 61 1.
- Νίκων Θηβαῖος* VII 19 3.
Νίσαια I 103 4; 114 1; 115 1. II
 31 3; 93 2, 4; 94 3. III 51 3.
 IV 21 3; 66 3; 68 3; 69 1, 2,
 3, 4; 70 1, 2; 72 2, 4; 73 4;
 85 7; 100 1; 108 5; 118 4. V
 17 2.
- Νίσος* IV 118 4.

INDEX NOMINUM

- Νότιον III 34 1, 2, 4.
 Νυμφόδωρος Ἀβδηρίτης II 29 1,
 5.
- Ξάνθιππος Ἀθηναῖος I 111 2; 127
 1; 139 4. II 13 1; 31 1; 34 8.
 Ξενάρης Λακεδαιμόνιος V 36 1; 37
 1; 38 3; 46 4; 51 2.
 Ξενοκλείδης Κορίνθιος I 46 2. III
 114 4.
 Ξενότιμος Ἀθηναῖος II 23 2.
 Ξενοφάνης Ἀθηναῖος VI 8 2.
 Ξενοφαντίδας Λάκων VIII 55 2.
 Ξενοφῶν Ἀθηναῖος II 70 1; 79 1.
 Ξένων Θηβαῖος VII 19 3.
 Ξέρξης Περσῶν βασιλεύς I 14 2;
 118 2; 129 1, 3; 137 3. III
 56 5. IV 50 3.
- Ὁδόμαντος II 101 3. V 6 2.
 Ὁδρύσαι II 29 2, 3; 95 1; 96 1;
 97 1, 3; 98 2, 4. IV 101 5.
 Ὁδυσσεύς IV 24 5.
 Ὁζόλαι *v.* Λοκροί.
 Οἰανθῆς III 101 2.
 Οἰνέων III 95 3; 98 3; 102 1.
 Οἰνιάδαι I 111 3. II 82; 102 2, 3,
 6. III 7 3; 94 1; 114 2. IV
 77 2.
 Οἰνόη II 18 1, 2, 3; 19 1. VIII 98
 1, 2, 3, 4.
 Οἰνοῦσσαι VIII 24 2.
 Οἰνόφυτα I 108 3. IV 95 3.
 Οἰστόη IV 107 3.
 Οἴταιοι III 92 2, 3. VIII 3 1.
 Ὁλορος Ἀθηναῖος IV 104 4.
 Ὁλόφυξος IV 109 3.
 Ὁλπαι *sive* Ὁλπη III 105 1, 4;
 106 1, 3; 107 2, 3; 108 3; 110
 1; 111 1; 113 1.
 Ὁλπαιοι III 101 2.
 Ὁλυμπία I 121 3; 143 1. III 8
 1. V 18 10; 47 11. VI 16 2.
 Ὁλύμπια I 126 5. V 47 10, 11;
- 49 1; 50 5. Ὁλυμπιάς III 8 1.
 Ὁλυμπικός ἀγών I 6 5. Ὁ.
 νόμος V 49 1. Ὁ. σπονδαί V 49
 1. Ὁλυμπιονίκης I 126 3.
 Ὁλύμπιος Ζεύς II 15 4. III 14
 1. V 31 2; 50 1.
 Ὁλυμπιεῖον VI 64 1; 65 3; 70 4;
 75 1. VII 4 6; 37 2, 3; 42 6.
 Ὁλυμπος IV 78 6.
 Ὁλυνθος I 58 2; 62 1, 3, 4; 63 1,
 2. II 79 2, 4. IV 123 4. V 18
 5. Ὁλύνθιοι IV 110 2. V 3 4;
 18 6; 39 1.
 Ὁμηρος I 3 3; 9 4; 10 3. II 41
 4. III 104 4, 6.
 Ὁνάσμος Σικυώνιος IV 119 2.
 Ὁνειον IV 44 4.
 Ὁντορίδας Θηβαῖος II 2 1.
 Ὁνυμακλῆς Ἀθηναῖος VIII 25 1;
 30 2.
 Ὁπικία VI 4 5. Ὁπικοί VI 2 4.
 Ὁποῦς II 32. Ὁπούντιοι *v.*
 Λοκροί.
 Ὁρέσθειον V 64 3. Ὁρεσθίς IV
 134 1.
 Ὁρέσται II 80 6.
 Ὁρέστης Θεσσαλός I 111 1.
 Ὁρνεάτι VI 7 1, 2. Ὁρνεάται V 67
 2; 72 4; 74 3. VI 7 1.
 Ὁροβία ΙΙΙ 89 2.
 Ὁροιδος Παραναίων βασιλεύς ΙΙ
 80 6.
 Ὁρχομενὸς ὁ Αρκαδικός V 61 3,
 4; 62 1; 63 2. Ὁρχομένιοι V 61
 5; 77 1.
 Ὁρχομενὸς ὁ Βοιώτιος I 113 1, 2.
 III 87 4. IV 76 3. Ὁρχομένιοι
 IV 76 3; 93 4.
 Ὁσκιος ΙΙ 96 4.
 Ὁφιονῆς ΙΙΙ 94 5; 96 2, 3; 100 1.
- Πάγγαιον ΙΙ 99 3.
 Παγώνδας Θηβαῖος ΙV 91; 93 1;
 96 1, 5.

INDEX NOMINUM

- Παιονία* II 99 4. *Παιονική* II 98
 2. *Παιονικὰ ἔθνη* II 96 3.
Παιόνες II 96 3; 98 1, 2.
Παλαιρῆς II 30 1.
Παλῆς I 27 2. II 30 2.
Παλλήνη I 56 2; 64 1, 2. IV 116
 2; 120 1, 3; 123 1; 129 1.
Πάμπλλος Μεγαρεύς VI 4 2.
Παμφυλία I 100 1.
Παναθήναια V 47 10. VI 56 2.
Παναθηναϊκὴ πομπὴ I 20 2.
Παναῖοι II 101 3.
Πάναιρος Φαρσάλος IV 78 1.
Πάνακτον V 3 5; 18 7; 35 5; 36
 2; 39 2, 3; 40 1, 2; 42 1, 2; 44
 3; 46 2.
Πανδίων Ἀθηναίων βασιλεύς II 29
 3.
Πάνορμος ὁ Αχαικός II 86 1, 4;
 92 1.
Πάνορμος τῆς Μιλησίας VIII 24 1.
Πάνορμος ὁ ἐν Σικελίᾳ VI 2 6.
Παντακύα VI 4 1.
Παράλιοι III 92 2.
Πάραλος γῆ II 55 1.
Πάραλος ναῦς III 33 1, 2; 77 3.
 VIII 74 1. *Πάραλοι* VIII 73 5,
 6; 74 2; 86 9.
 [*Παράστοι* II 22 3.]
Παραναῖοι II 80 6.
Πάριοι IV 104 4.
Παρνασσός III 95 1.
Πάρνης II 23 1. IV 96 7.
Παρρασική V 33 1. *Παρράστοι* V
 33 1, 2, 3.
Παστελίδας Λακεδαιμόνιος IV
 132 3. V 3 1, 2.
Πάτμος III 33 3.
Πάτραι II 83 3; 84 3, 5. *Πατρῆς*
 V 52 2.
Πατροκλῆς Λακεδαιμόνιος IV 57
 3.
Πανσανίας Λακεδαιμόνιος I 94 1;
 95 1, 3; 7; 96 1; 107 2; 114
 2; 128 3, 7; 129 1, 3; 130 1;
 132 2, 3; 133; 134 4; 135 2;
 138 6. II 21 1; 71 2, 4; 72 1.
 III 54 4; 58 5; 68 1. V 16 1;
 33 1.
Πανσανίας Λακεδαιμονίων βασι-
λεύς III 26 2.
Πανσανίας Μακεδών I 61 4.
Πάχης Ἀθηναῖος III 18 3; 28 1,
 2; 33 2; 34 2; 35 1; 36 3;
 48 1; 49 4; 50 1.
Πεδάριτος Λακεδαιμόνιος VIII 28
 5; 32 2, 3; 33 3, 4; 38 3, 4; 39
 2; 40 1; 55 2, 3; 61 2.
Πειθίας Κερκυραῖος III 70 3, 5, 6.
Πειραιές I 93 3, 5, 7; 107 1. II
 13 7; 17 3; 48 2; 93 1, 2, 4;
 94 1, 2, 4. V 26 1. VI 30 1.
 VIII 1 2; 76 5; 82 1, 2; 86 4;
 90 3, 4, 5; 92 4, 6, 7, 9, 10; 93
 1; 94 3; 96 3.
Πείσανδρος Ἀθηναῖος VIII 49; 53
 1, 2; 54 1, 2, 3, 4; 56 1; 63 3;
 64 1; 65 1; 67 1; 68 1; 73 2;
 90 1; 98 1.
Πεισίστρατος Ἀθηναίων τύραννος
 I 20 2. III 104 1. VI 53 3; 54
 2, 3.
Πεισίστρατος Ἰππίου Ἀθηναῖος
 VI 54 6, 7.
Πελαργικόν II 17 1.
Πελασγικόν I 3 2. IV 109 4.
Πέλλα II 99 4; 100 4.
Πέλληνῆς II 9 2, 3. IV 120 1.
 V 58 4; 59 3; 60 3. VIII 3 2;
 106 3.
Πέλλιχος Κορίνθιος I 29 2.
Πελοπίδαι I 9 2.
Πελοποννήσοι I 1 1; 9 2; 12 4;
 23 4; 36 2, 3; 40 5; 41 2; 44
 1, 2; 53 4; 56 1; 57 4; 60 1;
 62 1, 6; 66; 68 4; 80 3; 97 1;
 105 1, 3; 109 2; 112 1; 114 1,
 2; 115 1; 140 1; 141 3, 6;

INDEX NOMINVM

- 143 3, 5. II 1; 9 2; 11 1; 12 5; 13 1, 9; 18 1, 4; 21 1; 22 3; 23 1, 3; 32; 47 2; 48 2; 54 5; 55 1; 56 3, 6; 57 1; 59 1; 65 12, 13; 69 1; 70 1; 71 1; 76 1, 4; 77 1; 78 1; 80 5; 81 2, 3; 83 5; 84 5; 86 1, 4, 6; 87 1; 88 1, 2; 89 10; 90 1, 4, 5; 91 1, 4; 92 5; 93 1; 94 3; 102 1. III 1 1; 2 1; 20 1; 21 1; 22 5; 24 1, 3; 26 1; 29 1; 30 1; 32 3; 33 2; 34 1; 36 1, 2; 51 2; 52 1, 3; 69 1; 70 2; 76; 77 3; 80 2; 81 1; 89 1; 105 2; 106 1; 107 3, 4; 108 1; 109 2; 111 3, 4; 114 2, 3. IV 2 1, 3; 3 1; 6 1; 8 1, 3; 14 5; 16 1; 23 2; 26 1; 39 3; 41 1; 44 5; 66 3; 67 5; 68 2; 69 3; 70 1; 73 4; 75 1; 95 2; 100 1; 123 4; 124 1; 126 1; 128 5; 129 3; 130 4; 131 1; 132 2. V 3 2, 4; 9 1; 18 7; 21 3; 26 5; 35 2; 115 3. VI 1 1; 6 2; 11 3; 17 1, 8; 18 4; 36 4; 82 2, 3; 83 1; 84 1. VII 5 4; 18 4; 19 3; 28 3; 34 1, 6, 8; 84 5. VIII 5 5; 9 3; 10 2, 3; 11 2; 13; 15 2; 20 1; 22 1; 23 5; 25 2, 4, 5; 28 1, 3; 31 1; 36 1, 2; 42 4; 43 2; 44 2, 4; 45 1; 46 4, 5; 48 4; 52; 53 1, 2; 55 1; 56 2; 57 1, 2; 60 2; 64 4; 75 2; 78; 79 2, 4; 80 1, 3; 81 1, 3; 83 1; 85 2; 87 1, 3, 6; 88; 89 1; 95 1, 7; 99; 101 1; 102 1; 103 3; 104 1, 2, 3, 4; 105 1, 2, 3; 106 1, 2; 107 2; 108 1, 3, 4; 109 1.
- Πελοπόννησος* I 2 3; 10 2; 12 3; 13 5; 28 2; 31 1; 32 5; 65 1, 2; 67 1; 69 5; 71 7; 73 4; 76 1; 82 5; 86 1; 89 2; 90 2; 94 1; 95 4; 103 1; 108 5;
- 122 3; 126 5; 135 3; 136 1; 143 4. II 7 3; 8 1; 9 2, 4; 10 1; 11 1; 17 4; 23 2, 3; 25 1; 27 1; 30 1; 31 1; 54 5; 55 1; 56 1, 4, 5; 66 1; 67 4; 69 1; 80 1; 86 3. III 3 2; 5 2; 7 1; 16 1, 2; [17 2]; 27 1; 29 1; 31 2; 33 1; 69 1; 86 4; 91 1; 94 1; 102 5; 105 3. IV 2 4; 3 3; 8 2; 26 6; 27 1; 52 2; 76 3; 79 2, 3; 80 1, 5; 81 2; 118 6; 120 1. V 14 4; 22 2; 25 1; 27 1, 2; 28 2; 29 2; 30 1; 32 3; 36 1; 40 3; 52 1, 2; 57 1, 2; 69 1; 77 5, 6, 7; 79 1, 2, 4; 80 1; 82 6; 108. VI 16 6; 22; 37 1; 61 7; 77 1; 80 1; 85 2; 90 3; 91 4; 103 3; 105 2. VII 11 2; 12 1; 15 1, 2; 17 2, 3; 19 3, 5; 20 1; 25 1, 3; 26 1; 28 3; 42 3; 50 1; 57 7; 58 3; 66 2. VIII 17 1, 2; 26 1; 28 4; 35 1; 39 1; 41 3; 71 1; 80 1; 91 2.
- Πέλοψ* I 9 2.
- Πελωρίς* IV 25 3.
- Πεπάρθος* III 89 4.
- Περδίκκας Μακεδόνων βασιλεύς Ι* 56 2; 57 2; 58 2; 59 2; 61 3; 62 2, 3. II 29 4, 6, 7; 80 7; 95 1, 2; 99 1, 3, 6; 100 2; 101 1, 5, 6. IV 78 2, 6; 79 1, 2; 82; 83 1, 3, 4, 5, 6; 103 3; 107 3; 124 1, 3, 4; 125 1; 128 3, 5; 132 1, 2. V 6 2; 80 2; 83 4. VI 7 3, 4. VII 9.
- Περιήρης Κυμαῖος* VI 4 5.
- Περικλείδας Λακεδαιμόνιος* IV 119 2.
- Περικλῆς Αθηναῖος* I 111 2; 114 1, 3; 116 1, 3; 117 2; 127 1; 139 4; 145. II 12 2; 13 1, 9; 21 3; 22 1; 31 1; 34 8; 55 2; 58 1; 59 2; 65 1, 13. VI 31 2.

INDEX NOMINVM

- Περραιβία* IV 78 5. *Περραιβοί* IV 78 6.
Πέρσαι I 13 6; 14 2; 89 3; 104 2; 109 2, 3; 137 3. II 97 4. IV 36 3; 50 1, 2. VIII 108 4. *Περσικὴ βασιλεία* I 16. *Π. τράπεζα* I 130 1. *Περσὶς γλῶσσα* I 138 1.
Περσεῖδαι I 9 2.
Πέτρα VII 35 2.
Πηγαὶ I 103 4; 107 3; 111 2; 115 1. IV 21 3; 66 1; 74 2.
Πήλη VIII 31 3.
Πιερία II 99 3; 100 4. *Πίερες* II 99 3. *Πιερικὸς κόλπος* II 99 3.
Πιέριον V 13 1.
Πίνδος II 102 2.
Πισσούθηνς Πέρσης I 115 4, 5. III 31 1; 34 2. VIII 5 5; 28 3.
Πιτανάτης λόχος I 20 3.
Πιττακὸς Ἡδώνων βασιλεύς IV 107 3.
Πλάται sive Πλαταιά I 130 1. II 2 1, 3; 4 8; 5 2; 6 2, 4; 7 1; 10 1; 12 5; 19 1; 71 1; 78 4; 79 1. III 21 1; 36 1; 52 2; 57 2; 61 2; 68 4, 5. IV 72 1. V 17 2. VII 18 2. *Πλαταιᾶς* II 71 4; 74 2. III 58 5. *Πλαταιῆς* II 2 2; 3 1, 2; 4 3, 6, 7; 5 4, 5, 6, 7; 9 4; 71 1, 2; 72 1, 2; 73 [2], 3; 74 1; 75 4, 6; 76 4; 77 5; 78 3. III 20 1; 21 4; 22 4, 5, 8; 23 1, 4; 24 1, 2, 3; 52 1, 3; 57 4; 59 4; 60; 68 2, 3. IV 67 2, 5. V 32 1. VII 57 5.
Πλεισταρχος Λακεδαιμονίων βασιλεύς I 132 1.
Πλειστοάνξ Λακεδαιμονίων βασιλεύς I 107 2; 114 2. II 21 1. III 26 2. V 16 1; <19 2>; 24 1; 33 1; 75 1.
Πλειστόλας Λακεδαιμόνιος V 19 1, 2; 24 1; 25 1.
Πλευρών III 102 5.
Πλημμύριον VII 4 4, 6; 22 1; 23 1, 4; 24 1, 3; 25 9; 31 3; 32 1; 36 6.
Πνύξ VIII 97 1.
Πόλις III 101 2.
Πολίχνα VIII 14 3; 23 6.
Πολιχνῖται II 85 5, 6.
Πολλῆς Ὁδομάντων βασιλεύς V 6 2.
Πόλλις Ἀργεῖος II 67 1.
Πολυάνθης Κορίνθιος VII 34 2.
Πολυδαμίδας Λακεδαιμόνιος IV 123 4; 129 3; 130 3.
Πολυκράτης Σαμίων τύραννος I 13 6. III 104 2.
Πολυμήδης Λαρισαῖος II 22 3.
Πόντος III 2 2. IV 75 1, 2.
Ποσειδῶν I 128 1. II 84 4. VIII 67 2.
Ποσειδῶνιον IV 118 4; 129 3.
Πόταμις Συρακόσιος VIII 85 3.
Ποτεῖδαια I 57 4; 58 1; 59 1; 60 1, 3; 61 3, 4; 62 4; 63 1; 64 2, 3; 65 2; 66; 67 1; 68 4; 85 2; 119; 139 1; 140 3. II 2 1; 13 3; 31 2; 58 1, 3; 67 1, 4; 70 4; 79 7. [III 17 2, 3, 4.] IV 120 3; 121 2; 129 3; 130 2; 135 1. VI 31 2. *Ποτειδεῖται* I 56 2; 57 1, 6; 58 1; 60 2; 62 1, 2, 6; 63 2, 3; 64 1; 66; 71 4; 124 1. II 70 1. V 30 2. *Ποτειδεατικά* I 118 1.
Ποτιδανία III 96 2.
Πρασιά τῆς Ἀττικῆς VIII 95 1.
Πρασιά τῆς Λακωνικῆς II 56 6. VI 105 2. VII 18 3.
Πρατόδαμος Λακεδαιμόνιος II 67 1.
Πρίαπος VIII 107 1.
Πριήνη I 115 2.

INDEX NOMINVM

- Προκλῆς Αθηναῖος* (α) III 91 1; 98 4. (β) V 19 2; 24 1.
Πρόκνη Πανδίονος θυγάτηρ II 29
 3.
Προνναῖοι II 30 2.
Πρόξενος Λοκρός III 103 3.
Πρόσχιον III 102 5; 106 1.
Προσωπῆτις I 109 4.
Πρωτέας Αθηναῖος I 45 2. II 23 2.
Πρωτεούλαος VIII 102 3.
Πρωτή IV 13 3.
Πτελεόν V 18 7.
Πτελεόν τῆς Ἐρυθραίας VIII 24
 2; 31 2.
Πτοιόδωρος Θηβαῖος IV 76 2.
Πτυχία IV 46 3.
Πύδνα I 61 2, 3; 137 1.
Πυθάγγελος Θηβαῖος II 2 1.
Πυθαεὺς Απόλλων V 53 1.
Πυθὴν Κορίνθιος VI 104 1. VII 1
 1; 70 1.
Πύθης Αβδηρίτης II 29 1.
Πύθια V 1.
Πυθικὸν χρηστήριον I 103 2.
 Πυθικὸν μαντεῖον II 17 1.
Πύθιον II 15 4.
Πύθιος Απόλλων IV 118 1. VI 54
 6, 7.
Πυθόδωρος Αθηναῖος II 2 1. III
 115 2, 5, 6. IV 2 2; 65 3. V
 19 2; 24 1. VI 105 2.
Πυθώ V 18 10.
Πύλος IV 3 1, 2; 6 1; 8 1, 2, 6,
 8; 14 5; 15 1, 2; 16 1; 23 1, 2;
 26 1, 2; 28 3, 4; 29 1; 30 4;
 31 2; 32 2; 39 3; 41 2, 3, 4;
 46 1; 55 1; 80 2. V 7 3; 14
 2, 3; 35 4, 6, 7; 36 2; 39 2, 3;
 44 3; 45 2; 56 2, 3; 115 2.
 VI 89 2; 105 2. VII 18 2, 3;
 26 2; 57 8; 71 7; 86 3.
Πυράσιοι II 22 3.
Πύρρα III 18 1; 25 1; 35 1. VIII
 23 2.
- Πύρριχος Κορίνθιος* VII 39 2.
Πυστίλος Γελῶς VI 4 4.
Παμφίας Λακεδαιμόνιος (α) I 139
 3. V 12 1; 13 1; 14 1. (β)
 VIII 8 2; 39 2; 80 1.
Πεῖτοι II 19 2.
Πεῖτον IV 42 2.
Πήγιον III 86 5; 88 4; 115 2.
 IV 1 3; 24 4, 5; 25 2, II. VI
 44 2; 45; 46 1; 50 1, 2; 51
 2, 3. VII 1 2; 4 7. *Πηγίνη*
 VII 35 2. *Πηγῖνοι* III 86 2;
 88 1. IV 1 2, 3; 24 2; 25 3,
 4. VI 4 6; 44 3; 46 2; 79 2.
Πηγῖναι νῆσοι IV 25 1.
Πήγιεια I 13 6. III 104 2.
Πίον Αχαικόν II 86 3, 4, 5; 92
 5. V 52 2.
Πίον Μολυκρικόν II 84 4; 86 2,
 3, 5.
Ποδόπη II 96 1, 2, 4; 98 4.
Πόδος VI 4 3. VIII 41 4; 44 1,
 2, 3; 45 1; 52; 55 1, 2; 60
 2; 61 2. *Ποδία* VIII 44 2.
Πόδιοι III 8 1. VI 43. VII
 57 6, 9. VIII 44 2, 4; 55 1.
Ποδίω πεντηκοντόρω VI 43.
Ποτείον IV 52 2. VIII 101 3.
Πυτική VII 34 1.
Σαβύλινθος Μολοσσός II 80 6.
Σάδοκος Ὀδρύσης II 29 5; 67 2.
Σάκων Ζαγκλαῖος VI 5 1.
Σάλαιθος Λακεδαιμόνιος III 25 1;
 27 2; 35 1; 36 1.
Σαλαμίνια ναῦς III 33 1, 2; 77 3.
 VI 53 1; 61 4, 6, 7.
Σαλαμίς ἡ Αττική I 73 4; 137 4.
 II 93 4; 94 1, 2, 3, 4. III [17
 2]; 51 2. VIII 94 1.
Σαλαμίς ἡ ἐν Κύπρῳ I 112 4.
Σαλύνθιος Αγραίων βασιλεὺς III
 111 4; 114 2. IV 77 2.

INDEX NOMINVM

- Σαμαῖοι** II 30 2.
Σάμινθος V 58 5.
Σάμος I 13 6; 115 2, 3, 4; 116 1, 3.
 IV 75 1. VIII 16 1, 2; 17 1;
 19 4; 21; 25 1; 27 4, 6;
 30 1, 2; 33 2, 3, 4; 35 3, 4;
 38 5; 39 3; 41 3, 4; 43 1; 44
 3; 47 2; 48 1, 2; 50 3, 4, 5;
 51 1, 2; 53 1; 56 4; 60 3; 63
 2, 3 4; 68 3; 72 1; 73 1, 2, 4;
 74 3; 75 2; 76 4, 5; 77; 79
 1, 2, 4, 5, 6; 80 4; 81 1, 2;
 85 4; 86 1, 4; 7, 8, 9; 88;
 89 1, 2, 4; 90 1, 2, 3; 96 2;
 97 3; 99; 100 1, 4; 108 1,
 2. **Σάμοι** I 13 3; 40 5; 41 2;
 115 2, 3, 4; 116 1; 117 1, 3.
 III 32 2; 104 2. IV 75 1. VI
 4 5, 6. VII 57 4. VIII 21;
 63 3; 73 2, 6; 74 1; 75 3.
Σαμία ναῦς VIII 16 1.
Σαναῖοι V 18 6.
Σάνδιος λόφος III 19 2.
Σάνη IV 109 3, 5.
Σαργεὺς Σικυώνιος VII 19 4.
Σάρδεις I 115 4.
Σελινοῦς VI 4 2; 20 3; 47; 48;
 62 1. VII 50 1, 2. **Σελινούτιαι**
 VI 6 2, 3; 8 2; 13 2; 20 4; 47;
 62 1; 65 1; 67 2. VII 1 3, 5;
 57 8; 58 1. **Σελινούτιαι νῆσες**
 VIII 26 1.
Σερμιλιῆς I 65 2. V 18 8.
Σεύθης Θρακῶν βασιλεύς II 97 3;
 101 5, 6. IV 101 5.
Σηστός I 89 2. VIII 62 3; 102
 1; 104 1; 107 1.
Σθενελαΐδας Λακεδαιμόνιος (α) I
 85 3. (β) VIII 5 1.
Σιγγαῖοι V 18 6.
Σίγειον VI 59 4. VIII 101 3.
Σιδούσσος VIII 24 2.
Σικανία VI 2 2, 5. **Σικανοί** VI 2 2,
 3, 5. **Σικανικὸν πόλισμα** VI 62 3.
Σικανὸς ποταμός VI 2 2.
Σικανὸς Συρακόσιος VI 73 1. VII
 46; 50 1; 70 1.
Σικελία I 12 4; 14 2; 17; 18 1;
 36 2; 44 3. II 7 2; 65 11,
 12. III 86 1, 4; 88 1; 90 1;
 99; 103 1; 115 1, 3; 116 1,
 2. IV 1 1, 2; 2 2; 5 2; 24 1,
 4, 5; 25 12; 46 1; 47 2; 48
 6; 58; 59 1; 60 1; 61 1, 2, 3;
 64 5; 65 2, 3; 81 2. V 4 1,
 2; 5 1. VI 1 1, 2; 2 2, 3, 4,
 5, 6; 3 1; 4 1, 6; 6 1, 2; 7 1;
 8 1, 2, 4; 9 1; 11 5, 7; 15 2;
 17 2; 18 4; 30 1; 33 2; 34
 1, 4; 37 1, 2; 42 2; 43; 44
 4; 48; 61 4, 5, 6; 62 1, 2; 63
 2; 73 2; 76 2; 77 1; 80 2; 85
 3; 86 4; 88 1, 8; 90 2; 91 3,
 4; 92 5; 93 2, 4; 94 1; 104
 1. VII 1 1; 3 1; 4 7; 7 2;
 11 2; 12 1; 13 2; 15 1, 2; 16
 2; 17 2, 3; 18 1, 4; 19 3; 20
 2; 21 1; 25 9; 26 1, 3; 27 1;
 28 3; 31 1, 3; 33 2; 34 1;
 46; 50 1, 2; 51 1; 57 1, 11;
 58 2, 3; 66 2; 68 3; 73 1;
 77 4; 80 2; 85 3; 87 6. VIII
 1 1, 2; 2 1, 3; 4; 13; 26
 1; 96 1; 106 2. **Σικελικὸν**
 VIII 2 4. **Σ. πέλαγος** IV 24
 5; 53 3. VI 13 1. [Σ. πόλε-
 μος VII 85 4.] **Σ. νῆσες** VIII
 91 2. **Σ. ξυμφορά** VIII 24
 5.
Σικελῶται III 90 1. IV 58; 59
 1; 64 3; 65 1. V 4 5; 5 1, 3.
 VI 10 4; 11 2; 13 1; 18 5;
 33 4; 34 4; 49 4; 68 2; 90 2;
 91 2. VII 18 2; 32 2; 43 4;
 57 11; 58 4; 63 4; 87 3. VIII
 26 1.
Σικελοί III 88 3; 103 1; 115 1.
 IV 25 9. V 4 6. VI 2 4, 6; 3 2,

INDEX NOMINVM

- 3; 4 1, 5; 34 1; 45; 48; 62
3, 5; 65 2; 88 3, 4, 6; 94 3;
98 1; 103 2. VII 1 4, 5; 2 3;
32 1, 2; 33 3; 57 II; 58 3;
77 6; 80 5.
- Σικυών** I 111 2. II 80 3. IV 70
1. V 81 2. **Σικυωνία** IV 101
3. **Σικυώνιοι** I 28 1; 108 5;
111 2; 114 1. II 9 3. IV 70
1; 101 4; 119 2. V 52 2; 58
4; 59 2, 3; 60 3. VII 19 4; 58
3. VIII 3 2.
- Σίμος Ζαγκλαῖος** VI 5 1.
- Σιμωνίδης Ἀθηναῖος** IV 7.
- Σιντοί** II 98 1, 2.
- Σιτάλκης Θρακῶν βασιλεύς** II 29
1, 2, 4, 5, 7; 67 1, 2; 95 1; 97
3; 98 1; 99 6; 101 1, 6. IV
101 5.
- Σίφαι** IV 76 3; 77 1, 2; 89 1, 2;
90 1; 101 3.
- Σκάνδεια** IV 54 1, 4.
- Σκελίας Ἀθηναῖος** VIII 89 2.
- Σκιρῆτις** V 33 1. **Σκιρῆται** V 67 1;
68 3; 71 2, 3; 72 1, 3.
- Σκιρφώνδας Θηβαῖος** VII 30 3.
- Σκιρωνίδης Ἀθηναῖος** VIII 25 1;
54 3.
- Σκιώνη** IV 120 1, 2; 122 4; 123
2; 129 2; 130 1, 7; 131 3; 132
1; 133 4. V 2 2; 18 7. **Σκιω-**
ναῖοι IV 120 1, 3; 121 1; 122 3,
6; 123 4; 129 3; 130 1, 2. V
18 8; 32 1.
- Σκόμβρον** II 96 3, 4.
- Σκύθαι** II 96 1; 97 5, 6.
- Σκύλλαιον** V 53.
- Σκῦρος** I 98 2.
- Σκῶλος** V 18 5.
- Σόλλιον** II 30 1. III 95 1. V
30 2.
- Σολόεις** VI 2 6.
- Σολύγεια** IV 42 2; 43 1, 5. **Σο-**
λύγειος λόφος IV 42 2.
- Σούνιον** VII 28 1. VIII 4; 95 1.
- Σοφοκλῆς Ἀθηναῖος** III 115 5. IV
2 2; 3 1; 46 1; 65 3.
- Σπαράδοκος Ὁδρύσης** II 101 5.
IV 101 5.
- Σπάρτη** I 86 5; 128 1, 7; 131 1,
2. II 2 1; 21 1; 25 2. III
54 5. IV 3 2; 15 1; 53 2; 81
1; 132 3. V 14 3; 72 1.
- Σπαρτιάται** I 128 3; 131 1;
132 1, 5. II 12 1; 25 2; 66
2. III 100 2. IV 8 1; 11 2;
38 5. V 9 9; 15 1; 63 4. VI
91 4. VII 19 3; 58 3. VIII
7; 11 2; 22 1; 39 1, 2; 61
1; 91 2; 99.
- Σπάρτωλος** II 79 2, 3, 5. V 18 5.
- Σπέιραιον** VIII 10 3; 11 3; 14 2;
15 1, 2; 20 1.
- Στάγης Πέρσης** VIII 16 3.
- Στάγυρος** IV 88 2. V 6 1; 18 5.
- Στησαγόρας Ἀθηναῖος** I 116 3.
- Στρατονίκη Περδίκκου ἀδελφή** II
101 6.
- Στράτος** II 80 8; 82; 83 1; 84 5;
102 1, 2. **Στράτοι** II 81 2, 5,
8; 82. III 106 1, 2.
- Στρέψα** I 61 4.
- Στρογγύλη** III 88 2.
- Στροῖbos Ἀθηναῖος** I 105 2.
- Στρομβιχίδης Ἀθηναῖος** VIII 15
1; 16 1, 2; 17 1, 3; 30 1, 2; 62
2; 63 1; 79 3, 5.
- Στρόμβιχος Ἀθηναῖος** I 45 2.
- Στρόφακος Φαρσάλος** IV 78 1.
- Στρυμών** I 98 1; 100 3. II 96 3;
97 2; 99 3, 4; 101 3. IV 50 1;
102 1, 3; 108 1, 6. V 7 4. VII
9.
- Στυρῆς** VII 57 4.
- Στύφων Λακεδαιμόνιος** IV 38 1, 2.
- Σύβαρις** VII 35 1.
- Σύβοτα λυμῆν** I 50 3; 52 1. III 76.
- Σύβοτα νῆσος** I 47 1; 54 1.

INDEX NOMINVM

- Συκῆ** VI 98 2.
Σύμαθος VI 65 1.
Σύμη VIII 41 4; 42 1, 4; 43 1.
Συράκουσαι V 4 3, 4. VI 3 2, 3;
 4 3; 5 1, 2, 3; 20 3; 32 3; 37
 2; 48; 49 1, 4; 50 4; 52 1; 63
 1; 65 2; 71 2; 75 4; 78 2;
 88 10; 104 1. VII 1 1, 5; 2
 1, 4; 21 1; 25 4; 28 3; 32 1, 2;
 42 3, 5; 48 2; 49 1; 50 1; 57
 1. VIII 85 3. **Συρακούσα** VI 52
 2. **Συρακόσιοι** III 86 2, 3; 88
 3; 90 2; 103 1, 2; 115 3. IV 1 1,
 2; 24 1; 25 1, 3, 5, 6, 7; 58; 65
 1. V 4 3, 5. VI 4 2; 5 2, 3; 6 2;
 11 2; 17 6; 18 4; 20 4; 35 1;
 41 4; 45; 48; 50 3; 51 2; 52
 1, 2; 63 1, 3; 64 1, 2; 65 1, 3;
 66 1, 3; 67 2; 69 1, 3; 70 2,
 3, 4; 71 1; 72 1; 73 1; 74 1;
 75 1; 78 1; 80 3; 82 1, 3; 84
 1; 85 3; 86 1; 87 5; 88 1, 3,
 4, 5, 7, 10; 91 2, 5; 93 2; 94
 1, 2; 96 1, 2; 97 1, 2, 4, 5;
 98 2, 3, 4; 99 2, 4; 100 1, 2;
 101 2, 3, 4, 5, 6; 102 3, 4;
 103 1, 3. VII 2 2, 3; 3 1, 3,
 5; 4 1, 4, 6; 5 1, 2, 3; 6 1, 3;
 7 1, 3, 4; 11 2; 18 1; 21 2, 3,
 4, 5; 22 1, 2; 23 2, 3, 4; 24
 1, 3; 25 1, 4, 6, 7, 9; 31 3;
 33 2, 3; 36 1, 3, 6; 37 1, 2, 3;
 38 1, 2; 39 1, 2; 40 1, 3, 5;
 41 1, 2, 3, 4; 42 2, 3, 4, 6;
 43 3, 4, 5, 6; 44 4, 8; 45 1;
 46; 47 4; 48 5; 50 1, 3; 51
 1; 52 1, 2; 53 1, 3; 54; 55 1;
 56 1; 57 2, 5, 6, 7, 11; 58 1, 4;
 59 2; 64 1; 65 1; 66 1; 69 1;
 70 1, 2; 71 5; 72 1; 73 1, 3; 74
 2; 77 6; 78 3, 5, 6; 79 4, 5, 6;
 80 1, 6; 81 1, 2, 4, 5; 82 1;
 83 1, 2, 3, 5; 84 1, 4; 85 1;
 86 1, 4; 87 1. VIII 26 1; 28
 2; 29 2; 45 3; 78; 84 2, 4; 85 3;
 96 5; 104 3; 105 2, 3; 106 3.
Συρακόσιαι νῆες VIII 35 1;
 61 2.
Σφακτηρία IV 8 6.
Σωκράτης Αθηναῖος II 23 2.
Σωστρατίδης Αθηναῖος III 115 5.
Ταιναρον I 128 1; 133. VII 19 4.
Τάμως Πέρσης VIII 31 2; 87 1, 3.
Τανάγρα I 108 1. III 91 3, 5. IV
 91; 97 1. VII 29 2. **Ταναγραία**
 IV 76 4. **Ταναγραῖοι** I 108 3.
 III 91 5. IV 93 4.
Τάνταλος Λακεδαιμόνιος IV 57 3, 4.
Τάρας VI 34 4, 5; 44 2; 104 1, 2.
 VII 1 1. VIII 91 2.
Τανδάντιοι I 24 1.
Ταῦρος Λακεδαιμόνιος IV 119 2.
Τεγέα V 32 3; 62 1, 2; 64 1, 3;
 74 2; 75 1; 76 1; 78; 82 3.
Τεγεάτης V 65 4. **Τεγεάται** II
 67 1. IV 134 1, 2. V 32 4;
 40 3; 57 2; 65 4; 67 1; 71 2;
 73 1.
Τεισαμενὸς Τραχίνιος III 92 2.
Τείσανδρος Αἰτωλός III 100 1.
Τεισίας Αθηναῖος V 84 3.
Τεισίμαχος Αθηναῖος V 84 3.
Τείχιον III 96 2.
Τειχιοῦσσα VIII 26 3; 28 1.
Τελλίας Συρακόσιος VI 103 4.
Τέλλης Σπαρτιάτης II 25 2. III
 69 1. IV 70 1. V 19 2; 24 1.
Τεμενίτης VI 75 1; 100 2.
Τεμενίτις VII 3 3.
Τένεδος III 28 2; 35 1. **Τενέδιοι**
 III 2 3. VII 57 5.
Τεριναῖος κόλπος VI 104 2.
Τευτλαπλος Ἡλεῖος III 29 2.
Τευτλοῦσσα VIII 42 4.
Τέως VIII 16 1; 19 3; 20 2.
 Τήιοι III 32 1. VIII 16 3; 19
 3; 20 2.

INDEX NOMINVM

- Tημενίδαι** II 99 3.
Τήνιοι VII 57 4. VIII 69 3.
Τηρεύς II 29 3.
Τήρης Ὁδρυσῶν βασιλεύς II 29 1,
 2, 3, 7; 67 1; 95 1.
Τηρίας VI 50 4; 94 2.
Τιλαταῖοι II 96 4.
Τιμαγόρας Κυζικηνός VIII 6 1; 8
 1; 39 1.
Τιμαγόρας Τεγεάτης II 67 1.
Τιμάνθης Κορίνθιος I 29 2.
Τιμάνωρ Κορίνθιος I 29 2.
Τιμοκράτης Ἀθηναῖος III 105 3.
 V 19 2; 24 1.
Τιμοκράτης Κορίνθιος II 33 1.
Τιμοκράτης Λακεδαιμόνιος II 85
 1; 92 3.
Τιμόξενος Κορίνθιος II 33 1.
Τισσαφέρνης Πέρσης VIII 5 4, 5;
 6 1, 2, 3; 16 3; 17 4; 18 1;
 20 2; 25 2; 26 3; 28 2, 3, 4;
 29 1; 35 1; 36 2; 37 1; 43 2,
 4; 44 1; 45 1, 2, 4, 6; 46 1,
 5; 47 1, 2; 48 1; 49; 50 2, 3;
 52; 53 2; 54 2, 4; 56 1, 2, 3, 4;
 57 1; 58 1, 5, 6, 7; 59; 63 3; 65
 2; 78; 80 1; 81 1, 2, 3; 82 2,
 3; 83 1, 2, 3; 84 4, 5; 85 1, 2,
 3, 4; 87 1, 6; 88; 99; 108 1,
 3, 4; 109 1.
Τληπόλεμος Ἀθηναῖος I 117 2.
Τολμαῖος Ἀθηναῖος (α) I 108 5;
 113 1. (β) IV 53 1; 119 2.
Τολμίδης Ἀθηναῖος I 108 5; 113
 1. III 20 1.
Τόλοφος Ὁφιονεύς III 100 1.
Τολοφώνιοι III 101 2.
Τομεύς IV 118 4.
Τορύλαος Φαρσάλιος IV 78 1.
Τορώνη IV 110 1; 120 3; 122 2;
 129 1; 132 3. V 2 3; 3 2, 3,
 6; 6 1. **Τορωνᾶῖοι** IV 110 2;
 111 2; 113 1, 3; 114 1, 3. V
 2 2; 3 2, 4; 18 8.
- Τραγία** I 116 1.
Τραχνία III 92 1.
Τραχίνοι III 92 2, 4.
Τρῆρες II 96 4.
Τριβαλλοί II 96 4. IV 101 5.
Τρινακρία VI 2 2.
Τριόπιον VIII 35 2, 3, 4; 60 3.
Τριποδίσκος IV 70 1, 2.
Τριταῖης III 101 2.
Τροία I 8 4; 11 2. IV 120 1. VI
 2 3. **Τρῶες** I 11 1. VI 2 3.
Τρωικά I 3 1, 3, 4; 12 1, 4; 14
 1. II 68 3. **Τρωάδες ν.** Κολω-
 ναῖ.
Τροιζήν I 115 1. IV 21 3; 45 2;
 118 4. **Τροιζηνία** IV 45 2.
Τροιζήνοι I 27 2. VIII 3 2.
Τροιζηνίς II 56 5.
Τρωγύλος VI 99 1. VII 2 4.
Τρώτιλος VI 4 1.
Τυδεύς Χῖος VIII 38 3.
Τυνδάρεως I 9 1.
Τυρσηνία VI 88 6; 103 2. **Τυρση-**
 νοί IV 109 4. VII 53 2; 54;
 57 11. **Τυρσηνικὸν πέλαγος** IV
 24 5. **Τ. κόλπος** VI 62 2. **Τ.**
 πόντος VII 58 2.
- Ὑαῖοι** III 101 2.
Ὑακίνθια V 23 4; 41 3.
Ὑβλα VI 62 5; 63 2. **Ὑβλαῖοι**
 VI 94 3.
Ὑβλαιοὶ Μεγαρῆς VI 4 1.
Ὑβλων Σικελῶν βασιλεύς VI 4 1.
Ὑκκαρα VI 62 3, 4. **Ὑκκαρικὰ**
 ἀνδράποδα VII 13 2.
Ὑλίας VII 35 2.
Ὑλλαῖκὸς λιμὴν III 72 3; 81 2.
Ὑπέρβολος Ἀθηναῖος VIII 73 3.
Ὑπεροχίδης Ἀθηναῖος VI 55 1.
Ὑσιαὶ τῆς Ἀργείας V 83 2.
Ὑσιαὶ τῆς Βουιωτίας III 24 2.
Ὑστάσπης Πέρσης I 115 4.

INDEX NOMINUM

- Φάγρης** II 99 3.
Φαενίς Άργεια IV 133 3.
Φαίλακες I 25 4.
Φαίλαξ Άθηναῖος V 4 1, 5, 6; 5 2, 3.
Φαίδμιος Λακεδαιμόνιος V 42 1.
Φαίνιππος Άθηναῖος IV 118 11.
Φάκιον IV 78 5.
Φάληρον I 107 1. **Φαληρικὸν τεῖχος** II 13 7.
Φαλίος Κορίνθιος I 24 2.
Φάναι VIII 24 3.
Φανόμαχος Άθηναῖος II 70 1.
Φανοτίς IV 76 3. **Φανοτεύς** IV 89 1.
Φάραξ Λακεδαιμόνιος IV 38 1.
Φαρνάβαζος Πέρσης II 67 1. VIII 6 1, 2; 8 1; 39 1, 2; 62 1; 80 1, 2; 99; 109 1.
Φαρνάκης Πέρσης (α) I 129 1. (β) II 67 1. V 1. VIII 6 1; 58 1.
Φάρος I 104 1.
Φάρσαλος I 111 1. II 22 3. IV 78 1, 5. **Φαρσάλιοι** II 22 3. VIII 92 8.
Φάσηλος II 69 1. VIII 88; 99; 108 1.
Φειά II 25 3, 4, 5. VII 31 1.
Φεραῖοι II 22 3.
Φθιώτις I 3 2, 3. **Φθιώται** VIII 3 1.
Φιλήμων Άθηναῖος II 67 2.
Φιλιππος Λακεδαιμόνιος VIII 28 5; 87 6; 99.
Φιλιππος Μακεδών I 57 3; 59 2; 61 4. II 95 3; 100 3.
Φιλοκράτης Άθηναῖος V 116 3.
Φιλοκτήτης I 10 4.
Φιλοχαρίδας Λακεδαιμόνιος IV 119 2. V 19 2; 21 1; 24 1; 44 3.
Φλειόνις IV 133 3. V 57 2; 58 1, 2. **Φλειασία** V 83 3; 115 1. VI 105 3. **Φλειάσιοι** I 27 2. IV 70 1. V 57 2; 58 4; 59 1, 3; 60 3; 115 1.
Φοῖβος I 132 2. III 104 4.
Φοινίκη II 69 1. **Φοίνικες** I 8 1; 16; 100 1; 110 4. VI 2 6. VIII 81 3; 87 3, 6. **Φοινικικαὶ πόλεις** VI 46 3.
Φοινικοῦς VIII 34.
Φοίνισσαι νῆσοι I 116 1, 3. VIII 46 1, 5; 59; 78; 87 1, 3; 88; 99; 108 1; 109 1.
Φορμίων Άθηναῖος I 64 2; 65 2; 117 2. II 29 6; 58 2; 68 7; 69 1; 80 4; 81 1; 83 1, 2; 84 1; 85 4; 86 2; 88 1; 90 1, 2; 92 7; 102 1; 103 1. III 7 1; [17 4].
Φρύγια II 22 2.
Φρύνις Λακεδαιμόνιος VIII 6 4.
Φρύνιχος Άθηναῖος VIII 25 1; 27 1, 5; 48 4; 50 1, 4, 5; 51 1, 2, 3; 54 3; 68 3; 90 1, 2; 92 2.
Φυλεῖδας Θηβαῖος II 2 1.
Φύρκος V 49 1.
Φύσκα II 99 5.
Φυτία III 106 2.
Φώκαια VIII 31 3, 4. **Φωκαῖς** VIII 101 2. **Φωκαῆς** I 13 6. **Φωκαῖτης στατήρ** IV 52 2.
Φωκαῖαι V 4 4.
Φωκίς I 108 3. II 29 3. IV 76 3. **Φωκῆς** I 107 2; 111 1; 112 5. II 9 2, 3. III 95 1; 101 2. IV 76 3; 89 1; 118 2. V 32 2; 64 4. VI 2 3. VIII 3 2.
Φώτιος II 80 5.

Χαιρέας Άθηναῖος VIII 74 1, 3; 86 3.
Χαιρώνεια I 113 1. IV 76 3.
Χαλαῖοι III 101 2.
Χάλκη VIII 41 4; 44 3; 55 1; 60 3.
Χαλκιδεὺς Λακεδαιμόνιος VIII 6 5; 8 2; 11 3; 12 3; 14 1, 2; 15 1; 16 1, 3; 17 1, 2, 3, 4; 19

INDEX NOMINVM

- 2; 24 1; 25 2; 28 1; 32 2;
36 2; 43 3; 45 1.
- Χαλκιδῆς* IV 64 3. VI 3 3; 4 1;
5 1; 10 5; 44 3; 76 2; 79 2;
84 3. *Χαλκιδικὸν γένος* IV 61 2,
4. *X. νόμιμα* VI 5 1. *X. πόλεις*
III 86 2. IV 25 7. VI 4 5.
- Χαλκιδικῆς* I 65 2. II 70 4; 101
5. IV 79 1; 103 1. *Χαλκιδῆς*
I 57 5; 58 1, 2; 62 3; 65 2.
II 29 6; 58 1, 2; 79 1, 3, 5,
6, 7; 95 1, 3; 99 3; 101
1, 6. IV 7; 78 1; 79 2; 81 1;
83 3; 84 1, 2; 103 3; 114 1;
123 4; 124 1. V 3 4; 6 4; 21
2; 31 6; 80 2; 82 1; 83 4. VI
7 4. *Χαλκιδικὸν γένος* IV 109
4. *X. ἵππος* V 10 9, 10. *X.*
πόλεις IV 110 1; 123 4. *X.*
πόλεμος II 95 2.
- Χαλκίοικος v. Αἴθηνα.*
- Χαλκὶς* ἡ ἐν Αἰτωλίᾳ I 108 5. II
83 3.
- Χαλκὶς* ἡ ἐν Εὐβοίᾳ VI 4 5. VII
29 2. VIII 95 6. *Χαλκιδῆς* I
15 3. VI 3 1. VII 57 4.
- Χάσοντες* II 68 9; 80 1, 5; 81 3,
4, 6.
- Χάραδρος* V 60 6.
- Χαρικλῆς* Αἴθηναῖος VII 20 1, 2, 3;
26 1, 3.
- Χαρμῦνος* Αἴθηναῖος VIII 30 1; 41
3, 4; 42 2; 73 3.
- Χαροπάδης* Αἴθηναῖος III 86 1;
90 2.
- Χάρυβδης* IV 24 5.
- Χειμέριον* I 30 3; 46 3, 4; 48 1.
- Χερσόνησος* ἡ Θρακική I 11 1.
VIII 62 3; 99; 102 1; 104 2.
- Χερσόνησος τῆς Κορινθίας* IV 42
2; 43 2.
- Χίονις* Λακεδαιμόνιος V 19 2; 24
1.
- Χίος* I 116 1; 117 2. III 104
5. VIII 6 2, 4; 7; 8 1, 2; 10
2; 15 1, 2; 16 1, 2; 17 1; 20 1;
23 1, 5; 24 2; 28 5; 30 1, 2;
31 1; 32 1, 2; 33 2, 4; 38 2,
5; 41 1; 55 2; 60 2, 3; 62 2;
63 2; 64 2; 79 3; 99; 100 2;
101 1. *Χίοι* I 19; 116 2. II 9
4, 5; 56 2. III 10 5; 32 3. IV
51. VI 31 2; 43; 85 2. VII
57 4. VIII 5 4; 6 1, 3, 4; 7;
9 2, 3; 10 1, 3; 12 1; 14 1,
2; 15 2; 17 2; 19 1, 4; 22 1;
24 2, 3, 4; 32 3; 33 1; 34;
38 2, 3; 40 1, 2, 3; 45 4; 55
3; 56 1; 61 1, 3; 63 1; 101
1. *X. νῆσος* IV 13 2; 129 2.
V 84 1. VII 20 2. VIII 23 2, 3,
4; 28 1; 31 2; 101 1; 106 3.
- Χοιράδες* VII 33 4.
- Χρόμων* Μεσσήνιος III 98 1.
- Χρύσιππος* I 9 2.
- Χρυσίς* Αργεῖος II 2 1; IV 133
2, 3.
- Χρύσις* Κορίνθιος II 33 1.
- Ψαμμήτιχος* Αἰθυς I 104 1.
- "*Ωκυτος* Κορίνθιος IV 119 2.
- '*Ωρεός* VIII 95 7.
- '*Ωρωπός* II 23 3. III 91 3. IV
96 7, 9. VII 28 1. VIII 60 1,
2; 95 1, 3, 4. '*Ωρωπία* IV 91;
99. '*Ωρωπῖοι* II 23 3. VIII 60
1.

PA

4452

.A2

1966

v.2

HISTORIAE/

THUCYDIDIS

219111

PA

4452

.A2

1966

v.2

219111

St. Mark's Library
175 Ninth Avenue
New York, N. Y. 10011

GENERAL THEOLOGICAL SEMINARY

00116511